

**T.C.
ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANA BİLİM DALI**

**2068/254 NUMARALI TRABZON ŞER'İYYE SİCİL
DEFTERİNİN TRANSKRİPSİYONU VE
DEĞERLENDİRMESİ**

Yüksek Lisans

**Hazırlayan
Nagihan KILIÇ**

**Danışman
Doç. Dr. Nurettin BİROL**

EYLÜL 2024, ERZİNCAN

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK

“2068/254 Numaralı Trabzon Şer’iyye Sicil Defterinin Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi” “**Yüksek Lisans**” tezim tarafımda incelenmiştir. Buna göre tezimde bilimsel etik ihlali ve intihal olarak nitelendirilebilecek herhangi bir durum olmadığını taahhüt ederim. Bu çalışmadaki tüm bilgilerin, akademik ve etik kurallara uygun bir biçimde elde edildiğini; aynı zamanda bu kural ve davranışların gerektirdiği gibi, bu çalışmanın özünde olmayan tüm materyal ve sonuçları tam olarak aktardığımı ve referans gösterdiğimi beyan ederim.

Nagihan KILIÇ

T.C.
ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

Ana Bilim Dalı : Tarih
Program Adı : Tezli Yüksek Lisans
Tez Başlığı : 2068/254 Numaralı Trabzon Şer'iyeye Sicil Defterinin
Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi

Yukarıda bilgileri verilen tez çalışmasının a) Giriş b) Ana bölümler ve c) Sonuç kısımlarından oluşan (Kapak, Ön söz, Özet, İçindekiler ve Kaynakça hariç) toplam 278 sayfalık kısmına ilişkin 13/09/2024 tarihinde **Turnitin** intihal programından aşağıda belirtilen filtreleme uygulanarak alınmış olan özgünlük raporuna göre tezin benzerlik oranı % 0'dır.

Filtrelemeye tırnak içerisindeki alıntılar dahil edilmiştir. Filtrelemede yedi (7) kelimeden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç tutulmuştur.

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez İntihal Raporu Uygulama Esaslarını inceledim ve bu uygulama esaslarında belirtilen azami benzerlik oranlarına göre tez çalışmasının herhangi bir intihal içermediğini, aksinin tespit edilmesi durumunda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Gereğini bilgilerinize arz ederim. 13/09/2024

Danışman: Doç. Dr. Nurettin BİROL

Öğrenci: Nagihan KILIÇ

KILAVUZA UYGUNLUK

“2068/254 Numaralı Trabzon Şer’iyye Sicil Defterinin Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi” başlıklı Yüksek Lisans Tezi Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Lisansüstü Tez Yazım Kılavuzuna uygun olarak hazırlanmıştır.

Hazırlayan

Nagihan KILIÇ

Danışman

Doç. Dr. Nurettin BİROL

KABUL VE ONAY TUTANAĞI

Doç. Dr. Nurettin BİROL danışmanlığında **Nagihan KILIÇ** tarafından hazırlanan “**2068/254 Numaralı Trabzon Şer’iyye Sicil Defterinin Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi**” adlı bu çalışma jürimiz tarafından Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Ana Bilim Dalı **Yüksek Lisans Tezi** olarak oy birliği ile kabul edilmiştir.

13/09/2024

JÜRİ:

Danışman : **Doç. Dr. Nurettin BİROL** (İmza)
Üye : **Doç. Dr. Süleyman LOKMACI** (İmza)
Üye : **Dr. Öğretim Üyesi Fatih ÇİÇEK** (İmza)

ONAY:

Bu tezin kabulü Enstitü Yönetim Kurulu'nun /.... /2024 tarih ve sayılı kararı ile onaylanmıştır.

..... /..... /2024

Prof. Dr. Necdet TOZLU

Enstitü Müdürü

ÖN SÖZ

Osmanlı Devleti'nin hüküm sürdüğü coğrafyalarda yaşayan halkın iktisadi, hukuki, sosyal ve kültürel hayatı hakkında bizlere en doğru ve objektif bilgi veren kaynakların başında şer'iyye sicilleri gelmektedir. Bu defterler kadı huzurunda mahkemelerde ilgili görevliler tarafından tutulan kaynaklar olduğundan dolayı tarihçilerin yararlandığı birinci elden kaynaklar arasındadır. Dönemin maddi ve manevi yönlerinin aydınlatılmasında büyük bir bayı olan şer'iyye sicilleri birer hazine kıymetindedir. Bu kıymet sadece günümüz Türkiye'si için değil Osmanlının ulaştığı tüm coğrafya için geçerlidir. Tarih bir bütün halindedir ve siyasi tarihin yanında yerel tarihinde incelenip öğrenilmesi de gerekmektedir. Bu konuda bizlere yardımcı olacak kaynakların başında şer'iyye sicilleri yer almaktadır.

Hicri 1318-1319 / Miladi 1900-1901 miladi yıllarını kapsayan “2068/254 Numaralı Trabzon Şer'iyye Sicil Defterinin Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi” adlı yüksek lisans çalışmamda Trabzon tarihi incelenmeye çalışılmış ve sicilinin transkripsiyonu ve değerlendirilmesi yapılmıştır. Bu tez çalışmasında özelde Trabzon'un genelde ise Osmanlı Devleti'nin ekonomik, sosyal, kültürel, idari tarih çalışmasına katkı sağlanması hedeflenmiştir. Transkripsiyonu yapılan bu sicil tek başına bulunduğu dönemi aydınlatmak için yeterli olmamakla birlikte dönemin diğer kayıtlarıyla bütüncül bir yaklaşımla dönemi araştırmak isteyen tarihçilere katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Öncelikle çalışmam sırasında benden yardımlarını esirgemeyen, fikirleriyle bana yol gösteren ve desteğini her zaman üzerimde hissettiğim değerli danışmanım Doç. Dr. Nurettin BİROL'a, engin bilgi ve birikiminden her koşulda faydalandığım tezimin değerlendirilmesinde bana yol gösteren kıymetli hocam Dr. Öğr. Üyesi Fatih ÇİÇEK'e teşekkürlerimi sunarım. Bugünlere gelmemi sağlayan, her zaman destekçim olan annem Huriye Kılıç'a ve emeklerini ödeyemeyeceğim babam Rasim KILIÇ'a teşekkür ederim. Tüm yaşantımda olduğu gibi tez sürecimde de yanımda olduklarını hissettirip bana güç veren kardeşlerim Esra UZUNOK, Elif KILIÇ, Merve METE ve Muhammed Tayyip KILIÇ'a Teşekkürlerimi sunuyorum.

Nagihan KILIÇ, Erzincan, 2024

2068/254 NUMARALI TRABZON ŞER'İYYE SİCİL DEFTERİNİN TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRMESİ

Nagihan KILIÇ

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi,

Sosyal Bilimler Enstitüsü

Yüksek Lisans Tezi, Eylül 2024

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Nurettin BİROL

ÖZET

Şer'iyye sicilleri birinci elden kaynak olmaları bakımından Osmanlı tarihinde büyük öneme sahiptir. Kadı sicilleri de dediğimiz bu belgelerde yer alan bilgiler, bizzat olayın meydana geldiği dönemin en yakın şahididir. Tutulan kayıtların mahkemede şahitler huzurunda olması güvenilirliğini daha da arttırmaktadır. Bu çalışmada 2068/254 numaralı Trabzon Şer'iyye Sicili'nin transkripsiyon ve değerlendirilmesi yapılarak genelde Osmanlı Tarihi ve özelde Trabzon Tarihi çalışmalarına katlı sağlanması amaçlanmıştır.

Transkripsiyonu yapılan sicil hicri 1318-1319 miladi 1900-1901 yıllarını kapsamaktadır. "2068/254 Numaralı Trabzon Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi" isimli tez çalışması toplamda giriş ve iki bölümden oluşmaktadır. Giriş kısmında şer'iyye sicilinin genel özelliklerine değinilmiştir. Konunun daha iyi anlaşılması için birinci bölümde Osmanlı hukukunun genel yapısı, şer'iyye mahkemeleri, mahkeme personelleri, şer'iyye sicillerin tanımı, önemi, ortaya çıkışı, sicillerdeki belge türleri incelenmiştir. İkinci bölümün de ise sicilde yer alan kayıtların konularına göre tasnifi ve değerlendirilmesi yapılarak sonuçlar tablolar ile gösterilmiştir. Çalışmanın devamında şer'iyye sicilinin tam transkripsiyon metni yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Şer'iyye Sicili, Trabzon, Mahkeme, Kayıt.

2068/254 NO TRABZON SHARIA REGISTRY BOOK TRANSCRIPTION AND EVALUATION

Nagihan KILIÇ

Erzincan Binali Yıldırım University

Graduate School of Social Sciences

Master Thesis, September 2024

Supervisor: Assoc. Prof. Dr. Nurettin BİROL

ABSTRACT

The Sharia records are of great importance in Ottoman history as they are first-hand sources. The information contained in these documents, which we also call the Kadi records, is the closest witness to the period in which the event occurred. The fact that the records kept are in the presence of witnesses in court further increases their reliability. In this study, it is aimed to contribute to the studies of Ottoman History in general and Trabzon History in particular by transcribing and evaluating the Trabzon Sharia Record numbered 2068/254.

The transcribed register covers the years 1318-1319 AH and 1900-1901 AD. The thesis titled “Transcription and Evaluation of Trabzon Sharia Register No. 2068/254” consists of an introduction and two sections in total. The introduction section addresses the general characteristics of the Sharia register. In order to better understand the subject, the first section examines the general structure of Ottoman law, Sharia courts, court personnel, the definition, importance, emergence of Sharia registers, and the types of documents in the registers. In the second section, the records in the register are classified and evaluated according to their subjects, and the results are shown in tables. The full transcription text of the Sharia register is included in the continuation of the study.

Keywords: Sharia Registry, Trabzon, Court, Registration.

İÇİNDEKİLER

2068/254 TRABZON ŞER'İYYE SİCİL DEFTERİNİN TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRMESİ

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK	i
TEZ ÖZGÜNLÜK SAYFASI.....	ii
KILAVUZA UYGUNLUK	iii
KABUL VE ONAY TUTANAĞI.....	iv
ÖN SÖZ	v
ÖZET	vi
ABSTRACT	vii
İÇİNDEKİLER.....	viii
KISALTMALAR LİSTESİ	xi
TABLolar LİSTESİ	xii
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

OSMANLI HUKUKUNUN GENEL YAPISI VE ŞER'İYYE SİCİLLERİ

1.1. Ana Hatlarıyla Osmanlı Hukuku.....	3
1.2. Şer'îyye Mahkemeleri	4
1.2.1. Mahkeme Personelleri	6
1.2.1.1. Kadı.....	6
1.2.1.2. Nâib.....	8
1.2.1.3. Kâtip.....	8
1.2.1.4. Mübaşir	9
1.2.1.5. Mümeyyiz	10

1.2.1.6. Tercüman	10
1.2.1.7. Kassam	10
1.2.1.8. Şuhûdu'l-hâl.....	10
1.3. Şer'iyye Sicil Defterleri	11
1.3.1. Tanımı, Önemi ve Ortaya Çıkışı	11
1.3.2. Şer'iyye Sicillerindeki Belge Çeşitleri	13
1.3.2.1. Hüccetler	14
1.3.2.2. İ'lamlar.....	15
1.3.2.3. Ma'aruzlar.....	16
1.3.2.4. Müraseleler.....	16
1.3.2.5. Fermanlar	16
1.3.2.6. Buyrulduklar	17
1.3.2.7. Tezkereler, Temessükler ve Diğer Kayıtlar	17

İKİNCİ BÖLÜM

2068/254 NUMARALI TRABZON ŞER'İYYE SİCİLİNDEKİ KAYITLARIN KONULARINA GÖRE DAĞILIMI VE DEĞERLENDİRİLMESİ

2.1. Şer'iyye Sicil Defterindeki Kayıtlar ve Konularına Göre Dağılımı.....	18
2.2. Trabzon'un İdari Yapısı	21
2.2.1. Sicildeki Kayıtlarda İdari Yapı.....	22
2.2.1.1. Sicil Defterinde Adı Geçen İdari Birimler	23
2.2.1.2. Sicil Defterinde Adı Geçen Mahalleler.....	26
2.2.1.3. Sicil Defterinde Adı Geçen Sokaklar	29
2.2.2. Trabzon'un Fiziki Yapısı ve Nüfusu	29
2.3. Sosyal Hayat	30

2.3.1. Sosyal Statü	30
2.3.2. Etnik ve Dinsel Yapı	32
2.3.3. Aile Kurumu	33
2.3.3.1. Evlilik.....	34
2.3.3.2. Boşanma.....	34
2.3.4. Miras	35
2.3.5. Vakıf Kayıtları.....	36
2.3.6. Vekâlet Tayini	36
2.3.6.1. Vekâlet Akdi	37
2.3.6.2. Vekâlet Azli	38
2.3.6.3. Vekâlet-i Mutlaka	38
2.3.6.4. Vekâlet-i Devriyye	38
2.4. 2068/254 Numaralı Trabzon Şer’iyye Sicil Defterinin Transkripsiyon Metni	39
SONUÇ	274
KAYNAKÇA.....	276
ÖZ GEÇMİŞ	279

KISALTMALAR LİSTESİ

C.	: Cilt
H.	: Hicri
K	: Kayıt
M.	: Miladi
No	: Numara
TDV.	: Türkiye Diyanet Vakfı
TŞS	: Trabzon Şer'iyye Sicili
V	: Varak

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 2.1: 2068/254 Numaralı Şer’iye Sicil Defterinde Geçen Hüccetler	20
Tablo 2.2: Sicilde Yer Alan İdari Birimler ve Kayıt Numaraları	23
Tablo 2.3: Sicilde Yer Alan Mahalleler ve Kayıt Numaraları	27
Tablo 2.4: Sicilde Yer Alan Sokaklar ve Kayıt Numaraları	29
Tablo 2.5: Soylarına Göre Ünvanlar	32
Tablo 2.6: 1900 yılına ait Trabzon Vilayetinin Nüfus Dağılımı	33
Tablo 2.7: Defterde Bulunan Miras Türleri ve Kayıtlar	35

GİRİŞ

2068/ 254 Numaralı Trabzon Şer'iyye Sicilinin Genel Özellikleri

Arşiv kaynakları arasında bizimde tez konumuz olan şer'iyye sicilleri tarihin bilinmeyen yüzünü aydınlatmasında önemli rolü vardır. Yüksek lisans tez konusu olan 2068/254 numaralı Trabzon şer'iyye sicili hicri 1318-1319 miladi 1900-1901 yılları arasını kapsamaktadır. Sicil 100 pozdan oluşmaktadır lakin 1-50 arasındaki varakların transkribi edilmiştir. Transkribi yapılan sicilde toplam 234 kayıt mevcuttur. Bunlardan 110 Vekâlet Hücceti olmakla birlikte geriye kalan kayıtlar farklı konulara dair bilgiler içermektedir. Sicilin transkripsiyonu esnasında tüm kelimelerin doğru bir şekilde okunması ve kaydedilmesine özen gösterilmiştir. Metne sadık kalınmış kelimeler değiştirilmeden asıl halleriyle yazılmıştır. Trabzon Şer'iyye sicillerinin orijinalleri Devlet Arşivleri Başkanlığında muhafaza edilmektedir.

Defterin yazımına bakacak olursak, kâtip tarafından ilk sayfadan itibâren bazı istisnalar dışında özenle kaleme alınmıştır. Defterin içerisinde kimi zaman bazı kelimeler tekrar edilmiştir. Bazı yerlerde kâtip hatasından dolayı üzeri çizilmiş okunamayan veya zamana yenik düşerek silinen kısımlar bulunmaktadır. Genel olarak bakacak olursak defter okunaklı, güzel bir yazısı vardır. Düzenli bir şekilde yazılarak günümüze kadar ulaşmıştır. Kayıtlara bakıldığında genel îtibâriyle varaklarda en az 3 en fazla 6 kayıt yer almaktadır. Kayıtların bazılarında derkenar yazılmıştır bu derkenarlar metnin devamı niteliğindedir. Defterde yer yer okunmayan özellikle zimmi şahıs isimleri bulunmaktadır. Bu okunamayan kısımlar [?] şeklinde gösterilmiştir. Sicilde kâtip tarafından yazılmayan veya silinen kısımlar (Silik) şeklinde belirtilmiştir. Okunması güç olan kelimeler transkript kısmında “...” ibaresi ile gösterilmiştir. Defterde üzeri içilen kısımlarda okunup aynı şekilde üstü çizili şekilde yazılmıştır.

Sicilin okunmasında en fazla zorluk çekilen kısımlar bugün kullanılmayan yer adları, gayrimüslim isimlerdir. Yer ve gayrimüslim isimleri transkripte edilirken daha önce Trabzon Şer'iyye Sicilleri ile ilgili yapılan tezler ve çalışmalardan faydalanılmıştır. 2068/254 numaralı Trabzon Şer'iyye sicili transkripsiyonu yapılırken sayfa numaralarında değişiklik yapılmadan yazılmış ve bazı metotlar uygulanmıştır. Sicilin varak numaraları sol üst kısımda yer almaktadır. Her varak iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüme “A” ikinci bölüme ise “B” harfleri verilmiştir. Örneğin birinci varığın

ilk bölümü “Varak 1-A” ikinci bölümü ise “Varak 1-B” şeklinde yazılmıştır. Defterin okunmasını kolaylaştırmak adına her varakta kayıt 1’den başlanmış ve bölümlere satır numarası verilmiştir. Defter de çok farklı belge türleri bulunmaktadır. Bu belge türleri; vekâlet, vesâyet, muhâlaa, isbât-ı verâset, izin, tatlîk, nafaka, sulh, Sülûs İlâmı, isbât-ı rüşd, mütevellî Kâimmakâm, Taksîm, hibe, tatbik, neyf-i mülk, vakfiye’dir. Bu çalışma Osmanlı tarihi ve Trabzon tarihi üzerine yapılacak olan çalışmalara faydalı olmak amaçlanmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM

OSMANLI HUKUKUNUN GENEL YAPISI VE ŞER'İYYE SİCİLLERİ

1.1. Ana Hatlarıyla Osmanlı Hukuku

Osmanlı Devleti için adalet en önemli konularındandı. Osmanlı Devleti'nin etnik, kültürel ve dini farklılıklar bakımından en zengin ve aynı zamanda da problemli olan bir coğrafyada altı asırdır ayakta tutan faktörlerin başında bu devletin sahip olduğu hukuki yapı ve bunu işletiş biçimi gelmektedir. “Osmanlı Devleti kuruluşuyla birlikte yeni ve orijinal bir hukuk sistemi oluşturmamıştır aksine bu devleti kuran Türk ve İslam devletlerinde uygulanan bir takım hukuk kuralları, Osmanlı devletine miras kalmıştır. Osmanlıların almış oldukları bu hukuki mirası hiç değişikliğe uğratmadan uyguladıklarını düşünmek mümkün değildir. Bu hukuki yapıda gerekli değişiklikler ve ilaveler yapılmıştır.”¹

Osmanlı devleti, Türk ve İslam devletlerinde olduğu gibi din olarak İslamiyet'i kabul etmiştir. Bunun tabii sonucu olarak İslam hukuku esas alınmıştır. Osmanlı Devleti hukuk sisteminin dayandığı iki temel esas vardır. Bunlar şer'i hukuk ve örfi hukuktur. Şer'i hukuk kaynağını hadisi şerifler ve kuran-ı kerimden almaktadır. Örfi hukuk ise padişah fermanı ve töreden almaktadır. “Osmanlı hukuku incelendiğinde şeri ve örfi kavramların birbirine zıt olmadığını aksine birbirini destekleyen, birinin olmadığı durumda diğerinin eksikliğinin hissedildiği kavramlar olarak görülmektedir.”² Osmanlının uzun ömürlü olmasının en büyük etkenlerinden biride örfi hukuk kurallarıdır. Bu kurallar devlet ile halk arasındaki bağların zarar görmesini engellemiş, baskı ve zulümlere karşı koymuştur.

¹ Mehmet Akif Aydın, “Osmanlıda Hukuk”, *Osmanlı Devleti Tarihi Ansiklopedisi*, (İstanbul: Feza Yayınları, 1999), 2: 378.

² Aydın, “Osmanlıda Hukuk”, 388

Orta Asya'ya kadar uzanan örfî hukuk, yazılı olmayan töreler ve gelenekler şeklinde uygulanan kurallardır. Dini değil milli geleneklerden oluşmaktadır. Osmanlı devletinde bir durumun hukuk açısından uygun olabilmesi için öncelikle şeriat kurallarına uygun olması gerekmektedir. Bu konuda ki yetki şeyhülislama aittir. Mahkemelerde ise yetki kadılara aittir. Osmanlı devletinde yönetim işlerinde daha çok örfî hukuk kullanılmıştır. Örfî hukuk kuralları kanunnameler ile oluşturulmuştur. “Örfî hukukun hazırlanmasında, devletin hukukî, siyasî, idarî ve askerî alanlarında yıllarca çalışıp tecrübe kazanmış devlet adamlarından oluşan Divan-ı Hümayunun ve özellikle örfî hukuktan sorumlu devlet bakanı konumundaki nişancıların önemli rolleri vardır. Nişancıların yaptıkları çalışmalar ve divanda gerçekleştirilen görüşmeler sonucu şekillenen örfî hukuk esasları, padişahların tasdikleriyle kanun haline gelmekte ve uygulamaya girmektedir.”³

“Kanunnamelerin en önemli fonksiyonu Osmanlı tebaasına uygulanacak hükümlerin belirgin ve biliniyor olmasını sağlamak ve bu yolla hukuk uygulamasında keyfiliği önlemek ve hukuk düzenine güven duygusunu sağlamaktır.”⁴ Kanunnamelerin bilinen en meşhuru Fatih Sultan Mehmed'in kanunnamesidir. Fatih Sultan Mehmet ile beraber belgelerde kanunlaştırma yoluna gidilmiştir. Kanun-i Esasiye kadar sistemli kanunlardan bahsetmek mümkün olmayıp sadece örfî kanunlar geçerli olmuştur. Kanun-i Esasi ile birlikte kanunlar kapsamlı ve sistematik bir yapı kazanmıştır. Netice itibarıyla Osmanlı Devleti yalnızca dönemin şartları altında bir hukuk sistemi geliştirmekle kalmayıp bunların uygulanıp hayata geçirilmesi için elinden geleni yapmıştır. Tüm bu kanunlar Osmanlı hukukunu oluşturmuştur.

1.2. Şer'îye Mahkemeleri

Osmanlı Devleti, kuruluşundan sona erinceye kadar yargı mekanizması var olmuştur. Şer'îye mahkemeleri de bu mekanizmanın bir parçası olup uyuşmazlıkların giderilmesine yardımcı olmuştur. Osmanlı Devletinde hukuki meselelerinin tümü şer'îye mahkemelerinde kadılar tarafından halledilmektedir. Vasi tayini, miras taksimi vasiyetler, vakıf hükümleri, alım-satım, vekâletnameler gibi işlemler kadılar tarafından yapılmaktadır. Tanzimat'a kadar bu mahkemelerin dışında başka bir mahkeme

³ Mehmet Akif Aydın, *Türk Hukuk Tarihi* (İstanbul: Beta Yayınları, 2010), 24.

⁴ Mehmet Akif Aydın, “Osmanlı Hukukunun Genel Yapısı ve İşleyişi”, *Türkler Ansiklopedisi*, 10/24, (2002), 28.

bulunmamaktadır. Şer’iyye mahkemelerinin belli bir makam binası bulunmamaktadır. Kadının evi, cami, medrese odaları veya mescitler bu duruma öncülük etmiştir. Taraflar mahkemelerde bizzat bulunur veya vekille temsil edilirdi. Şer’iyye mahkemelerinde her türlü hukuki meseleler görülmüş ve hüküm verilmiştir. Şer’iyye mahkemelerine ayırım yapılmaksızın bütün vatandaşlar başvurmuştur. “Uyuşmazlığın taraflarından birinin veya her iki tarafında Müslüman olması durumunda şer’iyye mahkemeleri yetkili olmuştur. Eğer her iki tarafta gayrim ise ahval-i şahsiye’ye ilişkin davalarda taraflar cemaat mahkemelerine de başvurabilmişlerdir.”⁵

Tanzimat ile birlikte Osmanlı hukuk tarihinde ve uygulanan kurallar açısından değişiklikler yaşanmıştır. Bu dönem kısa olmasına rağmen yapılan düzenlemeler ile oldukça hareketli geçmiştir. Tanzimat’tan sonra nizâmiye mahkemelerinin de oluşturulmasıyla şer’i mahkemeler ve nizâmiye mahkemelerinin görevleri birbirinden ayrılmıştır. Bunun sonucu olarak kadıların yetkilerinde kısıtlama yapılmış ve artık çoğu davalar nizâmiye mahkemelerinde görülmeye başlanmıştır. “Tanzimat sonrasındaki gelişmelerin sonucu olarak 7 Cemâziye’l-âhir 1281/1864 tarihli vilayet nizamnamesi ile kurulmuştur. İlk temelleri Ahmed Cevdet Paşa tarafından Divân-ı Ahkâm-ı Adliye’nin kurulmasıyla atılmıştır.”⁶ 1864 tarihli nizamname ile şer’iyye ve nizâmiye mahkemelerinin görevleri birbirinden ayrılmıştır. Nizâmiye mahkemelerinin kurulması yanında şer’i mahkemelerin kaldırılmasına gerek görülmemiş ve Osmanlı adli teşkilatında ikilik ortaya çıkmıştır.

“29 Şubat 1888 tarihli kanunda şer’iyye mahkemeleri ile nizâmiye mahkemelerinin vazifelerinin neler olduğu gösterilmiştir. Buna göre talâk, nikâh, nafaka, hürriyet, rakabe, kısas, diyet, kâseme, gâib, vasiyet ve miras gibi davaların şer’î mahkemelerde; ticaret, ceza, güzeşte ve nizâmen görülmesi lazım gelen zarar ziyan ve iltizam bedelleriyle konturato davalarının nizâmiye mahkemelerinde görülmesi belirtilmiştir. Bunların dışında kalan davaların ise her iki tarafın razı olması halinde şer’iyye mahkemelerinde, eğer razı olmazlarsa nizâmiye mahkemelerinde görülmesi

⁵ Betül Doğançüzel, “Tanzimat Döneminin Şeriye Mahkemeleri ve Kadıların Değişim Sürecine Etkisi”. *Adalet Dergisi*, 1/62-63 (2019): 52.

⁶ Ahmet Akman, “Tazminat Sonrası Osmanlı Usûl Hukukundaki Gelişmeler”, *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8/1 (2019): 437

esas alınmıştır.”⁷ Daha sonra kanunlar ile nizâmiye mahkemelerinin yargı alanı genişlemiştir. “Teşkilât-ı Mehâkim Kanunu ve Usûl-i Mehâkim Kanunu ile nizâmiye mahkemelerinde uygulanacak kurallar belirlenmiştir. Nizâmiye mahkemeleri varlığını Osmanlı Devletinden sonra bir süre daha devam ettirmiştir. 1924’te çıkarılan Mehâkim-i Şer’iyye nin İlgasına ve Mehâkim Teşkilâtına Dair Ahkâmı Muaddil Kanun ile adliye teşkilâtında köklü değişiklikler yapılmış, istînâf ve şer’iyye mahkemeleri ilga edilmiştir. Böylece nizâmiye mahkemelerinin varlığı sona ermiştir.”⁸

1.2.1. Mahkeme Personelleri

1.2.1.1. Kadı

İslam devletleri içinde özgün bir yeri olan Osmanlı kadısı mülkiye ve adliye görevlisidir. Şer’iyye mahkemelerinde yargılama yapmakla görevli olan kadılar pek çok görevi de yürütmüşlerdir. Kadılar bulundukları kazanın hâkimi olmuşlardır. Kadı ilmiye sınıfına mensup şer’i hukuk adamıdır. “Şer’î hukuku uygulamakla vazifeli olması sebebiyle merkezî hükümet memuru olduğu kadar ahalinin de devlet karşısındaki temsilcisi ve sözcüsü durumundadır. İlk kadıların İznik, Bursa ve Edirne gibi merkezlere tayin edildiği, yeni fethedilen yerlere ikinci ve üçüncü derecede kadıların gönderildiği vakayinamelerden öğrenilmektedir.”⁹ Kadılar medreselerde yetiştirilmiştir. Bundan dolayıdır ki kadılar; Müslüman, temyiz kudretine sahip, tarafsız, yetişkin, erkek, hukuki yönden karar verecek durumda ve adil gibi özelliklere sahip olmalıdır. Osmanlı devletinde tutulan sicil kayıtlarından kadıların görevleri daha net ve iyi anlaşılmaktadır.

Kadıların idari görevleri şu şekildedir: Şehrin yönetimini ve asayişini sağlamak, üretim ve pazar yerlerini kontrol etmek, esnaf loncalarını denetlemek, şehrin imar düzenini sağlamak, devlet talep ettiği zaman halktan asker yazmak, sefer sırasında askerin ihtiyaç duyduğu yiyecek, içecek ve hayvanı temin etmek, gayrimüslim kişilerin davalarına bakma, kütüphanelerin denetimini yapmak gibi işlemlerden de kadı sorumludur. Kadıların donanımlı olması toplumda itibar ve saygınlık kazandırmıştır. Kadıların asıl görevi olan adli görevleri ise “nikâh, miras bölüştürme, izdivaç, vasi tayin

⁷ M. Macit Kenanoğlu “Nizâmiye Mahkemeleri”, içinde Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi (İstanbul: TDV Yayınları, 2007), 33: 187.

⁸ Kenanoğlu, “Nizâmiye Mahkemeleri”, 188.

⁹ İlber Ortaylı, “Kadı”, içinde Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi (İstanbul: TDV Yayınları, 2001), 24: 69.

ve azli, yetim ve mal-i gâibin muhafazası, vasiyetlerin ve vakıflar hükümlerine riayet edilmesinin nezareti, cinayet” gibi tüm davalar kadılar tarafından şer’i mahkemelerde hükme bağlanmaktadır.¹⁰ Her kadı belirdi bir sancak veya kazaya tayin edilebilirdi. Bu bölgeler şehir kasaba, nahiye ve köyleri de içine almıştır. Gelirlerini ise gördükleri davalardan elde etmişlerdir. Kadıların tayini mutlaka padişah beratı ile olur. Kadılar yargı görevlerini yöneticilerin kendilerine müdahaleleri olmadan, idarecilerden bağımsız bir şekilde yürütmüştür. Kadılar merkeze karşı sorumludur ve kazasker ve şeyhülislam tarafından tayin edilmiştir. Osmanlı kadısının merkez ile yazışma hakkına sahiptir buna da “arz yetkisi” denilmektedir. 1826’da yeniçerilerin kaldırılmasıyla bazı kurumlarda değişimler meydana getirmiş ve Osmanlı kadısının görev bütünlüğü sarsılmıştır. Osmanlı kadısının yetki ve görevini asıl azaltan dönem idare hukuku, ticaret ve ceza alanında Fransız mevzuatının uyarlanması, vilayetlerde temyiz divanlarının teşkili, karma nizamiye mahkemelerinin kurulmasıdır.

Erken ve klasik dönem sonrası geniş bir bölgede tüm davaları tek başına yerine getiremeyeceğinden kadıya görevleri dâhilinde kadı vekilli olarak naip, imam, subaşı, kale dizdarı, müftüler, asesbaşı, mahkeme kâtipleri ve mübaşirler yardımcı olmaktadır. Tanzimat’tan sonra mahkemelerde görev yapan yardımcı adliye çalışanları başkâtip, nâib, kâtip muhızırbaşı, mübaşir, kassam, mümeyyiz, tercüman ve hademedden oluşmaktadır.

Yargı teşkilatında yapılan ıslahatlar sonucu şer’i kanunlara göre hüküm veren mahkemeler eskiye oranla önemini yitirmiş ve üstlenmiş oldukları adli, mülki ve belediye gibi görevlerinden sadece sınırlanmış bir yargılama yetkisi kalmıştır. Bu dönemde kadıların nüfuzunun azaldığı görülmektedir. “Şer’i mahkemelerden sonra kadılık kurumunun da kaldırılması çok uzun sürmemiştir. Cumhuriyetin ilanından sonra 1924 yılında kabul edilen *Tevhidi Tedrisat* kanunu ile medreseler kapatılınca kadı yetiştirebilecek bir eğitim kurumu kalmamıştır. Aynı yıl kabul edilen *Mehâkim-i Şer’iyyenin İlgasına ve Mehâkim Teşkilatına Ait Ahkâmı Muaddil* kanunla kadılık kurumu Türk idari ve adli teşkilatından tamamen kaldırılmıştır.”¹¹

¹⁰ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Osmanlı Devletinin İlmiye Teşkilatı* (Ankara, Türk Tarih Kurumu, 1965), 108.

¹¹ Orhan Doğan, “Tanzimat Sonrası Osmanlı Mahkemelerinde Görev Yapan Yardımcı Adliye Çalışanları”, *Adalet Dergisi*, 2/62-63 (2019): 533

1.2.1.2. Nâib

Osmanlılarda başlangıçtan beri nâiblik mevcuttur. Kelime olarak birine vekâlet eden, birinin yerine geçen, kadı yardımcısı olarak tanımlanmaktadır. Osmanlı adli teşkilatında kadı yardımcısı olan nâib, bizzat kadı tarafından belirlenir ve süresiz olarak tayin edilirdi. Belirli süreler içinde görev değişikliği de yapılmaktadır. Yargı çevresi geniş olan kadılar, kazalarına bağlı nahiyelere nâib atamıştır. Hiyerarşik yetki ve denetim üstünlüğü kadıda bulunmaktadır. “ Nâibler kendisini bu göreve getiren kadı tarafından kendi başına görevden alınamayacağı gibi nâibi olduğu kadının azli veya ölümüyle de görevleri sona ermezdi. Lakin yetersizlik, bir yolsuzluğa karışma, bilgisizlik gibi sebeplerden azledilebilirdi.”¹² Kadıların nâib tayin etme usulü Memlukler de görülmektedir.

Yargılama yetkisine sahip olmayan nâibler, şahitlerin güvenilirliğinin soruşturulması, tarafların ifadelerinin alınması ve keşif gibi görevleri yerine getirmektedir. Kadının tayin edildiği bölgenin büyüklüğüne göre nâib sayısı değişmektedir. Görevlerinin niteliklerine göre nâibler altı gruba ayrılmıştır bunlar; kadı nâibleri, kazâ nâibleri, bab nâibler, ayak nâibler, mevali nâibler ve arpalık nâibler'dir. Cumhuriyet dönemi şer'i mahkemelerin kaldırılması nâiblik kurumunun da sonunu getirmiştir.

1.2.1.3. Kâtip

Duruşmalarda kadının bir diğer önemli yardımcılarında biri de kâtiplerdir. Yazmak fiilinden türetilen kâtip yazı işleriyle uğraşan, yazıcı sekreter, muharrir demektir. Bu görevliler kadının vermiş olduğu kararları belirlenmiş usule göre deftere geçirmektedirler. Osmanlıda kâtiplik kurumunun ne zaman ortaya çıktığına dair elimizde herhangi bir bilgi yoktur. XVI. Yüzyıldan sonra şer'iyeye defterlerinde adlarının geçtiğini görmekteyiz. Bu şer'iyeye sicillerine bakarak kâtiplerin mahkemelerde görev yaptıkları anlaşılmaktadır. Osmanlı bürokrasisinde işlerin yürütülmesindeki en önemli rolü kâtipler üstlenmektedir. Devletin her türlü sırrına vakıf olmaları ve devlet yazışmaları kâtiplerin elinden geçtiği için büyük önem verilmektedir.

¹² Mehmet İpşirli, “Nâib”, içinde *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi* (İstanbul: TDV Yayınları,2006), 32:312

“Merkeze gelen arzuhal, arz, mazhar türü belgelerin üzerine ilgili defterlerden kayıt çıkarmak (derkenar), berat, ferman, tezkire türü belgeleri hazırlamak gibi işler çoğunlukla kâtipler tarafından gerçekleştiriliyordu.”¹³ Kâtiplerin görev süreleri oldukça uzun olup çok gerekmedikçe emekli olmadıkları, iyice yaşlanmadan veya ağır hasta olmadan görevi bırakmadıkları görülmektedir. Sorumlulukları ve görevleri şu şekildedir:

- Defter kayıtlarını temiz ve düzenli tutmak
- Kadının vermiş olduğu kararları dönemin kullanılan terimlerine uygun olarak doğru bir biçimde yazmak.
- Deftere tarafların savunmalarını ve şahitlerin ifadelerini yazmak.
- Mahkemeye gelemeyecek durumda olan şahitlerin ifadelerini almak üzere evlerine gidip kadı ve nâib ile birlikte almak.
- Adliye nezaretine gelen evrakları mümeyyiz tarafından yapılan düzeltmeler sonucunda temize çekerek nazır veya müsteşar onayına sunmak.
- Merkezden gelen her türlü ferman, mali ve mülki idareyi ilgilendiren bütün işlemleri sicil defterlerine kaydetmek.

Başkâtip bir resmi kuruluştaki çalışan kâtiplerden sorumlu kişilerdir. Birçok mahkemede kadı ve nâibten sonra gelen en yetkili görevlidir. Başkâtip olay yeri keşfini yapıp, mahkemenin gelir ve gider defterlerini tutmakla görevlidir. Ayrıca kâtip yetiştirmek onları geleceğe hazırlamak ve kullanılacak yazı türü ve kararların defterlere geçirilmesini kontrol ederdi. Kadılık makamının çeşitli sebeplerden dolayı boş kalması sonucu başkâtip geçici süreliğine kadının bütün yetkilerini kullanmaktaydı.

1.2.1.4. Mübaşir

Mahkemede kapıcılık edip duruşmaya girecekleri ve tanıkların ismini çağıran, kâğıtları getirip götüreren, hâkimin emirlerini bildiren, mahkemeye yardım eden kişidir. Mahkemenin düzen ve iltizamını sağlamaktadır.

¹³ Erhan Afyoncu, Recep Ahışhalı “Kâtip” içinde *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi* (Ankara: TDV Yayınları,2022), 25:53.

1.2.1.5. Mümeyyiz

Kâtiplerin yazmış oldukları yazıları inceleyip kontrol ettikten sonra temize çeken görevliye denir. Adliye nezaretine bağlı müdürlüklerde mübeyyiz, müsved, mukayyid gibi personellerin yazdıklarını kontrol etmekle sorumludurlar.

1.2.1.6. Tercüman

Osmanlı devleti çok uluslu bir devlet olduğundan dolayı kadılarda kimi zaman farklı dilleri bilmediklerinden dolayı mahkemelerde tercüman görevlendiriliyordu. İslam hukukuna göre gayrimüslimler hukuki anlaşmazlıkları kendi cemaat mahkemelerinde görüşüyorlardı. Kadı gayri müslim vatandaşın dilini iyi bilmediğinden ötürü tarafsız ve adaletli karar için tercümanlara ihtiyaç duyulmuştur. Tercümanlar reaya ile halk arasında önemli bir görevi üstlenmişlerdir.

1.2.1.7. Kassam

Sözlükte “bölmek, taksim etmek” manasında ki kismet mastarından türetilen ve “taksim eden, bölüştüren” manasına gelen kelimedir. Adliye görevlilerinden olup hâkimin yardımcısı konumundadır. “İslam hukuk literatüründe ganimet, şirket ve miras gibi konularda her türlü menkul ve gayrimenkul malı bölerek, hisseleri belirli bir hale getiren kişilere kassam denilmiştir”.¹⁴ Vefat etmiş kimselerin mallarını varisleri arasında pay etmekle sorumludur. Miras ile ilgili çıkan her türlü anlaşmazlığa çözüm bulup bunları deftere kaydetmekle görevlidir.

Terekelerin kassam aracılığıyla taksim edilmesi vasilerden birinin başvurusu veya hazineye müdahale hakkının bulunmasıyla gerçekleşirdi.¹⁵ Memurların terekeyi zorla taksim etmesi yasaklanmış ve vasilerin talebi olmadan bir işlem yapılamazdı. XIX. Yüzyıla geldiği zaman kassâm, kâtip ve diğer diğer görevlilerin uyması gereken bir takım nizamnâme yayınlanmıştır.

1.2.1.8. Şuhûdu'l-hâl

Mahkemelerde kadının yardımcılarında biri de şuhûdu'l-hâl'dir. Mahkemeye gözlemci sıfatıyla katılan kişilerdir. Mahkemedeki sayısı bilinmemekle beraber birden

¹⁴ Said Öztürk, “Kassâm” içinde *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi* (İstanbul: TDV Yayınları, 2001), 24: 579

¹⁵ Orhan Doğan, “Tanzimat Sonrası Osmanlı”, 541.

fazladır. “Adil karar verildiğini ve duruşmaların açıklığını tespit maksadıyla en az iki kişi hazır bulunmaktadır. Bu duruma hal şahitleri adı verilmektedir.”¹⁶ Bölgenin önde gelenleri arasında seçilmiş olsalar dahi mahkemenin işleyişine, hâkimin kararına müdahale etme hakları bulunmamaktadır. Ancak kararın adil olması konusunda etkili olmuşlardır. Selçuklularda da görülen bu kurum denetim mekanizması olarak görev yapmıştır. Duruşmalara katılan, izleyen kişiler belgelerde “şuhûdu’l-hâl, ehl-i vukûf, ehl-i hibre” gibi ifadelerle geçtiği bilinmektedir.

Bir diğer görevi ise mahkemedeki dava konusu hakkında kadının bilgisinin dışında uzmanlık gerektiren bir olay olursa bilirkişilik yapıp kadıya yardımcı olmaktır. Şer’iyye sicil defterlerine baktığımız zaman defterlerin kararların altında bu şahitlerin isimleri yer almaktadır. Sicil defterlerine şuhûdu’l-hâl’in isimleri kaydedilirken yazılan kişilerin konumları dikkate alınmıştır. Alınan her kararın altında şahitler listesinin olması kadının her duruşmayı şahitler ile gerçekleştirdiğini göstermektedir. Duruşma sırasında şahitlik yapanlar ile şuhûdu’l-hâl listesinde yer alan şahitler farklı kişilerdir.

1.3. Şer’iyye Sicil Defterleri

1.3.1. Tanımı, Önemi ve Ortaya Çıkışı

“Şer’iyye” sözlükte şeriata uyma, “Sicil” yazma, kaydetme manasına gelmektedir. Osmanlı devletinde bu belgeler farklı farklı isimler ile karşımıza çıkmaktadır. Bu farklılığın sebebi ise belgeler yazıldıkları mekân esas alınarak “mahkeme defterleri”, mahkemenin çeşidi esas alınarak “şer’iyye defterleri” veya “şer’i mahkeme defterleri” ya da yazdıran kişiler esas alınarak “kadı defterleri” gibi isimler ile anılmaktadır. Zaman zaman bun defterlerden Osmanlı mahkeme sicilleri ya da Osmanlı mahkeme kayıt defterleri diye de anılmaktadır.¹⁷ Sicil defterleri kadının cübbesinin cebine girecek şekilde dar, küçük ve uzunca bir ölçüdedir. Sayfa sayılarına bakılınca 10-20’den başlayıp 200-300’e kadar sayfa sayıları çıkmaktadır. Genel olarak bakıldığında defterlerin sayfa sayıları ortalama 100 sayfa olduğu görülmüştür. Defterlerin üzerinde genellikle kadıların isimleri yer almaktadır.¹⁸ Şer’iyye sicillerinde kullanılan dil

¹⁶ Orhan Doğan, “Tanzimat Sonrası Osmanlı”, 542.

¹⁷ Fethi Gedikli, “Osmanlı Hukuk Tarihi Kaynağı olarak Şer’iyye Sicilleri”, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, 3/5 (2005): 187.

¹⁸ Ahmet Akgündüz, *Şer’iyye Sicilleri C.I.*, (İstanbul: Türkiye Dünyası Araştırmalar vakfı Yayınları, 1988), 18

başlangıçta Arapça idi daha sonra zamanla Türkçeye intikal etmiştir. Şer'iyye Sicilleri konuları îtibâriyle çeşitlilik gösterdiği için birçok alanda bu defterlerden faydalanmak mümkündür. Kadılar sicil defterlerinde evlenme, miras, yetim hakkı, vakıf hükümleri ve boşanma gibi konularda aldığı kararlar yazılmaktadır. Kayıt tutma geleneği Osmanlı mahkemelerinde uygulanmaya başlanmıştır.

Osmanlı döneminde yaşanan olaylar sonrası mahkeme tarafından verilen kararlar tutulur ve tutulan kayıtlar merkezden gelen emirler ile defterlere yazılırdı. Şer'iyye sicillerinde geçen konular arasında savaş hazırlıkları, seferberlik kararları, doğal afet olayları, salgın hastalık, kıtlık, ceza işlemleri gibi konularda yer almaktadır.¹⁹ Bu defterlerde Osmanlıda yaşayan her tabakadan insanlar arasındaki ilişkiler bulunmaktaydı. Konuları îtibâriyle çeşitlilik gösteren bu defterler birçok alanda önemli kaynak konumundadır. Osmanlı tarihine ışık tutan önemli kaynak eser grupları arasında yer almaktadır.

Osmanlı Devleti'nde şer'iyye sicillerinin ilk örneklerine Bursa'da rastlanılmaktadır.²⁰ Bu durumun en temel sebebi Osmanlı devletinin devletleşme temellerinin atıldığı kent olmasındandır. Şer'iyye sicilleri XV. Yüzyıldan başlayarak XX. yüzyıla kadar ki 500 yıllık Türk siyasi ve iktisadını, Türk tarihini, sosyal hayatı ve hukuki hayatını yakından ilgilendirmekte ve kısaca Türk kültürünün ve Türk tarihinin temel kaynak eserlerinin başında yer almaktadır.²¹ Kadı sicilleri dediğimiz defterler sadece Türkiye için değil, Osmanlı Devleti'nin hüküm sahibi olduğu bütün şehirlerin tarihi açısından önemli bilgiler içermektedir. Kadı sicilleri önemli belgeler içerse de Osmanlı Devleti'nin son yüzyılına ışık tutabilmiştir. Kadı sicilleri şehir tarihleri bakımından oldukça önemli yapıya sahiptir. Tanzimat ile birlikte Osmanlı devletinde yapısal değişiklikler yaşanmamıştır. Yaşanan değişiklikler sosyal yapıyı etkilemiş ve yenileşme hareketleriyle birlikte siciller belge çeşidi ve belge bolluğunu kaybetmiştir.

Osmanlı devleti Selçuklunun yıkılmasıyla birlikte Anadolu'da büyük bir devlet olmuştur. Osman Bey adalet işlerine fazlaca önem vermiş ve fethettiği şehirlere kadılar tayin ederek Şer'iyye sicil defterini tutturmuştur. Bundan dolayı Osmanlı Devleti'nde sicil defterlerinin en erken tarihli örneklerine Bursa şehrinde rastlanmaktadır. Sicil defterleri

¹⁹ Ahmet Remzi Oran, "70 Numaralı Kütahya Şer'iyye Sicili Transkribi ve Değerlendirmesi" (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2004),5.

²⁰ Fethi Gedikli, "Osmanlı Hukuk Tarihi", 187.

²¹ Akgündüz, Şer'iyye Sicilleri, 11.

1455 tarihli olup, XIX. yüzyılda yeni mahkemelerin kurulması sebebiyle konu içeriği bakımından bir daralma olmuşsa da defterler XX. Yüzyıla kadar düzenli bir biçimde tutulmuştur. Siciller paha biçilemez bir değere sahiptir ve arşivin önemli bir kısmını oluşturmaktadır. Tabiat şartları gereği hepsi günümüze ulaşamamış ve bir kısmı da hasar görmüştür. Defterlerin yok olmasına savaşlar, düşman işgalleri, uzun yıllar uygun olmayan yerlerde korunması gibi durumlar sebep olmuştur. Bu durumlardan dolayı Selçuklu ve diğer Türk devletlerine ait kadı sicil defterlerini müzelerde bulmak zordur.

Osmanlı devletinin yıkılmasının akabinde merkezde bulunan bütün siciller bodrum katlara bırakılmıştır. Ancak II. Abdülhamid'in emriyle “*Şer’iyye Sicilleri Arşivi*” kurulmuştur fakat bu kurulan arşivde yalnız İstanbul ve çevresinde olan mahkemelere ait siciller toplanılabiliştir. Maarif Vekâletinin 3 Kasım 1941 kararıyla siciller müze ve kütüphanelere devredilmiş ve böylece yok olmaktan kurtarılmıştır. 2005 yılında alınan yeni bir karar ile siciller Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı tarafından korunmaya alınmıştır.

1.3.2. Şer’iyye Sicillerindeki Belge Çeşitleri

Şer’iyye sicil defterleri bugün ki anlamıyla mahkemelerde tutulan defterlerdir. Osmanlı döneminde yaşanan olaylar sonrası mahkeme tarafından verilen kararlar tutulur ve tutulan kayıtlar merkezden gelen emirler ile defterlere yazılırdı bu defterlere de “*Şer’iyye Sicil Defterleri*” denilmektedir. Bu belgelere şer’iyye sicili denildiği gibi Kadı Defteri, Kadı Sicili, Sicil-i Mahfuz veya sadece Sicil denilmektedir.²² Sicil Defterleri yaklaşık 500 yıllık toplumsal hayatın sosyal yapısı şehrin, eğitimi, kültürü ve ekonomik yapısı hakkında enince detayları ve bilgileri içermektedir. Şer’iyye sicillerindeki belge çeşitlerine baktığımız zaman yazılı kayıtları iki gruba ayırabiliriz. Bu gruplardan birincisi kadılar tarafından kaleme alınan belgelerdir bunlar; İ’lam, mâ’ruz, hüccet, tereke, mürasele ve vakfiyeler olarak ayrılmaktadır. İkinci olarak başka makamlar tarafından kadılara gönderilip ve sicillere kayıt edilen belgelerdir. Bunlar ise; berat, buyruldu, ferman, tezkire ve temessük belgeleridir. Konunun daha iyi anlaşılması için bu belge çeşitlerine kısaca değinilmiştir. Transkribi yapılan defterde bu zikredilen belge çeşitlerinden yalnızca hüccetler bulunmaktadır.

²² Mehmet Yıldırım “1827-1829 (H.1243) Tarihli Antakya (Hatay) Şer’iyye Sicilleri Transkripsiyon-Değerlendirme (Yüksek Lisans Tezi”, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1999), 4.

1.3.2.1. Huccetler

Huccet kelimesi Arapça kökenli olup bir olay veya durumu ispatlamaya yarayan, delil, vesika, senet anlamında kullanılmaktadır.²³ Huccet kelimesi Osmanlı hukuk terminolojisinde iki anlamda kullanılmıştır. “Birinci anlamı şahitlik, ikrar, yemin ve yeminden nükûl gibi bir davayı ispata yarayan hukukî delildir. İkincisi kadı huzurunda taraflardan birinin ikrarını, diğerinin bu ikrarı tasdikini içeren ve bir hükmü ihtiva etmeyen hususlara dair düzenlenmiş belgelere verilen addır bu tür belgelerin üst tarafında kadının imzası ve mührü bulunur.”²⁴ Huccetlerde hâkimin kararı veya hükmü bulunmamaktadır dolayısıyla kadı tarafından ele alınmış her türlü hukukî durum huccet konusu sayılabilir. Huccetlerin en büyük özelliği tarafların ikrarını içermesi olup vatandaşlar arasında önem verilen bir belge olmuştur. Şer’iyye sicillerinde bulunan kayıtların büyük bir kısmını huccetler teşkil etmektedir. Huccet metni iki nüsha halinde düzenlenmektedir. Birincisi taraflara verilen metin, ikincisi ise sicil defterlerine kaydedilen metindir.²⁵

Huccetler için kullanılan tabir Tanzimat sonrası dönemde değişmiş ve huccetler için “senedât-ı şer’iyye” denilmiştir.²⁶ Huccetlerin başında huccetin kaydedildiği şehir “medîne, mahrûse, mahmiye” isimleri ile başlanır veya “Husus-ı âti’l-beyan, Budur ki, Sebeb-i tahrir-i kitâb oldur ki” gibi ifadelerde başlandığı bilinmektedir. Huccetler konularına veya özelliklerine göre çeşitlere ayrılmaktadır örneğin; vesâyet hucceti, boşanma hucceti, vekâlet hucceti, nafaka hucceti, vasi tayinine dair huccet, mehir hucceti, izin hucceti, taksîm hucceti gibi huccetlerdir. Huccetlerin Ortak özelliklerini şu şekilde sıralaya biliriz:

- Taraflara verilen huccetlerin üst kısımlarında hucceti veren kadının imzası ve mührü mutlaka bulunur. Taraflara verilen metinlerde imza ve mühür bulunurken sicillere kaydedilen metinlerde çoğu zaman bulunmaz.

²³ Ferit Devellioğlu, Osmanlıca Türkçe Ansiklopedik Lügât (Ankara, Aydın Kitabevi, 2017), 444

²⁴ Mustafa Oğuz ve Ahmet Akgündüz, “Huccet”, içinde *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, (İstanbul: TDV yayınları, 1998), 18:446,447.

²⁵ Hüseyin Vehbi İmamoğlu, “2093/279 (H.1327-1329, M.1909-1911) Trabzon Şer’iyye Sicil Defterine Göre Yöre Araştırması” (Yüksek Lisans Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2003), 11

²⁶ İsmail Doğan, “1863 Numaralı Trabzon Şer’iyye Sicili ’nin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi” (Yüksek Lisans Tezi, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2020), 24.

- Tarafların adı ve adresleri yazılır böylece her türlü şüphe ortadan kalkar.
- Hücetin konusunu oluşturan mal ve hal da tüm ayrıntısıyla tanıtılır.
- Hukuki işlemin şekli, şartları varsa teslim ve tesellüm işlemleri de beyan edilir.
- İkrarda bulunan tarafın karşı tarafı ibra ettiği ve konunun dava ve çekişme konusu yapılmayacağı te'yiden belirtilir. Lehine ikrar yapılan taraf da ikrar beyanını tasdik edince, talep üzerine durumun sicile kaydedildiği zikredilir.
- Her muamelede olduğu gibi hüccetlerin sonunda da tarih yıl, ay ve gün bazen de günün belli bir dilimi halinde mutlaka yazılır.
- Hüccetlerin altına mutlaka şuhûd-ı hal (durumun şahitleri) veya “şuhûd-ı muhızır” başlığı ile davaya şahitlik edenlerin listesi bulunur.²⁷

1.3.2.2. İ'lamlar

Şer'iyye sicillerinde bulunan diğer belge türlerinden biride İ'lamlardır. Arapça “ilm” kökünden gelmektedir. Sözlük anlamı bildirmek, anlatmak olan ilam, hukuki manada bir davanın tarafından hangi hüküm ve karara bağlandığını gösteren resmi bir vesikaya verilen addır.²⁸ Hüccetlerde olduğu gibi ilamda da kadının mühür ve imzası bulunmaktadır. Kadı'nın imza ve mührü ilamların alt kısımlarında yer almaktadır. İlam belgelerinin giriş kısmından sonra davacı ve davalının ismi belirtilmektedir. Tarafların tespitinden sonra dava konusu olan husus belirtilir. Davacı iddiasını öne sürdükten sonra davalının öne sürülen iddiaları reddetmesi “inkâr” kabul etmesi ise “ikrar” şeklinde gerçekleşir. İlamda yer alması gereken hususlardan biriside kararın gerekçesi olan ispat vasıtasıdır. Daha sonra hâkim ilam metninin sonunda davanın ispat vasıtasına göre ayrı ayrı kalıp ifadelerle kararını söyler.²⁹ İlamı hüccetten ayıran fark ise kadı'nın hükmünü bildirmesidir. İlamlarda hüküm verildikten sonra tarih atılmaktadır. Tarih atıldıktan sonra son olarak davayı dinleyen şahitlerin adları yazılmaktadır.

²⁷ İmamoğlu, “2093/279 (H.1327-1329, M.1909-1911) Trabzon Şer'iyye Sicil”, 12

²⁸ Mübahat S. Kütükoğlu, *Osmanlı Belgelerinin Dili* (Ankara: Türk Tarih Kurumu, 2018) 345.

²⁹ Hilal Tok Öztekin, “1922/108 Numaralı Trabzon Şer'iyye Sicili'nin Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi” (Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2017) 18.

1.3.2.3. Ma'aruzlar

Ma'aruz sözlük anlamı arz olunan, bir şeyin karşısında tesir altında olan, sunulmuş, verilmiş, anlatılmış demektir.³⁰ Arapça "araza" kökünden gelmektedir. Şekil ve ifade bakımından ilamlara benzediğinden dolayı karıştırılmaktadır. Ma'aruzlar ilamlardan farklı olarak kadı kararı içermez. Ma'aruz asıl anlamı îtibâriyle kadı tarafından kaleme alındığı halde kadının kararını içermeyen ve hüccet gibi hukukî bir durumun tespiti açısından yazılı delil olarak kabul edilmeyen ve yalnızca kadının icra makamlarına idari bir durumu arz ettiği yazılı kayıtlara veya halkın icra makamına yahut kadıya hitaben yazdığı şikâyet dilekçelerine denir. Kısaca astın üstüne yazdığı bir isteği veya bir durumun arzını havi yazılı belge ve kayıtlardır.³¹

1.3.2.4. Müraseleler

Kadılarının tarafından yazılan resmi bir belgedir. Sözlük anlamı haberleşmek, mektuplaşmak olan mürasele resmi kadı mektubu anlamındadır.³² Kadı'nın kendine denk veya daha aşağı rütbedeki kişi ya da mevkiler için kaleme aldığı kayıt türüdür. Kadılarının resmi yazışmalarını içeren bu belge türüne sicillerde de rastlanmaktadır. Genellikle sanığın mahkemeye celbi istediğini içermektedir.

1.3.2.5. Fermanlar

Sözlük anlamı emir, irade, padişah hükmü, buyruk anlamlarına gelmektedir. Padişaha ait belgeler niteliğinde olan Fermanlar Paşa kapısı ya da divan-ı hümayunda alınan kararlara uygun bir şekilde yazılır ve üzerinde padişah tuğrası yer alan padişah emirleridir. Ferman tek başına kullanılmaz padişaha ait sıfatlarla birlikte kullanılırdı. Bunlar; ferman-ı âlişan, ferman-ı padişah, ferman-ı celil'ül kadr, ferman-ı hümayun.³³ Fermanın rüknü ve şartı vardır.

Ferman kelimesinin kullanılması, gönderilenin isminin kendine ait dua ile yazılması, fermanın gönderilmesine sebep olan olayın belirtilmesi, gönderenin isteği, isteğinin açıklanması ve dua ile sonuçlanması fermanın rükünlerinden olup tuğra, padişaha ait sözler, rütbe, gönderilenin ismine yakışan dua ve fermanın gönderiliş

³⁰ Develioğlu, Osmanlıca Türkçe Ansiklopedik Lügat, 672

³¹ Tok Öztekin, "1922/108 Numaralı Trabzon Şer'iyye Sicili'nin Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi" 18.

³² Develioğlu, Osmanlıca Türkçe Ansiklopedik Lügat, 856.

³³ Kütükoğlu, *Osmanlı Belgelerinin Dili*, 99

sebebi de fermanın şartlarındandır.³⁴ Fermanlar divanî yazım şekliyle yazılmaktadır. En üst kısımda Hüve şeklinde Allah lafzı zikredilirdi daha sonra padişahın tuğrası çekilirdi. Ferman ilk olarak kadı tarafından incelenip doğruluğu tespit edildikten sonra sicillere kaydedilirdi.

1.3.2.6. Buyruldu

Buyurmak kökünden gelen buyruldu sadrazam, vezir, defterdar, kazasker, kaptan-ı derya, beylerbeyi gibi üst düzey devlet adamlarının kendilerinden daha aşağı bir rütbe ve görevde olan devlet adamlarına yazdıkları emirler için kullanılan tabirdir.³⁵ Padişah vekili durumundaki şahısların buyruk ve emirlerini içeren belge çeşitleridir.

1.3.2.7. Tezkereler, Temessükler ve Diğer Kayıtlar

Osmanlı diplomasisinde, daha ziyade üstten alta veya aynı seviyedeki makamlar arasında yazılan ve resmi bir konu ihtiva eden belgelere tezkere denilmektedir. Tezkireler şer’iyye sicillerinde rastlanan belgelerdendir. Temessük ise Arapçada tutmak, yapışmak, sarılmak anlamına gelmektedir. Temessük diplomaside ise borç verilmesi, bir şeyin teslim edilmesi, borcun ifası veya bir şeyin teslim alınması durumlarında karşı tarafa verilen belgeyi ifade etmektedir.³⁶ XIX. yüzyıldan sonra temessük kelimesinin yerini “sened” almıştır. Şer’iyye sicillerinde bu belgelerin dışında kayıtlarda vardır.

³⁴ Mustafa Bülbül, “2039/225 Numaralı Trabzon Şer’iyye Sicilinin (Vr.71-123) Transkribi ve Değerlendirilmesi (H.1303-1305/ M.1886-1888)” (Yüksek Lisans Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2007) 4.

³⁵ Kütükoğlu, *Osmanlı Belgelerinin Dili*, 197

³⁶ Ali Turan, “1815 Numaralı Şer’iyye Sicilinin Transkripsiyonu ve Hukuki Değerlendirmesi” (Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2014), 25.

İKİNCİ BÖLÜM

2068/254 NUMARALI TRABZON ŞER'İYYE SİCİLİNDEKİ KAYITLARIN KONULARINA GÖRE DAĞILIMI VE DEĞERLENDİRİLMESİ

2.1. Şer'îyye Sicil Defterindeki Kayıtlar ve Konularına Göre Dağılımı

İncelediğimiz 2068/254 numaralı Trabzon şer'îyye sicil defterinin 1-50 varakları arasında 234 adet belge bulunmaktadır. Defterdeki kayıtlar hicri 1318-1319 miladi 1900-1901 yıllarını kapsamaktadır. Transkribini yaptığımız bu belgelerin çeşitleri şu şekildedir:

Vekâlet Hücceti, defterde 110 adet bulunmaktadır. Adından da anlaşılacağı üzere bir kişinin kendi yerine başka bir kişiyi veya kişileri vekil tayin ettiğini gösteren belge çeşididir. Bu hüccetlerde dava konusunun ne olduğu, davaya konu olan eşya veya malın bütün özellikleri bulunur. Elimizdeki defterde en çok rastlanan belge türüdür.

Vesâyet Hücceti, defterde 30 adet bulunmaktadır. Bu belgeler ya çocuk, yaşlı veya akli dengesini kaybetmiş kişiler için vasi tayinlerinin yapıldığını gösteren belgelerdir. Bu belge türüne sicillerde sıkça rastlanmaktadır. Bundan da anlaşıldığı gibi Osmanlı Devletinde en küçükten en büyüğe kadar bütün vatandaşların hakları korunmuştur. Bu duruma gayri müslim halk da dâhildir.

Nafaka Hücceti, 15 adet bulunmaktadır. Vesayet hüccetlerinde olduğu gibi kişilerin haklarının korunması adına alınan tedbirlere örnektir. Nafaka hücceti iki türdür. Bunlardan ilki boşanan veya eşi tarafından terk edilen kadının geçimini sağlamak için mahkemeye başvurup talep ettiği ücreti gösteren çeşididir. İkinci türü ise çocuk, yaşlı ya da akli dengesi yerinde olmayanlar için velilerinin, bazen de kişinin kendisinin talep ettiği ücreti gösteren belgelerdir.

İsbât-ı Verâset Hücceci, 11 adet bulunmaktadır. Kişinin miras işlemlerinden yararlanabilmek için mahkemeden aldığı belgedir. Tartışma götüren bir konu olduğu için en fazla ayrıntıya girilen hüccet çeşitlerinden biridir. Her belgede olduğu gibi bu belgede de şahitliğin değeri fazladır ve iki tarafta şahit getirebilir. Bu belgede terekeden kimlerin pay sahibi olduğu açıklanır. Herkes sayıldıktan sonra “bizden başka varisi ve terekesine müstehak âhar kimesnesi olmamakla” şeklinde bir ifadeyle başka bir kişinin hak sahibi olmadığı vurgulanır. Tereke sehim denilen paylara bölünür ve varisler bu payları paylaşırdı.

Muhâlaa Hücceci, 1 adet bulunmaktadır. İçerik olarak kadının boşanma isteğini dile getiren belgedir. Kadın, Osmanlı Devleti hukuk sistemine göre evlenmeden önce mehir denilen ve bir anlamda kadının evlilik sigortası olarak kabul edebileceğimiz bir ücret alırlardı.³⁷ Evlilik kadının isteğiyle sonra ermesi durumunda alınan bu ücret erkeğe geri verilmek suretiyle ya da mehr-i müccel olarak adlandırılan ve erkeğin zimmetinde olarak kadının hakkı olan ücretten vazgeçmesi ve böylece karşılıklı anlaşmanın gerçekleşmesiyle geri verilirdi. Bu belge Osmanlı Devletinde kadına değer verildiğinin en önemli kanıtıdır.

İsbât-ı Rüşd Hücceci, 2 adet bulunmaktadır. Reşitlik iddiasını dile getiren haklı bulunursa belgelenen hüccetlerdir. Bu belgeler çocuğun toplumsal hayatta hakkını rahatlıkla arayabileceğini göstermektedir. Uzun bir hüccettir isbât-ı verâset hüccetlerine benzerler, ancak çocuk başrolde olduğu için diğerlerinden ayrılır.

Tatlik Hücceci, 2 adet bulunmaktadır. Erkeğin hanımını boşaması demektir. İki tür boşanma çeşidi vardır bunlardan birisi talak-ı bayin’dir. Siciller açısından önemine bakacak olursak Osmanlı Devleti’nin aile kurumunun işleyişi hakkında bilgi edinmemizi sağlamaktadır. Boşanmada mehir ücretinin telaffuzu vardır. Bu hüccet türü şekil olarak kısa hüccetlerden biri olup sadece sebep bildirimi ve mehir miktarının beyanıyla sonuçlanan metinlerdir.

Hibe Hücceci 1 adet bulunmaktadır. Sözlük anlamı karşılıksız vermek bağışlamak anlamına gelmektedir. Hibe, bir faaliyeti desteklemek amacıyla kişi veya kuruluşlara mal, para, eşya, gibi benzeri bir değeri geri ödeme beklemeksizin ömür

³⁷ İmamoğlu, “2093/279 (H.1327-1329, M.1909-1911) Trabzon Şer’iyye Sicil”, 14

boyu tüm kullanım haklarıyla bırakılmasına denir. Bunu tespit eden belgelere ise hibe hücceti denir. İktisadi hayatın boyutlarını göstermesi bakımından ayrıntılı bir belgedir. Hibe hüccetinde hibe edilecek olan şeyin bütün yönleri tanıtılıp ve kişiye ne kadar bırakıldığı tespit edilir.

İzin Hücceti, 16 adet bulunmaktadır. Vasi konumundaki kişinin, himayesi altındaki mal hakkında kendi anlayışına göre takdir ettiği bir iş için izin istemesidir. Bu belgede sorumluluğu altındaki kişinin menfaatlerine göre hareket etme amacı vardır. Kadı bu amacın haklılığına göre karar vermektedir.

Taksîm Hücceti, 3 adet bulunmaktadır. Bir mirasın veya hisseler bölünmüş ortak malın paylaşımının konu edildiği belge türüdür. Taksim edilen şey her ne ise ince detayına kadar anlatılır. Bu sayede hangi tür eşyanın kullanıldığını, maddi durumunun ne olduğunu ve mekânla ilgili bilgiler edinilmektedir. Veri açısından en zengin belge türüdür.

Sulh Hücceti, 1 adet bulunmaktadır. Bu hüccetlerde kişinin hak sahibi olduğu bir hisse veya mülkten belli bir miktar karşılığında diğer tarafa hakların devrettiğini gösteren belge türüdür. Bir nevi devir teslim işlemidir.

Vakfiye Hücceti, 3 adet bulunmaktadır. Taşınır veya taşınmaz bir malı tüm haklarıyla Allah rızası için tahsis edilmesine vakıf denir. Vakfiye ise, vakfedilen şeyin vasıfları ve vakfedilme şartlarını içeren ve kadı tarafından onaylanan belge çeşididir.³⁸ Tüm yönleriyle diğer hüccetlerden ayrılır ve çok kolay fark edilir.

Tablo 2.1: 2068/254 Numaralı Şer’iye Sicil Defterinde Geçen Hüccetler

Sıra	Hüccetin Adı	Sayısı
1	Vekâlet Hücceti	110 Adet
2	Vesâyet Hücceti	30 Adet
3	İzin Hücceti	16 Adet
4	İsbât-ı Verâset Hücceti	11 Adet
5	Muhâlaa Hücceti	1 Adet
6	Kabûlüne Mevkûf Vekâlet Hücceti	21 Adet
7	Tatlîk Hücceti	2 Adet
8	Vakfiye Hücceti	3 Adet
9	Nafaka Hücceti	15 Adet

³⁸ İmamoglu, “2093/279 (H.1327-1329, M.1909-1911) Trabzon Şer’iyye Sicil”, 16

Tablo 2.1: 2068/254 Numaralı Şer’iye Sicil Defterinde Geçen Hüccetler (devamı)

Sıra	Hüccetin Adı	Sayısı
10	Sulh Hücceti	1 Adet
11	İsbât-ı Rüşd Hücceti	2 Adet
12	Taksîm Hücceti	3 Adet
13	Hibe Hücceti	1 Adet
14	Tatbik Hücceti	6 Adet
15	İsbât-ı Veraset ve Vekâlet Hücceti	1 Adet
16	Nefy-i Mülk Hücceti	3 Adet
17	İsbât-ı Vesâyet Hücceti	2 Adet

2.2. Trabzon’un İdari Yapısı

Anadolu’da Roma imparatorluğu hâkimiyetinin başlamasından itibaren Trabzon ve çevresi pek çok idari düzenlemeye tabi tutulmuştur. Karadeniz’in güneyinde kurulmuş olan Trabzon şehri bölgenin ticari ve askeri açıdan stratejik öneme sahiptir. Önemli bir liman kenti olan Trabzon’un tarihi bir hayli zengindir. Trabzon “şehzadeler şehri” olarak anılmaktadır. Fatih Sultan Mehmed Trabzon’u kuşattığı zaman “Trabzon fethedilmeden İstanbul fethedilmiş sayılmaz” demiştir.

Trabzon’un fethedildikten sonra ilk olarak nereye bağlandığı hakkında kesin bir bilgi bulunmamaktadır. Bu belirsizlik Yavuz Sultan Selim idarecilik döneminde de öne çıkmıştır. Yavuz Sultan Selim Trabzon’u müstakil bir sancak gibi idare ettirmiştir. Trabzon dönemin bazı kaynaklarında *Ermeniyye-i Suğrâ vilâyetinin merkezi* diye söz edilmektedir. 1527-1538’de Anadolu Beylerbeyliğine bağlı bir sancak olarak yer alan Trabzon 1535 yılında Erzurum Beylerbeyliğine bağlanmış ve XVII. yüzyıla kadar bir sancak olarak Batum Beylerbeyliğine tabi olmuştur. Trabzon şehrinin sancak haline getirilip ve ilk sancak beyinin Kasım Bey olduğu bilinmektedir.³⁹ “Trabzon sancağının özellikle bugünkü Trabzon ilinin bütün ilçelerini içine aldığı gibi Giresun’un merkez kazası ile Keşap, Tirebolu, Görele ilçeleri ile Gümüşhane’nin Kürtün ve Torul ilçeleriyle merkezini içine almıştır. Rize ve ilçeleri ise fetihden sonra Trabzon sancağına bağlanmıştır.”⁴⁰

XIX. yüzyılda Trabzon eyaletine bağlı sancaklar “Trabzon, Gümüşhane, Gönne, Karahisar-ı Şarki, Canik’tir. Bu dönemde Canik bağımsız bir muhassıllık, Gümüşhane

³⁹ Healt W. Lowry, Feridun Emecen “Trabzon”, içinde *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi* (İstanbul: TDV Yayınları, 2012) 41:301

⁴⁰ Tülay Çetinkaya, “1135/1722 Tarihli Sicil Defterlerine Göre Trabzon’un Sosyal Tarihi” (Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2006),7

ise emanet olarak yönetilmekteydi.”⁴¹ 1828-1829 Osmanlı-Rus savaşı sonrasında idari yağıda değişiklikler meydana gelmiş ve Tanzimat’ın eyalette uygulanmaya başlamasıyla idari yapılanmada yeniden değişikliğe gidilmiştir. Sancaklara bağlı kazalara yeniden müdür ve kaimmakam tayin olunmuştur. Bazı yerleşim yerlerinin kaza haline getirildikleri bilinmektedir. “Geniş alana hükmetmelerine rağmen Trabzon’da valilerin görev süreleri bakımından zaman zaman istikrarlı olunmaması eyaletin yönetiminde problemlerle karşılaşılmasına yok açmaktadır.”⁴² XVIII. Yüzyılın ortalarında Doğu Karadeniz kıyılarının hemen hepsi Trabzon eyaletinin kapsamına alınmıştır. XIX. yüzyılda farklı idari düzenlemeler yapıldığı gibi eyaletin güney sınırlarında yeni gelişmeler görülmüştür. “1871 salnamesine göre Trabzon merkez sancağına Ordu, Tirebolu, Of, Giresun kazaları bağlıydı. Eyalete tabi diğer sancaklar Lazistan, Gümüşhane ve Canik’tir.”⁴³

2.2.1. Sicildeki Kayıtlarda İdari Yapı

Trabzon’un İdari yapısının belirlenmesi incelenen dönemin bazı ekonomik ve sosyal olayların izahını kolaylaştıracaktır. Osmanlı Devletinde taşra teşkilatındaki idari yapılanma küçükten büyüğe eyalet, sancak, kaza, nâhiye ve köy şeklin olduğu bilinmektedir.⁴⁴ İncelenen defterde Trabzon’un o dönemdeki idari yapısı hakkında bazı bilgilere ulaşılmıştır. Kayıtlarda Trabzon’a bağlı birçok idari birimin adı geçmektedir. Trabzon kendi içerisinde sancaklara, nâhiyelere, kazalara, kasabalara, karyelere ve mahallelere ayrıldığı anlaşılmaktadır. Mahalle ve karyelerde bir muhtar ve ihtiyar heyeti üyelerinin olduğu bilgisine varılmaktadır. Mahalle ve karyelerde Müslüman halkın muhtarları ve ihtiyar heyetlerinin bulunduğu gibi gayri müslimlerin yaşadıkları mahallelerde de kendi muhtarları ve ihtiyar heyetleri bulunmaktadır. Örneğin kayıtlara Ermeni cemaati muhtarı Lefter⁴⁵ ve Rum muhtarı Totor’un⁴⁶ adı geçmektedir.

⁴¹ Lowry, Emecen, “Trabzon”, 301

⁴² Abdullah Saydam, “Trabzon’un İdari Yapısı ve Yenileşme Zarureti (1793-1851)”. *OTAM Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi*, 18/18 (2005):287.

⁴³ Lowry, Emecen, “Trabzon”, 301

⁴⁴ Şeyma Kum “1861 Numaralı Trabzon Şer’iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Kayıtların Tasnifi” (Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2023), 13.

⁴⁵ TŞS-2068, K: 11,277

⁴⁶ TŞS-2068, K: 234 240, 306, 348

2.2.1.1. Sicil Defterinde Adı Geçen İdari Birimler

Sicilde idari birim olarak eyalet, sancak, kaza, nâhiye, kasaba, karye ve mahalle birimleri yer almaktadır. Sicilde en çok rastlanan idari birim mahalledir. Kayıtlarda en fazla geçen bir diğer idari birim ise karyelerdir. Mahalle ve karyelerden sonra en çok adı geçen üçüncü idari birim ise kazadır. Nâhiye ve kasaba adlarına ise kayıtlarda az rastlanılmıştır. Sicillerde yer alan idari birimler tablo şeklinde verilmiştir.

Tablo 2.2: Sicilde Yer Alan İdari Birimler ve Kayıt Numaraları

İdari Birim	İdari Birimin Adı	İdari Birimin Geçtiği Kayıtlar
Eyalet	Trabzon	(Erzurum ve Sivas hariç tüm kayıtlarda)
Sancak	Canik	36,235,237
	Lazistan	237,256
	Gümüşhane	8,11,29,33,39,242,348,365,377,380
Kaza	Akçaabat	1,2,236,252,263,276,299,300,336,356,361,362,373,389
	Bayburt	239,254,275,295,305,382
	Vakfikebir	36,62,258
	Sürmene	8,14,275,300,371
	Görele	61,316,348,349
	Ordu	19,40,324,326,351
	Tirebolu	331
	Torul	11,33,39,348
	Giresun	3,33,39
	Of	34,371,376
	Şiran	377
	Kelkit	365
Nâhiye	Tonya	1,26,36,272,374
	Maçka	3,4,5,277,282,296,301,369
	Şarlı	2
	Yomra	9,11,20,53,58,236,242,271,274,301,314,329,333,334,341,345,361,366,382,384,385,386,387,388,393,396
	Kürtün	348
	Mapavri	237
	Tonya	1,26,36,272,274
	Perşembe	324
	Yağlıdere	331
	Bolaman	351
	Yağmurdere	8
Kasaba	Nefs-i kasabası	40,235,237,350,379,
	Nazi kasabası	256
	Pulathâne kasabası	263
	Ordu kasabası	19
	Yalta kasabası	39

Tablo 2.2: Sicilde Yer Alan İdari Birimler ve Kayıt Numaraları (devamı)

İdari Birim	İdari Birimin Adı	İdari Birimin Geçtiği Kayıtlar
	Ağasar	8
	Akçakale	336
	Arhancılı	371
	Biçinlik	374
Karye	Bodamya	252
	Canbur	260,327
	Cayara	1
	Cengeriş	377
	Ceykanuvi	282,296,301
	Çangarya	2
	Çikanoy Mesahor	369
	Çikanoy-1 Aşağı	369
	Çorak	8
	Çukur Çayır	22,270
	Divranos	255,270
	Foça	341
	Gilas	399
	Gökçe Ali	316
	Haldandoz	361,362
	Hasdigoz	29
	Hatalita	389
	Holomana	17
	Horovi	276
	Hos Kirasya	306
	Hos Timasya	311
	Humurgan	275
	İlanos	252
	İpsalta Ma'a Filip	62
	İpsil	389
	İrha	365
	İskefiye	258
	İsmail Bey	26,61,62
	İsteli	24
	Kalafka	20,274,333,334,366,388,
	Kan	20
	Kapıköy	4,5
	Karaman	336
	Karasye	238
	Zurha	309
	Kız	299
	Kilathortokop	340,344,355
	Kindinar	269

Tablo 2.2: Sicilde Yer Alan İdari Birimler ve Kayıt Numaraları (devamı)

İdari Birim	İdari Birimin Adı	İdari Birimin Geçtiği Kayıtlar
	Kisarne	27,28,250,269,383
	Kodil	384
	Kohali	11
	Kominos	237
	Kuhla	9
	Kumre	271,272
	Kurgen	345
	Kurum	29
	Laleli	351
	Ligene	58
	Livera	396
	Maden	305
	Maki	376
	Mayer	375
	Mesâriye	244,338,346,347,358,359,397
	Mesopliya	26,36
	Muzaf Orhaniye	324
	Nefs-i Karlık	377
	Öz Sifter	329
	Özmeshor	329
	Parkozmanli	26
	Salari	263
	Samuraksa-i Kebîr	301
	Santa	11
	Sincan Mesahor	371
	Su Karasu	60
	Şana	345,382,385
	Tos	291
	Uğurlu	277
	Uz Mesahor	384
	Vamenli	26,374
	Veyserni	242
	Yulud	254
	Zanbur	382,385
	Zimla	393
	Zîr	242
Diğer İdari Birimler	Erzurum	254,275,278,280,295,305,395
	Sivas	6,302
	Erzincan	7,13,291,295
	Kemah	395

2.2.1.2. Sicil Defterinde Adı Geçen Mahalleler

Osmanlı Devletinde mahalleler cami ya da imaretlerin etrafında kurulu insanların topluca bir arada yaşadıkları yerlere denir. Sosyal birlikteliklerin en mühimi aynı mescitte ibadet edelerin aileler ile beraber yaşamlarını sürdürdükleri şehir kesimi olarak adlandıracağımız mahallelerdir. Mahalle şehrin en küçük hücresidir. Mahalleler etnik açıdan birbirinden demir kapılar veya duvarlarla ayrılmamıştır.⁴⁷ “Fatih şehri fetheder etmez Orta Hisar’daki Chrysocephalos kilisesini (bugünkü ismi Fatih Camii) camiye çevirmiş ve büyük ihtimalle ilk Müslüman mahalle burada teşekkül etmiştir. Müslümanların tamamı şehir surlarının içinde yaşamakta idi ve burası Aşağı Hisar (Kale-i Zir), Orta Hisar (Kale-i Evsat) ve Yukarı Hisar (Kule ve İç Kale) olmak üzere üçe ayrılmıştır.”⁴⁸ XVII. yüzyılda Trabzon’da hemen hemen bütün mahalleler mülk alım ve satım vasıtasıyla karma bir yapıya sahip oldukları bilinmektedir. Gayrimüslim mahalleleri de kiliseler etrafında oluşmuştur.

İncelenip tespit edilen mahalleler itibariyle XVIII. yüzyıl Trabzon’u ile XVII. yüzyıl arasında mahalle isimleri ve mahalle sayıları bakımından pek bir fark bulunmamaktadır.⁴⁹ Şehir ahalisinden Müslim ve Gayrimüslim reaya birçok mahallede beraber yaşadıkları ve komşuluk yapmışlardır. XIX. yüzyılda da Trabzon şehrinin mahalleler ekseninde, geleneksel dokusunda büyük değişiklikler meydana gelmemiştir. Sadece mahallenin bir idari birim olarak yapısında değişiklikler meydana gelmiştir. Örneğin mahallenin idari amiri geleneksel olarak imam iken artık belirli hizmetler muhtarlığa bırakılmıştır.

İncelediğimiz 2068/254 numaralı sicil defterinde 73 adet mahalle ismi karşımıza çıkmaktadır. Tablodan da anlaşılacağı üzere mahallelerden bir kısmının adı değişmiştir. İncelenen diğer tezlerden de anlaşılacağı üzere o dönemde Tekfur Çayır adıyla anılan mahalle bugün ki Erdoğdu mahallesidir. Kindinar adıyla anılan mahalle ise Bahçecik mahallesidir.⁵⁰ Bunun yanında adı değiştirildiği halde günümüzde halk arasında hala

⁴⁷ Ayşegül Bayraktar, “1917 Numaralı Trabzon Şer’iyye Sicilinin Değerlendirmesi Ve Transkripsiyonu (H.1161-1163/M.1748-1750)” (Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2020), 63.

⁴⁸ Turan Açık, “Fetihten 19.Yüzyıla Kadar Trabzon Şehri’nin Mahalleleri”, *History Studies*, 5/9 (2017):28

⁴⁹ Açık, “Fetihten 19. Yüzyıla Kadar Trabzon”, 50.

⁵⁰ Abdurrahman Latifoğlu, “2110/296 Numaralı Trabzon Şer’iyye Sicilinin Transkribi ve Değerlendirmesi (H.1332-1334/M.1914-1916)” (Yüksek Lisans Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2005), 301

eski adıyla anılan mahallelerde vardır örneğin Faroz ve Şirin Hatun mahalleleri. Mahalleler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 2.3: Sicilde Yer Alan Mahalleler ve Kayıt Numaraları

Sıra	Mahalle İsmi	Kayıt Numarası
1	Abdal	58,321
2	Amasya	257
3	Aya Filippo	1,10,12,34,234,264,280,325,357
4	Ayasofya	16
5	Ayvasil	6,15,33,37, 39,246,319
6	Aziziye	278
7	Bayram Bey	289,303,326,328,382,385
8	Bezzaz-ı Cedid	281,304
9	Bezirci	6
10	Bostan Ali	59
11	Boztepe-i Balâ	21,22,34
12	Boztepe-i Zir	10,40,41,42,43,44,45,46,47,48,49,50,51,52,53,54,55,56,57,58,59,246,279,294,346,349,352,391,395
13	Cafer Ağa	290
14	Cami-i Kebir	282,50,52
15	Cami-i Sağır	380
16	Çakırcı Hasan Paşa	18
17	Çarşı	25,61,245,281,283,284,304,307,322,366
18	Çelebi Alaaddin	51
19	Çömlekçi	345
20	Çukur	13
21	Debbağhane	25,235,237,248,270,320,330,335,363
22	Eksotha	14,18,23,241,286,287,288,310,318,321,
23	Elvanzâde	51
24	Emirler	41,47
25	Etmekçibaşı	381
26	Faroz	30,243,258,273,303,371
27	Frenkhisar	236,247,249,267,278,280,300
28	Galambus	263
29	Hacı Kasım	254,272,275,350,351
30	Hacı Küçük	44,56
31	Hançerli	42,45,46,48,49,
32	Hoca Alaaddin	43
33	Hoca Halil	18,29,269,286,291,309,313,330,337,339,349,361,362, 363, 372, 378, 384, 388,
34	Hudura	258
35	Hüseyin Ağa	41
36	İhsaniye	31

Tablo 2.3: Sicilde Yer Alan Mahalleler ve Kayıt Numaraları (devamı)

Sıra	Mahalle İsmi	Kayıt Numarası
37	İmaret	20,60,62,245,266,286,308,312,385
38	İskender Paşa	9,13,19,62,234,236,239,251,265,267,290,295,302,305, 319, 342, 343, 360, 375,398
39	Kaba Sakal	57
40	Kale	42
41	Kapu	33
42	Karatepe	6
43	Karaki Hüseyin Çelebi	51,57,59
44	Kasım Ağa	234,261,271,294,298,345,380
45	Kavak Meydan	7,32,35,38,60,283,285,289,310,336,379
46	Kemer kaya	14,238,319
47	Kindinar	268,269,296,308,317
48	Konkol	296,301
49	Mağara	36,363
50	Mercan Ağa	281
51	Molla Siyah	286,339
52	Muhyiddin	239,299,341,342,343,370,373,376,379,390,399
53	Musa Paşa	257
54	Orta Hisar	379
55	Osman Ağa	41
56	Pazar Kapısı	256,261,292,293,314,315,331,339,364,365,379,392
57	Rüstem Paşa	44
58	Saçlı Hoca	1,330
59	Sadi Bey	42,45,49,55
60	Samsun	42,45,46,48,49,50,52,55,235,237
61	Saray-ı Atik	31,324,349,364
62	Sekban Başı	281
63	Sinan Ağa	43
64	Sinan Bey	320
65	Solaklı	376
66	Sultan Bayezid	43
67	Şari' u's-Seyyidi	395
68	Şirin Hatun	26,320
69	Taşbaşı	19
70	Tekfur Çayır	18,253,259,262,310,323,332,368
71	Tekye	60,266,281,285,316,320,364,369,394
72	Tuzluçeşme	19,39,241
73	Yeni Cuma	3,8,240,307,348,350,353,354,367,381,399

2.2.1.3. Sicil Defterinde Adı Geçen Sokaklar

Tablo 2.4: Sicilde Yer Alan Sokaklar ve Kayıt Numaraları

Sıra	Sokak İsmi	Kayıt Numarası
1	Asmaaltı Sokağı	57
2	Bülbül Sokağı	43
3	Çelebi Sokağı	386
4	Hacı Küçük Cami-İ Şerifi Sokağı	56
5	Hüdaverdioğlu Sokağı	41
6	Hüsrev Ağa Sokağı	321
7	İhsaniye Aşağı Sokağı	31
8	İhsaniye Orta Sokağı	31
9	Karakol Sokağı	386
10	Kazancılar Sokağı	379
11	Kocakadı Sokağı	320
12	Macar Sokağı	41
13	Mercan Sokağı	281
14	Nöbethane Sokağı	57
15	Ömer Bey Sokağı	257
16	Revani Çelebi Sokağı	281
17	Serdar Sokağı	51
18	Tahmis ve Asmaaltı Sokağı	51
19	Tolcakya Sokağı	278
20	Yeni Hamam Sokağı	43
21	Yol Sokağında	57

2.2.2. Trabzon'un Fiziki Yapısı ve Nüfusu

Jeopolitik konumu ve ticaret yollarının üzerinde bulunması neticesinde birçok devletin dikkatini çekmiştir. Trabzon dağlık bir araziye sahiptir. Fatih Sultan Mehmet 1461 yılında Anadolu'nun Karadeniz kıyılarını Trabzon şehri ile beraber Osmanlı hâkimiyetine dâhil etmiştir. Trabzon'un fethinden sonra zaman içerisinde değişim yaşanmış sosyal, ticari ve dini yapılar inşa edilmeye başlanmıştır. Osmanlı Devletine katılan Doğu Karadeniz Bölgesi Rum eyaletine tabi bir sancak olarak teşkilatlandırılmıştır. Sancağın merkezi Trabzon olduğu için sancak bu adla anılmıştır. 1581'de Batum sancağı ile birleşerek eyalet haline gelmiştir. Şehrin merkezinde bulunan cami, medrese, hamam, vakıf, kilise gibi yapılar şehrin gelişmişliğini gözler önüne sermektedir. Yapılan araştırmalar Trabzon ve çevresinin ilk yerli halkını Orta

Asya'dan ve Kafkasya'dan gelen önemli bir bölümünü Türk toplulukları teşkil etmektedir. XX. yüzyıl Trabzon vilayetinin sınırları günümüzdeki bütün Doğu Karadeniz Bölgesini içine almaktadır.

XIX. yüzyılda Trabzon eyaletinde nüfus dalgalanmalarının yaşandığı bir dönemdir. Bu dönemde nüfus sayımları içinde 1831 nüfus sayımı ilk modern sayım olarak ele alınmıştır. Devletin resmi istatistik yıllıklarından biri olan 1869 (1286) yılı Trabzon Salnamesinde ise, “Trabzon merkezde 2624 hanede 5753 Müslüman, Gayrimüslimlere ait olan 1524 hanede ise 397’si Katolik, 1254’ü Ermeni ve 1776’sı Rum olmak üzere toplam nüfus 9180 olarak belirlenmiştir. Trabzon’un kaza ve nahiyeleri de dâhil nüfusu ise 210.319 olarak belirtilmektedir.”⁵¹ Tanzimat nüfus sayımının öneminin anlaşıldığı ve bu alanda çalışmaların yapıldığı bir süreci başlatmıştır. 1877-1878 dönemine ait nüfus cetveli dönemin demografik kaynağını teşkil etmektedir. Bahsedilen nüfus defterinden yola çıkılarak vilayette “4 sancak, 21 kaza, 23 nahiye bulunup, Batum’un kaybedilmesi ile idari yapıda değişiklikler meydana gelmiştir.”⁵² Trabzon’un fethinden sonra şehrin nüfusu hakkında bilgi veren ilk arşiv 1486 tarihli Trabzon Tahrir Defteri’dir. “söz konusu kayıtlara göre şehrin nüfusu 7.575 olup bunların 5.500’ünü gayrimüslim, 2.075’ini Müslüman nüfus oluşturmaktadır. 18. yüzyılda ise toplam nüfus 14.000’e yaklaşmıştır. 1834-1835 Nüfus Defterine göre şehrin nüfusu %70’i Müslüman olmak üzere toplamda 25.000’e yükselmiştir. 1880 yılında 34.300 olan Trabzon şehir nüfusu, 1893 yılına gelindiğinde 28.600’e düşerken 1903 yılında tekrar 33.000’e kadar çıkmıştır.”⁵³

2.3. Sosyal Hayat

2.3.1. Sosyal Statü

Trabzon’da yaşayan kişilerin toplumdaki statülerini belirlemek için ünvanlar kullanılmıştır. Sicil çalışmamızı incelediğimizde belgede geçen şahıs isimlerinin yanında çoğunlukla ünvanlar ve lakaplar yer almaktadır. Bu kelimeler Arapça kökenlidir. Ünvan; isim, şöhret, şan, başlık gibi anlamlarda kullanılırken lakap ise; bir

⁵¹ Çekinkaya, “1135/1722 Tarihli Sicil Defterlerine”, 13.

⁵² Ahmet Köksal, “Trabzon Vilayeti’nin Nüfusu (1876-1878)” *Karadeniz İncelemeleri Dergisi*, 15/15 (2013): 128.

⁵³ Ahmet Emrah Siyavuş, “Trabzon şehrinde Nüfusun Gelişimi ve Mekânsal Dağılışı”, *Karadeniz İncelemeleri Dergisi*, 16/33 (2022): 221

kişiyi kendi isminden başka takılan addır. Belgelerde yer alan 234 kayıttın tamamında lakap ve ünvan bulunmaktadır. Aynı zamanda yalın ismiyle yazılanlar da mevcuttur. Tüm vatandaşlar için kullanılmış olan “efendi”⁵⁴ ünvanı defterde sık geçen ünvanların başında gelmektedir. Erkeklerde “Efendi, Beyefendi” gibi saygı ünvanları kullanılırken kadınlarda Hanım⁵⁵, Hatun⁵⁶ ünvanları kullanılmıştır.

Devletin askeri idari ve diğer önemli mevkilerinde görevlerini icra eden kimseler veya nüfuzlu kimseler için “Bey, Ağa, Ağazâde, Beyefendi, Efendizâde, İzzetlü” gibi ünvanlar kullanılmıştır.⁵⁷ Defterde sıkça geçen bir diğer ünvan da “hacı” ünvanıdır.⁵⁸ Hac farzını yerine getiren Müslüman vatandaşlar için kullanılan bu ünvan saygınlığın bir ifadesi olduğu gibi hacı olarak nitelenen kişinin ekonomik durumunun da iyi olduğunu göstermektedir. Bayanlar için “hâce” ünvanı kullanılır.⁵⁹ Hafız ve Hafize ünvanları da defterde çok sık geçmektedir.⁶⁰ Dini nitelik taşıyan ve saygı ifadesi olarak kullanılmaktadır. İncelenen kayıtlarda “Reis, Çavuş, Yüzbaşı, Onbaşı, Miralay, Kumandan” gibi askeri nitelik taşıyan ünvanlar da yer almaktadır.⁶¹

Defterde adı geçen Müslüman çocuklar için “ibn-i” gayri müslim çocuklar için “veledi” ifadesi kullanılmıştır. Zâde ünvanı da o dönemde isimlerin sonunda ya da iki isim arasında kullanılmaktadır.⁶² Zâde ünvanı ile nitelendirilen kişinin ifadede önce gelen meslek grubuna ait olduğunu veya kişinin aile, sülale farkını ortaya koymaktadır. Soylarına göre kişiler tablo halinde aşağıda verilmiştir.

⁵⁴ TŞS-2068, V: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50.

⁵⁵ TŞS-2068, K: 2, 10, 18, 29, 31, 34, 62, 235, 248, 253, 256, 261, 269, 274, 281, 287, 288, 292, 293, 294, 297, 298, 314, 315, 320, 321, 331, 336, 339, 341, 345, 349, 350, 351, 361, 362, 372, 378, 379, 381, 382, 385, 391, 392, 395.

⁵⁶ TŞS-2068, K: 243, 244, 248, 255, 257, 258, 259, 260, 266, 268, 269, 271, 272, 273, 282, 283, 284, 285, 286, 291, 296, 301, 308, 309, 312, 313, 317, 318, 320, 321, 327, 238, 329, 331, 332, 333.

⁵⁷ TŞS-2068, K: 18, 20, 30, 41, 57, 60, 234, 236, 237, 238, 239, 241, 243, 245, 246, 248, 253, 257, 261, 263, 267, 269, 281, 286, 289, 294, 299, 321, 322, 323, 324, 352, 361, 366, 384, 395.

⁵⁸ TŞS-2068, K: 238, 242, 245, 248, 251, 254, 256, 257, 258, 261, 265, 268, 271, 274, 275, 281, 283, 284, 286, 288, 292.

⁵⁹ TŞS-2068, K: 256, 281.

⁶⁰ TŞS-2068, K: 234, 253, 256, 257, 268, 271, 272, 274, 282, 293, 314, 334, 350, 373, 379, 392.

⁶¹ TŞS-2068, K: 10, 242, 268, 273, 276, 291, 296, 321, 330, 336, 348, 360, 366, 369, 395, 397,

⁶² TŞS-2068, K: 235, 237, 241, 245, 248, 252, 253, 256, 257, 259, 261, 262, 265, 266, 269, 270, 272, 274, 275, 276, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 12, 18, 20, 21, 22, 23, 25, 26, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62

Tablo 2.5: Soylarına Göre Ünvanlar

Efendizâde	Hafızzâde	Müezzîn-zâde	Miralayzâde
Ağazâde	Serdarzâde	Hocazâde	Müftüzâde
Alemdarzâde	Emirzâde	Hanlızâde	Sakızzâde
Barutçuzâde	Tatarzâde	Velizâde	Kemterzâde
Cebecizâde	Kalcızâde	Yüzbaşı Zâde	Mollazâde
Paşazâde	Bekârzâde	İzzetizâde	Hacı-zâde
Reiszâde	Postahanelizâde	Rikâbizâde	Şatırzâde
Kadızâde	Dedezâde	Arnavutzâde	Tonyalı-zâde
Kasapzâde	Barutçuzâde	Şemendurzâde	Gazazzâde
Mütevelli-zâde	Vezirzâde	Yazıcızâde	Şahinzâde
Tuzcuzâde	Ahışhavîzâde	Kefelizâde	Emirzâde
Yelkencizâde	Başzâde	Kalaycızâde	Hatip zâde
Debbâğzâde	Midilli-zâde		

2.3.2. Etnik ve Dinsel Yapı

İncelemiş olduğumuz 2068/254 numaralı Trabzon şer’iyye sicilinde Trabzon halkının nüfus yapısı çeşitli milletleri ihtiva ettiği bilinmektedir. O dönemde Trabzon’da farklı dini ve etnik gruplarda insanların yaşadığı görülmektedir. Bunlar, Müslümanlar, Ermeniler, Rumlar, Hristiyanlar, Çerkezler ve Gürcülerdir.⁶³

Kayıtlardan da anlaşılacağı üzere aynı mahallede bir arada yaşamışlardır. Müslüman Türk nüfusu diğer milletlere göre doğal olarak fazla olduğu bilinmektedir. Bunun sonucu olarak davaların büyük kısmı yerli halkın kendi aralarında geçmektedir. Osmanlı devletinde yaşayan gayri müslimler zimmi statüsündeydiler.⁶⁴ Zimmiler bazı haklarının dışında diğer Türk vatandaşlarından ayrı bir uygulama uygulanmamıştır. Anlaşmazlığın tarafı kim olursa olsun kadı huzurunda hakkını arayabilmiştir. Sicillerde de gözüktüğü gibi yerinde karar alınmıştır. Zimmî statüsünde olan gayri müslim vatandaşların kendi aralarındaki davalara özel cemaat mahkemelerinde sonuçlandırma hakkı verilmiştir. Cemaat mahkemeleri zimmî davaları yürütüyor olduğu halde Osmanlı mahkemelerine başvurdıkları görülmektedir. Trabzon’un her yerinde gayri müslim Rum ve Ermeniler bulunmaktadır.⁶⁵

⁶³ TŞS-2068, K: 30, 238, 239, 241, 246, 247, 249, 250, 251, 254, 263, 264, 265, 267, 277, 279, 280, 324, 325, 326

⁶⁴ Tülay Çetinkaya, “1135/1722 Tarihli Sicil Defterlerine Göre Trabzon’un Sosyal Tarihi”, 68.

⁶⁵ TŞS-2068, K: 279, 280, 290, 306, 311, 295, 299, 302, 319.

1900 yılına ait Trabzon Vilayeti Salnamesinde Vilayetin nüfus dağılımı aşağıdaki tabloda verilmiştir.⁶⁶

Tablo 2.6: 1900 yılına ait Trabzon Vilayetinin Nüfus Dağılımı

	Müslim		Rum		Ermeni		Katolik	
	K	E	K	E	K	E	K	E
Trabzon	245497	247713	38937	41218	13959	14392	708	715
Canik Sancağı	112508	113886	36541	35755	9714	9835	40	34
Lazistan Sancağı	77190	79265	460	444	10	10	0	0
Gümüşhane Sancağı	42459	44417	14808	15192	731	887	0	0
TOPLAM	477654	485281	90746	92669	24414	25124	748	749

2.3.3. Aile Kurumu

Aile toplumun en küçük yapı birimi olup insanda bu yapı içine doğar ve büyür. Aile kurumu toplumun temelini teşkil etmektedir. Genel bir şekilde ifade edilecek olunursa aile bir kadın ve erkeğin evlenmesi sonucunda oluşan toplumsal birimdir. Aile evlilik sözleşmesi ile oluşmaktadır ve bu sözleşme İslam hukukunda nikâh olarak isimlendirilmektedir. Nikâh tarafların ve şahitlerin iştirakiyle tertip edilen medeni bir sözleşme olmasına ve başka şartı bulunmamasına ve hukuki yönünü bilen din ve hukuk adamları huzurunda yapılmıştır.⁶⁷

Aile, kültür dediğimiz toplum değer yargıları, inanışları, adetleri gibi toplumsal faktörlerden etkilenmektedir. Aile var olduğu zaman içerisinde sosyal, ekonomik, dini, kültürel gibi birçok durumdan etkilenmiştir. Osmanlıda aile toplumun temelini oluşturur. Osmanlı çok kültürlü, çok dilli ve çok dinli bir yapıya sahip olması aileye de yansımıştır. Aileler her ne kadar yapısal olarak farklı olsalar da ortak özelliklere sahiptirler ve bu aileler bir araya gelerek Osmanlı toplumunu oluşturmaktadırlar. İncelenen defter kayıtlarına göre Trabzon'da ağırlıklı olarak hangi aile tipinin yaygın olduğunu tespit edebileceğimiz bilgi hemen hemen mevcut değildir. Osmanlı Devletinde tek eşlilik yaygındır. Defterde geçmekte olan tüm kayıtlarda ise ailenin tek eşliliğe dayandığı anlaşılmaktadır. İncelenen kayıtlardan, ailelerin çocuk sayısı

⁶⁶ Trabzon Vilayeti Salnamesi, Vilayet Matbaası, Trabzon (H.13318/M.1900)

⁶⁷ TŞS-2068, K: 371

hakkında bilgi edinebilmek mümkündür. Kayıtlardan yola çıkılarak Müslim ve Gayrimüslim ailelerin çocuk sayısının ortalama üç civarında olduğu anlaşılmaktadır.⁶⁸

2.3.3.1. Evlilik

Evlenme Türk medeni kanununa göre “farklı cinsiyetlerdeki iki kişinin tam ve sürekli bir hayat ortaklığı kurmak amacıyla kişilerin bir araya gelerek oluşturdukları hukukî bir sözleşmedir.”⁶⁹ Geçerli bir nikâh için tarafların akıl baliğ ve hür olması gerekmektedir. Osmanlıda kutsal kabul edilen aile kurumunun başlangıcı olan evlilikte özellikle kadınlara ayrı bir değer verilmektedir. Bunun göstergesi olarak kadınlara evlilik öncesi mehir denen ücretin hüccetlerde kayıt altına alındığı görülmektedir. Mehir damat tarafından geline verilen belirli miktarda ki mal veya paraya denilmektedir.

Kadına verilmekte olan mehir iki çeşittir. Bunlar “mehr-i müeccel” ve “mehr-i mu’accel” dir. “Mehr-i mu’accel; evlenme sırasında erkeğin kadına peşin olarak vermesi gereken mehirdir. Mehr-i müeccel ise evlenme sırasında erkeğin kadına daha sonradan vermeyi taahhüt ettiği mehirdir.”⁷⁰ Defterde en fazla mehr-i müeccel olarak anılan mehir geçmektedir ve bu mehir ortalama beş yüz guruş civarındadır.⁷¹ Mehir miktarı mahalleden mahalleye, köyden köye farklılık arz etmektedir. Kayıtlardan da anlaşıldığı üzere o dönemde kadınlar hor görülmemiş aksine bir sorunları olduğu takdirde mahkemeye başvurabilmişler ve haklarını savunabilme imkânına sahip olmuşlardır.⁷² Aynı haklar gayri müslim kadınlara da verilmiştir. Osmanlı toplumunda kadına verilen değer gibi çocuğa da önem ve değer verilmiştir. Çocukların veli ve vasilerinin çocukların sahip olduğu malların satışında çocuk adına mahkemeden izin alma zorunluluğunun olması buna en güzel örnektir.⁷³

2.3.3.2. Boşanma

Kadın ve erkeğin birlikte kurdukları aile yuvası anlaşmazlık ve geçimsizlik gibi bazı sebeplerden ötürü sarsılabilmekte ve kimi zaman sona erdiği görülmektedir. İslam

⁶⁸ TŞS-2068,K: 278, 280, 309

⁶⁹ Hıfzı Veldet Velidedeoğlu, *Türk Medeni Hukuku: Aile Hukuku II*, (İstanbul: Nurgök matbaası, 1965), 45.

⁷⁰ M. Zeki Pakalın, *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü C.2* (İstanbul: M.E.B Yayınları, 1983), 444.

⁷¹ TŞS-2068, K: 248, 273, 294, 329, 346, 357, 365, 381, 397, 398, 7, 17, 32, 34, 35.

⁷² TŞS-2068, K: 235, 236, 237, 239, 245, 246, 252.

⁷³ TŞS-2068, K: 310, 332.

hukukuna göre eşler arasında sorunlar olduğu zaman eşlere boşama ve boşanma hakkı verilmiştir. Her toplumda olduğu gibi Osmanlı toplumunda da boşanma olayı karşımıza çıkmaktadır. Evlilik hayatını sona erdiren üç şekil boşanma vardır. Bunlar talâk, muhâlaa ve tefrik şeklindedir. Talak dediğimiz boşanma türünde erkek tek taraflı irade beyanıyla eşinden boşanmasıdır. Talak'ın meydana gelebilmesi için mahkeme kararına ihtiyaç duyulmamıştır. Kocanın boşanmak için ortaya koyduğu söz yeterlidir. İkinci boşanma türü ise eşlerin anlaşarak boşanmasını ifade etmekle birlikte kadının bir bedel karşılığında bazı haklarından feragat etmesidir ve bu boşanma türüne de muhâlaa denilmektedir.⁷⁴ Sonuncusu ise mahkeme kararı ile gerçekleşen boşanmadır buna da tefrik denilmek. Fakat incelediğimiz belgede tefrik (kazâi boşanma) bulunmamaktadır.

2.3.4. Miras

Ölen bir kişinin miras olarak bıraktığı mal ve mülke “tereke” denilmekte ve miras ile aynı anlamda kullanılan hukuki bir terimdir. Tereke, ölen kişiden geriye kalan menkul ve gayrimenkul her türlü mal, eşya ve paranın teferruatlı bir şekilde yazıldığı defterdir. Bu defterlerde ilk olarak ölen şahısın bilgileri yer alır daha sonrasında mirasçılara dair bilgiler yer almaktadır. Varisler küçük ve erkek çocuk ise “sagîr” kız çocuk ise “sagîre”, büyük varisler için “kebir” ve “kebire” şeklinde belirtilmektedir. Kalan miras babadan ise “sulbî” veya “sülbiye” anneden ise “sadrî” veya “sadriye” tabiri kullanılıp taraf belirtilmektedir. Miras işlemlerinde İslam hukuku esas alınmaktadır. Bu duruma göre kıza verilen hisse erkeğe verilen hissenin yarısı kadardır.

Sicilde mirasa dair toplam 14 kayıt mevcuttur. Bu kayıtların sekizi “İsbât-ı verâset” hücceti üçü ise “taksîm” hüccetidir (bkz. Tablo 6). Sicillerde ki miras işlemlerinden yola çıkarak ölen kişinin gelir durumu, medeni hali, yaşam standartları ve aile yapısını anlayabiliriz. Tereke taksimi yapılırken en ufak eşya bile yazılmaktadır buda bu durumun ne kadar sağlam ve ciddi yapıldığını göstermektedir.

Tablo 2.7: Defterde Bulunan Miras Türleri ve Kayıtlar

Miras Türü	Kayıt Numarası
İsbât-ı Verâset Hücceti	18, 249, 269, 291, 294, 296, 309, 319, 330, 363, 369,
Taksîm Hücceti	16, 340, 344

⁷⁴ TŞS-2068, K: 248.

2.3.5. Vakıf Kayıtları

Vakıf kelimesi anlam olarak “durdurmak, alıkoyma, tamamen vermek, bağışlamak” anlamlarına gelmektedir. Kavramsal olarak ise bir mal ya da mülkün satın alınmayacak şekilde hayır için bağışlanması, özel mülkiyet hakkının terk edilmesidir. Aynı zamanda vakıf bir mal veya mülkiyetin tamamen toplumun yararına bırakılmasıdır.⁷⁵ Vakıf kurumu İslamiyet’in ilk dönemlerinde ortaya çıkmıştır ve Türkler tarafından genişleterek toplumun her alanına yaymışlardır. Vakıfların ekonomik ve kültürel hayatta önemli rolü vardır. Padişahlar ve birçok devlet adamı vakıf yaparak halkı bu konuda teşvik etmişlerdir. Vakfedilen maldan kimlerin yararlanacağını, vakfın nasıl tasarruf edileceğine dair tüm bilgiler vakfiye belgelerine yazılırdı. Vakfedilen mal satılıp hibe edilemez artık kamu malıdır. Vakfın beklenen amacı gerçekleştirebilmesi için vakfiyede yer alan şartlara uyulması, vakfın yararının korunması, işletilmesi, bakım ve onarımının yapılması elde edilen gelirin hak sahiplerine dağıtılması gerekmektedir.⁷⁶

İncelemiş olduğumuz kayıtlarda üç adet vakfiye hücceti mevcuttur. Bu belgeler de bir giriş ve birkaç kısım vardır. Giriş kısmında daha çok Arapça kelimelerin kullanımıyla yapılır. Tasdik ibaresi bulunur “iş bu vakfiye...” diye başlayan kısımdır. Vakfın tanımı yapılır yani “vakfedenin” tanıtıldığı bölümdür. Mütevellinin tanımı vakıf idaresini yürütecek kişinin tayininin ve vakfın tescilinin yapıldığı bölümdür. Mevkufun tanımı vakfedilecek malın tüm ayrıntıları ve tanıtımının yapıldığı bölümdür. Vakfın şartları “Şöyle şart eyledim ki ...” diye başlayan ve vakfedenin isteği doğrultusunda belirlenen şartların yer aldığı kısımdır. Hâkimin Hükmü_kadı’nın vakıfla alakalı kararını içeren kısımdır. Tarih ve şuhûdu’l-hal son olarak tarih ve şahitlerin yazıldığı kısımdır.⁷⁷

2.3.6. Vekâlet Tayini

Vekâlet sözlük manası “bir işi güvenilir birine bırakmak, birine güvenmek” anlamına gelen vekl kökünden türeyen, bir kimsenin kendi adına hukuki işlem yapma yetkisi vermesini ifade etmektedir.⁷⁸ Sicil davalarında her iki tarafında vekili bulunmaktadır. Vekâletin verilmesinde belli başlı kaideler bulunmaktadır. “Öncelikle

⁷⁵ Hacı Mehmed Günday, “Vakıf”, içinde *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi* (İstanbul: TDV Yayınları, 2012) 42: 475

⁷⁶ Günday, “Vakıf”, 479.

⁷⁷ TŞS-2068, K: 261, 374, 384.

⁷⁸ Bilal Aybakan, “Vekâlet”, içinde *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi* (İstanbul: TDV Yayınları, 2013) 43: 1

müvekkilde olması gereken başlıca husus tasarrufa sahip olmalı, üstlendiği işi yapabilme ehliyetine sahip olmalıdır.”⁷⁹ Müvekkil aklı başında, özgür ve buluğ çağına ermiş olursa vekil gösterilebilir. İncelemiş olduğumuz 2068 numaralı defterdeki kayıtların yaklaşık 2/3’lük kısmı vekâletle ilgili olup, tarafların hukuki usulleri ve dava kanunlarını bilemeyeceklerinden dolayı mahkemede kendi adlarına bilgili önde gelen kimseleri vekil tayin ettikleri görülmektedir.⁸⁰ Vesâyet ise sözlükte “eklemek, birinden bir işi üzerine almasını istemek” anlamına gelmektedir. Fıkıhta ehliyeti bulunmayan veya ehliyeti sonradan kısıtlananların mallarını onların adına işletme ve koruma etkisinin hâkim tarafından verilmesini ifade etmektedir.⁸¹ Vasî, varisler için kendisine tasarruf hakkı verilen kişidir.⁸² Vasî tayinleriyle, vesâyet altındaki kimselerin hak ve mallarının korunması hukuki bir güvence altına alınmakta ve kişilerin para, eşya ve malının başkalarının eline geçmesi önlenmektedir.⁸³ İnceleniş olduğumuz defterde bunun örneklerine baktığımızda vâsi tayinleri şu başlıklar halindedir.

- 1- Vefât eden kişinin küçük çocuklarına intikal eden mirasın korunması adına tayin edilen vasîler.
- 2- Yaşlı veya zihinsel engelli kişilerin kısıtlılık hallerinden ötürü mahkemece atanan vasîler.
- 3- Şahsın ölmeden önce mirasının hak sahiplerine teslim edilmesi adına tayin edilen vasîler.
- 4- Terekenin korunması için tayin edilen vasîler.

2.3.6.1. Vekâlet Akdi

İslam hukukunda hiç şüphesiz hukuki temsilin en önemli şekli olarak kabul edilmektedir. Vekâlet akdi farklı açılardan bölümlere ayrılmaktadır. Konusu

⁷⁹ Tuğba Şahin, “Trabzon Şer’iyye Sicillerine Göre XVII. Yüzyılın Son Çeyreğinde Vekillik ve Vekâlet Kayıtlarının Analizi”. (Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2018), 18.

⁸⁰ TŞS-2068, K: 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 250, 251, 252, 254, 256, 258, 263, 264, 265, 270, 271, 272, 275, 276, 277, 278, 281, 287, 288, 289, 290, 295, 297, 298, 303, 306, 307, 308, 311, 314, 315, 316, 320, 324, 325, 326, 331, 335, 336, 341, 342, 348, 349, 350, 351, 352, 362, 364, 367, 368, 371, 375, 376, 377, 378, 380, 381, 382, 385, 386, 387, 388, 389, 391, 392, 395, 396, 399, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 19, 20, 25, 26,

⁸¹ Ali Bardakoğlu, “Vesâyet”, *İçinde Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi* (İstanbul: TDV Yayınları, 2013) 43: 66

⁸² Fatih Çiçek, “XVIII. Yüzyılda Trabzon Şehri (1700-1725)” (Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, 2020), 207.

⁸³ TŞS-2068, K: 244, 245, 246, 247, 259, 260, 262, 283, 292, 314, 318, 328, 333, 338, 339, 347, 353, 354, 356, 372, 390, 393, 21, 24, 27, 28, 29, 30, 33, 38.

bakımından “umumî ve hususî vekâlet anlamına gelen vekâlet-i âmme⁸⁴ ve vekâlet-i hâssa” bölümleridir.⁸⁵ Vekil konusuna dâhil her şeyde, vekilin kullanım hakkı mevcuttur. Vekâlet akdinin bağlayıcılığı mevcut değildir bazı istisnalar dışında her an için vazgeçmek mümkündür. Bazı akitlerde vekilin müvekkili adına akdi yürütme koşulu vardır.

2.3.6.2. Vekâlet Azli

Vekil tayin etmek müvekkilin hakkı olduğu gibi azletme konusunda da aynı hakka sahip olmaktadır.⁸⁶ Azledilen vekil, vekillikten çıkmış olur. Aynı şekilde bu durum vekil içinde geçerlidir. Vekil istediği takdirde kendisini vekillikten azletme yetkisine sahiptir. Açıkça söylenip azlin gerçekleşeceği gibi müvekkilin ölüm sebebiyle de vekil azledilmiş olmaktadır. Görevinden azledilen vekilin sonucunda yenilenen vekâlete de vekâlet-i devriye denilmektedir.⁸⁷

2.3.6.3. Vekâlet-i Mutlaka

“Bir koşula bağlı olan veya bir kayıt ile yazı şartı olmayan vekâlettir.”⁸⁸ Herhangi bir konuda müvekkilin, vekilini görevlendirdiğini belirtmesidir diyebiliriz. Müvekkilin vekiline “seni şu konuda tevkil (vekil) ettim” şeklinde yapılan vekâletlere vekâlet-i mutlaka denir. İncelemiş olduğumuz defterde de örnekleri mevcuttur.⁸⁹ Aynı zamanda buna vekâlet-i mürsele de denilmektedir.

2.3.6.4. Vekâlet-i Devriyye

Müvekkil tarafından vekilin görevinden azledilmesi sonucunda yenilenen vekâlete denilmektedir. İncelemiş olduğumuz defterde 20 adet vekâlet-i devriyye örneği bulunmaktadır.⁹⁰

⁸⁴ TŞS-2068, K: 256, 265, 341, 348, 376, 380, 381, 396, 2, 10, 14, 19, 20, 26, 58, 62.

⁸⁵ Tuğba Şahin, “Trabzon Şer’iyye Sicillerine Göre”, 20.

⁸⁶ TŞS-2068, K: 350, 352, 12, 42, 56, 59.

⁸⁷ TŞS-2068, K: 234, 270, 275, 350, 40, 41, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 53, 54, 55, 56, 57, 59.

⁸⁸ Tuğba Şahin, “Trabzon Şer’iyye Sicillerine Göre”, 24.

⁸⁹ TŞS-2068, K: 251, 349, 362, 364, 366, 367, 368, 370, 371, 377, 378, 382, 385, 386, 387, 388, 389, 391, 392, 395, 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 18, 39, 60, 61, 62.

⁹⁰ TŞS-22068, K: 234, 270, 275, 350, 40, 41, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 53, 54, 55, 56, 57, 59.

2.4. 2068/254 Numaralı Trabzon Şer'iyye Sicil Defterinin Transkripsiyon Metni

VARAK 1-A

Boş

VARAK 1-B

Kayıt No: 1

1) “Meveddeti meab Şeri'ât-i nisab Mevlana Hasan Efendi kâm-i yab 2) ba'de't-tahiyyati'l- vahyi, inneha olunur ki, Trabzon vilâyetinin merkezi 3) olan medîne-i Trabzon nevâhiyesinden Tonya nâhiyesinin umûru niyâbet-i 4) Şer'iyye işbu bin üç yüz on sekiz senesi şehr-i Recebi'l-ferd'in 5) altıncı gününden itibâren bil vûkelâ zabt etmek üzere tarafımızdan 6) cânibinize ihâle ve tefvîz olunmuştur. Gerekir ki nâhiye-i mezkûreye 7) yevme mezkûrdan bil vûkelâ zabt edip tarafınızdan tanzîm ve i'tâ 8) olunacak vesaiki şer'iyye tarafımızdan imzâ olunmak beyne'l-ahali 9) icrâ-yı ahkâm-ı Şer'i âli'ye sa'y ve gayret ile çare şer'i Şerifden 10) ser-mevahir îfâ meyl etmeyub kemâl-i vakt ve istikametle îfâ 11) vazifeye bezl husumet eylesiniz vesselam.”

Kayıt No: 2

1) “İzzeti meab Mevlana Muhammed Şükrü Efendi kâm-i yab, 2) ba'de't-tahiyyati'l- vahyi, inneha olunur ki şeref vârid olan emir-î ahîr-î cenâb. 3) Mesîhat-ı islâmiyye mücebince icrâ kılınan imtihanlarda tebeyyün eden 4) ehliyetiniz makâm-ı celil-î müşârûn-İleyhâ'dan tasdik buyrulmuş 5) olmasına mebni, merkeze merbut bulunan Şarlı nâhiyesinin 6) umur şer'iyesi kemâ fîs-sabık uhde-i liyakatinizde ibkâ 7) olunmuştur. Gerekir ki nâhiye mezkûreye bin üç yüz on 8) sekiz senesi Recebi'l- Ferd'inin on üçüncü gününden 9) itibâren zabt edip usûl ve kâide mevzû'âsına 10) Tefvîkan icrâ-yı ahkâm-ı şer'ie eylemeyub çare şer'i müstakimden 11) Ser-mevahir îfâ cevâz göstermeyesiniz vesselam fi't-tarihü'l- mezkûr.”

Kayıt No: 3

1) “İzzeti meab Mevlana Ahmed Ragıb Efendi kâm-i yab, 2) ba'de't-tahiyyati'l- vahyi, inneha olunur ki şeref vârid olan emir-î ahîr-î cenâb-ı meşihat-penahi 3) mücibince icrâ kılınan imtihanlarda tebeyyün eden makâm-ı celil müşârûn-İleyhâ'dan 4) tasdik buyrulmuş mebni merkeze merbut Maçka nâhiyesinin umur şer'iyesi 5) kemâ fîs-sabık uhde-i liyakatinizde ibkâ olunmuştur. Gerekir ki nâhiye mezkûreye 6) iş bu

tarih-i mürâseleden itibâren zabt edip usûl ve kâide mevzû'âsına 7) Tevfikân icrâ-yı ahkâm-ı şer'i ali eyleyub çâre şer'i müstakimden 8) Ser-mevahir îfâ cevâz göstermeyesiniz vesselam fi'l-yevmi'l-tâsi' ve'l-işrun 9) min şehri recebû'l-Ferd lisene semân aşera ve selâse mietin ve elf.”

Kayıt No: 4

1) “Meveddeti meab Şerîât-i nisab Mevlana Muhammed Refik Efendi kâm-i yab. 2) Trabzon vilâyetinin merkezi olan medîne-i Trabzon nevâhiyesinden Maçka nâhiyesinin niyâbet-i şer'iyesi 3) iş bu bin üç yüz on dokuz senesi Muharremu'l-Haram lisene on dokuzuncu gününden itibâren bil vükelâ zabt etmek 4) üzere bil-niyâbe uhdenize tefvîz olunmuştur. Gerekir ki nâhiye mezkûreye yevme mezkûrdan bil vükelâ 5) zabt edip tanzîm ve i'tâ olunacak vesaiki şer'iyeye ye imzâ ve tahtim ile beyne'l-ahali icrâ-yı ahkâm 6) Şer'i Âli'ye sa'y ve gayret ile çare şer'i Şerifden ser-mevahir îfâ meyl etmeyub kemal-i vakt ve istikametle 7) îfâ vazifeye bezl husumet eyleyesiniz vesselam. Fi'l-yevmi'l-âşir min şehri Muharremu'l-Haram lisene semân aşera ve selâse mietin ve elf.”

VARAK 2-A

YA-FETTAH YA-REZZAK YA ALLAH

Rabbi yessir velâ tuassir Aleyna Ya müyessir

Rabbi temmim bi'l-hayr ve bihî nesteîn

Kayıt No: 1

Vekâlet Hücceci (Numara 234)

1) “Husûs-i âti'l-beyânın bi'l-iltimâs mahallinde istimâ' ve ketb ve tahrir cânib-i şerî'at-î garrâdan irsâl olunan, Kâtip Hafız Osman 2) Zühdü Efendi ibn-i Abdulaziz merkez vilâyet olan medîne-i Trabzon mahallatından Kasım Ağa mahallesinde şevki usta 3) baş oğlu Purdanın sağlığında sâkin olduğu menzile varup, cerîde-i şer'de mazbûtu'l-esâmi-i kesân huzurlarında 4) akd-i meclis-i şer'î hatîr ettik de, menzil-i mezkûrede mütemekkin ve Devlet-i Aliyye tebaasının Rum milletinden iken bundan akdem 5) fevt olan merkûm usta baş oğlu Purdan veled-i Totor veled-i Atam'ın verâseti her bir Tebe'â-i Devlet-i müşârün-İleyhâ'dan 6) zevce-i metrûkesi Fotini bint-i Dimitri ve sulb-i kebîr oğulları Totor ve Panzo ve Dimitri sulb-i sağîr oğulları (silik) 7) ve Nikola ve sulbiye-i

kebîre kızı Nibaluba ve sulbiye-i sagîre kızı Anna'ya münhasıra olduğu bi'l-asebe lede's-
şer'i'l-enverde zâhir ve mütehakkık 8) olduktan sonra verese-i merkûmundan olup,
nefsinden asıl ve siğâr mezkumenin tesviye-i emirlerini bâ hüccet-i şer'î 9) vasî
mensûbları olup şahs-ı mu'arrefe olan zevce-yi merkûme Fotini bint-i Dimitri ile ibnân-ı
kebirân 10) merkûmen Totor ve Yanko'dan her biri, meclis-i ma' kud-ı mezkûrede,
medîne-i mezkûre mahallatından İskender Paşa 11) mahallesi mütemekkinlerinden ve
Tebe'â-i Devlet-i müşârün-İleyhânın millet-i merkûmesinden Karyaboğlu Totor veled-i
vasili 12) mahzarında takrir-i kelâm ve ta'bir ani'l-meram edip, müverrihimiz müteveffâ-i
merkûm Yordanın sağlığında ilâl fevt 13) Garipoğlu vasil nam diğer Banîka veled-i
Harlebo zimmetinde bâ rehîn alacak hakkı olan yüz yigirmi adet 14) lirâ-yı osmâni ba'del
vefât bizimle verese-i sâire-i mezkûresine irsen intikâl etmekle meblağ mezkûrdan misli
15) mirâsımız vecihle, bizimle siğâr-ı merkûmunun hisselerimize isâbet eden doksan yedi
buçuk adet lirâ-yı osmâni 16) bu kere medyum merkûm vasilerden tamamen ve kâmilan
ahz-ü ve kabz eylediğimiz meblağ mezkûre mukâbil, vefâen 17) merhûn olan Aya Filippo
mahallesinde vâki' beyne'l-ahali ve'l-cîrân, ma'lûmu'l-hudûd, bir bab mülk menzili
rehîniyyetten 18) fekk eylediğimizden fekk-i mezkûru lâzımü'l-huzûr zevât muvâcehesinde
takrir ve i'tâsında ve muâmele-i lâzimesini 19) icrâ-yı husûs-i mezkûr mütevekkîf olduğu
umûrun küllisini, tarafımızdan vekâlet-i devriye-i sahîha-i şer'î ile her birimiz 20) bi'l-
asâle ve bi'l-vesâye, merkûm Totor'ı vekîl ve nâib-i menab nasb ta'yin eyledik
dediklerinde makrun 21) merkûmun Fotini ve Totor ve Yanko'ya bi'l-cümle sâdır olan
kelimât-i meşrûhalarında hâzır vekîl-i merkûm 22) vecâhen tahkik ve şifâhen tasdîk
eylediğin kâtip mûmâileyh mahallinde ketb ve tahrîr ve me'an mebsût emnâ-i 23) şer'le
meclis-i şer'a gelup, âlâ vukûhi inhâ ve takrîr etmeğin, ma vaka'a bi't-taleb ketb olundu.
Fi'l-yevmi't-tâsi' aşere 24) min şehri Cemâziye'l-Âhir li-seneti semân aşera ve selâse
mietin ve elf."

25) Da'va vekillerinden Nikolaki Orfanidi

26) Efendi veled-i Kayteztan

27) Velamirvanoğlu Anastasi veled-i Yorgi

28) ve Dirifranoglu Anastasi veled-i Yorki

29) ve Kumaniroğlu Yâni veled-i Harlebo ve gayrihum

VARAK 2-B

Kayıt No: 1

Vekâlet Hücçeti (Numara 235)

1) “Trabzon vilâyeti dâhilinde Canik sancağı’nın Nefs-i kasabası olan Samsun Mahallesinden Pazar Mahallesi 2) olup medîne-i Trabzon’da Debbaghâne mahallesinde misâfireten sâkin ve zâtı ta’rif-i şer’î ile mâruf olan Ziynet 3) Hanım ibnet-i molla bekirzâde Muhsin efendi ibn-i Abdullah medîne-i mezkûre mahkemesinde, meclis-i şer’î şerîf-i enverde, da’va 4) vekillerinden iş bu baîsü’l-kitap Rif’atlü Muhammed Mithat efendi ibn-i Ahmed Hamdi mahzarın takrîr-i kelâm ve ta“bir ani’l-merâm 5) edip sâlifî’z-zikr Pazar mahallesinde kâin, bir taraftan Rüştü efendi ve bir taraftan işçi hasan usta haneleri 6) ve tarafını tarîk-i amme ile mahdûd bâ sened-i hakânî şerâen mâlik olduğum ma’a arsa bir bab mülk-i menzil 7) sâlifî’z-zikr Pazar mahallesinde Tekeoğlu Hakkı bin Seyyid müdâhale ider olmağla menzili mezkûreden mütehaddit her nev’i 8) de’âvinin mehâkim-i şer’î ve nizâmiyenin her bir aksamında, bidâyeten ve istinâfen ve temyizen i’âdeten ve itirâzen 9) ve tashihi müdde’î ve müdde’î aleyh ve şahs-ı sâlis sıfatıyla taleb ve da’vaya ve muhâkeme ve muhâsemeye ve kendi imzâsıyla 10) ve isteddi’ân tanzîm ve takdîmine ve ihzâriye kat’ına ve şâhid ikâme ve istima’ına ve yemîn teklîf ve kabûlüne ve hacz ve protesto 11) vaz’ ve fekkine ve hüküm ve mümeyyiz ve ehl-i hibre nasb ve ta’yinine ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr mütevekkîf olduğu umûrun küllisini 12) uhrâ tevkîyle me’zûn olmak üzere tarafımdan vekâlet-i amme-i mütelekka-i sahîha-i şer’î ile mûmâileyh Mehmed Mithat Efendi 13) vekîl ve nâib-i menab nasb ve ta’yin eyledim dedik de gibbe’t-tasdîkı’ş-şer’î, mâ vaka’a bi’t-taleb ketb olundu. Fi’l yevmi’l 14) işrun min şehri Cemâziye’l-Âhir li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf.”

15) Mezburenin zevcî Süleyman Ağa

16) Abdul Ağazade Mehmed Ağa ibn-i Abdul Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 2

Vekâlet Hücçeti (Numara 236)

1) “Husûs-i âti’l-beyânın bi’l-iltimâs mahallinde istimâ’ ve ketb ve tahrir cânib-i şer’î at-î garrâdan irsâl olunan, Kâtip Abdullah Efendi ibn-i 2) Mahmut Efendi merkez

vilâyet olan medîne-i Trabzon mahallatından Frenkhisar mahallesinde kâin Osbiyon Ohannes ağanın sağlığında 3) sâkin olduğu menzile varup cerîde-i şer’de mazbûtu’l-esâmi-i kesân huzurlarında akd-i meclis-i şer’î hatîr ettik de, 4) menzil-i mezkûrede sâkinler ve şahısları ta’rif-i şer’î ile muidler müteveffâ-i merkûm Ohannes ağanın zevcesi Ağaveni 5) bint Bağos ve sulbiye-i kebîre kızları Perviz’in ve Hüsrev Hamedan den her biri meclis-i ma’kûd-ı mezkûrede, sâlifî’z-zikr 6) İskender Paşa mahallesinde misafiren sâkin ve dersi’âdet da’va vekillerinden Mercancıyan Dikran efendi veled-i Mardirus 7) mahzarında takrir-i kelâm ve ta’bir anî’l-meram edip, müverrihimiz müteveffâ-i merkûm Ohannes ağanın hîn vefâtında yanında 8) ve mahalli sâirede bi’l-cümle terekesini vâzî’l-yed olanlardan ve zimem-i nâ senedde olan bi’l-cümle alacaklarını erbâbından 9) mûrisimiz müteveffâ-i merkûmenin medîne-i mezkûrede ve Yomra nâhiyesiyle Akçaabat kazâsında vâki’ bi’l-cümle emlâk 10) arazilerinin gerek tecavüz hududundan ve gerek sâir cihetten dolayı müdâhale ve taarruz edenler olurlar ise lazım 11) gelenler ile müteveffâ-i merkûmenin bi’l-cümle terekesinden dolayı leh ve aleyhimizde vuku’ bulmuş ve bundan böyle 12) vuku’ bulacak her nev’i alacak ve verecek ve emlâk ve arazi ve zarar ve ziyân ve cezâ vesâireden dolayı 13) lâzım gelenler ile mehâkim-i şer’î ve nizâmiyenin her bir aksam derecât-ında bidâyeten ve istinâfen ve temyizen ve i’âdeten 14) ve i’tirâzen ve tashîhen, müdde’î ve müdde’î aleyh ve şahs-ı sâlis sıfatıyla talep ve da’vaya ve muhâkeme ve muhâsemeye ve kendi 15) imzâsıyla müsted’ayât ve levâyih tanzîm ve takdîmine ihzârîye kat’ına ve şâhid ikâme ve istima’ına ve hacz ve protesto vaz’ ve fekkine 16) ve yemîn teklîf ve kabûlüne leh ve aleyhimizde sâdir olacak i’lâmâtının teblîğ ve tebellüğüne ve mevki’-i icrâ-yı vaz’ına mümeyyiz 17) ve hüküm ve ehl-i hibre nasb ve ta’yinine emlâk ve ârazi mezkûreleri yarıcılık kesmi ile tarla icâreye ve lazım 18) gelen konturatosunu i’tâya ve icâre-i sâbika ve lâhikalarını dahî erbâbından kezâlik talep ve da’vaya ve sulh ve ibrâya medîne-i merkûme 19) ve Akçaabat ve Yomra’da olan emlâk ve arazilerinin talep-i zuhurunda semen ve bedel-i misilleriyle ahâra kat’iyyen bey’ ferâğa 20) ve kabza, semen ve bedel ve bey’ ferâğ mezkûru lâzımü’l-huzûr zevât muvâcehesinde takrîr ve i’tâsında ahz-ü kabz 21) ve bi’l-cümle makbûzatını bize irsâl ve îsâl ve teslîme mûrisimiz namına olan merhunâtın hâvi olduğu mebâliği ahz ile 22) fekk-i rehîne iktizâ eden takrîrini kezâlik i’tâya ve medyûn vesâirelerle rû’yet-i muhâsebeye iştikâ-i anî’l-hükkâm ve husus 23) mezkûr mütevekkîf olduğu umûrun küllisine uhrâ tevkiyle me’zûn olmak üzere

tarafımızdan vekâlet-i amme-i mütelekka-i sahîha-i 24) şer'i ile sûret-i umûmiyye de her birimiz merkûm Dikran efendiyi vekîl ve nâib-i menab nasb ve ta'yin eyledik dediklerinde makrun 25) merkûmât-ı ağavatı ve Perviz bey ve Hüsrev hamiye bi'l-cümle sâdır olan kelimât-i meşrûhasında hâzır vekîl-i merkûm Dikran 26) Efendi vecâhen tahkik ve şifâhen tasdik ederken kâtip mûmâileyh mahallinde ketb ve tahrîr ve me'an mebsût emnâ-i şer'le 27) meclis-i şer'a gelup, alâ vukûhi inhâ ve takrîr etmeğin, ma vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l- yevmi't-tâsi' aşere min şehri 28) Cemâziye'l-Âhir li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf."

29) Aznavuryan Mığırđıç Ağa veled-i Bağos

30) Düğmecioğlu Hamanyak veled-i Bağos ve gayrihum

VARAK 3-A

Kayıt No: 1

Vekâlet Hücçeti (Numara 237)

1) "Fi'l-asl Trabzon vilâyeti dâhilinde, Lazistan sancağının Mapavri nâhiyesine tâbi Kominos karyesi ahalisinden 2) olup vilâyet-i mezkûre dâhilinde Canik sancağının Nefs-i kasabası olan Samsun mahallâtından Pazar mahallesi 3) sâkinlerinden olup medîne-i Trabzon mahallâtından Debbağhâne mahallesinde müsâfîren sâkin Hamazaroğlu Süleyman ağa ibn-i Hasan 4) bin İbrahim medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i şer'î şerîf-i enverde, da'va vekillerinden iş bu baîsü'l-kitap Muhammed Mithat 5) efendi ibn-i Ahmed Hamdi efendi mahzarın takrîr-i kelâm ve ta"bir ani'l-merâm edip sâlifî'z-zikr Pazar mahallesinde kâin, bir taraftan 6) Tarik-î âmm ve bir taraftan Tekke Seyyidoğlu Mustafa hanesi ve iki taraftan Sadi ve Abdürreşid efendiler haneleri ile 7) mahdûd bâ sened-i hakânî şerâen hâlında olduğum bir bab mülk-i menzil sâlifî'z-zikr Pazar Mahallesi ahalisinden Teke 8) oğlu Hakkı bin Seyyid müdâhale ve taârruz ider olmağla menzili mahdûd mezkûreden mütehaddit kâffe-i de'âvinden merkûm 9) Hakkı ve sâire lâzım gelenler ile mehâkim-i şer'îye ve nizâmiyenin her bir aksamında, bidâyeten ve istinâfen ve temyizen ve i'âdeten 10) ve itirâzen ve tashîhen müdde'î ve müdde'î aleyh ve şahs-ı sâlis sıfatıyla taleb ve da'vaya ve muhâkeme ve muhâsemeye ve kendi imzâsıyla 11) lâyiha istimâ'ına tanzîm ve takdîmine ve ihzâriye kat'ına ve şâhid ikâme istima'ına ve yemîn teklîf ve kabûlüne ve

hacz ve protesto 12) vaz' ve fekkine ve hüküm ve mümeyyiz ve ehl-i hibre nasb ve ta'yinine ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr mütevekkıf olduğu umûrun 13) küllisini uhrâ tevkîyle me'zûn olmak üzere tarafımdan vekâlet-i amme-i mütelekka-i sahîha-i şer'i ile mûmâileyh Mehmed Mithat 14) Efendiye vekîl ve nâib-i menab nasb ve ta'yin eyledim dedik de gibbe't-tasdîkı's-şer'î, mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. 15) Fi'l yevmi'l-işrun min şehri Cemâziye'l-Âhir li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf."

16) Abdullah Ağazâde Muhammed Ağa ibn-i Abdul Ağa

17) Ökkeşoğlu Ali Ağa ibn-i Hurşid Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 2

Vekâlet Hüccti (Numara 238)

1) "Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon mahallâtından Kemerkaya Mahallesi mütemekkinlerinden ve Tebe'a-i Devlet-i Aliyye'nin Rum 2) milletinden olup, şahısları ta'rîf-i şer'i ile mu'arraf olan Karyozoğlu Suva 3) li-ebeveyn kız karındaşları [?] her biri medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i şer'i hatîrde, hükûmet civârında 4) mukîm arzuhalcı esnafından Nikola beyefendi veled-i Mihail mahzarında, müteveffât-i Kalyubi bint hacı Samyeloğlu Kostantin'den 5) bizimle verese-i sâiresine irsen intîkal eden, Kemerkaya mahallesi vâki' ma'lûmu'l-hudûd bir bab mülk menziliyle 6) Karasye Karyesinde vâki kezâlik ma'lûmu'l-hudûd bir kıt'a findıklık maa çalılıktan dolayı hacı Şemuloğlu 7) Dimitri ile meyânemizde mütekevvîn da'va ile bundan böyle leh ve aleyhimizde ve vuku' bulacak her nev'i davanın 8) mehâkim-i şer'î ve nizâmiyenin her bir aksamında, bidâyeten ve istinâfen ve temyizen ve i'âdeten ve itirâzen taleb ve da'vaya ve muhâkeme 9) ve muhâsemeye ve kendi imzâsıyla lâyiha isteddi'ân tanzîm ve takdîmine ve ihzâriye kat'ına ve şâhid ikâme ve istima'ına mümeyyiz 10) ve hüküm nasb ve ta'yinine ve leh ve aleyhimizde sâdır olacak i'lâmâtının tebliğ ve tebellüğüne ve mevkî-i icrâ-yı vaz'ına tahlîf 11) ve tehâlûfe bir sened vaz' ve fekkine ve husûs-ı mezkûr mütevekkıf olduğu umûrun küllisini tarafımdan vekâlet-i amme-i 12) mütelekka-i sahîha-i şer'i ile merkûm Nikola beyefendiye vekîl ve nâib-i menab nasb ve ta'yin eyledik dediklerin de gibbe't-tasdîkı's-şer'î, mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l yevmi'l-işrun min şehri Cemâziye'l-Âhir li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf."

14) Kalaycı esnafından Yorki veled-i Barşekve

15) Sanevber İstanbanos Veled-i Petro ve gayrihum

Kayıt No: 3

Vekâlet Hücçeti (Numara 239)

1) “Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon mahallâtından İskender Paşa Mahallesi ahalisinden ve Tebe’a-i Devlet-i Aliyye’nin 2) Ermeni milletinden Çizmecioğlu Misak veled-i Kifork ve Azdaror oğlu Maydirus veled-i Asdad veled-i 3) Ağaya’dan her birini medîne-i merkûme mahkemesinde, meclis-i şer’i hatîrde arzuhalci esnafından Tomaskenos Nikola 4) efendi veled-i Mihail mahzarında her biri takrîr-i kelâm ve ta’bir ani’l-merâm edip, Bayburt kazâsında mütemekkin iken bundan 5) akdem vefât olan Çizmecioğlu kızı ağabeyinin vereseleri tarafından aleyhimizde ikâme olunacak hâne ve bedel 6) îcar davasıyla bundan böyle leh ve aleyhimizde vuku’ bulacak kâffe alacak ve verecek zarar ve ziyan 7) vesâireden dolayı lâzım gelenler ile mehâkim-i şer’î ve nizâmiye ve ticâriye ve cezâiyenin her birinde bidâyeten 8) ve istinâfen ve temyizen ve i’âdeten ve itirâzen ve tashîhen, müdde’î ve müdde’î aleyh ve şahs-ı sâlis sıfatıyla talep ve da’vaya 9) ve muhâkeme ve muhâsemeye ve kendi imzâsıyla lâyiha ve istimâ’ına tanzîm ve takdîmine ve ihzâriye kat’ ve kabulüne ve şâhid 10) ikâme ve istimâ’ına ehl-i hibre mümeyyiz ve hüküm nasb ta’yinine ve hacz ve protesto vaz’ ve fekkine ve tahlîf ve tehâlûfe sulh ve ibrâya 11) ve leh ve aleyhimizde sâdir olacak i’lâmâtının teblîğ ve tebellüğüne ve mevkı’-i icrâ-yı vaz’ına ve husûs-i mezkûr mütevekkîf 12) olduğu umûrun küllisini uhrâ tevkiyle me’zûn olmak üzere tarafımızdan vekâlet-i amme-i mütelekka-i sahîha-i 13) şer’i ile merkum Nikola beyefendiye her birimiz vekîl ve nâib-i menab nasb ve ta’yin eyledik dediklerin de 14) gıbbe’t-tasdîkî’ş şer’î, mâ vaka’a bi’t-taleb ketb olundu. Fi’l yevmi’l-işrun min şehri Cemâziye’l-Âhir 15) li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf.”

16) İstinâf mübaşiri Arif Ağa

17) Muhyiddin Mahallesinden Şimoroğlu

18) Bedros veled-i Humbar ve gayrihum

VARAK 3-B

Kayıt No: 1

Vekâlet Hücçeti (Numara 240)

1) “Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon mahallâtından Yeni Cuma Mahallesi mütemekkinlerinden ve Tebe’a-i Devlet-i Aliyye’nin Rum 2) milleti nisvânından olup şahısları ta’rîf-i şer’î ile musirler Sofya bint-i Felyo ve Rozmana bint-i Yani veled-i vasil’den 3) her biri medîne-i mezkûre mahkemesinde, meclis-i şer’î hatîrde hükümet civarında mukîm arz-ı halci esnafından Nikolaki 4) veled-i Mihail mahzarında takrîr-i kelâm ve ta’bir ani’l-merâm edip sâlifî’z-zikr Yeni Cuma mahallesi mütemekkinlerinden ve Tebe’a-i Devlet-i 5) müşârün-İleyhâ’dan iken bundan akdem vefât olan mûrisimiz Kuşduloğlu Aleksî veled-i Kiryako’nun hîn 6) vefâtında yanında ve mahalli sâirede kâin bi’l-cümle terekesini vâzî’l-yed olanlardan ve zimem-i nâsda olan 7) alacağı erbâbından mehâkim-i şer’î ve nizâmiyenin her bir aksamında, bidâyeten ve istinâfen ve temyizen ve i’âdeten ve itirâzen 8) ve tashihen müdde’î ve müdde’î aleyh ve şahs-ı sâlis sıfatıyla talep ve da’vaya ve muhâkeme ve muhâsemeye ve kendi imzâsıyla 9) lâyiha ve istid’â tanzîm ve takdîmine ve ihzâriye kat’ ve kabulüne ve şâhid ikâme ve istimâ’ına mümeyyiz ve hüküm ve ehl-i hibre 10) nasb ve ta’yinine ve hacz ve protesto vaz’ ve fekkine ve tahlîf ve tehâlûf ve sulh ve ibrâya sâdir olacak i’lâmâtının 11) tebliğ ve tebellüğüne ve mevkı’-i icrâ-yı vaz’ına ve’l-hâsıl husûsat-ı mezkûrenin son dereceye kadar rû’yetine 12) husûs-ı mezkûr mütevekkîf olduğu umûrun küllisini tarafından vekâlet-i amme-i mütelekka-i sahîha-i şer’î ile 13) Merhum Nikola efendiye her birimiz vekîl ve nâib-i menab nasb ve ta’yin eyledik dediklerin de gıbbe’t-tasdikî’s-şer’î 14) mâ vaka’a bi’t-taleb ketb olundu. Fi’l yevmi’l-işrun min şehri Cemâziye’l-Âhir li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf.”

15) Kamelyunoğlu Yani veled-i Totor

16) Ve Madalyedoğlu Tanas veled-i Mihail ve gayrihum

Kayıt No: 2

Vekâlet Hücçeti (Numara 241)

1) “Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon mahallâtından Tuzluçeşme Mahallesi 2) mütemekkinlerinden ve Devlet-i Aliyye tebaasının Rum milleti nisvânından olup şahıs 3) ta’rîf-i şer’î ile muarrefe olan nebî bint-i Mersinoğlu Estefur 4) veled-i Atam medîne-i mezkûre mahkemesinde, meclis-i şer’î hatîr ettik de hükümet 5) konağı civarında mukîm arz-ı halci esnafından Nikolaki efendi veled-i 6) Mihail mahzarında takrîr-i kelâm ve ta’bir ani’l-merâm edip medîne-i mezkûre 7) mahallatından Eksotha Mahallesi

mütemekkinlerinden ve Tebe'a-i Devlet-i müşârün-İleyhânın 8) milleti merkûmesinden Yamandioğlu Yamandi ile miyanemizde tekevvün 9) hâne davasından mütehaddis kâffe-i de'âviyenin mehâkim-i şer'î ve nizâmiyenin 10) her bir aksamında, bidâyeten ve istinâfen ve temyizen ve i'âdeten ve itirâzen 11) ve tashihen müdde'î ve müdde'î aleyh ve şahs-ı sâlis sıfatıyla taleb 12) ve da'vaya ve muhâkeme ve muhâsemeye ve kendi imzâsıyla lâyiha ve istid'â 13) tanzîm ve takdîmine ve ihzâriye kat'ına ve şâhid ikâme ve istimâ'ına 14) ve tahlîf ve tehâlûf ve mümeyyiz ve hüküm ve ehl-i hibre nasb ve ta'yinine ve husûs-ı 15) mezkûr mütevekkîf olduğu umûrun küllisini tarafımdan vekâlet-i16) amme-i mütelekka-i sahîha-i şer'î ile merkum Nikolaki efendiye vekîl 17) ve nâib-i menab nasb ve ta'yin eyledim dedik de gıbbe't-tasdîkî's 18) şer'î, mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l yevmi's-sâni ve'l-işrun 19) min şehri Cemâziye'l-Âhir li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf."

20)Abdi Ağazâde Mehmed Ağa ibn-i Abdi

21) Kuşoğlu Banço veled-i Atam ve gayrihum

Kayıt No: 3

Vekâlet Hüceti (Numara 242)

1) "Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon nevâhîsinden Yomra nâhiyesine tâbi masûne-i zîr 2) karyesi sâkinlerinden olup zatlari ta'rîf-i şer'î ile muarrefeler Fatma ve Emine 3) hatunlar onbaşı İsaoglu Ali Çavuş bin Abdullah medîne-i mezkûre hükümet konağında 4) mahkeme-i istinâfa-a mahsûs odada maksûd meclis-i şer'î şerif-i enverde nâhiye mezkûrenin 5) Kân karyesi ahâlisinden Gümrükçüoğlu Ali bin Hasan mahzarında her biri takrîr-i kelâm ve ta'bir 6) ani'l-merâm edip vilâyet-i mezkûre dâhilinde Gümüşhane sancağının 7) Veyserni karyesinde kâin pederimizden mevrûs ma'lûmu'l-hudûd 8) ve arazilerimizde amcalarımız Hacı Mustafa ve Abdulkadir efendiler ile sâire 9) kesianlarla müdâhale ile olmalarıyla merkumun ile mehâkim-i şer'î ve nizâmiyenin 10) her bir aksamında, bidâyeten ve istinâfen ve temyizen ve i'âdeten ve itirâzen ve tashihen muhâkeme 11) ve muhâseme ve kendi imzâsıyla lâyiha ve istid'â tanzîm ve takdîmine ve ihzâriye kat'12) ve şâhid ikâme ve istimâ'ına ve tahlîf ve tehâlûf mümeyyiz ve hüküm ve ehl-i hibre nasb 13) ta'yinine ve husûs-ı mezkûr mütevekkîf olduğu umûrun küllisini âharı tevkîyle me'zûn

VARAK 4-A

14) olmak üzere tarafımızdan vekâlet-i amme-i mütelekka-i sahîha-i şer'i ile merkum 15) Ali Ağa'ya vekîl ve nâib-i menab nasb ve ta'yin eyledik dediklerin de 16) gibbe't-tasdîkî's şer'î, mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l yevmi's-sâni 17) ve'l-işrun min şehri Cemâziye'l-Âhir li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf.”

18) Hüseyin Oğlu Hasan Efendi

19) ibn-i İsmail Efendi

20) ve Gümrükçüoğlu Osman Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 1

Vekâlet Hüceti (Numara 243)

1) “Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon mahallâtından Faroz Mahallesi 2) ahalisinden iken bundan akdem vefât eden Lahoğlu Talib 3) usta ibn-i Hasan bin Abdullah'ın veraseti zevce-i menkûha metrûkesi 4) Ümmügülsüm hatun ibn-i Abdullah ve sulbiye-i kebîre kızları Naciye ve Sabire 5) ve Penbe ile li-ebeveyn er karındaşı Mustafa Ferhat efendiye münhasıra olduğu 6) bi'l-ihbâr lede's-şer'i'l-enverde zâhir ve mütehakkık olduktan sonra 7) verese-i mezbûrûndan olub zâtları ta'rîf-i şer'î ile muarrefe olan 8) benât-ı mezbûrât Naciye ve Sabire ve Penbe hatunlar her biri medîne-i 9) mezkûre mahkemesinde meclis-i şer'î şerîf-i enverde, verese-i mezbûrûndan 10) mûmâileyh Mustafa Ferhat efendi mahzarında takrir-i kelâm ve ta'bir ani'l-meram 11) edip, mûrisimiz babamız müteveffâ-i mezbur Talib usta ile müteveffâ-i 12) vâlidemizden mevrûs mahalle-i mezkûrda ve mahalli sâirede kâin 13) beyne'l-ahali ve'l-cîrân, ma'lûmu'l-hudûd emlâkın muâmeley-i intikâliyesi 14) üzerlerimizde ba'de'l-icrâ tâlibi zûhurunda semen ve bedel-i misilleriyle 15) âhara bey' bât-ı sahîh-i şer'î kat'iiyyen bey' ve ferâğa ve kabza 16) semen ve bedele ve makbûzdan mûrislerimizin düyûn-ı 17) ba'de'l-edâ bâki meremmete fazla kalır ise bize irsâl ve îsâl 18) ve teslîm ve bey' ferâğ-ı mezkûru lâzımü'l-huzûr zevât muvâcehesinde 19) takrîr-i i'tâsında ve muâmele-i nizâmiyesine icrâ-yı ve husûs-ı 20) mezkûr mütevekkîf olduğu umûrun küllisini, tarafımızdan vekâlet-i 21) amme-i mütelekka-i sahîha-i şer'i ile mûmâileyh Mustafa Ferhat efendiyi 22) her birimiz vekîl ve nâib-i menab nasb ve ta'yin eyledik dediklerin de 23) gibbe't-tasdîkî's şer'î, mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. 24) Fi'l

yevmi's-sâmini işrun min şehri Cemâziye'l-Âhir li-seneti semân aşera 25) ve selâse mietin ve elf.”

26) Sabit Ağazade Emrullah Ağa ibn-i Abdullah

27) ve Hüsnî Ağa ibn-i Abdullah ve gayrihum

VARAK 4-B

Kayıt No: 1

Vesâyet Hücceci (Numara 244)

1) “Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon merbut Mesâriye karyesi ahalisinden iken bundan akdem vefât eden 2) Mollaoğlu Hasan bin Hüseyin bin Mahmud’un sulbiye-i sagîre kızları Fatma ve Asiye’nin babaları müteveffâ-i mezbûrundan 3) mevrûs mallarını hıfz ve hirâsete ve umurlarını tesviye ve rü’yete kıbel-i şer ’den bir vâsi nasb ve ta’yin olunmak ehem 4) ve elzem olduğu ecilden sagîretân mezbûretanın valideleri olup emânet ile mârûfe ve istikâmet ile 5) mevsûfe ve her vecihle vesâyet uhdesinden gelmeye kâdire iduğı zeyl-i vesîkada muharreru’l-esâmi-i 6) müslimînin ihbârlarıyla, lede’ş-şer’i’l-enverde, zâhir ve mütehakkık olan iş bu bâisetü’l-küttâb Yeter hatun ibnete Ahmet 7) sagîretân-ı mezbûretanın vakt-i rüşd ve seddâdlarına değin, babaları müteveffâ-i mezbûrdan mevrûs mallarını 8) hıfz ve hirâsete ve umurlarını tesviye ve rü’yete kıbel-i şer ’den vâsi nasb ve ta’yin olunduk da, ol dahî vesâyet-i mezkûreyi 9) kabul ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbagî edâya taahhüd ve iltizâm etmeğın mâ vaka’a bi’t-taleb ketb olundu. Fi’l yevmi’s 10) sâmini ve’l-işrun min şehri Cemâziye’l-Âhir li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf.”

11) Karye-i mezkûrdan İmam Hallacoğlu

12) Osman bin Mehmed

13) ve muhtar Enesoğlu Mehmed Ali Efendi

14) ibn-i Emin Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 2

Vesâyet Hücceci (Numara 245)

1) “Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon mahallâtından Çarşı Mahallesi ahalisinden ve tüccardan barutçuzâde Ahmed Efendi 2) ibn-i Arif ibn-i el hâc Ahmed

medîne-i mezkûre mahkemesinde, meclis-i şer'î şerîf-i enverde İmaret mahallesinde Hacı Ali efendi zade 3) Edhem efendi ibn-i el hâc Ali efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bir ani'l-merâm edip Çarşı mahallesinde Ali Rıfkı efendi nâm 4) kimesnenin aleyhinde ikâme eylediği irs davasıyla şimdiye kadar leh ve aleyhimizde vuku' bulmak bundan böyle 5) vuku' bulacak alacak ve verecek ve emlâk ve arazi ve zarar ve ziyân vesâire her nev'i de'âvinin lazım 6) gelenler ile mehâkim-i şer'î ve nizâmiyenin her bir aksamında, bidâyeten ve istinâfen ve temyizen i'âdeten ve itirâzen ve tashihen 7) müdde'î ve müdde'î aleyh ve şahs-ı sâlis sıfatıyla talep ve da'vaya ve muhâkeme ve muhâsemeye ve kendi imzâsıyla lâyiha ve istid'â 8) tanzîm ve takdîmine ve ihzârîye kat' ve şâhid ikâme ve istimâ'ına ve tahlîf ve tehâlûf mümeyyiz ve hüküm ve ehl-i hibre nasb ve ta'yinine 9) ve leh ve aleyhimizde sâdir olacak i'lâmâtının teblîğ ve tebellüğüne ve mevkî-i icrâ-yı vaz'ına ve'l hâsıl husûsat-i mezkûrenin 10) mütevekkîf olduğu umûrun küllisini tarafımdan vekâlet-i amme-i mütelekka-i sahîha-i şer'i ile vekîl ve nâib-i menab nasb ve ta'yin 11) eyledim dedik de gıbbe't-tasdîkî's şer'î, mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l yevmi's- sâdis ve'l-işrun min şehri Cemâziye'l-Âhir 12) li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf." (11 mûmâileyh Edhem Efendiye)

13) Abdi Ağazade Mehmed Ağa ibn-i Abdi Ağa

14) ve Ekşioğlu Ali Ağa ibn-i Hurşit Ağa

Kayıt No: 3

Vesâyet Hüceti (Numara 246)

1) "Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon mahallâtından Ayvasıl Mahallesi mütemekkinlerinden ve Tebe'a-i 2) Devlet-i Aliyye'nin Rum milletinden Persepolo oğlu Petro çorbacı veled-i Yurika 3) veled-i Atam medîne-i mezkûre mahkemesinde, meclis-i şer'î hatîrde da'va vekillerinden 4) Nikolaki veled-i Konstantin mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bir ani'l-merâm edip 5) mahalle-i mezkûre mütemekkinlerinden ve Tebe'â-i Devlet-i Aliye'den olub el yevm Rusya'nın 6) Sohum şehrinde sâkin şahs-ı mu'arrefe olan Suva'nın kızı Sofya'nın 7) bin üç yüz on beş senesi haziranın on üçüncü günü tarihlü 8) bir kıt'a musaddık vekâlet senedi mücibince Trabzon ve Korum sâire 9) mahalle ve kasabalarda her nev'i esbab temellûkle mutasarrıfa bulunduğu umum emvâl 10) gayrimenkulesini dilediğim şerâit ve muâmele vecihle tâlib ve müşterilerine 11) bey' ve fûruht teslîmine ve bey' mezkûr, lâzımu'l-hâzur zevât muvâcehesinde 12) takrîr

ve i'tâsında ve haseb-i şüf'a aharın emvâl-i'ni kendisi için iştiraya 13) vesâire suretle her nev'i emvâl-i gayrimenkule ahz ahz ve iştirâ ve teslîmine ve her 14) iki suretle semen mebi'lerini i'tâyâ ve ahz-ü kabza ve'l-hâsıl husûsat 15) umûmiyye için asıl kendisinden fark olmaksızın îfâ muâmeleye ve leh 16) ve aleyhimizde vuku' bulmuş ve bulacak kâffe-i münâza'at da'vaları içün 17) nerede olur ise olsun mehâkim-i şer'î ve nizâmiyenin aksam-ı umûmîsinde 18) ve devâir adliye ile mülkiye ve lede'l-hâce askeriyede bidâyeten ve istinâfen ve temyizen 19) ve i'âdeten ve itirâzen ve tashihen müdde'î ve müdde'î aleyh ve şahs-ı sâlis sıfatıyla 20) talep ve da'vaya ve kendi imzâsıyla arzuhal levâyıh tanzîm ve takdîmine ve ikâme 21) kat'ına tebliğ ve tebellüğüne ve beyyine ikâmesine ve tahlîf ve tehâlûf hacz ve protesto 22) vaz' ve fekkine ve keşîdesine ve emvâlin vefâen bey' rehîn ahzına fekkine 23) ve ahz-ü kabza ve lüzumu halinde mehâkimin muâmelât ve mukarrerâtından dolayı 24) umûmen maiyet-i mehâkim aleyhinde iştikâ-i ani'l-hükkâm ve icâbât-ı kanununun 25) bi'l-muhâkeme icrâsına ve'l-hâsıl son dereceye kadar îfâ-yı vekâlet-e ve âharı tevkîyle 26) me'zûn olmak üzere merkum Sofya'ya vekîl ve nâib-i menab nasb ve ta'yin 27) etmiş olduğundan ben dahî vekâlet-i mahkîyem hasebiyle ber vech-i muharrer tarafımızdan vekâlet-i

VARAK 5-A

28) mutlaka-i sahîha-i şer'îye ile mûmâileyh Nikolaki' ye vekîl ve nâib-i menab nasb ve ta'yin 29) eylediğim de ol dâhi vekâlet-i mezkûreyi kabul hizmet-i lâzîmesini kemâ yenbağî 30) edâya taahhüd ve iltizam eyledim dedik de gıbbe't-tasdîki's şer'î, mâ vaka'a bi't-taleb 31) ketb olundu. Fi'l yevmi's-Sânî işrun min şehri Cemâziye'l-Âhir li-seneti semân 32) aşera ve selâse mietin ve elf."

33) Abdi Ağazade Mehmed Ağa ibn-i Abdi Ağa

34) ve Boztepe-i Zîr mahallesinden Terzi Silo

35) Oğlu Yanko veled-i Silo

Kayıt No: 1

Vesâyet Hücceci (Numara 247)

1) "Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon mahallâtından Frenkhisar Mahallesi mütemekkinlerinden ve Tebe'a-i Devlet-i Aliyye'nin Rum milletinden 2) iken bundan

akdem fevt olan Aksantobulu nâm-ı diğer Şabandı İstefan veled-i Konstantin veled-i Atam'ın 3) sulb-i sıgâr oğulları Kosti ve Mihâil ve sulb-i sağır kızları Efrudiri ve Ardamiya babaları 4) müteveffâ-i merkûmeden mevrûs mallarını hıfz ve umurlarını tesviye ve rû'yete kibel-i şer 'den bir vâsi nasb ve ta'yin olunduk 5) ehem ve elzem olduğu ecilden, sıgâr merkûmenin valideleri olub, millet-i beyyinede doğruluk ile mârûfe 6) ve her vecihle vesâyet uhdesinden gelmeye kâdire iduği zeyl-i rakîmede, murakkemu'l-esâmi-i kesân ihbârlarıyla 7) lede'ş-şer'i'l-enver zâhir ve mütehakkık olan iş bu ba'seti'r-rakîm Marta bint Mihail sagîre-i merkumunun 8) vakt-i rüşd ve seddâdlarına değin babaları müteveffâ-i merkumdan mevrûs mallarını hıfz ve hirâsete ve umûrlarını tesviye 9) ve rû'yete kibel-i şer 'den vâsi nasb ve ta'yin olunduk da ol dâhi vesâyet-i mezkûreyi kabul ve hizmet-i lâzîmesini 10) kemâ yenbağî edâya taahhüd ve iltizâm etmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l yevmi't-tâsi' ve'l-işrun min şehri Cemâziye'l-Âhir li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf.”

11) Mahalle-i mezkûre muhtarı Yanko veled-i İstefan

12) İhtiyar Meclisi âzâsından Ekincioğlu Harlitu veled-i Atam

13) ve Veliyâridi Distoklu veled-i Veliyar

Kayıt No: 2

Muhâlaa Hüceti (Numara 248)

1) “Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon mahallâtından Debbağhâne mahallesinde sâkin ve zât-ı ta'rîf-i şer'î ile ma'rûf olan 2) Gülriz hatun ibnet-i Ali efendi ibn-i Abdullah, medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i şer'î şerîf-i enverde mahalle-i 3) mezkûre ahalisinden Tüccardan [?] efendi ibn-i Abdullah mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bir ani'l-merâm edip 4) mûmâileyh Hasan efendi üç bin gurus mehr-i müeccel tesmiyesiyle zevc-i dâhilim olub lâkin beynimizde âdem-i 5) hüsn-i mu'âşeret olduğuna binâen ben ibrâya tâlibe ve rağbe olmamla zimmetinde mütekarrer ve ma'kûd-un aleyh mehr-i müeccel 6) meblağ mezbur üç bin guruştan yalnız iki bin sekiz yüz gurus bana def' ve teslim edip ben dahî 7) yedinden ahz-ü ve kabz etmiş olmamla mehr-i müeccel mezkûrdan zimmetinde mütebâki iki yüz gurus üzerine ve nafaka-i iddet 8) mu'ine-yi mâ'lûmem mü'net-i sükenâm kendi üzerime olmak üzere zevcîm mûmâileyh Hasan efendi ile ibrâ-i sahîha-i 9) şer'î ile ibrâ-i olduğumda ol dahî ibrâ-i mezkûri ba'del-kâbul ibtidâi zevciyyetten iş bu tarih-i zapta kadar 10) hukuk-u zevciyyet-i müte'alleki amme-

i da'vadan mûmâileyh Hasan efendinin zimmetini ibrâ sahîha-i şer'î ile ibrâ-i 11) ve ıskat ve yine her birimiz uhrânın ibrâsını ber-minvâl-i muharrer kabûl eyledik dedik de mukırrân mezbure Gülriz 12) hanımı bi'l-cümle sâdır olan kelimât-ı meşrûhasında, mûmâileyh Hasan efendi vecâhen tahkik ve şifâhen tasdîk 13) etmeğın, ma vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l yevmi'l-işrun min şehri Cemâziye'l-Âhir li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf.”

14) Eytam Müdürü Tevfik Efendi ibn-i Osman Efendi

15) ve Ali Efendizâde Hasan Efendi ibn-i Ali Efendi

16) ve Hacı Alizâde Ali Efendi ibn-i Ahmed Efendi

Kayıt No: 3

İsbât-ı Verâset Hücceci (Numara 249)

1) “Husûs-i âti'l-beyânın bi'l-iltimâs mahallinde istimâ' ve ketb ve tahrir cânib-i şer'at-î garrâdan me'zûnen bi'l-hükmi irsâl 2) olunan kâtip Abdi Efendi ibn-i Mahmut Efendi merkez vilâyet olan medîne-i Trabzon mahallatından Frenkhisar mahallesinde kâin 3) Osbiyon müteveffâ-i Ohannes ağa veled-i Osban sağlığında sâkin olduğu menzile varup cerîde-i şer'de mazbûtu'l-esâmi-i 4) kesân huzurlarında akd-i meclis-i şer'î hatîr ettik de, menzil-i mezkûrede sâkin iken bundan akdem vefât olan 5) Tebe'a-i Devlet-i Aliyye'nin Ermeni milletinden Osbiyon Ohannes Ağa veled-i Oseb veled-i Atam'ın zevcesi ve ber-vech-i âti 6) veledi olduğunu iddia eden tebe'a Devlet-i Müşârün-ileyhânın millet-i merkûmesinden 7) Ağaveni bint Bağos veled-i Atam meclis-i ma'kûd-ı mezkûrede, müteveffâ-i merkûmenin zikr-i âti vecihle medyûni olan 8) Hakimyân Onyan veled-i Estaban muvâcehesinde üzerine da'va ve takrîr-i kelâm edip, müteveffâ-i merkum Ohannes 9) ağa veled-i Esveb veled-i Atam ile'l-vefât zevci dâhilim olup vefât ettik de verâseti zevcesi benimle firâşımdan 10) hâsıl ve benden mütevellid sulbiye-i kebîre kızları Perviz' in Hüsrev Hami ile li-ebeveyn er karındaşı gâib ani'l-beled 11) Estaban'a münhasıra olup, bizden başka vârisi ve terekesine müstahak ahar kimesnesi olmamakla mûrisimiz müteveffâ-i merkûmun Ohannes 12) ağanın merkum Onyan zimmetinde cihet-i karz'dan alacak hakkı olan yigirmi dört gurus kîbeli'l-ahz ve'l-istîfâ 13) vefât etmekle sual olunup, meblağ-i mezkurdan mesele-i beratımız vecihle benim hisseme isâbet eden üç gurusu 14) bana edâ ve teslim medyûn merkum Onyan kîbel-i şer 'den tenbih olunmak matlûbumdur deyu ba'de'l-da'va ve's-sûal ol dâhi 15) cevâbında müteveffâ-i merkum

Ohannes ağa veled-i Oseb veled-i Atam hayatında ile'l-vefât zimmetinde cihet-i merkûmeden 16) [Silik] gurus sahihan deyni olduğunu tâyian ikrâr ve i'tiraf edip lâkin müdde'î merkum Ağave'nin mâ adâ.”

VARAK 5-B

17) “verâset-i müdde'âsını bilmem deyu inkâr edicek müdde'îye merkûme Ağaveni 'den ber vech-i meşrûh müdde'âsına mutâbık beyyine taleb 18) olunduk da her biri ehrâr-i ricâlden ve sâlifî'z-zikr Frenkhisar mahallesi mütemekkinlerinden ve Tebe'a-i Devleti-i Müşârün-İleyhâ'dan Salcı 19) oğlu ... veled-i Vartan Kokodaşoğlu Karabet veled-i Yedirus nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a 20) hâzirân olup, eseri'l-iştihâd fi'l-hakîka şahs-ı ma'lûmumuz olan iş bu müdde'î merkûme Ağaveni bint Bağos müteveffâ-i 21) merkûme Ohannes Ağa veled-i Oseb veled-i Atam'ın ile'l-vefât zevcesi olup vefât ettik de verâseti zevcesi 22) iş bu müddei merkûme Ağaveni ile firâşetinden hâsıl ve zevce-yi merkûmeden mütevellid kezâlik şahsları ma'lûmumuz olan sulbiye-i 23) kebîre kızları Perviz ve Hüsrev hamî ve li-ebeveyni er karındaşı gâibe'ün-ani'l-beled Estaban'a münhasıradır bunlardan başka 24) vâris ve terekesine müstehak ahir kimsesi olduğu bizim ma'lûmumuz değildir. Biz bu hususa bu vech üzere şâhidleriz, şehâdet 25) dahî ideruz deyu her biri müttefiki'l-lafz ve'l-ma'nâ edâ-i şehadet-i şer'îyye ettiklerinde şâhidân merkuman 26) olan usûl-i mevzû'âsına tatbîkan, ba-varâka-ı mesture memhûre sâlifî'z-zikr Frenkhisar mahallesi muhtarî fevt 27) oğlu Artisti veled-i Bağos ve a'zâdan Kotbaşyan Makardıç veled-i İstefan ve ... veled-i 28) Simyon nâm kimesnelerden sırren ve ba'de Hamanyak veled-i Bağos ve Dabaroğlu Esteban veled-i Ohannes nâm kimesnelerden 29) bi'l-muvâcehe alenen lede't-tezkiye makbûli'ş-şehâde ettikleri bi'l-ihbâr lede'ş-şer'i'l-enver zâhir ve mütehakkık 30) ve şehâdetleri hayyızî kabûlde vakı'a olmağın mücebince ba'de'l-hükûm ve'l-beyyine ma vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l yevmi's 31) Sâni ve'l-işrun min şehri Cemâziye'l-Âhir li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf.”

32) Azta ve Varyan Makardıç Ağa Veled-i Bağos

33) Hamanyak veled-i Bağos

Kayıt No: 1

Vekâlet Hücçeti (Numara 250)

1) “Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon merbut Kısarne karyesi mütemekkinlerinden ve Devlet-i Aliyye tebaasının Rum milletinden 2) Tahmazoğlu Yani veled-i ...ve Tahmazoğlu kızı ... bint Nefirden her biri medîne-i mezkûre mahkemesinde 3) meclis-i şer’î hatîr da arzuhalcı esnafından Nikolaki efendi veled-i Mihail mahzarında her biri takrîr-i kelâm ve ta’bir anî’l-merâm 4) edip karye-i mezkûre Rum muhtarı Kosta veled-i vasil ile meyanemizde tekevvün eden emlâk ve araziden dolayı 5) merkûme Kosta vesâire lazım gelenler ile mehâkim-i şer’îye ve nizâmiye ve cezâiyyenin her birinde bidâyeten ve istinâfen ve temyizen 6) ve i’âdeten ve itirâzen ve tashîhen müdde’î ve müdde’î aleyh ve şahs-ı sâlis sıfatıyla talep ve da’vaya ve muhâkeme ve muhâsemeye ve kendi imzâsıyla 7) lâyiha ve istimâ’ına tanzîm ve takdîmine ve ihzâriye kat’ ve kabulüne ve şâhid ikâme ve istimâ’ına ve tahlîf ve tehâlüfe sulh ve ibrâya 8) ahz-ü ve kabz ve sâdır olacak i’lâmâtının teblîğ ve tebellüğüne ve mevki’-i icrâ-yı vaz’ına mümeyyiz ve hüküm ve ehl-i hibre nasb ve ta’yinine 9) emlâk ve arazilerin muâmeleyi intikaliyeleri üzerlerimize ba’del-icrâ tâlibi zuhûrunda semen ve bedel-i misilleriyle 10) talibine kat’iyyen bey’ ve ferağa ve kabza semenü ve bedele ve bi’l-cümle makbûzını bize irsâl ve îsâl ve teslîm ve bey’ ferağa mezkûri 11) lâzımu’l-hâzur zevât muvâcehesinde takrîr ve i’tâsında ve husûs-i mezkûr mütevekkîf olduğu umûrun küllisini 12) tarafımızdan vekâlet-i amme-i mütelekka-i sahîha-i şer’î ile mûmâileyh Nikolaki Efendiye her birimiz vekîl ve nâib-i menab nasb 13) ve ta’yin eyledik dediklerin de gıbbe’t-tasdikî’s-şer’î, mâ vaka’a bi’t-taleb ketb olundu. Fi’l yevmi’s-sâni ve’l-işrun min 14) şehri Cemâziye’l-Âhir li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf.”

15) ve ...Yani Banco veled-i Haralambo

16) ve terzi Banco veled-i Haralambo ve gayrihum

Kayıt No: 2

Vekâlet Hüceti (Numara 251)

1) “Ma’mûretü’laziz vilâyeti dâhilinde Kemişgezek kazâsından olub müddet-i vefîreden beri merkez vilâyeti olan medîne-i 2) Trabzon mahallâtından İskender Paşa mahallesi mütemekkinlerinden ve Tebe’a-i Devlet-i Aliyye’nin Ermeni milletinden ve vâpûr poliçelerinden 3) (silik) Bağos ağa veled-i İstaveri veled-i Yarsah medîne-i mezkûre mahkemesinde, meclis-i şer’î hatîrde mahalle-i mezkûre mütemekkinlerinden

4) ve Tebe'â-i Devlet-i müşârün-İleyhâ'dan Çolakyan Hacık Ağa veled-i hacı Mihâil Hacık mahzarında takrir-i kelâm 5) ve ta'bir ani'l-meram edip, mezkur İskender Paşa mahallesinde kâin bâ sened-i hakânî şer'ân mâlik ve mutasarrıf olduğum bir taraftan 6) Tabakyan Ağa yazar hanesi ve tarik hass ve bir taraftan Kokyan Hacator hanesi ve Çıkamaz Sokak ve bir taraftan 7) Doğramacı Arakel vereseleri ile mahdûd bir bab mülk menzili zuhûrunda semen-i misliyle uhrâ bey' bât-ı 8) sahîh-i şer'î ile kat'iiyen bey' ve kabz semen makbûzunu bana irsâl ve îsâl ve teslîme ve bey' mezkûri lâzımı'l-hâzur zevât 9) muvâcehesinde takrîr ve i'tâsında ve husûs-i mezkûr mütevekkîf olduğum umûrun küllisini, tarafımdan vekâlet-i mutlaka-yı 10) amme-i sahîha-i şer'î ile merkum Haçık ağayı vekîl ve nâib-i menab nasb ve ta'yin eyledim dedik de gıbbe't-tasdîkî's-şer'î 11) mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l yevmi'l-sâmin ve'l-işrun min şehri Cemâziye'l-Âhir li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf."

12) Abdi Ağazade Mehmed Ağa ibn-i Abdi Ağa

13)ve Ekşioğlu Ali ağa ibn-i Hurşid ağa ve gayrihum

VARAK 6-A

Kayıt No: 1

Vekâlet Hücceci (Numara 252)

1) "Trabzon vilâyeti dâhilinde Akçaabat kazâsının İlanos karyesinden Hacı oğulları Ömer ve Edhem 2) ve Mehmed ve Mustafa evlâd-ı Süleyman bin Ruşen'den her biri medîne-i mezkûre mahallesinde meclis-i şer'îde da'va vekillerinden Nikola 3) Orfanidi efendi veled-i Kostantin mahzarında takrir-i kelâm ve ta'bir ani'l-merâm edip kazâ-i mezkûrun Bodamya karyesinden 4) İmam Kanberoğlu Ali ile meyânemizde mütekevvin ârazi da'vasından mütehaddis her nev'i deâvî ile bundan 5) böyle leh ve aleyhimizde ikâme olunacak kâffe-i de'âvinin mehâkim-i şer'iyye ve nizâmiyenin her bir aksamında bidâyeten 6) ve istînâfen ve temyizen ve i'âdeten ve i'tirâzen müdde'î ve müdde'î aleyh ve şahs-ı sâlis sıfatlarıyla taleb ve da'vaya ve muhâkeme ve (silik) 7) ve kendi imzâsıyla layiha ve istid'â tanzîm ve takdîmine ve ihzâriye ve kat'ına ve şâhid ikâme ve istimâ'ına ve leh ve aleyhimizde 8) sâdır olacak i'lâmâtın teblîğ ve tebellüğüne ve mevkı'-i icrâ-yı vaz'ına ve tahlîf ve tehâlûf ve hacz protesto vaz' ve fekkine mümeyyiz 9) ve hükm ve ehl-i habere nasb ve nasb ve ta'yinine ve husûs-ı

mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımızdan vekâlet-i amme-i mutlaka-i 10) sahiha-i şer'iyye ile mûmâileyh Nikolaki Orfanidi Efendi'yi her birimiz vekîl ve nâib menab nasb ve ta'yin eyledik dediklerinde 11) gıbbe't-tasdîkî's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâdî min şehr-i Recebü'l-Ferd li-seneti semân aşer 12) ve selâse mietin ve elf."

11) Abdi Ağazâde Mehmed Ağa ibn-i Abdi Ağa

12) ve Ekşioğlu Ali Ağa ibn-i Hurşid Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 2

İzin Hücçeti (Numara 253)

1) "Merkez-i vilâyeti olan medîne-i Trabzon mahallâtından Tekfur Çayır Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem vefât eden 2) Şatırzâde Ömer Bey ibn-i Hurşid Bey ibn-i Mehmed Bey'in sulb-i sağır oğlu Mahmud ve Mecnunoğlu Osman Beyler ile 3) sulbiye-i sağıre kerimesi Nazıme'nin tesviye-i umurlarına bâ-hücçet-i şer'iyye vasî mensûbeleri valideleri ma'rifeti'z-zât 4) Nokta Hanım ibnet-i el-hac Lütfullah Efendi medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i şer'î şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve ta'bir ani'l-merâm 5) edip vâsileri olduğum sağırân mezbûran ile mecnûn-ı mezbûrun babaları müteveffâ-i mûmâileyhden mevrûs medîne-i 6) mezkûre çarşısında vâkıa iki taraftan tarîk-i âmm ve bir taraftan leb-i deryâ ve bir taraftan Kostaki Hanı 7) ile mahdûd yalı hanı demekle ma'rûf bir bab hanenin kırk para îtibâriyle sekiz para iki 8) akçede olan hisse-i şâyia ma'lûmeleri müşrif harab ve mâil turab galesi mü'netine kifâyet etmediğinden 9) başka alâ hâle terk olunur ise bi'l-küllîye münhedim olacağından sağırân-ı mezbûran ile mecnûn-ı mezbûrun 10) hisseleri ibkâ olunur ise haklarında gadr-ı külli olacağından hisse-i mezkûrların dahî semen ve bedel-i misliyle 11) âhara bey olunması içün kıbel-i şer'den bana izin verilmek matlûbumdur deyu bi'l-vesâyâ eylediği takrîr-i meşrûhi 12) vâkıa mutâbık ve nefsi'l-emre muvâfık ve zikr-i âtî bey' dahî sağırân-ı mezbûran ile mecnûn-ı mezbûr haklarında 13) enfa' ve evlâ idüğü Kadızâde Mehmed Tevfik Efendi ibn-i Osman Efendi ve Kocamanzâde Hafız Mehmed Lütfü Efendi 14) ibn-i Mehmed Efendi'nin her biri meclis-i şer'de âlâ tarîkî's-şehâde haber vermeleriyle zâhir ve mütehakkık ve mahallesi imam ve muhtar 15) ve ihtiyar-ı meclis a'zâları taraflarından verilen bir kıt'a şehâdetnâme'den dahî müsteban olmağın bu surette 16) hanı mahdûd-ı mezkûrda sağırân-ı mezbûran ile mecnûn-ı mezbûrun

hisse-i şâyiaları semen ve bedel-i misliyle ma'an 17) tâlibine ber vech-i muharrer bey' kibel-i şer'den vâsi mûmâileyha Nokta Hanım izin verilmeğin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmü't-tâsi' ve'l işrun min şehr-i Cemâziye'l-Âhir li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf."

18) Abdi Ağazâde Mehmed Ağa ibn-i Abdi Ağa

12) ve Ekşioğlu Ali Ağa ibn-i Hurşid Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 3

Kabûlüne Mevkûf Vekâlet Hüccti (Numara 254)

1) "Fi'l-asl Erzurum vilâyeti dâhilinde Bayburt kazâsından olup merkez-i vilâyet olan medîne-i Trabzon mahallâtından 2) Hacı Kasım Mahallesinde misafiren sâkin Tebe'a-i Devlet-i Aliyye'nin Ermeni milletinden Lusbekiyan Ohannes veled-i Aşîyan veled-i 3) Lusbekiyan medîne-i mezkûrede hükûmet konağında mahkeme-i istînâfa mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'i 4) hafîrde takrîr-i kelâm ve ta'bir-i ani'l-merâm edip kazâ-i mezkûrun Yulud karyesinden Hacı Musa ve Madin 5) ve şerikleri İstador Vagiba ile sâir ma'lûmu'l-esâmi-i kesân ile meyânemizde tahaddüs etmiş alacak 6) ve verecek ve zarar ve ziyân da'vasıyla bundan böyle leh ve aleyhimde vuku' bulmuş her nevi de'âvinin 7) lazım gelenler ile mehâkim-i şer'iyye ve nizâmiye ve ticariye ve cezâiyyenin her birinde bidâyeten ve istinâfen ve temyizen ve i'âdeten 8) ve i'tirâzen ve tashîhen müdde'î ve müdde'î aleyh ve şahs-ı sâlis sıfatıyla talep ve da'vaya ve muhâkeme ve muhâsemeye ve kendi imzâsıyla 9) layiha ve istid'â tanzîm ve takdîmine ve ihzarına kat' ve kabûlüne ve şâhid ikâme ve istimâ'ına ve mümeyyiz ve hüküm ve ehl-i hibre 10) nasb ve ta'yinine ve hacz ve protesto vaz' ve fekkine ve sulh ve ibrâya ve yemîn teklîf ve kabulüne ve hâlâ Bayburt kazâsında mutasarrıf 11) olduğum beyne'l-ahali ve'l-cîran ma'lûmu'l-hudûd bi'l-cümle emlâk ve arazilerimi tâlibi zuhurunda semen ve bedel 12) misilleriyle âhara kat'iiyen bey' ve ferâğa ve kabz semene ve makbûzunu bana irsâl ve îsâl ve teslîme ve bey' ve ferâğ-ı mezkûru 13) lâzımü'l-huzûr zevât muvâcehesinde takrîr ve i'tâsında ve husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun 14) küllisine uhrâ tevkile me'zûn olmak üzere tarafımdan vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile hâlâ Bayburt 15) kazâsında sâkin Komban Manok veled-i Kirkor Ağa'yı kabûlüne mevkuf vekîl ve nâib-i menab nasb ve ta'yin 16) eyledim deyu hatm-i

kelâm etmeğin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-işrîn min şehr-i Cemâziye'l-Âhir 17) li-seneti semân aşer ve selâse mietin ve elf.”

18) Nikolaki Efendi veled-i Mihail

19) ve Kumruoğlu Bedros veled-i Bağos ve gayrihum

VARAK 6-B

Kayıt No: 1

Tatlık Hüceti (Numara 255)

1) “Merkez-i vilayet olan medîne-i Trabzon’a merbut Divranos karyesinde sâkine ve zâtı ta’rîf-i şer’î ile mu’arrefe 2) olan Hanife Hatun ibnet-i Demircioğlu Kamil bin Osman medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i şer’î şerîf-i enverde 3) karye-i mezkûrdan Öksüzöğlu Temel bin Osman bin Abdullah mahzarında takrîr-i kelâm ve ta’bir-i ani’l-merâm idüb dört yüz 4) guruş mihr-i müeccel tesmiyesiyle zevc-i dâhilim olup lakin beynimizde adem-i hüsn-i mu’âşeret olduğuna binâen ben 5) ibrâya tâlibe ve râgibe olmamla zimmetinde mütekarrer ve ma’kûd-ün aleyh mihr-i müeccel meblağ-ı mezkûr dört yüz guruş 6) üzerine ve nafaka-i iddet-i muayyene-i mâ’lûmem ve mü’ennet-i sükenâm dahî kendi üzerime olmak üzere mezbûr Temel ile 7) ibrâ ve sahîh-i şer’î ile ibrâ olduğumda ol dahî ibrâ-i mezkûru ba’d-e’l-kabûl hukûk-ı zevciyete vesâireye müte’allika 8) da’vadan mezbûr Temel’in zimmetini ibrâ ve ıskât-ı ve yine her birimiz ber-minvâl-i muharrer-i âharın ibrâsını kabûl eyledik 9) dedikte gıbbe’t-tasdikî’ş-şer’î mâ-vaka’a bi’t-taleb ketb olundu. Fi’l-yevmi’l-hâdî ve’l-işrîn min şehr-i Cemâziye’l-Âhir 10) li-sene semân ‘aşer ve selâse mi’e ve elf.”

11) Tonyalıoğlu Ali bin Ahmed

12) ve Alemdaroğlu Mustafa bin Osman

Kayıt No: 2

Kabûlüne Mevkûf Vekâlet Hüceti (Numara 256)

1) “Husûs-ı âti’l-beyânı bi’l-iltimâs mahallinde istimâ’ ve ketb ve tahrir cânib-i şariat-i garrâdan me’zûnen irsâl olunan 2) kâtip Hafız Osman Zümri Efendi ibn-i Abdülaziz Efendi merkez-i vilayet olan medîne-i Trabzon mahallâtından Hasan Ağa Mescidi 3) Mahallesi’nde vâki’ muhasebe vilayet mümeyyizi Rif’atlü Hacı Hafız

Abdurrahman Efendi'nin menziline varup cerîde-i şer' de 4) mazbûtü'l-esâmî Müslimîn huzurlarında akd-i meclis-i şer'-i âlî ettikte medîne-i mezkûre mahallâtından Pazarkapısı 5) Mahallesi ahalisinden olup Lazistan sancağı muhasebeci vekîlî iken bundan akdem vefât eden Şahinzâde 6) Abdurrahman Hilmi Efendi ibn-i Hasan Efendi ibn-i Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Afife Hanım ibnet-i Mustafa Ağa 7) ile li-ebeveyn kız karındaşları Hâce Züleyha ve Behiye hanımlara münhasıra bâdehu mezbûre Hâce Züleyha Hanım dahî vefât idüb 8) verâseti sadrı kebîr oğlu mûmâileyh Hacı Hafız Abdurrahman Efendi ile sadriye-i kebîre ve kerimleri Hafız Şadiye ve Naciye 9) Hanımlar ibnet-i Mehmed Efendi'ye münhasıra olduğu bi'l-ihbar lede's-şer'î'l-enver zâhir ve mütehakkık olduktan sonra verese-i mezbûrûndan 10) olup menzil-i mezkûrda sâkinler ve zâtları ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe zevce-i mezbûre Afife Hanım ile mezbûran Behiye ve Hafize 11) Şadiye ve Naciye Hanımlar ile mûmâileyh Hacı Hafız Abdurrahman Efendi'den her biri meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda takrîr-i kelâm ve 12) ta'bir-i ani'l-merâm idüb müverrisimiz müteveffâ-i mûmâileyh Abdurrahman Hilmi Efendi'nin hîn vefâtında yanında ve mahal-i sâirede 13) bi'l-cümle terekesini vâziü'l-yed olanlardan zimem-i nâsda olan hukukunu erbâbından mehâkim-i şer'îyye ve nizâmiyenin her bir aksâmında 14) bidâyeten ve istînâfen ve temyizen müdde'î ve müdde'î aleyh ve şahs-ı sâlis sıfatıyla taleb ve da'vâya ve mehâkime ve muhâsemeye ve muhâsebeye ve kendi mezkûru 15) imzâsıyla layiha ve istid'â tanzîm ve [silik] ihzâriye kat'ına ve şâhid ikâme ve istimâ'ına ve yemîn teklif ve kabûlüne ve hacz 16) ve protesto vaz' ve fekkine ve ehl-i hibre ve mümeyyiz ve hükm nasb ve ta'yinine ve sulh ve ibrâya ve müteveffâ-i mûmâileyhin mahalli hükûmeti mârifetiyle 17) tahrîr olunan terekesinin ahz ve kabz ve bi'l-cümle makbûzâtlarından düyûn-ı müsbite zuhur eder ise ba'de'l-edâ bakisini bize 18) irsâl ve îsâl Teslîme ve husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımızdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile 19) hâlâ sâlifî'z-zikr Lazistan sancağının Nazi kasabasında sâkinler Kazgancızâde Abdülhamid Efendi ibn-i İbrahim Efendi ve Rize 20) Muhasebe Başkâtibi Tufan Efendi ibn-i Abdullah ve Şeyhzâde Süleyman Efendi ibn-i El-hac Ahmed Efendi'den her birini münferiden ve müctemian 21) kabullerine mevkûfe vekîl ve nâib menab nasb ve ta'yin eyledik deyu hatm-i kelâm eyledikleri kâtip-i mûmâileyh mahallinde 22) kütüb ve tahrîr ve ma'an mebhûs emnâ'-ı şer'le meclis-i şer'e gelup alâ vukû'a inhâ ve takrîr etmeğin mâ vaka'a

bi't-taleb 23) ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâdî min şehri Recebü'l-ferd li-sene semân aşer ve selâse mi'e ve elf.”

24) Molla Hafizzâde Osman Efendi ibn-i Hafız Mehmed Efendi

25) ve Kadir Alemdarzâde Osman Efendi ibn Ali Efendi

Kayıt No: 3

İzin Hüceti (Numara 257)

1) “Merkez-i vilayet olan medîne-i Trabzon mahallâtından Amasya Mahallesi’nde sâkinler sagîrân Mehmed Salih ve Mahmud’un babaları ve veli-i mücerretleri 2) olup mahmudü’l-hâl idüğü bi’l-ihbar zâhir ve mütehakkık olan Hacı Yakubzâde Hacı Ahmed Efendi ibn-i El-hac Yakup Ağa ibn-i Abdullah 3) medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i şer’i şerîf-i enverde bi’l-velâye takrîr-i kelâm ve ta’bir-i ani’l-merâm idüb medîne-i mezkûre mahallâtından Musa Paşa 4) Mahallesi’nde Ömer Bey Sokağı’nda on bir sıra numarasıyla murakkam rakam-ı ebvâba müteveccihen cânib-i yemen Mir zade müteveffâ-i Eşref Efendi zevcesi 5) Hatuncuk hatun ve garab Ağasızâde Mehmed Efendi hâneleri ve cânib yesârı İncizâde müteveffâ-i Hacı Hafız Lütfullah Efendi vereseleri 6) hânesi ve arkası Müteveli-zâde müteveffâ-i Ahmed Efendi vereseleri hânesi ve cebhesi tarîk-i âmm ile mahdûd bir bab mülk menzil 7) velileri olduğum sagîrân-ı mezbûrânın bâ-sened-i hakânî uhde-i tasarruflarında mâlları olmakla menzil-i mahdûd-ı mezkûr müşerref-i harab ve mâ’il-i turâb 8) olup îcârı tamirine kifâyet etmemekte ve alâ hâle terk olunur ise bi’l-küllîye münhedim olacağından menzil-i mahdûd-ı mezkûru semen-i 9) misliyle âhere bey’ olup esmân-ı hasılasında diğer bir münâsib bir emlak iştirâ olunması sagîrân-ı mezbûrân haklarında enfa’ ve evla 10) olmakla menzil-i mahdûd-ı mezkûru semen-i misliyle âhere bey’e kıbel-i şer’den bana izin verilmek matlûbumdur deyu bi’l-velâye eylediği takrîr-i 11) vâkıa mutâbık ve nefsi’l-emre muvâfık ve zikri âtî bey’ dahî sagîrân-ı mezbûrân haklarında enfa’ ve evlâ idüğü Azzez zabıtı İbrahim Efendi 12) ibn El-hac Süleyman Efendi ve Bekir Efendizâde Hafız Hacı Hafız Rüşdü Efendi ibn-i Bekir Efendi nâm kimesneler meclis-i şer’de alâ tarîkî’s 13) şehâde haber vermeleriyle zâhir ve mütehakkık ve mahallesi imam ve muhtar ve ihtiyar meclisi a’zâsı tarafından verilen bir kıt’a 14) şehâdetnâme’den dahî müsteban olmağın menzil-i mahdûd-ı mezkûru semen-i misliyle tâlibine ber-vech-i muharrer bey’e kıbel-i şer’den 15) Velî mûmâileyh Hacı

Ahmed Efendi izn verilmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâni min şehr-i Recebül-l-ferd 16) li-sene semân aşer ve selâse mi'ete ve elf."

17) Abdi Ağazâde Mehmed Ağa

18) ibn Abdi Ağa ve Altıoğlu Ali Ağa

19) ibn-i Hurşid Ağa ve gayrihum

VARAK 7-A

Kayıt No: 1

Vekâlet Hücçeti (Numara 258)

1) "Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon mahallâtından Faroz Mahallesi sâkinlerinden olup nefsinden ecil ve hâlen 2) dersa'âdetinde sâkin sadr-i kebîr oğlu Mehmed Murat efendi ibn-i Sarı Mehmedoğlu Hüseyin bin Mehmed tarafından bin 3) üç yüz on sekiz senesi Rebûlevvelin gurreşi günü tarihlü bir kıt'a vekâlet hücçeti mücebince vekîl bulunan 4) zikr-i âti emlâk ve arazileri tâlibine icâre ve iktizâsında kat'iiyyen bey' ve ferâğa mu'arrefet'üz-zât Asiye hatun 5) ibnet-i Kamasasoğlu hacı Ali efendi ibn-i el-Hacı İbrahim medîne-i mezkûre mahkemesinde, meclis-i şer'î şerîf-i enverde 6) Vakfikebir kazâsına İskefiye karyesi ahalisinden Çakıroğlu Hasan bin Ahmet mahzarında bi'l-asâle veya tevkîyle takrir-i kelâm 7) ve ta'bir ani'l-merâm edip bundan akdem vefât eden zevcim sarı Mehmedoğlu Hasandan benimle vekili bulunduğum Sadri 8) oğlum mezbur Mehmed Murat efendiye irsen intikâl eden ve Vakfikebir kazâsının İskefiye karyesinde Hudura mahallesinde 9) vâki' beyne'l-ahali ve'l-cîran ma'lûmul hudud bir bab değirmen ile iki kıt'a tarla ve bir bab mülk-i menzilde 10) olan hisse-i şâyialarımızı talibine icâre ve icâresini ahz-ü ve kabz inde'l hâce tâlibi zuhûrunda semen 11) ve bedel-i misilleriyle âhara kat'iiyyen bey' ve ferâğa ve kabz semen-i ve bedel ve bey' ve ferağ mezkûri lâzımu'l-hâzur 12) zevât muvâcehesinde takrîr ve i'tâsında ve bi'l-cümle makbûzatını irsâl ve îsâl ve teslîme husûs-i 13) mezkûr mütevekkîf olduğu umûrun küllisini tarafımdan vekâlet-i amme mutlaka-i sahîha-i şer'iiye ile mezbur hüsnî bi'l-asâle 14)ve bi'l-vekâle vekîl ve nâib-i menab nasb ve ta'yin eyledim dedik de gıbbe't-tasdîkî's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. 15) Fi'l yevmi's-sâni min şehr-i Recebi'l-Ferd li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf."

16) İstinaf zabıt kâtibi Salih Efendi

17) ve Mollaoğlu Hasan bin Mehmed ve gayrihum

Kayıt No: 2

Vesâyet Hüceti (Numara 259)

1) “Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon mahallâtından Tekfur Çayır Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden 2) Veysioğlu Mehmed ağa ibn-i Ahmed ibn-i Abdullah’ın sulbiye-i sagîre kızı Vecîhe’nin babasını müteveffâ-i mezbûrdan 3) mevrûs malını hıfz ve hirâsete umurunu tesviye ve rü’yete kıbel-i şer ’den bir vâsi nasb ve ta’yin olunmak ehem 4) ve elzem olduğu ecilden sagîretân mezbûretanın validesi olup emânet ile mârûfe ve istikâmet 5) ile mevsûfe ve her vecihle vesâyet uhdesinden gelmeye kâdire iduğu zeyl-i vesîkada muharreru’l-esâmi-i 6) müslimînin ihbârlarıyla, lede’ş-şer’i’l-enverde, zâhir ve mütehakkık olan iş bu bâisetü’l-küttâb Faika hatun 7) ibnete Ahmet sagîretân-ı mezbûretanın vakt-i rüşd ve seddâdlarına değin, babası müteveffâ-i mezbûrdan mevrûs mallını 8) hıfz ve hirâsete ve umurunu tesviye ve rü’yete kıbel-i şer ’den vâsi nasb ve ta’yin olunduk da, ol dahî vesâyet-i mezkûreyi 9) kabul ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbagî edâya taahhüd ve iltizâm etmeğın mâ vaka’a bi’t-taleb ketb olundu. Fi’l yevmi’l 10) hâmis min şehri Recebi’l-Ferd li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf.”

11) Mahalle-i mezkûre imamı Ahmeszâde Hasan Efendi ibn-i Ali Efendi

12) ve muhtarı Şemendurzâde Ahmed Efendi ibn-i Mehmed Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 3

Vesâyet Hüceti (Numara 260)

1) “Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon merbut Canbur karyesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Kansızoğlu 2) Mahmud’un zevcesi Fatıma hatun ile Abdullah’ın sadr-i sağîr oğlu Emin ve sadriye-i sagîre kızı Arife’nin 3) valideleri müteveffâ-i mezbûreden mevrûs mallarını hıfz ve hirâsete ve umurlarını tesviye ve rü’yete sagıran 4) mezbûrunun babaları ve min kıbeli’r-Rahman velileri mahmûdü’l-hısal ile mâ’ruf ve istikâmet ile mevsuf ve her 5) vecihle vesâyet uhdesinden gelmeye kâdir iduğu zeyl-i vesîkada muharreru’l-esâmi-i müslimînin ihbârlarıyla, lede’ş-şer’i’l 6) enverde, zâhir ve mütehakkık olan mezbur Mehmet bin Hasan sagîretân-ı mezbûretanın vakt-i rüşd ve seddâdlarına değin valideleri 7) müteveffâ-i mezbûrdan

mevrûs mallarını hıfz ve hirâsete ve umurlarını tesviye ve rü'yete kıbel-i şer 'den vâsi nasb 8) ve ta'yin olunduk da, ol dahî vesâyet-i mezkûreyi kabul ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbagî edâya taahhüd ve iltizâm 9) etmeğin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l yevmi'l hâmis min şehri Recebi'l-Ferd li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf."

Kayıt No: 4

Vakfiye Hücceci (Numara 261)

1)Ma fihi mine'l-vakf-ı ve's-sicil, cerâ Abdi ve ale'l-vasi'l-hamli, mahkemeti nüsha ve lüzumuna 2) ve umûme âlimen bi'l-hilâfi'l-câri mine'l-eimmeti'l-eslâf harrehull-fakir 3) ilâ niama-i Rabbihil-kadîr Halil Efendizâde Mustafa Adil 4) el müvella hilafeti medîne-i Trabzon ğufire lehüma.

5) "Elhamdilillâhi'l-lezi e'azze havassa ibadihi bi-sarf-i emvâlihîm ila envâ'i'l-hayrât ve i'ânehum alektisabi esnâfi'l 6) mehamidi ve'l-meberrat. Ve's-selâtü ve's-selâmü alâ resulihi ve nebiyyihi Muhammedin, hayri'l-beriyat ve alâ âlihi ve ashâbihi, ilâ yevm-i yestesillu'l mer'u 7) tahtes-sadakât emma ba'dü işbu vakfiyye-i celili's-şan ve cerîde-i bedîi'l-ünvanın tahrir ve inşasına badi ve tastir 8) ve imlâsına bâis âdi oldur ki merkez vilâyet olan medîne-i Trabzon mahallatından Pazarkapısı mahallesi 9) ahalisinden Hacı Rüşdüzade Mehmed efendi ibn-i el-hac Rüşdü ağa ibn-i Kasım ağa medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i 10) şer'i şerif-i enverde zikr-i âti vakfı, liecli't-tescîl, mütevellî nasb ve ta'yin eylediği mahalle-i mezkûre ahalisinden 11) Kadızâde Mehmed Tevfik efendi ibn-i Osman efendi mahzarında ikrar-ı sahîh-î şer'i ve i'tirâf-i sarîh-i mer'î edip vakf-ı caiyü 12) zikrin sudûruna değin irsen mâlik-i ve hakkım olup sâlifi'z-zikr Pazarkapısı mahallesinde Duhancılar zukağında 13) kâin emlâk idaresinde ikinci defterin bin yüz yetmiş beş aded umûmîsinde on altı numro ile murakkam 14) bir taraftan hendek duvarı ve bir taraftan Eyüp zade Ali efendi ve bir taraftan hafız Mesud efendi dükkânları ve taraf-ı 15) râbi civar kale ile mahdûd zemini Hüseyin ağa vakfından bir bab çilingir dükkânında kırk hisse îtibarıyla bâ sened-i 16) hakânî mâlik olduğum on yedi hissem ile muahharen şeriklerimden vefât eden li-ebeveyn er karındaşım Ömer efendinin 17) mahdumu sağır Faik ile kerimesi sagîre Zübeyde'den irsen intikâl eden hisse-i şâyialarımın cümlesini tâleben 18) li merzatillahi

teala vakf-i sahîh-i şer'î müebbed ve hasb-i sarîh-i mer'i muhalled ile vakf ve haps edip şöyle şart ve ta'yin

VARAK 7-B

19) eyledim ki hisse-i şâyia mezkûreler senevî bâ yed-i mütevellî, talibine îcar olunup hâsıl olan îcaresinden evvel matlûbat 20) sultânı ta'mîr ve termîme muhtaç ise ta'mîr ve termîme ba'de'l-edâ bakisinden altmış gurus Pazarkapısı câmi'-i şerîfinde 21) ve cuma namazından evvel devr-hân olan hafız efendiye verilse ve baki her ne fazla kalur ise fazla-i mezkur ile 22) kerîmem müteveffât Güller hanımın rûhi için senevî cami-i şerif-i mezkûrda bir mevlûd-ü şerif kıraat ettirilip mesârîfî 23) için verilse ve vakf-ı mezkûre zevcem zekiye hanım ile el-hac Hüseyin efendi mütevellî olub vefât ettik de 24) mahalle-i mezkûre ahalisinin intihâb-î ve re'y-i hâkim-i şer'le mahalle-i mezkûreden bir müstakim kimesne mütevellî ola deyu 25) ta'yin-i şurût ve tebyin-i kuyûd birle hisse-i şâyia-i mezkûreleri fâriğân anü's-şevâğil mütevellî mûmâileyh Tevfik efendiye teslim 26) ol dahi sâir mütevellîyani evkaf gibi burhan mine'z-zaman tasarruf eyledi dedik de gıbbe't-tasdîkî's şer'î vâkıfe-i mûmâileyh 27) kelâmını semt-i uhrâ sârîf olub vakf-ı akar İmam-ı Azam ve hümam efham Ebu Hanîfeti'l-Kûfî hazretleri katında 28) vakf-ı menzile-i âriyet olmağla rücû' meşrû' ve imam Mehmed bin hasan eş-Şeybânî hazretleri vâkıf menafi-i vakfı nefsine 29) şart ile vakıf batıl olduğuna binaen vakf-ı mezbûrdan rücû' ve hisse-i şâyia-i mezkûreleri ke'l-evvel mülkûme istirdat 30) ederim diyecek mütevellî-i mezbur cevaba tasaddî edip eğerçi hâl-i bast olunan minval üzere olduğu câyı işkal 31) değildir lâkin Arif Hemedânî Ebu Yusuf eş-şehir bi'l-imamı's-sani hazretleri katında vâkıf mücerred vakfiyet demekle ve imam 32) Muhammed Hasan eş-Şeybânî hazretleri katında teslîm ile'l-mütevellî olmakla vakf-ı mezbur sahîh ve lazım oldu deyu red ve teslîmden imtinâ ile 33) hakim-i mevki-i sadr-ı küttâb tûbâ leh ve hüsn-i-meab efendi hazretleri huzurunda murafaan ve her biri fasl ve hasm tâliban olduklarında 34) hakim-i mûmâileyh dahî tarafeynin evlâsına nazar ve mubtıl-ı hayr olmakdan hazer idüb âlimen bi'l-hilâfî'l-cârî beyne'l-eimmeti'l-eslâf 35) vakf-ı mezbûrun sıhhat-ı lüzûmuna hükm etmeğın min ba'di vakf-ı mezbur sahîh ve lâzım oldu. Fe-men bedele ba'de mâ sem'a innema ismihu ale'llezîne 36) yübeddilûne inne'llahe semî'un alîm cerâ zâlik ve harz Fi'l yevmi's- sâdis ve sabi işrun min şehri Cemâziye'l-Âhir li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf."

37) Molla Bekirzâde Mehmed Avni Efendi ibn-i Hafız Osman Efendi

38) ve Biraderi Ahmed Efendi ibn-i Hafız Osman Efendi

39) İmam Hurşid Efendi ibn-i Süleyman Efendi

40) Kasım Tatarzâde Abdi Efendi ibn-i Mustafa

Kayıt No: 1

Vesâyet Hüceti (Numara 262)

1) “Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon mahallatından Tekfur Çayır mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Veis 2) oğlu Salih ağa ibn-i Ahmed ağa ibn-i Abdullah’ın sulb-i sağır oğulları Hüseyin ve Hasan Hayri’nin babaları müteveffâ-i 3) mezbûreden mevrûs mallarını hıfz ve hirâsete ve umurlarını tesviye ve rü’yete siğâr merkûmenin li-ümme ceddeleri 4) ve min kıbeli’r-Rahman velileri olup mahmudül-hisâl ile mâ’ruf ve istikâmet ile mevsuf ve her vecihle vesâyet 5) uhdesinden gelmeye kâdir iduğu zeyl-i vesîkada muharreru’l-esâmi-i müslimînin ihbârlarıyla, lede’ş-şer’i’l enverde, zâhir 6) ve mütehakkık olan Ahmet ağa ibn-i Abdi’nin siğâr merkûmenin vakt-i rüşd ve seddâdlarına değin babaları müteveffâ-i 7) merkumdan mevrûs mallarını hıfz ve hirâsete ve umurlarını tesviye ve rü’yete kıbel-i şer’den vâsi nasb ve ta’yin olunduk da 8) ol dahî vesâyet-i mezkûreyi kabul ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbagî edâya taahhüd ve iltizâm etmeğın mâ vaka’a bi’t-taleb 9) ketb olundu. Fi’l yevmi’s- sâdis min şehri Recebi’l-Ferd ve li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf.”

10) Mahalle-i mezkûre imamı Ahmeszâde Hasan Efendi ibn-i Ali Efendi

11) ve muhtarı Şemendurzâde Ahmed Efendi ibn-i Mehmed Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 2

Vekâlet Hüceti (Numara 263)

1)“Trabzon vilâyeti dâhilinde Akçaabat kazâsının Pulathâne kasabası mahallatından Galambus mahallesinde ve Tebe’a-i Devlet-i Aliyye’nin 2) Rum milletinden Yakımoğlu Banco veled-i Yani ve Harlebooğlu Yorki veled-i Benayut ve Gorgoroğlu Sotudi veled-i Gorgor 3) ve kazâi mezkûrun Salari karyesinde Yeteroğlu Osman bin Subhi Ahmed bin Abdullah’tan her biri medîne-i merkûmede hükümet 4)

konağında mahkeme-i istinâfen mahsûsa odada ma'kûd meclis-i şer'i hatîr da da'va vekillerinden Eyüp zade Hamdi 5) efendi ibn-i İsmail efendi ve Mumcuoğlu Sokrati efendi veled-i Gorgor mahzarında takrir-i kelâm ve ta'bir ani'l-meram edip 6) Akçaabat ve Trabzon reji idâreleriyle meyânemizde mütekevvîn tütün cezâ-i nakdîyye ve andan mütevellid kâffe-i da'avî 7) ile bundan böyle aleyhimizde ikâme olunacak alacak ve verecek ve emlâk ve arazi ve zarar ve ziyân vesâire 8) her nev'i de'âvinin iktizâ edenler ile mehâkim-i şer'iyye ve nizâmiye ve cezâiyyenin her bir aksamında, bidâyeten ve istinâfen 9) ve temyizen i'âdeten ve itirâzen ve tashihen müdde'î ve müdde'î aleyh ve şahs-ı sâlis sıfatıyla talep ve da'vaya ve muhâkeme ve muhâsemeye ve kendi 10) imzâlarıyla levâyih ve istid'â tanzîm ve takdîmine ve şâhid ikâme ve istimâ'ına ve mümeyyiz ve hüküm ve ehl-i hibre nasb ve ta'yinine 11) ve husûs-i mezkûr mütevekkîf olduğu umûrun küllisini tarafımızdan vekâlet-i amme-i mütelekka-i sahîha-i şer'i ile mûmâileyh 12) Hamdi ve Sokrati efendilerden her birini münferiden veya müctemian vekîl ve nâib-i menab nasb ve ta'yin eyledik dediklerinde 13) gıbbe't-tasdîkî's şer'î, mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l yevmi's-sâbi' min şehri Recebi'l-Ferd li-seneti semân aşera 14) ve selâse mietin ve elf."

15) Abdi ağa zade Mehmet ağa ibn-i Abdi ağa

16) ve Ekşioğlu Ali ağa ibn-i Hurşid ağa ve gayrihum

VARAK 8-A

Kayıt No: 1

Vekâlet Hücceci (Numara 264)

1) "Merkez-i vilayet olan medîne-i Trabzon mahallâtından Aya Filippo Mahallesi mütemekkinelerinden ve Devlet-i Aliyye tebe'âsının Rum milleti 2) nisvânından olup nefsinden asıl ve evlâdı sigârı ve mümeyyizi Anoksun'un tesviye-i umurlarına bâ-hüccet-i şer'iyye vasî-i mensûbeleri 3) valideleri ma'rifetü's-şahs Efterya bint-i Kotoroğlu Dimitri veled-i Atam medîne-i mezkûre mahallesinde meclis-i şer'i hatîrde 4) hükûmet civârında sâkin arzuhalci esnafından Yugandioğlu Dimitri Efendi veled-i Nefrivis mahzarında takrîr-i 5) kelâm ve ta'bir-i ani'l-merâm idüb bundan akdem fevt olan zevcim Onofsonoğlu Banco veled-i [?] hîn-i vefâtında 6) yanında ve mahal-i sâirede bi'l-cümle terekesini vâzî'ül-yed olanlardan ve zimem-i nâsda olan

alacağını erbâbından ve 7) müverrisimiz müteveffâ-i merkûmun emlak ve arazi ve tereke-i sâiresinde ve kendisine mahsûs sâir hukûk ve cezâ 8) da'valarından dolayı leh ve aleyhimizde ikâme olunmuş ve bundan böyle ikâme olunacak her nev'i alacak ve verecek 9) ve emlak ve arazi ve hudûd ve zarar ü ziyân vesâireden dolayı bi'l-cümle hukukumun muhâfaza ve müdafa'a iktizâ 10) edenler ile mehâkim-i şer'iyye ve nizâmiyenin her bir aksamında bidâyeten ve istînâfen ve temyizen ve i'âdeten ve i'tirâzen ve tashîhen 11) müdde'î ve müdde'î-aleyh ve şahs-i sâlis sıfatıyla taleb ve da'vâya ve mehâkime dahî Sameye ve kendi imzâsıyla müsted'iyât ve 12) levâyih tanzîm ve takdîmine ve ihzâriye kat' ve kabûlüne ve şâhid ikâme ve istimâ'ına ve tahlîf ve tehâlûf ve mümeyyiz ve hükm ve ehl-i 13) hibre ve nasb ve ta'yinine ve hacz ve protesto vaz' ve fekkine ve leh ve aleyhimizde sâdir olacak i'lâmâtın teblîğ ve tebliğine ve mevki-i icrâya vaz'ına ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûrenin mütevakkıf olduğu umûrun küllisine âhere tevkile me'zûn olmak üzere 14) tarafımdan vekâlet-i 'âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile merkûm Dimitri Efendi'yi vekîl ve nâib-i münâsib nasb ve ta'yin eyledim dedikte 15) gıbbe't-tasdîkî's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-eyvmi's-sânî min şehr-i recebül-l-ferd li-sene semân aşer ve selâse mi'ete ve elf."

16) Agandoloğlu Panayut veled-i Anastasi

17) ve Muhcuoğlu Margo veled-i Gorgor ve gayrihum

Kayıt No: 2

Vekâlet Hüceti (Numara 265)

1) "Merkez-i vilayet olan medîne-i Trabzon mahallâtından İskender Paşa Mahallesi mütemekkinelerinden ve tebaa Devlet-i Aliyye'nin Ermeni Katolik'i 2) milleti nisvânından olup şahs-ı mu'arrefe olan Çalikoğlu validesi Hamasi Kadın bint-i Bağos veled-i Aramya medîne-i 3) mezkûre mahkemesinde meclis-i şer-i hatîrde mahalle-i mezkûre mütemekkinlerinden ve tebaa devlet-i müşârûnileyhânın millet-i merkûmesinden 4) ve tüccardan Marimyan Begoti Efendi veled-i Ohannes mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bir-i ani'l-merâm idüb sâlifi'z-zikr İskender Paşa 5) Mahallesi ahalisinden Hacı Dedeazâde Tevfik Efendi ibn-i El-hac İsmail Ağa zimmetinde bin üç yüz on beş senesi 6) teşrin-i Sâni'nin otuzuncu günü tarihli ve on üç numrulu bir kıt'a sened-i resmî mantûkunca bâ-rehn alacak 7) hakkım olan seksen iki aded yüz guruşluk Osmanlı altını ma'a-faiz mezbûr Tevfik Efendi ile sâir lazım 8) gelenlerden mehâkim-i

şer'iyye ve nizâmiyenin her bir aksamında bidâyeten ve istînâfen ve temyizen ve i'âdeten ve i'tirâzen ve tashîhen 9) müdde'î ve müdde'î-aleyh ve şahs-ı sâlis sıfatıyla taleb ve da'vâya ve mehâkime ve muhâsamaya ve meblağ-ı mezkûra mukâbil bey'ü'l-vefâ 10) tarikiyle merhûn olan ma'a bahçe ve müştemilat bir bab sarf-ı mülk menzili bi'l-müzayede usulü dâiresinde tâlibine kat'iiyen 11) bey' ü ferâğa ve kabz-ı semen ve bedele ve makbuzundan deyni-i mezkûru tamamen ahz ve istifaya ve fazla kalır ise [silik] 12) medyûn-ı merkuma i'tâyâ ve makbûzunu bana irsâl ve îsâl ve tesmiye ve medyûn-ı mûmâileyh ve gerek eşhâs-ı sâire ile 13) nefis-i bey' ve merhûn veyahut ve yine cihet-i sâireye dair bir da'va zuhurunda iktizâ edenler ile müdafa'a ve muhâkeme ve 14) lede'l-iktizâ lazım gelenler haklarında ikâme-i da'va ve muhâsamaya ve istîfâ-yı hukukla fekk-i rehine ve kendi imzâsıyla 15) her nev'i levâyih ve müsted'iyât tanzîm ve takdîmine ve şâhid ikâme ve istimâ'ına ve tahlîf ve tehâlûfe ve hacz ve protesto vaz' ve fekkine 16) ve mümeyyiz ve hükm ve ehl-i hibre nasb ve ta'yinine vaz' ve imzâyâ ve sulh ve ibrâya ve sâdır olacak i'lâmâtın tebliğ ve tebliğine ve 17) mevki-i icrâyâ vaz'ına ve husûsat-ı mezkûrenin mütevakkıf olduğu umûrun küllisine âhere tevkîyle me'zûn olmak üzere 18) mûmâileyh Bağos Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib menab nasb ve ta'yin eyledim dedikte 19) gıbbe't-tasdîkî'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi min şehr-i Recebü'l-ferd li-sene semân aşer ve selâse mi'ete ve elf."

20) Mahalle-i mezkûre muhtarı Velioğlu Aşîyan veled-i Ohannes Ağa

21) ve Manokoğlu Artin veled-i Manok

Kayıt No: 3

Nafaka Hücçeti (Numara 266)

1) "Merkez-i vilayet olan medîne-i Trabzon mahallâtından Tekye Mahallesi'nde sâkine ve zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan Bedriye 2) Hatun ibnet-i Mülazım Ali Ağa ibn-i İsmail medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i şer'î şerîf-i enverde medîne-i mahallâtından 3) İmaret Mahallesi ahalisinden belediye çavuşlarından Mehmed Efendi'nin oğlu Murtaza Efendi ibnü'l-mezbûr Mehmed Efendi ibn Abdullah 4) mahzarında üzerine da'va ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr Murtaza Efendi üç bin yüz guruşa muadil otuz bir 5) aded yüzer guruşluk Osmanlı altını mihr-i müeccel tesmiyesiyle hâlâ zevc-i dâhilim olup anik-i murâkkazı başkaca mesken-i 6) şer'îde beni

iskân etmediğinden başka benimle firaşından hâsıl ve benden mütevellitler sulbî-i sagîr oğulları oğullarım Ahmed 7) ve Agâh'tan her birimizin nafaka ve kisve-baha vesâiremizi defaatle mezbûr Murtaza Efendi'den taleb eyledim 8) ise de vermeyip muttal ve cevri etmekle kıbel-i şer' den benimle sagîrân-ı mezbûran için Murtaza Efendi üzerine kadar 9) ma'rûf nafaka farz ve takdir olunmak matlubumdur dedikte gıbbe't-tasdîkî'ş şer'î zevc-i mezbûr Murtaza Efendi galk-ı 10) murâfıkı başkaca mesken-i şer'î tedârik edince değin üzerine işbu tarih-i vesîkadan itibâren zevc-i mezbûre 11) Bedriye Hatun yevmiye altışar paradan şehriye kırk beş gurus ile sagîrân-ı mezbûran Ahmed ve Agâh'tan 12) her birine yevmiye ellişer paradan şehriye yetmiş beş gurus nafaka farz ve takdir olunup meblağ-ı mefrûhu 13) mezkûru harç ve sarfa ve lede'l-iktizâ istidâneye ve inde'l-zafer zevc-i Murtaza Efendi üzerine rücû-i mezbûre 14) Bedriye Hatun'a izin verilmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-işrîn min şehr-i 15) Cemâziye'l-Âhir li-sene semân aşer ve selâse mi'ete ve elf.”

16) Abdi Ağazâde Mehmed Ağa ibn-i Abdi Ağa

17) ve Ekşioğlu Ali Ağa ibn-i Hurşid Ağa

VARAK 8-B

Kayıt No: 1

Sulh Hücceci (Numara 267)

1) “Husûs-ı âti'l-beyânı bi'l-iltimâs mahallinde istimâ' ve ketb ve taksimi için cânib-i şeriat-i garrâdan me'zûnen bi'l-hükm irsâl olunan 2) kâtip Abdullah Efendi ibn-i El-hac Mehmed Efendi merkez-i vilayet olan medîne-i Trabzon mahallâtından Frenkhisar Mahallesi'nde kâin Osyan 3) müteveffâ-i Ohannes Ağa'nın hayatında sâkin olduğu menzile varup cerîde-i şer'de mazbûtü'l-esâmî kesân huzurlarında 4) akd-i meclis-i şer'î âlî ettikte menzil-i mezkûrda sâkin iken bundan iki sene mukaddem fevt olan tebaa Devlet-i Aliyye'nin 5) Ermeni milletinden Osban Ohannes Ağa veled-i Oseb veled-i Atan'ın verâseti her biri tebaa devlet-i müşârunileyhâdan 6) zevce-i metrûkesi Ağaveni bint-i Bağos ve sulbiye-i kebîre kızları Brozik ve Hirohi ve li-ebeveyn er karındaşı Estaban Ağa'ya 7) münhasıra olduğu bi'l-ihbar lede's-şer'i'l-enver zâhir ve mütihaklık ve mesele-i mirasları yirmi dört sehmden olup sihâm-ı 8) mezkûreden üç sehmi zevce-i merkûme Ağaveni ve sekiz sehmden on altı sehmi Büntan-ı merkumetân

Birozik ve Horohi'ye 9) ve beş sehmi uht-i merkûm Estaban Ağa'ya isabeti tahakkukundan sonra verese-i merkumundan uht-i merkûm Estaban Ağa tarafından zikr-i 10) âtî husûsda taleb ve da'vâya ve muhâkeme ve muhasaraya ve sulh ve ibrâya ve bedel-i sulhu ahz-ü kabza vekîl-i şer'ileri İskender Paşa 11) Mahallesi'nden ve tebaa devlet-i müşârunileyhâdan ve tüccardan Marimyan Bağos Efendi veled-i Ohannes ile da'va vekillerinden Mehmet Mithat 12) Efendi ibn-i Ahmed Hamdi Efendi ve Handiyan Kasbar Efendi veled-i Ağbab'dan her biri meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda verese-i merkûmeden 13) olup tereke-i müteveffâ-i merkûme bi'l-verâse vaz'ı yedi ale'l-vechi's-şerî sâbit ve mütehakkık olup şahsları ta'rîf-i şer'î ile mu'arifler 14) zevce-i merkûm Ağaveni ile bentân-ı merkumetân Birozik ve Harohiden her biri mahzarında bi'l-vekâle ve takrîr-i kelâm ve ta'bir-i ani'l-merâm 15) idüb müvekkilimiz merkûm Estaban Ağa'nın li-ebeveyn er karındaşı ve müverrisi müteveffâ-i merkûm Ohannes Ağa'nın hîn vefâtında 16) menkul ve gayr-i menkul bi'l-cümle terekesini merkûmân Ağaveni ve Biruz Bey ve Hirohi ber-vech-i meşrûh müstakillen zabt ve vaz'ı yed 17) etmeleriyle murisleri müteveffâ-i mûmâileyh Ohannes Ağa'nın terekesinden müvekkilimiz merkûm Estaban Ağa'nın hisse-i irsîyesiniz 18) merkûmât Ağaveni Biruz Bey ve Hirohi'den bi'l-vekâle taleb ederiz deyu da'vâya tasaddî ve ol vecihle beynimizde münâza'at 19) kesîre dahî hamât-ı şedide vukû' bulmuş idi. Elhâletü hazihi müslihun tavsîtiyle beynimizde ıslah ve tanzîm olunup 20) bizi da'va mezkûremizden şerait-i sıhhat-ı sulhu havi mevânî'-i mefsede ve mevâzi'mizden ârî âlâ tarîkı's-hâricü's-şer'î-i 21) merkûm Ohannes Ağa'nın nukûd ve uruz ve eşya ve zimemât ve emlak ve akâr-ı menkul ve gayr-i menkul bi'l-cümle 22) terekesinden müvekkil-i merkûm Estaban Ağa'nın hisse-i irsîyesine isâbet eden ezîd ev avfir olan beş yüz elli aded 23) lira-yı Osmâni üzerine merkûmân Ağaveni ve Biruz Bey ve Hirohi yedlerinde ile inşa-i akd-i sulh eylediklerinde biz dahi 24) sulh-i mezkûru bi'l-vekâle kabûl idüb ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezkûr beş yüz elli lirayı meclis sulhden kıbeli'l-mu'arrefe 25) merkûmân Ağaveni ve Biruz Bey ve Hirohi yedlerinden nakden ve seneden tamamen ve kâmilan ahz u kabz eyledik. Fîmâ-ba'd 26) murisleri müteveffâ-i merkûm Ohannes Ağa'nın medîne-i mezkûrede ve mahal-i sâirede kalîl ve kesir ve celîl ve hakir Nukûd 27) ve 'uruz ve 'akâr ve menkul ve gayr-i menkul malum ve mechûl bi'l-cümle isim-i mal ıtlâk olunur terekesine ve cemi'-i hukûk-ı 28) miras vesâireye müteallik âmme-i da'va ve mutâlebât ve kâffe-i iman ve muhasamattan merkûmât Ağaveni ve Biruz Bey 29) ve

Hirohi zimmetlerini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile bi'l-vekâle ibrâ ve ıskât eylediğimizde onlar dahî bize 30) bedel-i sulh-i mezkûr beş yüz elli liranın istirdâdına ve cemi hukûk-ı mirasa müte'allika-i âmme-i de'âvinden bizim zimmetlerimize 31) bi'l-asale ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile ibrâ ve ıskât ve yine her birimiz ber-vech-i muharrer âherin ibrası kabûl eyledik dediklerinde 32) makrun-ı mûmâileyh Midhat ve Bağos ve Kasbar Efendileri bi'l-cümle sâdır olan kelimât-ı meşrûhalarında hazırân-ı merkûmân 33) Ağaveni ve Biruz Bey ve Hirohi vicahen tahkik ve şifâhen tasdîk eylediğini kâtip-i mûmâileyh mahallinde ketb ve tahrîr ve ma'an 34) mebus-ı menâ-ı şer'le meclis-i şer'îye gelup âlâ vukû'a inhâ ve takrîr etmeğin kıbel-i şer'den dahî ba'de'l-tenfiz mâ vaka'a bi't-taleb 34) ketb olundu. Fi'l-yevmi'r-râbi min şehr-i Recebü'l-ferd li-sene semân aşer ve selâse mi'ete ve elf."

35) Saatciyan Hacator Efendi veled-i Hambarsun

36) Körciyan Siyak Ağa veled-i Kirkor

Kayıt No: 2

İzin Hüceti (Numara 268)

1) "Merkez-i vilayet olan medîne-i Trabzon mahallâtından Kindinar Mahallesi ahalisinden iken 2) bundan akdem vefât eden baba Hasanoğlu Hüseyin bin Mahmud bin Hasan'ın sulbî sagîr 3) oğulları Mahmud ve Hacı Arif ve sulbiye sagîre kızları Vahide ve Mahbube 4) ve Havva'nın tesviye-i umurlarına bâ-hüccet-i şer'îyye vasi-i mensûbeleri valideleri 5) ma'rifeti'z-zât Fatıma Hatun ibnet-i Mehmed Çavuş ibn-i Osman medîne-i mezkûre 6) mahkemesinde meclis-i şer'î şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve ta'bir-i ani'l-merâm 8) idüb vasîleri olduğum sığâr-ı mezbûrunun babaları müteveffâ-i 9) mezbur Hüseyin'den irsen intikâl eden mahalle-i mezkûrede vâki şarkan Cin 10) Alioğlu kızı Cevahir bahçesi ve garben değirmen harkı ve şimâlen Bektaşoğlu vereseleri bahçesi ve cenûben Unluoğlu Hacı Bektaş eytâmı 11) bahçe ile mahdûd sarf mülk bir kıt'a bahçe ve yine mahalle-i mezkûrede 12) vâki' cânib-i yemini ve cânib-i yesârı ve arkası müteveffâ-i Molla Emin 13) vereseleri bahçesiyle Cin Alioğlu kızı Cevahir bahçesine müntehi Herka 14) Baza yine müteveffâ-i Emin'in veresesine intikâl eden bahçe ile mahdûd 15) bir bab mülk menzil ma'a bahçe ve yine sâlifi'z-zikr Kindinar Mahallesi'nde 16) vâkıa şarkan ve cenûben müteveffâ-i Hafız Emin Efendi vereseleri bahçesi ve garben değirmen harkı ve şimâlen Bektaşoğlu vereseleri bahçesi ile

VARAK 9-A

18) mahdûd eşcâr müsmire ve gayri müsmirelû bir kıt'a tarla ki cem'an iki kıt'a
19) emlâk ve bir kıt'a tarlada olan hisse-i şâyiaları müşrif-i harab 20) mâil-i turab olub
gallesi meûnetine kifâyet etmediğinden emlâk-ı 21) mezkûrlar âlâ hâle terk olunur ise
bi'l külliye münhedim olacağından başka 22) arazi-i mezkûrların eşcârı dahi kuruyup
telef olacağından sığar-ı merkumunun hisseleri semen-i misliyle 23) âhara bey' olunup
esman-ı hisseleri dahi ırbah ve istirbah olunmak sığar-ı merkumun haklarında min
külli'l-vücuha 24) enfa' ve evlâ olmağla sığar-ı merkumunun hisse-i şâyiaları semen-i
misliyle âhara bey' kıbel-i şer' den bana izin 25) verilmek matlûbumdur deyu bi'l-vesâyâ
eylediği takrir-i meşruhi vâkıa mutâbık ve nefsi'l-emre muvâfık ve zikr-i âti 26) bey'
dahi sığar-ı merkumun haklarında enfa' ve evla idüğü Ekşioğlu Ali ağa ibn-i Hurşid ağa
ve Mehmed Çavuş ibn-i 27) Osman ağadan her biri meclis-i şer' de âlâ tarîkı'ş-şehâde
haber vermeleriyle zâhir ve mütehakkık ve mahalleden imam ve muhtar 28) ve ihtiyar
meclisi a'zâları tarafından verilen bir kıt'a şehâdetnâme' den dahi müsteban olmağın bu
surette 29) emlâk ve arazi-i mezkûrede olan sığar-ı merkumunun hisseleri semen-i
misliyle ma'an talibine ber vech-i muharrer bey' kıbel-i şer' den 30) vâsi mezbure
Fatıma hatuna izin verilmeğın mâ vaka bit 'taleb ketb olundu Fi'l yevmi's- sâdis min
şehr-i Recebü'l Ferd 31) li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf."

32) Abdi Ağazade Mehmed ağa ibn-i Abdi ağa

33) Ekşioğlu Ali Ağa ibn-i Abdi Ağa

Kayıt No: 1

İsbât-ı Verâset Hücceci (Numara 269)

1) "Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon merbut Kisarne karyesi ahalisinden
iken bundan akdem vefât eden 2) Abanoszâde Ruşen ağa ibn-i Mustafa ağa ibn-i Kürd
ağanın li-ebeveyni kız karındaşı ve ber vasiâti vârisi 3) olduğumu iddia eden ma'rifeti'z-
zât Cevâhir Hanım ibnet-i el-mezbur Mustafa ağa ibn-i Kürd ağa medîne-i mezkûre 4)
mahkemesinde, meclis-i şer'î şerîf-i enverde müteveffâ-i mezbur Ruşen ağa zikr-i âti
vecihle medyûn olan 5) medîne-i mezkûre mahallatından Hoca Halil mahallesi
ahalisinden Abdi Ağazade Mehmed Ağa ibn-i Abdi ağa mahzarında 6) üzerine da'va ve
takrir-i kelâm edip, müteveffâ-i mezbur Rüşdü ağa benim li-ebeveyni er karındaşıml olup
babamız 7) ismi Mustafa ve dedemiz ismi Kürd ağa ve validemiz ismi Gülsüm bint Ömer

bey ve maskat-ı re'simiz sâlifî'z-zikr 8) Kisarne karyesi olup, ol vecihle verâseti li-ebeveyni kız karındaşı li-ümmî er ve kız karındaşları ali ağa ve Nazife hanım 9) ibn-i Mehmed ağa ile li-ebeveyni er karındaşı oğulları Rahmi ve Fehmi ve Temel evlâdı Tufan ağaya münhasıra olup bizden 10) başka vârisi ve terekesine müstehak ahar kimesnesi olmamakla mûrisimiz müteveffâ-i mezburun hayatında ile'l-vefât mezbur 11) Mehmed ağa zimmetinde cihet-i karzından alacak hakkı olan otuz altı guruşu kıbeli'l-ahz ve'l-istifâ vefât etmekle 12) suâl olunup, meblağ-i mezbûrdan mesele-i berâtımız vecihle bana isâbet eden on sekiz guruş bana edâ ve teslîm 13) medyûn mezbur Mehmet Ağa'ya kıbel-i şer'den tenbih olunmak mâtlubumdur deyu ba'de'd-da'va ve's-sûal ol dahî cevâbında müteveffâ-i 14) mezbur Ruşen ağa ibn-i Mustafa ağa ibn-i Kürd Ağa'nın hayatında ile'l-vefât zimmetinde cihet-i merkûmeden 15) ol miktar guruş sahîhan deyni olduğunu tâyian ikrâr ve i'tiraf edip lakin müdde'î mezbure Cevahir hanımın 16) mâ adâ verâset-i müdde'âsını bilmem deyu inkâr edicek müdde'î mezbure Cevahir hanımdan ber vasî meşrûh müdde'âsını 17) mutâbık beyyine taleb olunduk da her biri udûl-i ehrâr-i ricâl-i müsliminden sâlifî'z-zikr Kindinar karyesi 18) ahalisinden Abdullahoğlu Mustafa ağa ibn-i Hüseyin ağa ve Rahmioğlu Mehmet ağa ibn-i Hüseyin nâm kimesneler li-ecli's-şehâde 19) meclis-i şer'i hâzîrân olup eseri'l-iştihâd fi'l-hakîka zâtî ma'lûmumuz olan iş bu müdde'îye mezbure Cevahir hanım 20) ile müteveffâ-i mezbur Ruşen ağa ibn-i Mustafa ağa li-ebeveyn kız karındaşlar olup babaları ismi Mustafa ve dedeleri 21) ismi Kürd ağa ve valideleri ismi Gülsüm hatun ibnet-i Ömer bey ve maskat-ı re'seleri sâlifî'z-zikr Kisarne karyesi olup 22) ol vecihle verâseti li-ebeveyni kız karındaşı iş bu müdde'î mezbure Cevahir hanım ile li-ümmî er ve kız karındaşları 23) Ali ağa ve Nazife hanım ibnet-i Mehmed ağa ile li-ebeveyn er karındaşı oğulları Rahmi ve Fehmi ve Temel evlâdı Tufan ağa 24) ibnü'l-mezbur Mustafa ağaya münhasıradır. Bunlardan başka vârisi ve terekesine müstehak ahar kimesnesi olduğu bizim ma'lûmumuz 25) değildir. Biz bu hususa bu vech üzere şahidleriz, şehâdet dahî ederiz deyu her biri müttefiki'l-lafz olmağı edâ-i 26) şehâdet-i şer'i ettiklerinde şahidân mezbûran olan usûl-i mevzû'âsına tatbîkan, ba-varâka-ı mesture memhûre 27) sâlifî'z-zikr Kisarne karyesi imamı Hand Zade Ömer Edip efendi ibn-i Ali efendi muhtarı Abdullahoğlu dursun 28) bin Mustafa bin Hasan ve ihtiyar meclisi a'zâsından yâveri oğlu İsmail bin Şakir bin Mahmud nâm kimesnelerden sırren ve bâdehu 29) Ali baş zâde Ali Faik efendi ibn-i Mehmed ağa ve kahveci Mustafa ağa ibn-i Mehmed nâm kimesnelerden bi'l-muvâcehe alenen 30) lede't-tezkiye adl ve makbûli's-şehâde ettikleri bi'l-ihbâr lede's-şer'i'l-enver zâhir mütehakkık ve şehâdetleri

31) hayyiz-i kabûlde vâki' olmağın mûcebince ba'de'l-hüküm ve'l-beyyine ma vaka bit 'taleb ketb olundu Fi'l yevmi's- sâdis min şehr-i 32) Recebü'l Ferd li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf."

33) Mübaşir Hüseyin ağa ibn-i İsmail ağa

34) ve Ekşioğlu Ali ağa ibn-i Hurşid ağa

VARAK 9-B

Kayıt No: 1

Vekâlet Hücçeti (Numara 270)

1) "Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon'a merbut Divranos karyesi 2) ahalisinden Timuroğlu Şükri bin İsmail bin Osman medîne-i mezkûre 3) mahkemesinde, meclis-i şer'î şerîf-i enverde medîne-i mezkûre mahallatından 4) Debbağhâne mahallesi ahalisinden Postahanelizâde Salih efendi 5) ibn-i Mustafa bin Abdullah mahzarında takrir-i kelâm ve ta'bir ani'l-meram edip 6) medîne-i mezkûreye merbut Çukur Çayır karyesinde vâki' bâ sened-i hakânî 7) şerâen mâlik ve mutasarrıf olduğum beyne'l-ahali ve'l-cîrân, ma'lûmul 8) hudud, bir kıt'a tarlamı talibine yarıcılık veya kesim ile icâre 9) ve icâresini ahz-ü kabza ve lazım gelen konturato senedi i'tâya 10) ve lede'l iktizâ talibi zuhurunda bedel-i misli ve ferâğa-ı mûteber kat'î ile 11) kat'iiyen ferağa ve kabz-ı bedele ve makbuzundan mûmâileyh Salih efendiye 12) bâ rehin borcum olan meblağ-ı mâlûmeyi takas ve mahsûbe 13) ve fazla kalır ise fazlasını bana irsal ve îsâl ve teslîm 14) ve ferağ-ı mezkûru lâzımü'l-huzûr zevât muvâcehesinde takrir ve i'tâsında 15) ve husûs-ı mezkûr mütevekkîf olduğu umûrun küllisini 16) tarafımdan vekâlet-i devriye-i şer'iyye ile mûmâileyh Salih efendiye 17) vekîl ve nâib-i menab nasb ve ta'yin eyledim dedik de gibbe't-tasdîkî's 18) şer'î, mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l yevmi'l-hâdî aşer 19) min şehri Recebi'l-Ferd li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf."

20) Timuroğlu İbrahim bin Abdullah

21) ve Timuroğlu İsmail bin Osman

22) ve Ali Paşazâde Ali Faik Efendi

23) ibn-i Mehmed Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 2

Vekâlet Hücçeti (Numara 271)

1) “Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon mahallatından Kasım Ağa Mahallesi sâkinlerinden ve tâcirden hacı hafız 2) Ali zade Hasan efendi ibn-i Hafız Ali efendi ibn-i el-hacı Hasan efendi ile müteveffâ-i birâderi Şakir kapudanın 3) sulb-i kebîr oğlu Ömer efendiden her biri medîne-i mezkûre mahkemesinde, meclis-i şer’î şerîf-i enverde da’va vekillerinden 4) Sokrati veled-i Gorgor mahzarında takrir-i kelâm ve ta’bir ani’l-meram edip Yomra nâhiyesine tâbi’ 5) Kumre karyesi Türkmenoğlu Ahmed bin Ali ve hemşiresi Mahbube hatun ile meyânemizde mütekevvîn emlâk 6) ve arazi da’vasıyla şimdiye kadar leh ve aleyhimizde vuku’ bulmuş ve bundan böyle vuku’ bulacak 7) her nev’i alacak ve verecek emlâk ve arazi ve cezâ ve zarar ve ziyân ve hudud ve ahz-ü 8) ve i’tâ vesâireden dolayı zimem-i nâsda olan matlûbatımızdan vesâireden dolayı 9) lazım gelenler ile mehâkim-i şer’iyye ve nizâmiye ve ticâriye ve cezâiyyenin her birinde, bidâyeten ve istinâfen 9) ve temyizen i’âdeten ve itirâzen ve tashihen müdde’î ve müdde’î aleyh ve şahs-ı sâlis sıfatıyla taleb ve da’vaya 10) ve muhâsemeye ve kendi imzâsıyla lâyiha ve istid’â tanzim ve takdîmine ve ihzâriye kat’ına ve şâhid 11) ikâme ve istimâ’ına ve tahlîf ve tehâlûf ve mümeyyiz ve hüküm nasb ve ta’yinine ve azline ve hacz ve protesto vaz’ 12) ve fekkine ve leh ve aleyhimizde sâdır olacak kâffe-i i’lâmâtının teblîğ ve tebellüğüne ve mevkî’-i icrâ-yı 13) vaz’ına ve redd-ü a’zâya iştikâ-i ani’l-hükkâm ve husûs-i mezkûr mütevekkîf olduğu umûrun 14) küllisine uhrâ tevkîyle me’zûn olmak üzere tarafımızdan bi’l-asâle ve bi’l-verâse vekâlet-i 15) amme-i sahîha-i şer’i ile mûmâileyh Sokrati efendiye vekîl ve nâib-i menab nasb ve ta’yin eyledik 16) dediklerin de gıbbe’t-tasdîkî’ş-şer’î, mâ vaka’a bi’t-taleb ketb olundu. Fi’l yevmi’l-sâlis aşere 17) min şehri Recebi’l-Ferd li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf.”

18) Abdullah Ağazade Mehmed ağa ibn-i Abdullah ağa

19) ve Ekşioğlu Ali ağa ibn-i Hurşid ağa ve gayrihum

VARAK 10-A

Kayıt No: 1

Vekâlet Hücçeti (Numara 272)

1) “Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon nevâhiyesinden Tonya nâhiyesine tâbi Kumre 2) karyesi ahalisinden Türkmenoğlu Ahmed bin Ali ile zâtı ta’rif-i şer’î ile 3) mâruf olan li-ebeveyn kız karındaşı Mahbube hatun ibnet-i el-mezbur 4) aleyhin her biri medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i şer’î şerîf-i enverde 5) medîne-i mezkûre mahallatından Boztepe mahallesinde Kürdoğlu Harun 6) efendi ibn-i Şakir mahzarında takrir-i kelâm ve ta’bir ani’l-meram edip 7) hacı Kasım mahallesi ahalisinden hacı Ali hafız zâde Sefer 8) efendi biraderi müteveffâ-i Şakir Kapudanın sulb-i kebîr oğlu 9) Ömer efendi ile meyânemizde mütekevvîn emlak ve arazi vesâireden 10) mütehaddit kâffe-i de’âviyenin mehâkim-i şer’îye ve nizâmiyenin her bir 11) aksamında, bidâyeten ve istinâfen ve temyizen ve i’âdeten ve itirâzen 12) ve tashihen müdde’î ve müdde’î aleyh ve şahs-ı sâlis sıfatıyla taleb 13) ve da’vaya ve muhâkeme ve muhâsemeye ve kendi imzâsıyla lâyiha ve istid’â 14) tanzîm ve takdîmine ve ihzâriye kat’ ve kabulüne ve şâhid ikâme 15) ve istimâ’ına ve keşif ve ehl-i hibre ve mümeyyiz nasb ve ta’yinine 16) ve hacz ve protesto vaz’ ve fekkine ve tahlîf ve tehâlûfe sulh 17) ve ibrâya ve leh ve aleyhimizde sâdır olacak i’lâmâtının tebliğ ve tebellûğüne ve mevki’-i 18) icrâ-yı vaz’ına ve’l hâsıl husûsat-i mezkûrenin mütevekkîf 19) olduğu umûrun küllisini uhrâ tevkîyle me’zûn olmak üzere tarafımızdan 20) vekâlet-i amme-i mütelekka-i sahîha-i şer’î ile mezbur Harun efendiyi 21) her birimiz vekîl ve nâib-i menab nasb ve ta’yin eyledik dediklerin de 22) gıbbe’t-tasdîkî’s şer’î, mâ vaka’a bi’t-taleb ketb olundu. Fi’l yevmi’r 23) râbi’ aşere min şehri Recebi’l-Ferd li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf.”

24) Hafız Mehmed Temel Efendi ibn-i Ahmed

25) Mumcuoğlu Zihni ibn-i Tufan ve gayrihum

Kayıt No: 2

Nafaka Hüceti (Numara 273)

1) “Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon mahallatından Faroz Mahallesinde 2) sâkin ve zâtı ta’rif-i şer’î ile mâruf olan Gülsüm hatun ibnet-i 3) Ahmed bin Abdi medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i şer’î şerîf-i enverde 4) mahalle-i mezkûre ahalisinden Ramazanoğlu Mahmud Çavuş ibn-i Abdurrahman 5) mahzarında takrir-i kelâm ve ta’bir ani’l-meram edip mezbur Mahmud Çavuş 6) iki yüz gurus mehr-i müeccel tesmiyesiyle zevc-i dâhilim olub 7) lâkin beynimizde adem-i hüsn-i mu’âşeret olduğuna binâen ben ibrâya tâlibe ve rağbe 8) olmamla zimmetinde mütekarrer ve

ma'kûd-ı aleyh mehr-i müeccel meblağ mezbur iki yüz 9) gurus üzerine ve nafaka-i iddet mu'ine-yi mâ'lûmem ve mü'net-i sükenâm 10) dahi kendi üzerime olmak üzere mezbur Mahmud Çavuş ile ibrâ-i 11) sahîha-i şer'î ile ibrâ-i olduğumda ol dahî ibrâ-i mezkûri 12) ba'de'l-kâbul hukûk-î zevciyyet-i vesâire' ye müte'alleki da'vadan mezbur 13) Mahmud Çavuşun zimmetinde ibrâ ve ıskat ve yine her birimiz ber-minvâl muharrer 14) uhrânın ibrâsını kabûl eyledik dedik de gıbbe't-tasdîkî's şer'î, mâ vaka'a 15) Fi'l yevmi'l-hâmis aşer min şehri Recebi'l-Ferd li-seneti 16) semân aşera ve selâse mietin ve elf."

17)Mahalle-i mezkûreden Emin Çavuş

18)Oğlu Tefvîk bin Ali

19)Kalaycıoğlu Şükrü Bin Ali ve gayrihum

VARAK 10-B

Kayıt No: 1

Nafaka Hüceti (Numara 274)

1) "Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon nevâhiyesinden Yomra nâhiyesine tâbi Kalafka karyesi 2) ahalisinden iken bin üç yüz on altı senesi Haziran'ın yigirmi sekizinci 3) günü vefât eden Bekârzâde Abdürreşid efendi ibn-i Hacı Hasan ağa ibn-i 4) Ahmed'in sulb-i sağır oğulları Hasan ve Yusuf Ziya ve Abdullah Kemal ve sulbiye-i 5) sağır-e kızı Emriye'nin tesviye-i emirlerini bâ hüccet-i şer'î vasî mensûbeleri 6) valideleri ma'rifeti'z-zât Hafize Asiye Hanım ibnet-i Hatipzade Hasan efendi 7) medîne-i mezkûre mahkemesinde, meclis-i şer'î şerîf-i enverde hâlen bi-hakkı'l-hizâne 8) hacir ve terbiyemde olan iş bu hâzir'un bi'l-meclis sıgar merkumun 9) Hasan ve Yusuf Ziya ve Abdullah Kemal ve Emriye'ye nafaka ve kisve ve behâya eşed 10) ihtiyaç ile muhtaç olmakla babaları müteveffâ-i mûmâileyhden mevrûs 11) malları nemâsından kadr-i kifâye meblâğ farz ve takdir olunmak muradıdır. 12) Dedik de vasî mezburenin takrîr-i meşrûhi vakı'a mutâbık 13) ve nefsi'l-emre muvâfık ve zikr-i âti mübelliği dahî kadr-i ma'rûf iduğı 14) zeyl-i vesîkada muharreru'l-esâmi-i müslimînin ihbârlarıyla, lede's-şer'i'l-enverde, 15) zâhir ve mütehakkık olmakla sıgar merkumunun babaları müteveffâ-i 16) mûmâileyhden mevrûs malları nemâsından iş bu tarih-i hamışden 17) itibâren Hasan ve Yusuf Ziya'ya yevmiye beşer gurutân şehri 18) üç yüz

guruş ve Abdullah Kemale yevmiye üçer guruştan şehri 19) doksan guruş ve Emriye'ye yevmiye dörder guruştan şehri 20) yüz yigirmi guruş ki cem'an beş yüz on guruş farz ve takdir 21) olunup meblâğ mefrûz-i mezkûri sağır merkûmenin nafaka 22) kisve behâ vesâir levâzım-ı zarûriyyelerine harç ve sarf ve lede'l iktizâ 23) istidâneye inde'z-zarf, babaları müteveffâ-i mûmâileyhden mevrûs 24) malları nemâsına rücu'a vasî mezbure Hafize Asiye hanıma kıbel-i şer'den 25) izin verilmeğin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l yevmi'l-hâdî min şehri 26) Recebi'l-Ferd li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf."

27) Molla Bekirzâde Muhammed Avni Efendi

28) ibn-i Hafız Osman Efendi

29) ve Nuri Efendi ibn-i Murtezâ

30) ve Mahmud Efendi ibn-i Şakir Efendi ve gayrihum

Kayıt No: 2

Kabûlüne Mevkûf Vekâlet Hücceci (Numara 275)

1) "Trabzon vilâyeti dâhilinde Sürmene kazâsının Humurgan karyesi ahalisinden olub 2) medîne-i Trabzon meydân-ı Şarkıyye'de hacı Abbas Kapuda'nın kahvehanesinde 3) sâkin Çakıroğlu İsmail bin Süleyman bin Ömer medîne-i mezkûrede hükûmet 4) konağında mahkeme-i istînâf mahsûs oda da ma'kûd-ı meclis-i şer'i şerîf-i enverde medîne-i 5) Trabzon'da Hacı Kasım mahallesinden ve tüccardan Gazazzâde Hacı İbrahim efendi bin 6) el-hac Süleyman efendi mahzarında takrir-i kelâm ve ta'bir ani'l-meram edip Erzurum vilâyeti 7) dâhilinde Bayburt kazâsının Kırzı-i ulyâ ve Asdak (Sadak) karyelerinde vâki' 8) şerâen bâ sened-i hakânî mâlik ve mutasarrıf olduğum her yeri beyne'l-ahali 9) ve'l-cîrân, ma'lûmul-hudud, on üç kıt'a arazilerimi sekiz bin guruş 10) bedel mukabelesinde mûmâileyh Hacı İbrahim efendi kat'iiyen bey' ferâğ 11) eyledim bedel-i mezkûr sekiz bin guruş dahî mûmâileyh Hacı İbrahim 12) efendi tarafından havâlatını babam Süleyman efendi yedinden tamamen kâmilan ahz-ü 13) ve kabz eyledim arazi mezkûreleri iktizâ eden muâmele nizâmiyesinin 14) icâresiyle bey' ferâğ-ı mezkûreleri mahallinde lâzımü'l-huzûr zevât muvâcehesinde 15) takrir ve i'tâsında ve husûs-i mezkûr mütevekkıf olduğu umûrun küllisini, 16) tarafımızdan vekâlet-i devriye-i sahîha-i şer'î ile halen Bayburt kazâsında sâkin 17) tüccardan olub

Velizâde Mehmed Dursun Efendi ibn-i el-hac Süleyman efendiyi kabûlüne 18) mevkuf vekîl ve nâib-i menab nasb ve ta'yin eyledim dedik de mukır merkur İsmail 19) bi'l-cümle sâdır olan kelimât-i meşrûhalarında hâzır mûmâileyh hacı İbrahim efendi.”

VARAK 11-A

20) “vecâhen tahkik ve şifâhen tasdîk etmeğin, ma vaka’a bi’t-taleb ketb olundu.
21) Fi’l-yevmi’l-hâdî ve’l-işrîn min şehri Recebi’l-Ferd li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf.”

22) Arnavutzâde Hasan Efendi

23) Kefelizâde İbrahim Efendi ibn-i Mehmed Ağa

24) ve Kerimoğlu Muhammed bin Ali ve gayrihum

Kayıt No: 1

Vekâlet Hüceti (Numara 276)

1) “Trabzon vilâyeti dâhilinde Akçaabat kazâsının Horovi karyesinin 2) kavm-i gayr mahsur ahali-i umûmîyesi nâm karye-i mezbure ahalisinden Yunusoğlu 3) İsmail ağa ibn-i Hasan bin İsmail ve Sıdgelioğlu Derviş çavuş 4) ibn-i Osman bin Ahmed bin Mahmud karye mezkûre muhtar Topaloğlu molla Salih bin 5) İbrahim’den her biri medîne-i merkûmede hükümet konağında mahkeme-i istinâfen mahsûsa 6) odada ma’kûd meclis-i şer’î şerîf-i enverde da’va vekillerinden Eyüp 7) zade Hamdi efendi ibn-i İsmail efendi mahzarında takrir-i kelâm ve ta’bir ani’l-meram 8) edip karyemiz ahalisinden müstakillen intifâ’ına mahsûs menkul 9) yaylak ve mera ve baltalıklarına kazâi mezkûrun ikâme-i karyesi ahalisinden 10) umûmesi fuzûlî müdâhale ve taârruz eder olmalarıyla mezkûr yaylak ve mera 11) ve baltalık da’vasından mütehaddit kâffe-i de’âvinin mehâkim-i şer’î ve nizâmiye 12) ve cezâiyenin her birinde iktizâ edenler ile bidâyeten ve istinâfen ve temyizen 13) i’âdeten ve itirâzen ve tashihen müdde’î ve müdde’î aleyh ve şahs-ı sâlis 14) sıfatıyla taleb ve da’vaya ve muhâkeme ve muhâsemeye ve kendi imzâsıyla lâyiha 15) ve istimâ’ına tanzîm ve takdîmine ve ihzâriye kat’ına ve kabûlüne ve şahid ikâme 16) istima’ına ve tahlîf ve tehâlûfe sulh ve ibrâya leh ve aleyhimizde sâdır 17) olacak i’lâmâtının tebliğ ve tebellüğüne ve mevkî’-i icrâ-yı vaz’ına mümeyyiz ve hüküm 18) ve ehl-i hibre nasb ve ta’yinine keşif talebine ve mahsûs mezkur ve mütevekkîf 19) olduğu umûrun küllisini uhrâ tevkiyle me’zûn olmak üzere ber vech-i meşrûh 20) karyemizin ahali-i umumiyesi namına tarafımızdan vekâlet-i amme-i

mütelekka-i sahîha-i 21) şer'i ile mûmâileyh Hamdi efendiyi her birimiz vekîl ve nâib-i menab nasb 22) ve ta'yin eyledik dediklerin de gıbbe't-tasdîkî's şer'î, mâ vaka'a bi't-taleb 23) ketb olundu Fi'l yevmi'l-işrun min şehri Recebi'l-Ferd li-seneti 24) semân aşera ve selâse mietin ve elf."

25) Abdi Ağazâde Mehmed Ağa

26) ve Ekşioğlu Ali Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 2

Vekâlet Hücçeti (Numara 277)

1) "Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon nevâhîsinden Maçka nâhiyesine tâbi Uğurlu Karyesi 2) ahalisinden ve Tebe'a-i Devlet-i Aliyye'nin Rum milletinden oğlu Kostantin veled-i Yani 3) ve Dik Bıyıkoglu Lefter veled-i Lefter ve Kukinoğlu Yasef veled-i Yani ve Lazaroğlu 4) Andon veled-i Dimitri'den her biri medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i şer'i hatîrde, 5) da'va vekillerinden Nikolaki veled-i Kostantin mahzarında takrir-i kelâm ve ta'bir ani'l-meram 6) ... karyesi muhtarı Morisoğlu İsak veled-i Atam ile meyânemizde 7) mütekevvîn eşcâr kat'ı da'vasından dolayı gerek merkurum gerek sâir kesân ile 8) şimdiye kadar leh ve aleyhimizde vuku' bulmuş ve bundan böyle vuku' bulacak 9) alacak ve verecek ve emlâk ve arazi ve cezâ vesâir her nev'i de'âvinin mehâkim-i 10) şer'î ve nizâmiyenin ve cezâiyyenin her birinde bidâyeten ve istinâfen ve temyizen ve i'âdeten 11) ve itirâzen ve tashîhen, müdde'î ve müdde'î aleyh ve şahs-ı sâlis sıfatıyla taleb ve da'vaya ve muhâkeme 12) ve muhâsemeye ve kendi imzâsıyla lâyiha ve istimâ'ına tanzîm ve takdîmine ve ihzâriye kat'

VARAK 11-B

13) ve kabulüne ve şâhid ikâme ve istimâ'ına ve yemîn teklîf ve kabûlüne ve ehl-i hibre ve mümeyyiz 14) ve hüküm nasb ve ta'yinine ve ahz-ü kabz makbûzatını bize irsâl ve îsâl ve teslîme ve sâdır 15) olacak i'lâmâtının tebliğ ve tebellüğüne ve mevkı'-i icrâ-yı vaz'ına ve husûs-i mezkûr 16) mütevekkîf olduğu umûrun küllisini tarafımızdan vekâlet-i amme-i mütelekka-i sahîha-i 17) şer'i ile mûmâileyh Nikolaki'yi her birimiz vekîl ve nâib-i menab nasb 18) ve ta'yin eyledik dediklerin de gıbbe't-tasdîkî's şer'î, mâ vaka'a bi't-taleb 19) ketb olundu. Fi'l yevmi'l-işrun min şehri Recebi'l-Ferd li-seneti semân 20) aşera ve selâse mietin ve elf."

21) Abdi Ağazade Mehmed Ağa

22) Ekşioğlu Ali Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 1

Vekâlet Hücçeti (Numara 278)

1) “Husûs-i âti’l-beyânın bi’l-iltimâs mahallinde istimâ’ ve ketb ve tahrir cânib-i şerî’at-î garrâdan 2) me’zûnen irsâl olunan, Kâtip Abdullah Efendi ibn-i Mehmed Efendi merkez vilâyet olan medîne-i 3) Trabzon mahallatından Frenkhisar mahallesinde kâin Kababanidi şöhret ve diğer Kababanidi 4) ... sağlığında sâkin olduğu menzile varup cerîde-i şer’de 5) mazbûtu’l-esâmi-i kesân huzurlarında akd-i meclis-i şer’î ali ettik de, 6) menzil-i mezkûrede sâkin bin sekiz yüz seksen beş sene-i mîlâdiyyesi 7) Mayıs’ın ikinci günü fevt olan ... Kababanidi veled-i Kostantin 8) veled-i Gorgor’un verâseti her biri Tebe’â-i Devlet-i Aliye’den zevce-i metrûkesi elli 9) beş yaşında ünsâ bint Bandelas ve sulb-i kebîr birinci oğlu olub muvakkat ticaretle 10) Erzurum’da bulunan otuz dokuz yaşında Kosti ve burada sâkin otuz 11) altı yaşında ikinci oğlu Iraklı ve otuz bir yaşında üçüncü oğlu Panço 12) ve yine muvakkat ticaretle Erzurum’da bulunan yigirmi iki yaşında dördüncü 13) oğlu Arstiri ve Rusya’nın Nevarusya şehrinde sâkin yigirmi 14) yaşında birinci sulbiye-i kebîr kızı Tomni ve burada sâkin olan yedi 15) yaşında ikinci kızı Savas’di münhasıra olduğu mahzar-ı hasm 16) câhid-i şer’îde ber-nech-i şer’î sâbit ve mütehakkık ve mesele-i mîrasları seksen 17) sehîm îtibârıyla on sehîmi zevce-i merkuma Ünsa’ya ve on dörder sehîmden 18) elli altı sehîmi ibn-i merkuman Kosti ve Ayaklı ve Banco ve yedişer 19) sehîmden on dört sehîmi bintân-ı merkûmetanı Tonya ve Savasdi’ye 20) isâbet-i tahkîkinden sonra verese-i merkumundan şahısları ta’rif-i şer’î ile 21) mâ’rûfeler zevc-i merkuma Anti ile inbâ merkumundan Iraklı ve Banco ile bint 22) merkum Savasdi’den her biri meclis-i ma’kûd-ı mezkûrede, takrir-i kelâm ve ta’bir anî’l 23) meram edip, müverrihimiz müteveffâ-i merkum ... bizimle verâseti sâire 24) mezkûresine irsen intikâl eden her biri Rusya memâlikinin Batum 25) şehrinde Aziziye mahallesinin ... ve diğer tolçakya 26) sokağında vâki’ bin sekiz yüz seksen bir sene-i mîlâdiyyesi Mart’ın yigirmi 27) yedinci günü tarihlü ve yedi yüz elli üç numaralı bir kıt’a tapu senedinde yine bin 28) sekiz yüz seksen bir sene-i mîlâdiyyesi Mart’ın yigirmi yedinci günü tarihlü ve yedi yüz 29) elli iki numaralı diğer tapu senetlerinde miktarı muharrer arsalar üzerine 30) mebnî bir bab

Karkir hâne ile diğ er bir bab hâne ve tahtânîsinde dört bab 31) mağazalarımızı Rusya Devleti'nin nizâmat mahallesi ... ve mesele-i milletimiz 32) vecihle üzerlerimize muâmele-yi intikâliyesini icrâ ettirmeğ e ve hissemize göre 33) m cadedden ve anamıza tapu senedatinin ahzına ve emlâk mezkûrları dilediğ ine 34)  car veya ve lazım îcar ve ist car konturato senedi tanzîm ve vaz'ı imzâya 35) ve bedel  carlarını müste'cirlerinden ahz-  ve kabz ve makbûzunu mübeyyin m mz  ilm 36) ve haber i't ya ve lazım gelen müste'cerleri emlâk mezk relerinden (silik) 37) ve bedel-i  carlarından ve hükm konturato'dan ve emlâk mezkûreler (silik)

VARAK 12-A

38) her nev'i hus satta lazım gelenler aleyhinde mehâkim-i âidesinde ikâme 39) da'vaya muh kemeye ve bedel ic rlardan müste'cirler zimmetlerinde olan meb liğ i 40) talep ve da'vaya ve kendi imzâsıyla arzuhal lev y  tanzîm ve takdîmine 41) tazmînat ve zarar ve ziyân da'va ve talebine hacz ve protesto vaz' 42) ve ke idesine ve leh ve aleyhimizde sâdır olacak i'lâmâtının 43) ve evrak-ı resmiyetin teblîğ ve tebell ğ ne ve mevkî-i icrâ-y  vaz'ına 44) ve emlâk mezkûre muhtâc-ı ta'm r olduk da ta'm r ve term minin 45) icrâsına ve harç ve r s m mir ye ve belediyeyi i't ya ahz 46) i't m zdan mütevellid hus satta bize medyûn olanlara karşı 47) da'va ikâme ederek muhâkeme ve muhâsemeye ahz-  kabz velh s l 48) emlâk mezkûre ile umûr-ı ticaretten ve m terettib hukukum za dair 49) nizâmat mahallenin tayin eylediğ i derecat dairesinde i  bu 50) vek letn me de t dat olunmayan kâffe-i deâvî ve hus satının 51) icrasına uhrâ tevkîyle me'zûn olmak üzere tarafımızdan vekâlet-i 52) mütelekka-i sahiha-i  er'i ile hala Batum şehrinde ikâmet eden 53) Rusya devlet-i fehîmesi tebaasından ve tüccardan ... Dimitri ...54) nam t ciri vekîl ve nâib-i menab nasb ve ta'yin eyledik deyu; hatm-i kelâm 55) eylediklerini kâtip mûmâileyh mahallinde ketb ve takrîr ve me'an mebsût emn -i 56)  er'le meclis-i  er'a gelup, al  vukûhi inhâ ve takrîr etmeğ in, ma vaka'a 57) bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hadi ve'l-i run min  ehri Recebi'l-Ferd 58) li-seneti semân a era ve selâse mietin ve elf."

59) Tüccardan Veliy ridi Distoklu

60) Madakasog lu Yorki veled-i Yani

61) Davyarinosog lu Yunusog lu Nikola

62) veled-i Dimitri

63) ve Madakasoğlu Lambo veled-i

64) Benalot ve gayrihum

Kayıt No: 1

Nafaka Hücçeti (Numara 279)

1) “Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon mahallâtından Boztepe-i Zîr Mahallesi mütemekkinlerinden 2) ve Tebe’a-i Devlet-i Aliyye’nin Rum milleti nisvânından iken bundan akdem vefât olan 3) Avire bint Zavarioğlu Zavri veled-i Lazar’ın sadr-i sığar oğlu Banika 4) veled-i Hırısto veled-i Nikola’nın li-ümmei ceddesi ve hâdinesi olup şahsî 5) ta’rîf-i şer’î mârûfe Tebe’a-i Devlet-i Müşârün-ileyhânın millet-i 6) merkûmesinden ...bint ... mezkûre mahkemesinde, meclis-i 7) şer’î hatîrde mahalle-i mezkûre mütemekkinlerinden ve Tebe’â-i Devlet-i müşârün-İleyhânın 8) millet-i merkûmesinden Hırısto veled-i Nikola mahzarında takrir-i kelâm ve ta’bir anî’l 9) meram edip, merkum Hırısto müteveffâ-i merkum Avire bint Zavri 10) oğlu Zavri ile ... zevciyet kâime iken firaşından 11) hâsıl ve merkûmeden mütevellid halen bi-hakk-ı el-hidâne hacir ve terbiyemde bulunan sağır 12) Banika’nın nafaka ve kisve behâya eşed ihtiyaç ile muhtaç olmakla 13) babası merkum Hırısto üzerine kadr-i kifâye meblâğ farz ve takdir olunmak 14) muradımdır dedik de gıbbe’t-tasdîkı’ş-şer’î hibre merkum ... 15) takrîr-i meşrûhi vakı’a mutâbık ve nefsi’l-emre muvâfık ve zikr-i âti meblağ dahî 16) kadr-i ma’rûf iduğı zeyl-i rakîmede, murakkemu’l-esâmi-i kesân ihbârlarıyla lede’s 17) şer’î’l-enver zâhir ve mütehakkık olmakla sığâr merkumun babası merkum

VARAK 12-B

18) Hırısto üzerine iş bu tarih-i hüccetten itibâren yevmiye kırk paradan şehri 19) otuz gurus farz ve takdir olunup meblâğ mefrûz-i mezkûri 20) sağır merkûmenin nafaka kisve behâ vesâir levâzım-ı zarûriyyesine harç ve sarfe 21) ve lede’l iktizâ istidâneye ve inde’z-zarf babası merkum Hırısto üzerine 22) rücû’a cedde-yi merkûme Balase’ye kıbel-i şer ’den izin verilmeğın ma vaka’a 23) bi’t-taleb ketb olundu. Fi’l yevmi’l-hâdî min şehri Recebi’l-Ferd li-seneti 24) semân aşera ve selâse mietin ve elf.”

25) Mahalle-i mezkûrdan Kamuloğlu

26) Yurika veled-i Atam

27) ve Taşcıoğlu Şükûh

28) veled-i Yani ve gayrihum

Kayıt No: 1

Silik (Numara 280)

1) “Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon mahallâtından Frenkhisar Mahallesi mütemekkinlerinden ve Tebe’a-i 2) Devlet-i Aliyye’nin Rum milletinden ve tüccardan iken bin sekiz yüz seksen beş sene-i mîlâdiyyesi 3) Mayıs’ın ikinci günü fevt olan Kapayandı şehrinde diğer Kapayandı 4) Haralambi veled-i Kostantin veled-i Gorgor ‘un sulb-i kebîr oğlu ve ber vech-i âtî vârisi 5) olduğunu iddia eden Tebe’a-i Devlet-i Aliyye’ den Kapayandı Iraklı veled-i Haralambi 6) medîne-i mezkûre mahkemesinde, meclis-i şer’î hatîrde müteveffâ-i merkûmen zikr-i 7) âtî vecihle medyûn olan medîne-i mezkûre mahallâtından Aya Filippo mahallesi mütemekkinlerinden 8) ve Tebe’â-i Devlet-i müşârün-İleyhânın Ermeni milletinden ...veled-i Babo muvâcehesinde 9) üzerine da’va edip ben müteveffâ-i merkum Haralambi veled-i Kostantin veled-i 10) Gorgor’un firâşetinden hâsıl ve zevcesi validemiz Ünsâ bint-i Bandeli 11) veled-i Yanko’dan mütevellid sulb-i sahîh oğlu olmamla olacahla müteveffâ-i merkum 12) Haralambi’nin verâseti her Devlet-i Aliyye’den otuz dokuz yaşında 13) birinci oğlu olub muvakkaten Erzurum’da bulunan Kosta ve otuz altı yaşında 14) ikinci oğlu Baka ve otuz bir yaşında üçüncü oğlu Banço ve yine muvakkaten 15) Erzurum’da bulunan yigirmi iki yaşında dördüncü oğlu Erşid’i 16) ve Rusya’nın Nevarusya şehrinde sâkin yigirmi yaşında 17) birinci kızı Tomni ve burada sâkin on yedinci yaşında ikinci 18) kızı Savas’di ve eli beş yaşında zevcesi Ünsa’ya münhasıra olub 19) bizden başka vâris ve terekesine müstehak ahar kimesnesi olmamakla mûrisimiz 20) müteveffâ-i merkûme Haralambi’ nin sağlığında ile’l-fevt merkûme 21) [?] zimmetinde cihet-i karzından alacak hakkı olan seksen gurus kıbeli’l-ahz 22) ve’l-istîfâ vefât etmekle sual olunup mesele-i mîrasımız vecihle bana isâbet 23) eden on gurus bana edâ ve teslim medyûn merkûme [?] kıbel-i şer’den tenbih olunmak 24) matlûbundur deyu ba’de’l-da’va ve’s-sûal ol dâhi cevâbında müteveffâ-i merkûme Haralambi 25) veled-i Kostantin veled-i Gorgor’a ile’l-vefât zimmetinde cihet-i merkûmeden ol miktar 26) gurus borcu olduğunu ikrâr ve i’tirâf edip müdde’î merkum Iraklı’nın mâ adâ 27) verâset-i müdde’âsını bilmem deyu; inkâr etmekle, müdde’î ibn-i merkum Iraklıdan ber vasî 28)

meşrûh verâset-i müdde'âsını mutâbık beyyine taleb olunduk da her biri ehrâr-i ricâlden 29) ve sâlifî'z-zikr Frenkhisar mahallesinden ve Tebe'â-i Devlet-i müşârün-İleyhâdan ikinci 30) oğlu Hristo veled-i Yani ve Kandiloğlu Dimitri veled-i Gorgor nâm 31) kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'i hâzirân olup eseri'l-iştihâd 32) fi'l-hakîka iş bu müdde'î mûmâileyh Iraklı müteveffâ-i merkum Kabanyandi şehri 33) diğer kapayandı Haralambi veled-i Kostantin veled-i Gorgor'un firâşetinden 34) hâsıl ve zevcesi Ünsâ bint-i Bandeli veled-i Yanko'dan mütevellid sulb-i sahîhn35) oğlu olup ol vecihle müteveffâ-i merkum Haralambi'nin verâseti otuz

VARAK 13-A

36) dokuz yaşında birinci oğlu olup muvakkaten Erzurum'da bulunan Kosti 37) ve otuz altı yaşında ikinci oğlu iş bu müdde'î merkum Iraklı otuz 38) bir yaşında üçüncü oğlu Banço yine muvakkaten Erzurum'da bulunan yigirmi iki 39) yaşında dördüncü oğlu Arişidi ve Rusya'nın Nevarusya şehrinde 40) sâkin zâtları ma'lûmumuz olan yigirmi yaşında birinci kızı Tomni 41) ve burada sâkin on yedinci yaşında ikinci kızı Savas'di ile 42) elli beş yalında zevcesi merkum Ünsa'ya münhasıradır bunlardan 43) başka vâris ve terekesine müstehak ahar kimesnesi olduğu bizim ma'lûmumuz 44) değildir. Biz bu hususa bu vech üzere şahidleriz, şehâdet dahî 45) ederiz deyu her biri müttefiki'l-lafz olmağı edâ şehâdet-i şer'i 46) ettiklerinde şahidân merkûmen evvelâ usûl-i mevzû'âsına tatbikan 47) ba-varâka-ı mesture memhûre sâlifî'z-zikr Frenkhisar mahallesi muhtarı 48) İstefanoğlu Banika veled-i İstefan ve a'zâdan Efremoğlu 49) Benâyut veled-i Lazar ve Küstüloğlu Yorki veled-i Ağa Tombik nâm kimesnelerden 50) sırren ve ba'de Kandiloğlu Akilif veled-i Bandeli ve Hacı Benâyut 51) oğlu Mitu veled-i Gorgor nâm kimesnelerden bi'l-muvâcehe alenen lede't-tezkiye 52) makbûli'ş-şehâde ettikleri bi'l-ihbâr lede'ş-şer'i'l-enver zâhir 53) mütehakkık ve şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' olmağın mücebince ba'de'l-hüküm 54) ve't-tenbih ma vaka bit 'taleb ketb olundu Fi'l yevmi't-tâsi aşere min şehr-i 55) Recebü'l Ferd li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf."

Kayıt No: 1

Kabûlüne Mevkûf Vekâlet Hücleti (Numara 281)

1) "Husûs-i âti'l-beyânın bi'l-iltimâs mahallinde istimâ' ve ketb ve tahrir cânib-i şerî'at-î garrâdan me'zûnen irsâl olunan 2) kâtip Abdi Efendi ibn-i el-hac Mahmut

Efendi merkez vilâyet olan medîne-i Trabzon mahallatından Tekye mahallesinde kâin Trabzon 3) telgraf ve posta baş müdiri saâdetlü hacı Hakkı bey efendi ibn-i el-hac Ali efendinin müste'ciren ikâmet 4) buyurdıkları menzile varup cerîde-i şer'de mazbûtu'l-esâmi-i müslimîn huzurlarında akd-i meclis-i şer'î ali 5) ettik de, menzil-i mezkûrede sâkin ve zâtı ta'rif-i şer'î ile muarref olan hacce Havva Huriye hanım 6) ibnet-i el-hac Ahmed Necib efendi meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda bi-tav'ihâ takrir-i kelâm ve ta'bir ani'l meram edip 7) babam ve mûrisim müteveffâ-i mûmâileyh el-hac Ahmed Necib efendiden benimle verese-i sâire ma'lûmesine irsen 8) intikâl eden, mühimme-i İstanbul'da Uzun Çarşı başında bezzaz-ı cedid mahallesinde çukur çeşme caddesinde 9) yigirmi iki ve yigirmi üç ve yigirmi dört ve yigirmi beş ve yigirmi yedi numerolar ile murakkam her biri beyne'l-ahali 10) ve'l-cîrân, ma'lûmu'l-hudûd bir kıt'a bahçe ve iki bab hâne ve iki bab dükkân ile ve yine dersa'âdette 11) mercan ağa mahallesinde mercan sokağında tıgcılar caddesinde on üç numro ile murakkam kezâlik ma'lûmu'l-hudûd 12) bir bab berber dükkânı ve yine dersa'âdette Koğacılarda Revani Çelebi sokağında sekban başı mahallesinde on beş 13) numro ile murakkam kezâlik ma'lûmu'l-hudûd bir bab hamamın mülk ve gedik ve mâ-i leziz ve arsa-i mahallelerinden 14) olan hisse-i şâyialarımın mu'âmele-i intikâliyeleri üzerime ba'del-icrâ verese-i sâire ile tefrik ve taksim 15) ve mübadeleye ve benim hisselerimi taliblerine icâreye ve iktizâ eden konturatosunu tanzîm ve i'tâ ve akârât 16) merkûmenin müterâkim icarlarını müste'cirlerinden taleb ve da'vaya ve dilediği müste'ciri taşra ihrâca 17) akârât mezkûreden dolayı vuku' bulacak her nev'i de'âvinin iktizâ edenler ile mehâkim-i 18) şer'iyye ve nizâmiyenin her bir aksamında, bidâyeten ve istinâfen ve temyizen ve i'âdeten ve itirâzen taleb ve da'vaya 19) ve muhâkeme ve muhâsemeye ve kendi imzâlarıyla lâyiha ve istid'â tanzîm ve takdîmine ve ihzâriye kat'ına ve şâhid ikâme 20) ve istimâ'ına ve tahlîf ve tehâlûf ve leh ve aleyhimizde sâdır olacak i'lâmâtının teblîğ ve tebellüğüne ve mevkı'-i icrâ-yı 21) vaz'ına akârât mezkûreler den dilediğini bedel misliyle tâlibine kat'iyyen ferâğ ve kabzı bedele ve ferâğ 22) mezkûru lâzımü'l-huzûr zevât muvâcehesinde takrir ve i'tâsında ve dersa'âdet kassâm-i askerî dairesinden 23) bâ rehin istikrâz eylediğim ma'lûmul-miktar mebâliğin vadesi hululünde yeni baştan tecdîd-i müddet ile tecdîd 24) idâneye ve rehin mezkûri kemâ fîs-sabık rehinde îfâya ve inde'l-hâce rehn-i mezkûrun talibe kat'iyyen 25) ferağıyla deyni mezkûrumu edâ ve tesviyeye ve fazla kalan mebâliği ahz-ü kabz ve bi'l-

cümle makbûzatını bana irsâl 26) ve îsâl ve teslîme husûsat mezkûr mütevekkîf olduğu umûrun küllisini uhrâ tevkiyle me'zûn”

VARAK 13-B

27) “olmak üzere tarafımdan vekâlet-i amme-i mütelekka-i sahîha-i şer'iyye ile hala dursa'âdette hoca paşa hamamı müste'ciri 28) hacı Mustafa Nazif Efendi ibn-i Yusuf efendiye kabûlüne mevkûfe vekîl ve nâib-i menab nasb ve ta'yin eyledim deyu; hatm-i 29) kelâm eylediğini kâtip mûmâileyh mahallinde ketb ve tahrîr ve me'an mebsût emnâ-i şer'le meclis-i şer'a gelup 30) alâ vukûhi inhâ ve takrîr etmeğin, ma vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâdis ve'l işrun min şehri Recebü'l Ferd 31) seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf”

32) Telgraf ve Posta Müdürü Saâdetlü Hacı Hakkı Beyefendi

33) Musluoğlu İbrahim Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 1

İzin Hüceti (282)

1) “Merkez-i vilâyeti olan medîne-i Trabzon mahallâtından Cami-i Kebir Mahallesi ahalisinden iken 2) bundan akdem vefât eden Salihzâde hafız Ali efendi ibn-i Salih ağa ibn-i Abdullah'ın 3) sulbiye-i sagîre kızları Neyyire ve Naime'nin tesviye-i umurlarına bâ-hüccet-i şer'iyye vasî mensûbeleri 4) ma'rifeti'z-zât Hafize Zebni Hatun ibnet-i Tevfik Efendi ibn-i Mustafa Efendi medîne-i mezkûre 5) mahkemesinde meclis-i şer'î şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve ta'bir ani'l-merâm edip vâsileri olduğum 6) sagîrân mezbûretanın babaları müteveffâ-i mezbûrdan mevrûs medîne-i mezkûre nevâhîsinden 7) Maçka nâhiyesinin Ceykanuvi Marla karyesinde kâin her biri beyne'l-ahali ve'l-cîrân 8) ma'lûmu'l-hudûd bir bab mülk-i menzili ve matbah ve serânder ile ittisâlinde vâki' [?] 9) bahçelerinde olan hisse-i şâyiaları müşrif harab ve mâil-i turab galesi mü'netine kifâyet 10) etmediğinden başka mezkûr findıklık eşcâr-ı dahi günbegün kuruyup telef ve zâyi' 11) olduktan başka verese-i sâire-i dahi kendi hisselerini bu kere âhara ferağ edeceklerinden 12) sagîretân-ı mezbûretanın hisseleri ibkâ olunur ise haklarında gadr-ı külli olacağından 13) sagîretân-ı mezbûretanın hisseleri dahî semen-i misliyle ma'an âhara bey olunması içün kıbel-i şer'den 14) bana izin verilmek matlûbumdur deyu bi'l-vesâyâ eylediği takrîr-i meşrûhi vâkıa mutâbık 15)

ve nefsi'l-emre muvâfık ve zikr-i âtî bey' dahî sagîrân-ı mezbûretanın haklarında min külli'l-vücut 16) enfa' ve evlâ iduğı Ahsenhalioglu Salim bin Mehmed ve Yeniçeri oğlu İsmail bin 17) Tufan'dan her biri meclisi şer'de âlâ tarîkı'ş-şehâde haber vermeleriyle zâhir ve mütehakkık 18) ve mahallesi imam ve muhtar ve ihtiyar-ı meclis a'zâları taraflarından verilen bir kıt'a şehâdetnâme'den 19) müsteban olmağın sagîretân-ı mezbûretanın emlâk mezkûrelerde olan hisse-i şâyiaları 20) semen misliyle ma'an tâlibine ber vech-i muharrer bey' kıbel-i şer'den vâsi mezbure Hafize Züleyha hatun 21) izin verilmeğin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâmin ve'l işrun min şehr-i 22) Recebü'l Ferd 31) seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf."

32) Abdi Ağazâde Mehmed Ağa ibn-i Abdi Ağa

33) ve Ekşioğlu Ali Ağa ibn-i Hurşid ve gayrihum

Kayıt No: 2

Vesâyet Hücçeti (Numara 283)

1) "Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon mahallâtından Kavak Meydan mahallesinde sâkin iken 2) bundan akdem vefât eden Sabire hatun ibnet-i Yakup bin Abdullah'ın sadriye-i sagîre 3) kızı Zehra'nın validesi müteveffâ-i mezbûreden mevrûs malını hıfz ve umurunu 4) tesviye ve rü'yete sığâre mezbûrunun babası ve min kıbeli'r-Rahman velisi olub mahmûdü'l-hısal 5) ile mâ'ruf ve istikâmet ile mevsuf ve her vecihle vesâyet uhdesinden gelmeye 6) kâdir iduğu zeyl-i vesîkada muharreru'l-esâmi-i müslimînin ihbârlarıyla, lede'ş-şer'i'l enverde 7) zâhir ve mütehakkık olan Hacı Hasan Ağa ibn-i Süleyman sığâre mezburenin vakt-i rüşd 8) ve seddâdlarına değin validesi müteveffâ-i mezbûreden mevrûs malını hıfz ve umurunu 9) tesviye ve rü'yete kıbel-i şer 'den vâsi nasb ve ta'yin olunduk da, ol dahî vesâyet-i 10) mezkûreyi kabul ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbağı edâya taahhüd ve iltizâm etmeğin mâ vaka'a 11) bi't-taleb ketb olundu. Fi'l yevmi's-sâmin ve'l işrun min şehri Recebi'l-Ferd li-seneti 12) semân aşera ve selâse mietin ve elf."

13) Mahalle-i mezkûre imamı Latifzâde

14) Abdürreşid Efendi

15) ve muhtarı Barutçuzâde

16) Ahmed Ağa ibn-i Ruşen ve gayrihum

Kayıt No: 3

Silik (Numara 284)

1) “Tahkîk-i özr-i şer’îye binâen, husûs-i âti’l-beyânın bi’l-iltimâs mahallinde istimâ’ ve ketb ve tahrîre 2) cânib-i şer’at-î garrâdan me’zûnen irsâl olunan kâtip Abdullah Efendi ibn-i Mehmed efendi merkez 3) vilâyet olan medîne-i Trabzon mahallatından Çarşu mahallesinde kâin Hacı Hasan 4) zâde müteveffâ-i Hacı Ahmed Efendi vereseleri menziline varup cerîde-i şer’de 5) mazbûtu’l-esâmi-i müslimîn huzurlarında akd-i meclis-i şer’î ali ettik de, menzil-i mezkûrede 6) sâkin ve zât-ı zeyl-i vesîkada muharreru’l-esâmi-i müslimîn ta’rîfleriyle ma’rûfe olan Güler 7) hatun ibnet-i el-hac Ahmed Beşe ibn-i el-hac Hasan meclis-i ma’kud-ı mezkûrede menzil-i mezkûrda 8) sâkin ve zâtı (silik) muarref olan li-ebeveyn kız karındaş Zehra hatun (silik)”

VARAK 14-A

9) “Hacı Ahmed Beşe hâzıra olduğu halde bi-tav’ihâ ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edip üzerime 10) lâbis olduğum köhne elbiseden başka bana nispet olunan iş bu menzil-i mezkûrda 11) bi’l-cümle eşya ve evânî-yi nühâsiyye ve gayr-i nühâsiyye ve esâs-ı beyt ve nukûd ile medîne-i mezkûre 12) vâki’ bi’l-cümle emlâk ve akar ve menkul bi’l-cümle ism-i mâl ve mülk itlâk olunur. 13) kız karındaşım hazıra-i mezbure Zehra hatunun müstakilen malı ve mülküdür. Benim asla 14) ve kat’a alâka ve müdâhalem yoktur deyu tâyian ve kat’iyyen ikrâr ve i’tirâf eyledik de 15) kız karındaşı sagîre mezbure Güler hatun bi’l-cümle sâdir olan kelimât-i 16) meşrûhasında hâzirân mezbure Zehra hatun vecâhen tahkik ve şifâhen 17) tasdik eylediğini kâtip mûmâileyh mahallinde ketb ve tahrîr ve me’an mebsût 18) emnâ-i şer’le meclis-i şer’a gelup, alâ vukûhi inhâ ve takrîr etmeğin kıbel-i şer’den 19) dahî mukırra-yı olmağın mâ vaka’a bi’t-taleb ketb olundu. Fi’l yevmi’l-hâdî 20) ve’l işrun min şehri Recebi’l-Ferd li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf.”

21) Çarşu mahallesinden Bayburluzâde

22) Mekremetli Hafız Mesut Efendi

23) ibn-i Salih Efendi

24) Mahalle-i mezkûreden Rikâbizâde

- 25) Rifat Neşet Efendi
26) Müftüzâde Hafız İsmail Efendi
27) ibn-i Nuh Efendi
28) Müezzinzâde Mustafa Efendi
29) ibn-i Abdulgani Efendi ve gayrihum

Kayıt No: 1

İzin Hücçeti (Numara 285)

1) “Merkez-i vilâyeti olan medîne-i Trabzon mahallâtından Kavak Meydan Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden 2) Hayriye Hatun ibnet-i Yakup bin Abdullah’ın sadriye-i sagîre kızı Zehra’nın babası ve veli-yi mûcibi olub 3) mahmud’ul-hâl ettiği bi’l-ihbâr mütehakkık olan medîne-i mezkûrenin Tekye mahallesi ahalisinden Hacı Hasan bin Süleyman 4) medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i şer’î şerîf-i enverde bi’l-velâye takrîr-i kelâm ve ta’bir ani’l-merâm edip ~~sâlifî’z-zikr~~ 5) Kavak Meydan mahallesinde mûrise mezbure Hayriye hatundan benimle vasîsi olduğum sığâre mezbure Zehra ile verese-i 6) sâiresine irsen intîkal eden sâlifî’z-zikr Kavak Meydanı mahallesinde kâin beyne’l-ahali ve’l-cîrân, ma’lûmul 7) hudûd bir bab mülk menzilde olan hisse-i şâyialarımızı benimle verese-i sâire mezbûrûndan her birimiz 8) ahara bey’ murad etmemizle velisi olduğum sagîre-i mezburenin hisse-i şâyia-i mezkûresi hacizli olduğundan 9) ibkâ olunur ise muahharen bey’inde kıymetine noksan tertip edeceğinden buda sagîre-i mezbure hakkında özr 10) mûcib olmağla sagîre-i mezburenin hisse-i şâyia ma’lûmesine semen misliyle ahara ma’an bey’ olunup esmân-ı 11) hisseleri irbah ve istirbâh olunmak hakkında enfa’ ve evlâ olmağla hisse-i şâyia mezkûresi semen misliyle 12) ma’an âhara bey’ kibel-i şer’den bana izin verilmek matlûbumdur deyu bi’l-velâye eylediği takrir vâkıa 13) mutâbık ve nefsi’l-emre muvâfık ve zikr-i âtî bey’ dahî sagîrân-ı mezbure hakkında min külli’l-vücuha 14) enfa’ ve evlâ idüğü Muhsinzâde Emin Efendi ibn-i Salih ağa Emrullah efendi ibn-i Osman nâm kimesnelerden 15) her biri meclis-i şer’î de alâ tarîkı’ş-şehâde haber vermeleriyle zâhir ve mütehakkık ve mahalle-i imam ve muhtar ve ihtiyar 16) meclisi a’zâsı tarafından verilen bir kıt’a şehâdetnâme’den dahi müsteban olmağın ber vech-i muharrer 17) menzil-i mezkûrede olan sagîre-i mezburenin hisse-i şâyia ma’lûmesine semen misliyle ma’an tâlibine 18)

ber vech-i muharrer bey' kibel-i şer'den veli mezbur Hacı Hasan efendi izin verilmeğin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. 19) Fi'l-Tâsi' ve'l işrun min şehr-i Cemâziye'l-Âhir li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf.”

20) Abdi Ağazâde Mehmed Ağa ibn-i Abdi Ağa

21) ve Ekşioğlu Ali Ağa ibn-i Hurşid ve gayrihum (Maruz-ı dâ'ileridir ki)

Kayıt No: 3

Sülûs İ'lamı (Numara 286)

1) “Merkez-i vilâyeti olan medîne-i Trabzon mahallâtından Hoca Halil Mahallesi ahalisinden iken bin üç yüz on altı 2) sene-i rûmiyesi Teşrîn-i Evveli'nin yigirmi altıncı günü vefât eden Mir Selimzâde Mustafa efendi (efendi) ibn-i İsmail Efendi ibn-i 3) Abdullah'ın varisi zevce-i menkûha-i metrûkesi Nesli hatun ibnet-i Ali ve sulb-i sağır oğulları İsmail ve Osman 4) sulbiye-i sagîre kızı Cevahire münhasıra olduğu bi'l-ihbâr lede's-şer'i'l-enverde zâhir ve mütehakkık olduktan sonra 5) mahalle-i mezkûre ahalisinden olub müteveffâ-i mezkûrun dahî muhtarı olduğunu iddia eden Mir Selimzâde Remzi6) Efendi ibn-i Mehmed Efendi medîne-i mezkûre mahallesinde meclis-i şer'î şerîf-i enverde mahalle-i mezkûre ahalisinden sığâr 7) mezburenin tesviye-i emirlerini vasî mensûbi olub tereke-i müteveffâ-i mezbure ve bi'l-vesâye vaz'ı yedi ale'l-vechi's-şerî 8) sabit ve mütehakkık olan Abdi Ağazâde Mehmed Ağa ibn-i Abdi Ağa muvâcehesinde müteveffâ-i mezbur Mustafa Efendi ibn-i 9) İsmail Efendi ibn-i Abdullah şehri mezkûrun yigirmi beşinci günü hal-i hayat ve kemâl-i akıl ve sıhhatinde medîne-i mezkûrenin 10) Molla Siyah mahallesinde sâkin olduğu menzilde vefâtından bir gün mukaddem ben bi-emrillahi Te'âla vefât eylediğinde 11) (silik) levazım defnim görölüp sâniyen düyûn-ı müstebe zuhur ider ise ba'de'l-edâ bâki malımın sülûsünden yigirmi 12) (Silik) meblağ mezkûrdan on aded lirâ-yı osmâni ıskat-ı salât ve kefâret-i yemîn ve savm”

VARAK 14-B

13) “ve nüzûrat-ı sâirem içün ba'de'd-devr fukarâ-i müslimîne ve biriyle ve on adet lirâ-yı osmâni dahî cami-i şeriflere verile 14) ve beş adet lirâ-yı osmâni dahi ... bulunan Zehra'ya verile ve bu vasiyet ve tenfiziyle sulb-i sağır oğulları İsmail ve Osman 15) sulbiye-i sagîre kızı Cevahire'nin tesviye-i emirlerine mahzar-ı şuhûdda beni

vasî muhtar nasb ta'yin ettik de 16) ben dahî vesâyet-i mezkûreyi muvâcehesinde ba'del-kâbul musırta alâ îsâihî vefât etmekle vefât etmekle sual olunup 17) müteveffâ-i mezbûrun vâziü'l-yed olduğu malının sülûsü ile sığâr mezburenin emirlerinden keff-i yed birle 18) tenfiz-i vesâyâsiyçün bana edâ ve teslîm vasî mezbur Mehmed Ağa'ya kîbel-i şer 'den tenbih olunmak bi'l-vesâye muradıdır 19) dedik de gıbbe's-sûal ol dahî cevâbında müteveffâ-i mezburun tereke-i ve ikâmesine ber vech-i muharrer vaz' yedini ikrâr 20) lakin müdde'î mezbur Remzi efendinin mâ adâ müdde'âsını bilmem deyu inkâr edicek müdde'î mezbur Remzi efendiden ber vech-i 21) meşrûh müdde'âsına mutâbık beyyine taleb olunduk da her biri udûl-i ehrâr-i ricâl-i müsliminden ve müdde'î mezkûre 22) mahallatından İmaret Mahallesi ahalisinden Hacı Abdioğlu Ahmed Ağa ibn-i Tufan ve Eksotha Mahallesi ahalisinden 23) hacı Süleymanzâde hoca Ali efendi ibn-i Emin efendi nâm kimesneler li-eclî's-şehâde meclis-i şer'a hâzirân olup, 24) eseri'l-iştihâd fi'l-hakîka müteveffâ-i mezbur Mustafa efendi ibn-i İsmail efendi ibn-i Abdullah iş bu bin üç yüz 25) on altı sene sene-i rûmiyesi Teşrîn-i Evvelî'nin yigirmi beşinci günü hal-i hayat ve kemâl-i akıl ve sıhhatinde sâlifî'z-zikr 26) Molla Siyah mahallesinde sâkin olduğu menzilde vefâtından bir gün mukaddem ben bi-emrillahi Te'âla vefât eylediğimde 27) teşhiz ve tekfîn levazım defnim görölüp sâniyen düyûn-ı müstebe zuhur ider ise ba'de'l-edâ bâkî malımın 28) sülûsünden yigirmi beş aded lirâ-yı osmânî ifrâz olunup meblağı mezkurdan on aded lirâ-yı osmânî iskat-ı salât 29) ve kefâret-i yemîn ve savm ve nüzûrat-ı sâirem içün ba'de'd-devr fukarâ-i müslimîne ve biriyle ve on adet lirâ-yı osmânî 30) dahî cami-i şeriflere verile ve beş adet lirâ-yı osmânî ... bulunan Zehra'ya verile ve bu vasiyet ve tenfiziyle 31) sulb-i sağır oğulları İsmail ve Osman ve sulbiye-i sagîre kızı Cevahire'nin tesviye-i emirlerine (~~bizim huzurumuzda~~) mahzarlarında 32) işbu müdde'î mezbur Remzi efendi ibn-i Mehmed Efendi'ye (bizim huzurumuzda) vâsi muhtar nasb ve ta'yin edip ol dahî vesâyet-i mezkûreyi 33) muvâcehesinde ba'del-kâbul müteveffâ-i mezbur Mustafa efendi musırta alâ îsâihî vefât eyledi. Biz bu hususa bu vech 34) üzere şâhidleriz, şehâdet dahî ederiz deyu her biri müttefiki'l-lafz olmağı edâ-i şehâdet-i şer'i etmeleriyle 35) şâhidân mezbûran olan usûl-i mevzû'âsına tatbîkan, ba-varâka-ı mesture memhûre sâlifî'z-zikr İmaret Mahallesi 36) muhtarı Şahin Başoğlu Yusuf ibn-i Osman ve ihtiyar meclisi a'zâsından Hacı Ali Efendizâde Edhem efendi ibn-i Ali efendi 37) ve Seyyid Yazıcızâde Hafız Hakkı efendi ibn-i Hasan efendi Eksotha mahallesi muhtarı Tolgazâde Mehmed

efendi ibn-i Mustafa 38) ve ihtiyar meclisi a'zâsından Tahir efendi ibn-i Ahmed efendi ve Emin efendi ibn-i Ahmed nâm kimesnelerden sırren ve ba'de Ali Faik 39) efendi ibn-i Mehmed ağa ve Tunalı Salih efendi ibn-i Mehmed ve Hasan efendi ibn-i Mehmed efendi nâm kimesnelerden bi'l-muvâcehe' alenen 40) lede't-tezkiye adl ve makbûli's-şehâde ettikleri bi'l-ihbâr lede's-şer'i'l-enver zâhir mütehakkık ve şehâdetleri 41) hayyiz-i kabûlde vâki' ve tereke-i müteveffâ-i mûmâileyh sülûs müsait olmağın mücebine müdde'î mezbur Remzi efendi ibn-i Mehmed efendinin 42) ber vech-i muharrer vesâyetine ba'de'l-hüküm müteveffâ-i mezbur Mustafa efendinin terekesinin sülûsünden yigirmi beş adet lirâ-yı osmâniyle 43) sıgâr mezburun İsmail ve Osman ve Cevahirin emirlerinden keff-i yedle mezbur Remzi Efendi edâ ve teslîm mezbur Mehmed Ağa 44) kıbel-i şer 'den tenbih olunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı alîlerine i'lâm olundu. Fi'l yevmi's-sâbi' ve'l işrun min 45) şehri Recebi'l-Ferd li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf.”

Kayıt No: 2

Vekâlet Hücçeti (Numara 287)

1) “Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon mahallatından Eksotha Mahallesi ahalisinden ve tüccardan Hacı İzzetzâde Hasib efendi 2) ibn-i Hüseyin efendi ibn-i el-hac İzzet Ağa medîne-i mezkûre hükümet konağında mahkeme-i istînâf-a mahsûsa odada ma'kud-ı meclis-i 3) şer'î şerif-i enverde da'va vekillerinden Sokrati efendi veled-i Gorgor muvâcehesinde takrir-i kelâm ve ta'bir ani'l-meram edip, 4) pederim ve mûrisimiz müteveffâ-i mûmâileyh Hüseyin efendinin hîn vefâtında yanında ve mahalli sâirede bi'l-cümle terekesini 5) vâziü'l-yed olanlardan ve zimem-i nâsda olan alacağı erbâbından ve mûrisimiz müteveffâ-i mûmâileyhden mevrûs 6) bi'l-cümle emlâk ve arazileriyle şimdiye kadar leh ve aleyhimizde vuku' bulmuş ve bundan böyle vuku' bulacak 7) her nev'i alacak ve verecek ve emlâk ve arazi ve zarar ve ziyân ve cezâ ve hûdud vesâire her nev'i de'âvinin 8) lazım gelenler ile mehâkim-i şer'î ve nizâmiye ve ticâriye ve cezâiye ve mecâlis-i idâre ve devâir-i resmiyenin her bir aksamında 9) bidâyeten ve istinâfen ve temyizden i'âdeten ve itirâzen ve tashihen taleb ve da'vaya ve muhâkeme ve muhâsemeye ve kendi imzâsıyla 10) ehl-i hibre nasb ve ta'yinine ve hacz ve protesto vaz' ve fekkine ve iflâsına ve konkordato mukâveleleri 11) fesh ve ifâyâ ve tasdîk-i icrâyâ ve muâmelât-ı iflâsiyenin kanun dairesinde rü'yetine sındık ta'yin 12) ve

azline ve ayruca mezûniyet istihsâl etmeksizin iştikâ-i anî'l-hükkâma ve redd-i a'zâyâ ve leh ve aleyhimizde sâdır 13) olacak i'lâmâtının teblîğ ve tebellüğüne ve mevkî-i icrâ-yı vaz'ına ve husûsat-i mezkûrenin mütevekkîf olduğu umûrun 14) küllisini uhrâ tevkiyle me'zûn olmak üzere validem Nafia hanım ile li-ebeveyn er karındaşlarım Nesib ve Rahmi efendiler ile 15) li-ebeveyn kız karındaşlarım Mevhibe ve Saadet hanım tarafından bin üç yüz on sekiz senesi Recebi'l-Ferdi' in yigirmi dokuzuncu 16) günü tarihlü bir kıt'a hüccet-i şer'î mücibince vekîl olmamla ben dahî ber vech-i muharrer uhrâ tevkiyle me'zûn olduğum cihetle 17) müvekkilûn-ı mûmâileyhim taraflarından ve kendi tarafımdan bi'l-asâle ve bâ-hüccet-i şer'iyye vasîsi olduğum li-ebeveyn 18) er karındaşım sağîr Nizamettin tarafından bi'l-vesâyâ ber vech-i meşrûh mûmâileyh Sakaratı efendiye vekâlet-i mütelekka-i 19) amme-i sahîha-i şer'i ile vekîl ve nâib menab nasb ve ta'yin eyledim dedik de gibbe't-tasdîkî's şer'î, mâ vaka'a 20) bi't-taleb ketb olundu. Fi'l yevmi't-tâsi ve'l-işrun min şehri Recebi'l-Ferd li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf."

21) Hacı Amiş zâde Osman Efendi

22) Abdi Ağazâde Mehmed Ağa

23) ve Ekşioğlu Ali Ağa

VARAK 15-A

Kayıt No: 1

Vekâlet Hücceti (Numara 288)

1) "Husûs-i âti'l-beyânın bi'l-iltimâs mahallinde istimâ' ve ketb ve tahrir cânib-i şer'at-î garrâdan me'zûnen irsâl 2) olunan kâtip Abdi Efendi ibn-i el-hac Mehmed Efendi merkez vilâyet olan medîne-i Trabzon mahallâtından Eksotha 3) mahallesinde kâin Hacı İzzetzâde Hüseyin Sabri efendinin hayatında sâkin olduğu menzile varup, cerîde-i şer'de 4) mazbûtu'l-esâmi-i müslimînin huzurlarında akd-i meclis-i şer'î ali ettik de, menzil-i mezkûrede sâkin iken bundan 5) bir sene mukaddem vefât eden Hacı İzzetzâde Hüseyin Sabri efendi ibn-i el-hac Hüseyin Ağa ibn-i Abdullah'ın verâseti 6) zevce-i menkûha metrûkesi Nafia hanım ibnet-i Abdullah ve sulb-i kebîr oğulları Hasib ve Nesib ve Rahmi ve sulb-i sağîr oğlu 7) Nizamettin efendiyle sulbiye-i kebîre kızları Mevhibe ve saadet hanımlara münhasıra olduğu bi'l-ihbâr lede's-şer'i'l 8) enverde zâhir

ve mütehakkık olduktan sonra verese-i mezbûrûndan olub zâtları ta'rîf-i şer'î ile muarrefeler zevcî 9) mezbure Nafia hanım ile ibnet-i mûmâileyhım Nesib ve Rahmi efendiler ve benât-ı mezbûrât Mevhibe ve Saadet hanımlardan 10) her biri meclis-i ma'kûd-ı mezkûrede verese-i mezbûrûndan olub, nefsinden asıl ve siğâr mûmâileyh Nizamettin 11) efendinin tesviye-i umuruna bâ hüccet-i şer'î vasî mensûbi ibn-i mûmâileyh Hasib efendi mahzarında takrir-i kelâm 12) ve ta'bir ani'l-meram edip, mûrisimiz müteveffâ-i mûmâileyh Hüseyin efendinin hîn vefâtında yanında ve mahalli sâirede 13) bi'l-cümle terekesini vâziü'l-yed olanlardan ve zimem-i nâ senedde olan alacağı erbâbından mûrisimiz müteveffâ-i mûmâileyhden 14) mevrûs medîne-i mezkûre ile mahalle-i sâirede vâki' bi'l-cümle emlâk ve arazileri ile şimdîye kadar leh ve aleyhimizde 15) vuku' bulmuş ve bundan böyle vuku' bulacak her nev'i alacak ve verecek ve emlâk ve arazi hûdud ve cezâ 16) ve zarar ve ziyân vesâire her nev'i de'âvinin iktizâ eden mehâkim-i şer'iyye ve nizâmiye ve ticâriye ve cezâiyenin ve mecâlis-i 17) idâre ile devâir-i resmiyenin her bir aksamında bidâyeten ve istinâfen ve temyizen i'âdeten ve itirâzen ve tashihen müdde'î 18) müdde'î aleyh ve şahs-ı sâlis sıfatıyla taleb ve da'vaya ve muhâkeme ve muhâsemeye ve kendi imzâsıyla lâyiha ve istimâ'ına 19) tanzîm ve takdîmine ve ihzâriye kat' ve şâhid ikâme ve istimâ'ına ve yemîn teklîf ve kabûlüne ve hacz ve protesto vaz' ve fekkine 20) ve mümeyyiz ve hüküm ve ehl-i hibre nasb ve ta'yinine ve azline leh ve aleyhimizde sâdır olacak i'lâmâtının teblîğ ve tebellüğüne ve mevki'-i 21) icrâ-yı vaz'ına ve mûrisimiz namına merhûn olan emlâk ve arazilerin hâvi olduğu mebâliği medyûnlardan tamamen 22) ahz-ü ve kabz ve rehîninden emlâk ve arazilerin muâmeleyi intikaliyeleri üzerlerimize ba'del-icrâ dilediğini 23) talibine kat'iyyen bey' ve ferağa ve kabza semen ve bedel ve bey' ve ferâğ mezkûru mahalli meclisinde lâzîmü'l-huzûr zevât 24) muvâcehesinde takrir ve i'tâsında ve inde'l-hâce bizim için emlâk ve arazi ve iştirâ ve teferru'na ve başkaca mezûniyet 25) ihtiyaç kalmaksızın iştikâ-i ani'l-hükkâm muhtıra ve istid'âlarını kendi imzâsıyla tanzîm ve takdîmine ahz-ü ve kabz 26) ve bi'l-cümle makbûzatını bize irsâl ve îsâl ve teslîme sulh ve ibrâya ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûreden mütehaddit 27) her nev'i deâvî ve hukukumuzun son dereceye kadar rü'yetine husûs-ı mezkûr mütevekkîf olduğu umûrun 28) küllisini uhrâ tevkiyle me'zûn olmak üzere tarafımızdan vekâlet-i amme-i mütelekka-i sahîha-i şer'i ile mûmâileyh 29) Hasib efendiyi suret-i umûmiyede vekîl ve nâib-i menab nasb ve ta'yin eyledik dediklerin de makrun 30)

mezbûrdan Nafia ve Mevhibe ve Saadet hanımlar ile Nesib ve Rahmi efendileri bi'l-cümle sâdır olan kelimât-i 31) meşrûhalarında vekîl-i mûmâileyh Hasib efendi vecâhen tahkik ve şifâhen tasdîk eylediklerine kâtip 32) mûmâileyh mahallinde ketb ve tahrîr ve me'an mebsût emnâ-i şer'le meclis-i şer'a gelup, alâ vukûhi inhâ ve takrîr 33) etmeğîn, ma vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l yevmi't-tâsi ve'l-işrun min şehri Recebi'l-Ferd li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf.”

34) Yaveri Saharzâde Abdu'n-nasır efendi ibn-i El-hac Mustafa Efendi.

35) ve Subaşıoğlu Mehmed Emin Efendi

36) ve Hacı Amiş zâde Osman Efendi

37) ve Kemterzâde Murad Efendi ve gayrihum

Kayıt No: 2

Vekâlet Hücçeti (Numara 289)

1) “Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon mahallatından Kavak Meydan Mahallesi ahalisinden Abdi Ağa 2) zâde Hayrullah efendi ibn-i Abdi efendi ibn-i Hüseyin medîne-i mezkûre mahallesinde meclis-i şer'ide 3) da'va vekillerinden Sokrati efendi veled-i Gorgor muvâcehesinde takrir-i kelâm ve ta'bir ani'l-meram 4) edip Bayram Bey mahallesinden Abdi Ağazâde Rasim efendi ile ma'lûmu'l-esâmi-i 5) kesân zimmetlerinde bâ sened ve bâ defter rehinli ve rehinsiz bi'l-cümle alacaklarım ile şimdiye kadar 6) leh ve aleyhimizde ikâme olunmuş ve bundan böyle ikâme olunacak her nev'i alacak ve verecek 7) ve emlâk ve arazi ve zarar ve ziyade cezâ ve hûdud vesâire de'âviyenin iktizâ 8) edenler ile mehâkim-i şer'iyeye ve nizâmiyenin her bir aksamında, bidâyeten ve istinâfen 9) ve temyizen ve i'âdeten ve itirâzen müdde'î ve müdde'î aleyh ve şahs-ı sâlis sıfatıyla taleb 10) ve da'vaya ve muhâkeme ve muhâsemeye ve kendi imzâsıyla lâyiha ve istimâ'ına tanzîm ve takdîmine 11) ve ihzâriye kat' ve şahid ikâme ve istimâ'ına ve tahlîf ve tehâlûf ve mümeyyiz ve hüküm 12) ehl-i hibre nasb ve ta'yinine ve hacz ve protesto vaz' ve fekkine ve leh ve aleyhimizde sâdır 13) olacak i'lâmâtının tebliğ ve tebellüğüne ve mevkı'-i icrâ-yı vaz'ına ayruca mezûniyet 14) istihsâl etmeksizin iştikâ-i ani'l-hükkâma ve redd-i a'zâya husûs-i mezkûr 15) mütevekkîf olduğu umûrun küllisine tarafımdan vekâlet-i amme-i mütelekka-i sahîha-i şer'i 16) mûmâileyh Sokrati efendiyi vekîl ve nâib menab nasb ve

ta'yin eyledim dedik de 17) gıbbe't-tasdîkı's-şer'î, mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi'r-râbi min şehri 18) Şa'bani'l-mu'azzam li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf.”

VARAK 15-B

Kayıt No: 1

Vekâlet Hücleti (Numara 290)

1) “Fi'l-asl dersa'âdette Kadı Köyünde Cafer Ağa Mahallesi ahalisinden olub merkez 2) vilâyeti olan medîne-i Trabzon mahallatından İskender Paşa mahallesinde misafiren sâkin 3) Tebe'a-i Devlet-i Aliyye'nin Ermeni milletinden Celalyan Bağos veled-i İstador veled-i Barsah 4) medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i şer'îde da'va vekillerinden Beşirzâde Muhammed Mithat 5) efendi ibn-i Ahmed Hamdi Efendi mahzarında takrir-i kelâm ve ta'bir ani'l-meram edip, İskender Paşa 6) mahallesinde kâin mâlik olduğum, tarafları [?] ağa mülkü ve tarîk-i amme ve Kokoyan 7) Hacator hanesi ve doğramacı Ertin ve doğramacı Erkal oğulları hanesi ile 8) mahdûd bir bab hâne ile müştemelâtında müste'ciren ikâmet eden tüccardan 9) ... Hacator ağanın mezkûr haneden ihracı ve heyet-i asliyesi 10) üzere teslimine ve zarar vukû'unda tazmînat dava ikâmesine ve mezkûr 11) haneye Hacatoryan Ohannes bey ve fûruht ettiğimden bahisle doğramacı 12) Erkaloğlu Kirkor tarafından ikâme edilen şüf'a davasının 13) müdefaâsına husûsat-ı mezkûreyi bundan böyle leh ve aleyhimde 14) ikâme olunacak her nev'i de'âvinin lazım gelenler ile mehâkim-i şer'î 15) ve nizâmiyenin her bir aksamında, bidâyeten ve istinâfen ve temyizen 16) i'âdeten ve itirâzen taleb ve da'vaya ve muhâkeme ve muhâsemeye ve kendi 17) imzâsıyla li-eyyi tanzîm ve takdîmine ve ihzâriye kat'ına ve şâhid 18) ikâme ve istima'ına tahlîf ve tehâlûfe ve mümeyyiz ve hüküm ve ehl-i hibre 19) nasb ve ta'yinine hacz ve protesto vaz' ve fekkine ayruca mezûniyet 20) istihsâl etmeksizin iştikâ-i ani'l-hükkâma ve redd-i a'zâyâ 21) leh ve aleyhimizde sâdır olacak i'lâmâtının teblîğ ve tebellüğüne ve mevkî'-i 22) icrâ-yı vaz'ına husûs-i mezkûr mütevekkîf olduğu umûrun küllisine 23) tarafımdan vekâlet-i amme-i mütelekka-i sahiha-i şer'i ile mûmâileyh Mithat efendiye 24) vekîl ve nâib menab nasb ve ta'yin eyledim dedik de gıbbe't-tasdîkı's-şer'î, 25) mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi't-tâsi' râbi min şehri Şabanül muazzam 26) li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf.”

Kayıt No: 2

İsbât-ı Verâset Hücceci (Numara 291)

1)“Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon’a merbut Tos karyesi ahalisinden asâkir-i şâhânedan Erzincan sancağında 2) [?] yedinci Nişancı Tabur’unun ikinci Bölüğünde bundan akdem vefât eden Mahmudoğlu Ali Çavuş ibn-i 3) Mahmud bin Osman’ın babası ve ber vech-i âtî vârisi olduğunu iddia eden mezbur Mahmud bin Osman bin Abdullah medîne-i mezkûre mahkemesinde 4) meclis-i şer’î şerîf-i enverde, müteveffâ-i mezburun zikr-i âtî vecihle medyûn olan medîne-i mezkûre mahallatından Hoca Halil 5) mahallesi ahalisinden Abdi Ağazade Mehmet Ağa ibn-i Abdi ağa mahzarında üzerine da’va ve takrir-i kelâm edip, müteveffâ-i mezbur Çavuş ibn-i 6) benim fîrâşımdan hâsıl ve zevcem Cemile Hatun ibnet-i Ömer’den mütevellid sulb-i sahîh oğlum olub, vefât ettik de verâseti babası 7) benimle hala mezkûr Tos karyesinde sâkine validesi mezbure Cemile Hatun ibnet-i Ömer’e münhasıra olub bizden başka vâris 8) ve terekesine müstehak ahar kimesnesi olmamakla mûrisimiz müteveffâ-i mezbur Ali Çavuş’un mezbur Mehmed Ağa zimmetinde cihet-i karzından 9) alacak hakkı olan on altı gurus kıbeli’l-ahz ve’l-istîfâ vefât etmekle sual olunup meblağ-i mezkûrdan mesele-i 10) mîrasımız vecihle bana isâbet eden beş gurus bana edâ ve teslîm medyûn mezbur Mehmed Ağa’ya kıbel-i şer’den tenbih olunmak matlûbumdur. 11) deyu ba’de’l-da’va ve’s-sûal ol dâhi cevâbında müteveffâ-i mezbur Ali Çavuş ile’l-vefât zimmetinde ol miktar gurus 12) deyni olduğunu ikrâr ve i’tiraf edip lakin müdde’î mezbure mâ adâ verâset-i müdde’âsını bilmem deyu inkâr edicek müdde’î mezbur 13) Mahmut’tan ber vech-i meşrûh müdde’âsına mutâbık beyyine taleb olunduk da her biri udûl-i ehrâr-i ricâl-i müsliminden ve sâlifî’z-zikr Tos 14) karyesi ahalisinden Alemdaroğlu Hüseyin bin Emin ve Bekaroğlu Mehmed bin Durmuş nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer’a 15) hâzirân olup, eseri’l-iştihâd fi’l-hakîka müteveffâ-i mezbur Ali Çavuş efendi ibn-i Mahmud bin Osman iş bu müdde’î mezbur Mahmud’un fîrâşından 16) hâsıl ve zevcesi Cemile Hatun ibnet-i Emirden mütevellid sulb-i sahîh oğlu olub, vefât ettik de verâseti babası mezbur Mahmud ile 17) hala sâlifî’z-zikr Tos karyesinde zâtî ma’lûmumuz olan validesi mezbure Cemile Hatun ibnet-i Ömer’e münhasıradır bunlardan 18) başka vâris ve terekesine müstehak ahar kimesnesi olduğu bizim ma’lûmumuz değildir. Biz bu hususa bu vech üzere şâhidleriz, şehâdet dahî 19) ederiz deyu her biri müttefikî’l-lafz olmağı edâ şehâdet-i şer’i etmeleriyle şâhidân

mezbûran evvelâ usûl-i mevzû'âsına 20) tatbîkan ba-varâka-ı mesture memhûre sâlîfî'z-zikr Tos karyesi imamı Mahmudoğlu Osman bin Emir ve ihtiyar meclisi a'zâsından 21) Seferoğlu Hasan ibn-i Ahmed nâm kimesnelerden sırren ve ba'de Bekiroğlu Mehmed bin Durmuş ve Mehmed bin İbrahim nâm kimesnelerden bi'l-muvâcehe 22) alenen lede't-tezkiye adl ve makbûli's-şehâde ettikleri bi'l-ihbâr lede's-şer'i'l-enver zâhir mütehakkık ve şehâdetleri 23) hayyiz-i kabûlde vâki' olmağın mücebince ba'de'l-hüküm ve'l-beyyine ma vaka bit 'taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi'r-râbi min şehr-i Şa'bani'l-mu'azzam 24) li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf."

25) Mahmudoğlu Kahraman bin Mehmed

26) ve Dülgeroğlu Mahmud bin Ahmed ve gayrihum

VARAK 16-A

Kayıt No: 1

Vesâyet Hüceti (Numara 292)

1) "Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon mahallâtından Pazarkapısı mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden 2) Güler hanım ibnet-i el-hac Ruşen Ağazâde Mehmed efendi ibn-i el-hac Ruşen Ağa'nın ve sadriye-i sagîre kızı Ahsen 3) bint Karaalizâde Hafız Ahmed efendinin validesi müteveffâ-i mezbûreden mevrûs malını hıfz ve hirâsete 4) ve umurunu tesviye ve rü'yete kıbel-i şer 'den bir vâsi nasb ve ta'yin olunmak ehem ve elzem olduğu ecilden sagîretân mezbûretanın 5) li-ümmi ceddesi olup emânet ile mârûfe ve istikâmet ile mevsûfe ve her vecihle vesâyet uhdesinden gelmeye 6) kâdire iduğı zeyl-i vesîkada muharreru'l-esâmi-i müslimînin ihbârlarıyla, lede's-şer'i'l-enverde, zâhir ve mütehakkık olan 7) iş bu bâisetü'l-küttâb Zekiye hanım ibnet-i Hocaâde Hacı Hüseyin efendi sığâre mezburenin vakt-i rüşd ve seddâdlarına 8) değin validesi müteveffâ-i mezbûreden mevrûs malını hıfz ve hirâsete umurunu tesviye ve rü'yete kıbel-i şer 'den 10) vâsi nasb ve ta'yin olunduk da, ol dahî vesâyet-i mezkûreyi kabul ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbağı edâya taahhüd ve iltizâm 11) etmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l yevmi'l-hâdî ve'l işrun min şehri Recebi'l-Ferd li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf."

12) Mahalle-i mezkûre imamı Hurşit Efendi ibn-i Süleyman Efendi

13) ve Muhtarı Molla Bekirzâde Ahmed Efendi

14) ibn-i Hafız Osman Efendi

15) ve ihtiyar meclisi a'zâsından Tevfik Efendi

16) ibn-i Osman Efendi ve gayrihum

Kayıt No: 2

Nafaka Hücceci (Numara 293)

1) “Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon mahallâtından Pazarkapısı mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Güler Hanım 2) ibnet-i el-hac Ruşen Ağazâde Mehmed efendi ibn-i el-hac Ruşen Ağa'nın ve sadriye-i sagîre kızı Ahsen bint hafız 3) Ahmed efendinin tesviye-i umuruna bâ hüccet-i şer'îye vasî mensûbesi li-ümmi ceddesi mu'arrefet'üz-zât Zekiye hanım ibnet-i 4) el-hac Hüseyin efendi medîne-i mezkûre mahkemesinde, meclis-i şer'î şerîf-i enverde, hâlen bi-hakkı'l-hizâne hacir ve terbiyemde 5) olan iş bu hâzir'un bi'l-meclis sığâre mezbure Ahsen'e yine nafaka ve kisve ve behâya eşed ihtiyaç ile muhtaç olmakla 6) validesi müteveffâ-i mezbûreden mevrûs malından kadr-i kifâye meblâğ farz ve takdir olunmak muradımdır dedik de 7) vasî mezburenin takrîr-i meşrûhi vakı'a mutâbık ve nefsi'l-emre muvâfık ve zikr-i âti mübelliği dahî kadr-i ma'rûf iduğu 8) zeyl-i vesîkada muharreru'l-esâmi-i müslimînin ihbârlarıyla, lede's-şer'i'l-enverde, zâhir ve mütehakkık olmakla sığâr mezburenin 9) validesi müteveffâ-i mezbûreden mevrûs malından iş bu tarih-i hüccet'den itibâren yevmiye dörder guruştan şehri 10) yüz yigirmi guruş farz ve takdir olunup meblâğ mevrûz-i mezkûri sağır mezburenin nafaka kisve behâ 11) vesâir levâzım-ı zarûriyyelerine harç ve sarf ve lede'l iktizâ istidâneye inde'z-zarf, validesi müteveffâ-i mezbûreden 12) mevrûs malına rücu'a vasî mezbure Zekiye hanıma kıbel-i şer'den izin verilmeğin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l yevmi'l 13) hâdî ve'l işrun min şehri Recebi'l-Ferd li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf.”

14) İmam Hurşid Efendi ibn-i Süleyman Efendi

15) ve Muhtar Ahmed Efendi ibn Hafız Osman Efendi

16) ve ihtiyar meclisi a'zâsından Tevfik Efendi ve gayrihum

Kayıt No: 3

İsbât-ı Verâset Hücceci (Numara 294)

1) “Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon mahallâtından Kasım Ağa Mahallesi sâkinlerinden iken bin üç yüz on sekiz senesi 2) Recebi’l- Ferdi’nin on üçüncü günü vefât eden Şatırzâde kerimesi Habibe hanım ibnet-i Beyram bey ibn-i Hamid’in 3) zevcî ve ber vech-i âtî vârisi olduğunu iddia eden mahalle-i mezkûre ahalisinden Şatırzâde Hurşid bey ibn-i Mikdad’ın 4) ibn-i Ahmed Bey medîne-i mezkûre mahkemesinde, meclis-i şer’î şerîf-i enverde müteveffâ-i mezburenin zikr-i âti vecihle medyûn 5) olan medîne-i mezkûre mahallâtından Boztepe-i Zir mahallesi ahalisinden Feyyazoglu Mustafa bin Mehmed mahzarında üzerine 6) da’va edip, müteveffâ-i mezbure Habibe hanım ile’l-vefât mehr-i müeccel-i mâ’lûmem tesmiyesiyle zevcî menkûha [?] 7) olub vefât ettik de verâseti zevcî benimle mezkur Kasım Ağa mahallesinde sâkin validesi Şemse Hanım ibnet-i Ahmed Bey ve sadr-i 8) sığar oğulları Hasan ve Molla Selahattin münhasıra olub bizden başka vâris ve terekesine müstehak ahar kimesnesi 9) olmayıp, mesele-i mîrasımız dahî otuz altı sehimden olup, sehmi mezkûreden dokuz sehim bana ve altı sehim 10) ümmi mezbure Şemse hanıma ve yedişer sehimden yigirmi bir sehmi velileri olduğum ebnâ-i mezbûrdan Hasan ve Selahattin ve Halid 11) beylere isâbet etmekle mûrisimiz müteveffâ-i mezburenin hayatında ile’l-vefât mezbur Mustafa zimmetinde cihet-i 12) karz-ı şer’den alacak hakkı olan yetmiş iki gurus kıbeli’l-ahz ve’l-istîfâ vefât etmekle suâl olunup, meblağ-i mezbûrdan 13) mesele-i mîrasımız vecihle benimle velileri olduğum sığar mezbûrunun hisselerimize isâbet eden altmış gurus bana edâ ve teslim 14) medyûn mezbur Mustafa’ya kıbel-i şer’den tenbih olunmak matlûbumdur deyu ba’de’l-da’va ve’s-sûal ol dâhi cevâbında müteveffâ-i mezbure 15) Habibe hanım ibnet-i Beyram bey ibn-i Hamid’in ile’l-vefât zimmetinde cihet-i merkûmeden ol miktar gurus deyni olduğunu tâyan 16) ikrâr ve i’tiraf edip lakin müdde’î mûmâileyh Hurşid beyin mâ adâ verâset-i müdde’âsını bilmem deyu inkâr edicek müdde’î mûmâileyh 17) Hurşid beyin ber vasî meşrûh müdde’âsına mutâbık taleb olunduk da her biri udûl-i ehrâr-i ricâl-i müsliminden ve sâlifi’z-zikr 18) Kasım Ağa mahallesinden Tuzcuzâde Hüseyin Bey ibn-i Osman bey ve İlyaszâde Mehmed Temel efendi ibn-i Temel Efendi nâm kimesneler li-ecli’ş 19) şehâde meclis-i şer’î hâzirân olup eseri’l-iştihâd fi’l-hakîka müteveffâ-i mezbure Habibe Hanım ibnet-i Beyram bey ibn-i Hamid bey 20) ile’l-vefât mehr-i müeccel-i ma’lûm-ı tesmiyesiyle iş bu müdde’î mûmâileyh Hurşid Bey ibn-i Mikdad Bey ibn-i Ahmed Bey’in zevce-i menkûha-i 21) medhûlün bihâsı olub vefât ettik de verâseti zevcî iş bu müdde’î

mûmâileyh Hurşid Bey ile sâlifî'z-zikr Kasım Ağa mahallesinde 22) sâkin zât-ı ma'lûmumuz olan validesi Şemse hanım ibnet-i Ahmed Bey ile sadr-i sağır oğulları Hasan ve Selahattin ve Halid 23) beylere münhasıradır bunlardan başka vâris ve terekesine müstehak ahar kimesnesi olduğu bizim ma'lûmumuz değildir. Biz bu hususa bu vech üzere 24) şâhidleriz, şehâdet dahî ederiz deyu her biri müttefikî'l-lafz olmağı edâ şehâdet-i şer'î ettiklerinde şâhidân mezbûran 25) evvelâ usûl-i mevzû'âsına tatbîkan ba-varâka-ı mesture memhûre sâlifî'z-zikr Kasım Ağa mahallesi imamı Abdullah Efendizâde 26) Mustafa Efendi ibn-i Hafız Ali Efendi ve ihtiyar meclisi a'zâsından Arnavud-zâde Hasan Efendi ibn-i el-hac Mehmed Ağa ve li-Hüseyin zâde 27) Hasan Efendi ibn-i Mehmed Efendi nâm kimesnelerden sırren ve ba'de Avcıoğlu Temel Efendi ibn-i Abdullah ve Sakızzâde Mehmed Efendi ibn-i Hacı İzzet 28) nâm kimesnelerden bi'l-muvâcehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbûli's-şehâde ettikleri bi'l-ihbâr lede's-şer'î'l-enver zâhir 29) mütehakkık ve şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' olmağın mücebince ba'de'l-hüküm ve'l-beyyine ma vaka bit 'taleb ketb olundu. Fi'l yevmi'l-hâdî 30) min şehr-i Şa'bani'l-mu'azzam li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf."

VARAK 16-B

Kayıt No: 1

Kabûlüne Mevkûf Vekâlet Hücçeti (Numara 295)

1) "Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon mahallâtından İskender Paşa Mahallesi mütemekkinlerinden ve Tebe'a-i Devlet-i Aliyye'nin 2) Ermeni milletinden Baisciyan Hacator Ağa veled-i Himyarsun veled-i Hacator medîne-i mezkûrede hükümet konağında 3) mahkeme-i istînâf-a mahsûsa odada ma'kud-ı meclis-i şer'îde Erzurum vilâyeti dâhilinde Bayburt kazâsının nefsi 4) kazâsı mahallâtından [?] mahallesinde ... kâin bin üç yüz dokuz senesi teşrin-i evvelin 5) on ikinci günü tarihlü ve yigirmi bir sıra numara ile murakkam bir kît'a sened-i hakânî mücebince mâlik olduğum beyne'l-ahali 6) ve'l-cîrân, ma'lûmul hudud, bir bab aşhâne maa havlu da olan hisse-i şâyialarımı mahallinde taleb-i zuhurunda semen 7) misilleriyle ahâra kat'iyen bey' ferâğa ve kabza, semen ve bedele ve makbûzunu bana irsâl ve îsâl ve teslîme ve bey' mezkûri 8) lâzımı'l-hâzur zevât muvâcehesinde takrîr ve i'tâsında ve muâmele-i nizâmiyesine icrâ-yı ve husûs-ı mezkûr 9) mütevekkîf olduğu umûrun küllisini,

tarafımızdan vekâlet-i amme-i mütelekka-i sahîha-i şer'i ile hala Bayburt kazâsında 10) sâkin mutafyan nazariye veled-i Atam'ı kabûlüne mevkûfe vekîl ve nâib-i menab nasb ve ta'yin eyledim deyu 11) hatm-i kelâm etmeğin ma vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi min şehri Şa'bani'l-mu'azzam li-seneti semân 12) aşera ve selâse mietin ve elf.”

13) Handiyan Kasbar Efendi veled-i Ağbab ve gayrihum

Kayıt No: 2

İsbât-ı Verâset Hücceci (Numara 296)

1) “Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon nevâhiyesinden Maçka nâhiyesine tâbi Ceykanuvi karyesinin 2) Konkol mahallesi ahalisinden iken bin üç yüz on sekiz senesi Recebi'l 3) Ferd 'inin evâilinde vefât eden Emir Alizâde Tahsin Efendi ibn-i Osman Efendi 4) ibn-i Mehmed Ağanın sulb-i kebîr oğlu ve ber vech-i âtî vârisi olduğunu iddia eden mahalle-i 5) mezkûre sâkinlerinden Mehmed Efendi ibn-i el-mezbur Tahsin Efendi ibn-i Osman Efendi medîne-i mezkûre 6) mahallesinde meclis-i şer'î şerîf-i enverde müteveffâ-i mezburun zikr-i âtî vecihle medyûn olan 7) medîne-i mezkûre mahallatından Kindinar mahallesi ahalisinden Ekşioğlu Ali Ağa ibn-i Hurşid Ağa 8) mahzarında üzerine da'va ve takrir-i kelâm edip, bin müteveffâ-i mezbur Tahsin efendi ibn-i Osman 9) ibn-i Mehmed Ağanın fîraşından hâsıl ve zevcesi Zehra Hatun ibnet-i Emir Alizâde Ahmet'ten 10) mütevellid sulb-i sahîh oğlu olmamla verâseti oğlu benimle hâlâ sâlifî'z-zikr Konkol 11) mahallesinde sâkinler sulb-i kebîr oğlu Rahmi sulb-i kebîre kızları Şahende ve Remziye 12) ve Asiye ve zevce-i menkûhası Zehra Hatun ibn-i el-mezbur Ahmed ve validesi Refia 13) hatun ibnet-i Ömer'e münhasıra olub bizden başka vâris ve terekesine müstehak ahar 14) kimesnesi olmayıp, mesele-i mîrasımız dahî yüz altmış sekiz sehinden olub 15) sehmi mezkûreden yigirmi bir sehimi zevce-i mezbure Zehra hatuna ve yigirmi sekiz 16) sehmi ümmi-i mezbure Refia hatun ve otuz dört sehinden altmış sekiz 17) sehmi benimle diğer oğlu Rahmi'ye ve on yedişer sehinden elli sehmi menab 18) mezbûrât Şahende ve Remziye ve Asiye hatunlara isâbet etmekle 19) babam ve mûrisimiz müteveffâ-i mezbur Tahsin Efendi ibn-i Osman Efendi ibn-i Mehmed Efendinin 20) ile'l-vefât mezbur Ali Ağa zimmetinde cihet-i karz'dan alacak hakkı olan 21) yüz altmış sekiz gurus kîbeli'l-ahz ve'l-istîfâ vefât etmekle meblağ-i mezbur 22) benimle verese-i sâiresine mevrûs

olmamla sual olunup meblağ-i mezbûrdan 23) mesele-i mîrasımız vecihle bana isâbet eden otuz dört gurus bana edâ 24) ve teslim medyûn mezbur Ali Ağa'ya kıbel-i şer 'den tenbih olunmak matlûbumdur deyu 25) ba'de'l-da'va ve's-sûal ol dâhi cevâbında müteveffâ-i mezbur Tahsin Efendi 26) ibn-i Osman Efendi ibn-i Mehmed Efendi ile'l-vefât zimmetinde cihet-i merkûmeden 27) ol miktar gurus sahîhan deyni olduğunu tâyian ikrâr ve i'tiraf edip 28) lakin müdde'î ibn-i mezbur Mehmed Efendinin mâ adâ verâset-i müdde'âsını bilmem deyu 29) inkâr edicek müdde'î mezbure Mehmed Efendiden ber vasî meşrûh müdde'âsını 30) mutâbık beyyine taleb olunduk da her biri udûl-i ehrâr-i ricâl-i müsliminden sâlifî'z 31) zikr Konkol mahallesi ahalisinden Emir Alizâde Abdülkadir ibn-i Ahmed ve hacı 32) oğlu Mustafa ibn-i Ali nâm kimesneler li-eclî's-şehâde meclis-i şer'i hâzirân olup 33) eseri'l-iştihâd fi'l-hakîka zâtî ma'lûmumuz olan iş bu müdde'î mezbur Mehmed Efendi 34) müteveffâ-i mûmâileyh Tahsin Efendi ibn-i Osman Efendinin firaşından hâsıl ve zevcesi 35) mezbure Zehra Hatun ibnet-i Ahmet'ten mütevellid sulb-i sahîh oğlu olub 37) ol vecihle müteveffâ-i mezbur Tahsin efendinin verâseti sulb-i sahîh oğlu iş bu 36) müdde'î mezbur Mehmed Efendi ile zâtları ma'lûmumuz olan hâlâ sâlifî'z-zikr Konkol 38) mahallesinde sâkinler sulb-i sahîh oğlu Rahmi ve sulb-i kebîre kızları zâtları ma'lûmumuz olan”

VARAK 17-A

39) “Şahende ve Remziye ve Asiye ve zevcesi Zehra hatun ibnet-i Ahmed ve validesi Refia hatun 40) Ömer'e münhasıradır bunlardan başka vâris ve terekesine müstehak ahar kimesnesi olduğu bizim 41) ma'lûmumuz değildir. Biz bu hususa bu vech üzere şâhidleriz, şehâdet dahî ederiz deyu 42) her biri müttefiki'l-lafz olmağı edâ şehâdet-i şer'iyye etmeleriyle şâhidân mezbûran evvelâ usûl-i 43) mevzû'âsına tatbîkan ba-varâka-ı mesture memhûre sâlifî'z-zikr Çikanoy Konkol mahallesi imamı 44) Velioğlu Ömer Efendi ibn-i Hasan ve muhtarı Emirzâdeoğlu Nafiz bin Hurşid ve ihtiyar meclisi a'zâsından 45) Resuloğlu Mehmed bin Ali nâm kimesnelerden sırren ve bâdehu Salihoğlu Hüseyin Onbaşı ibn-i Ruşen ve Salih 46) oğlu Ali bin Abanos ve Salihoğlu Hüseyin Mehmed nâm kimesnelerden bi'l-muvâcehe alenen lede't-tezkiye adl 47) ve makbûli's-şehâde ettikleri bi'l-ihbâr lede's-şer'i'l-enver zâhir mütehakkık ve şehâdetleri hayyiz-i kabûlde 48) vâki' olmağın mûcebince ba'de'l-hüküm ve'l-beyyine ma vaka bit 'taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-tâsi min şehri 49) Şa'bani'l-mu'azzam li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf.”

50) Resuloğlu Ali Ağa

51) Abdi Ağazâde Mehmed Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 1

Vekâlet Hüceti (Numara 297)

1) “Husûs-i âti’l-beyânın bi’l-iltimâs mahallinde istimâ’ ve ketb ve tahrir cânib-i şerî’at-î garrâdan me’zûnen irsâl olunan 2) kâtip Hafız Osman Remzi efendi ibn-i Abdülaziz efendi merkez vilâyet olan medîne-i Trabzon mahallatından Kasım 3) Ağa mahallesinde vâki’ Şatırzâde Subhi Bey’in sâkin olduğu menzile varup, cerîde-i şer’de mazbûtu’l-esâmi-i 4) müslimîn huzurlarında akd-i meclis-i şer’î ali ettik de, menzil-i mezkûrede sâkin ve zâtı ta’rif-i şer’î ile 5) muarref olan Serhat hanım ibnet-i Ali bey ile sadr-i kebîr mahdumu Subhi bey ibn Bayram Bey’den her biri 6) meclis-i ma’kûd-ı mezkûrede, da’va vekillerinden Nikolaki Orfanidi efendi veled-i Konstantin mahzarında her biri 7) takrîr-i kelâm ve ta’bir anî’l-merâm edip mahalle-i mezkûreden Şatırzâde Hurşid bey ibn-i Mikdad bey ibn-i 8) Ahmed’in tarafından aleyhimizde ikâme olunan muhâye’e da’vasıyla gerek mûmâileyh ve gerek sâir kesân ile 9) maan veya münferiden leh ve aleyhimizde olarak şimdiye kadar vuku’ bulmuş ve bundan böyle vuku’ bulacak emlâk 10) ve arazi alacak ve verecek muhâye’e zarar ve ziyân ve cezâ vesâire davalarda her birimiz 11) tarafından vazife-dar olan mehâkim-i şer’îye ve nizâmiye ve cezâiye ve ticâriye ve mecâlis-i idâre ve devâir-i resmiyenin her birinde 12) bidâyeten ve istinâfen ve temyizen i’âdeten ve itirâzen ve tashihen müdde’î ve müdde’î aleyh ve şahs-ı sâlis sıfatıyla taleb ve da’vaya 13) ve muhâkeme ve muhâsemeye ve kendi imzâsıyla ve lâyiha ve istid’â tanzîm ve takdîmine ve hacz ve protesto vaz’ ve fekkine ve hüküm ve mümeyyiz 14) ve ehl-i hibre nasb ve ta’yinine ve yemîn teklîf ve kabûlüne ve şâhid ikâme ve istima’ına ve devâir-i icrâiyece lazım 15) gelen muâmelâtın îfâsına sâdir olacak i’lâmâtının teblîğ ve tebellüğüne ve’l hâsıl husûs-i mezkûr 16) mütevekkîf olduğu umûrun küllisini tarafımızdan vekâlet-i amme-i mütelekka-i sahîha-i şer’î ile mûmâileyh Nikolaki (silik) 17) efendiye her birimiz vekîl ve nâib-i menab nasb ve ta’yin eyledik dediklerin de mukırrân mûmâileyh Serhat ve Suphi vekilleri 18) bi’l-cümle sâdir olan kelimât-i meşrûhalarında hâzır merkûm Nikolaki Efendiye vecâhen tahkik ve şifâhen tasdik 18) eylediğin kâtip mûmâileyh mahallinde ketb ve tahrîr ve me’an mebsût emnâ-i şer’le meclis-i şer’a gelup, alâ vukûhi inhâ 19) ve takrîr etmeğin,

ma vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâdî aşer min şehr-i Şa'bani'l-mu'azzam li-seneti semân 20) aşera ve selâse mietin ve elf.”

21) Yelkencizâde Mehmed Efendi ibn-i Mustafa Efendi

22) Değirmencioğlu Zihni Efendi ibn-i İzzet

Kayıt No: 2

Vekâlet Hüccti (Numara 298)

1) “Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon mahallâtından Kasım Ağa Mahallesi sâkinlerinden iken 2) bin üç yüz on sekiz senesi Recep-i şerîf’in on üçüncü günü vefât eden 3) Habibe hanım ibnet-i Şatırzâde ibn-i Hamid Bey’in verâseti zevcî metrûku Hurşid bin 4) ibn-i Mikdad Beğ ve validesi Şemse Hanım ibnet-i Ahmed Bey ve sadr-i sığar oğulları 5) Hasan ve Selahattin Halid Beylere münhasıra olduğu mahzar-ı hasm câhid-i şer’îde 6) şuhûd-ı udûl ile ber nehc-i şer’î sâbit ve sübut verâsetlerine hüküm şer’î lâhik 7) olduktan sonra verese-i mezbûrundan olub nefsinden asıl ve sığar mezbûrunun 8) velileri babaları zevcî mûmâileyh Hurşid Bey meclis-i şer’îde da’va vekillerinden 9) Beşirzâde Mehmed Mithat efendi ibn-i Ahmed Hamdi Efendi mahzarında takrir-i kelâm ve ta’bir 10) anî'l-meram edip, müteveffâ-i mezbure Habibe hanımın hîn vefâtında yanında ve mahalli 11) sâirede bi'l-cümle terekesini vâzî'ü'l-yed olanlardan ve zimem-i nâ senedde olan bi'l-cümle 12) alacaklarını erbâbından ve müteveffâ-i mezbûreden irsen intîkal eden, bi'l-cümle emlâk arazi 13) ve kat’i eşcâr ve tahrib-i ebniye zarar ve ziyân ve îcâr mûmâileyh Bayram Beyin vefâtından 14) sâkin uhrâ bey’ olunan emlâk ve arazilerde olan hisselerimizden vesâireden dolayı 15) validesi Serhat hanım ile meyânemizde mütekevvîn de’âviyenin mûmâileyh ile 16) sâir iktizâ edenler ile mehâkim-i şer’iyye ve nizâmiye ve ticâriye ve cezâiye ve meclis-i idâre 17) ve devâir-i resmiyenin her birinde bidâyeten ve istinâfen ve temyizen i’âdeten ve itirâzen ve tashihen”

VARAK 17-B

18) “müdde’î ve müdde’î aleyh ve şahs-ı sâlis sıfatıyla talep ve da’va ile muhâkeme ve muhâsemeye ve kendi 19) imzâsıyla lâyiha ve istimâ’ına tanzîm ve takdîmine ve ihzâriye kat’ına ve şâhid 20) ikâme ve istima’ına ve hacz ve protesto vaz’ ve fekkine ve mümeyyiz ve hüküm ve ehl-i hibre 21) nasb ve ta’yinine ve leh ve

aleyhimizde sâdır olacak i'lâmâtının teblîğ 22) ve tebellüğüne ve mevkî'-i icrâ-yı vaz'ına ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûrelerin 23) mütevekkîf olduğu umûrun küllisini uhrâ tevkîyle me'zûn olmak üzere 24) tarafımdan vekâlet-i mütelekka-i sahîha-i şer'i ile mûmâileyh Mithat efendiyi 25) vekîl ve nâib menab nasb ve ta'yin eyledim dedik de gıbbe't-tasdîkî's-şer'î 26) mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l yevmi'l-hâmis min şehr-i Şa'bani'l-mu'azzam 27) li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf.”

Kayıt No: 1

Kabûlüne Mevkûf Vekâlet (Numara 299)

1) “Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon mahallâtından Muhyiddin Mahallesi mütemekkinlerinden ve her biri Tebe'a-i Devlet-i Aliyye'nin Ermeni 2) Katolik milletinden tüccardan Nurman biraderi Estaban Alko veledân-ı Ohannes veled-i Kırkor ile Nuryan 3) İktadeyus veled-i Makardıç veledi'l-merkum Ohannesden her biri medîne-i mezkûrede hükümet konağında mahkeme-i istinâfa 4) mahsûs odada maksûd meclis-i şer'î de takrîr-i kelâm ve ta'bir ani'l-merâm edip vilâyet-i mezkûre dâhilinde 5) Akçaabat kazâsının Kız karyesinden Talaklıoğlu Molla Şakir ibn-i Hacı Emin Efendi ile meyânemizde mütekevvîn komisyon 6) ücretinden mütevellid zarar ve ziyân davasından dolayı mezbur Şakir ile mehâkim-i şer'î ve nizâmiye ve ticâriye' nin her bir 7) aksamında bidâyeten ve istinâfen ve temyizen i'âdeten ve itirâzen taleb ve da'vaya muhâkeme ve muhâsemeye ve kendi imzâsıyla 8) lâyiha ve istimâ'na tanzîm ve takdîmine ve ihzâriye kat'ına ve şâhid ve evrâk-ı resmiye ikâme ibrazına ve yemîn teklîf ve kabûlüne 9) ve leh ve aleyhimizde sâdır olacak i'lâmâtının teblîğ ve tebellüğüne ve mevkî'-i icrâ-yı vaz'ına ve'l hâsıl mûmâileyh Şakir 10) ile olan mezkûr zarar ve ziyân son dereceye kadar rû'yetine ve husûs-ı mezkûr mütevekkîf olduğu 11) umûrun küllisini tarafımızdan vekâlet-i mütelekka-i amme-i sahîha-i şer'i ile darsa'âdetinde Sirkeçilerde Hamidiye 12) Türbesi ittisâlinde kadı asker hânında mukîm mütehayyızan birinci sınıf dava vekillerinden hâzıretân izzetlü 13) Neferât-ı efzâyı kabûlüne mevkûfe vekîl ve nâib-i menab nasb ve ta'yin eyledik deyu hatm-i kelâm etmeğin ma vaka'a 14) bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâlis aşere min şehr-i Şa'bani'l-mu'azzam li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf.”

15) Abdi Ağazâde Mehmed Ağa ibn-i Abdi Ağa

16) ve Ekşioğlu Ali Ağa ibn-i Hurşid Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 2

Vekâlet (Numara 300)

1) “Husûs-i âti'l-beyânın bi'l-iltimâs mahallinde istimâ' ve ketb ve tahrir cânib-i şerî'at-î garrâdan irsâl olunan kâtip Abdi efendi ibn-i 2) El-hac Mehmed efendi merkez vilâyet olan medîne-i Trabzon mahallatından Frenkhisar mahallesinde kâin Osbiyon müteveffâ-i Ohannes ağanın 3) sâkin olduğu menzile varup cerîde-i şer' de mazbûtu'l-esâmî-i kesân huzurlarında akd-i meclis-i şer'î alî ettik de, menzil-i 4) mezkûrede sâkin ve zâtı ta'rif-i şer'î ile mâ'rûfeler Hüsrev, Hami ve Perviz'in Vildan Ohannes ağadan her biri meclis-i ma'kûd-ı 5) mezkûrede menzil-i mezkûrda sâkin ve kezâlik şahs-ı ma'rûf olan valideleri Ağaveni bint Bağos mahzarında takrir-i kelâm 6) ve ta'bir anı'l-meram edip, müverrihimiz babamız müteveffâ-i merkumdan bizimle validemize irsen intikâl eden Yomra ve Akçaabat ve Sürmene 7) kazâlarında vâki' bi'l-cümle emlâk ve arazilerin muâmeleyi intikaliyeleri ba'del-icrâ tâlibi zuhûrunda dilediği emlâk 8) ve arazileri uhrâ kat'iiyen bey' ferâğa ve kabza, semen ve bedel ve bey' ferâğ mezkûrları lâzımü'l-huzûr zevât muvâcehesinde 9) takrîr ve i'tâsında mûrisimiz müteveffâ-i merkûmenin hîn vefâtında yanında ve mahalli sâirede bi'l-cümle terekesini 10) vâzîü'l-yed olanlardan ve zimem-i nâ senedde olan bi'l-cümle alacaklarını medyûnlar ile sâir lâzım gelenlerden ait olduğu 11) mehâkim-i şer'îye ve nizâmiyenin her bir aksamında ve emlâk ve arazi mezkûrelere bir taraftan müdâhale ve taarruz eden olurlar ise 12) iktizâ edenler ile kezâlik mehâkim-i şer'îye ve nizâmiyenin her birinde bidâyeten ve istinâfen ve temyizen ve i'âdeten ve itirâzen ve tashîhen, 13) taleb ve da'vaya ve muhâkeme ve muhâsemeye ve kendi imzâsıyla lâyiha ve istimâ'na tanzîm ve takdîmine ve ihzâriye kat'ına ve şâhid ikâme 14) ve istima'na rü'yet-i muhâsebeye ve tahlîf ve tehâlûf ve mümeyyiz ve hüküm ve ehl-i hibre nasb ve ta'yinine hacz ve protesto vaz' ve fekkine ve leh 15) ve aleyhimizde sâdir olacak i'lâmâtının teblîğ ve tebellüğüne ve mevkî'-i icrâ-yı vaz'ına ve ahz-ü ve kabz ve sulh ve ibrâya bi'l-cümle 16) makbûzatını bize irsâl ve îsâl ve teslîme ve'l-hâsıl tereke-i mezkûre ile sâire umûr ve husûsatımızın son dereceye 17) kadar rü'yetine husûs-ı mezkûr mütevekkîf olduğu umûrun küllisine uhrâ tevkîyle me'zûn olmak üzere tarafımızdan vekâlet-i 18) amme-i mütelekka-i sahîha-i şer'î ile validemiz merhum Ağaveni' ye vekîl ve nâib-i menab nasb ve ta'yin eyledik dediklerinde mukirretân 19) merkûmetanı Hüsrev hamî ve Perviz Beye bi'l-cümle sâdir olan kelimât-i meşrûhalarında valideleri hâzır vekîl-i merhum Ağaveni 20) vecâhen tahkik ve şifâhen tasdik ederken kâtip mûmâileyh mahallinde ketb ve tahrîr ve me'an mebsût emnâ-i şer'le meclis-i 21) şer'a gelup, alâ vukûhi inhâ ve takrîr etmeğin, ma vaka'a

bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâni ve'l işrun min şehri 22) Recebi'l-Ferd li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf.”

23) Aznoryan ve Kardiç Ağa veled-i Artin

24) ve Düğümcüoğlu Humanyan veled-i Bağos ve gayrihum.

VARAK 18-A

Kayıt No: 1

Vekâlet (Numara 301)

1) “Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon nevâhîsinden Yomra nâhiyesine tâbi Samuraksa-i Kebîr karyesi sâkinlerinden olub 2) zatları ta'rîf-i şer'î ile muarrefeler Pamuk vekiller hatunlar ibnetey Emirzioğlu Ali bin İsmail ve Hamidiye hatun ibnet-i 3) Emiroğlu Mustafa ibn-i Emir Ahmed 'den her biri medîne-i mezkûre mahkemesinde, meclis-i şer'î şerîf-i enverde medîne-i mezkûre nevâhîsinden 4) Maçka nâhiyesine tâbi Ceykanuvi karyesinin Banika mahallesi ahalisinden ve Dursunoğlu Hasan ibn-i İbrahim mahzarında 5) takrir-i kelâm ve ta'bir ani'l-meram edip mezkûr Ceykanuvi karyesinin Konkol mahallesinde Emirzioğlu Latif 6) bin Hurşid ve Şükri bin Osman ile meyânemizde mütekevvîn emlak ve arazi da'vasından dolayı mezbûran 7) ile mehâkim-i şer'îye ve nizâmiyenin her birinde bidâyeten ve istinâfen ve temyizen ve i'âdeten ve itirâzen taleb ve da'vaya 8) ve muhâkeme ve muhâsemeye ve kendi imzâsıyla lâyiha istimâ'ına tanzîm ve takdîmine ve ihzâriye kat'ına ve şâhid ikâme istima'ına 9) ve tahlîf ve tehâlûf zarar ve davasına ve mümeyyiz ve hüküm ve ehl-i hibre nasb ve ta'yinine ve keşif talebine ve leh 10) ve aleyhimizde sâdır olacak i'lâmâtının tebliğ ve tebellüğüne ve mevkî'-i icrâ-yı vaz'ına ve husûs-i mezkûr mütevekkîf 11) olduğu umûrun küllisini uhrâ tevkiyle me'zûn olmak üzere tarafımızdan vekâlet-i amme-i mütelekka-i sahîha-i şer'î 12) ile mezbur Hasanı vekîl ve nâib-i menab nasb ve ta'yin eyledik dediklerin de gıbbe't-tasdîkî's şer'î, mâ vaka'a bi't-taleb 13) ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâni min şehri Şa'bani'l-mu'azzam li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf.”

14) Emirzioğlu Hasan bin İsmail

15) Yunusoğlu Abdulhalim bin Emin

16) ve Dervişoğlu Fehmi ibn-i Mustafa ve gayrihum

Kayıt No: 2

Kabûlüne Mevkûf Vekâlet (Numara 302)

1) “Fî'l-asl Sivas vilâyeti Celile'sine tâbi Gürun kazâsı ahalisinden olub el-yevm medîne-i Trabzon'da İskender 2) Paşa mahallesinde mukîm Tebe'a-i Devlet-i Aliyye'nin Ermeni milletinden ve Daviyus Urbân ve biraderi Karabet Urban veled-i Pedros'dan 3) her biri medîne-i Trabzon' da hükümet konağında mahkeme-i istînâfa-a mahsûs odada maksûd meclis-i şer'î de takrîr-i kelâm ve ta'bir 4) ani'l-merâm edip bundan akdem vefât eden mûrisimiz babamız müteveffâ-i merhum Pedros Urban'ın Rusya'nın [?] 5) şehrinde vâki' ... Atazar, Vadiç Maramyan ile müştereken mâlik bulunduğu emlâk ve akar-i ba'de's-sübut 6) oğulları bizimle zevcesi Marta bint Ağob veled-i Serkes ve sulbiye-i kebîre kızı Dikranuhi ve diğer oğlu Arvinan irsen 7) intikâl itmekle verâseti mezbûrûndan zevce-i merkûme ile bint merkûme Dikranuhi taraflarından zikr-i âti vecihle bin üç yüz 8) on yedi senesi Cemâziyel-Evvelî'nin yigirmi dokuzuncu günü tarihlü bir kıt'a vekâlet hücceti mücebince vekîl ve uhrâ tevkiyle dahî 9) me'zûn olduğumuzdan biz dahî ber vech-i meşrûh merkumetâna vekâleten ve taksimimize asâleten emlâk ve akar mezkûrları idâre 10) istiklâl etmeğe ve emlâk mezkûreden intifâ olunmak üzere tensîb edeceği kâffe-i tedâbîr muâmelât-ı ifâ 'ya 11) ve akar mezkûre ibnetileriyle hududunun Hasan ve Muhafız ve vefat ve nezaret etmeğe arsa ve haneleri 12) îcar ve iktizâ eden tâmîratı icrâ etmekle cezâ nakdî mukâvelesini hâvi olmak veya olmamak suretiyle her nev'i 13) îcar konturatosu akd etmeğe ve müste'cerleri vakt-i muayyende bedelât-ı îcâreye te'diye ve konturato şerâitini 14) ifâya icbar ve vadenin hulûlünde bedel îcar-ı te'diye etmeyenleri tahliye etmeğe ve bedelât-ı îcârî ahz-ü 15) ve kabz ve bu payede bizim tarafımızdan vaz' imzâya ve müteveffânın terekesini müteallik kâffe-i mesâlih zimmetinde bi'l-cümle 16) devâir-i resmiyye ve mehâkim-i umûmî ile mehâkim-i ticâriye ve mahkeme-i temyiz huzurunda isbât-ı vücûd ile müdde'î ve müdde'î aleyh 17) ve şahs-ı sâlis sıfatıyla ifâ-yı vekâlete ve kendi imzâsıyla müsted'ayât ve beyanname ve sâire evrak, imzâ 18) ve takdîmine ve'l-hâsıl hukûkumuzun vikâye zımnında kanunen lazım gelen kâffe-i tedâbîri ifâ etmeğe ve medyûnlarımızın 19) i'lân-ı iflâsiyetleri takdirinde iktizâ eden kâffe-i tedâbîri ittihaz etmeğe ve emlâk-ı mezkûreyi harîk 20) tehlikesine karşı tensîb ve edeceği bedel-i mukâbilinin Rusya sigorta kumpanyalarından birine sigorta 21) ettirmeğe ve bu bab da muvakkat şahadetname veya sigorta poliçesi ahz-ü kabz ve harîk vukû'u takdirinde 22) kumpanyanın acentesi ile bil'müzakere tesviye-i maslahat ve lazım gelen

tazmînat bedelâtını ahz-ü kabz 23) ve mezkûr poliçeler üzerine işaret-i keyfiyet ile iktizâ eden makbuzu ilm-ü haberlerini i'tâ etmeğe ve şerâit 24) muharrere'nin bazısı veya küllîsi dairesinde uhrâ tevkîyle me'zûn olmak üzere tarafımızdan 25) vekâlet-i amme-i mütelekka-i sahîha-i şer'îye ile el-yevm Batum'da mukîm Rusya devlet-i fehîmesi tebaasından ve tüccardan 26) Hristo, Hristoviç, Gorgor Yadi efendiyi kabûlüne mevkûfe vekîl eyledik deyu hatm-i kelâm etmeğin ma vaka'a 27) bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis min şehri Şa'bani'l-mu'azzam li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf.”

28) Nikolaki Orfanidi Efendi veled-i Konstantin

29) ve Fredoroğlu Abik veled-i Ağob ve gayrihum

Kayıt No: 3

Vekâlet Hüceti (Numara 303)

1) “Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon mahallâtından Bayram Bey Mahallesi ahalisinden Abdi Ağa 2) zâde Rasim ve Mustafa ve Faik efendiler evlâd-ı hacı Mehmed Ağa ibn-i Hasan Ağadan her biri 3) medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i şer'i şerîf-i enverde medîne-i mezkûre mahallatından 4) Faroz mahallesi ahalisinden Abdi Ağazâde Mikdad efendi ibn-i el-hac Emin Ağa mahzarında 5) her biri takrîr-i kelâm ve ta'bir ani'l-merâm edip, medîne-i mezkûre mahallatından Abdi Ağazâde 6) Hayrullah ibn-i el-hac Abdi Ağa ile sâir ma'lûmu'l-esâmi-i kesân zimmetlerinde bâ sened ve bâ defter 7) bi'l-cümle matlûbatlarımız şimdîye kadar leh ve aleyhimizde vuku' bulmuş ve şimdiden sonra vuku' bulacak 8) her nev'i alacak ve verecek ve emlâk ve arazi ve vesâire den mütehaddit kâffe-i de'âvinden 9) mehâkim-i şer'î ve nizâmiye ve cezâiye ve ticâriye'nin her birinde bidâyeten ve istinâfen ve temyizen ve i'âdeten 10) ve itirâzen müdde'î ve müdde'î aleyh ve şahs-ı sâlis sıfatlarıyla talep ve da'vaya ve muhâkeme ve muhâsemeye 11) ve kendi imzâsıyla lâyiha ve istid'â tanzîm ve takdîmine ve ihzâriye kat'ına ve kabûlüne 12) ve şâhid ikâme ve istimâ'ına ve tahlîf ve tehâlûf ve hüküm ve ehl-i hibre mümeyyiz nasb ve ta'yinine ve sulh”

VARAK 18-B

13) “ve ibrâya ve leh ve aleyhimizde sâdır olacak i'lâmâtının teblîğ ve tebellüğüne ve mevkî'-i icrâ-yı vaz'ına ve'l hâsıl 14) husûsat-i mezkûrenin mütevekkîf

olduğu umûrun küllisini tarafımızdan vekâlet-i amme-i sahîha-i şer'i ile 15) mezbur Mikdad efendiyi vekîl ve nâib-i menab nasb ve ta'yin eyledik dediklerin de gıbbe't-tasdîkî's şer'î 16) mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l yevmi's-sâbi' işrun min şehri Şa'bani'l-mu'azzam li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf.”

Kayıt No: 1

Kabûlüne Mevkûf Vekâlet (Numara 304)

1) “Mühimme-i İstanbul'da Uzun Çarşı başında bezzaz-ı cedid mahallesinden olub medîne-i Trabzon'da meydan-ı şarkî'de 2) Şakir Efendinin otelinde müsâfîren sâkin, süvâri mülazımı Nedim Bey ibn-i el-merhum Ali Rıza Paşa medîne-i 3) mezkûrede hükümet konağında mahkeme-i istînâfa-a mahsûs odada maksûd meclis-i şer'î şerif-i enverde 4) takrîr-i kelâm ve ta'bir ani'l-merâm edip bundan iki mâh mukaddem vefât eden pederim Ali Rıza Paşa ibn-i 5) el-hac Mahmud efendinin hîn vefâtında benimle verese-i sâiresine irsen intikâl eden bezenemiz mahalline 6) sâirede bi'l-cümle terekesini vâzîü'l-yed olanlardan ve zimem-i nâ senedde olan hukukun erbâbından mehâkim-i 7) şer'î ve nizâmiyenin her bir aksamından, bidâyeten ve istinâfen ve temyizen ve i'âdeten ve itirâzen ve tashîhen müdde'î ve müdde'î aleyh 8) ve şahs-ı sâlis sıfatıyla taleb ve da'vaya ve muhâkeme ve muhâsemeye ve kendi imzâsıyla lâyiha istimâ'ına tanzîm ve takdîmine 9) ve ihzâriye kat'ına ve şâhid ikâme istima'ına tahlîf ve tehâlûfe ve tereke-i mezkûreden benim hissemi ahz-ü 10) ve kabz ve bi'l-cümle makbûzatını bana irsâl ve îsâl ve teslîme ve sulh ve ibrâya hacz ve protesto vaz' ve fekkine 11) ve medyûnlardan zarar ve ziyân ve geçmiş nümâ taleb ve da'vasına ve leh ve aleyhimizde sâdır olacak i'lâmâtının 12) tebliğ ve tebellûğüne ve mevkî'-i icrâ-yı vaz'ına mümeyyiz ve hüküm ve ehl-i hibre nasb ve ta'yinine ve'l-hâsıl pederim müşârün-ileyhânın 13) terekesine mütehaddit kâffe-i de'âvinin son dereceye kadar rü'yetine ve husûs-ı mezkûr mütevekkîf olduğu 14) umûrun küllisini uhrâ tevkîyle me'zûn olmak üzere tarafımızdan vekâlet-i amme-i mütelekka-i sahîha-i şer'îye ile 15) hala dersi'âdette bezzaz-ı cedid mahallesinde sâkin validem Şemse Nur hanım ibnet-i Abdullah'ı kabûlüne mevkûfe vekîl 16) ve nâib menab nasb ve ta'yin eyledim deyu hatm-i kelâm etmeğin ma vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâmin 17) işrun min şehri Şa'bani'l-mu'azzam li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf.”

18) Kuzin-zâde Hafız Abdulhalim Efendi ibn-i el-hac Hafız Şakir Efendi

19) Abdi Ağazâde Mehmed Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 2

Kabûlüne Mevkûf Vekâlet (Numara 305)

1) “Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon mahallâtından İskender Paşa Mahallesi mütemekkinlerinden 2) Rusya devlet-i fehîmesi tebaasından Lamirvanoğlu Bandalı ki veled-i Lamiryan medîne-i 3) mezkûrede hükümet konağında mahkeme-i istînâfa-a mahsûs odada ma’kûd meclis-i şer’ide 4) takrîr-i kelâm ve ta’bir anî’l-merâm edip Erzurum vilâyeti dâhilinde Bayburt 5) kazâsının Maden karyesi mütemekkinlerinden ve Tebe’a-i Devlet-i Aliyye’den İsak efendi 6) ve biraderleri Yakuf ve Konstantin ve Iraklı Vildân Oraham zimmetlerinde 7) iş bu ibrâz eylediğim Fi 21 Ağustos sene 315 tarihlü bir kıt’a sened-i resmî mücebince alacak 8) hakkım olan yüz elli adet lirâ-yı osmânî’ye bu kere mûmâileyhten tamamen ve kâmilen 9) ahz-ü ve kabz eylediğimden meblağ mezkûre mukâbil bey’-bi’l-vefâ tarîkıyla bana bey’ 10) ve terhin eyledikleri bi’l-cümle emlâk ve arazilerini rehniyyetten fекке ve lazımlü’l-11) huzûr zevât muvâcehesinde takrir ve i’tâsında ve muâmele-i nizâmiyesine 11) icrâ-yı ve husûs-ı mezkûr mütevekkıf olduğu umûrun küllisini, tarafımdan 12) vekâlet-i amme-i mütelekka-i sahîha-i şer’iye ile halen Bayburt kazâsında sâkin 13) tüccarlardan Sürmeneli Tahir Ağazâde Hacı İsmail efendiyi kabûlüne mevkûfe 14) vekîl ve nâib menab nasb ve ta’yin eyledim deyu hatm-i kelâm etmeğin ma vaka’a bi’t-taleb 15) ketb olundu.” Fi’l-yevmi’116 Şa’ban sene 368

16) Beşirzâde Mehmed Mithat Efendi

17) ibn-i Ahmed Hamdi Efendi

18) Ali baş zâde Ali Faik Efendi

19) ibn-i Mehmed Ağa ve gayrihum

VARAK 19-A

Kayıt No: 1

Vekâlet Hücçeti (Numara 306)

1) “Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon merbut Hos Kirasya karyesinden 2) ve Tebe’a-i Devlet-i Aliyye’nin Rum milletinden Karabena oğulları Lamiryan 3) ve Anastasi veledân-ı Totor veled-i Atam’dan her bir medîne-i mezkûre 4) mahkemesinde

meclis-i şer'i hatîrde vekillerinden Nikola Orfanidi 5) veled-i Kostantin mahzarında takrir-i kelâm ve ta'bir ani'l-merâm edip 6) karye-i mezkûreden Celaboğlu Hamid ile meyânemizde mütekevvîn ârazi 7) da'vasıyla gerek merkum ve gerek sâir kesân ile meyânemizde 8) şimdiye kadar vuku' bulmuş ve bundan böyle vuku' bulacak emlâk 9) ve arazi ve alacak ve verecek zarar ve ziyân ve cezâ sûtur 10) da'valarından mütehaddit kâffe-i de'âvinin mehâkim-i şer'îye ve nizâmiye 11) ve cezâiyenin ve ticâriye' nin her bir aksamında bidâyeten ve istinâfen 12) ve temyizen ve i'âdeten ve itirâzen ve tashihen müdde'î ve müdde'î aleyh 13) ve şahs-ı sâlis sıfatıyla taleb ve da'vaya ve muhâkeme ve muhâsemeye 14) ve kendi imzâsıyla lâyiha ve istimâ'ına tanzîm ve takdîmine 15) ve ihzâriye kat' ve kabulüne ve şahid ikâme ve istimâ'ına 16) ve tahlîf ve tehâlûf ve dâire-i icrâca lazım gelen muâmelâtın 17) îfâsına ve mümeyyiz ve hüküm ve ehl-i hibre nasb ve ta'yinine sâdır 18) olacak i'lâmâtının tebliğ ve tebellüğüne ve mevkî-i icrâ-yı vaz'ına 19) ve husûs-i mezkûr mütevekkîf olduğu umûrun küllisini 20) uhrâ tevkîyle me'zûn olmak üzere tarafımızdan vekâlet-i 21) amme-i mütelekka-i sahîha-i şer'îye mûmâileyh Nikolaki'yi vekîl 22) ve nâib-i menab nasb ve ta'yin eyledik dediklerin de gıbbe't-tasdîkî'ş 23) şer'î, mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l- yevmi't-tâsi' aşere 23) min şehri Şa'bani'l-mu'azzam li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf.”

Kayıt No: 2

Vekâlet Hücçeti (Numara 307)

1) “Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon mahallâtından Yeni Cuma Mahallesi ahalisinden Dervişoğlu 2) İsmail Efendi ibn-i Ali bin İsmail ile sulb-i kebîr oğlu Ali'den her biri medîne-i 3) mezkûre mahkemesinde meclis-i i şer'î şerîf-i enverde hükümet konağı civarında 4) mukîm arz-ı halci esnafından Temel efendi ibn-i Mehmed Ağa mahzarında takrir-i kelâm ve ta'bir 5) ani'l-merâm edip medîne-i Trabzon'da Çarşu Mahallesi ahalisinden Midilli 6) zâde Emin Efendi ibn-i Mehmed Ağa ile meyânemizde cârî olan alacak 7) maddesinden dolayı teslimat fâhiş nemâ da'vasından mütevellid 8) her bir nev'i de'âvinin mezbur Emin Efendi ile mehâkim-i şer'îye ve nizâmiyenin 9) her bir aksamında, bidâyeten ve istinâfen ve temyizen i'âdeten ve itirâzen 10) taleb ve da'vaya ve muhâkeme ve muhâsemeye ve kendi imzâsıyla lâyiha ve istimâ'ına 11) tanzîm ve takdîmine ve ihzâriye kat'ına ve şahid ikâme ve istimâ'ına 12) ve mümeyyiz ve hüküm ve ehl-i hibre nasb ve ta'yinine ve leh ve aleyhimizde sâdır olacak 13)

i'lâmâtının teblîğ ve tebellüğüne ve mevki'-i icrâ-yı vaz'ına ve husûs-i mezkûr 14) mütevekkîf olduğu umûrun küllisini tarafımızdan vekâlet-i amme-i mütelekka-i 15) sahîha-i şer'i ile mezbur Temel Efendiyi vekîl ve nâib-i menab nasb ve ta'yin 16) eyledik dediklerin de gıbbe't-tasdîkî's şer'î, mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. 17) Fi'l-yevmi'l-işrun min şehri Şa'bani'l-mu'azzam li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf."

18) Abdi Ağazâde Mehmed Ağa

19) ve Ekşioğlu Ali Ağa ve gayrihum

VARAK 19-B

Kayıt No: 1

Vekâlet Hücçeti (Numara 308)

1) "Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon mahallâtından Kindinar mahallesinden birinci oğlu Şükri bin Osman bin Salih 2) medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i i şer'î şerîf-i enverde İmaret Mahallesi ahalisinden Ali Başzâde Ali Faik 3) efendi ibn-i Mehmed Ağa mahzarında takrir-i kelâm ve ta'bir ani'l-merâm edip mahalle-i mezkûreden sâkine zevce-i mutallakam 4) sâkin hatun ibnet-i Mehmed ile meyânemizde mütekevvîn nikâh ve nafaka ve hâne da'vasına mütehaddit kâffe-i 5) de'âvinin mehâkim-i şer'îye ve nizâmiyenin her bir aksamında bidâyeten ve istinâfen ve temyizen i'âdeten ve itirâzen 6) taleb ve da'vaya ve muhâkeme ve muhâsemeye ve kendi imzâsıyla lâyiha ve istimâ'ına tanzîm ve takdîmine ve ihzâriye 7) kat'ına ve şâhid ikâme ve istimâ'ına ve yemîn teklîf ve kabûlüne ve sulh ve ibrâya ve'l hâsıl husûsat-i mezkûre 8) mütevekkîf olduğu umûrun küllisini tarafımızdan vekâlet-i amme-i mütelekka-i sahîha-i şer'i ile mezbur Ali Faik 9) efendiyi vekîl ve nâib-i menab nasb ve ta'yin eyledim dedik de gıbbe't-tasdîkî's şer'î mâ vaka'a bi't-taleb 10) ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-işrun min şehri Şa'bani'l-mu'azzam li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf."

11) Abdi Ağazâde Mehmed Ağa ibn-i Abdi Ağa

12) ve Ekşioğlu Ali Ağa ibn-i Hurşid Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 2

İsbât-ı Verâset Hüceti (Numara 309)

1) “Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon merbut Zurha karyesi ahalisinden olup üçüncü ordu-yı hümayuna 2) mensup on beşinci alayın Birinci Taburu’nun İkinci Bölüğünde iken bundan akdem vefât eden 3) Halaçoğlu Temel bin Abdi Abdulhalim’in babası ber vech-i âtî vârisi olduğunu iddia eden mezbur Abdulhalim medîne-i 4) mezkûre mahkemesinde meclis-i şer’î şerîf-i enverde, müteveffâ-i mezburun zikr-i âtî vecihle medyûn olan 5) medîne-i mezkûre mahallatından Hoca Halil mahallesi ahalisinden Abdi Ağazade Mehmet Ağa ibn-i Abdi ağa mahzarında 6) üzerine da’va ve takrir-i kelâm edip, müteveffâ-i mezbur Temel benim firâşımdan hâsıl ve zevcem Saliha Hatun 7) ibnet-i Osman’dan mütevellid sulb-i sahîh oğlum olup, vefât ettik de verâseti babası benimle hala mezkûr Zurha 8) karyesinde sâkine validesi mezbure Saliha Hatun ibnet-i el-mezbur Osman ve zevcesi Cemile Hatun’dan Ömer’e münhasıra olup 9) bizden başka vâris ve terekesine müstehak ahar kimesnesi olmamakla mûrisimiz müteveffâ-i mezbur temellük-i mezbur 10) Mehmed Ağa zimmetinde cihet-i karz’dan alacak hakkı olan on iki gurus kıbeli’l-ahz ve’l-istîfâ vefât 11) etmekle sual olunup meblağ-i mezkûrdan mesele-i mîrasımız vecihle bana isâbet eden yedi gurus bana 12) edâ ve teslîm medyûn mezbur Mehmed Ağa’ya kıbel-i şer’den tenbih olunmak matlûbumdur deyu ba’de’l-da’va ve’s-sûal 13) ol dâhi cevâbında müteveffâ-i mezbur Temel ile’l-vefât zimmetinde ol miktar gurus deyni olduğunu ikrâr 14) ve i’tiraf edip lakin müdde’î mezburenin mâ adâ verâset-i müdde’âsını bilmem deyu inkâr edicek müdde’î mezbur Abdulhalim’dan 15) ber vech-i meşrûh müdde’âsına mutâbık beyyine taleb olunduk da her biri udûl-i ehrâr-i ricâl-i müsliminden ve sâlifî’z-zikr 16) Zurha karyesi ahalisinden İslamoğlu Ali bin Mehmed ve Halaçoğlu Resul bin Abdullah nâm kimesneler 17) li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer’i hâzirân olup eseri’l-iştihâd fi’l-hakîka müteveffâ-i mezbur Temel bin Abdulhalim iş bu 18) müdde’î mezbur Abdulhalim’in firâşından hâsıl ve zevcesi Saliha Hatun ibnet-i Osman’dan mütevellid sulb-i sahîh oğlu olup 19) vefât ettik de verâseti babası mezbur Abdulhalim ile hala sâlifî’z-zikr Zurha karyesinde zâti ma’lûmumuz 20) olan validesi mezbure Saliha Hatun ibnet-i el-mezbur Osman ve zevcesi Cemile Hatuna münhasıradır bunlardan 21) başka vâris ve terekesine müstehak ahar kimesnesi olduğu bizim ma’lûmumuz değildir. Biz bu hususa bu vech üzere 22) şâhidleriz, şehâdet dahî ederiz deyu her biri müttefikî’l-lafz olmağı edâ şehâdet-i şer’iye etmeleriyle 23) şâhidân mezbûran evvelâ usûl-i mevzû’âsına tatbîkan

ba-varâka-ı mesture memhûre sâlifî'z-zikr Zurha 24) karyesi imamı Yahya efendi ibn-i Abdullah ve muhtarı Şişmanoğlu Mustafa bin Hüseyin nâm kimesnelerden sırren 25) ve ba'de Kanbur Alizâde İsmail bin Mehmed Ali ve Ekşioğlu Ali Ağa ibn-i Hurşid Ağa nâm kimesnelerden 26) bi'l-muvâcehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbûli's-şehâde ettikleri bi'l-ihbâr lede's-şer'i'l-enver 27) zâhir mütehakkık ve şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' olmağın mücebince ba'de'l-hüküm ve'l-beyyine ma vaka bit 'taleb 28) ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hadi ve'l-işrun min şehri Şa'bani'l-mu'azzam li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf.”

29) Ali Başzâde Ali Faik Efendi

30) ve Tonyalı Salih Efendi ve gayrihum

Kayıt No: 3

İsbât-ı Rüşd Hücçeti (Numara 310)

1) “Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon mahallâtından Kavak Meydan Mahallesi ahalisinden 2) iken bundan akdem vefât eden Abdi Ağazâde Hacı Abdi Ağa ibn-i Hasan Ağa ibn-i 3) Abdullah'ın sulb-i oğlu olup halâ yigirmi yaşını mütecâviz ve sinn ve cüssesinin 4) bulûğuna tahammülü bulûğunu mukır ve mu'terif ve ber vech-i âtî reşidi olduğunu iddia eden Hayrullah Efendi 5) medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i şer'î şerîf-i enverde li-ecli'l-husûme vâsi 6) nasb ve ta'yin olan Abdi Ağazâde Mehmed Ağa ibn-i Abdi Ağa muvâcehesinde 7) hâlâ merkez eytam müdürü Tefvîk ibn-i Osman Efendi hâzır olduğu halde üzerine da'va 8) takrîr-i kelâm edip ben halâ âkıl ve bâliğ ve bulûğum rüşdüme munzam olup 9) umûrun-u bi'n-nefsi görmeği kâdir ve i'âne-i vâsiden müstağniye olmamla babam müteveffâ-i 10) mezbûreden mevrûs bir mûcib defter-i kassâm malımı vâsim mezbur Mehmed Ağa'dan 11) taleb ederim deyu sual olunup bana edâ ve teslîm mezbur Mehmed Ağa'ya kıbel-i şer 'den”

VARAK 20-A

12) “tenbih olunmak matlûbumdur dedik de gıbbe's-sûal ol dahî cevâbında müdde'î mezbur Hayrullah Efendinin 13) bir mûcib defter kassâm mâl-ı, mevrûsuna bi'l-vesâye vaz'ı yedi ikrâr ve i'tiraf 14) edip lakin müdde'î mezbur Hayrullah Efendinin ber vâsi meşrûh rüşd 15) müdde'âsını inkâr edecek müdde'î mezbûr Hayrullah Efendiden ber vech-i muharrer müdde'âsına 16) mutâbık beyyine taleb olunduk da her biri ehrâr-i ricâl-i

müsliminden ve medîne-i mezkûre 17) mahallatından Eksotha Mahallesi ahalisinden Hacı İzzetzâde Habib Efendi ibn-i 18) Hüseyin efendi ve Tekfur Çayır Mahallesinden Hacı Amiş Ağazâde 19) Osman Efendi ibn-i el-hac Amiş Ağa nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde meclis-i 20) şer’a hâzirân olup, eseri’l-iştihâd fi’l-hakîka müteveffâ-i 21) mezbur Hacı Abdi ibn-i Hasan Ağa ibn-i Abdullah’ın sulb-î oğlu 22) iş bu müdde’î mezbur Hayrullah Efendi halâ âkıl ve bâliğ ve bulûğunu mukır 23) ve mu’terif ve umûrun-u bi’n-nefs görmeğe kâdir ve i’âne-i vâsiden 24) müstağnidir biz bu hususa bu vech üzere şâhidleriz, şehâdet 25) dahî ederiz deyu her biri müttefikî’l-lafz olmağı edâ-i şehâdet-i 26) şer’i ettiklerinde şâhidân mezbûran evvelâ usûl-i mevzû’âsına 27) tatbîkan ba-varâka-ı mesture memhûre sâlifî’z-zikr Eksotha 28) Mahallesi muhtarı Toykarzâde Mehmed Efendi ibn-i Mustafa ihtiyar 29) meclisi a’zâsından Tahir Efendi ibn-i Ahmed Efendi ve Tekfur Çayı 30) mahallesi muhtarı Ahmed Efendi ibn-i Mehmed Efendi nâm kimesnelerden sırren ve ba’de 31) Nâsır Efendi ibn-i el-hac Mustafa Efendi ve Nâfi Efendi ibn-i el-hac Mustafa Efendi 32) nâm kimesnelerden bi’l-muvâcehe alenen lede’t-tezkiye adl ve makbûlî’ş-şehâde 33) ettikleri bi’l-ihbâr lede’ş-şer’i’l-enver zâhir ve mütehakkık ve şehâdetleri 34) hayyiz-i kabûlde vâki’ olmağın mücebince ba’de’l-hüküm ve’l-beyyine ma vaka bit ‘taleb 35) ketb olundu. Fi’l-yevmi’r-râbi min şehri Şa’bani’l-mu’azzam li-seneti 36) semân aşera ve selâse mietin ve elf.”

36) ve Kemaleddin Efendi ibn-i İbrahim Efendi

37) ve Ekşioğlu Ali Ağa ibn-i Hurşid ve gayrihum

Kayıt No: 1

Vekâlet Hücçeti (Numara 311)

1) “Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon’a merbut Hos Timasya karyesi ahalisinden ve Tebe’a-i Devlet-i 2) Aliyye’nin Rum milletinden iken bundan akdem fevt olan Serdaroğlu Nikola veled-i Konstantin’in verâseti 3) zevcesi Yesaf bint Atam ve sulb-î oğlu Anastasi ve sulb-î kızları Lokasbi ve Sofya’ya münhasıra 4) olduğu bi’l-ihbâr lede’ş-şer’i’l-enverde zâhir ve mütehakkık olduktan sonra verese-i merkurundan olub şahs-ı 5) muarrefe olan benât-ı merkur Sofya medîne-i merkûme mahkemesinde meclis-i şer’ide da’va vekillerinden Mehmed Mithat 6) efendi ibn-i Ahmed Hamid Efendi mahzarında takrir-i kelâm ve ta’bir ani’l-merâm edip pederim mûrisimiz müteveffâ-i merkurundan 7) müntakıl karye-i mezkûrede vâki’ beyne’l-ahali ve’l-cîrân, ma’lûmu’l-hudûd bi’l-cümle emlâk arazilerin taksim ve tefrik 8) ve serânder ve fındık bahçesi ile

arazi ve çalılık ve değirmen ve yine karye-i mezkûrede kırlar mevki'inde iki kıt'a 9) tarla ile karye-i mezkûrun Kanboz üzerinde vâki' bir kıt'a tarla bir sene evvele kadar cümle tarafından şeran tasarruf 10) ve cümlesi intifâ' etmekdeler iken geçen sene karye derunundaki hâne ve tevâbi'yle fındık bahçe ve arazi 11) ve çalılık ve değirmen zevci merkûme Lisaf ve ibn-i merkum Anastasi ve bint Lokasbi'ye ve kızları [?] 12) tarladan büyük parçası ikiye taksim olunarak nısfı merkum Anastasi ve merkûme Lokasbi'ye nısfı diğeri 13) [?] Kanboz üzerinde ki bir kıt'a tarla diğeri kızı Bâkiye ait olunmak üzere bi-r-rızâ tefrik 14) ve taksim ve hisseler teslim edilmiş olmasına mebnî hisse-i müfrezelerde herkesi müstakillen tapu senedi istihsâli için 15) hisse-i şâyiaları için me'muru huzurunda takrir i'tâsı icâb etmiş ve ol vecihle beynimizde şart 16) kılınmış olmakla verese-i merkûme hisse-i şâyiaları için me'muru huzurunda takrîr-i i'tâ etmiş isem de 17) diğeri hissedarlarım hisseme tefrik olunan arazi ve emlâkın lazım gelen takrîr-i i'tâ'da âbâd 18) ve imtinâ' ve istinkâf ettiklerinde esâsı taksim-i huzûran olmadığından gaben-i fâhiş 19) bulunduğundan emlâk ve arazi umûmiyede olan hisse-i irsiyelerimin ifrâz ve taksimi zımnında verese-i mezkûre 20) ile sâir lazım gelenlerden mehâkim-i şer'îye ve nizâmiyenin her bir aksamında bidâyeten ve istinâfen ve temyizen"

VARAK 20-B

21) "ve i'âdeten ve itirâzen taleb ve da'vaya ve muhâkeme ve muhâsemeye ve kendi imzâsıyla lâyiha ve istimâ'ına tanzîm ve takdîmine 22) ve ihzâriye kat' ve kabulüne ve şâhid ikâme ve istimâ'ına ve tahlîf ve tehâlûf ve mümeyyiz ve hüküm ve ehl-i hibre nasb ve ta'yinine 23) ahz-ü ve kabz ve makbûzunu bana irsâl ve îsâl ve teslîme ve sâdır olacak i'lâmâtının teblîğ ve tebellüğüne 24) ve mevki'-i icrâ-yı vaz'ına ve hissem hakkında müdâhale' nin icrâsına ve husûs-ı 25) mezkûr mütevekkîf olduğu umûrun küllisini, uhrâ tevkiyle me'zûn olmak üzere tarafımdan vekâlet-i 26) amme-i mütelekka-i sahiha-i şer'î ile mûmâileyh Mehmed Mithat Efendiye vekîl ve nâib-i menab nasb ve ta'yin eyledim 27) dedik de gıbbe't-tasdîkî's-şer'î, mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâni aşera min şehri 28) Şa'bani'l-mu'azzam li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf."

29) Abdi Ağazâde Mehmed Ağa ibn-i Abdi Ağa

30) ve Ekşioğlu Ali Ağa ibn-i Hurşid Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 1

Vesâyet Hüccti (Numara 312)

1) “Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon mahallâtından İmaret Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem vefât 2) eden Köle Zâde Zühdü efendi ibn-i el-hac Osman Efendi ibn-i Abdullah’ın sulb-i sıgâr oğulları Şevket ve Osman 3) sulbiye-i sagîre kızı Nevriye’nin babaları müteveffâ-i mezbûrdan mevrûs mallarını 4) hıfz ve hirâsete ve umurlarını tesviye ve rü’yete kibel-i şer ’den bir vâsi nasb ve ta’yin 5) olunmak ehem ve elzem olduğu ecilden sağır mezbûrunun valideleri olup 6) emânet ile mârûfe ve istikâmet ile mevsûfe ve her vecihle vesâyet 7) uhdesinden gelmeye kâdire iduği zeyl-i vesîkada muharreru’l-esâmi-i müslimîn 8) ihbârlarıyla, lede’ş-şer’i’l-enverde, zâhir ve mütehakkık olan iş bu bâisetü’l 9) küttab Şükriye hatun ibnete el-hac Hasan efendi sagîrân mezbûrunun 10) vakt-i rüşd ve seddâdlarına değin, babaları müteveffâ-i mezbûrdan mevrûs 11) mallarını hıfz ve hirâsete ve umurlarını tesviye ve rü’yete kibel-i şer ’den 12) vâsi nasb ve ta’yin olunduk da, ol dahî vesâyet-i mezkûreyi kemâ yenbaği 13) edâya taahhüd ve iltizâm etmeğın mâ vaka’a bi’t-taleb ketb olundu. Fi’l-yevmi’l 14) hâdî min şehri Şa’bani’l-mu’azzam li-seneti semân aşera ve selâse mietin 15) ve elf.”

16) Muhtar Çulfas-zâde

17) Hacı Hasan Efendi ibn-i Emin ve gayrihum

Kayıt No: 2

İzin Hüccti (Numara 313)

1) “Merkez-i vilâyeti olan medîne-i Trabzon mahallâtından Hoca Halil Mahallesi ahalisinden 2) Sâkinelerinden Mecnûne Hafize Zekiye hatun ibnet-i Mehmed’in bâ hüccet-i şer’iye vasî mensubu 3) sadr-i kebîr oğlu Hakkı Efendi ibn-i Osman Efendi medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i 4) şer’î şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve ta’bir ani’l-merâm edip vasîsi olduğum validem 5) mecnûne mezburenin mahalle-i mezkûre kâin, bir taraftan nim Bıyık-zâde Hacı Mehmed Efendi 6) ve bir taraftan Mir Selimzâde Abdulhalim ve bir taraftan Beşikçi Hacı Ali menzilleri ve bir taraftan 7) Çarıkçı Süleyman ve Mehmed menzilleri ile mahdûd bir bab mülk-i menzili ve yine mahalle-i mezkûrede 8) kâin, bir taraftan Alemdar oğlu, kızı Tayyibe hatun hanesi ve bir taraftan Kurtoğlu Salih 9) yetimler hanesi ve bahçesi ve tarîk-i âmm Ali ile mahdûd bir bab mülk-i menzil ki cem’an 10) iki bab mülk-i menzillerde olan hisse-i şâyiası mürur-ı eyyam kürûr-

1 a'vam müşrif-i 11) harab ve mâil-i turab olub gallesi meûnetine kifâyet etmediğinden başka verese-i sâireden 12) her birimiz mülk-i menzillerde olan hisse-i şâyialarımızı bu kere âhara bey' murâd etmemizle 13) mecnûne-i mezburenin hisse-i şâyiası ibkâ olunur ise muahharen bey'inde kıymetine noksan 14)) tertip edeceği emr-i mukarrer bulunmuş olmakla mecnûne-i mezburenin hisse-i şâyiası 15) ma'an semen-i misliyle ahara bey' olunup esmân-ı hasılasını irbah ve istirbâh olunmak üzere 16) kibel-i şer'den bana izin verilmek matlûbumdur dedik de fi'l-hakîka vâsi mezbur Hakkı Efendinin 16) takrîr-i meşrûhi vakı'a mutâbık ve nefsi'l-emre muvâfık ve zikr-i âti bey' dahî 17) mezbure haklarında min külli'l-vücuha enfa' ve evlâ olduğu sâlifî'z-zikr Hoca Halil mahallesi 18) ahalisinden Abdi Ağazâde İsmet Ağa ibn-i Mehmed Ağa ve Molla Hafız Zâde Mahmud Efendi 19) ibn-i Hafız Mehmed Efendi nâm kimesneler meclis-i şer'ide âlâ tarîkı'ş-şehâde haber vermeleriyle 20) zâhir ve mütehakkık ve mahalle-i mezkûre imam ve muhtar ve ihtiyar-ı meclis a'zâları mühürleriyle memhur 21) i'tâ olunan bir kıt'a şehâdetnâme'den dahî müsteban olmağın bu surette menzil-i mezkûrelerde”

VARAK 21-A

22) “olan mecnûne mezburenin hisse-i şâyiası ma'an semen-i misliyle ahara bey' vâsi 23) mezbur Hakkı Efendi'den verilmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi'l 24) hâdî ve'l işrun min şehri Şa'bani'l-mu'azzam li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf.”

25) Molla Hafız-zâde Osman Efendi

26) ve Abdi Ağazâde Mehmed Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 1

Vekâlet Hücçeti (Numara 314)

1) “Husûs-i âti'l-beyânın bi'l-iltimâs mahallinde istimâ' ve ketb ve tahrir cânib-i şerî'at-î garrâdan me'zûnen irsâl olunan kâtip 2) Abdi Efendi ibn-i el-hac Mahmut Efendi merkez vilâyet olan medîne-i Trabzon mahallatından Pazarkapısı mahallesinde kâin Hatip zâde Nuri 3) efendi ibn-i Murtezâ efendinin menziline varup cerîde-i şer'ide mazbûtu'l-esâmi-i müslimîn huzurlarında akd-i meclis-i şer'î ali ettik de 4) menzil-i mezkûrede sâkin ve zât-ı ta'rîf-i şer'î ile ma'rûf olan Hafız Asiye Hanım ibnet-i Hatip zâde Hasan efendi ibn-i Nuri Efendi 5) meclis-i ma'kud-ı mezkûrede, mahalle-i

mezkûreden Hatip zâde Nuri Efendi ibn-i Murtezâ efendi mahzarında takrir-i kelâm ve ta'bir ani'l-meram edip 6) bundan cünd mâh mukaddem vefât eden zevcem Bekârzâde Abdürreşid efendiden benimle vâsileri olduğum sığar mezbûruna irsen 7) intikâl eden bi'l-cümle terekesiyle zimem-i nâ senedde olan alacaklarını ve medîne-i mezkûrenin Yomra nâhiyesinde vâki' bi'l-cümle emlâk 8) arazilerini vâzîü'l-yed olanlardan tereke-i mezkûreden dolayı şimdiye kadar leh ve aleyhimizde vuku' bulmuş ve bundan böyle 9) vuku' bulacak her nev'i alacak ve verecek emlâk ve arazi ve zarar ve ziyân ve cezâ ve taksim ve hudud muhâye'e ve sâireden 10) mütehaddis bi'l-cümle de'âviyenin mehâkim-i şer'î ve nizâmiye ve cezâiye ve ticâriye ve mecâlis-i idâre ve devâir-i resmiyenin her birin de bidâyeten 11) ve istinâfen ve temyizen ve i'âdeten ve itirâzen ve tashîhen, müdde'î ve müdde'î aleyh ve şahs-ı sâlis sıfatlarıyla taleb ve da'vaya ve muhâkeme 12) ve muhâsemeye ve kendi imzâsıyla lâyiha ve istimâ'ına tanzîm ve takdîmine ve ihzâriye kat' ve kabulüne ve şâhid ikâme ve istimâ'ına 13) tahlîf ve tehâlûfe ve mümeyyiz ve hüküm ve ehl-i hibre nasb ve ta'yinine azline leh ve aleyhimizde sâdır olacak i'lâmâtının tebliğ 14) ve tebellüğüne ve mevkî'-i icrâ-yı hacz ve protesto vaz' ve fekkine vâsileri olduğum sığarın zimem-i i nâsda olan bi'l-cümle matlûbatlarının 15) medyûnlardan taleb ve da'vaya ahz-ü ve kabz ve makbûzunu eytam sandığına vaz'ına ve sığar mezburun için rehn-i ahzına 16) ve fekk-i rehine ve emlâk ve arazilerin tefrik ve taksimine ve bizim için emlâk ve arazi iştirasına ve mesûğ-ı şer'îye binâen 17) âhara Bey'e lâzîmü'l-huzûr zevât muvâcehesinde takrir ve i'tâsında ve tereke-i müteveffâ-i mezbur aleyhinde ikâme edecek olduğum 18) mehr vesâir de'âvinin kezâlik tarafımdan taleb ve da'vaya ve muhâkeme ve muhâsemesine ve'l-hâsıl müteveffâ-i mûmâileyh Rüşdü Efendinin 19) terekesiyle vâsileri bulunduğu eytam merkûmenin umûr ve husûsat sâirelerinden mütehattit her nev'i de'âvinin rû'yetine 20) husûsat-ı mezkûrenin mütevekkîf olduğu umûrun küllisini uhrâ tevkîyle me'zûn olmak üzere tarafımızdan vekâlet-i 21) mütelekka-i sahîha-i şer'i ile tarafımdan sûret-i umûmiyye de mûmâileyh Nuri efendi vekîl ve nâib-i menab nasb ve ta'yin eyledik dedik de 22) makrun mezbure Hafize Asiye hanım bi'l-cümle sâdır olan kelimât-i meşrûhasında vekîl mûmâileyh Nuri Efendi vecâhen 23) tahkik ve şifâhen tasdîk eylediği kâtip mûmâileyh mahallinde ketb ve tahrîr ve me'an mebsût emnâ-i şer'le meclis-i şer'a gelup 24) âlâ vukûhi inhâ ve takrîr etmeğin, ma vaka'a bi't-taleb ketb

olundu. Fi'l yevmi'l hâmis aşere min şehri Recebi'l-Ferd li-seneti semân aşera ve 25) selâse mietin ve elf.”

26) Molla Bekirzâde Mehmed Avni Efendi ibn-i Hafız Osman Efendi

27) Hatip-zâde Hafız Tahir Efendi ibn-i Nuri Efendi ve gayrihum

Kayıt No: 2

Vekâlet Hüccti (Numara 315)

1) “Husûs-i âti'l-beyânın bi'l-iltimâs mahallinde istimâ' ve ketb ve tahrîriçün cânib-i şerî'at-î garrâdan me'zûnen irsâl olunan 2) kâtip Abdi Efendi ibn-i Mehmed Efendi merkez vilâyet medîne-i Trabzon mahallatından Pazarkapısı mahallesinde kâin Hacı Ruşen-zâde Mehmed Nazif 3) efendinin menziline varup cerîde-i şer'îde mazbûtu'l-esâmi-i müslimîn huzurlarında akd-i meclis-i şer'î ali ettik de 4) menzil-i mezkûrede sâkin ve zât-ı ta'rîf-i şer'î ile ma'rûf olan Zekiye Hanım ibnet-i Hocasâde Hüseyin Efendi 5) meclis-i ma'kud-ı mezkûrede, mahalle-i mezkûreden Molla Bekirzâde Mehmed Avni Efendi mahzarında takrir-i kelâm ve ta'bir ani'l-meram 6) edip medîne-i mezkûrede ve mahalle-i sâirede vâkî' mâlik ve mutasarrıf olduğum bi'l-cümle emlâk ve arazilerimi 7) talibine icâre ve lazım gelen konturatosunu i'tâyâ ve leh ve aleyhimizde vuku' bulmuş ve bundan böyle vuku' bulacak 8) her nev'i alacak ve verecek ve emlâk ve arazi ve cezâ ve hûdud vesâire de'âvinin iktizâ edenler ile 9) mehâkim-i şer'iyye ve nizâmiyenin her bir aksamında, bidâyeten ve istinâfen ve temyizen ve i'âdeten ve itirâzen ve tashîhen müdde'î ve müdde'î aleyh 10) ve şahs-ı sâlis sıfatıyla taleb ve da'vaya ve muhâkeme ve muhâsemeye ve kendi imzâsıyla lâyiha ve istimâ'na tanzîm ve takdîmine 11) ve ihzâriye kat'ına ve şâhid ikâme ve istimâ'na ve tahlîf ve tehâlûf ve mümeyyiz ve hüküm ehl-i hibre nasb ve ta'yinine ve hacz 12) ve protesto vaz' ve fekkine müteveffât kızım Güler'in sadriye-i sagîre kızı olup bi-hakkı'l-hidâne hacir ve terbiyemde olan 13) sagîre İhsane'nin eytam sandığında olan matlûbatlarını ve babası Hafız Ahmed Efendi zimmetinde olan 14) eşyaların taleb ve da'vasına ve ahz-ü kabza ve mârifetiyle âhara idâneye sagîre -i mezbure nafakasını ahz-ü kabz 15) ve bi'l-cümle makbûzatını bana irsâl ve îsâl ve teslîme ve husûs-mezkûr mütevekkîf olduğu umûrun küllisini uhrâ tevkiyle 16) me'zûn olmak üzere tarafımdan vekâlet-i amme-i mütelekka-i sahîha-i şer'i ile mûmâileyh Mehmed Avni Efendiye vekîl ve nâib-i menab 17) nasb ve ta'yin eyledim dedik de mukirre-i mûmâileyh Zekiye

Hanımı bi'l-cümle sâdır olan kelimât-ı meşrûhasında hâzır mûmâileyh 18) Mehmed Avni Efendi vecâhen tahkik ve şifâhen tasdîk eylediğini kâtip mûmâileyh mahallinde ketb ve tahrîr ve me'an mebsût emnâ-i 19) şer'le meclis-i şer'a gelup alâ vukûhi inhâ ve takrîr etmeğin, ma vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l yevmi's-sâmin ve'l-işrun 20) min şehri Recebi'l-Ferd li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf."

21) Hacı Rüşdüzade Mehmed Efendi

22) Abdullah Ağazâde Mehmed Ağa ibn-i Abdullah Ağa ve gayrihum

VARAK 21-B

Kayıt No: 1

Kabûlüne Mevkûf Vekâlet Hücçeti (Numara 316)

1) "Merkez-i vilâyeti olan medîne-i Trabzon mahallâtından Tekye Mahallesi ahalisinden Oğuz-zâde Tefvîk ve Rasim Efendiler ibnet-i 2) Mehmed bin Mustafa'dan her biri medîne-i mezkûrede hükûmet konağında mahkeme-i istînâfa mahsûs odada maksûd 3) meclis-i şer'î şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve ta'bir ani'l-merâm edip vilâyet-i mezkûre dâhilinde Görele kazâsının 4) Gökçe Ali karyesi vâki' yigirmi üç ve yigirmi dört ve kırk üç ve kırk dört sıra numrolarıyla murakkam bin 5) iki yüz doksan altı senesi Eylülü'nün yigirmi sekizinci ve yigirmi dokuzuncu günü tarihleriyle müverrah dört kıt'a sened 6) hakânî mûciblerince irsen mâlik ve mutasarrıf olduğumuz beyne'l-ahali ve'l-cîrân, ma'lûmu'l-hudûd iki kıt'a emlâk 7) ve arazilerimizi bin beş yüz gurus semen ve bedel-i misliyle sâlifi'z-zikr Gökçe Ali karyesinde üvey biraderimiz oğuzun 8) oğlu Abdulhalim bin Muhammed'e kat'iiyen bey' ve ferağ edip ve semen ve bedel mezkûr bin beş yüz gurus dahî tamamen 9) ahz-ü kabz eylediğimizden ancak bey' ve ferâğ mezkûrları mahalli meclisinde lâzımü'l-huzûr zevât muvâcehesinde 10) takrir ve i'tâsında ve muâmele-i nizâmiyesine icrâ-yı tarafımızdan vekâlet-i amme-i mütelekka-i sahîha-i şer'i ile hâlâ 11) Gökçe Ali karyesinde Oğuzluoğlu Hasan bin Mehmed'i kabûlüne mevkûfe her birimiz vekîl ve nâib menab nasb ve ta'yin eyledik 12) deyu hatm-i kelâm etmeğin ma vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi'r-râbi ve'l-işrun min şehri Şa'bani'l-mu'azzam li-seneti 13) semân aşera ve selâse mietin ve elf."

14) Eyüpzâde Hamdi Efendi ibn-i İsmail Efendi

15) Kâzım-zâde Mehmed Tefvîk Efendi ve gayrihum

Kayıt No: 2

Nafaka Hüceti (Numara 317)

1) “Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon mahallâtından Kindinar mahallesinde sâkin ve zât-ı 2) ta’rîf-i şer’î ile ma’rûf olan Sâkine Hatun ibnet-i Temurcuoğlu Mehmed bin Abdullah 3) medîne-i mezkûrede mahkemesinde, meclis-i şer’î şerîf-i enverde, mahalle-i mezkûre ahalisinden 4) zevcî mutallaka birinci oğlu Şükri bin Osman bin Salih mahzarında üzerine da’va ve takrir-i 5) kelâm edip mezbur Şükri ile zevciyyet-i beynimizde kâime iken firaşından hâsıl 6) ve benden mütevellide halen bi-hakk-ı el-hidâne hacir ve terbiyemde olan tahminen altı yaşında 7) Sâbîre’nin asla malı olmayıp nafaka ve kisve ve behâya eşed ihtiyaç ile muhtaç 8) ve ben dahî mu’sire olmakla sagîre-i mezburenin nafaka ve kisve behâ vesâir 9) levâzım-ı zarûriyyesi için babası mezbur Şükri üzerine kadr-i kifâye meblâğ 10) farz ve takdir olunmak muradımdır dedik de gıbbe’t-tasdîkî’ş-şer’î iş bu 11) tarih-i vesîkadan itibâren yevmiye kırkar paradan şehri otuz gurus kibel-i 12) şer ’den bi’t-terâhî farz ve takdir olunup meblâğ mefrûz-i mezkûri sağır 13) mezburenin nafaka kisve behâ vesâir levâzım-ı zarûriyyesine harç ve sarfe 14) ve lede’l iktizâ istidâneye ve inde’z-zarf babası mezbur Şükri üzerine 15) rücû’a mezbure Sâkine hatuna izin verilmeğin ma vaka’a bi’t-taleb ketb olundu. 16) Fi’l yevmi’l-hâdî min şehri Şa’bani’l-mu’azzam li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf.”

17) Arzuhalci Kethüdası Hafız Temel Efendi

18) ibn-i Ahmed Ağa

19) ve Abdi Ağazâde Mehmed Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 3

Vesâyet Hüceti (Numara 318)

1) “Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon mahallâtından Eksotha Mahallesinde sâkin iken bundan 2) akdem vefât eden Mumcuoğlu Temel Efendi ibn-i el-hac müteveffâ-i Ali bin Abdullah’ın sulb-i sağır 3) oğulları Ömer ve Ali Faik’in babaları müteveffâ-i mezbûrdan mevrûs mallarını hıfz 4) ve hirâsete ve umurlarını tesviye ve rü’yete kibel-i şer ’den bir vâsi nasb ve ta’yin olunmak 5) ehem ve elzem olduğu ecilden sagîretân mezbûretanın li-ebi ceddeleri olup 6) emânet ile mârûfe ve istikâmet

ile mevsûfe ve her vecihle vesâyet 7) uhdesinden gelmeye kâdire iduğı zeyl-i vesîkada muharreru'l-esâmi-i müslimînin 8) ihbârlarıyla zâhir ve mütehakkık olan iş bu bâisetü'l-küttâb Cevahir hatun ibnete 9) Hacı Ahmet sagîretân-ı mezbûretanın vakt-i rüşd ve seddâdlarına değin, babaları 10) müteveffâ-i mezbûrdan mevrûs mallarını hıfz ve hirâsete ve umurlarını tesviye 11) ve rü'yete kıbel-i şer 'den vâsi nasb ve ta'yin olunduk da, ol dahî vesâyet-i mezkûreyi 12) kabul ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbağı edâya taahhüd ve iltizâm etmeğın mâ vaka'a bi't-taleb 13) ketb olundu. Fi'l yevmi's-sâbi' ve'l-işrun min şehri Şa'bani'l-mu'azzam li-seneti 14) semân aşera ve selâse mietin ve elf.”

15) İmam Yalman-zâde Hafız Hasan Şevki Efendi

16) ve Muhtar Toygar-zâde Mehmed Efendi

17) ve ihtiyar meclisi a'zâsından

18) Abdünnâfi Efendi

19) ve Ekil Gûşt-zâde Tahir Efendi

20) ve Mehmed Emin Efendi ve gayrihum

VARAK 22-A

Kayıt No: 1

İsbât-ı Verâset Hücleti (Numara 319)

1) “Fi'l-asl Trabzon vilâyetinin makarr-ı olan medîne-i Trabzon mahallatından Ayvasıl Mahallesi ahalisinden olub 2) dersa'âdetde nâfia nezâret-i celile'sinde heyet-i fenniyye memurlarından ve Tebe'a-i Devlet-i Aliyye'nin Ermeni milletinden 3) iken bundan üç mâh mukaddem vefât eden Çerkesyan Ertin efendi veled-i Ağya veled-i Atam'ın li-ebeveyn kız karındaşı 4) ve ber vasiâti vârisi olduğumu iddia eden Tebe'â-i Devlet-i müşârün-İleyhâ'dan mu'arrefetü's-şahs bâyezâd bintü'l-merkûm 5) Ağya veled-i Atam medîne-i mezkûrede hükümet konağında mahkeme-i istînâfa mahsûs odada maksûd meclis-i şer'î hatîrde 6) müteveffâ-i merkûmen zıkr-i âtî vecihle medyûn olan Tebe'â-i Devlet-i müşârün-İleyhâdan Hanlızâde Andon Efendi 7) veled-i Girek mahzarında üzerine da'va ve takrir-i kelâm edip, müteveffâ-i merkum Ertin Efendi benim li-ebeveyn er karındaşım 8) olub babamız ismi Ağya ve dedemiz ismi Atam ve

validemiz ismi marim bint Ağob ve maksat'ı re'simiz mezkûr Ayvasıl 9) mahallesi olub ol vecihle müteveffâ-i merhum Ertin Efendinin verâseti her biri Tebe'â-i Devlet-i müşârün-İleyhâ'dan li-ebeveyn 10) kız karındaşı benimle hala dersa'âdette sâkin diğer li-ebeveyn er ve kız karındaşları Ergil ve Anna'ya münhasıra olub 11) bizden başka vâris ve terekesine müstehak ahar kimesnesi olmamakla mûrisimiz müteveffâ-i merkûme Ertin Efendi'nin sağlığında 12) ile'l-vefât medyûn merhum Andon efendi zimmetinde cihet-i karzından alacak hakkı olan yigirmi dört gurus 13) kıbeli'l-ahz ve'l-istîfâ vefât etmekle suâl olunup, meblağ-i mezbûrdan mesele-i mîrasımız vecihle bana isâbet 14) eden altı gurus bana edâ ve teslim medyûn merhum Andon efendi kıbeli şer'den tenbih olunmak bi'l-verâse matlubumuzdur 15) deyu ba'de'd-da'va ve's-sûal ol dahî cevâbında müteveffâ-i merhum Ertin efendi ile'l-vefât zimmetinde cihet-i 16) merkûmeden ol miktar gurus deyni olduğunu tâyan ikrâr ve i'tiraf edip lakin müdde'î merkûme Bâyezâd 17) mâ adâ verâset-i müdde'âsını bilmem deyu inkâr edicek müdde'î merkûme Bâyezâd'dan ber vasî meşrûh müdde'âsını mutâbık 18) beyyine taleb olunduk da her biri ehrâr-i ricâlden ve sâlifi'z-zikr İskender Paşa mahallesinden ve Tebe'â-i Devlet-i müşârün-İleyhâdan 19) Nuryan Estaban efendi veled-i Ohannes Hantunyan Kaspar efendi veled-i Ağbab nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i 20) şer'i hâzirân olup eseri'l-iştihâd fi'l-hakîka müteveffâ-i merhum Ertin efendi ile şahs-ı ma'lûmumuz olan iş bu 21) müdde'î merkûme Bâyezâd li-ebeveyn kız karındaşları olub babaları ismi Ağya ve dedeleri ismi Atam ve valideleri 22) ismi marim bint Ağob ve maksat'ı re'seleri sâlifi'z-zikr Ayvasıl mahallesi olub ol vecihle müteveffâ-i merhum 23) Ertin efendi veled-i Ağya veled-i Atam'ın verâseti li-ebeveyni kız karındaşı iş bu müdde'î merkûme Bâyezâd ile hala 24) dersa'âdette sâkinler diğer li-ebeveyn er ve kız karındaşları Erkil ve Anna'ya münhasıradır bunlardan başka vâris ve terekesine 25) ahar kimesnesi olduğu bizim ma'lûmumuz değildir. Biz bu hususa bu vech üzere şâhidleriz, şehâdet dahî ederiz deyu 26) her biri müttefiki'l-lafz olmağı edâ şehâdet-i şer'i ettiklerinde şâhidân mûmâileyh evvelâ usûl-i 27) mevzû'âsına tatbîkan ba-varâka-ı mesture memhûre sâlifi'z-zikr İskender Paşa mahallesi muhtarı Kutoğlu Erdaş 28) veled-i Bağos ve ihtiyar meclisi a'zâsından Fetvaçyan Yorvant veled-i Hacı Simon ve Arbiyan Taytus ve Atam 29) nâm kimesnelerden sırren ba'de Ciyonoğlu ve Ertan veled-i Kalos Kılıçoğlu Avedilis veled-i Kiforak nâm kimesnelerden 30) bi'l-muvâcehe alenen lede't-tezkiye adl makbûli's-şehâde ettikleri bi'l-ihbâr lede's-şer'i'l-enver zâhir

mütehakkık ve şehâdetleri 31) hayyiz-i kabûlde vâki' olmağın mücebince ba'de'l-hüküm ve'l-beyyine ma vaka bit 'taleb ketb olundu. Fi'l yevmi's- sâdis ve'l-işrun min 32) şehri Şa'bani'l-mu'azzam li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf."

33) İskender Paşa mahallesinde Nuryan Estaban Ağa veled-i Ohannes

34) ve Kemerkaya Mahallesinden Hantunyan Kaspar Efendi

35) veled-i Eğbâba ve gayrihum

Kayıt No: 2

Vekâlet Hücleti (Numara 320)

1) "Fi'l-asl Manastır vilâyetinin merkezi olan medîne-i Manastır mahallatından Sinan Bey mahallesinden olub medîne-i 2) Trabzon'da Şirin Hatun mahallesinde müste'ciren sâkin Mehmed Ağaoğlu Hacı Bahri Efendi ibn-i Mehmed bin Abdullah medîne-i 3) Trabzon'da hükümet konağında mahkeme-i istînâfa mahsûs odada maksûd meclis-i şer'ide takrîr-i kelâm ve ta'bir anî'l-merâm 4) edip sâlifî'z-zıkr Sinan Bey mahallesinde Kocakadı sokağında kâin birbirine muttasıl beyne'l-ahali ve'l-cîrân 5) ma'lûmul-hudud iki bab hâne maa' bahçe ve validemiz müteveffât Seyyide hanım ile Ali Efendi'den benimle verese-i sâiresine 6) irsen intikâl etmekle mezkûrların muâmeleyi intikaliyeleri üzerlerimize ba'del-icrâ tâlibi zuhûrunda semen ve bedel-i 7) misilleriyle ahâra kat'iyen bey' ve ferâğa ve semen ve bedeline ahz-ü kabz ve makbûzını bize irsâl ve îsâl ve teslîm ve bey' 8) mezkûrları mahalli mahallesinde lâzımu'l-hâzur zevât muvâcehesinde takrîr ve i'tâsında ve muâmele-i nizâmiyesine 9) icrâ-yı * ve husûs-ı mezkûr mütevekkıf olduğu umûrun küllisini, uhrâ tevkîyle me'zûn olmak üzere tarafımdan 10) vekâlet-i amme-i mütelekka-i sahîha-i şer'i ile sâlifî'z-zıkr Sinan Bey mahallesi ahalisinden Abdul rahîm ağa ibn-i (?)11) mevkuf vekîl ve nâib-i menab nasb ve ta'yin eyledim eyledim deyu hatm-i kelâm etmeğın ma vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi'r-râbi min şehri Recebi'l-Ferd li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf."

(*ve validem müteveffâ-i mezburenin terekesinden hisseme isabet eden ora mehâkim-i şer'îyesine ahz-ü kabza ve kezâlik makbûzunu bana irsâl vesâire metrûkâtını mehâkim-i şer'î ve nizâmiyenin her birinde bidâyeten ve istinâfen ve temyizen i'âdeten

ve itirâzen taleb ve da'vaya muhâkeme ve muhâsemeye ve kendi imzâsıyla lâyiha ve istimâ'ına tanzîm ve takdîmine ve ihzâriye kat'ına ve şâhid ikâme ve istimâ'ına)

12) Tekye mahallesinden Bekârzâde Mustafa Efendi

13) ibn-i Ali Efendi

14) ve Debbağhâne mahallesinden Bahriye Mülâzım-ı evveli

15) Mehmed Mümtaz Efendi ibn-i Mustafa ve gayrihum

VARAK 22-B

Kayıt No: 1

Kabûlüne Mevkûfe Vekâlet (Numara 321)

1) “Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon mahallatından Eksotha Mahallesi sâkinlerinden iken bin üç yüz on beş senesi Temmuz’un 2) yigirmi altıncı günü vefât eden asâkir-i şâhâne mülâzımlarından mütekâid Mustafa Ağa ibn-i Hacı Hüseyin Ağa ibn-i Abdullah’ın 3) verâseti zevcî menkûha-i metrûkesi Havva hatun ibnet-i Ahmed ve sulbiye-i kebîre kızı Sâkine ve sulb-i sığâr oğulları Hafız Hüseyin ve Sabri 4) ve validesi Esmâ Hanıma münhasıra olduğu bi’l-asebe lede’ş-şer’i’l-enverde zâhir ve mütehakkık olduktan sonra verese-i mezbûrundan 5) olub, nefsinden asıl ve sagîrân-ı mezbûran Hafız Hüseyin ve Sabri’nin tesviye-i emirlerine vasî mensûbları valideleri zât-ı 6) ta’rîf-i şer’î ile ma’rûf olan zevcî mezbure Havva hatun ile kezâlik zât-ı mu’arrefe olan bint-i kebîre-i mezbure 7) Sâkine hatundan her biri medîne-i mezkûrede hükümet konağında mahkeme-i istînâfa-a mahsûs odada meclis-i şer’ide bi’l-asâle 8) ve bi’l-vesâye takrir-i kelâm ve ta’bir ani’l-meram edip Diyarbakır vilâyetinin Abdal mahallesinde Hüsrev Ağa sokağında kâin 9) tarafları Osman Ağa ve Ali Efendi haneleri ve mahzen ve tarîk-i âmm ile mahdûd bir bab mülk-i menzil iş bu ibrâz eylediğimiz 10) bin yüz yüz dokuz sene-i rûmiyesi Teşrîn-i Sâni tarihlü ve bir sıra numrulu bir kıt’a sened-i hakânî mûcibince murisimiz müteveffâ-i 11) mûmâileyh Mustafa Ağa’nın ile’l-vefât malı olub ba’del-vefât menzil-i mahdûd-ı mezkûr mesele-i mirâsımız vecihle 12) bizimle validemiz irsen intikâl etmiş olmakla menzil-i mahdûd-ı mezkûr ve muâmeleyi intikâliyesi üzerlerimize ba’del-icrâ 13) tâlibine semen misilleriyle kat’iyyen bey’ ve ferağa ve kabza semen ve bedele makbûzunu bize irsâl ve îsâl ve teslîme ve bey’ mezkûri 14) lâzımu’l-hâzur zevât muvâcehesinde takrîr ve i’tâsında ve husûs-ı mezkûr

mütevekkıf olduğu umûrun küllisini 15) uhrâ tevkiyle me'zûn olmak üzere tarafımızdan vekâlet-i amme-i mütelekka-i sahiha-i şer'iye ile hala Diyarbakır fırka-i kumandanı 16) saâdetlü Münir Paşa hazretlerini her birimiz bi'l-asâle ve bi'l-vesâye vekîl ve nâib-i menab nasb ta'yin eyledik deyu hatm-i 17) kelâm etmeğin ma vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâdis ve'l işrun min şehri Şa'bani'l-mu'azzam li-seneti semân aşera 18) ve selâse mietin ve elf.”

19) Mülâzım Sabri Bey ibn-i Mahmud Bey

20) ve Mülâzım Nail Efendi ibn-i Mehmed Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 2

Mütevelli Kâimmakâm (Numara 322)

1) “Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon'da Çarşı Mahallesinde vâki' nezâret-i evkâf-ı hümayun mülûkaneye mülhak evkâfdan 2) Trabzon müftîsi esbak-ı merhum Hacı İsmail Efendi vakfının bâ-i'lâm-ı şer'i ber vech-i meşrûta mütevellisi olan 3) gâip ani'l-beled Hüseyin Abdulaziz Efendi ibn-i Seyyid İsmail Efendi hidmet-i tevliyeti îfâya yerine vekîl ta'yin etmeksizin 4) diyar-ı âhara gitmiş olduğunda kibel-i şer 'den bir Kâimmakâm nasb ve ta'yin ehem ve elzem olduğu olduğunda sâlifi'z-zıkr olan 5) vakfindan iş bu bâisü'l-kitâb Müftüzâde Hafız İsmail Efendi ibn-i Nuh efendi her vecihle müstakim-i umûr 6) vakfa âlim Kâimmakâmlık uhdesinden gelmeğe kâdir iduğu ahali mezbûreden müezzîn-zâde Mustafa Efendi 7) ibn-i el-hac Abdulgani efendi ve Midilli-zâde Mehmed Emin Efendi ibn-i Mahmud Ağa ve mahalle imamı Hafız Şakir Efendi ibn-i el-hac hafız Osman 8) efendi ve Hafız Mesud Efendi ibn-i Salih Efendi ile vakfa mezburun kâffe-i ehl-i mürtezikası mazbûtu'l-esâmi sikatın 9) sahihatü'l-kelimât medîne-i mezkûre mahkemesinde, meclis-i şer'ide hala vilâyet-i mezkûre evkâf muhasebecisi izzetlü 10) Mehmed Emin Efendi hâzır olduğu halde ma'kûd-ı meclis-i şer'i şerîf-i enverde alâ tarîkı's-şehâde ihbârlarıyla lede's-şer 'il 11) enver zâhir ve mütehakkık olmağın mütevelli gâip mezbur Hüseyin Abdulaziz Efendilerine mûmâileyh Hafız İsmail Kâimmakâm 12) mütevelli nasb ve ta'yin olunduk da ol dahî ber vech-i muharrer kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbağı edâya taahhüd ve iltizâm etmeğin mâ vaka'a 13) bi't-taleb ketb olundu. Fi'l yevmi's-sâmini ve'l işrun min şehri Şa'bani'l-mu'azzam li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf.”

14) Ali Başoğlu Ali Faik Efendi ibn-i Mehmed Ağa

15) Abdi Ağazâde Mehmed Ağa ibn-i Abdi Ağa

16) ve Ekşioğlu Ali Ağa ibn-i Hurşid Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 3

Mütevelli Kâimmakâm (Numara 323)

1) “Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon mahallatından Tekfur Çayır Mahallesinde vâki’ nezâret-i evkâf-ı hümâyûn mülûkaneye 2) mülhak evkâfdan Erdoğdu Cami-i Şerifi evkafının tevliyeti Trabzon evkaf muhasebeciliği tarafından idare 3) edilmekte ise de idare-i mezkûrenin meşâgil-i kesîresine mebnî tevliyet mezkûreye kibel-i şer ’den bir Kâimmakâm 4) nasb ve ta’yin evkaf muhasebeciliği tarafından bir kıt’a müzekkire ile talep edilmekle sâlıfî’z-zıkr Cami-i Şerifi 5) mezkûrun imam ve hatibi iş bu bâisü’l-kitâb Asmas-zâde Hasan Efendi ibn-i Ali efendi her vecihle müstakim-i umûr 6) vakfa âlim Kâimmakâmlık uhdesinden gelmeğe kâdir iduğı mahalle-i mezkûre ahalisinden Şemendurzâde 7) Ahmed Efendi ibn-i Mehmed vasîsi Osmanoglu Mehmed Ağa ibn-i Osman ve Zemidoğlu Mahmud ibn-i Şakir efendi ve Kara Ali 8) zâde Osman Efendi ibn-i Abdulaziz vesâire mazbut-ı sikât sahîhatü’l-kelimât müslimînin medîne-i mezkûre 9) mahkemesinde meclis-i şer’î şerîf-i enverde vilâyet-i mezkûre evkâf muhasebecisi izzetlü Mehmed Emin Efendi hâzır 10) olduğı halde alâ tarîkı’ş-şehâde ihbârlarıyla zâhir ve mütehakkık olmağın mûmâileyh Hasan Efendi Kâimmakâm 11) mütevelli nasb ve ta’yin olunduk da ol dahî ber vech-i muharrer kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbağı edâya 12) taahhüd ve iltizâm etmeğın mâ vaka’a bi’t-taleb ketb olundu. Fi’l-yevmi’l-tâsi’ ve’l-işrun min şehri 13) Şa’bani’l-mu’azzam li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf.”

14) Asmas-zâde Ömer Efendi ibn-i Ali Efendi

15) ve Zemidoğlu Tufan ibn-i Şakir Efendi

16) ve Sekman-zâde Hacı Abdulaziz Efendi ve gayrihum

VARAK 23-A

Kayıt No: 1

Vekâlet Hücçeti (Numara 324)

1) “Trabzon vilâyeti dâhilinde Ordu kazâsının Perşembe nâhiyesine Muzaf Orhaniye karyesinde sâkin iken bundan 2) akdem vefât eden Dankaze Hacı Yusuf Ağa ibn-i Ahmed Ağa ibn-i Ali’nin sulb-i sağır oğulları Osman ve Ahmed ve Mehmed ve İbrahim 3) ve İsmail ve sulbiye-i sagîre kızları Fatma ve Hatice ve Aişe Meryem’in tesviye-i emirlerini bâ hüccet-i şer’î vasî mensûbları 4) li-ebeveyn emmileri olub medîne-i Trabzon’da Saray-ı Atik mahallesinde misafiren sâkin [?] Şerif ağa ibn-i el-mezbur 5) Ahmed Ağa medîne-i mezkûre mahkemesinde, meclis-i şer’î şerîf-i enverde, da’va vekillerinden Beşirzâde Mehmed Mithat efendi 6) ibn-i Ahmed Hamdi Efendi mahzarında takrir-i kelâm ve ta’bir ani’l-meram edip bâ hüccet-i şer’î vasîleri olduğum siğâr mezbûrunun 7) babaları ve murisleri müteveffâ-i mûmâileyh Hacı Yusuf Ağanın hîn vefâtında yanında ve mahalli sâirede bi’l-cümle 8) terekesini vâzîü’l-yed olanlardan ve zimem-i nâ senedde olan alacağı erbâbından ve müteveffâ-i mûmâileyh Yusuf Ağa’nın 9) gerek terekesi ve isbâtının leh ve aleyhimizde ikâme olunmuş ve bundan böyle ikâme olunacak her nev’i alacak ve verecek 10) ve emlâk ve arazi ve zarar ve ziyan ve hûdud ve cezâ ve vesâire her nev’i de’âviyenin lazım gelenler ile mehâkim-i şer’îye 11) ve nizâmiyenin her bir aksamında, bidâyeten ve istinâfen ve temyizen ve i’âdeten ve itirâzen ve tashîhen müdde’î ve müdde’î aleyh ve şahs-ı sâlis 12) sıfatıyla talep ve da’vaya ve muhâkeme ve muhâsemeye ve kendi imzâsıyla lâyiha istimâ’ına tanzîm ve takdîmine ve ihzâriye 13) kat’ına ve şâhid ikâme istima’ına ve tahlîf ve tehâlûfe ve mümeyyiz ve hüküm ve ehl-i hibre nasb ve ta’yinine ve leh ve aleyhimizde 14) sâdır olacak i’lâmâtının teblîğ ve tebellüğüne ve mevkı’-i icrâ-yı vaz’ına ve hacz ve protesto vaz’ ve fekkine ve sulh ve ibrâya ve’l-hâsıl 15) husûsat-ı mezkûrenin mütevekkîf olduğu umûrun küllisini, tarafımızdan vekâlet-i amme-i mütelekka-i sahîha-i şer’î ile 16) mûmâileyh Mehmed Mithat Efendiyi bi’l-vesâye vekîl ve nâib-i menab nasb ve ta’yin eyledim dedik de gıbbe’t-tasdîkî’ş 17) şer’î mâ vaka’a bi’t-taleb ketb olundu. Fi’l-yevmi’r-râbi ve’l-işrun min şehri Şa’bani’l-mu’azzam li-seneti semân aşera 18) ve selâse mietin ve elf.”

19) Gürcü Ümerâsından Saâdetlü Osman Paşa

20) ve Tiryakizâde Şevki Efendi

21) ibn-i Hafız Hasan Efendi ve gayrihum

Kayıt No: 2

Vekâlet Hücçeti (Numara 325)

1) “Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon mahallatından Aya Filippo Mahallesi mütemekkinlerinden ve Tebe’a-i Devlet-i Aliyye’nin 2) Rum milleti nisvânından olup zâtı ta’rif-i şer’î ile mu’arrefe olan Rozma bint Kohor 3) oğlu Konstantin veled-i Panayut medîne-i mezkûre mahkemesinden meclis-i şer’î hatîrde sâlifî’z-zıkr 4) Aya Filippo mahallesinde sâkin Tebe’â-i Devlet-i müşârün-İleyhânın millet-i merkûmesinden Sadeli 5) oğlu Yovan veled-i Bor muvâcehesinde takrir-i kelâm ve ta’bir ani’l-meram edip Rusya 6) Kuban vilâyeti dâhilinde Kırım [?] Kasabasında Yeni Pazar’da kâin her biri beyne’l-ahali 7) ve’l-cîrân ma’lûmu’l-hudûd mâlik olduğum üç bab dükkânlarımı talibine îcâreye ve îcâr 8) konturatosunu i’tâyâ ve icarlarını ahz-ü kabz ta’mîr ve termîme muhtaç 9) oldukları halde ta’mîr ve termîmine ve harç-ı mîriyesi i’tâyâ ve dilediği 10) müste’cirleri nizâmı dairesinde taşraya uhrâyâ dükkân-ı mezkûrları bir taraftan 11) müdâhale ve taârruz olurlar ise iktizâ edenler ile kezâlik Rusya Devlet-i i fehîmesi 12) nizâm-ı mevzû’u dairesinde muhâkeme ve muhâsemeye ve her türlü istid’â levâyih 13) tanzîm ve takdîmine ve Rusya memâliki dâhilinde olan bi’l-cümle alacaklarımı 14) medyûnlardan lede’l-hesâb ahz-ü kabz düyûnum zuhur ider ise edâ tesviyesine 15) ve husûs-i mezkûr mütevekkîf olduğu umûrun küllisini uhrâ tevkiyle me’zûn 16) olmak üzere tarafımdan vekâlet-i amme-i mütelekka-i sahîha-i şer’î ile merkum Yovan Ağayı 17) vekîl ve nâib-i menab nasb ve ta’yin eyledim dedik de gıbbe’t-tasdîkî’ş şer’î 18) mâ vaka’a bi’t-taleb ketb olundu. Fi’l-yevmi’l-hâdî ve’l-işrun min şehri Şa’bani’l-mu’azzam 19) li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf.”

20) Borondioğlu Ligonider

21) veled-i Yani

22) ve Nekaroğlu Yordan

23) veled-i Nekar ve gayrihum

Kayıt No: 3

Kabûlüne Mevkûf Vekâlet Hücçeti (Numara 326)

1) “Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon mahallatından Bayram Bey Mahallesi mütemekkinlerinden ve Devlet-i 2) Aliyye tebaasının Ermeni milleti nisvânından olup şahs-ı mu’arrefe olan Nıvart 3) bint Bülbülcüoğlu Erkal veled-i Kirkor

medîne-i mezkûre hükümet konağında 4) mahkeme-i istinâfa-a mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'î hatîrde takrir-i kelâm ve ta'bir 5) ani'l-meram edip vilâyet-i mezkûre dâhilinde Ordu kazâsından sâkin 6) iken bundan bir buçuk mah-ı mukaddem fevt olan Tebe'â-i Devlet-i müşârün-İleyhânın 7) millet-i merkûmesinden babam ve mûrisim Bülbülcüoğlu Erkal veled-i Kirkor'un 8) hîn vefâtında yanında ve mahalli sâirede bi'l-cümle terekesini vâzîü'l-yed olanlardan ve zimem-i nâ senedde 9) olan alacağı erbâbından mehâkim-i şer'î ve nizâmiyenin her bir aksamında müteveffâ-i merkûm Erkil' den benimle verese-i 10) sâiresine irsen intikâl eden bi'l-cümle emlâk ve araziler müdâhale ve taarruz eden olurlar ise kezâlik 11) lazım gelenler ile mehâkim-i mezkûrenin her birinde, bidâyeten ve istinâfen ve temyizen i'âdeten ve itirâzen”

VARAK 23-B

12) “ve tashihen müdde'î ve müdde'î aleyh ve şahs-ı sâlis sıfatıyla talep ve da'vaya ve muhâkeme (Silik) ve kendi imzâsıyla (silik) 13) tanzîm ve takdîmine ve ihzâriye kat'ına ve hacz ve protesto vaz' ve fekkine ve leh ve aleyhimizde sâdir olacak i'lâmâtının teblîğ ve tebellüğüne 14) ve mevkı'-i icrâ-yı vaz'ına ve sulh ve ibrâya ve emlâk ve arazi mezkûrların muâmeleyi intikâliyesi üzerlerimize ba'del-icrâ benim 15) hissemi verese-i sâire-i ile tefrik ve taksim ve talibine icâreye ve icârelerine ahz-ü kabz ve inde'l hâce tâlibine kat'iiyen 16) bey' ve ferağa ve kabza semen ve bedele ve bi'l-cümle makbûzatını bana irsâl ve îsâl ve teslîm ve bey' mezkûrların lâzımı'l-hâzur 17) zevât muvâcehesinde takrîr ve i'tâsında ve husûs-i mezkûr mütevekkîf olduğu umûrun küllisini uhrâ tevkîyle me'zûn 18) me'zûn olmak üzere tarafımdan vekâlet-i amme-i mütelekka-i sahîha-i şer'i ile hala Ordu kazâsında mukîm Antirbasan 19) Evakim Ağa veled-i Hacı Babeki vekîl ve nâib-i menab nasb ve ta'yin eyledim deyu hatm-i kelâm etmeğin 20) ma vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l yevmi'l-işrun min şehri Şa'bani'l-mu'azzam li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf.”

21) Kılıçoğlu İdris veled-i Kiforak

22) Cebunoğlu ve Ertan veled-i Kalus ve gayrihum

Kayıt No: 1

İzin Hücleti (Numara 327)

1) “Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon’a merbut Canbur karyesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Hamide Fatma 2) hatun ibnet-i Civelekoğlu Mehmed’in sadr-i sığar oğlu Emin ve sıgâre kızı Refika’nın babaları 3) ve veli-yi mûcibleri olub mahmud’ul-hâl ettiği bi’l-ihbâr mütehakkık olan Kansızoglu Mehmed bin Hasan bin Abdi 4) medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i şer’î şerîf-i enverde bi’l-velâye takrîr-i kelâm ve ta’bir ani’l-merâm edip velileri bulunduğum 5) sagîrân mezbûran valideleri müteveffâ-i mezbure Hamide Fatma hatundan irsen intikâl eden karye-i mezkûrede 6) kâin her biri beyne’l-ahali ve’l-cîrân, ma’lûmu’l-hudûd emlâk ve tarla ve çalılıktan her birinde olan bâ sened-i 7) hakânî husûs-i ma’lûmeleri müşrif harab ve mâil turab olup galesi mü’netine kifâyet etmediğinden başka arazi mezkûrlar 8) derûrunda olan eşcâr dahi kuruyup telef olmakta olduğu ki emlâk ve arazi ve çalılık ve eşcâr müsmire ve gayri müsmire 9) muharrere-i mezkûrelerde olan hisse-i şâyialarımızı benimle verese-i sâireden her birimiz ahara bey’ murad etmemizle velileri 10) olduğum sagîrân mezbûran Emin ve Refika’nın hisse-i şâyia-i mezkûreleri hacizli olduğundan ibkâ olunur ise 11) muahharen bey’inde kıymetine noksan tertip edeceğinden sagîrân mezbûran hakkında özr mûcib olmağla sagîrân 12) mezburenin hisse-i şâyia ma’lûmeleri semen misliyle ahara ma’an bey’ olunup esmân-ı hisselerinden başkaca bir emlâk 13) ve arazi iştirâ olunmak sagîrân mezbûran hakkında enfa’ ve evlâ olmağla hisse-i şâyia mezkûreleri semen misliyle 14) ma’an âhara bey’ kîbel-i şer’den bana izin verilmek matlûbumdur deyu bi’l-velâye eylediği takrir vâkıa mutâbık 15) ve nefsi’l-emre muvâfık ve zikr-i âtî bey’ dahî sagîrân-ı mezbûran hakkında enfa’ ve evlâ idüğü karye-i mezkûre 16) ahalisinden Feyzioğlu Haşim bin Arif ve Feyzioğlu Hüseyin bin Arif nâm kimesneler meclis-i şer’îde âlâ tarîkı’ş-şehâde 17) haber vermeleriyle zâhir ve mütehakkık ve karyesi imam ve muhtar ve ihtiyar-ı meclis a’zâsı tarafından verilen bir kıt’a şehâdetnâme’den 18) müsteban olmağın ber vech-i muharrer emlâk ve arazi mezkûrelerde sagîrân mezbûran Emin ve Rıfkı’nın hisse-i şâyiaları ma’lûmeleri 19) semen misliyle ma’an tâlibine ber vech-i meşrûh bey’ kîbel-i şer’den veli mezbur Mehmet’e izin verilmeğın ma vaka bit ‘taleb ketb olundu 20) Fi’l yevmi’l-sâni min şehri-i Ramazanü’l-mübârek li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf.”

21) Abdi Ağazâde Mehmed Ağa ibn-i Abdi Ağa

22) ve Ekşioğlu Ali Ağa ibn-i Hurşid Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 2

Vesâyet Hücçeti (Numara 328)

1) “Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon mahallatından Bayram Bey mahallesinde sâkin iken 2) bundan akdem vefât eden takâ’ud yüz başlarından Mahmud Ağa ibn-i Abdullah’ın 3) verâseti zevcî menkûha-i metrûkesi Sürûre hatun ibnet-i Abdurrahman bin Abdi 4) ve sulbiye-i kebîre oğlu ... sulbiye-i kebîre kızı Nusret ve sulbiye-i sagîre 5) kızı İfakate münhasıra bâdehu zevcî mezbure Sürûre hatun dahî vefât 6) edip verâseti sadr-i kebîr oğlu mezbur Osman Efendi sadr-i kebîr 7) mezkûre Nusret ve sadriye-i sagîre İfakate münhasıra bâdehu ibnet-i kebîre mezbure Nusret dahî vefât edip 8) verâseti li-ebeveyn er karındaşı mezbur Osman efendi ile li-ebeveyn kız karındaşı sagîre mezbure İfakat’a münhasıra 9) olduktan sonra sıgâre mezburenin babası müteveffâ-i mezbûrdan mevrûs mallını hıfz ve hirâsete ve umurunu 10) tesviye ve rü’yete kıbel-i şer ’den bir vâsi nasb ve ta’yin olunmak ehem ve elzem olduğu ecilden sagîretân mezbûretanın 11) li-ebeveyn er karındaşı olup emânet ile mârûfe ve istikâmet ile mevsûfe ve her vecihle vesâyet 12) uhdesinden gelmeye kâdire iduği zeyl-i vesîkada muharreru’l-esâmi-i müslimînin ihbârlarıyla, lede’s-şer’i’l-enverde 13) zâhir ve mütehakkık olan iş bu bâisü’l-kitâb mezbur Osman Efendi sagîretân-ı mezbûretanın vakt-i rüşd ve seddâdlarına değin 14) babası müteveffâ-i mezbûrdan mevrûs mallını hıfz ve hirâsete ve umurunu tesviye ve rü’yete kıbel-i şer ’den vâsi nasb 15) ve ta’yin olunduk da, ol dahî vesâyet-i mezkûreyi kabul ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbağı edâya taahhüd ve iltizâm etmeğın 16) mâ vaka’a bi’t-taleb ketb olundu. Fi’l-yevmi’r-râbi min şehr-i Ramazanü’l-mübârek li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf.”

17) İmam Hacı İmamzade Ahmed Efendi

18) ve İhtiyar Meclisi âzâsından Abdi Ağa

19) Zâde Mustafa Efendi ibn-i el-hac Mehmed Ağa ve gayrihum

VARAK 24-A

Kayıt No: 1

Nafaka Hücçeti (Numara 329)

1) “Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon nevâhiyesinden Yomra nâhiyesine tâbi Öz Sifter karyesinde sâkin (silik) 2) şer’î ile mu’arrefe olan Güllü hatun ibnet-i

Turhanoglu Ahmed Efendi ibn-i Mehmed medîne-i mezkûre mahkemesinde 3) meclis-i şer'î şerîf-i enverde nâhiye mezkûreye tâbi Özmeshor karyesi ahalisinden Feyzi 'nin Oğlu Abdulhalim bin Ali 4) mahzarında üzerine da'va ve takrir-i kelâm edip, mezbur Abdulhalim yüz gurus mehr-i müeccel tesmiyesiyle zevc-i dâhilim olub 5) galk murâfık başkaca mesken-i şer'ide beni iskân etmediğinden başka nafaka ve kisve behâmı defaatle talep eyledim ise de 6) vermeyip muttal cevretmekle kibel-i şer 'den benim için mezbur Abdulhalim üzerine kadr-i ma'ruf nafaka farz ve takdir olunmak 7) matlûbumdur dedik de gıbbe't-tasdikî'ş-şer'î zevcî mezbur Abdulhalim galk-ı murâfık başka mesken-i şer'î tedârik edinceye 8) değin mezbur Abdulhalim üzerine iş bu tarih-i vesîkadan itibâren yevmiye ikişer guruştan şehri altmış gurus kibel-i şer 'den 9) farz ve takdir olunup meblağ-i mefrûzi mezkûri harç ve sarf ve lede'l iktizâ istidâneye inde'z-zarf zevcî mezbur 10) Abdulhalim üzerine rucûhi mezbure Güllü hatun kibel-i şer 'den izin verilmeğın izin verilmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's 11) sâlis aşera min şehr-i Şa'bani'l-mu'azzam li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf."

12) Abdi Ağazâde Mehmed Ağa ibn-i Abdi Ağa

13) ve Ekşioğlu Ali Ağa ibn-i Hurşid Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 2

İsbât-ı Verâset Hücceci (Numara 330)

1) "Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon mahallâtından Debbağhâne mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden sağır 2) Faik ibn-i Marmaris Yaman Reis müteveffâ-i Mustafa Efendi ibn-i Mehmed Ağanın li-ebeveyn ceddi ber vech-i âti vârisi olduğunu 3) iddia eden mezbur Mehmed Ağa ibn-i el-hac Ali medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i şer'î şerîf-i enverde müteveffâ-i mezburun zikr-i 4) âti vecihle medyûn olan medîne-i mezkûre mahallâtından Hoca Halil mahallesi ahalisinden Abdi Ağazade Mehmed Ağa ibn-i Abdi ağa 5) mahzarında üzerine da'va ve takrir-i kelâm edip, müteveffâ-i mezbur Faik benim sulbî-yi sahîh oğlumun oğlu olub vefât ettik de 6) verâseti hasren bana münhasıra olup benden başka vâris ve terekesine müstehak ahar kimesnesi olmamakla mûrisimiz müteveffâ-i mezbur Faik 7) bin Mustafa Efendinin hayatında ile'l-vefât mezbur Mehmed ağa zimmetinde cihet-i karzından alacak hakkı olan on gurusu kibelî'l-ahz 8) ve'l-istifâ vefât etmekle meblağ-i mezbûrdan mesele-i on gurusu medyûn mezbur Mehmet Ağadan talep ederim sual olunup bana 9) edâ ve teslim

medyûn mezbur Mehmed Ağa'ya kibel-i şer 'den tenbih olunmak matlûbumdur deyu ba'de'l-da'va ol dâhi cevâbında müteveffâ-i mezbur Faik bin Şevki 10) Mustafa Efendi ibn-i Mehmed Ağa'ya zimmetinde cihet-i merkûmeden ol miktar gurus deyni olduğunu tâyan ikrâr ve i'tiraf edip lakin 11) müdde'î mezbur Mehmed Ağanın mâ adâ verâset-i müdde'âsını bilmem deyu inkâr edicek müdde'î mezbur Mehmed Ağadan ber vech-i meşrûh müdde'âsına 12) mutâbık beyyine taleb olunduk da her biri udûl-i ehrâr-i ricâl-i müsliminden ve medîne-i mezkûre mahallatından Saçlı Hoca mahallesi 13) ahalisinden Molla Ahmedoğlu Mehmed ibn-i Ahmed veya Baloğlu Ali Çavuş bin İsmail nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzirân 14) olup eseri'l-iştihâd fi'l-hakîka müteveffâ-i mezbur Faik ibn-i Mustafa Efendi iş bu müdde'î mezbur Mehmed Ağa ibn-i el-hac Alinin 15) sulb-i sahîh oğlunun oğlu olup vefât ettik de verâseti hâzır li-ebi cedde iş bu müdde'î mezbur Mehmed Ağa ibn-i el-hac Aliye 16) münhasıradır bunlardan başka vâris ve terekesine müstehak ahar kimesnesi olduğu bizim ma'lûmumuz değildir. Biz bu hususa bu vech 17) üzere şâhidleriz, şehâdet dahî ederiz deyu her biri müttefiki'l-lafz olmağı edâ şehâdet-i şer'i etmeleriyle şâhidân 18) mezbûran olan usûl-i mevzû'âsına tatbîkan, ba-varâka-ı mesture sâlifi'z-zikr Saçlı Hoca mahallesi imamı Hafız Mehmed Efendi 19) ibn-i el-hac Şakir Ağa ve muhtarı Sefaoğlu Ömer Efendi ibn-i Mikdad Ağa nâm kimesnelerden sırren ve ba'de Tonyalı-zâde Salih 20) efendi ibn-i Mehmed Efendi ve Bozalı-zâde Salih Efendi ibn-i Osman Ağa nâm kimesnelerden bi'l-muvâcehe alenen lede't-tezkiye adl 21) ve makbûli's-şehâde ettikleri bi'l-ihbâr lede's-şer'i'l-enver zâhir mütehakkık ve şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' 22) olmağın mûcebince ba'de'l-hüküm ve'l-beyyine ma vaka bit 'taleb ketb olundu. Fi'l yevmi'l-hâdî aşer min şehri Recebi'l-Ferd 23) li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf."

23) Ekşioğlu Ali Ağa ibn-i Hurşid Ağa

24) ve Tonyalı-zâde Hasan Efendi bin Mehmed Ağa

Kayıt No: 2

Vekâlet Hücceci (Numara 331)

1) "Husûs-i âti'l-beyânın bi'l-iltimâs mahallinde istimâ' ve ketb ve tahrir cânib-i şerî'at-î garrâdan me'zûnen irsâl olunan 2) kâtip Abdi ibn-i el-hac Mehmed Efendi merkez vilâyet olan medîne-i Trabzon mahallatından Pazarkapısı mahallesinde 3) kâin Molla Bekir-zâde Mehmed Avni Efendi'nin menzile varup cerîde-i şer'de mazbûtu'l-

esâmi-i müslimînin 4) huzurlarında akd-i meclis-i şer'î ali ettik de, mahalle-i mezkûre sâkinlerinden iken bundan vefât eden 5) Hacı Mahmud Ağa ibn-i Hasan bin Abdullah'ın verâseti ve zevcesi Mehveş hatun ibnet-i Abdulhalim ve sulb-i kebîr oğulları 6) İsmail ve İbrahim ve Ethem efendiler ve sulbiye-i kebîre kızları Faika ve Asiye ve Zekiye'ye münhasıra bâdehu mezbure Zekiye7) dahî vefât edip verâseti zevc-i metrûke Mehmed ve İsa Efendi ibn-i Hafız Osman Efendi ve validesi mezbure hatun 8) li-ebeveyn er karındaşları mezbûran İsmail ve İbrahim Ethem efendiler ve li-ebeveyn kız karındaşı mezbure Asiye hanıma 9) münhasıra olduğu bi'l-ihbâr lede's-şer'i'l-enverde zâhir ve mütehakkık olduktan sonra verese-i mezbûrûndan zevcî 10) mezbur Mehmed Avni Efendi ibn-i Hafız Osman Efendi ile zâtı ta'rif-i şer'î ile mârûfe bint mezbur Faik 11) hanımdan her biri meclis-i ma'kûd-ı mezkûrede verese-i mezbûrûndan ibn-i mezbur İsmail Efendi mahzarında kezâlik 12) zât-ı mu'arrefe ümmi mezbure Mehveş hatun hâzıra olduğu halde Tirebolu kazâsının Yağlıdere 13) nâhiyesinde Aralcak ve Ahallı karyelerinde vâki' murisimiz müteveffâ-i mûmâileyh Hacı Mehmed Ağadan irsen 14) intikâl eden bi'l-cümle emlâk ve arazilerin muâmeleyi intikaliyeleri üzerlerimize ba'del-icrâ"

VARAK 24-B

15) "bir hisse-i şâyialarımızı iki bin (silik) muâmelesinde 16) mûmâileyh İsmail Efendi ve sığâre mezbure Mehveş hatun dahî kezâlik 17) hisse-i irsiye-i şâyiasına bin guriş bedel mukabelesinde oğulları 18) mezbûran İsmail ve İbrahim Ethem Efendilere kat'iiyyen bey' ferâğ ve teslîme 19) ve bedel ve semen mezkûrları mûmâileyh İsmail Efendileri semen ve bedel namıyla 20) ahz-ü kabz eylediğimiz meblağ-i mahsûbe takas ve tesviye ve bey' ve ferâğ 21) mezkûrları lâzımu'l-huzûr zevat muvacehesinde takrir ve i'tâ-i senede 22) ve husûs-i mezkûr mütevekkîf olduğu umûrun küllisini tarafımızdan 23) vekâlet-i amme-i mütelekka-i sahîha-i şer'iye ile hala Tirebolu kazâsında 24) sâkin Banka Hacı-zâde Hüseyin efendiyi her birimiz vekîl ve nâib-i menab 25) nasb ve ta'yin eyledik dediklerin de mukırrân-ı mûmâileyhima Mehmed Avni Efendi 26) ile mezbure Faika hanımdan her birini bi'l-cümle sâdır olan 27) kelimât-i meşrûhalarında sığâre mezbure Mehveş hatun ve İsmail Efendi 28) vecâhen tahkik ve şifâhen tasdîk eylediğin kâtip mûmâileyh mahallinde 29) ketb ve tahrîr ve me'an mebsût emnâ-i şer'le meclis-i şer'a gelup, âlâ 30) vukûhi inhâ ve takrîr etmeğin, ma vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l 31) hâdî ve'l-işrun min şehri Şa'bani'l-mu'azzam li-seneti semân aşera 32) ve selâse mietin ve elf.”

33) Molla Bekirzâde Mehmed Avni Efendi

34) ibn-i Hafız Osman Efendi

35) ve Kasım Tatar zâde Abdi Efendi

36) ibn-i Mustafa ve gayrihum

Kayıt No: 3

İsbât-ı Rüşd (Numara 332)

1) “Merkez-i vilâyeti olan medîne-i Trabzon mahallâtından Tekfur Çayır Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât eden 2) Hafız Zübeyde Hatun ibnet-i Salkumoğlu Hacı Ruşen’in sadrî oğlu olup hâlâ yigirmi yaşını mütecâviz 3) ve sinn ve cüssesinin bulûğuna tahammülü bulûğunu mukır ve mu’terif ve ber vech-i âtî reşidi olduğunu iddia eden Abdulkadir Efendi 4) ibn-i Mehmed ve medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i şer’î şerîf-i enverde li-ecli’l-husûme vâsi nasb ve ta’yin olan Abdi Ağazâde 5) Mehmed Ağa ibn-i Abdi Ağa muvâcehesinde hâlâ merkez eytam müdürü Mehmed Tefvik ibn-i Osman Efendi hâzır olduğu halde 6) üzerine da’va takrîr-i kelâm edip ben halâ âkıl ve bâliğ ve bulûğum rüşdüme munzam olup umûrun-u bi’n-nefsi görmeği 7) kâdir ve i’âne-i vâsiden müstağniye olmamla validem müteveffâ-i mezbûreden mevrûs bir mûcib defter-i kassâm malımı 8) vâsim mezbur Mehmed Ağa’dan taleb ederim deyu sual olunup bana edâ ve teslîm mezbur Mehmed Ağa’ya kıbel-i şer’den tenbih olunmak 9) matlûbumdur dedik de gıbbe’s-sûal ol dahî cevâbında müdde’î mezbur Abdulkadir Efendinin bir mûcib defter kassâm mâl-ı 10) mevrûsuna bi’l-vesâye vaz’ı yedi ikrâr ve i’tiraf edip lakin müdde’î mezbur Abdulkadir Efendiden ber vech-i muharrer müdde’âsına 11) mutâbık beyyine taleb olunduk da her biri ehrâr-i ricâl-i müsliminden ve sâlifî’z-zikr Tekfur Çayır mahallesinde Şamandır zâde 12) Hamdi Efendi ibn-i Mehmed Efendi Karaçukuroğlu Mehmed bin Ali nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer’a hâzîrân olup 13) eseri’l-iştihâd fi’l-hakîka müteveffâ-i mezbure Hafız Zübeyde hatun ibnet-i Salkumoğluoğlu Hacı Ruşen’in sadrî 14) oğlu iş bu müdde’î mezbur Abdulkadir Efendi ibn-i Mahmud halâ âkıl ve bâliğ ve bulûğunu mukır ve mu’terif ve umûrun-u bi’n-nefs görmeğe kâdir 15) ve i’âne-i vâsiden müstağnidir biz bu

husussa bu vech üzere şâhidleriz, şehâdet dahî ederiz deyu her biri müttefiki'l-lafz 16) olmağı edâ-i şehâdet-i şer'i ettiklerinde şâhidân mezbûran evvelâ usûl-i mevzû'âsına tatbîkan ba-varâka-ı mesture memhûre 17) sâlifi'z-zikr Tekfur Çayır Mahallesi imamı Asmas-zâde Hasan Efendi ibn-i Ali ve ihtiyar meclisi a'zâsından Hacı Osmanoglu 18) Mehmed Ağa ibn-i Osman ve Kör Mahmudoglu Mahmud bin Ahmed nâm kimesnelerden sırren ve ba'de Asmas-zâde Ömer Efendi ibn-i Ali Efendi 19) ve Müsinoğlu Tufan ve Usta ibn-i Şakir Efendi nâm kimesnelerden bi'l-muvâcehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbûli's-şehâde 20) ettikleri bi'l-ihbâr lede's-şer'i'l-enver zâhir ve mütehakkık ve şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' olmağın mücebince 21) ba'de'l-hüküm ve'l-beyyine ma vaka bit 'taleb ketb olundu. Fi'l yevmi's-sâbi' min şehri Ramazanü'l-mübârek li-seneti semân aşera 22) ve selâse mietin ve elf.”

23) Ali baş zâde Ali Faik Efendi

24) ibn-i Mehmed Ağa

25)ve Ekşioğlu Ali Ağa bin Hurşid ve gayrihum

VARAK 25-A

Kayıt No: 1

Vesâyet Hücceci (Numara 333)

1) “Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon nevâhîsinden Yomra nâhiyesine tâbi Kalafka karyesi 2) ahalisinden iken bin üç yüz on altı sene-i rûmiyesi Haziran'ının yigirmi 3) sekizinci günü vefât eden Bekârzâde Abdürreşid Efendi ibn-i Hacı 4) ağanın sulb-i sağîr oğlu Abdulkadir ve sulbiye-i sagîre kızları Sadiye 5) ve Hasibe ve Hamidiye ve Asiye ve Makbule ve Şükriye'nin babaları müteveffâ-i 6) mezbûrdan mevrûs mallarını hıfz ve hirâsete ve umurlarını tesviye 7) ve rû'yete kibel-i şer 'den bir vâsi nasb ve ta'yin olunmak ehem ve elzem olduğu 8) ecilden sagîretân mezbûretanın valideleri olup emânet ile mârûfe 9) ve istikâmet ile mevsûfe ve her vecihle vesâyet uhdesinden gelmeye 10) kâdire iduğı zeyl-i vesîkada muharreru'l-esâmi-i müslimînin ihbârlarıyla, lede's-şer'i'l 11) il-enverde zâhir ve mütehakkık olan iş bu bâisü'l-kitâb Fatma Hatun 12) ibnet-i İsmail Cebi-zâde Abdulaziz Ağa sagîre mezbûretanın vakt-i rüşd 13) ve seddâdlarına değin babaları müteveffâ-i mezbûrdan mevrûs mallını hıfz 14) ve hirâsete ve umurunu tesviye ve rû'yete kibel-i şer 'den vâsi nasb ve ta'yin 15)

olunduk da, ol dahî vesâyet-i mezkûreyi kabul ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbaği 16) edâya taahhüd ve iltizâm etmeğin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l yevmi'l-hâdî 17) min şehri Ramazanü'l-mübârek li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf.”

18) Bekârzâde Hafız Osman Efendi

19) ibn-i el-hac Mehmed Efendi

20) ve İsmail Cebi-zâde Hüseyin

21) İbn-i Yakup Ağa

22) ve İsmail Cebi-zâde Abdulaziz ve gayrihum

Kayıt No: 2

Nafaka Hücçeti (Numara 334)

1) “Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon nevâhisinden Yomra nâhiyesine tâbi Kalafka karyesi ahalisinden 2) iken bin üç yüz on altı sene-i rûmiyesi Haziran'ının yigirmi sekizinci günü vefât eden 3) Bekârzâde Abdürreşid Efendi ibn-i el-hac Hasan Ağanın sulb-i sağır oğlu Abdulkadir ve sulbiye-i 4) sağıre kızları Sadiye ve Hasibe ve Hamidiye ve Asiye ve Makbule ve Şükriye'nin tesviye-i emirlerini 5) bâ hüccet-i şer'î vasî mensûbları valideleri mu'arrefet'üz-zât Fatma hatun ibnet-i İsmail 6) Cebi-zâde Abdulaziz Ağa medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i şer'î şerîf-i enverde hâlen 7) bi-hakkı'l-hizâne hacir ve terbiyemde olan iş bu hâzir'un bi'l-meclis sıgar merkumun 8) Abdulkadir ve Sadiye ve Hamidiye ve Asiye ve Makbule ve Şükriye'ye nafaka 9) ve kisve ve behâya eşed ihtiyaç ile muhtaç olmakla babaları müteveffâ-i mezbûrdan 10) mevrûs malları nemâsından kadr-i kifâye meblâğ farz ve takdir olunmak muradıdır. 11) Dedik de vasî mezburenin takrîr-i meşrûhi vakı'a mutâbık ve nefsi'l-emre 12) muvâfık ve zikr-i âti mübelliği dahî kadr-i ma'rûf iduği zeyl-i vesîkada muharreru'l 13) esâmi-i müslimînin ihbârlarıyla, lede's-şer'i'l-enverde, zâhir ve mütehakkık olmakla sığâr 14) merkumunun babaları müteveffâ-i mezbûrdan mevrûs malları nemâsından iş bu tarih-i hamışden 15) itibâren Abdulkadir ve Sadiye ve Hasibe ve Hamidiye ve Asiye ve Makbule ve Şükriye'ye şehriye 16) altı yüz gurus farz ve takdir olup meblâğ mefrûz-i mezkûri sağır 17) merkûmenin nafaka kisve behâ vesâir levâzım-ı zarûriyyelerine harç ve sarf ve 18) lede'l iktizâ istidâneye inde'z-zarf, babaları müteveffâ-i mezbûrdan mevrûs malları nemâsına 19) rücu'a vasî mezbure Hafize hatuna

kıbel-i şer’den izin verilmeğin mâ vaka’a bi’t-taleb 20) ketb olundu. Fi’l yevmi’l-hâdî min şehri Ramazanü’l-mübârek li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf.”

21) Bekârzâde Hafız Osman Efendi

22) ibn-i el-hac Mehmed Efendi

23) ve İsmail Cebi-zâde Hüseyin Bey

24) ibn-i Yakup Ağa

25) ve İsmail Cebecizâde Abdulaziz ve gayrihum

VARAK 25-B

Kayıt No: 2

Vekâlet Hücçeti (Numara 335)

“1) Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon mahallâtından Debbağhâne Mahallesi ahalisinden 2) Dide-bân zâde Hacı Ali Efendi ibn-i Hüseyin ve Dilsiz Berberoğlu İbrahim Ağa 3) ibn-i Hasan’dan her biri medîne-i mezkûre mahkemesinde, meclis-i şer’î şerîf-i enverde 4) da’va vekillerinden Eyüpzâde Hamdi Efendi ibn-i İsmail efendi mahzarında 5) takrir-i kelâm ve ta’bir ani’l-meram edip sâlıfî’z-zıkr Debbağhâne mahallesinde 6) dereye mukâbil Beşikçi Şükrü tarafından müceddeden ve hâdisen bina ve inşa olunan 7) menzilin pencerelerinde bizim sâkin olduğumuz hanelerimizin makarr-ı nisvân olan 8) mahallelerine havalesi olmağla havale-i mezkûreden vesâireden mütehaddis 9) her nev’i de’âvinin merhum Şakir ile mehâkim-i şer’iye ve nizâmiye 10) ve cezâiyenin her birinde bidâyeten ve istinâfen ve temyizen i’âdeten 11) ve itirâzen taleb ve da’vaya ve muhâkeme ve muhâsemeye ve kendi imzâsıyla 12) lâyiha ve istid’â takdîmine ve ihzâriye kat’ına ve şâhid ikâme 13) ve istimâ’ına ve keşif talebine ve mümeyyiz ve hüküm ve ehl-i hibre nasb 14) ve ta’yinine ve zarar ve ziyan ve harç mehâkim-e taleb ve da’vasına ve aleyhimizde 15) sâdır olacak i’lâmâtının teblîğ ve tebellüğüne ve mevkı’-i icrâ-yı 16) vaz’ına ve seddi havaleye husûs-i mezkûr mütevekkıf olduğu 17) umûrun küllisini tarafımızdan vekâlet-i amme-i mütelekka-i sahîha-i şer’iye 18) ile mûmâileyh Hamdi efendiye vekîl ve nâib-i menab nasb ve ta’yin 19) eyledik dediklerin de gıbbe’t-tasdîkî’ş şer’iye mâ vaka’a bi’t-taleb 20) ketb olundu. Fi’l-yevmi’l-sâlis min şehri Ramazanü’l 21) mübârek li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf.”

21) Abdi Ağazâde Mehmed Ağa ibn-i Abdi Ağa

22) ve Ekşioğlu Ali Ağa

23) ibn-i Hurşid Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 3

Kabûlüne Mevkûf Vekâlet Hücçeti (Numara 336)

1) “Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon mahallâtından Kavak Meydan mahallesinde 2) sâkin ve zâtı ta’rif-i şer’î ile mu’arrefe olan Şakire hanım ibnet-i 3) Kalcızâde Hacı Ömer Bey ibn-i Memiş Ağa medîne-i mezkûrede hükümet 4) konağında mahkeme-i istînâfa mahsûs odada maksûd meclis-i şer’î şerîf-i 5) enverde takrîr-i kelâm ve ta’bir ani’l-merâm edip vilâyet-i mezkûre dâhilinde 6) Akçaabat kazâsının Karaman karyesi ahalisinden Köseoğlu Molla 7) ile Akçakale karyesinden Kâmil Ağa vesâire ma’lûmu’l-esâmi-i kesân zimmetlerinde 8) bâ senedde ve bâ defter bi’l-cümle matlûbatlarını medyûnlardan mehâkim-i şer’î ve nizâmiyenin 9) her bir aksamında, bidâyeten ve istinâfen ve temyizen i’âdeten ve itirâzen ve tashihen 10) müdde’î ve müdde’î aleyh ve şahs-ı sâlis sıfatıyla taleb ve da’vaya ve muhâkeme ve muhâsemeye 11) ve kendi imzâsıyla lâyiha isteddi’ân tanzîm ve takdîmine ve ihzârîye kat’ına ve şâhid 12) ikâme ve istimâ’ına ve tahlîf ve tehâlûf ve mümeyyiz ve hüküm ve ehl-i hibre nasb ta’yinine 13) hacz ve protesto vaz’ ve fekkine ve leh ve aleyhimizde sâdır olacak i’lâmâtının 14) tebliğ ve tebellüğüne ve mevkı’-i icrâ-yı vaz’ına ve’l hâsıl husûsat-i mezkûrenin 15) mütevekkîf olduğu umûrun küllisini uhrâ tevkîyle me’zûn olmak üzere tarafımızdan 16) vekâlet-i amme-i mütelekka-i sahîha-i şer’î ile Akçaabat kazâsından sâkin Tirebolulu 17) zâde Hafız Şakir Efendi ibn-i Abdullah’ın kabûlüne mevkûfe vekîl ve nâib-i menab nasb ve ta’yin 18) eyledim deyu hatm-i kelâm etmeğin ma vaka’a bi’t-taleb ketb olundu. Fi’l yevmi’l-hâdî aşer 19) min şehri Ramazanü’l-mübârek li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf.”

20) Kavak Meydan Mahallesinden Yüzbaşı Zâde Emrullah Efendi

21) ibn-i Osman Ağa

22) Çerkes Hüsrev Ağa ibn-i Abdi

VARAK 26-A

Kayıt No: 1

Nafaka Hücçeti (Numara 337)

1) “Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trabzon mahallâtından Hoca Halil mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefat eden 2) Pir Selimzâde Mustafa Efendi ibn İsmail Efendi ibn Abdullah’ın sulbî sağır oğulları İsmail ve Osman ve sulbî sagîre 3) kızı Cevahir’in bâ-hüccet-i şer’iyye vasî muhtarları babaları müteveffâ-i mezbûrun ammizadesi Remzi Efendi ibn 4) Mehmed Efendi medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i şer’î şerif-i enverde takrîr-i kelâm ve ta’bir anî’l-merâm edip vasileri olduğum 5) işbu hâzirûn bi’l-meclis sığâr-ı merkûmun İsmail ve Osman ve Cevahir’den her biri nafaka ve kisve behâya 6) eşed ihtiyaç ile muhtâc olmağla babaları müteveffâ-i mezbûrdan mevrûs mallarından kadr-i kifâye 7) meblağ farz ve takdir olunmak muradımdır dedikte vasî mezbûrun takrîr-i meşrûhu vâkıa mutâbık ve nefsi’l-emre 8) muvafık ve zikri âtî meblâğ dahi kadr-i ma’rûf idüğü zeyl-i vesîkada muharreru’l-esâmî-i müslimîn ihbarlarıyla 9) lede’ş-şer’î’l-enver zâhir ve mütehakkık olmağla sığâr-ı merkûmûnun babaları müteveffâ-i mezbûrdan mevrûs 10) mallarından işbu târîh-i hüccetten itibâren sagîrân-ı mezbûran İsmail ve Osman’dan her birine yevmiye doksan 11) paradan şehri yüz otuz beş gurus ve sagîre-i mezbûre Cevahir’e yevmiye altmış paradan şehri 12) kırk beş gurus ki cem’an yüz seksen gurus farz ve takdir olup meblâğ-ı mevrûz-ı mezkûru sığâr-ı 13) merkûmûnun nafaka ve kisve-behâ ve sâir levâzım-ı zarûriyelerine harç ve sarfa ve lede’l-iktizâ istidâneye 14) ve inde’z-zafer babaları müteveffâ-i mezbûrdan mevrûs mallarına rücû’a vasî mezbûr Remzi Efendi’ye kibel-i şer’den 15) izin verilmeğın mâ vaka’a bi’t-taleb ketb olundu. Fi’l-yevmi’l-hâmis işrun min şehr-i Ramazanü’l-mübârek li-sene 16) semân ve aşer ve selâse mietin ve elf.”

17) Pir Selimzâde Şevki Efendi ibn Mehmed Efendi

18) ve Abdi Ağazâde Mehmed Ağa ibn Abdi Ağa

19) ve Ekşioğlu Ali Ağa ibn Hurşid Ağa ve gayrihum.

Kayıt No: 2

Vesâyet Hüceti (Numara 338)

1) “Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trabzon’a merbut Mesâriye karyesinde sâkin iken bundan akdem vefat 2) eden Kukudasioğlu Mikdad bin el-Hac Temel’in sulbî sağır oğlu Temel ve sulbiye sagîre kızı Aişe ile 3) yine karye-i mezkûrda sâkin iken bundan akdem vefât eden Kukudasioğlu Hüseyin bin el-Hac Temel’in 4) sulbî sagîr oğlu Salih’ten her birinin babaları müteveffiyân mezbûrûndan mevrûs mallarını hıfz ve

hirâset 5) ve emirlerini tesviye ve rû'yete kıbel-i şer'den bir vasî nasb ve ta'yin olunmak ehem ve elzem olduğu ecilden sığar-ı merkûmenin 6) li-ebeveyn emmileri olup emânet ile ma'rûf ve istikamet ile mevsuf her vecihle vesâyet uhdesinden 7) gelmeye kadir idüğü zeyl-i vesikada muharreru'l-esâmi-i müslimîn ihbarlarıyla lede's-şer'î'l-enver zâhir ve mütehakkık olan 8) işbu bâisü'l-kitâb Hüseyin bin el-Hac Temel sığar-ı merkûmenin vakt-i rüşd-ü seddâdlarına değin babaları müteveffiyân-ı 9) mezbûrândan mevrûs mallarını hıfz ve hirâsete ve emirlerini tesviye ve rû'yete kıbel-i şer'den vasî nasb ve ta'yin 10) olunduk da ol dahi vesâyet-i mezkûreyi kabul ve hizmet-i lâzimesini kemâ-yenbağî edâya taahhüd ve iltizâm 11) etmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâmin işrun min şehr-i Ramazanü'l-mübârek li-sene semân ve aşer 12) ve selâse mietin ve elf.”

13) İmam Hallacoğlu Osman

14) Muhtar Enisoğlu Mehmed Ali

15) ve ihtiyar meclis a'zâsından Hallacoğlu Ahmed

16) ve Karakaşoğlu Hasan ve gayrihum

Kayıt No: 2

Vesâyet Hüceti (Numara 339)

1) “Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trabzon mahallâtından Pazarkapısı Mahallesi sâkinlerinden olup zâtı tarif-i şer'î 2) ile ma'rûf olan Afife Hanım ibnet Bakrioğlu Mustafa Ağa ibnet Abdullah medîne-i mezkûre mahkemesinde 3) meclis-i şer'î şerif-i enverde medîne-i mezkûrenin Hoca Halil mahallesi ahalisinden Hacı Mollazâde Mahmud Efendi ibn 4) Hafız Mehmed Efendi mahzarında takrir-i kelâm ve tabiri ani'l-merâm edip bundan çend mâh mukaddem vefât eden zevcim 5) Şahinzâde Hilmi Efendi ibn Hasan Ağa'dan mevrûs Pazarkapısı ve Molla Siyah mahallelerinde kâin her biri beyne'l-ahali 6) ve'l-cîrân ma'lûmu'l-hudûd iki bâb mülk menzil ile tahtânî iki bâb dükkânlarda olan rubu' hisse-i şayialarının 7) muâmele-i intikâliyeleri üzerime ba'de'l-ecr verese-i saire ile tefrik ve taksime ve benim hisselerimi tâlibine icâreye 8) ve lazım gelen kontratosunu i'tâyâ ve ta'mîr ve termîme ve icâre-i müterâkimelerini talep ve da'vaya ve ahz ü 9) kabza ve dilediği müste'ciri taşraya ihraç ve leh ve aleyhimde vuku' bulacak her nev'i de'âvinin 10) mehâkim-i şer'iiye ve nizâmiyenin her bir aksamında

bidâyeten ve istinâfen ve temyizen ve i'âdeten ve i'tirâzen taleb ve da'vaya muhâkeme ve 11) muhâsemeye ve kendi imzasıyla lâyiha ve istid'â tanzim ve takdîmine ve ihzariye kat'ına ve şâhid ikâme ve istimâ'ına 12) ve tahlif ve tehalüfe ve hacz ve protesto vaz' ve fekkine ve leh ve aleyhimde sâdır olacak i'lâmâtın tebliğ ve tebellüğüne ve mevki'i 13) icraya vaz'ına ve inde'l-hâce tâlibi zuhurunda emlâk-i mezkûrelerde olan hisse-i şayialarımı semen-i mislileriyle 14) âhara kat'iyyen bey' ve ferağa ve kabz-ı semen ve bedele ve bey' mezkûru lâzımı'l-huzûr zevât muvâcehesinde takrîr ve i'tâsında 15) ve bi'l-cümle makbuzunu bana îsâl ve irsal ve teslime ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine âharı tevkile 16) me'zûn olmak tarafımdan vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile mûmâileyh Mahmud Efendi'yi vekil ve nâib-i menab 17) nasb ve ta'yin eyledim dedikte gibbe't-tasdikî's-şer'î mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâmin aşer min şehr-i 18) Recebü'l-Ferd li-sene semân aşer ve selâse mietin ve elf."

VARAK 26-B

Kayıt No: 1

Taksîm Hüceti (Numara 340)

1) "Husûs-ı âti'l-beyânın bi'l-iltimâs mahallinde istimâ' ve ketb ve tahriri için cânib-i şeriat-i garrâdan me'zûnen irsâl olunan 2) Kâtip Abdullah Efendi ve defter-i hakânî memurları tarafından tapu kâtibi Nuri Efendi ibn Murtaza Efendi ile ma'an merkez-i vilâyet olan 3) medîne-i Trabzon'a merbut Kilathortokop karyesinde kâin zikri âtî arazi ve emlak üzerlerine cerîde-i şer'de 4) mazbûtü'l-esâmî müslimîn huzurlarında akd-i meclis-i şer'î alî ettikte sâlifî'z-zikr Kilathortokop karyesi sâkinlerinden müteveffâ-i uzun 5) Alioğlu Nuri bin Emin'in sulbî sagîr oğulları Hakkı ve Mahmud ve sulbiye sagîre kızı Havva'nın tesviye-i umurlarına bâ-hüccet-i şer'iyye vasî 6) mansûbları dayıları Kalaylıoğlu Rasim bin Ahmed meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda karye-i mezkûr ahalisinden Uzunoğlu Hasan bin Emin 7) mahzarında takrîr-i kelâm ve tabiri ani'l-merâm edip zikri âtî emlak ve araziden her biri iki sehm îtibâriyle bir sehmi vasîleri 8) olduğum sığar-ı mezbûrunun ve diğer bir sehmi dahi hâzır-ı mezbûr Hasan'ın irsen ve intikâlen uhde-i tasarruflarında olup 9) lakin emlak ve arazi-i mezkûrlar kâbil-i kısmet olmağla ben vasîleri bulunduğum sığar-ı mezbûruna vesâyeten ve hazır-ı mezbûr 10) Hasan dahi asaleten beynimizde bi't-tav' ve'r-rızâ kısmet-i âdile ile bâ-re'y-i sahib-i

arazi iktisâm olunup her birimizin 11) hisseleri tayin ve tahdîd ve ifrâz ve tahsis ve alâmât-ı fâzıla vaz'ıyla mümtâz ve yedlerimize zabt ve tasarruflarımızı havi 12) cânib-i mirîden müceddeden tapu senedleri i'tâ buyrulması matlubumdur deyu bi'l-vesâye ba'de'd-da'vâ ve't-tasdîk kâtiben 13) mûmâileyhanın tersim eyledikleri işbu haritada işaret olunduğu vecihle zikri âtî taksim sığar-ı mezbûrun 14) haklarında enfa' ve evlâ olduğu cerîde-i şer' de mazbûtu'l-esâmi müslimîn meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda alâ tarîkî's-şehâde 15) haber vermeleriyle zâhir ve mûtehakkık olduktan sonra araz-i mezkurlardan olup şarken Dursunoğlu Mustafa çalılığı ve Sinek 16) oğlu müteveffâ-i Ali'nin vereseleri tarlası ve ırmak ve şimâlen Sinekoğlu Feyzullah tarlası ve cenûben Uzunoğlu Cafer 17) ve Osman tarlası ile mahdûd bir kıt'a tarla ve derununda mebnî bir bâb mülk menzil mezbur Hasan hissesine ifrâz ve yine 18) şarken Huleboğlu Mehmed ve Hacıoğlu tarlaları ve garben ve şimâlen ve Fazlıoğlu Mehmed ve Şükrü findıklığı ve cenûben Uzun 19) oğlu Cafer tarlasıyla mahdûd bir kıt'a tarlayı mezbur Hasan hissesine ifrâz ve yine şarken Uzunoğlu Cafer tarlası ve garben 20) Uzunoğlu kızı Fatıma İspir kızı Gülhanım ve Sinekoğlu Osman findıklığı ve çalılığı ve şimalen yol ve cenûben 21) Sinekoğulları Mustafa ve Omsan findıklığı ile mahdûd bir kıt'a tarla ve derûnunda mebnî bir bâb mülk menzil 22) vasîleri olduğum sığar-ı mezbûrun Hakkı ve Mahmud ve Havva'nın hisselerine ifrâz ve yine şarken Barnasoğlu Apostol tarlası 23) ve garben ve şimalen ve cenûben findık ile mahdûd bir kıt'a tarla yine sığar-ı mezbûrun Hakkı ve Mahmud ve Havva'nın hisselerine 24) ifraz ve tahsis ve her birimiz hisse-i mezkurelerimize alâmât-ı fâzıla vaz'ıyla mümtâz kılınıp biz dahi ber-vech-i muharrer hisse-i 25) müfreze-i mezkurelerimizi kabul edip ben bi'l-vesâye ve hazır-ı mezbur Hasan dahi bi'l-asâle bi'r-rızâ kat'ı nizâ' eyledik 26) dedikte mukır vasi-i mezbur Rasim'i ismi bi'l-cümle sâdır olan kelimât-ı meşrûhasında hazır-ı mezbur Hasan vicahen tahkik 27) ve şifahen tasdik eylediğini kâtip mûmâileyh mahallinde ketb ve tahrir ve ma'an mebus ümenâ-i şer'le meclis-i şer'e 28) gelip alâ vukûhi inhâ ve takrir etmeğin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l yevmi's-sâlis ve'l-ışrîn aşer min 30) şehr-i Ramazanü'l-mübârek li-sene semân aşer ve selâse mietin ve elf.”

Kayıt No: 2

Vekâlet Hücçeti (Numara 341)

1) “Husûs-ı âti’l-beyânı bi’l-iltimâs mahallinde istimâ’ ve ketb ve tahriri cânib-i şariat-i garrâdan me’zûnen irsâl olunan Kâtip 2) Abdullah Efendi merkez-i vilâyet olan medîne-i Trabzon’da Muhyiddin mahallesinde kâin Bekârzâde müteveffâ-i Abdürreşid Efendi’nin 3) menziline varıp ceride-i şer’de mazbûtü’l-esâmî müslimîn huzurlarında akd-i meclis-i şer’î âlî ettikte menzil-i mezkûrda 3) sâkin ve zatları tarif-i şer’î ile mu’arrefe müteveffâ-i mûmâileyh Abdürreşid Efendi’nin zevce-i menkûha metrukeleri Güller Hanım 4) ibnet Kamil Efendi ve Fatıma Hanım ibnet Abdülaziz Ağa ve İfakat Hanım ibnet Derviş’ten her biri meclis-i ma’kûd mezkûrda dava 5) vekillerinden Sokrati Efendi mahzarında her biri takrir-i kelâm ve ta’bir ani’l-merâm edip murisimiz zevcimiz müteveffâ-i mûmâileyh Abdürreşid 6) Efendi’nin katili bulunan Yomra nâhiyesinin Foça karyesinden Kurdoğlu Mahmud bin Mustafa ile müşevvik ve muin-i katil 7) bulunan amucaları İsmail ve Ahmed ve sâirleri haklarında Trabzon istinaf mahkemesiyle mehâkim-i şer’iyyede iktizâ-yı şer’î 8) ve nizamisi üzere ve murisimiz müteveffâ-i mûmâileyhin leh ve aleyhinde asâleten ve verâseten bi’l-umum ve tahaddüs edecek 9) hukuk-ı irs ve veraset ve sâir hukuk ve cezâ da’vâsından mütehaddis kâffe-i de’âvinin dahi mehâkim-i şer’iyye ve nizâmiyenin 10) her bir aksamında bidâyeten ve istinâfen ve temyizen ve i’âdeten ve itirâzen ve tashihen talep ve da’vaya ve mehâkim ve muhâseme ve kendi 11) imzasıyla lâyiha ve istid’â tanzim ve takdimine ve ihzariye kat’ına ve şâhid ikâme ve istimâ’ına ve yemin teklif ve kabulüne 11) ve hacz ve protesto vaz’ ve fekkine ve leh ve aleyhimizde sâdır olacak i’lâmâtın tebliğ ve tebellüğüne ve mevki’i icraya vaz’ına ve husûsat-ı 12) mezkûrenin mütevakkıf olduğu umûrun küllisine âharı tevkile me’zûn olmak üzere tarafımızdan vekâlet-i âmme-i 13) mutlaka-i sahîha-i şer’iyye ile mûmâileyh Sokrati Efendi’yi her birimiz vekil ve nâib münâb nasb ve ta’yin eyledim dediklerinde hâzirân-ı 14) mezbûran bilcümle sâdır olan kelimât-ı meşrûhalarında hâzır vekil-i mûmâileyh Sokrati Efendi vecâhen tahkik ve şifâhen 15) tasdik eylediğini kâtip mûmâileyh mahallinde ketb ve tahrîr ve ma’an mebus ümenâ-i şer’le meclis-i şer’e gelip alâ tarik-i vukûhi 16) inhâ ve takrir etmeğin mâ vaka’a bi’t-taleb ketb olundu. Fi’l-yevmi’l-hâdî ve’l-işrîn min şehr-i Ramazanü’l-mübârek li-sene 17) semân aşer ve selâse mietin ve elf.”

18) Bekârzâde Hafız Osman Efendi ibn el-Hac Mehmed Efendi

19) ve İsmailcioğlu Abdülaziz Efendi ibn el-Hâc Aziz Ağa ve gayrihum.

VARAK 27-A

Kayıt No: 1

Vekâlet Hücçeti (Numara 342)

1) “Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trabzon mahallâtından Muhyiddin mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât 2) eden Arnavud İbrahim Ağazade Nuri Efendi ibn İbrahim Ağa ibn Abdullah’ın sulbî sagîr oğulları Tahsin ve Mehmed ve Lütî 3) ve İskender ve sulbiye sagîre kızları Nadide ve Medhiye’nin babaları müteveffâ-i mezbûrdan mevrûs malları hıfz 4) ve hirâsete ve emirlerini tesviye ve rü’yete kıbel-i şer’den Kurtçuzade Mehmed Efendi vasi nasb ve tayin olunmuş ise de anın 5) vuku-ı vefâtına mebni yerine sığar-ı mezbûrunun ammîleri olup emânet ile ma’rûf ve istikâmet ile mevsuf 6) ve her vecihle vesâyet uhdesinden gelmeye kadir idüğü zeyl-i vesikada muharreru’l-esâmi müslimîn ihbarlarıyla lede’ş-şer’i’l 7) enver zahir ve mütehakkık olan işbu bâisü’l-kitâb Edhem Ağa ibn el-mezbûr İbrahim Ağa sığar-ı mezbûrunun 8) vakt-i rüşd ü seddâdlarına değin babaları müteveffâ-i mezbûrdan mevrûs mallarını hıfz ve hirâsete ve emirlerini tesviye 9) ve rü’yete kıbel-i şer’den vasî nasb ve tayin olunduk da ol dahi vesâyet-i mezkûreyi kabul ve hidmet-i lâzimesini 10) kemâ-yenbağî edâya taahhüd ve iltizâm etmeğın mâ vaka’a bi’t-taleb ketb olundu. Fi’l-yevmi’s-sâdis ve’l-işrîn 11) min şehr-i Ramazanü’l-mübârek li-sene semân aşer ve selâse mietin ve elf.”

12) İmam Dedezâde Behram Efendi

13) ve muhtar Hüsamzâde Abdülaziz Efendi

14) ve ihtiyar meclis-i a’zâsından Hacı Ali Hafız

15) Zâde Hasan Efendi

16) ve Gazzaz Hacı İbrahim Efendi ve gayrihum

Kayıt No: 2

Nafaka Hücçeti (Numara 343)

1) “Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trabzon mahallâtından Muhyiddin mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefat eden 2) Arnavud İbrahim Ağazâde Nuri Efendi ibn İbrahim Ağa ibn Abdullah’ın sulbî sagîr oğulları Tahsin ve Mehmed ve İskender 3) ve Lütî ve sulbiye-i sagîre kızları Hafize, Nadide ve Medhiye’nin bâ-

hüccet-i şer'iyye vasî-i mansûbları li-ebeveyn ammîleri Edhem 4) Ağa ibn el-mezbûr İbrahim Ağa medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i şer'î şerif-i enverde takrîr-i kelâm ve ta'bir ani'l-merâm edip vasileri 5) olduğum işbu hâzirûn bi'l-meclis sığâr-ı mezbûrun Tahsin ve Mehmed ve İskender ve Lütfi ve Hafize ve Nadide ve Medhiye'den her biri 6) nafaka ve kisve-behâya eşed-i ihtiyaç ile muhtâc olmağla babaları müteveffâ-i mezbûrdan mevrûs mallarından kadr-i kifâye meblağ 7) farz ve takdir olunmak muradımdır dedikte vasi-i mezbûrun takrir-i meşrûhu vâkıa mutâbık ve nefsi'l-emre muvâfık ve zikri 8) âtî meblağ dahi kadr-i ma'rûf idüğü zeyl-i vesikada muharreru'l-esâmî müslimîn ihbârlarıyla lede's-şer'î'l-enver zâhir 9) ve mütehakkık olmağla sığâr-ı mezbûrunun babaları müteveffâ-i mezbûrdan mevrûs mallarından işbu tarih-i hüccetten itibâren 10) şehriye Tahsin'e yüz kırk kuruş ve Mehmed'e dahi şehriye yüz kırk kuruş ve İskender ve Lütfi ve Hafize ve Nadide ve Medhiye'den 11) her birine şehriye yetmiş beşer guruştan cem'an beş yüz seksen guruş farz ve takdir olunup meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru 12) sığâr-ı mezbûrunun nafaka ve kisve-behâ ve sâir levâzım-ı zarûriyelerine harç ve sarfa ve lede'l-iktizâ istidâneye 13) ve inde'z-zafer babaları müteveffâ-i mezbûrdan mevrûs mallarına rücû'a vasî-i mezbûr Edhem Efendi'ye kıbel-i şer'î'den izin 14) verilmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâdî min şehr-i Recebü'l-Ferd li-sene semân ve aşer ve selâse mietin ve elf."

15) İmam Behram Efendi

16) ve muhtar Abdülaziz Efendi

17) ve Hacı İbrahim Efendi

18) ve Hasan Efendi ve gayrihum

Kayıt No: 3

Taksîm Hücceti (Numara 344)

1) "Husûs-ı âtî'l-beyânı bi'l-iltimâs mahallinde istimâ' ve ketb ve taksimi için cânib-i şeriat-i 2) garrâdan me'zûnen irsâl olunan Kâtip Abdullah Efendi ibn el-Hâc Mehmed Efendi defter-i hakânî 3) me'muru tarafından mürsel tapu kâtibi Nuri Efendi ibn Murtaza Efendi ile ma'an merkez-i vilayet 4) olan medîne-i Trabzon'a merbut Kilathortokop karyesinde kâin zikri âtî 5) arazi ve emlak üzerlerine varıp cerîde-i şer'îde mazbûtü'l-esâmî müslimîn 6) huzurlarında akd-i meclis-i şer'î âlî ettikte sâlifî'z-zikr

Hortokop karyesi 7) ahalisinden olup nefsinden asl ve ismi âtî sagîrân bâ-hüccet-i şer'îye vasi-i mensubu 8) li-ebeveyn ammisi Uzunoğlu Osman bin Hüseyin meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda sâlifî'z 9) zikr Hortokop karyesi sâkinlerinden Uzunoğlu Cafer bin Hüseyin ve zâtı 10) mu'arrefe olan Esmâ Hatun ibnet Osmanoglu Hüseyin'den her biri mahzarında takrir-i kelâm ve ta'bir 11) ani'l-merâm edip sâlifî'z-zikr Hortokop karyesinde vâki yüz on dokuz 12) ve yüz kırk sıra numarasıyla murakkam şarken Hundî ve garben Kuralcıoglu Ali çalılığı 13) ve şimâlen Hacıoglu Hasan tarlası ve cenûben Uzunoğulları Mahmud ve Hakkı tarlaları ile mahdûd 14) bir kıt'a tarla ve yine yüz kırk üç ve yüz kırk dört sıra numarasıyla murakkam şarken Mollaoğlu Hüseyin 15) ve Uzunoğlu Temel tarlası çalılığı ve garben Uzunoğlu Hasan tarlası ve şimâlen ve cenûben 16) tarîk-i âmm ile mahdûd bir kıt'a tarla ve yine yüz kırk bir ve yüz kırk iki sıra numarasıyla murakkam 17) şarken ve garben ve şimâlen Zirziloğlu Haralambo tarlası ve cenûben Sinekoğlu Emin tarlasıyla mahdûd 18) bir kıt'a çalılığı ve yine her biri sekiz sehm îtibâriyle üçer sehimden altı sehmi benimle karındaşım 19) hazır-ı mezbûr Cafer'in ve iki sehmi vasisi bulunduğum sagîre-i mezbure Fatıma'nın on üç sıra 20) numarasıyla murakkam şarken Esiroğlu kızı Kezban Hatun ibnet Abdullah tarlası ve garben Esir 21) oğlu kızı Gül Hatun ibnet Ahmed tarlası ve şimâlen Sinekoğlu kızı Halime Hatun ibnet Mehmed 22) tarlası ve cenûben tarik-i âmm ile mahdûd bir kıt'a tarla üç sehm îtibâriyle bir sehmi”

VARAK 27-B

23) “benim ve bir sehmi dahi karındaşım hazır-ı mezbur Cafer'in ve diğer bir sehmi dahi vasisi olduğum sagîre-i mezbure 24) Fatıma'nın ve yine şarken Zankaroğlu Konstantin ve Boyacıoglu (?) ve garben Uzunoğulları Hakkı ve Mahmud 25) findıklıkları ve şimâlen tarik-i âmm ve cenûben yine mezbûran Hakkı ve Mahmud findıklıkları ile mahdûd bir kıt'a findıklık 26) ve yine şarken Hacıoglu Hasan tarlası ve garben Sinekoğlu Ali tarlası ve şimâlen Uzunoğlu Hasan 27) findıklığı ve cenûben Kılıçkiran ile mahdûd bir kıt'a findıklıklardan her biri yüz doksan iki sehm îtibâriyle 28) seksen bir sehmi benim ve seksen bir sehmi hazır-ı mezbur Cafer'in ve altı sehmi mezbure Esmâ Hatun'un ve yigirmi 29) dört sehmi vasisi olduğum sagîr-i mezbur Fatıma'nın şirâ'en ve intikâlen uhde-i tasarruflarımızda olup lakin emlak 30) ve arazi-i mahdûd-ı mezkûr kâbil-i kısmet olmağla ben vasisi bulunduğum sagîre-i mezbure vesâyeten hazır-ı mezbur Cafer 31) ile mezbure Esmâ Hatun ile emlak ve arazi-i

mahdûd-ı mezkûrları beynimizde bi't-tav' ve'r-rızâ kismet-i 32) âdile ile bâ-re'y-i sâhib-i arazi iktisâm olup her birimizin hisseleri tayin ve tahdîd ve ifrâz ve tahsis 33) ve alâmât-ı fâzıla vaz'ıyla mümtaz ve yedlerimize zabt ve tasarruflarımızı havi cânib-i mirîden müceddeden 34) tapu senedleri i'tâ buyrulması matlubumuzdur deyu bi'l-asâle ve bi'l-vesâye ba'de'd-da'vâ ve't-tasdîk kâtibân-ı 35) mûmâileyhimânın tersîm eyledikleri işbu haritada işaret olunduğu vecihle zikri âtî taksim sagîr-i mezbûr hakkında 36) enfa' ve evlâ olduğu ceride-i şer' de mazbûtü'l-esâmî müslimînin meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda alâ tarîkı'ş-şehâde 37) haber vermeleriyle zahir ve mütehakkık olduktan sonra arzi-i mahdûd-ı mezkûrlardan olup mezkur yüz otuz dokuz 38) ve yüz kırk sıra numarasıyla murakkam ve mahdûd olan tarladan şarken benim hisseme ifrâz olunan çalılığı ve garben 39) ve şimâlen Hacıoğlu Hasan tarlası ve cenûben Uzunoğlu Mahmud ve Hakkı çalılığı ile mahdûd bir buçuk dönümü havi 40) bir kıt'a çalılık mezbûr Cafer'in hissesine ifrâz ve yine şarken sagîre Fatıma'nın hissesine ifrâz olunan çalılık 41) ve garben mezbûr Cafer hissesine ifrâz olunan çalılık ve şimâlen Hacıoğlu Hasan tarlası ve cenûben Uzun 42) oğulları Hakkı ve Mahmud çalılığı ile mahdûd bir kıt'a çalılık benim hisseme ifrâz ve yine şarken Uzun 43) oğulları Hakkı ve Mahmud tarlası ve garben benim hisseme ifrâz olunan çalılık ve şimâlen Hacıoğlu Hasan tarlası 44) ve cenûben Uzunoğulları Hakkı ve Mahmud çalılığı ile mahdûd bir kıt'a çalılık sagîre-i mezbûre Fatıma'nın 45) hissesine ifrâz ve yine mezkur yüz kırk üç ve yüz kırk dört sıra numarasıyla murakkam ve mahdûd olan 46) tarladan şarken sagîre-i mezbûre Fatıma'nın hissesine ifrâz olunan tarla ve garben ve şimâlen ve cenûben Uzun 47) oğlu Hasan tarlası ile mahdûd bir kıt'a tarla mezbûr Cafer Hissese ifrâz ve yine şarken Uzunoğlu 48) Temel ve garben ve şimalen Uzunoğlu Hasan tarlası ve cenûben benim hisseme ifrâz olunan tarla ile mahdûd bir kıt'a 49) tarla ile derûnunda mebnî bir bab mülk menzil Cafer'in hissesi ve yine şarken benim hisseme ifrâz olunan 50) tarla ve garben ve şimâlen mezbûr Cafer hissesine ifrâz olunan tarla ve cenûben Uzunoğlu Hasan tarlası 51) ile mahdûd bir kıt'a tarla sagîr-i mezbûr Fatıma hissesine ifrâz ve yine şarken Uzunoğlu Temel tarla 52) ve çalılığı ve garben ve şimâlen sagîr-i mezbûr Fatıma hissesine ifrâz olunan tarla ve cenûben mezbûr Cafer 53) hissesine ifrâz olunan tarla ile mahdûd bir kıt'a tarla benim hisseme ifrâz ve yine şarken Uzunoğlu 54) Temel ve garben Uzunoğlu Hasan ve şimâlen Cafer'in hissesine ifrâz olunan tarla ve cenûben yol ile 55) mahdûd bir kıt'a tarla ile derununda mebni bir bab hâne ve yine yüz kırk bir ve

yüz kırk iki numarasıyla 56) murakkam olan mezkur çalılıktan şarken ve garben ve şimâlen Zirziloğlu Haralambo tarlası ve cenûben benim 57) hisseme ifrâz olunan tarla ile mahdûd bir kıt'a çalılık mezbur Cafer hissesine ifrâz ve yine şarken 58) ve garben ve şimâlen Zirziloğlu Haralambo tarlası ve cenûben sagîr-i mezbur Fatıma hissesine ifrâz olunan 59) çalılık ile mahdûd bir kıt'a çalılık benim hisseme ifrâz ve yine şarken Zirziloğlu Haralambo ve bazen benim 60) hisseme ifrâz olunan çalılık ve garben ve şimâlen Zirziloğlu Haralambo ve cenûben Sinekoğlu Emin tarlası 61) ile mahdûd bir kıt'a çalılık sagîre-i mezbure Fatıma hissesine ifraz ve yine on üç sıra numarasıyla 62) murakkam ve mahdûd olan bir kıt'a tarladan şarken Esiroğlu kızı Kezban Hatun tarlası 63) ve garben Esiroğlu kızı Gül Hatun tarlası ve şimâlen Uzunoğlu kızı Fatma tarlası ve cenûben 64) tarik-i âmm ile mahdûd bir kıt'a tarla mezbur Cafer hissesine ifrâz ve yine şarken mezbure Kezban 65) Hatun tarlası ve garben Esiroğlu kızı Gül Hatun tarlası ve şimâlen benim hisseme ifrâz olunan tarla 66) ve cenûben Uzunoğlu Cafer'in hissesine ifrâz olunan tarla ile mahdûd bir kıt'a tarla sagîr-i mezbure 67) Fatıma'nın hissesine ifrâz ve yine şarken Esiroğlu kızı Kezban Hatun tarlası ve garben Esiroğlu 68) kızı Gül Hanım tarlası ve şimâlen Sinekoğlu kızı Halime Hatun tarlası ve cenûben sagîr-i mezbure 69) Fatıma hissesine ifrâz olunan tarla ile mahdûd bir kıt'a tarla benim hisseme ifrâz ve yine şarken Zinkar 70) oğlu Konstantin tarlası ve garben Uzunoğulları Hakkı ve Mahmud findıklığı ve şimalen sagîr-i mezbur Fatıma'nın 71) hissesine ifrâz olunan findıklık ve cenûben Uzunoğulları Hakkı ve Mahmud findıklığı ile mahdûd bir kıt'a 72) findıklık mezbur Cafer hissesine ifrâz ve yine şarken mezbur Cafer hissesine ifrâz olunan findıklık ve garben 73) Uzunoğulları Mahmud ve Hakkı findıklığı ve şimalen Uzunoğlu Osman findıklığı ve cenûben Uzunoğlu Cafer 74) findıklığı ile mahdûd bir kıt'a findıklık sagîr-i mezbure Fatıma hissesine ifrâz ve yine şarken Boyacıoğlu Nito 75) tarlası ve garben Uzunoğulları Hakkı ve Mahmud findıklığı ve şimalen tarik-i âmm ve cenûben sagîre-i 76) mezbûre Fatıma hissesine ifrâz olunan findıklık ile mahdûd bir kıt'a findıklık benim hisseme ifrâz"

VARAK 28-A

78) "ve yine şarken ve şimâlen benim hisseme ifrâz olunan findıklı ve garben Sinekoğlu tarlası 79) ve cenûben mezbur Cafer findıklığı ile mahdûd bir kıt'a findıklık otuz sehm îtibâriyle altı sehmi 80) zevce-i hâzıra-i mezbure Esma ve yigirmi dört sehmi vasisi olduğum sagîre-i mezbure Fatıma hisselerine ifrâz 81) ve yine şarken Hacıoğlu

Hasan tarlası ve garben Sinekoğlu Ali tarlası ve şimâlen sagîre-i mezbure Fatıma 82) ve validesi Esmâ Hatun hisselerine ifrâz olunan findıklık ve cenûben benim hisseme ifrâz olunan findıklık 83) ile mahdûd bir kıt'a findıklık mezbur Cafer hissesine ifraz ve yine şarken Kuralcıoğlu kızı Fatıma 84) Hatun çalılığı ve garben Sinekoğlu Emin çalılığı ve şimalen Uzunoğlu Cafer findıklığı 85) ve cenûben tarik-i âmm ve Kılıçkırân ile mahdûd ve bir kıt'a findıklık benim hisseme ifrâz ve yine şarken Hacıoğlu 86) Hasan tarlası ve garben Sinekoğlu Ali tarlası ve şimâlen mezbur Cafer hissesine ifrâz 87) olunan findıklık ve cenûben sagîre-i mezbûre Fatıma ile validesi mezbure Esmâ Hatun hisselerine 88) ifrâz olunan findıklık ile mahdûd bir kıt'a findıklık benim hisseme ifrâz ve yine şarken Hacı 89) oğlu Hasan tarlası ve garben Vakıflioğlu Mehmed findıklığı ve şimalen Uzunoğlu Hasan 90) findıklığı ve cenûben benim hisseme ifrâz olunan findıklığı ile mahdûd bir kıt'a findıklık mezbur Cafer 91) hissesine ifrâz ve tahsis ve her birimiz hisse-i mezkurelerimize alâmât-ı fâzıla vaz'ıyla mümtâz kılınıp 92) biz dahi ber-vech-i muharrer hisse-i müfreze-i mezkurelerimizi kabul edip ben bi'l-vesâye ve bi'l-asâle ve hâzirân-ı 93) mezbûran dahi bi'l-asâle bi'r-rızâ kat'ı nizâ' eyledik dedik de mukır-ı vasî mezbur Osman'ı bi'l-cümle 94) sâdır olan kelimât-ı meşrûhasında hazırân-ı mezbûran Cafer ve Esmâ hatundan her biri vicahen tahkik 95) ve şifahen tasdik eylediklerini kâtip-i mûmâileyhima mahallinde ketb u tahrir ve ma'an mebus ümenâ-i şer'le 96) meclis-i şer'e gelip alâ vukûhi inhâ ve tahrir etmeğin mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-âşir 97) min şehr-i Ramazanü'l-mübârek li-sene semân aşer ve selâse mietin ve elf."

98) Abdi Ağazade Mehmed Ağa ibn Abdi Ağa

99) ve Ekşioğlu Ali Ağa ibn Hurşid Ağa ve gayrihum.

Kayıt No: 2

Hibe Hücçeti (Numara 345)

1) "Husûs-ı âti'l-beyânı bi'l-iltimâs mahallinde istimâ' ve ketb ve taksimi için cânib-i şariat-i garrâdan me'zûnen bi'l-hükmi 2) ırsâl olunan Kâtip Abdullah Efendi ibn el-Hâc Mehmed Efendi merkez-i vilâyet olan medîne-i Trabzon mahallâtından Kasım 3) Ağa mahallesinde kâin Şatırzâde kerimesi Şemse Hanım'ın sâkine olduğu menziline varıp cerîde-i 4) şer' de mazbûtü'l-esâmî müslimîn huzurlarında akd-i meclis-i şer'î âlî ettikte menzil-i mezkûrda 5) sâkine ve zatı tarif-i şer'î ile mu'arrefe olan mezbure

Şemse Hanım ibnet Ahmed Bey ibn Mikdad Ağa 6) meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda menzil-i mezkûrda sâkine iken bundan çend mâh mukaddem vefât eden 7) sadriye kebire kızı Habibe Hanım ibnet Behram Bey ibn Hamid Bey'in sadrî sagîr oğulları Hasan 8) ve Mehmed Selahaddin ve Halid Seyfullah'ın babaları Şatırzâde Hurşid Bey ibn Mikdad Bey 9) mahzarında takrir-i kelâm ve ta'bir ani'l-merâm edip hibe-i âti'z-zikrin suduruna değin müstakilen yedimde malım 10) ve mülküm olan mezkûr Kasım Ağa mahallesinde vaki rakam-ı ebvaba müteveccihen cânib-i yemini Şatırzâde Rıfat Bey 11) ibn Ali Bey menzili ve cânib-i yesârı ve arkası Şatırzâde Ahmed ve Behram Bey vereseleri hâne ve bahçeleri 12) ve cebhesi tarik-i âmm ile mahdûd işbu sâkine olduğum fevkânî dört oda ve bir sofa ve tahtânî iki oda 13) ve bir matbah ve iki bab ahır ve bir mikdar bahçe ve müştemilât-ı saire muhtevi bir bâb mülk menzil ve Yomra nâhiyesine 14) tâbi Şana karyesinde vaki tarafları Şatırzâde Hakkı Bey ibn Ahmed Bey ve ırmak ve İbişoğlu kızı [?] 15) Hatun ile Mehmed ve Koç Alioğlu Muti tarla ve findıklıklarıyla mahdûd Keçeci yeri demekle arîf bir kıt'a arazi 16) derûnunda mâruz bir kıt'a findık bahçesi ve bilcümle eşcâr-ı saire ile fevkânî bir oda ve bir yer evi 17) ve tahtânî bir ahır ve müştemilât-ı saire-yi havi bir bâb mülk menzil ve yine karye-i mezkûrede vaki tarafları 18) tarik-i âmm ve Alioğlu Ahmed ve Yahyaoğlu İsmet ve İsmailcioğlu kızı Fatıma Hatun ibnet Mehmed tarla 19) ve findıklarıyla mahdûd kezâlik bir kıt'a arazi ve derûnunda mâruz bir kıt'a findık bahçesi ve her nevi eşcâr-ı 20) saire ile fevkânî iki oda ve bir yer evi ve tahtânî iki ahır ve müştemilât-ı saire-yi havi bir bab mülk 21) menzil ve yine karye-i mezkûrda vaki tarafları Yahyaoğulları İsmet ve Halil ve Kasapzâde Tahsin Efendi ve ırmak 22) ve İsmailcioğlu Hamdi ve Topaloğulları ve tarik-i âmm ve İsmailcioğlu kızı Fatıma Hatun ibnet 23) Mehmed ile mahdûd bir kıt'a arazi ve derûnunda mâruz iki kıt'a findık bahçesi ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-i 24) müsmire ki müstakileten mâlik olduğum cem'an üç bâb mülk menzil ve dört kıt'a findıklık ve eşcâr-ı 25) müsmire ve gayr-i müsmireden her birlerini ba'de't-tahmîn müstakileten ve yine Kasım Ağa mahallesinde vaki rakam-ı ebvâba 26) müteveccihen cânib-i yemini balâda hududu zikrolunan menzil ve Şatırzâde Rıfat Bey hâne ve bahçesi 27) ve cânib-i yesârı Temelzâde biraderleri menzili ve arkası Kastoroğlu ve [?] bahçeleri ve tarik ve cebhesi 28) tarik-i kebîr ile mahdûd kabil-i kısmet olmayan bir bab menzilde olan kendi hisse-i şâyiam ile kızım müteveffât-ı 29) mezbûre Habibe Hanım'dan bu kere irsen intikâl eden südüs hisse-i şâyi'alarım ve yine medîne-i

mezkûre çarşısında 30) Soğan Pazarı'nda vaki tarafeyni yol ve bir taraftan Barutçuzâde Ahmed Efendi ve bir taraftan Hacı Vehbi Efendi vereseleri 31) dükkânları ile mahdûd kezâlik kabil-i kısmet olmayan bir bâb firunda kezâlik kerimem müteveffât-ı mezbûr 32) Habibe Hanım'dan bana irsen intikâl eden südüs hisse-i şâyiamı ve Çömlekçi mahallesinde kâin etrâf-ı selâsesi”

VARAK 28-B

33) “yol ve taraf-ı erba'ı fırın ile mahdûd ve kezâlik kâbil-i kısmet olmayan bir bâb kiremit karhânesinde kezâlik 34) kerimem mezbûre Habibe Hanım'dan irsen intikâl eden südüs hisse-i şâyiamı ve Yomra nâhiyesinde Kurgen karyesinde vaki 35) tarafları Şatırzâde Rıfat ve Safvet beyler ve bir taraftan (?) karyesi hududu ve Kırancık ve Kılıçsirt ve Latom-ı kebîr 36) ırmağı ve bazen Vakıf ve Sekman ırmağı ile mahdûd bir kıt'a arazi-i cesime derûnunda olan bilcümle fındık bahçeleri 37) ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmire ile on yedi bâb harabe hanesi tabir olunur mülk menzillerde kezâlik kızım müteveffât-ı 38) mezbûre Habibe Hanım'dan bana irsen intikal eden bilcümle hisse-i şâyialarımdan her birlerini ber-vech-i muharrer bi-cümleti't-tevâbi' 39) ve'l-levâhık ve kâffeti'l-hukûk ve'l-murâfık kızım müteveffât-ı mezbûre Habibe Hanım'ın sadrî sagîr oğulları mezbûrun 40) Hasan ve Mehmed ve Selahaddin ve Halid Seyfullah beylere bi't-tav' ve'r-rızâ hibe-i sahîha-i şer'iyeye ile hibe ve temlik 41) teslim ve kabza tasallut eylediğimde mûmâileyh Hurşid Bey dahi ber-vech-i muharrer sıgar-ı mezbûrun içün meclis-i 42) hibede bilâ-mâni' ittihâb ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul edip fi-mâ ba'de emlâk-i mahdûd-ı mezkûrların 43) cümlesinde benim asla ve kat'â alaka ve medhalim kalmayıp emlak-i muharrere-i mahdûd-ı mezkûrlar cemi-i 44) müştemilâtlarıyla sıgar-ı mezbûrun Hasan ve Mehmed Selahaddin ve Halid Seyfullah beylerin mal-i mevhûbları 45) ve hakk-ı sarıhleri olmuştur keyfe mâ-yeşa' ve hasbe mâ-tehtâr mâlik ve mutasarrıf olsunlar dedikte 46) mukırra-i vâhibe-i mûmâileyha Şemse Hanım'ı bilcümle sâdır olan kelimât-ı meşrûhasında veli mûmâileyh 47) Hurşid Bey vicahen tahkik ve şifahen tasdik eylediğini kâtibi mûmâileyh mahallinde ketb ve tahrir 48) ve ma'an mebus ümenâ-i şer'le meclis-i şer'e gelip alâ vukûhi inhâ ve tahrir ve kıbel-i şer'den dahi ba'de'd-tenfiz 49) mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-işrîn min şehr-i Şa'bani'l-mu'azzam li-sene semân 50) aşer ve selâse mietin ve elf.”

- 51) Tuzcuzâde Hasan Bey ibn Osman Bey
52) ve Beşirzâde Mehmed Midhat Efendi ibn Ahmed Hamdi Efendi
53) ve Bakizâde Ahmed Ağa ibn Hacı İsmail
54) ve Seferzâde Temel Efendi ibn el-Hâc Ali Ağa
55) ve İlyaszâde Temel Efendi ve gayrihum.

Kayıt No: 2

Tatbik Hücçeti (Numara 346)

1) “Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trabzon’a merbut Mesâriye karyesi ahalisinden 2) Nasuhoğlu Osman bin Yusuf medîne-i mezkûre mahallesinde meclis-i 3) şer’î şerif-i enverde takrir-i kelâm ve ta’bir ani’l-merâm edip medîne-i 4) mezkûre mahallâtından Boztepe-i Zîr mahallesi sâkinlerinden 5) olup gâ’ibetü ani’l-meclis Kıroğlu kızı Asiye Hatun ibnet Ahmed 6) yüz yirmi gurus mehr-i müeccel tesmiyesiyle zevce-i menkûha-i medhûlün 7) bihâm olup lakin beynimizde hüsn-i mu’âşeret olmadığından 8) ben mezbûre Asiye Hatun’u bu kere bir talâk-ı bâyin ile terk 9) ve tatlik eyledim deyu da’va ikrar ve takrir ile hatm-i kelâm etmeğin 10) mâ vaka’a bi’t-taleb ketb olundu. Fi’l-yevmi’l-tâsi min şehr-i Şevval 11) li-sene semân ve aşer ve selâse mietin ve elf.”

- 12) Abdizâde Mehmed Ağa ibn Abdi
13) ve Ekşioğlu Ali bin Hurşid ve gayrihum

Kayıt No: 3

Vesâyet Hücçeti (Numara 347)

1) “Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trabzon’a merbut Mesâriye karyesinde sâkin 2) iken bundan akdem vefât eden Kukudasioğlu İzzet bin el-Hâc Temel’in 3) sulbî sagîr oğulları Mustafa ve Osman ve sulbiye sagîre kızı Hadice’nin babaları 4) müteveffâ-i mezbûrdan mevrûs mallarını hıfz ve hirâsete ve emirlerini tesviye 5) ve rû’yete kıbel-i şer’den bir vasî nasb ve tayin olunmak ehem ve elzem olduğu 6) ecilden sığâr-ı mezbûrunun ammîleri olup emânet ile ma’rûf ve istikamet ile 7) mevsuf her vechile vesâyet uhdesinden gelmeye kadir idüğü zeyl-i vesikada 8) muharreru’l-esâmi müslimîn ihbarlarıyla lede’ş-şer’i’l-enver zâhir ve mütehakkık olan 9) işbu bâisü’l-kitâb İsmail

bin Mahmud sığâr-ı mezbûrunun vakt-i rüşd ve seddâdlarına 10) değin babaları müteveffâ-i mezbûrdan mevrûs mallarını hıfz ve hirâsete ve emirlerini tesviye 11) ve rü'yete kıbel-i şer' den vasî nasb ve ta'yin olunduk da ol dahi vesâyet-i mezkûreyi kabul ve hidmet-i 12) lâzimesini kemâ-yenbağî edâya taahhüd ve iltizâm etmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-aşr 13) min şehir-i Şevvali'l-mübârek li-sene semân ve aşer ve selâse mietin ve elf.”

14) İmam Hallacoğlu Osman

15) ve Muhtar Enisoğlu Mehmed Ali

16) ve ihtiyar-ı meclis a'zâsından Hallacoğlu Ahmed ve gayrihum

VARAK 29-A

Kayıt No: 1

Vekâlet Hüccti (Numara 348)

1) “Trabzon vilayeti dâhilinde Gümüşhane sancağının Torul kazâsına tâbi Kürtün nâhiyesinin mütemekkinlerinden 2) ve her biri tebaa Devlet-i Aliyye'nin Rum milletinden olup vilâyet-i mezkûre dâhilinde Görele kazâsında 3) taşçılık sanatıyla meşgul ve el-yevm medîne-i Trabzon'da Meydan-ı Şarkî'de manastır medûşünde sâkinler 4) Mulisoğlu Bor veled-i Konstantin ve Öksüzoğlu Yani veled-i emanetten her biri medîne-i mezkûre mahkemesinde 5) meclis-i şer'î hatîrde hükümet konağı ittisâlinde arzuhalci esnafından Tiamantidi Dimitri Efendi 6) veled-i Nikaryos mahzarında takrir-i kelâm ve ta'bir ani'l-merâm edip sâlifi'z-zikr Görele kazâsı ahalisinden 7) beledî reisi Hocasade Yusuf Ağa vesâir kesânlar ile meyânemizde tekevvün eden ebniye eşyası 8) kontratosundan vesâireden dolayı kaffe-i de'âvinin iktizâ edenler ile mehâkim-i şer' iyye 9) ve nizâmiyenin her bir aksamında bidâyeten ve istinâfen ve temyizen ve i'âdeten ve itirâzen ve tashihen müdde'î 10) ve müdde'î aleyh ve şahs-ı sâlis sıfatlarıyla talep ve da'vaya ve muhakeme ve muhâsemeye ve kendi imzasıyla 11) layiha ve istid'â tanzim ve takdimine ve ihzariye kat'ına ve kabulüne ve şahid ikâme ve istimâ'ına ve hacz ve protesto 12) vaz' ve fekkine ve tahlif ve tehalüfe ve mümeyyiz ve hakim ve ehl-i hibre nasb ve ta'yinine ve leh ve aleyhimizde sadır olacak 13) i'lâmâtın tebliğ ve tebellüğüne ve mevki-i icraya vaz'ına ve keşfi talebine ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu 14) umurun küllisine tarafımızdan vekâlet-i âmme-i

mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile merkûm Dimitri Efendi'yi her birimiz 15) vekil ve nâib menab nasb ve ta'yin eyledik dediklerinde gıbbe't-tasdîkî'ş-şer'î mâ-vaka'a bi't-taleb ketb 16) olundu Fi'l-yevmi'l-aşr min şehr-i Şevvali'l-mübârek li-sene semân ve aşer ve selâse mietin ve elf.”

17) Yeni Cuma mahallesinden Mirandioğlu Usta Totor veled-i Nikola

18) ve Boztepe mahallesinde Taşçı Totoroğlu Torki ve gayrihum

Kayıt No: 2

İsbât-ı Veraset ve Vekâlet Hücceci (Numara 349)

1) “Trabzon vilâyeti dâhilinde Görele kazâsı rûsûmat me'muru iken bundan altı sene mukaddem vefât eden 2) Hacı Saizâde Haşim Efendi ibn Emin Efendi ibn Abdullah'ın li-ebeveyn kız karındaşı ve ber-vech-i âtî vârisesi olduğunu 3) iddia eden medîne-i Trabzon mahallâtından Saray-ı Atik mahallesinde sâkin ve zât-ı ta'rîf-i şer'î ile ma'rûf olan Ümmühan 4) Hanım ibnet el-mezbûr Emin Efendi ibn Abdullah medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i şer'î şerif-i enverde müteveffâ-i mûmâileyhin 5) zikri âtî vechile medyûnu olan medîne-i mezkûre mahallâtından Hoca Halil mahallesi ahalisinden Abdi Ağazâde 6) Mehmed Ağa ibn Abdi Ağa mahzarında üzerine da'va ve takrir-i kelam edip müteveffâ-i mûmâileyh Haşim Efendi benim 7) li-ebeveyn er karındaşım olup babamız ismi Emin Efendi ve dedemiz ismi Abdullah ve validemiz ismi Emine Mehire 8) Hanım ibnet Hafız Ahmed ve maskat-ı re'simiz medîne-i Trabzon olup ol vechile müteveffâ-i mûmâileyh Haşim Efendi'nin 9) veraseti li-ebeveyn kız karındaşı benimle ga'ibât ani'l-meclis zevce-i menkûha metrukesi Raziye Hanım ibnet Abdullah ve sulbiye-i 10) kebire kerimesi Nesime Hanım ile li-ebeveyn diğer kız karındaşı Saide Hanım'a münhasıra bâdehu uht-i mezbûre Saide 11) Hanım dahi vefat edip verâseti sadrî kebîr oğlu Salih Efendi ibn İbrahim Efendi ve sadriye kebire kızları 12) Hayriye ve Sabire ve Reşide hanımlara münhasıra olup bunlardan başka vâris ve terekesine mütehakkık âhar kimesnesi 13) olmamağla mûrisimiz müteveffâ-i evvel mûmâileyh Haşim Efendi'nin hayatında ile'l-vefât medyûn-ı mezbûr 14) Mehmed Ağa zimmetinde cihet-i farzdan alacak hakkı olan seksen gurusu gurusu kıbeli'l-ahz ve'l-istîfâ vefat 15) etmekle sual olunup meblağ-ı mezbûrdan mesele-i mirasımız vechile bana isabet eden on beş gurusu 16) medyûn-ı mezbûr Mehmed Ağa'dan hala taleb ederim deyu sual olunup bana eda ve teslime medyûn-ı mezbûr 17)

Mehmed Ağa'ya kibel-i şer' den tenbih olunmak bi'l-verâse matlubumdur deyu ba'de'da'vâ ve's-suâl ol dahi cevabında 18) müteveffâ-i evvel mûmâileyh Haşim Efendi ibn Emin Efendi ibn Abdullah ile'l-vefât zimmetinde cihet-i merkûmeden ol mikdar 19) guruş sahîhan deyni olduğunu tâyian ikrar ve itiraf edip lakin müdde'îye mezbûre Ümmühan Hanım'ın mâ adâ 20) verâset müdde'âsını bilmem deyu inkar edicek müdde'î mezbure Ümmühan Hanım'dan ber-vech-i meşrûh veraset müdde'âsına 21) mutâbık beyyine taleb olunduk da her biri udûl-i ehrâr-ı ricâl-i müsliminden ve sâlifi'z-zikr Saray-ı Atik mahallesi ahalisinden 22) olup her biri zat-ı mezbureyi bi'l-ma'rifeti'ş-şer'îyye ârifân olan Ahîshavî Ali Efendizâde İsmail 23) Efendi ibn Ali Efendi ve Boztepe-i Zir mahallesi ahalisinden Hacı Ali Mollazâde Saib Efendi ibn Mehmed Emin Efendi 24) nam kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hazırân olup eseri'l-iştihâd ve fi'l-hakîka müteveffâ-i mûmâileyh 25) Haşim Efendi ibn Emin Efendi ibn Abdullah ile zâtı ma'lûmumuz olan işbu müdde'î mezbûre Ümmühan Hanım li-ebeveyn 26) karındaşlar olup babaları ismi Emin Efendi ve dedeleri ismi Abdullah ve valideleri ismi Emine Mehire Hanım 27) ibnet Hafız Ahmed ve maskat-ı re'seleri sâlifi'z-zikr medîne-i Trabzon olup ol vechile müteveffâ-i 28) mûmâileyh Haşim Efendi'nin verâseti zâtları malumumuz olan li-ebeveyn kız karındaşı müdde'î mezbure Ümmühan 29) Hanım ile ga'ibât ani'l-beled zevce-i menkûha-i metrukesi Raziye Hanım ibnet Abdullah ve sulbiye kebîre 30) kerimesi Nesime Hanım ve li-ebeveyn kız karındaşı Saide Hanım'a münhasıra bâdehu uht-i mezbûre Saide Hanım 31) dahi vefat edip verâseti sadrî kebir oğlu Salih Efendi ve sadriye kebire kızları Hayriye ve Sabire 32) ve Reşide-i evlâd-ı İbrahim Efendi'ye münhasıradır bunlardan başka vâris ve terekesine müstahak âhar kimesnesi 33) olduğu bizim ma'lûmumuz değildir biz bu hususa bu vech üzere şâhidleriz şehadet dahi ederiz deyu 34) her biri müttefiki'l-lafz ve'l-ma'nâ edâ-i şehadet-i şer'îyye etmeleriyle şâhidân-ı mezbûran evvelâ usul-i 35) mevzû'âsına tatbiken bâ-varaka-i mesture-i memhûre sâlifi'z-zikr Saray-ı Atik mahallesi imamı Emirzâde 36) Halil Efendi ibn el-hâc Şakir Ağa ve muhtarı Mehmed Sabri Efendi ibn Mustafa Ağa ve Boztepe-i Zir Mahallesi”

VARAK 29-B

37) “muhtarı Galyanlîzâde Seyfeddin Efendi ibn el-Hâc Kamil Efendi ve ihtiyar meclis a'zâsından Serdarzâde 38) Hacı Salih Efendi ibn Hamidullah Efendi nam kimesnelerden sırren ve bâdehu Ali Başzâde Ali Faik Efendi ibn Mehmed Ağa ve Boz

Ali 39) zâde Salih Efendi ibn Osman Efendi nam kimesnelerden bi'l-muvâcehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbûli's-şehâde idükleri 40) bi'l-ihbâr lede's-şer'î'l-enver zahir ve mütehakkık ve şehadetleri hayyızı kabulde vâkıfa olmağın mücebince ba'de'l-hükm ve't-tenbih 41) verese-i mezbûrûndan olup nefsinden asl ve verese-i merkûmeden mûmâileyh Salih Efendi tarafından zikri âtî 42) hususta âharı tevkile me'zûn olmak üzere bâ-hüccet-i şer'iyeye vekil-i şer'îsi uht-i mezbure Ümmühan Hanım 43) ile yine verese-i mezbûrûndan Hayriye ve Sabire ve Reşide hanımlar tarafından kezâlik zikri âtî hususta 44) taleb ve da'vaya ve âharı tevkile bâ-hüccet-i şer'iyeye vekil bulunan sâlifî'z-zikr Saray-ı Atik mahallesinde sâkine ve zatı 45) ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan Güller Hanım ibnet Ali Ağa'dan her biri medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i şer'î şerif 46) enverde medîne-i mezkûre rûsûmat nezâret-i tahrirât başkâtibi Bekir Sıddık Bey ibn el-Hâc Ahmed Safer Efendi mahzarında 47) bi'l-asâle ve bi'l-vekâle takrir-i kelâm ve ta'bir ani'l-merâm edip sâlifî'z-zikr Saray-ı Atik mahallesinde vaki ma'lûmu'l 48) hudûd bir bâb mülk menzil ile medîne-i mezkûre çarşısında vâki kezâlik ma'lûmu'l-hudûd bir bâb mülk 49) dükkândan her biri müteveffâ-i mumaileyh Hacı Saizâde Haşim Efendi'nin ile'l-vefât taht-ı temellük ve tasarrufunda 50) olup ba'de vefatın verese-i münhasıra-i merkûmeye mevrûs olmağla sâlifî'z-zikr menzil ve dükkândan mezkûru'-esâmi 51) müvekkil ve müvekkileler vârise-i asliyye-i mezbûre Ümmühan Hanım'ın hisse-i irsiyelerini mehâkim-i şer'iyeye ve nizâmiyenin her birinde 52) taleb ve da'vaya ve ahz-ü kabza ve bu bab da bidâyeten ve istinâfen ve temyizen ve i'âdeten ve i'tirâzen ve tashîhen müdde'î ve müdde'î 53) aleyh ve şahs-ı sâlis sıfatlarıyla muhakeme ve muhâsemeye ve tahliye ve hacz ve protesto vaz' ve fekkine ve teraküm eden icarlarını 54) ve sair hukuklarını kezalik taleb ve da'vaya ve lede'l-iktizâ sulh ve ibraya ve hisse-i irsiyeleri semen-i misilleriyle 55) kat'iyen memuru huzurunda bey' ve temlik ve teslim ve intikâl-i mu'âmele-i saire-i lâzimesini îfâya ve istimâ'-ı 56) şuhûd ve reddiye ve tahlif ve tehâlûf ve muâmelât-ı icrâ'iyeye ve tebliğ ve tebellüğüne ve semeni ahz ve kabza ve zevce-i 57) mezbure Raziye Hanım'ın nikâhı ile menzil ve dükkânın emlak vergileriyle bu hususta vuku bulacak 58) masarîf çıktıktan sonra bi'l-cümle makbuzunu tarafımıza irsâl ve îsâl ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu 59) umurun küllisine ahârı tevkîyle me'zûn olmak üzere mumaileyh Bekir Sıddık Bey ibn Ahmed Safer 60) Efendi'yi her birimiz ber-vech-i meşrûh bi'l-asâle ve bi'l-vekâle vekâlet-i mutlaka-i âmme-i sahîha-i şer'iyeye ile vekil ve nâib 61) münâb nasb ve ta'yin eyledik

dediklerinde gıbbe't-tasdîkî's-şer'î mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-aş min 62) şehr-i Şevvali'l-mübârek li-sene semân ve aşer ve selâse mietin ve elf.”

Kayıt No: 2

Vekâlet Hücçeti (Numara 350)

1) “Fi'l-asl merkez-i vilayet olan medîne-i Trabzon mahallâtından Yeni Cuma Mahallesi ahalisinden olup müddet-i vefireden beri 2) darsa'âdette Heybeliada'da sakin iken bundan akdem vefat eden Danabaşızâde Ahmed Efendi ibn Ali ibn Abdullah'ın 3) verâseti li-ebeveyn kız karındaşı Penbe Hanım ve li-ebeveyn er karındaşı oğlu Mustafa Efendi ibn Mehmed ve diğer li-ebeveyn er karındaşı oğlu 4) Mehmed Can Efendi ibn Hüseyin'e münhasıra bâdehu uht-i mezbure Penbe Hanım dahi vefat edip verâseti sadrî oğlu Mustafa 5) Efendi ibn el-Hâc Halil Ağa ve sadriye kebire kerimleri Hediye ve Hafize Nuriye hanımlara münhasıra olduğu bi'l-ihbâr lede's-şer'î'l 6) enver zâhir ve mütehakkık olduktan sonra verese-i mezbûrûndan mumaileyh Mehmed Can Efendi medîne-i mezkûre hükümet konağında 7) mahkeme-i istinafa mahsus odada ma'kûd meclis-i şer'î şerif-i enverde medîne-i Trabzon mahallâtından Hacı Kasım mahallesi ahalisinden 8) ve tüccardan Hacı Hüseyinzâde Hasan Efendi ibn el-Hâc Hafız Ali Efendi mahzarında takrir-i kelam ve ta'bir ani'l-merâm edip murisim 9) amucam müteveffâ-i mumaileyh Ahmed Efendi'nin hayatında ile'l-vefât mâlik ve mutasarıf olduğu el-azzi kazâsının nefsi 10) kasabasında vaki ma'lûmu'l-hudûd ma'an müştemilat bir bab kebir konak ve leb-i deryâ civarında keزالik ma'lûmu'l-hudûd bir kıt'a* bahçelerden 11) her biri ba'de'l-vefât mesele-i mirasımız vechile benimle verese-i mezkûresine irsen intikal etmekle emlak ve akârât-ı muharrere-i 12) mezkûrelerin mu'âmele-i intikaliyelerini üzerlerimize ba'de'l-icrâ benim hisse-i şayialarımın nısfını verese-i mezbûrûndan mûmâileyha 13) Hafize Nuriye Hanım'a semen-i misilleriyle bey' bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslime ve semen-i mezkûrlarını mûmâileyha Hafize Nuriye Hanım 14) yedinden mukaddema semen-i tâmmıyla ahz-ü kabz eylediğim mebâligi mâlûmeye takas ve mahsuba ve bey'-i mezkûrları mahallesi 15) meclisinde lâzımı'l-huzûr zevat muvacehesinde takrir ve i'tâ-i senede ve amucam müteveffâ-i mûmâileyhin hîn 16) vefatında yanında ve mahallî sâirede bi'l-cümle terekesiyle emlak-i mezkûre ve zimemât ve menzil-i mezkûrlarda olan 17) bi'l-cümle mefrûşat ve eşya-i menkule ve sâireden kendi hisse-i irsiyemi lazım gelenlerden mehâkim-i şer'iyye ve nizâmiye 18) ve ticâriye ve cezâiyenin her bir aksamında bidâyeten ve istinâfen

ve temyizen ve i'âdeten ve i'tirâzen ve tashihen müdde'î ve müdde'î aleyh 19) ve şahs-ı sâlis sıfatlarıyla taleb ve da'vaya ve muhâkeme ve muhâsemeye ve kendi imzasıyla layiha ve istid'â tanzim ve takdimine 20) ve ihzariye kat'ına ve şâhid ikâme ve istimâ'ına ve tahlif ve tehalüfe ve hacz ve protesto vaz' ve fekkine ve leh ve aleyhimde sadır olacak 21) i'lâmâtın tebliğ ve tebellüğüne ve mevki-i icraya vaz'ına ve sulh ve ibraya ve ahz-ü kabza ve bi'l-cümle makbûzatını nisfını mûmâileyha 22) Hafize Nuriye Hanım'a hibe-i sahîha-i şer'îyye ile hibe ve teslim ve temlike ve husûsat-ı mezkûrenin mütevakkıf olduğu umurun 23) küllisine* âharı tevkil ve azle me'zûn olmak üzere tarafımdan vekâlet-i devriye-i sahîha-i şer'îyye ile küllemâ aziltüke 24) fe-ente vekîlî mazmunu üzere azl ü inzalden masun olarak mûmâileyh Hasan Efendi'yi vekîl ve nâib menab 25) nasb ve ta'yin eylediğimde ol dahî vekâlet-i mezkûreyi kabûl etmeğin gıbbe't-tasdîkî's-şer'î mâ-vaka'a bi't-taleb 26) ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâlis aşer min şehr-i Şevvali'l-mükerrem li-sene semân ve aşer ve selâse mietin ve elf.”

(*Rıhtım tabir olunur arsa ve kazâ-i mezkûra tâbi Zonguldak'da vaki kezalik ma'lûmu'l-hudûd fevkanî iki bab mülk menzil ile tahtânî dört bab dükkân ve kömür madeninde vaki dört aded kömür ocağı ve mezkûr Heybeliada'da Tepe Manastırı caddesinde vaki' keزالik ma'lûmu'l-hudûd maa müştemilât bir bâb kebîr mülk menzil ile keزالik ma'lûmu'l-hudûd bir kıt'a)

(*bundan akdem Hacı Halil Ağazâde Mustafa Efendi ibn el-Hâc Halil Ağa'yı vekil eylemiş isem de bu kere vekâlet-i mezkûreden mûmâileyh Mustafa Efendi'yi azl eyledim ve yerine ber-vech-i muharrer)

VARAK 30-A

Kayıt No: 1

Vekâlet Hüceti (Numara 351)

1) “Trabzon vilâyeti dâhilinde Ordu kazâsına tâbi Bolaman nâhiyesinin Laleli karyesi ahalisinden olup 2) her ikisi bir anda maktûlen vefât eden İkizzâde el-Hâc İbrahim Ağa nâm-ı diğeri Hacı Kadı ile 3) zevcesi Hamide Hatun ibnet Ali'den mûmâileyh Hacı İbrahim Ağa'nın verâseti sulbî kebir oğulları Hacı Dursun 4) ve Hamid ve Şükrü Efendiler ile sulbî sagîr oğulları Abdullah ve Nuri ve sulbiye-i kebir kızları Emine ve Safiye 5) ve Fatıma hanımlara münhasıra ve mezbûre Hamide Hanım'ın

veraseti sadrî oğulları mezbûrun Şükrü 6) ve Abdullah ve Nuri ve sulbiye-i kebire kızları Safiye ve Fatıma Hatunlara münhasıra olduğu bi'l-ihbâr lede'sş-şer'î'l 7) enver zâhir ve mütehakkık olduktan sonra mûmâileyh Hacı İbrahim Ağa'nın veresesinden olup nefsinden 8) asil ve sagîrân-ı mezbûran Abdullah ve Nuri'nin tesviye-i emirlerine vasi-i mansûbları li-eb er karındaşları ibn-i 9) kebir-i mezbûr Hamid Efendi medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i şer'î şerif-i enverde da'va vekillerinden Beşirzâde 10) Rif'atlü Mehmed Midhat Efendi ibn Ahmed Hamdi Efendi mahzarında ve bi'l-asâle ve bi'l-vesâye takrir-i kelam ve ta'bir 11) ani'l-merâm edip murislerimiz müteveffiyân-ı mezbûran Hacı İbrahim ve Hamide Hatun'un keyfiyet-i kâtillerinden 12) dolayı maktul ve katilleri olup mehâkim-i nizâmiyede mahfûz evrâk-ı tahkikiyede ismi ve şöhetleri 13) muharrer eşhâs aleyhlerinde mehâkim-i şer'îyye ve nizâmiye ve cezâiyenin her birinde bidâyeten ve istinâfen ve temyizen ve i'âdeten 14) ve i'tirâzen taleb ve da'vaya muhâkeme ve muhakeme ve muhâsemeye ve kendi imzasıyla lâyiha ve istid'â tanzim ve takdimine ve şâhid 15) ikâme ve istid'âsına ve iktizâ-yı şer'isini taleb ve da'vaya ve sâdır olacak i'lâmâtın tebliğ ve tebellüğüne 16) ve mevki-i icraya vaz'ına velhâsıl husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan vekâlet-i 17) mutlaka-i âmme-i sahîha-i şer'îyye ile mûmâileyh Mehmed Midhat Efendi'yi bi'l-asâle ve bi'l-vesâye vekîl ve nâib menab 18) nasb ve ta'yin eyledim dedikte gıbbe't-tasdîk'sş-şer'î mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi'r-râbi aşer 19) min şehr-i Şevvali'l-mübârek li-sene semân ve aşer ve selâse mietin ve elf.”

20) Abdi Ağazade Mehmed Ağa ibn Abdi Ağa

21) ve Ekşioğlu Ali Ağa ibn Hurşid Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 2

Vekâlet Hücleti (Numara 352)

1) “Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trabzon mahallâtından Boztepe-i Zîr Mahallesi ahalisinden ve tüccar müteberânından Nemlizâde 2) saâdetlü el-Hâc Osman Efendi ibn el-Hâc Mahmud Efendi medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i şer'î şerif-i enverde da'va 3) vekillerinden Beşirzâde rif'atlü Mehmed Midhat Efendi ibn Ahmed Hamdi Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bir ani'l-merâm edip 4) sâlifî'z-zikr Boztepe-i Zir mahallesi ahalisinden tüccar müteberânından olup nefsinden asil ve er karındaşları sagîrân 5) Şevki ve Akîf'in tesviye-i emirlerine bâ-hüccet-i şer'îyye vasi-

i muhtarları Nemlizâde saâdetlü Şükrü Efendi ile li-ebeveyn 6) er karındaşları Hamdi ve Hakkı Efendiler tarafından zikri âtî vechile bin üç yüz dokuz senesi Cemâziye'l-Ahir'inin 7) on beşinci günü tarihli bir kıt'a hüccet-i şer'iyeye mücebince vekil ve âharı tevkîyle me'zûn olduğum cihetle benimle müvekkillerim 8) mûmâileyhimin medîne-i merkûmede ve mahâlîlî sâirede kâin emlak ve akar icarları ve zimem-i nâsda 9) bulunan matlûbâtlarımızdan ve sâireden dolayı leh ve aleyhimizde vuku bulmuş ve bundan böyle vuku' 10) bulacak ve ikame olunmuş ve olunacak her nev'i alacak ve verecek ve emlak ve arazi ve îcâr ve sair 11) her nev'i de'âvinin iktizâ edenler ile mehâkim-i şer'iyeye ve nizâmiye ve ticâriye ve cezâiyenin her bir aksamında 12) bidâyeten ve istinâfen ve temyizen ve i'âdeten ve i'tirâzen ve tashihen müdde'î ve müdde'î aleyh ve şahs-ı sâlis sıfatlarıyla taleb 13) ve da'vaya ve muhâkeme ve muhâsemeye ve müdde'î ve müdde'î aleyh sıfatıyla muhâfaza hukûk ve def'i mazarrat yolunda lazım 14) gelecek muâmelât-ı şer'iyeye ve hukûkiyyenin cümlesini icraya ve itiraz ile'l-hâkim ve icrâsına ve şâhid ikâme 15) ve istimâ'ına ve kendi imzasıyla layiha ve istid'â tanzim ve takdimine ve hacz ve protesto vaz' ve keşidesine ve hakim ve ehl-i 16) hibre ve mümeyyiz nasb ve tayinine ve bunların azl ve tebdiline ve tahlife ve leh ve aleyhimizde sâdır olacak i'lâmâtın teblîğ 17) ve tebellüğüne ve mevki-i icrâya vaz'ına velhâsıl husûsat-ı mezkûrenin mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan 18) vekalet-i mutlaka-i âmme-i sahîha-i şer'iyeye ile tarafımdan bi'l-asâle ve bi'l-vekâle mûmâileyh Mehmed Midhat Efendi'yi vekîl 19) ve nâib menab nasb ve ta'yin eyledim dedikte gıbbe't-tasdîkî's-şer'î mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. 20) Fi'l-yevmi's-sâlis aşer min şehr-i Şevvali'l-mübârek li-sene semân ve aşer ve selâse mietin ve elf.”

21) Eytâm müdürü Tevfik Efendi ibn Osman Efendi

22) ve Abdi Ağazade Mehmed Ağa ibn Abdi Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 3

Vesâyet Hüceti (Numara 353)

1) “Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trabzon mahallâtından Yeni Cuma Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem vefat eden 2) Poyrazoğlu İlyas Ağa ibn Ali bin Mehmed'in sulbî sagîr oğlu Nuri ve sulbiye kızı Penbe'nin babaları müteveffâ-i 3) mezbûrdan mevrûs mallarını hıfz ve hirâsete ve emirlerini tesviye ve rü'yete kıbel-i şer'den bir vasî nasb ve ta'yin olunmak 4) ehem ve elzem olduğu ecilden sagîrân-ı

mezbûrânın li-ebeveyn er karındaşları olup emânet ile ma'rûf 5) ve istikamet ile mevsuf ve her vechile vesâyet uhdesinden gelmeye kadir idüğü zeyl-i vesikada 6) muharreru'l-esâmi-i müslimîn ihbarlarıyla lede's-şer'i'l-enver zâhir ve mütehakkık olan işbu bâisü'l-kitâb 7) Mehmed bin el-mezbûr İlyas sagîrân-ı mezbûrânın vakt-i rüşd ü seddâdlarına değin babaları müteveffâ-i mezbûrdan 8) mevrûs mallarını hıfz ve hirâsete ve emirlerini tesviye ve rû'yete kibel-i şer'den vasî nasb ve ta'yin olunduk da ol dahi 9) vesâyet-i mezkûreyi kabûl ve hidmet-i lâzimesini kemâ-yenbağî edâya taahhüd ve iltizâm etmeğın mâ vaka'a bi't-taleb 10) ketb olundu. Fi'l-yevmi's-Sânî aşer min şehr-i Şevvali'l-mükerrem li-sene semân ve aşer ve selâse mietin ve elf."

11) İmam Hurşid Efendi

12) ve Muhtar Mehmed Efendi

13) ve ihtiyar meclis a'zâsından Mustafa Efendi ibn Mehmed ve gayrihum

VARAK 30-B

Kayıt No: 1

Vesâyet Hüceti (Numara 354)

1) "Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trabzon mahallâtından Yeni Cuma Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem vefat eden Poyraz 2) oğlu İlyas Ağa ibn Ali bin Mehmed'in sulbî sagîr oğlu Şaban ve sulbiye sagîre kızları Makbule ve Zehra'nın babaları 3) müteveffâ-i mezbûrdan mevrûs mallarını hıfz ve hirâsete ve emirlerini tesviye ve rû'yete kibel-i şer'den bir vasî nasb 4) ve ta'yin olunmak ehem ve elzem olduğu ecilden sığâr-ı merkûmûnun dayıları olup emânet ile ma'rûf ve istikamet 5) ile mevsuf ve her vechile vesâyet uhdesinden gelmeye kadir idüğü zeyl-i vesikada muharreru'l-esâmi-i müslimîn ihbârlarıyla 6) lede's-şer'i'l-enver zâhir ve mütehakkık olan işbu bâisü'l-kitâb Gül Ağa bin Vehbi Çavuş sığâr-ı merkûmûnun 7) vakt-i rüşd ve seddâdlarına değin babaları müteveffâ-i mezbûrdan mevrûs mallarını hıfz ve hirâsete ve emirlerini tesviye 8) ve rû'yete kibel-i şer'den vasî nasb ve ta'yin olunduk da ol dahi vesâyet-i mezkûreyi kabûl ve hidmet-i lâzimesini kemâ-yenbağî 9) edâya taahhüd ve iltizâm etmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sânî aşer min şehr-i Şevvali'l-mükerrem li-sene 10) semân ve aşer ve selâse mietin ve elf."

11) İmam Hurşid Efendi

12) ve Muhtar Feyzizâde Mehmed Efendi

13) ve ihtiyar meclis a'zâsından Danabaşızâde Mustafa Efendi ve gayrihum

Kayıt No: 2

İzin Hücçeti (Numara 355)

1) “Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trabzon’a merbut Kilathortokop karyesi ahalisinden iken bundan akdem vefat eden 2) Uzunoğlu Şükrü bin Hasan bin Osman’ın sulbiye sagîre kızı Fatıma’nın tesviye-i umuruna bâ-hücçet-i şer’iyye vasi-i mensubu 3) li-ebeveyn amucası Uzunoğlu Osman bin Hasan medîne-i mezkûrenin mahkemesinde meclis-i şer’î şerif-i enverde takrir-i kalam ve ta’bir ani’l-merâm 4) edip vasîsi olduğum sagîre-i mezburenin babası müteveffâ-i mezbûrdan mevrûs mezkûr Kilathortokop karyesinde 5) kâin beyne’l-ahali ve’l-cîrân ma’lûmu’l-hudûd iki bab mülk menzilde olan hisse-i şayiası müşerref-i harab 6) ve mâil-i turâb ve gallesi meûnetine kifâyet etmeyip başka alâ hâlde terk olunur ise bi’l-küllîye münhedim olacağından 7) sagîre-i mezburenin hissesi ibkâ olunur ise hakkında gadr-i küllî olacağından hisse-i mezkûrenin dahi semen-i 8) misliyle âhara bey’ olunması için kıbel-i şer’den bana izin verilmek matlubumdur deyu bi’l-vesâye eylediği takrir-i meşrûhu 9) vâkıa mutâbık ve nefsi’l-emre muvafık ve zikri âtî bey’ dahi sagîre-i mezbure hakkında enfa’ ve evlâ idüğü Uzun 10) Hasan bin Emin ve Velioğlu İsmail bin Hasan nâm kimesnelerden her biri meclis-i şer’de alâ tarîkı’ş-şehâde haber 11) vermeleriyle zâhir ve mütehakkık ve karyesi imam ve muhtar ve ihtiyar meclis a’zâsı tarafından verilen bir kıt’a şehâdetnâme’den 12) dahi müsteban olmağın bu surette ber-vech-i muharrer menzil-i mezkurlarda olan sagîre-i mezburenin hisse-i şayia-i ma’lûmesi 13) semen-i misliyle ma’an tâlibine ber-vech-i muharrer bey’ kıbel-i şer’den vasi-i mezbur Osman Ağa’ya izin verilmeğın mâ vaka’a bi’t-taleb 14) ketb olundu. Fi’l-yevmi’s-sâlis aşer min şehr-i Şevvâli’l-mükerrem li-sene semân ve aşer ve selâse mietin ve elf.”

15) Sinekoğlu Feyzullah bin Mehmed

16) ve Sinekoğlu Osman bin Abdullah ve gayrihum

Kayıt No: 3

Vesâyet Hücçeti (Numara 356)

1) “Trabzon vilâyeti dâhilinde Akçaabat kazâsının Cankariya karyesinde sâkine iken 2) bundan akdem vefat eden Hediye Hatun ibnet Boşnakoğlu Hasan bin Arif’in sadrî 3) sagîr oğlu Akif ve sadriye sagîre kızı Nadiye’nin valideleri müteveffât-ı mezbûreden 4) mevrûs mallarını hıfz ve hirâset ve emirlerini tesviye ve rû’yete sagîrân-ı mezbûrânın 5) babaları ve min kıbeli’r-Rahman velileri olup mahmud’ul-hâl ile ma’rûf ve istikâmet 6) ile mevsuf ve her vechile vesâyet uhdesinden gelmeye kadir idüğü kadir idüğü zeyl-i vesîkada 7) muharreru’l-esâmi-i müslimîn ihbarlarıyla lede’ş-şer’i’l-enver zâhir ve mütehakkık olan Ali bin İsmailci 8) oğlu İbrahim sagîrân-ı mezbûrânın vakt-i rüşd ve seddâdlarına değin valideleri 9) müteveffâ-i mezbûreden mevrûs mallarını hıfz ve hirâsete ve emirlerini tesviye ve rû’yete 10) kıbel-i şer’den vasî nasb ve ta’yin olunduk da ol dahi vesâyet-i mezkûreyi kabul ve hidmet-i 11) lâzimesini kemâ-yenbağî edâya taahhüd ve iltizâm etmeğın mâ vaka’a bi’t-taleb ketb olundu. 12) Fi’l-yevmi’s-sâbi’ aşer min şehr-i Şevvali’l-mükerrem li-sene semân ve aşer ve selâse mietin ve elf.”

13) İmam Mazlumoğlu İbrahim

14) ve Muhtar Mazlumoğlu İbrahim

15) ve ihtiyar-ı meclis a’zâsından Bakioğlu Kâşif ve gayrihum

Kayıt No: 4

Tatbik Hücceti (Numara 357)

1) “Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trabzon mahallâtından Aya Filippo Mahallesi ahalisinden Kancioğlu Kamil ibn Abdullah 2) bin Abdurrahman medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i şer’î şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve ta’bir ani’l-merâm edip 3) mezkûr Aya Filippo mahallesi sâkinlerinden gâ’ibetü ani’l-meclis Emine Hatun ibnet Dülgeroğlu Mehmed Usta 4) bin gurus mehr-i müeccel tesmiyesiyle zevce-i menkûha-i gayr-i medhûlün-bihâm olup lâkin beynimizde 5) hüsn-i mu’âşeret olamayacağı ihtimâline binaen ben mezbûre Emine Hatun’u bu kere bir talâk-ı bâ ’in 6) ile terk ve tatlik eyledim deyu tav’an ikrâr ve takririyle hatm-i kelâm etmeğın mâ vaka’a bi’t-taleb ketb olundu. 7) Fi’l-yevmi’l-hâdî aşer min şehr-i Şevvali’l-mükerrem li-sene semân ve aşer ve selâse mietin ve elf.”

8) Murad Efendi ibn Serdarzâde

9) Hacı İsmail Efendi

10) ve Abdi Ağazâde Mehmed Ağa

11) ve Ekşioğlu Ali Ağa ve gayrihum

VARAK 31-A

Kayıt No: 1

İzin Hüccti (Numara 358)

1) “Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trabzon’a merbut Mesâriye Karyesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden 2) Kukudasioğlu Mikdad ibn el-Hâc Temel’in sulbî sığâr oğlu Temel ve sulbî sagîre kızı Aişe ile yine karye-i mezkûrede 3) sâkine iken bundan akdem vefât eden Kukudasioğlu Hasan bin el-Hâc Temel’in sulbî sagîr oğlu Salih’in 4) tesviye-i emirlerine bâ-hücct-i şer’iyye vasî-i mansûbları li-ebeveyn ammîleri Hüseyin bin el-Hâc Temel medîne-i mezkûre mahkemesinde 5) meclis-i şer’î şerîf-i enverde takrir-i kelâm ve ta’biri ani’l-merâm edip vasîleri olduğum sığâr-ı mezbûrunun babaları müteveffiyân-ı 6) merkûmândan irsen intikâl eden medîne-i Trabzon’da Eski Demirciler içerisinde vaki beyne’l-ahali ve’l-cîrân 7) ma’lûmu’l-hudûd bir bâb demirci dükkânı müşerref-i harab ve mâ’il-i türab olup gallesi me’ûnete kifâyet 8) etmediğinden dükkân-ı mezkûreyi ta’mîr ve termime sığâr-ı mezbûrunun diğer malları olmamağla alâ-hâlihi terk 9) olunur ise bi’l-küllîye münhedim olacağından sığâr-ı mezbûrunun bu kere hisse-i şayiaları semen-i misliyle âhara 10) bey’ olup esmân-ı hâsılası irbah ve istirbâh olunmak sığâr-ı mezbûrun haklarında min-küllî’l-vücuuh 11) enfa’ ve evlâ olmağla sigâr-ı mezbûrunun hisseleri semen-i misliyle âhara bey’e kıbel-i şer’den bana izin verilmek 12) matlûbumdur deyu bi’l-vesâye eylediği takrir-i meşrûhu vakı’a mutâbık ve nefsi’l-emre muvâfık ve zikri âtî bey’ dahi 13) sığâr-ı mezbûrun haklarında enfa’ ve evlâ idüğü Hacı Ganizâde Mustafa Efendi ibn el-Hâc Gani Efendi ve İbrahim 14) Ağazâde Muntazır Efendi ibn İbrahim Ağa’dan her biri meclis-i şer’de alâ tarîkı’ş-şehâde haber vermeleriyle zâhir 15) ve mütehakkık ve karyesi imam ve muhtar ve ihtiyar meclis a’zâları tarafından verilen bir kıt’a şehâdetnâme’den 16) dahi müsteban olmağın bu surette dükkân-ı mezkûrda olan sığâr-ı mezbûrunun hisseleri semen-i misliyle 17) ma’an tâlibine ber-vech-i muharrer bey’e kıbel-i şer’den vasî-i mezbûr Hüseyin’e izin verilmeğın mâ-vaka’a bi’t-taleb ketb olundu. 18) Fi’l-yevmi’s-sâbi’ aşer min şehr-i Şevvali’l-mükerrem li-sene semân aşer ve selâse mietin ve elf.”

19) Tahmaz Ağasızâde Şükrü Efendi ibn Mustafa

20) ve Hasan Ağazâde Tahsin Efendi ibn Hasan ve gayrihum

Kayıt No: 2

İzin Hücleti (Numara 359)

1) “Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trabzon’a merbut Mesâriye karyesinde sâkin iken bundan akdem vefât 2) eden Kukudasioğlu İzzet ibn el-Hâc Temel’in sulbî sagîr oğulları Mustafa ve Osman ve Halid ve sagîre kızı 3) Hadice’nin tesviye-i emirlerine bâ-hüccet-i şer’iyye vasî-i mensûbları li-ebeveyn ammîleri İsmail bin Mahmud medîne-i mezkûre 4) mahkemesinde meclis-i şer’î şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve ta’bîri ani’l-merâm edip vasîleri olduğum sığar-ı mezbûrunun 5) babaları müteveffiyân-ı mezbûrdan mevrûs irsen intikâl eden medîne-i Trabzon’da Eski Demirciler içerisinde 6) vaki beyne’l-ahali ve’l-cîrân ma’lûmu’l-hudûd bir bâb demirci dükkânı müşerref-i harab ve mâ’il-i türab olup 7) gallesi me’ûnete kifâyet etmediğinden dükkân-ı mezkûreyi ta’mîr ve termime sığar-ı mezbûrunun diğer 8) malları olmamağla alâ-hâlihi terk olunur ise bi’l-küllîye münhedim olacağından sigâr-ı mezbûrunun 9) bu kere hisse-i şâyi’alarım semen-i misliyle âhara bey’ olunup esmân-ı hâsılası irbah ve istirbâh olunmak 10) sığar-ı mezbûrun haklarında min-küllî’l-vücuha enfa’ ve evlâ olmağla sığar-ı mezbûrunun hisseleri semen-i 11) misliyle âhara bey’ kıbel-i şer’den bana izin verilmek matlubumdur deyu bi’l-vesâye eylediği takrir-i meşrûhu vakı’a 12) mutâbık ve nefsi’l-emre muvâfık ve zikri âtî bey’ dahi sığar-ı mezbûrun haklarında enfa’ ve evlâ idüğü 13) Hacı Ganizâde Mustafa Efendi ibn el-Hâc Gani Efendi ve İbrahim Ağazâde Muntazır Efendi ibn İbrahim Ağa’dan her biri 14) meclis-i şer’de alâ tarîkı’ş-şehâde haber vermeleriyle zâhir ve mütehakkık ve karyesi imam ve muhtar ve ihtiyar meclis 15) a’zâları tarafından verilen bir kıt’a şehâdetnâme’den dahi müsteban olmağın bu surette dükkân-ı mezkûrda 16) olan sığar-ı mezbûrunun hisseleri semen-i misliyle ma’an tâlibine ber-vech-i muharrer bey’e kıbel-i şer’den vasî-i mezbûr Hüseyin’e izin 17) verilmeğın mâ vaka’a bi’t-taleb ketb olundu. Fi’l-yevmi’s-sâbi’ aşer min şehr-i Şevvali’l-mükerrem li-sene semân aşer ve selâse mietin ve elf.”

18) Tahmaz Ağazâde Şükrü Efendi ibn Mustafa Ağa

19) ve Hasan Ağazâde Tahsin Efendi ibn Hasan ve gayrihum

Kayıt No: 3

İzin Hüceti (Numara 360)

1) “Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trabzon’a mahallâtından İskenderpaşa Mahallesi ahalisinden iken bundan 2) akdem vefât eden Küsmatoğlu Hüseyin bin Mehmed bin Abdullah’ın sulbî sagîr oğlu Hacı Emin’in tesviye-i 3) umûruna bâ-hüccet-i şer’iyye vasîsi li-ümmi cediti Süleyman Efendi ibn el-Hâc Emin Ağa medîne-i mezkûre mahkemesinde 4) meclis-i şer’i şerîf-i enverde takrir-i kelâm ve ta’bîri ani’l-merâm edip vasîsi olduğum sagîr-i mezbûrun babası müteveffâ-i 5) mezbûrdan mevrûs irsen intikâl eden mahalle-i mezkûrda vaki beyne’l-ahali ve’l-cîrân ma’lûmu’l-hudûd 6) bir bâb mülk menzil müşerref-i harab ve mâ’il-i türab olup galesi me’ûnete kifâyet etmediğinden emlâk-i mezkûreyi 7) ta’mîr ve termime sagîr-i mezbûrun diğer malı olmamakla alî hâle terk olunur ise bi’l-küllîye münhedim olacağından 8) sagîr-i mezbûrun bu kere hissesi semen-i misliyle âhara bey’ olunup esmân-ı hâsılası ırbah ve ıstirbâh olunmak sagîr-i 9) mezbûr hakkında min-küllî’l-vücuha enfa’ ve evlâ olmağla sagîr-i mezbûrun hissesi semen-i misliyle âhara bey’e kıbel-i şer’den 10) bana izin verilmek matlubumdur deyu bi’l-vesâye eylediği takrir-i meşrûhu vakı’a mutâbık ve nefsi’l-emre muvâfık ve zikri 11) âti bey’ dahi sagîr-i mezbûrun hakkında enfa’ ve evlâ idüğü Çolakoğlu Hüseyin Reis bin Abdullah ve Mahmud Efendi ibn el-Hâc 12) Emin Ağa’dan her biri meclis-i şer’de alâ tarîkı’ş-şehâde haber vermeleriyle zâhir ve mütehakkık ve Mahallesi imam ve muhtar ve ihtiyar 13) meclis a’zâları tarafından verilen bir kıt’a şehâdetnâme’den dahi müsteban olmağın bu surette menzil-i mezkûrda 14) olan sagîr-i mezbûrun hissesi semen-i misliyle ma’an tâlibine ber-vech-i muharrer bey’e kıbel-i şer’den vasî mezbûr Süleyman’a izin 15) verilmeğın mâ vaka’a bi’t-taleb ketb olundu. Fi’l-yevmi’l-işrun min şehr-i Şevvali’l-mükerrem li-sene semân aşer ve selâse mietin ve elf.”

VARAK 31-B

Kayıt No: 1

Nefy-i Mülk Hüceti (Numara 361)

1) “Husûs-ı âti’l-beyânı bi’l-iltimâs mahallinde istimâ’ ve ketb ve tahrir cânib-i şeriat-i garrâdan 2) me’zûnen irsâl olunan Kâtip Abdullah Efendi ibn el-Hâc Mehmed

Efendi merkez vilâyet olan medîne-i Trabzon 3) mahallâtından Hoca Halil Mahallesinde kâin Sakızzâde izzetlü Hafız Yunus Efendi ibn Osman 4) Ağa'nın menziline varıp cerîde-i şer' de mazbûtü'l-esâmî müslimîn huzurlarında akd-i 5) meclis-i şer'î âlî ettikte menzil-i mezkûrda sâkine ve zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan 6) Cevahir Hanım ibnet Hamamizâde Hasan Ağa ibn Memiş Ağa meclis-i ma'kûd mezkûrda menzil-i mezkûrda 7) sâkine kezâlik ma'rifeti'z-zât sadriye kebire kerimesi Emine Hanım ibnet Hafız Hasan Efendi 8) münhasıra bi-tav'ihâ ikrâr-ı tam ve takrîr-i kelâm ve ta'bîri ani'l-merâm edip üzerime lâbis olduğum köhne 9) esvâbdan mâ adâ bana nisbet olun bi'l-cümle eşya ve evânî-i nühâsiyye ve gayr-i nühâsiyye ve esâs-ı 10) beyt ile medîne-i mezkûre dâhilinde Akçaabat kazâsının Haldandoz ve Yomra 11) nâhiyesinin Samaruksa-i sagîr karyelerinde vaki bi'l-cümle emlâk ve akar ve eşcâr-ı müsmire 12) ve gayr-i müsmire ve'l-hâsıl menkul ve gayr-i bi'l-cümle menkul ism-i mâl ve mülk ıtlak olunur şey 13) kerimem sagîre-i mûmâileyha Emine Hanım'ın müstakilen mal ve mülküdür benim asla ve kat'â 14) alaka ve medhalim yoktur deyu tâyian ikrar ve i'tirâf eyledi dedikte sagîre-i mûmâileyha 15) Cevahir Hanım'ı bi'l-cümle sâdır olan kelimât-ı meşrûhalarında hâzıra-i mezbûre Emine Hanım 16) vicahen tahkik ve şifahen tasdik eylediğini kâtibi mûmâileyh mahallinde ketb ve tahrir 17) ve ma'an mebus ümenâ-yı şer'le meclis-i şer'e gelip alâ vukûhi inhâ ve takrir etmeğin 18) mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-işrun min-şehr-i Şevvali'l-mükerrem li-sene semân aşer 19) ve selâse mietin ve elf."

20) Hatibzâde Nuri Efendi

21) ve Hacı Mollazâde Osman Efendi ibn Murtaza Efendi

22) ibn Hafız Mehmed Efendi

23) ve Abdi Ağazade Mehmed Ağa

24) ve Sakizâde Hafız Şakir Efendi ve gayrihum

Kayıt No: 2

Vekâlet Hücceci (Numara 362)

1) "Husûs-ı âti'l-beyânı bi'l-iltimâs mahallinde istimâ' ve ketb u tahrir cânib-i şariat-i garrâdan me'zûnen irsâl olunan Kâtip Abdullah 2) Efendi ibn el-Hâc Mehmed Efendi merkez vilâyet olan medîne-i Trabzon mahallâtından Hoca Halil Mahallesinde

Sakizâde izzetlü 3) Hafız Yunus Efendi'nin menziline varıp cerîde-i şer' de mazbûtü'l-esâmî müslimîn huzurlarında akd-i meclis-i şer'î âlî ettikte 4) menzil-i mezkûrda sâkine ve zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan Emine Hanım ibnet Hafız Hasan Efendi meclis-i ma'kûd mezkûrda 5) Sakizâde hafız Yunus Efendi ibn Osman Ağa mahzarında menzil-i mezkûresinde ve zaten tarifleriyle mu'arrefe olan 6) validesi Cevahir Hanım ibnet Hasan Ağa hâzıra olduğu halde bi-tav'ihâ takrîr-i kelâm ve ta'bîri ani'l-merâm edip vilâyet-i merkûme 7) dâhilinde Akçaabat kazâsının Haldandoz karyesinde vaki tarafeyni Süleymânoğulları ve bir taraftan Ayan Ağa kerimesi Seher 8) Hanım ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd on dönüm arazi ve yine bir tarafı ırmak ve bir tarafı yine Ayan Ağa kerimesi Seher Hanım 9) ve bir taraftan Süleymânoğulları vereseleriyle mahdûd otuz dönüm bir kıt'a arazi ki cem'an mutasarrıfa olduğum iki kıt'a 10) arazilerin derununda mebnî mağrûs emlâk ve akar ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmire hariç olmak üzere yalnız sırf arazilerimi 11) bedel-i misilleriyle validem hâzıra-i mezbûre Cevher Hanım ibnet-i Hamamizâde Hasan Ağa'ya kat'iiyen bey' ve ferağa ve bedelleri 12) validem mezbûre Cevahir Hanım yedinden mukaddema bedel-i tâmmıyla ahz ve kabz ve umuruma sarfla istihlâk eylediğim 13) mebâliği mâlûmeye takas ve mahsûbe ve ferâğ-ı mezkûrları mahallinde lâzımu'l-huzûr zevât muvacehesinde takrir ve i'tâsında 14) ve husus-ı mezkûr mütevakıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan vekâlet-i mutlaka-i âmme-i sahîha-i şer'iiye ile zevcim mûmâileyh Hafız 15) Yunus Efendi'yi vekil ve nâib münâb nasb ve tayin eyledim dedikte mukırra-i mûmâileyh Emine Hanım'ı bilcümle sâdır olan 16) kelimât-ı meşrûhasında hâzıra-i mezbûre Cevahir Hanım vekil-i mûmâileyh Hafız Yunus Efendi'den her biri vicahen tahkik ve şifahen 17) tasdik eylediklerini kâtibi mûmâileyh mahallinde ketb ü tahrir ve ma'an mebus ümenâ-yı şer'le meclis-i şer'e gelip alâ vukûhi inhâ 18) ve takrir etmeğin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-işr min şehr-i Şevvali'l-mükerrem li-sene semân aşer ve selâse mietin ve elf."

19) Hatibzâde Nuri Efendi ibn Murtaza Efendi

20) ve Hacı Mollazâde Osman Efendi ibn Hafız Mehmed Efendi

21) ve Sakizâde Hafız Şakir Efendi ve Abdi Ağazade Mehmed Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 3

İsbât-ı Verâset Hücçeti (Numara 363)

1) “Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trabzon mahallâtından Debbağhâne Mahallesi ahalisi sâkinelerinden iken bin üç yüz on sekiz senesi 2) Ramazanü'l-mübârekinin yirmi sekizinci günü vefât eden Fatımatü'z-zehra Hatun ibnet Kahveci Osman Baba ibn Abdullah'ın 3) li-ebeveyn hâli ve ber-vech-i âtî hâzıra vârisi olduğunu iddia eden mahalle-i mezkûre ahalisinden Kuru Mahmutoğlu Hacı İlyas Efendi ibn Arif 4) bin Mahmud medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i şer'î şerîf-i enverde müteveffât-ı mezbûrenin zikri âtî vechile medyunu olan medîne-i 5) mezkûre mahallâtından Hoca Halil Mahallesi ahalisinden Abdi Ağazade Mehmed Ağa ibn Abdi Ağa mahzarında üzerine da'va ve takrir-i kelâm 6) edip müteveffât-ı mezbûre Fatımatü'z-Zehra Hatun'un validesi müteveffiyân Atiye Hatun ibn-i Arif ibn Mahmud benim li-ebeveyn 7) kız karındaşım olup babamız ismi Arif ve dedemiz ismi Mahmud ve validemiz ismi Latife Hatun ibnet el-Hâc Hasan 8) ve maskat-ı re'simiz mezkûr Debbağhâne Mahallesi olup ol vechile müteveffât-ı mezbûre Fatımatü'z-Zehra Hatun'un verâseti li-ebeveyn 9) hâl-i hâzır bana münhasıra olup benden başka vârisi ve terekesine müstahak âhar kimesnesi olmamağla mûrisim müteveffât-ı 10) mezbûre Fatımatü'z-Zehra Hatun'un hayatında ile'l-vefât mezbûr Mehmed Ağa zimmetinde cihet-i karz'dan alacak 11) hakkı olan yirmi dört guruşu kıbeli'l-ahz ve'l-istîfâ vefât etmekle sual olunup meblağ-ı mezkûru bana edâ ve teslime”

VARAK 32-A

12) “medyûn-ı mezbûr Mehmed Ağa'ya kıbel-i şer'den tenbih olunmak matlubumdur ba'de'd-da'vâ ve's-suâl ol dahi cevâbında 13) müteveffât-ı mezbûre Fatımatü'z-Zehra Hatun ibnet Kahveci Osman Baba bin Abdullah hayatında ile'l-vefât 14) cihet-i mezkûreden ol mikdar guruşu zimmetinde sahîhan deyni olduğunu tâyian ikrar ve i'tirâf edip lakin müdde'î 15) mezbûr Hacı İlyas Efendi'nin mâ adâ verâset-i müdde'âsını bilmem deyu inkâr edicek müdde'î mezbûr Hacı İlyas 16) Efendi'den ber-vech-i meşrûh müdde'âsına mutâbık beyyine taleb olundu da her biri udûl-i ahar-ı ricâl-i müsliminden 17) ve sâlifi'z-zikr Debbağhâne Mahallesi ahalisinden Hacı Keleşzâde Halil Ağa ibn Ahmed bin Abdullah ve Mağara 18) Mahallesi ahalisinden Gazazzâde Hacı Zekeriya Efendi ibn Osman bin Abdurrahman nam kimesneler li-ecli's-şehâde 19) meclis-i şer'e hâzirân olup eserü's-şehâde ve fi'l-hakîka işbu müdde'î mezbûr Hacı İlyas Efendi ibn Arif Efendi 20) bin Mahmud müteveffât-ı mezbûre Fatımatü'z-Zehra Hatun ibnet Kahveci Osman Baba ibn Abdullah'ın validesi 21) müteveffiyân Atiye Hatun ile li-

ebeveyn karındaşlar olup babaları ismi Arif ve dedeleri ismi Mahmud 22) ve valideleri ismi Latife Hatun ibnet el-Hâc Hasan ve maskat-ı re'seleri sâlifi'z-zikr Debbağhâne Mahallesi 23) olup ol vechile müteveffât-ı mezbûre Fatımatü'z-Zehra Hatun'un verâseti li-ebeveyn hâli hazır işbu 24) müdde'î mezbûr Hacı İlyas Efendi'ye münhasıradır bunlardan başka vâris ve terekesine müstahak âhar kimesne olduğu 25) bizim malumumuz değildir bu hususa bu vech üzere şâhidleriz şehadet dahi ederiz deyu her biri müttefiki'l-lafz 26) ve'l-ma'nâ edâ-i şehâdet-i şer'iyye etmeleriyle şâhidân-ı mezbûran evelen ve usûl-i mevzû'âsına 27) tatbiken bâ-varaki'l-mesture memhûre sâlifi'z-zikr Debbağhâne Mahallesi imamı Hafız Ali Efendi ibn 28) Hafız Melik Efendi ve muhtarı Salih Efendi ibn Mustafa ve Mağara Mahallesi imamı Hacı Abdullah Efendi 29) ibn Süleyman Efendi ve muhtarı Vezirzâde Mustafa Usta ibn Hasan nâm kimesnelerden sırren ve bâdehu Kara İbrahimzâde 30) Mustafa Efendi ibn İbrahim ve Abdullahoğlu Mehmed Ağa ibn Abdullah nâm kimesnelerden bi'l-muvâcehe aleniyen 31) lede't-tezkiye adl ve makbûli's-şehâde idükleri bi'l-ihbâr lede's-şer'i'l-enver zâhir ve mütehakkık ve şehadetleri 32) hayyızı kabulde vâkıa olmağın mücebince ba'de'l-hükm ve'l-beyyine mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâmin 33) aşer min şehr-i Şevvali'l-mükerrem li-sene semân aşer ve selâse mietin ve elf.”

34) Ekşioğlu Ali Ağa ibn Hurşid Ağa

35) ve Ali Başoğlu Ali Faik Efendi ibn Mehmed ve gayrihum

Kayıt No: 2

Vekâlet Hücceci (Numara 364)

1) “Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trabzon mahallâtından Tekye Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem 2) vefât eden Sağıroğlu Emrullah bin Ali bin Abdullah'ın verâseti sulbî kebîr oğulları Hasan ve Ahmed Efendiler 3) ve sulbiye kebir kızı Asiye ve sulbiye sagîre kızı Emine'ye münhasıra olduğu bi'l-ihbâr lede's-şer'i'l-enver 4) zâhir ve mütehakkık olduktan sonra verese-i mezbûrûndan ibn-i kebir-i mezbûr Hasan Efendi medîne-i mezkûre mahkemesinde 5) meclis-i şer'i şerif-i enverde medîne-i mezkûre mahallâtından Saray-ı Atik Mahallesi ahalisinden Sarioğlu Ali Efendi 6) ibn Yusuf mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîri ani'l-merâm edip murisimiz müteveffâ-i mezbûr Emrullah'tan benimle verese-i saire-i 7) mezkûresine irsen intikâl eden Pazarkapısı Mahallesinde kâin bir taraftan Çizmecizâde Tevfik Efendi 8) ve bir taraftan İzzet Usta ve tarafeyni tarik-i âmm ile mahdûd fevkânî bir bâb mülk menzil ve tahtânî

9) üç bâb dükkânın muâmele-i intikâliyeleri üzerimize ba'de'l-icrâ hisse-i şâyi'aları semen-i misilleriyle âhara 10) kat'iyen bey' ve ferağa ve kabz-ı semene ve makbuzunu bana irsâl ve îsâl ve teslime ve bey'-i mezkûru lâzımu'l-huzûr 11) zevât muvacehesinde takrir ve i'tâ-i senede ve muâmele-i nizâmiyesini icraya ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu 12) umûrun küllisine tarafımdan vekâlet-i mutlaka-i âmme-i sahîha-i şer'îyye ile mûmâileyh Ali Efendi'yi vekil ve nâib münâb 13) nasb ve tayin eyledim dedikte gıbbe't-tasdîkî's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-işrun min şehr-i 14) Şevvali'l-mükerrem li-sene semân aşer ve selâse mietin ve elf."

15) Abdi Ağazade Mehmed Ağa ibn Abdi Ağa

16) ve Ekşioğlu Ali ibn Hurşid Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 3

Nafaka Hüccti (Numara 365)

1) "Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trabzon mahallâtından Pazarkapısı Mahallesinde sâkine ve zâtı 2) ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan Mevlüde Hatun ibnet Kurt Hüseyinoğlu Ahmed bin Abdullah 3) medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i şer'î şerif-i enverde vilâyet-i mezkûre dâhilinde 4) Gümüşhane sancağının Kelkit kazâsına tabi İrha karyesi ahalisinden olup el-yevm 5) Değirmendere mevkiinde mukîm Muhtaroglu Hüseyin bin Hasan beş yüz gurus mehr-i müeccel 6) tesmiyesiyle hâlâ zevc-i dâhilim olup galak-ı murâfıkı başkaca bir mesken-i şer'îde beni iskân 7) etmediğinden başka nafaka ve kisve behâmı defaatle taleb etmiş isem de vermeyip 8) matl ve cevır etmekle kıbel-i şer'den benim için mezbûr Hüseyin üzerine kadr-i ma'rûf nafaka farz 9) ve takdir olunmak matlubumdur dedikte gıbbe't-tasdîkî's-şer'î zevci mezbûr Hüseyin galak-ı 10) murâfıkı başkaca bir mesken-i şer'î tedarik edinceye değin mezbûr Hüseyin üzerine işbu 11) tarih-i vesikadan itibâren zevce-i mezbûre Mevlüde Hatun'a yevmiye altmış paradan 12) şehriyye kırk beş gurus nafaka farz ve takdir olup meblağ-ı müfrız-i mezkûru 13) harç ve sarfa ve lede'l-iktizâ istidâneye ve inde'z-zafer zevc-i mezbûr Hüseyin"

VARAK 32-B

14) "üzerine rücû'a mezbûre Mevlüde Hatun'a izin verilmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb 15) olundu Fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-işrîn min şehr-i Şevvali'l-mükerrem li-sene semân 16) aşer selâse mietin ve elf."

17) Molla Bekirzâde Mehmed Avni Efendi

18) ibn Hafız Osman Efendi

19) ve Ahmed Efendi ibn Hafız Osman Efendi

20) ve Abdi Ağazade Mehmed Ağa bin Abdi ve gayrihum

Kayıt No: 1

Nafaka Hüccti (Numara 366)

1) “Merkez-i vilayet olan medîne-i Trabzon mahallâtından Çarşı Mahallesi ahalisinden medîne-i mezkûre belediye reisi izzetlü 2) Hacı Mustafa Efendi ibn Arif Ağa medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i şer’î şerif-i enverde mahdumu izzetli Tahsin 3) Efendi mahzarında takrir-i kelam ve ta’bîri ani’l-merâm edip bâ-hücct-i şer’iyye vasisi bulunduğum Hacı Emin Kapudanzâde müteveffâ-i 4) Salim Efendi ibn el-Hâc Emin kapudanın eytâmının Yomra nâhiyesine tabi Kalafka karyesi ahalisinden Bekârzâde müteveffâ-i 5) Abdürreşid Efendi ile sair ma’lûmu’l-esâmi kesân zimmetlerinde olan bi’l-cümle matlûbat ile eytâm-ı mûmâileyhanın 6) leh ve aleyhinde vuku’ bulmuş ve bundan böyle vuku bulacak kâffe-i alacak ve verecek ve emvâl ü arazi ve zarar ve ziyân 7) ve sair her nev’i de’âvinin lâzım gelenler ile mehâkim-i şer’iyye ve nizâmiye ve ticâriye ve cezâiyenin her birinde 8) bidâyeten ve istinâfen ve temyizen ve i’âdeten ve itirâzen ve tashîhen müdde’î ve müdde’î aleyh ve şahs-ı sâlis sıfatlarıyla talep ve da’vaya 9) ve muhakeme ve muhâsemeye ve kendi imzâsıyla lâyiha ve istidâ tanzîm ve takdîmine ve ihzâriye kat’ ve kabulüne şâhid ikâme 10) ve istimâ’ına ve tahlif ve tehâlûfe ve hacz ve hükm ve ehl-i hibre nasb u tayinine ve leh ve aleyhimde sâdır olacak i’lâmâtın 11) teblîğ ve tebellüğüne ve mevki-i icraya vaz’ına ve hacz ve protesto vaz’ ve fekkine ve ahz ü kabza ve bi’l-cümle makbûzunu bana irsale ve îsâl 12) ve teslime ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine âharı tevkîyle me’zûn olmak üzere tarafımdan 13) vekâlet-i mutlaka-i âmme-i sahîha-i şer’iyye ile mûmâileyh Tahsin Efendi’yi vekil ve nâib münâb nasb ve tayin eyledim dedikte 14) gıbbe’t-tasdikî’ş-şer’î mâ vaka’a bi’t-taleb ketb olundu. Fi’l-yevmi’l-işrîn min şehr-i Şevvali’l-mükerrerem li-sene semân ve aşer 15) ve selâse mietin ve elf.

16) Abdi Ağazade Mehmed Ağa ibn Abdi Ağa

17) ve Ekşioğlu Ali Ağa ibn Hurşid Ağa ve gayrihum”

Kayıt No: 2

Vekâlet Hücçeti (Numara 367)

1) “Merkez-i vilayet olan medîne-i Trabzon mahallâtından Yeni Cuma Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem vefât eden Hacı 2) Abdullahzâde Hafız Ahmed Efendi ibn el-Hac Abdullah ibn Abdurrahman’ın verâseti sulbî kebir oğlu Fehmi ve sulbiye kebir kızı 3) Asiye’ye münhasıra olduğu bi’l-ihbâr lede’ş-şer’î’l-enver zâhir ve mütehakkık olduktan sonra verese-i mezbûrândan olup zâtı 3) ta’rîf-i şer’î ile muarrefe olan bint-i mezbûre Asiye Hatun medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i şer’î şerif-i enverde 4) zevci dâhili Mahmudoğlu Mehmed Efendi ibn Ruşen Ağa mahzarında takrir-i kelâm ve ta’bîri-i ani’l-merâm edip babam ve mûrisim 5) müteveffâ-i mezbûr Hafız Ahmed Efendi’nin vefâtında yanında ve mahalle-i sâirede bi’l-cümle terekesine vâzî’l-yed 6) olanlardan ve zimem-i nâsda olan bâ-sened ve bâ-defter alacaklarını erbâbından ve bundan böyle leh ve aleyhimde 7) vukû’ bulacak her nev’i alacak ve eşya ve sâir her nev’i de’âvinin lâzım gelenler ile mehâkim-i şer’iyye ve nizâmiye 8) ve ticâriyye ve cezâiyenin her birinde bidâyeten ve istinâfen ve temyizen ve i’âdeten ve i’tirâzen ve tashîhen müdde’î ve müdde’î aleyh ve şahs-ı 9) sâlis sıfatıyla muhakeme ve muhâsemeye ve kendi imzâsıyla lâyiha ve istid’â tanzîm ve takdîmine ve ihzâriye kat’ı ve kabulüne 10) ve zarar ve ziyân ve hudud da’vasına ve tefrik ve taksime ve şâhid ikâme ve istimâ’ına ve tahlif ve tehâlûfe ve sulh ve ibraya 11) ve mu’âmele-i intikaliyesin icraya ve hacz ve protesto vaz’ ve fekkine ve sâdır olacak i’lâmâtın teblîğ ve tebellüğüne ve mevki 12) icraya vaz’ına ve lâzımu’l-huzûr zevât muvâcehesinde takrir ve i’tâsında ve husus-ı mezkûr mütevakkıf 13) olduğu umûrun küllîsine âharı tevkîyle me’zûn olmak üzere tarafımdan vekâlet-i mutlaka-i 14) sahîha-i şer’iyye ile zevcim mezbûr Mehmed Efendi’yi vekil ve nâib münâb nasb ve tayin eyledim dedikte gıbbe’t-tasdîkî’ş-şer’î 15) mâ vaka’a bi’t-taleb ketb olundu. Fi’l-yevmi’s-sâdis aşer min şehr-i Şevvali’l-mükerrem li-sene semân ve aşer ve selâse mietin 16) ve elf.

17) Mahalle-i mezkûrdan Alemdaroğlu Kasım bin Osman

18) ve Kalaycıoğlu Şükrü ibn Emin ve gayrihum”

VARAK 33-A

Kayıt No: 1

Vekâlet Hücçeti (Numara 368)

1) “Merkez-i vilayet olan medîne-i Trabzon mahallâtından Tekfur Çayırı Mahallesi ahalisinden Ali Yazıcıoğlu İsmet bin Ali 2) bin Abdullah medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i şer’î şerif-i enverde sâlifî’z-zıkr mahalle-i mezkûre ahalisinden Yazıcı 3) oğlu Haşim bin Ali mahzarında takrir-i kelâm ve ta’bîr-i ani’l-merâm edip bundan akdem vefât eden pederim Ali 4) Yazıcı ibn Abdullah ile validem Emine Hatun’dan ve biraderim Tahsin’dan irsen intikal eden emlâk ve arazilerde 5) olan hisse-i irsiyelerimi vâzîü’l-yed olanlardan taleb ve da’vaya terekesine vâzîü’l-yed olanlardan taleb ve da’vaya ve muhâkeme ve muhâsemeye ve verese-i saire ile tefrik 6) ve taksime ve mu’âmele-i intikâliyesini üzerime icraya ve kendi imzasıyla lâyiha ve istid’â tanzîm ve takdîmine ve ihzâriye 7) kat’ına ve şâhid ikâme ve istimâ’ına ve hâkim ve ehl-i hibre nasb ve ta’yinine ve emlâk ve arazilerden mütehaddis kâffe-i 8) de’âvînin son dereceye kadar rû’yetine ve sâdır olacak i’lâmâtın teblîğ ve tebellüğüne ve husus-ı 9) mezkûr mütevakıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan vekâlet-i mutlaka-i âmme-i sahîha-i şer’iyye ile mezbûr Haşim Efendi’yi 10) vekil ve nâib münâb nasb ve tayin eyledim dedikte gıbbe’t-tasdîkî’s-şer’î mâ vaka’a bi’t-taleb ketb olundu. Fi’l-yevmi’s-sâlis 11) ve’l-işrîn min şehri Şevvali’l-mükerrem li-sene semân ve aşer ve selâse mietin ve elf.

12) Abdi Ağazade Mehmed Ağa ibn Abdi Ağa

13) ve Ekşioğlu Ali Ağa ibn Hurşid Ağa ve gayrihum”

Kayıt No: 2

İsbât-ı Verâset Hüceti (Numara 369)

1) “Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trabzon nevâhîsinden Maçka nâhiyesine tabi Çikanoy Mesahor karyesi ahalisinden ve asâkir-i 2) şâhâne topçu onbaşı mütekaitlerinden iken bin üç yüz on altı senesi Nisan’ının birinci günü vefât eden 3) Salihoğlu Ali onbaşı bin Arif bin Ali’nin ve oğlunun oğlu ve ber-vech-i âtî vârisi olduğunu iddia eden Salih 4) oğlu Hüseyin bin Nuri bin el-mezbûr Ali onbaşı medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i şer’î şerif-i enverde müteveffâ-i 5) mezbûrun zikri âtî vechile medyunu olan medîne-i mezkûre mahallâtından Tekye Mahallesi ahalisinden Yusuf Ziya Efendi 6) ibn Mülazım Ali Ağa mahzarında üzerine da’va ve takrir-i kelâm edip müteveffâ-i mezbûr Ali onbaşı benim babamın 7) babası olup vefât ettikte verâseti hâzır bana münhasıra olup benden başka vâris ve terekesine müstahak 8) âhar kimesnesi olmamağla mevrûsum müteveffâ-i mezbûr Ali onbaşının hayatında ile’l-vefât mezbûr Yusuf 9) Ziya Efendi zimmetinde cihet-i karz’dan alacak hakkı olan on guruşu kıbeli’l-

ahz ve'l-istîfâ vefât etmekle 10) meblağ-ı mezbûr on guruşu medyûn-ı mezbûr Yusuf Ziya Efendi'den taleb ederim sual olunup bana edâ 11) ve teslime mezbûr Yusuf Ziya Efendi'ye kibel-i şer' den tenbih olunmak matlubumdur deyu ba'de'd-da'vâ ve's-suâl ol dahi 12) cevâbında müteveffâ-i mezbûr Ali Onbaşı ibn Arif bin Ali'ye zimmetinde cihet-i merkûmeden ol mikdar guruş 13) deyni olduğunu ikrâr ve i'tirâf edip lakin müdde'î mezbûr Hüseyin bin Nuri'nin mâ adâ verâset-i müdde'âsını 14) bilmem deyu inkâr edicek müdde'î mezbûr Hüseyin'den ber-vech-i meşrûh müdde'âsına mutâbık beyyine taleb olunduk da her biri 15) udûl-i ahar-ı ricâl-i müsliminden ve sâlifi'z-zikr Çıkanoy-ı Aşağı karyesi ahalisinden Köseoğlu Mehmed 16) bin Temel ve Mollaoğlu Ömer Efendi ibn Mehmed nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'de hazırân olup eseri'l-iştihâd 17) fi'l-hakîka müteveffâ-i mezbûr Ali Onbaşı işbu müdde'î mezbûr Hüseyin'in babasının babası olup vefât 18) ettikte verâseti hâzır oğlunun oğlu işbu müdde'î mezbûr Hüseyin bin Nuri'ye münhasıradır bundan başka 19) vâris ve terekesine müstahak âhar kimesnesi olduğu bizim ma'lûmumuz değildir biz bu hususa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahi 20) ederiz deyu her biri müttefikî'l-lafz ve'l-ma'nâ edâ-i şehâdet-i şer' iyye etmeleriyle şâhidân-ı mezbûran evelen usul-i mevzû'âsına 21) tatbiken bâ-varaka-i mesture-i memhûre sâlifi'z-zikr Çıkanoy-ı Aşağı karyesi muhtarı Salih Çavuş ibn Abdullah 22) ve ihtiyar meclis a'zâsından Numanoğlu Numan bin Numan nâm kimesnelerden sırren bâdehu Dervişoğlu İsmail 23) bin Mehmed ve Ağacıkoğlu Raid bin Ahmed nâm kimesnelerden bi'l-muvâcehe aleniyen lede't-tezkiye adl ve makbûli's-şehâde 24) idükleri bi'l-ihbâr lede's-şer' i'l-enver zâhir ve mütehakkık ve şehâdetleri hayyız kabulde vâkıa olmağın mücebince 25) ba'de'l-hükm ve't-tenbih mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-işrîn min şehr-i Şevvali'l-mükerrem li-sene 26) semân ve aşer ve selâse mietin ve elf.

27) Abdi Ağazade Mehmed Ağa ibn Abdi Ağa

28) ve Ekşioğlu Ali Ağa ibn Hurşid Ağa ve gayrihum”

Kayıt No: 3

Vekâlet Hücceci (Numara 370)

1) “Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trabzon mahallâtından Muhyiddin Mahallesinde sâkine ve zâtı tarif-i şer'î ile muarrefe olan 2) Fethiye Hatun ibnet İbrahim bin Ahmed ile mahalle-i mezkûrdan Çengellioğlu Osman Efendi ibn Mehmed ibn Mahmud'dan her biri 3) medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i şer'î şerif-i enverde

Atina kazâsı ahalisinden ve Zeytinlik mektep hocalarından 4) Cacinzâde Hasan Efendi ibn Mehmed mahzarında takrir-i kelâm ve ta'bîri ani'l-merâm mahalle-i mezkûre ahalisinden Dedezâde 5) Hacı Behram Efendi ibn Ahmed Efendi ile meyânemizde tekevvün eden imâmet ciheti ve tevliyet da'valarından mütehaddis kâffe-i 6) de'âvinin mehâkim-i şer'iyeye ve nizâmiye ve cezâiyenin her birinde bidâyeten ve istinâfen ve temyizen ve i'âdeten ve i'tirâzen ve tashîhen 7) müdde'î ve müddei aleyh ve şahs-ı sâlis sıfatıyla taleb ve da'vaya ve muhakeme ve muhâsemeye ve kendi imzâsıyla lâyiha ve istid'â 8) tanzîm ve takdîmine ve ihzâriye kat' ve kabulüne ve şâhid ikâme ve istimâ'ına ve tehalûf ve tehâlîfe ve zarar ve ziyân da'vasına ve terâküm eden emlâk 9) ve icârın ahz ü kabzına ve makbuzunu bize irsâl ve îsâl ve teslime ve hacz ve protesto vaz' ve fekkine ve leh ve aleyhimizde vuku bulmuş 10) ve bundan böyle vukû' bulacak imâmet ciheti ve tevliyet ve emlâk ve icar ve sâirenin son dereceye kadar rü'yetine ve sâdır 11) olacak i'lâmâtın teblîğ ve tebellüğüne ve mevki-yi icraya vaz'ına ve mezkûr tevliyet ve imâmet da'valarında olan hukukum 12) tezâhür edip hak kazandığım halde ücret-i vekâlet olarak makbuzundan üç bin gurus ahz ve kabza ve husus-ı 13) mezkûr mütevakkıf olduğum umûrun küllîsine tarafımızdan vekâlet-i mutlaka-i âmme-i sahîha-i şer'iyeye ile mûmâileyh Hasan Efendi'yi vekil 14) ve nâib münâb nasb ve tayin eyledik dediklerinde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis 15) ve'l-işrîn min şehr-i Şevvali'l-mükerrem li-sene semân ve aşer ve selâse mietin ve elf."

VARAK 33-B

Kayıt No: 1

Kabulüne Mevkûf Vekâlet Hücçeti (Numara 371)

1) "Trabzon vilâyeti dâhilinde Of kazâsının Arhancılı karyesi ahalisinden olup merkez-i vilayet olan medîne-i 2) Trabzon mahallâtından Faroz Mahallesinde sâkin ve zâtı ta'rif-i şer'î ile muarrefe olan Likoğlu kızı Fatıma 3) Hatun bint Mehmed bin Mustafa medîne-i mezkûrede hükümet konağında mahkeme-i istinafa mahsus odada ma'kûd meclis-i 4) şer'î şerif-i enverde takrir-i kelâm ve ta'bîri ani'l-merâm edip kazâi mezkûrun Arhancılı karyesinden Likoğlu Mustafa 5) Efendi ile meyânemizde tekevvün eden fuzûlî nikâh ve rızâ ve saire davasından mütehaddis kâffe-i de'âvinin 6) mehâkim-i şer'iyeye ve nizâmiyenin her birinde bidâyeten ve istinâfen ve temyizen ve i'âdeten ve i'tirâzen taleb ve da'vaya ve muhakeme ve muhâsemeye 7) ve kendi imzasıyla lâyiha ve istid'â tanzîm

ve takdîmine ve ihzâriye kat' ve kabulüne ve şâhid ikâme ve istimâ'ına ve tehâlûf 8) ve tehâlîfe ve sulh ve ibraya ve istikâ'i ani'l-hükkâm ve mümeyyiz ve ehl-i hibre nasb ve tayinine ve aleyhimizde sâdır olan i'lâmâtın 9) teblîğ ve tebellüğüne ve mevki-yi icrâya vaz'ına ve karye-i mezkûrda vaki emlâk ve arazilerimin tâlibi zuhurunda semen ve bedel-i 10) misilleriyle âhara kat'iyyen bey' u ferağa ve bey' u ferâğ-ı mezkûru lâzımu'l-huzûr zevât muvâcehesinde takrir ve i'tâ-i sened 11) ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan vekâlet-i mutlaka-i âmme-i sahîha-i şer'iyye ile hala Sürmene 12) kazâsının Sincan Mesahor karyesi ahalisinden Hacı Süleymanoğlu Ahmed Efendi ibn Abdullah'ı kabulüne mevkuf vekil ve nâib 13) münâb nasb ve tayin eyledim deyu hatm-i kelâm etmeğin mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' min şehr-i Recebü'l-ferd 14) li-sene semân ve aşer ve selâse mietin ve elf.”

15) Hacı Süleymanoğlu Ali bin Mehmed

16) ve Hacı Süleymanoğlu Ali bin Ahmed

17) ve Hafız Temel Efendi ibn Ahmed Usta

18) ve Mehmed Efendi ibn Atmaca ve gayrihum

Kayıt No: 2

Vesâyet Hücleti (Numara 372)

1) “Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trabzon mahallâtından Hoca Halil Mahallesinde sâkin iken bundan 2) akdem vefât eden Namıkzâde Mustafa Efendi ibn Kamil Efendi ibn İbrahim'in sulbî sagîr oğulları 3) Fehmi ve Kamil ve Mahmud'un babaları müteveffâ-i mezbûrdan mevrûs mallarını hıfz ve hirâsete 4) ve emirlerini tesviye ve rû'yete kıbel-i şer' den bir vasî nasb ve tayin olunmak ehem ve elzem olduğu 5) ecilden sığar-ı mezbûrunun valideleri olup emânet ile mârûfe ve istikâmet ile mevsûfe 6) ve her vechile vesâyet uhdesinden gelmeye kâdir idüğü zeyl-i vesikada muharreru'l-esâmi 7) müslimîn ihbarlarıyla lede's-şer'i'l-enver zâhir ve mütehakkık olan işbu bâisetü'l-küttâb 8) Sare Hanım ibnet Ahmed sığar-ı mezbûrunun vakt-i rüşd ü seddâdlarına değin babaları müteveffâ-i 9) mezbûrdan mevrûs mallarını hıfz ve hirâsete ve emirlerini tesviye ve rû'yete kıbel-i şer' den 10) vasi nasb ve tayin olunduk da ol dahi vesâyet-i mezkûreyi kabul ve hıdmet-i 11) lâzimesini kemâ yenbağî edaya taahhüd ve

iltizâm etmeğin mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. 12) Fi'l-yevmi'r-râbi ve'l-işrîn min şehr-i Şevvali'l-mükerrem li-sene semân ve aşer ve selâse mietin ve elf.”

13) İmam Hatibzâde Emin Efendi

14) ve muhtar Ömeroğlu Hacı Mehmed Efendi

15) ve ihtiyar meclis a'zâsından Şevki Efendi ve gayrihum

Kayıt No: 3

İzin Hücceci (Numara 373)

1) “Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trabzon mahallâtından Muhyiddin Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem vefât eden 2) Arnavud İbrahim Ağazâde Nuri Efendi ibn İbrahim Ağa ibn Abdullah'ın sulbî sagîr oğulları Tahsin ve Mehmed Salih ve İskender 3) ve Lütfü ve sulbiye sagîre kızları Hafize Nadide ve Medhiye'nin tesviye-i emirlerine bâ-hüccet-i şer'îyye vasi-i mensûbları li-ebeveyn 4) ammi'leri Edhem Ağa ibn İbrahim Ağa ibn Abdullah medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i şer'î şerif-i enverde takrir-i kelâm 5) ve ta'bîri ani'l-merâm edip vasileri olduğum sığar-ı mezbûrunun babaları müteveffâ-i mezbûrdan mevrûs 6) mahalle-i mezkûrede kâin beyne'l-ahali ve'l-cirân ma'lûmu'l-hudûd bir kıt'a arsada olan hisse-i şâyi'aları 7) üzerinde bina ve inşasına kudretleri olmayıp diğer hisse sahipleri dahi kendi hisse-i şâyi'alarını âhara bey' 8) edeceklerinden sığar-ı mezbûrunun hisse-i şâyi'aları dahi kezalik âhara bey' olunup esmân-ı hâsılâsından 9) diğer münâsib bir mülk menzil iştirâ olunmak haklarında min külli'l-vücu' enfa' ve evlâ olmağla hisse-i şâyia-i mezkûreleri 10) bu kere semen-i misliyle âhara bey'e kıbel-i şer' den bana izin verilmek matlubumdur deyu eylediği takriri vâkıa mutâbık 11) ve nefsi'l-emre muvafık ve zikri âtî bey' dahi sığar-ı mezbûrun haklarında enfa' ve evlâ olduğu sâlifî'z-zikr Muhyiddin 12) Mahallesi ahalisinden Gazazzâde Hacı İbrahim Efendi ibn Süleyman ve Hasan Efendi ibn el-Hâc Ali Hafız nâm kimesnelerin meclis-i şer' de 13) alâ tarîkı'ş-şehâde haber vermeleriyle zâhir ve mütehakkık ve mahalle-i mezkûr imam ve muhtar ve ihtiyar meclis a'zâsı tarafından verilen 14) şehâdetnâme dahi müsteban olmağın bu surette sığar-ı mezbûrunun arsa-i mezkûrede olan hisse-i şâyi'aları 15) semen-i misliyle ber-vech-i meşrûh âhara bey'e kıbel-i şer' den vasi-i mezbûr Edhem Ağa'ya izin verilmeğın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb 16) olundu. Fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-işrîn min şehr-i Şevvali'l-mükerrem li-sene semân ve aşer ve selâse mietin ve elf.”

17) ve Bayrakdarzâde Hasan Ağa

18) ve Barutçuzâde Kamil Ağa ibn Osman Ağa ve gayrihum

VARAK 34-A

“Mâ fihi mine'l-vakfi'l-müseccel cerâ indî ale'l-vechi'l-cemîl fe-hakemtü bi-sıhhatihî ve luzûmihi âlimen bi'l-hilâf el-cârî beyne'l-eimmeti'l-eslâf harrerahu el-fakîr ilâ ni'amâ'i Rabbihi'l-Kadîr Halil Efendizâde Mustafa Adil el-müvellâ hilâfeten bi-medineti Trâbzon -gufira lehumâ”

Kayıt No: 1

Vakfiye Hüceti (Numara 374)

1) “Elhamdilillâhi'l-lezi e'azze havassa ibadihi bi-sarf-i emvâlihîm ila envâ'i'l-hayrât ve i'ânehum alektisabi esnâfi'l-mehamidi 2) ve'l-meberrat ve's-salâtü ve's-selâmü alâ-rasûlihî ve nebiyyihî Muhammedin hayri'l-beriyyat ve alâ-âlihi ve ashâbihi ilâ-yevmin yestesillu'l-mer'u 3) tahte's-sadâkât emma ba'de işbu vakfiye-i vakfiyye-i celili's-şan ve cerîde-i bedîi'l-ünvanın tahrir ve inşasına bâdî 4) ve tastir ve imlâsına bâis-i âdî oldur ki merkez-i vilâyet olan medîne-i Trâbzon nevâhîsinden Tonya nâhiyesine 5) tabi Biçinlik karyesi ahalisinden sâhibü'l-hayrât ve'l-hasenat Cemşidoğlu Mehmed bin Osman bin Mustafa medîne-i 6) mezkûre mahkemesinde meclis-i şer'î şerifü'l-enverde vakf-ı âtiyi'l-beyâna mütevellî nasb ve tayin eylediği Nâhiye-i mezkûrenin 7) Vamenli karyesi ahalisinden Hurioğlu Abdurrahman Efendi ibn Mehmed ibn Hüseyin mahzarında ikrar-ı sahih-i şer'î ve i'tirâf-ı 8) sarîh-i mer'î edip ben eytam malımdan ifrâz eylediğim bin beş yüz guruşa muadil on beş aded yüzer 9) gurusluk Osmâni altını hasbeten lillahi's-Samed vakf-ı sahih-i müebbed ve habs-i sarîh-i muhalled ile vakf ve habs edip 10) şöyle şart ve tayin eyledim ki meblağ-ı mezkûr bin beş yüz guruşu alâ vechile-helâl bâ-yed-i mütevellî rehn-i kavî 11) ve kefil-i malî ile senevî vech-i şer'î üzere irbah ve istirbâh olunup hâsıl olan gallesinden yüz guruş 12) sâlifî'z-zikr Biçinlik karyesinde müceddeden bina ve inşa olunan câmi-i şerîfde bi'l-fi'l imam olan efendiye 13) ve yüz yirmi beş guruş dahi kezâlik cami-i şerîfde bi'l-fi'l hatîb olan efendiye verile ve vakf-ı 14) mezkûrun tevliyeti hayatta oldukça bana ba'de'l-vefât evlâd ve evlâd-ı evlâd-ı evlâdının ekber ve erşedi 15) batnen ba'de batn va karnen ba'de karn mütevellî ola ve'l-iyâzü billahi Teâlâ neslim münkariz olur ise sâlifî'z-zikr 16)

Biçinlik karyesi ahalisinin re'y-i intihâblarıyla karye-i mezkûreden müstakim ve dindâr ve umûr-ı vakfı rû'yet 17) zâhiri'l-iktidâr olan bir kimesne re'y-i hâkimi's-şer'le mütevellî ola ve ilâ nihaye bu minvâl üzere cereyân 18) ede deyu tayin-i şurût ve tebeyyün-i kuyûd-birle meblağ-ı mezkûr bin beş yüz guruşu bundan akdem mütevellî-i mezbûr 19) Abdurrahman Efendi'ye teslim ol dahi vakfiyet üzere kabz ve tesellüm ve sair mütevellîlerin nukûd-ı mevkûfede 20) tasarrufları gibi tasarruf eyledi dedikte vâkıf-ı mezbûr butlân-ı vakf-ı nukûd zımnında olan şurût ve kuyûda 21) ve bâdehu âdem-i lüzuma teşebbüs edip mütevellî-i mûmâileyh dahi sıhhat ve lüzûmuna zâhib olan eimme-i dîn kavilleriyle 22) temessük-birle hükm taleb edicek fî-zemânina beyne'l-ulemâi'l-izâm câri olan vech-i muhtar üzere 23) hâkim-i muvakki' sadr-ı kitâb tûbâ-lehû ve hüsnü-meab hazretleri huzurunda terâfû' etiklerinde ol dahi âlimen 24) bi'l-hilâfî'l-cârî beyne'l-eimmeti'l-eslâf vakf-ı mezkûrun evvelâ sıhhatine ve sâniyen lüzûmuna kazâî 25) mer'î etmekle vakf-ı mezkûr sahîh ve lâzım oldu fe-men beddelehu ba'demâ semî'ahû fe-innema ismuhû ale'llezîne yübeddilûnehû 26) inne'llahe semî'un alîm cerâ zâlik ve hurrire Fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-işrîn min şehr-i Şevvali'l-mükerrem li-seneti seman 27) ve aşer ve selâse mietin ve elf."

28) Hurizâde Ali Osman Efendi

29) ve Tunalızâde Hasan Efendi ibn Mehmed Efendi

30) ve Tunalızâde Salih Efendi ibn Mehmed Efendi

31) ve Tunalızâde Hacı Hasan Efendi ibn Mustafa

32) ve muhzırân Mehmed ve Ali Ağalar ve gayrihum

Kayıt No: 2

Vekâlet Hücçeti (Numara 375)

1) "Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trâbzon mahallâtından İskenderpaşa Mahallesi mütemekkinlerinden ve tebaa devlet-i 2) Aliyye'nin Ermeni milleti nisvânından olup şahsı zeyl-i vesikada muharreru'l-esâmi kesân ta'rîfleriyle 3) mu'arrefe olan Hamasin bint Avadinoğlu Karabet veled-i Serkiz medîne-i mezkûre hükümet 4) konağında mahkeme-i istinafa mahsus odada ma'kûd meclis-i şer'î hatîrde vilayet-i merkûme 5) dâhilinde Akçaabat kazâsının Mayer karyesi mütemekkinlerinden ve tebaa devlet-i müşârunileyhânın 6) millet-i merkûmesinden Arzuman Artin veled-i

Mava mahzarında takrir-i kelâm 7) ve tabiri ani'l-merâm edip sâlifi'z-zikr Mayer karyesinde vaki iki taraftan 8) Avadinoğlu Ohannes tarlası ve iki taraftan Papaz Avanis ile Kokonalızâde 9) Mustafa tarlaları ile mahdûd bâ-sened-i hakânî mutasarrıfa olduğum bir kıt'a tarlamı 10) bin beş yüz guruş bedel mukabelesinde sâlifi'z-zikr Mayer karyesi mütemekkinlerinden 11) ve tebaa devlet-i müşârunileyhânın millet-i merkûmesinden Avadinoğulları Ohannes 12) ve Artin ve Manas'tan her birine ale's-seviye kat'iiyen bey' ve ferağa ve bedel-i mezkûr 13) bin beş yüz guruşu mukaddema merkûmun Ohannes ve Artin ve Manas'tan bedel namıyla 14) ahz ve kabz ve umuruma sarf ve istihlak eylediğim mebâliği-i mâlûmeye takas ve mahsuba 15) ve ferâğ-ı mezkûru lâzımı'l-huzûr zevat muvacehesinde takrir ve i'tâ-i senede 16) ve mu'âmele-i nizâmiyesini icraya ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan vekâlet-i amme-i mutlaka-i 17) sahîha-i şer'iiye ile merkûm Arzuman Artin'i vekil ve nâib münâsib nasb ve ta'yin eyledim dedikte”

VARAK 34-B

18) “gıbbe't-tasdîkı's-şer'î mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-işrîn min şehr-i 19) Zilkade li-seneti seman ve aşer ve selâse mietin ve elf.

20) Seyfeddin Efendi

21) ibn Hacı Ahmed Efendi

22) Mermerci Şirak veled-i Kirkor ve gayrihum”

Kayıt No: 1

Kabulüne Mevkûf Vekâlet Hücceci (Numara 376)

1) “Merkez-i vilayet olan medîne-i Trâbzon mahallâtından Muhyiddin Mahallesi mütemekkinlerinden ve tebaa Devlet-i Aliyye'nin Ermeni milletinden ve tüccardan 2) Arabyan Kabazak Ağa veled-i Mıgırdiç veled-i Kabazak medîne-i mezkûrede hükümet konağında mahkeme-i istinafa mahsus odada 3) ma'kûd meclis-i şer'î hatîrde takrir-i kelâm ve tabiri ani'l-merâm edip vilâyet-i merkûme dâhilinde Of kazâsının Maki karyesi 4) ahalisinden Sarımsakoğlu Mehmed ile Kondu karyesinde Sıddık Mehmed ve Kabaoğlu Mustafa ve sair ma'lûmu'l-esâmi 5) kesân zimmetlerinde bâ-sened ve bâ-defter bi'l-cümle matlûbatlarımı medyunlardan mehâkim-i şer'iiye ve nizâmiyenin her bir 6) aksamında bidâyeten ve istinâfen ve temyizen ve i'âdeten ve i'tirâzen ve tashîhen

müdde'î ve müdde'î aleyh ve şahs-ı sâlis sıfatıyla taleb 7) ve da'vâya muhâkeme ve muhâsemeye kendi imzasıyla lâyiha ve isitd'â tanzîm ve takdîmine ve ihzâriye kat' ve kabulüne ve şâhid 8) ikâme ve istimâ'ına ve yemin teklif ve kabulüne ve hacz ve protesto vaz' ve fekkine ve leh ve aleyhimde sâdır olacak i'lâmâtın 9) tebliğ ve tebellüğüne ve mevki'i icraya vaz'ına ve sulh ve ibraya ve ahz ü kabza ve makbuzunu bana irsal ve îsâl ve teslime ve'l-hâsıl 10) kazâî mezkûrda vukû' bulmuş ve bundan böyle vukû' bulacak kâffe-i alacak ve sâireden mütehaddis her nev'i 11) de'âvînin son dereceye kadar rû'yetine ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllisine âharı tevkîyle me'zûn 12) olmak üzere tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile halâ sâlifi'z-zikr Of kazâsının nefsi-i kasabası 13) Solaklı Mahallesi sâkinlerinden Sarı Alizâde Hasan Efendi ibn Hurşid Ağa'yı kabulüne mevkuf vekil ve nâib münâb 14) nasb ve tayin eyledim deyu hatm-i kelâm etmeğin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâdî min şehr-i Zilkade 15) li-seneti seman ve aşer ve selâse mietin ve elf."

Kayıt No: 2

Vekâlet Hücçeti (Numara 377)

1) "Fi'l-asl Trâbzon vilayeti dâhilinde Gümüşhane sancağının Şiran kazâsına tabi Cengeriş karyesi ahalisinden iken 2) müddet-i vefireden beri Trabzon'a merbut Nefs-i Karlık karyesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât eden Murtazaoğlu 3) İsmail bin Abdullah bin Abdurrahman'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrukesi Asiye Hatun ibnet Abdullah ve sulbiye kebire kızları 4) Fatıma ve Seher hatunlara münhasıra olduğu bi'l-ihbâr lede's-şer'i'l-enver zâhir ve mütehakkık olduktan sonra verese-i mezbûrûndan 5) olup zâtları tarif-i şer'î ile muarrefe olan benât-ı mezbûrât Fatıma ve Seher hatunlardan her biri medîne-i mezkûrede 6) hükümet konağında mahkeme-i istinafa mahsus odada ma'kûd meclis-i şer'î şerif-i enverde sâlifi'z-zikr Nefs-i Karlık karyesi 7) ahalisinden Terzioğlu Yusuf bin Osman mahzarında takrir-i kelâm ve tabiri ani'l-merâm edip sâlifi'z-zikr Cengeriş karyesinde 8) kâin pederimiz ve murisimiz müteveffâ-i mezbûrdan bize irsen intikâl eden beyne'l-ahâli ve'l-cîrân ma'lûmu'l-hudûd iki kıt'a 9) arazileri murisimiz müteveffâ-i mezbûr hayatında Ziraat Bankasından istikrâz eylediği mebâliği mâlûmeye mukâbil rehn etmiş 10) olmağla deyni mezkûru edâ ve îfâ ile arazi-i mezkûrları rehinden ba'de'l-fek mu'âmele-i intikaliyelerini

üzerlerimize icraya 11) ve arazi-i mezkûrları bedel-i misilleri ve ferâğ-ı müteber-i kat'î ile ahara kat'iyen bey' ve ferağa ve kabz-ı bedele ve makbuzunu bize irsal 12) ve îsâl ve teslime ve ferâğ-ı mezkûru lâzımı'l-huzûr zevât muvâcehesinde takrir ve i'tâ-i senede ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun 13) küllisine tarafımızdan vekâlet-i mutlaka-i amme-i sahîha-i şer'iyeye ile mezbûr Yusuf Ağa'yı vekil ve nâib münâsib nasb ve ta'yin eyledik 14) dedikte gıbbe't-tasdikı'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmü't-tâsi ve'l-işrîn min şehr-i Şevvali'l-mükerrem li-seneti seman ve aşer 15) ve selâse mietin ve elf."

16) Karlık karyesinden Zuhrîoğlu Mehmed bin Hasan

17) ve Bakioğlu Osman bin Hasan ve gayrihum

Kayıt No: 3

Vekâlet Hüceti (Numara 378)

1) "Merkez-i vilayet olan medîne-i Trâbzon mahallâtından Hoca Halil Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem vefât eden Namıkzâde 2) Mustafa Efendi ibn Kamil Efendi ibn İbrahim'in verâseti zevce-i menkûha-i metrukesi Sabire Hanım ibnet Ahmed ve sulbî sagîr oğulları Fehmi ve Kamil 3) ve Mahmut'a münhasıra olduğu bi'l-ihbâr lede'ş-şer'î'l-enver zâhir ve mütehakkık olduktan sonra verese-i mezbûrûndan olup nefisinden asil 4) ve sığar-ı mezbûrunun tesviye-i emirlerine bâ-hüccet-i şer'iyeye vasî-i mensûbeleri valideleri zâtı tarif-i şer'î ile muarrefe olan vasi-i mezbûre 5) Sabire Hanım medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i şer'î şerif-i enverde da'va vekillerinden Eyyübzâde Hamdi Efendi ibn İsmail Efendi mahzarında 6) takrîr-i kelâm ve ta'bîri ani'l-merâm edip murisimiz müteveffâ-i mezbûr Mustafa Efendi'nin hîn-i vefâtında yanında ve mahâlli sâirede 7) bilcümle terekesini vâzîü'l-yed olanlardan ve zimem-i nâsda olan alacağını erbâbından ve şimdiye kadar benimle vasileri olduğum sığar-ı 8) mezbûrânın leh ve aleyhimizde vukû' bulmuş ve bundan böyle vukû' bulacak her nev'i alacak ve vereceğinin ve emlâk ve arazi 9) ve zarar ve ziyan ve hukûk ve cezâ velhâsıl her nev'i de'âvînin iktizâ edenler ile mehâkim-i şer'iyeye ve nizâmiyenin her bir aksamında bidâyeten 10) ve istinâfen ve temyizen ve i'âdeten ve i'tirâzen ve tashihen müdde'î ve müdde'î aleyh ve şahs-ı sâlis sıfatlarıyla talep ve da'vaya ve muhâkeme ve muhâsemeye ve kendi 11) imzâsıyla lâyiha ve istid'â tanzîm ve takdîmine ve ihzâriye kat'ına ve şâhid ikâme ve istimâ'ına ve tahlif ve tehâlûfe ve mümeyyiz ve hâkim ve ehl-

i hibre 12) nasb ve tayinine ve leh ve aleyhimizde sâdır olacak i'lâmâtın tebliğ ve tebellüğüne ve mevki-yi icraya vaz'ına ve hacz ve protesto vaz'ı 13) ve fekkine ve husus-ı mezkûr mütevakıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan vekâlet-i mutlaka-i âimme-i sahîha-i şer'iyeye ile mûmâileyh 14) Hamdi Efendi'yi bi'l-vesâye ve bi'l-asâle vekil ve nâib münâsib nasb ve tayin eyledim dedikte gıbbe't-tasdîkı's-şer'î mâ-vaka'a 15) bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-işrîn min şehr-i Şevvali'l-mükerrem li-seneti semân ve aşer ve selâse mietin ve elf."

16) Serdarzâde Murad Efendi ibn İsmail

17) ve Abdi Ağazâde Mehmed Ağa ibn Abdi ve gayrihum

VARAK 35-A

Kayıt No: 1

İzin Hüceti (Numara 379)

1) "Merkez-i vilayet olan medîne-i Trâbzon mahallâtından Muhyiddin Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem vefât eden Salihzâde 2) Hafız Ali Efendi ibn Salih Ağa ibn Abdullah'ın sulbiye-i sagîre kızı Neyyire ve Naima'nın tesviye-i emirlerine bahüccet-i şer'iyeye vasî-i 3) mansûbları valideleri olup zâtı âti tarif-i şer'î ile muarrefe olan vasi-i mezbûre Hafize Zülal ibnet Tevfik Efendi medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i 4) şer'î şerif-i enverde takrîr-i kelâm ve ta'bîri ani'l-merâm edip vasileri olduğum sagîretân-ı mezbûretanın babaları müteveffâ-i mezbûrdan 5) mevrûs mahalle-i mezkûrede vâki beyne'l-ahâli ve'l-cîrân ma'lûmu'l-hudûd bir bâb mülk menzilin nısf hisse-i şayiası 6) ve Kavak Meydanı Mahallesinde vâki beyne'l-ahâli ve'l-cîrân ma'lûmu'l-hudûd bir bâb mülk menzil maa arazinin nısf hisse-i şayî'ası 7) ve Orta Hisar Mahallesinde vâki beyne'l-ahâli ve'l-cîrân ma'lûmu'l-hudûd bir bâb mülk menzil beş hissede iki hisse-i şayî'ası 8) medîne-i mezkûre çarşısında Kazancılar sokağında vâki Kazancı dükkânının nısf hisse-i şayî'ası ve Yemeniciler arastasında 9) vâki bir bab dükkânın nısf hisse-i şayî'ası ve Sipahi pazarında iki bab dükkânın nısf hisse-i şayî'ası ve Uzun 10) Sokak'ta vaki bir bab mağazanın nısf hisse-i şayî'alarını vasileri olduğum sagîretân-ı mezbûretanın babaları ve murisleri 11) müteveffâ-i mûmâileyh Hafız Ali Efendi hayatında biraderi müteveffâ-i Hacı Mehmed Efendi'nin eytâmı Hüseyin Hami Efendi'nin malından ve eytâm 12) sandığından istidâne eylediği ma'lûmu'l-mikdar

mebâliği mukâbil bey'u bi'l-vefâ tarikiyle bey' ve terhin edip deyni mezkûrunu 13) kıbeli'l-edâ ve'l-ifâ vefât etmekle emlâk ve arazi-i mezkûrlar ise günden güne müşerref-i harab ve mâ'il-i turâb olup 14) gallesi meûnetine kifâyet etmediğinden başka alâ hâlihi terk olunur ise bi'l-küllîye münhedim olacağından ve emlâk ve arazi-i 15) mezkûrlar dahi dâyin tarafından defaten âhara bey' olunur ise kıymetlerine noksan terettüp edeceği cihetle sagîretân-ı mezbûretânın 16) haklarında gadr-i küllîsi olacağından emlâk ve arazi-i mezkûrların rehniyyetten ba'de'l-fekk semen ve bedel-i misilleriyle ahara bey' 16) olunması için kıbel-i şer' den bana izin verilmek matlubumdur deyu bi'l-vesâye eylediği takrir-i meşrûhu vakı'a mutâbık ve nefsi'l-emre 17) muvafık ve zikri âtî bey' dahi sagîretân-ı mezbûretân haklarında enfa' ve evlâ idüğü sâlifî'z-zikr Orta Hisar Mahallesi 18) ahalisinden Çizmecizâde Mahmud Efendi ibn Şakir Ağa ve Pazarkapısı Mahallesi ahalisinden Hatibzâde Nuru Efendi 19) ibn Murtaza Efendi nâm kimesnelerden her biri meclis-i şer' de alâ tarîkı'ş-şehâde haber vermeleriyle zâhir ve mütehakkık ve Mahallesi 20) imam ve muhtar ve ihtiyar-ı meclis a'zâları taraflarından verilen bir kıt'a şehâdetnâme' den dahi müsteban olmağın 21) bu surette emlâk ve arazi-i mezkûrelerin rehniyyetten ba'de'l-fekk semen ve bedel-i misilleriyle ma'an tâlibine ber-vech-i muharrer bey'e 22) ve esmân-ı hâsılasından deyni mezkûr eda ve tesviyeye kıbel-i şer' den vasi-i mezbûre Hafize Zülal Hanım'a izin verilmeğın mâ-vaka'a bi't-taleb 23) ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâdî min şehr-i Şevvali'l-mükerrem li-senet semân aşer ve mietin ve elf."

24) Abdi Ağazâde Mehmed Ağa ibn Abdi Ağa

25) ve Ekşioğlu Ali Ağa ibn Hurşid Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 2

Vekâlet Hücçeti (Numara 380)

1) "Trabzon vilâyeti dâhilinde Gümüşhane sancağının Cami-i Sagîr Mahallesi ahalisinden olup merkez-i vilâyet olan medîne-i 2) Trâbzon mahallâtından Kasım Ağa Mahallesinde Gümüşhaneli Rıfat Ağa'nın hanında misâfîren sâkin Debbâğzâde İbrahim 3) Efendi ibn Ömer Ağa ibn İbrahim medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i şer'î şerif-i enverde da'va vekillerinden Eyyübzâde 4) Hamdi Efendi ibn İsmail Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîri ani'l-merâm edip sâlifî'z-zikr Cami-i Sagîr Mahallesi ahalisinden 5) iken bundan akdem vefât eden pederim mûmâileyh Ömer Ağa'dan benimle

zevcesi ve evlâd-ı sigârı Hakkı ve Sâkine'nin 6) tesviye-i emirlerine bâ-hüccet-i şer'îyye vasî-i mansûbları valideleri mu'arrefet'üz-zât Gülfem Hatun ibnet Edhem Ağa'ya irsen intikâl 7) eden bi'l-cümle terekesiyle zimem-i nâsda olan alacağı ve bi'l-cümle emlâk ve arazi ile şimdiye kadar leh ve aleyhimizde vuku bulmuş 8) ve bundan böyle vuku bulacak her nev'i emlâk ve arazi ve alacak ve verecek ve hudud ve zarar ve ziyan ve ceza-i 9) vesâir de'âvînin lâzım gelenler ile mehâkim-i şer'îyye ve nizâmiyenin her bir aksamında bidâyeten ve istinâfen ve temyizen ve i'âdeten 10) ve i'tirâzen taleb ve da'vâya muhakeme ve muhâsemeye ve kendi imzâsıyla lâyiha ve istid'â tanzîm ve takdîmine ve ihzârîye kat'ına 11) ve şâhid ikâme ve istimâ'ına ve tahlif ve tehâlûfe ve mümeyyiz ve hâkim ve ehl-i hibre nasb ve tayinine ve hacz ve protesto vaz' ve fekkine ve leh 12) ve aleyhimizde sâdır olacak i'lâmâtın teblîğ ve tebellüğüne ve mevki-i icraya vaz'ına ve sulh ve ibraya ve husûs-ı mezkûr 13) mütevakkıf olduğu umûrun küllisine bin üç yüz on iki senesi Zilhiccetü's-şerifinin yirmi beşinci günü tarihli 14) bir kıt'a hüccet-i şer'îyye mücebince asl ve vasi-i mezbûre Gülfem Hatun tarafından bi'l-asale ve bi'l-vesâye vekil ve âharı tevkîyle 15) dahi me'zûn olduğum cihetle ben dahi ber-vech-i meşrûh husûsat-ı mezkûr hakkında nefsimde asâleten mûmâileyha Gülfem 16) Hatun'a vekâleten tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile mûmâileyh Hamdi Efendi'yi bi'l-vekâle ve bi'l-asâle 17) ber-vech-i meşrûh vekil ve nâib münâsib nasb ve tayin eyledim dedikte gıbbe't-tasdîkî's-şer'î mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. 18) Fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-işrîn min şehr-i Şevvali'l-mükerrem li-senet semân ve aşer ve selâse mietin ve elf.”

19) Abdi Ağazade Mehmed Ağa ibn Abdi Ağa

20) ve Ekşioğlu Ali Ağa ibn Hurşid Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 3

Vekâlet Hücceti (Numara 381)

1) “Merkez-i vilayet olan medîne-i Trâbzon mahallâtından Yeni Cuma Mahallesi ahalisinden ve Nafia kalemi 2) kondüktörlerinden Battalzâde Salih Efendi ibn Mustafa Ağa ibn Salih medîne-i 3) mezkûre hükümet konağında mahkeme-i istinafa mahsus odada ma'kûd meclis-i 4) şer'î şerif-i enverde bi-tav'îhi ikrar-ı tâm ve takrir-i kelim edip dersi'âdetde 5) Tophane'de Boğazkesen'de sâkine Oğuzzâde Mehmed Efendi kerimesi Kadriye Hanım'ı 6) mehr-i müeccel tesmiyesiyle benim için tezevvüç ve tenakkuh ve kabule ve husus-ı mezkûr 7) mütevakkıf olduğu umûrun küllisine

tarafımdan vekâlet-i âmmе-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile hâlen 8) dersa'âdette Tophane'de Etmekçibaşı Mahallesinde sâkin Karlıkzâde 9) Mustafa Efendi ibn el-Hâc Mehmed Ağa'yı kabulüne mevkûfe vekil ve nâib münâsib nasb ve tayin 10) eyledim deyu hatm-i kelâm etmeğın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu Fi'l-yevmi'r-râbi 11) min şehr-i Zilkadeti'ş-şerife li-senet semân ve aşer ve selâse mietin ve elf."

12) Hafız Mustafa Efendi

13) ibn el-Hac Ali ve

14) Ali Çavuşoğlu Mehmed Ağa

15) ibn Mustafa ve gayrihum

VARAK 35-B

Kayıt No: 1

Vekâlet Hücçeti (Numara 382)

1) "Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trâbzon mahallâtından Bayram Bey Mahallesi ahalisinden iken bin üç yüz on iki senesi 2) Şevval-i şerifinin üçüncü günü vefât eden Beşirzâde Ahmed Hamdi Efendi ibn Muhsin Efendi ibn Abdullah Nuri'nin verâseti 3) zevce-i menkûha-i metrukeleri Emine Kadın ibnet Bayburtluzâde Numan Ağa ve Emetullah Hanım ibnet Makulzâde 4) Osman Ağa ve zevce-i mezbûre Emine Kadın'dan mütevellid sulbî kebir oğulları İdris ve Abdullah ve Mehmed Midhat Efendiler 5) ve kendisinden mukaddem vefât eden zevcesi Gülfem Hanım ibnet Makulzâde Osman Ağa'dan mütevellid sulbî kebir 6) oğlu Şemseddin Efendi ve sulbiye kızı Fatıma Hanım'a münhasıra bâdehu zevce-i mezbûre Emetullah Hanım dahi vefât edip 7) verâseti li-ebeveyn er karındaşı Mikdad Ağa ve li-ebeveyn kız karındaşları Zübeyde ve Laika Hatunlara münhasıra bâdehu 8) eh-i mezbûr Mikdad Ağa dahi vefât edip verâseti zevce-i menkûha-i metrukesi Gülizar Hatun ibnet Yakup 9) zâde Hasan Ağa ve sulbî kebir oğlu İbrahim Ağa ve sulbiye kebir kızları Şevkiye ve Mevlüde ve sulbiye-i sagîre kızı 10) Gülfem'e münhasıra ve bâdehu zevce-i mezbûre Emine Kadın dahi vefât verâseti sadrî kebir oğulları mûmâileyhim İdris 11) ve Abdullah ve Mehmed Midhat Efendilerle ve zevc-i evvelinden mütevellide sadriye-i kebir kızı Gülizar Hanım ibnet-i Ali Efendi 12) zâde Kamil Efendi'ye münhasıra olduğı bi'l-ihbâr lede'ş-şer'i'l-enver zâhir ve mütehakkık ve mesele-i mîrasları seksen bin 13) altı yüz kırk

sehimden olup sihâm-ı mezkûreden on yedi bin yüz yirmişer sehimden elli bir bin 14) üç yüz altmış sehmi ebnâ-i mûmâileyhim İdris ve Abdullah ve Mehmed Midhat Efendilere ve on beş bin altı yüz seksen 15) sehmi ibn-i mûmâileyh Şemseddin Efendi'ye ve yedi bin sekiz yüz kırk sehmi bint-i mezbûre Fatıma Hanım'a ve bin iki yüz 16) altmışar sehmden iki bin beş yüz yirmi sehmi bintân-ı mezbûretân Zübeyde ve Laika Hatunlara ve üç yüz 17) on beş sehmi zevce-i mezbûre Gülizar Hatun'a ve sekiz yüz seksen iki sehmi ibn-i mezbûr İbrahim 18) ve dört yüz kırk bir sehmden bin üç yüz yirmi üç sehmi bintân-ı mezbûretân Şevkiye ve Mevlûde ve Gülfem 19) Hanımlara ve yedi yüz yirmi sehmi bint-i mezbûre Gülizar Hanım'a isâbet tahakkukundan sonra verese-i mezbûrûndan li-eb 20) er karındaşı mûmâileyh Mehmed Midhat Efendi ile da'va vekillerinden Eyyûbzâde Hamdi Efendi ibn İsmail Efendi mahzarlarında 21) takrir-i kelim ve ta'bîrî ani'l-merâm edip murisimiz babamız müteveffâ-i mûmâileyh Ahmed Hamdi Efendi'nin hîn-i vefâtında 22) yanında ve mahâlî sâirede bi'l-cümle terekesini vâzî'ü'l-yed olanlardan ve zimem-i nâsda olan alacağı ile gerek 23) tereke-i mezkûreden ve gerek sair umûr ve hususatımdan dolayı şimdiye kadar leh ve aleyhimde vuku bulmuş 24) ve bundan böyle vukû' bulacak her nev'i alacak ve vereceğinin ve emlâk ve arazi ve zarar ve ziyan ve sair kaffe-i 25) de'âvînin iktizâ edenler ile mehâkim-i şer'îyye ve nizâmiyenin her bir aksâm ve derecât-ında bidâyeten ve istinâfen 26) ve temyizen ve i'âdeten ve i'tirâzen ve tashîhen müdde'î ve müdde'î aleyh ve şahs-ı sâlis sıfatlarıyla talep ve da'vâya muhakeme ve muhâsemeye 27) ve kendi imzasıyla lâyiha ve istid'â tanzîm ve takdîmine ve ihzâriye kat'ına ve şâhid ikâme ve istimâ'ına ve tahlif 28) ve tehâlûfe ve mümeyyiz ve hâkim ve ehl-i hibre nasb ve tayinine ve hacz ve protesto vaz' ve fekkine ve leh ve aleyhimizde sâdır olacak i'lâmâtın 29) tebliğ ve tebellüğüne ve mevki-i icraya vaz'ına ve murisimiz müteveffâ-i mûmâileyhten benimle verese-i mezkûresine irsen intikal 30) eden Yomra nâhiyesine tabi Şana karyesinde kain bilcümle emlâk ve arazileriyle kezâlik Trabzon'a merbut 31) Zanbur karyesinde kâin bilcümle emlâk ve arazi ve Trâbzon'un Bayram Bey Mahallesinde vâki ma'lûmu'l-hudûd 32) bir bab hanedeki hisse-i şayi'âlarımın mu'âmele-i intikaliyelerini üzerime ba'de'l-icrâ verese-i saire ile tefrik 33) ve taksim ve mübadeleye ve mu'âmele-i nizâmiyelerini icrâ olunmak üzere me'muru huzurunda takrire ve lazım gelen takriri 34) i'tâyâ ve benim hisselerimi tâlibine icâr ve icarlarını ahz ü kabza ve makbuzunu bana irsâl ve îsâl ve teslime velhasıl 35) muhâfaza-i hukukumun son dereceye kadar rû'yet ve

tesviyesine ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun 36) küllisine tarafımdan vekâlet-i mutlaka-i âmme-i sahîha-i şer'îyye ile mûmâileyhima Mehmed Midhat ve Hamdi Efendilerden 37) her birini münferiden ve müctemian vekil ve nâib münâsib nasb ve tayin eyledim dedikte gıbbe't-tasdikî's-şer'î mâ-vaka'a 38) bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâmin aşer min şehr-i Şevvali'l-mükerrem li-senet semân ve aşer ve selâse mietin ve elf.

39) Abdi Ağazade Mehmed Ağa ibn Abdi Ağa

40) ve Ekşioğlu Ali Ağa ibn Hurşid Ağa ve gayrihum”

Kayıt No: 2

Nafaka Hücleti (Numara 383)

1) “Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trabzon’a merbut Kisarne karyesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden 2) Küçük Alioğlu Hamid bin Osman Ağa ibn Durmuş’un sulbiye sagîre kızı Hamdiye’nin validesi olup 3) zâtı ta’rif-i şer’î ile mu’arrefe olan Sâkine Hatun ibnet Topaloğlu Osman Efendi medîne-i 4) mezkûre mahkemesinde meclis-i şer’î şerif-i enverde sagîre-i mezbûrenin li-eb ceddi mezbûr 5) Osman Ağa mahzarında takrir-i kelam ve ta’biri ani’l-meram edip zevcim müteveffâ-i mezbûr Hamid ile hal-i 6) zevciyet beynimizde kâime iken firâşından hâsıl ve benden mütevellide hala bi-hakkı’l-hidâne hacr 7) ve terbiyemde olan işbu hâzıra bi’l-meclis sagîre-i mezbûrenin asla malı olmayıp 8) nafaka ve kisve bahaya eşedd-i ihtiyaç ile muhtâc olup ve ben dahi mu’sire olmamla li-eb ceddi 9) mezbûr Osman Ağa üzerine kadr-i kifâye meblağ farz ve takdir olunmak muradımdır dedikte 10) gıbbe't-tasdikî's-şer'î mezbûre Sâkine Hatun’un takrir-i meşrûhu vâkia mutâbık ve nefsi’l-emre muvafık ve zikri”

VARAK 36-A

11) “âtî meblağ dahi kadr-i ma’rûf idüğü zeyl-i vesikada muharreru’l-esami müslimîn ihbarlarıyla 12) lede's-şer'î'l-enver zâhir ve mütehakkık olmağın sagîre-i mezbûrenin nafaka ve kisve bahası için 13) li-eb ceddi mezbûr Osman üzerine işbu tarih-i hüccetten itibâren yevmiye otuz paradan 14) şehrî yirmi iki buçuk gurus farz ve takdir olunup meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru 15) sagîre-i mezbûrenin nafaka ve kisve-baha ve sair levazım-ı zarûriyyesine harç ve sarfa 16) ve lede’l-iktizâ istidâneye ve inde’z-

zafer cedd-i mezbûr Osman Ağa üzerine rücû'a 17) mezbûre sâkine Hatun'a kibel-i şer' den izin verilmeğin ma-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. 18) Fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-işrîn min şehr-i Şa'bani'l-mu'azzam li-sene semân aşer selâse mietin ve elf."

19) Abdizâde Mehmed Ağa ibn Abdi Ağa

20) ve Ekşioğlu Ali ibn Hurşid ve gayrihum"

"Mâ fihi mine'l-vakfi'l-müseccel cerâ indî ale'l-vechi'l-cemîl fe-hakemtü bi-sihhatihî ve luzûmihi âlimen bi'l-hilâf el-cârî beyne'l-eimmeti'l-eslâf harrerahu el-fakîr ilâ ni'amâ'i Rabbihi'l-Kadîr Halil Efendizâde Mustafa Adil el-müvellâ hilâfeten bi-medineti Trâbzon -gufira lehumâ"

Kayıt No: 1

Vakfiye Hüceti (Numara 384)

1) "Elhamdilillâhi'l-lezi e'azze havassa ibadihi bi-sarf-i emvâlihîm ila envâ'i'l-hayrât ve i'ânehum alektisabi esnâfi'l-mehamidi ve'l-meberrât 2) ve's-salâtü ve's-selâmü alâ-rasûlihî ve nebiyyihî Muhammedin hayri'l-beriyyat ve alâ-âlihî ve ashâbihî ilâ-yevmin yestesillu'l-mer'u tahte's-sadâkât emma ba'de 3) işbu vakfiye-i vakfiyye-i celili's-şan ve cerîde-i bedî'l-ünvanın tahrir ve inşasına bâdî ve tastir ve imlâsına bâis-i âdî oldur ki 4) merkez-i vilâyet olan medîne-i Trâbzon nevâhîsinden Yomra nâhiyesine tabi Uz Mesahor karyesi ahalisinden Molla Mehmedzâde Hacı 5) Ruşen Efendi ibn el-Hac Kamil Efendi ibn Hasan medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i şer'î şerifü'l-enverde zikri âtî vakfa 6) li-ecli't-tescîl mütevellî nasb ve tayin eylediği medîne-i mezkûre mahallâtından Hoca Halil Mahallesi ahalisinden Abdi Ağazade 7) Mehmed Ağa ibn Abdi Ağa muvâcehesinde vilayet-i merkûme evkaf muhasebecisi izzetlü Hacı Hafız Mehmed Emin Efendi ibn el-Hac 8) Mehmed Ağa hazır olduğu halde ikrar-ı sahih-i şer'î ve i'tirâf-ı sarîh-i mer'î edip vakf-ı câ'i'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i 9) sahihimde münselik emlâkden olup Nâhiye-i mezkûrenin Uz Kodil karyesinde kâin bir taraftan dere ve bir taraftan Osman 10) oğulları Abdülhalim ve Mustafa findıklıkları ve bir taraftan sırt ve bir taraftan Cömertoğulları vereseleri findıklıkları ile mahdûd 11) sekiz dönümü havi bir kıt'a findık bahçesi ve yine karye-i mezkûrede kâin bir taraftan dere ve bir taraftan tarik-i âmm ve bir taraftan 12) Tokatlızâde Mahmud Efendi findıklığı ve bir taraftan Cömertoğlu vereseleri findıklığı ile mahdûd tahminen sekiz dönümü havi 13) bir kıt'a findık bahçesi ile derununda mebnî bir bab mülk menzilden

her birlerini taleben li-merzâtillahi Teâlâ vakf-ı sahîh-i 14) şer'î-i müebbed ve habs-i sarîh-i mer'î-i muhalled ile vakf ve habs edip şöyle şart ve tayin eyledim ki findıklık-i mezkûrların 15) senevî hasılatları bâ-yed-i mütevellî tâlibine bey' olup hâsıl olan mebâliği üç hisse îtibâriyle bir hissesi Kodil 16) karyesinde müceddeden bina ve inşa eylediğim câmi-i şerîfde hatîb ve imam ve muallim-i sıbyân olan efendilere verile 17) ve tevliyet-i mezkûre hayatta oldukça bana vefâtımdan sonra evlâd ve evlâd-ı ve evlâd zükûrumun ekber ve eslahi batnen 18) ba'de batn va karnen ba'de karn mütevellî ola evlâd-ı zükûrum münkariz olur ise evlâd-ı inasım mütevellî ola deyu 19) tayin-i şurût ve tebeyyün-i kuyûd-birle bahçe-i mezkûrları fâriğân ani's-şevâgil mütevellî-i mezbûre teslim ol dahi vakfiyet üzere 20) kabz ve tesellüm ve sair mütevellîlerin evkâfda olan tasarrufları gibi berhetun mime'z-zamân tasarruf eyledi dedikte 21) gibbe't-tasdikî's-şer'î vâkıf-ı mûmâileyh kelâmını semt-i âhara sârîf olup vakf-ı akâr İmam-ı Azam ve hümâm-ı 22) akdem ve efham pîşvâ-yı müçtehidin ve muktedâ-yı eimme-i dîn Ebu Hanife el-Kûfi hazretleri 'indinde menzile-i âriyetde 23) olmağla rücû meşrû' ve İmam Muhammed bin Hasan eş-Şeybânî hazretleri katında vâkıf-ı menâfi' vakfı nefesine şart 24) ile vakıf bâtıl olduğuna binaen vakf-ı mezbûrdan rücû ve bahçe-i mezkûrları ke'l-evvel mülkûme istirdat ederim 25) diyecek mütevellî-i mezbûr cevaba tasaddî edip eğerçi hâl bast olunan minvâl üzere olduğu cây-i işkâl değildir 26) lakin Arif Hemedânî Ebu Yusuf eş-şahir bi-İmamı's-sânî hazretleri katında vâkıf mücerred vâkıfta demekle ve İmam 27) Muhammed bin Hasan eş-Şeybânî hazretleri katında teslim ile'l-mütevellî olmağla vakf-ı mezbûr sahîh ve lâzım oldu deyu red ve teslimden 28) imtinâ ile hâkim-i muvakki' sadr-ı kitâb tûbâ-lehû ve hüsnü-menab hazretleri huzurunda müterâfî'ân ve her biri mübteğâsınca 29) fasl ve hasma tâliban olduklarında hâkim-i mûmâileyh esbağallâhu Te'âla ni'amehû aleyhi hazretleri dahi tarafeynin edilesine nazar 30) ve müntıl-i hayr olmaktan hazer edip âlimen bi'l-hilâfî'l-cârî beyne'l-eimmeti'l-eslâf vakf-ı mezbûrun sıhhat ve lüzumuna 31) hükm etmeğin min ba'de vakf-ı mezbûr sahîh ve lâzım oldu fe-men beddelehu ba'demâ semi'ahû fe-innemâ ismuhû ale'llezîne yübeddilûnehû 32) inne'llahe semî'un alim ve ecrû'l-vâkıfı ale'l-hayyi'l-cevâzi'l-kerîm cerâ zâlik ve hurrire Fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-işrîn min şehr-i 33) Şa'bani'l-mu'azzam li-seneti seman ve aşer ve selâse mietin ve elf.

34) Üçüncüzâde Ahmed Bey ibn Abdülhalim Bey

35) ve Üçüncüzâde Süleyman Bey ibn Abdülhalim bin

36) ve Ekşioğlu Ali Ağa ibn Hurşid Ağa ve gayrihum”

VARAK 36-B

Kayıt No: 1

Vekâlet Hücceci (Numara 385)

1) “Husûs-ı âtiyi’l-beyâna bi’l-iltimâs mahallinde istimâ’ ve ketb u tahrir cânib-i şerî’at-i garrâdan me’zûnen irsal olunan Kâtip 2) Hafız Osman Remzi Efendi ibn Abdülaziz Efendi merkez-i vilâyet olan medîne-i Trâbzon mahallâtından İmaret Mahallesinde kâin 3) Alemdarzâde Kâşif Efendi’nin menziline varıp cerîde-i şer’de mazbûtü’l-esâmî müslimîn huzurlarında akd-i meclis-i şer’î 4) âlî ettik de menzil-i mezkûrda sâkine ve zâtı ta’rîf-i şer’î ile mu’arrefe olan Fatıma Hatun ibnet Beşirzâde 5) Ahmed Hamdi Efendi ibn Muhsin Efendi meclis-i ma’kûd-ı mezkûrda medîne-i mezkûre mahallâtından Bayram Bey Mahallesi ahalisinden 6) karındaşları rif’âtlü Mehmed ve Şemseddin Efendiler ibnü’l-mezbûr Ahmed Hamdi Efendi ibn Muhsin Efendi’den her biri mahzarında 7) takrîr-i kelâm ve ta’bîri ani’l-merâm edip babam ve murisimiz müteveffâ-i mûmâileyhden benimle verese-i saire-i ma’lûmesine irsen 8) intikâl eden Yomra nâhiyesine tabi Şana karyesinde kâin bi’l-cümle emlâk ve arazileriyle kezâlik Trabzon’a merbut 10) Zanbur karyesinde kâin bilcümle emlâk ve arazi ile mezkûr Bayram Bey Mahallesinde vâki ma’lûmu’l-hudûd bir bâb hânede ki 11) hisse-i şayi’âlarımın mu’âmele-i intikâliyelerin üzerime ba’de’l-icrâ verese-i saire ile tefrik ve taksim ve mübadeleye ve mu’âmele-i 12) nizâmiyelerini icrâ olunmak üzere me’muru huzurunda lâzım gelen takririni i’tâyâ* husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu 13) umûrun küllisine tarafımdan vekâlet-i mutlaka-i âmme-i sahîha-i şer’iyye ile mûmâileyhima Mehmed Midhat ve Şemseddin Efendilerden 14) her birini münferiden ve müctemian vekil ve nâib münâsib nasb ve tayin eyledim dedik de mukırra-i mezbûre Fatıma Hanım’ı bil’-cümle 14) sâdır olan kelimât-ı meşrûhasında hâzırân-ı mûmâileyhima Mehmed Midhat ve Şemseddin Efendilerden vicahen tahkik ve şifahen 15) tasdik eylediğini kâtip-i mûmâileyh mahallinde ketb u tahrir ve ma’an mebus ümenâ-i şer’le meclis-i şer’e gelip alâ vukûhi inhâ 16) ve takrîr etmeğin mâ-vaka’a bi’t-taleb ketb olundu. Fi’l-yevmi’l-aşer min şehr-i Zilkadeti’ş-şerife li-seneti seman ve aşer ve selâse mietin ve elf.

17) Alemdaroğlu Süleyman Ağa ibn Emin

18) ve Alemdaroğlu Mehmed bin İzzet ve gayrihum”

Kayıt No: 2

Kabulüne Mevkûf Vekâlet Hücçeti (Numara 386)

1) “Husûs-ı âtiyi’l-beyâna bi’l-iltimâs mahallinde istimâ’ ve ketb ve tahrir e cânib-i şerî’at-i garrâdan me’zûnen irsal olunan 2) Kâtip Abdullah Efendi ibn el-Hac Mehmed Efendi merkez-i vilâyet olan medîne-i Trâbzon nevâhîsinden Yomra nâhiyesine tabi Livara 3) karyesinde kâin Surpoğlu müteveffâ-i Panayut’un menziline varıp ceride-i şer’de mazbûtü’l-esâmî kesân huzurlarında 4) akd-i meclis-i şer’î âlî ettik de menzil-i mezkûrda sâkin iken bundan akdem fevt olan tebaa Devlet-i Aliyye’nin 5) Rum milletinden Surpoğlu Panayut veled-i Nikola veled-i Aram’ın verâseti her biri tebaa devlet-i müşârunileyhâdan zevce-i 6) metrukesini Sofya bint Yani ve sulbî oğlu Yani ve sulbiye kızları Yarnina ve Totospa’ya münhasıra bâdehu ibn-i merkûm Yani 7) dahi vefât edip verâseti yine her biri tebaa devlet-i müşârunileyhâdan zevce-i metrukesi Hato bint Kostantin ve validesi 8) merkûme Sofya ve sulbiye kızı Lisafe ve li-ebeveyn kız karındaşları merkumetân Yarnina ve Totospa’ya münhasıra bâdehu ümmi merkûme 9) Sofya dahi fevt ve verâseti sadriye kızları merkumat Yarnina ve Totospa’ya münhasıra bâdehu bint-i merkûme Yarnina dahi fevt olup 10) verâseti tebaa devlet-i müşârunileyhâdan sadrî kebîr oğlu Andranik ve sadriye kızları Lisaf ve Balasya’ya münhasıra bâdehu bint-i 11) merkûme Balasya dahi fevt olup verâseti tebaa devlet-i müşârunileyhâdan zevç-i metrukü Hristo veled-i Totor’i ve sadriye kızları 12) Lisafe ve Sofya ve li-ebeveyn er karındaşı merkûm Andranik ile li-ebeveyn kız karındaşı merkûme Lisafe’ye münhasıra olduğu 13) bi’l-ihbâr lede’s-şer’î’l-enver zâhir ve mütehakkık olduktan sonra verese-i merkûmeden olup her biri şahısları tarif-i 14) şer’î ile muarrefeler merkûmât Totosya ve Lisaf ve Andranik ve Lisaf ve Sofya ve diğer Lisafe’den her biri meclis-i 15) ma’kûd-ı mezkûrda takrir-i kelâm ve ta’bîri ani’l-merâm edip darsa’âdette Ayazma Kapısı’nda Karakol sokağında vaki 16) üç taraftan tarik ve bir taraftan Savuloğlu Kostantin ile mahdûd muhterik bir kıt’a arsa murisimiz müteveffâ-i evvel 17) merkûm Panayut’un müstakilen malı olup vefât ettikte arsa-i mahdûd-ı mezkûr mesele-i mirasımız vechile bize irsen 18) intikal etmekle arsa-i mahdûd-ı mezkûrun mu’âmele-i intikâliyesini üzerlerimize ba’de’l-icrâ arsa-i mezkûre üzerinde ebniye 19) inşasına veyahut talibi zuhurunda semen ve bedel-i misliyle âhara

katiyen bey' ve ferağa ve mu'âmele-i nizâmiyesinin icraya ve bey' 20) ve ferâğ-ı mezkûru lâzımı'l-huzûr zevât muvacehesinde takrir ve i'tâ-i senede ve semen ve bedelini ahz ve kabza ve makbuzunu 21) bize irsal ve isal ve teslime ve husûs-ı mezkûr mütevakıf olduğu umûrun küllîsine tarafımızdan vekâlet-i mutlaka-i 22) sahîha-i şer'îyye ile hala dersa'âdette Alaca Hamamı'nda Çelebi sokağında sâkin Kulvarcıoğlu Hacı Yani veled-i İstefor'u 23) kabulüne mevkuf vekil ve nâib münâsib nasb ve tayin eylediklerini kâtibi mûmâileyh mahallinde ketb ve tahrîr ve ma'an mebus 24) ümenâ-i şer'le meclis-i şer'e gelip alâ vukûhi inhâ ve takrîr etmeğın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. 25) Fi'l-yevmi's-sânî min şehr-i Zilkadeti's-şerife li-seneti seman ve aşer ve selâse mietin ve elf.

26) Şabanoğlu Kostantin veled-i Yorgi

27) ve Şalvaroğlu Yorgi veled-i Simon

28) ve Zümrüdoğlu Yorgi veled-i Totor

29) ve Kuşduloğlu Kostantin veled-i Nikola

30) ve Vaftizoğlu Yorgi ve gayrihum"

VARAK 37-A

Kayıt No: 1

Kabulüne Mevkûf Vekâlet Hücçeti (Numara 387)

1) "Husûs-ı âtiyi'l-beyâna bi'l-iltimâs mahallinde istimâ' ve ketb ve tahrir e cânib-i şerî'at-i garrâdan me'zûnen irsal olunan 2) Kâtip Abdullah Efendi ibn el-Hac Mehmed Efendi merkez-i vilâyet olan medîne-i Trâbzon nevâhîsinden Yomra nâhiyesine tabi 3) Livara karyesinde kâin Saviloğlu müteveffâ-i Konstantin'in menziline varıp cerîde-i şer'de mazbûtü'l-esâmî müslimîn huzurlarında 4) akd-i meclis-i şer'î âlî ettik de menzil-i mezkûrda sâkin iken bundan akdem vefât eden tebaa Devlet-i Aliyye'den 5) Saviloğlu Konstantin veled-i Totor'i veled-i Atam'ın verâseti her biri tebaa devlet-i müşârunileyhâdan zevcesi Sotire 6) bint Yani ve sulbî oğulları Nikola ve Dimitri ve Yorgi ve sulbiye kızları Yarnina ve Sofya'ya münhasıra olduğu bi'l-ihbâr 7) lede's-şer'î'l-enver zâhir ve mütehakkık olduktan sonra verese-i merkûmeden olup her biri şahısları tarif-i şer'î ile 8) muarrefeler merkûmun Sotire ve Yarnina ve Sofya ve Dimitri ve Yorgi'den her biri meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda takrir-i kelâm ve ta'biri 9)

ani'l-merâm edip mahmiye-i İstanbul'da Ayazma Kapısı'nda kâin bir taraftan [?] Panayut vereseleri arsası ve bir taraftan 10) Karamanlı Kosta ve tarafeyni yol ile mahdûd bir kıt'a muhterik arsanın nısf hissesi murisimiz müteveffâ-i merkûm Konstantin'in 11) uhde-i tasarrufunda iken vefât ederek nısf arsa-i mezkûr bize irsen intikal etmekle arsa-i mezkûrun muâmele-i 12) intikâliyesi üzerlerimize ba'de'l-icrâ üzerinde ebniye ve inşasına ve inde'l-hâce semen-i misliyle tâlibine katiyen bey' ve ferağa 13) ve kabz-ı semen ve bedele ve makbuzunu bize irsal ve îsâl ve teslime ve bey' ve ferâğ-ı mezkûru lâzımu'l-huzûr zevât muvacehesinde 14) takrir ve i'tâ-i senede ve inde'l-hâce âhara icârı ve kezâlik icârlarını ahz ve kabza ve husûs-ı mezkûr mütevakkıf 15) olduğu umûrun küllîsine tarafımızdan vekâlet-i mutlaka-i âmme-i sahîha-i şer'iyeye ile hala dersi'âdette Ayazma Kapısı'nda 16) sâkin İspandiloğlu Totor veled-i Yani'yi kabulüne mevkûfe vekil eyledik deyu hatm-i kelim eylediklerini kâtibi-i mûmâileyh 17) mahallinde ketb ve tahrîr ve ma'an mebus ümenâ-i şer'le meclis-i şer'e gelip alâ vukûhi inhâ ve takrîr etmeğin mâ-vaka'a bi't-taleb 18) ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sânî min şehri Zilkadeti's-şerife li-seneti seman ve aşer ve selâse mietin ve elf."

19) Şabanoglu Konstantin veled-i Atam

20) ve Şalvaroğlu Yorgi veled-i Atam ve gayrihum

Kayıt No: 2

Vekâlet Hücceci (Numara 388)

1) "Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trâbzon mahallâtından Hoca Halil Mahallesi ahalisinden Nîmbıyıkzâde Hafız Keleş Efendi ibn İbrahim Efendi 2) bin Osman medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i şer'î şerif-i enverde dava vekillerinden Eyyübzâde Hamdi Efendi mahzarında takrir-i kelâm 3) ve ta'bîri ani'l-merâm edip Yomra nâhiyesine tabi Kalafka karyesinden Bekârzâde müteveffâ-i Abdürreşid Efendi ibn Hasan Ağa vereseleriyle 4) meyânemizde mütekevvin emlâk ve arazi ve findık bahçesiyle şimdiye kadar olan mahsûlâtı ve beynimizde olan rü'yet-i 5) muhasebe da'vâsıyla şimdiye kadar leh ve aleyhimde vukû' bulmuş ve bundan böyle gerek verese-i merkûme ve gerek eşhâs-ı sâire 6) ile vukû' bulacak her nev'i alacak ve verecek ve emlâk ve arazi ve zarar ve ziyan ve fekk-i rehn ve sâireden 7) dolayı lazım gelenler ile mehâkim-i şer'iyeye ve nizâmiye ve cezâiye ve ticâriye'nin her birinde bidâyeten ve istinâfen ve temyizen ve i'âdeten 8) ve i'tirâzen ve tashîhen müdde'î ve müdde'î aleyh

ve şahs-ı sâlis sıfatıyla taleb ve da'vâya ve muhakeme ve muhâseme ve kendi imzâsıyla 9) lâyiha ve istid'â tanzîm ve takdîmine ve ihzariye kat' ve kabulüne ve şâhid ikâme ve istimâ'ına ve mümeyyiz ve hâkim ve ehl-i hibre 10) nasb ve tayinine ve hacz ve protesto vaz' ve fekkine ve tahlif ve tehalüfe ve sulh ve ibraya ahz ve kabza ve makbuzunu bana irsal ve îsâl 11) ve teslime ve sâdır olacak i'lâmâtın teblîğ ve tebellüğüne ve mevki-i icraya vaz'ına ve husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun 12) küllisine tarafımızdan vekâlet-i mutlaka-i âmme-i sahîha-i şer'îyye ile mûmâileyh Hamdi Efendi'yi vekil ve nâib münâsib nasb ve tayin 13) eyledim dedikte gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-âşir min şehr-i Şevvali'l-mükerrerem 14) li-seneti seman ve aşer ve selâse mietin ve elf."

15) Abdi Ağazade Mehmed Ağa ibn Abdi Ağa

16) ve Ekşioğlu Ali Ağa ibn Hurşid Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 3

Vekâlet Hücleti (Numara 389)

1) "Trâbzon vilayeti dâhilinde Akçaabat kazâsının Hatalita karyesi ahalisinden 2) Çelenkoğlu Mehmed bin Hüseyin ve Çelenkoğlu Mustafa bin Pir Ali ve Latif 3) oğlu Mehmed bin Ali bin Abdullah'tan her biri medîne-i Trabzon'da hükümet konağında 4) mahkeme-i istinafa mahsus odada ma'kûd meclis-i şer'î şerif-i enverde karye-i 5) mezkûre ahalisinden Latifoğlu Abdürreşid Efendi ibn Mehmed Efendi ibn Ali 6) mahzarında takrir-i kelam ve ta'bîri ani'l-merâm edip kazâ-i mezkûrun İpsil 7) karyesi mütevellisi Mollaoğlu Eyüp bin Hüseyin ve sair ma'lûmu'l-esami kesân 8) ile meyanemizde tekevvün vakıf alacak davasından dolayı mehâkim-i şer'îyye 9) ve nizâmiyenin her bir aksamında bidâyeten ve istinâfen ve temyizen ve i'âdeten 10) ve i'tirâzen ve tashîhen muhâkeme ve muhâsemeye ve taleb ve da'vâya ve kendi 11) imzasıyla lâyiha ve istid'â tanzîm ve takdîmine ve ihzariye kat' ve kabulüne 12) ve şâhid ikâme ve istimâ'ına ve tahlif ve tehalüfe ve mümeyyiz ve hakim ve ehl-i 13) hibre nasb ve tayinine ve leh ve aleyhimizde sâdır olacak i'lâmâtın teblîğ 14) ve tebellüğüne ve mevki-i icraya vaz'ına ve husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun 15) küllisine tarafımızdan vekâlet-i mutlaka-i âmme-i sahîha-i şer'îyye ile mûmâileyh Abdürreşid Efendi'yi 16) vekil ve nâib münâsib nasb ve tayin eyledik dediklerinde gıbbe't-

tasdikı'ş-şer'î 17) mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-işrîn min şehr-i Zilkade 18) li-seneti seman ve aşer ve selâse"

18) Abdi Ağazade Mehmed Ağa

19) ve Ekşioğlu Ali Ağa ve gayrihum"

VARAK 37-B

Kayıt No: 1

Vesâyet Hüccti (Numara 390)

1) "Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trâbzon mahallâtından Muhyiddin Mahallesi mütemekkinlerinden ve tebaa 2) Devlet-i Aliyye'nin Rum milletinden iken bundan akdem fevt olan Papazoğlu 3) Yurika veled-i Apostol'un sulbî sagîr oğlu Apostol ve sulbiye sagîre kızları 4) Akyan ve Balayaya'nın babaları müteveffâ-i merkûmdan mevrûs mallarını hıfz-ı 5) hirâsete ve emirlerini tesviye ve rû'yete kıbel-i şer' den bir vasî nasb ve tayin olunmak ehem ve elzem 6) olduğu ecilden sıgar-ı merkûmûnun valideleri olup milleti beyninde doğruluk ile 7) ma'rûf ve her vechile vesâyet uhdesinden gelmeye kadire idüğü zeyl-i 8) terkîmede murakkemu'l-esâmi kesân ihbarlarıyla lede'ş-şer'î'l-enver zâhir ve mütehakkık 9) olan işbu ba'isetü'r-rakîme Sofya bint Panayut sıgar-ı merkûmun vakt-i 10) rüşd ve seddâdlarına değin babaları müteveffâ-i merkûmdan mevrûs mallarını 11) hıfz ve hirâsete ve emirlerini tesviye ve rû'yete kıbel-i şer' den bir vasî nasb ve tayin 12) olunduk da ol dahi vesâyet-i mezkûreyi kabul ve hıdmet-i lâzimesini 13) kemâ-yenbağî edaya taahhüd ve iltizâm etmeğın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. 14) Fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-işrîn min şehr-i Zilkadeti'ş-şerife li-seneti seman ve aşer ve selâse mietin ve elf."

15) Muhtar Hacı Lazaroğlu Dimitri veled-i Lazar ve

16) ihtiyar-ı meclis a'zâsından Maltaoğlu

17) Banika veled-i Kosta ve a'zâ-i mezkûrdan Lazaroğlu

18) Totor veled-i Lazar ve gayrihum

Kayıt No: 2

Vekâlet Hüccti (Numara 391)

1) “Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trâbzon mahallâtından Boztepe-i Zîr Mahallesi sâkinlerinden Kefelizâde Hacı Mustafa 2) ve Hacı İbrahim ve Hacı Hasan evlâd-ı Hacı Mehmed Ağa ibn Şaban’dan her biri medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i şer’î şerif-i 3) enverde da’va vekillerinden Lazar Efendi veled-i Yuvan mahzarında her biri takrir-i kelâm ve ta’bîri ani’l-merâm edip bundan 4) akdem vefât eden li-ebeveyn er karındaşımız Sadık Efendi’nin zevcesi Hanım Kadın ibnet Kefelizâde Memiş Ağa 5) ibn Ahmed’in vâhî olarak aleyhimizde ikame eylediği davanın mehâkim-i şer’iyye ve nizâmiyenin her bir aksamında 6) bidâyeten ve istinâfen ve temyizen ve i’âdeten ve i’tirâzen ve tashîhen müdafa’a ve muhâsemeye ve kendi imzâsıyla lâyiha ve istid’â 7) tanzîm ve takdîmine ve redd-i cevaba ve şâhid ikâme ve istimâ’ına ve tahlif ve tehalûfe ve mümeyyiz ve hâkim ve ehl-i hibre nasb 8) ve tayinine ve leh ve aleyhimizde sâdır olacak i’lâmâtın tebliğ ve tebellüğüne ve mevki-i icraya vaz’ına velhasıl husûs-ı 9) mezkûr mütevakıf olduğu umûrun küllîsine tarafımızdan vekâlet-i mutlaka-i âmme-i sahîha-i şer’iyye ile merkûm Lazar Efendi’yi 10) vekil ve nâib münâsib nasb ve tayin eyledik dediklerinde gıbbe’t-tasdîkî’ş-şer’î mâ-vaka’a bi’t-taleb ketb olundu 11) Fi’l-yevmi’s-sâni min şehr-i Zilkadeti’ş-şerife li-seneti seman ve aşer ve selâse mietin ve elf.”

12) Abdi Ağazade Mehmed Ağa ibn Abdi Ağa

13) ve Ekşioğlu Ali Ağa ibn Hurşid Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 3

Vekâlet Hücçeti (Numara 392)

1) “Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trâbzon mahallâtından Pazarkapısı Mahallesi ahalisinden Hatibzâde Nuri Efendi ibn Murtaza Efendi 2) medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i şer’î şerif-i enverde da’va vekillerinden Nikolaki Arkatidi Efendi veled-i Konstantin mahzarında 3) takrir-i kelâm ve ta’bîri ani’l-merâm edip bin üç yüz on sekiz senesi Recebü’l-ferdinin on beşinci günü tarihlü bir kıt’a vekâlet 4) hücçeti mücebince zikri âtî hususta Bekârzâde müteveffâ-i Abdürreşid Efendi ibn el-Hâc Hasan Ağa ibn Mehmed Ağa’nın zevcesi 5) ve eytâmı vasisi olup zâtı ta’rif-i şer’î ile muarrefe Hafize Asiye Hanım ibnet Hatibzâde Hasan Efendi tarafından 6) vekil ve âharı tevkile dahi me’zûn olduğum cihetle müteveffâ-i mezbûr Abdürreşid Efendi’nin terekesinden dolayı 7) müvekkilim mezbûrenin leh ve aleyhinde şimdiye kadar ikame

olunmuş ve bundan böyle ikame olunacak her nev'i alacak 8) ve verecek ve emlâk ve arazi ve bunlardan mütevellif kâffe-i de'âvinin iktizâ edenler ile mehâkim-i şer'îyye ve nizâmiye 9) ve cezâiyenin her bir aksamında bidâyeten ve istinâfen ve temyizen ve i'âdeten ve i'tirâzen ve tashîhen müdde'î ve müdde'î aleyh ve şahs-ı sâlis 10) sıfatıyla taleb ve davaya ve muhakeme ve muhâsemeye ve kendi imzâsıyla lâyiha ve istid'â tanzîm ve takdîmine ve ihzariye kat'ına ve şahid 11) ikâme ve istimâ'ına ve tehâlûf ve tehalûfe ve hacz ve protesto vaz' ve fekkine ve müvekkilem mezbûrenin leh ve aleyhinde sâdır olacak 12) her nev'i i'lâmâtın teblîğ ve tebellüğüne ve mevki-i icraya vaz'ına ve husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan 13) vekâlet-i mutlaka-i âmme-i sahîha-i şer'îyye ile mûmâileyh Nikolaki Arkatidi Efendi'yi bi'l-vekâle vekil ve nâib münâsib nasb ve tayin 14) eyledik dedikte gıbbe't-tasdîkî's-şer'î mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' aşer min şehr-i Zilkadeti's-şerife 15) li-seneti seman ve aşer ve selâse mietin ve elf."

16) Abdi Ağazade Mehmed Ağa ibn Abdi Ağa

17) ve Ekşioğlu Ali Ağa ibn Hurşid Ağa ve gayrihum

VARAK 38-A

Kayıt No: 1

Vesâyet Hücceci (Numara 393)

1) "Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trâbzon nevâhîsinden Yomra nâhiyesine tabi Zimla karyesi mütemekkinlerinden 2) ve tebaa Devlet-i Aliyye'nin Rum milletinden iken bundan akdem fevt olan Mihailoğlu 3) Mihail veled-i Hristostoma'nın sulbî sagîr oğlu Yani ve sulbiye sagîre kızı Anna'nın 4) babaları müteveffâ-i merkûmdan mevrûs mallarını hıfz ve hirâsete ve emirlerini tesviye ve rû'yete 5) kibel-i şer' den bir vasî nasb ve tayin olunmak ehem ve elzem olduğu ecilden sagîrân-ı 6) merkûmânın li-ebeveyn ammîleri olup milleti beyninde doğruluk ile ma'rûf ve her vechile 7) vesâyet uhdesinden gelmeye kadir idüğü zeyl-i terkîmede murakkemu'l-esâmi kesân ihbarlarıyla 8) lede's-şer'î'l-enver zâhir ve mütehakkık olan işbu ba'isetü't-terkîm Dimitri veled-i Hristostoma 9) sagîrân-ı merkûmânın vakt-i rüşd ve seddâdlarına değin babaları müteveffâ-i merkûmdan 10) mevrûs mallarını hıfz ve hirâsete ve emirlerini tesviye ve rû'yete kibel-i şer' den bir vasî 11) nasb ve tayin olunduk da ol dahi vesâyet-i

mezkûreyi kabul ve hıdmet-i lâzimesini kemâ-yenbağî 12) edaya taahhüd ve iltizâm etmeğın mâ-vaka‘a bi’t-taleb ketb olundu. Fi’l-yevmi’l-hâdî ve’l-ışrîn min şehr-i 13) Zilkadeti’ş-şerife li-seneti seman ve aşer ve selâse mietin ve elf.”

14) Karye-i mezkûr muhtarı Haralambo veled-i Yurika

15) ve ihtiyar meclis a’zâsından Yurika veled-i Haralambo

16) ve Haralambo-oğlu Hristo veled-i Yurika

17) ve Boroğlu İspir veled-i Bor ve gayrihum

Kayıt No: 2

Nafaka Hüccti (Numara 394)

1) “Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trâbzon mahallâtından Tekye Mahallesi mütemekkinlerinden ve tebaa Devlet-i Aliyye’nin Ermeni milleti nisvânından 2) iken bundan akdem fevt olan İbraksa bint Serkiz’in sadrî sagîr oğlu Simon’un ceddesi olup şahsı ta’rîf-i 3) şer‘î ile muarrefe olan Lüsya bint Kirakos veled-i Atam medîne-i merkûme mahkemesinde meclis-i şer‘î hatîrde mahalle-i mezkûre 4) mütemekkinlerinden ve tebaa devlet-i müşârunileyhânın millet-i merkûmesinden Kirkor veled-i Atam mahzarında takrir-i kelam ve ta‘bîri ani’l-meram edip 5) müteveffât-ı merkûme kızım İbraksa merkûm Kirkor ile beynlerinde hâl-i zevciyet kaime iken firâşından hâsıl ve merkûmeden 6) mütevellide hala bi-hakkı’l-hidâne hacr ve terbiyemde bulunan sagîr Simon’un nafaka ve kisve bahaya eşedd-i ihtiyaç ile muhtâc olmağla validesi 7) müteveffât-ı merkûmeden mevrûs malından sagîr-i merkûm için kadr-i ma‘rûf nafaka farz ve takdir olunmak matlubumdur dedikte 8) gıbbe’t-tasdîkı’ş-şer‘î sagîr-i merkûmun nafaka ve kisve bahâsı için şehrî kırk beş gurus farz ve takdir olunup 9) meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru sagîr-i merkûmun nafaka ve kisve-bahasına harç ve sarfa ve lede’l-iktizâ istidâne ve inde’z-zafer 10) sagîr-i merkûmun malına rücu’a merkûme Lüsya’ya izin verilmeğın ma-vaka‘a bi’t-taleb ketb olundu. Fi’l-yevmi’l-hâmis aşer 11) min şehr-i Zilkadeti’ş-şerife li-sene semân aşer selâse mietin ve elf.”

12) Boyacıoğlu İstedir veled-i Kirkor

13) ve Boyacıoğlu Sitrak veled-i Kirkor

14) ve Boyacıoğlu Misak veled-i Kirkor ve gayrihum

Kayıt No: 3

Kabulüne Mevkûf Vekâlet Hücçeti (Numara 395)

1) “Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trâbzon mahallâtından Boztepe-i Zîr Mahallesi sâkinler ve tüccar-ı müteberânından 2) Nemlizâde saâdetlü Hasan Tahsin Paşa hazretleri ibn el-merhum el-Hac Mahmud Efendi ibn el-Hac 3) Salih Ağa medîne-i Trabzon’da hükümet konağında mahkeme-i istinafa mahsus odada ma’kûd 4) meclis-i şer’de bi’l-vekâle takrir-i kelâm ve ta’bîri ani’l-merâm edip Trablusgarp vilayet-i celilesi 5) mahallâtından Şari’u’s-Seyyidî Mahallesinde fırka-i askeriye ser-tabibi miralay izzetlü Rıza Bey’in 6) haremi zatı tarif-i şer’î ile muarrefe olan İsmet Hanım ibnet Sırrı Bey tarafından 7) bin üç yüz on sekiz senesi şehr-i Receb yirmi üçü günü tarihiyle müverrih Trablusgarp vilayeti 8) merkez nâibi faziletlü es-Seyyid Mehmed Arif Efendi mührüyle memhur fetvâhâne-i celileden musaddak bir kıt’a 9) vekâlet hücçet-i şer’iyye mücebince zikri âtî vechile vekil ve âharı tevkile me’zûn olduğum 10) cihetle müvekkilem mûmâileyha İsmet Hanım’ın li-ebeveyn hâli olup verâseti ancak müvekkilem 11) mezbûre İsmet Hanım’a münhasıra iken Erzurum vilayeti dâhilinde Erzincan sancağının 12) Kemah kazâsı memleha müdürü iken bundan akdem vefât eden Cemal Bey’in irsen müvekkileme 13) intikal eden emval ve eşyayı hüsn-i muhafaza ve kabz ve tahsile ve makbuzunu kendisine irsal 14) ve isal ve icâb edenlerle müdde’î ve müdde’î aleyh sıfatıyla her biri mahkeme-i şer’iyye ve nizâmiye 15) bidâyeten ve istinâfen ve temyizen ve i’âdeten ve i’tirâzen taleb ve da’vâya ve redd-i cevaba ve işhâd 16) ve istişhâda ve kabul ve yemin talebine dair muhakeme ve muhâseme olmağla velhasıl husûs-ı mezkûr 17) mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine gerek Erzurum’da ve gerek sâir mahalde âharı tevkile 18) me’zûn olmak üzere tarafımdan vekâlet-i mutlaka-i âmme-i sahîha-i şer’iyye ile hala Erzurum’da 19) sâkin tüccar-ı mu’teberândan Nemlizâde Sabri Efendi ibn el-merhum el-Hâc Ahmed Efendi’yi kabulüne mevkûfe 20) bi’l-vekâle vekil ve nâib münâb nasb ve tayin eyledim deyu hatm-i kelim etmeğin mâ-vaka’a bi’t-taleb ketb olundu. Fi’l-yevmi’l 21) hâmis aşer min şehr-i Zilkadeti’ş-şerife li-seneti seman ve aşer ve selâse mi’e ve elf.”

22) Nemlizâde izzetlü Cemal Efendi ibn el-merhum el-Hâc Mahmud Efendi

23)ve Abdi Ağazade Mehmed Ağa ibn Abdi Ağa ve gayrihum

VARAK 38-B

Kayıt No: 1

Kabulüne Mevkûf Vekâlet Hücçeti (Numara 396)

1) “Husûs-ı âtiyi’l-beyâna bi’l-iltimâs mahallinde istimâ’ ve ketb u tahrir cânib-i şerî’at-i garrâdan me’zûnen irsal 2) olunan Kâtip Abdullah Efendi ibn el-Hac Mehmed Efendi merkez-i vilâyet olan medîne-i Trâbzon nevâhîsinden Yomra nâhiyesine 3) tabi Livera karyesinde kâin Daloğlu müteveffâ-i Yorgi’nin menziline varıp cerîde-i şer’de mazbûtü’l-esâmî 4) kesân muvacehelerinde akd-i meclis-i şer’î hatîr ettikte menzil-i mezkûrda sâkin iken bundan akdem fevt 5) olan tebaa Devlet-i Aliyye’nin Rum milletinden Daloğlu Yorgi veled-i Yani veled-i Nikola’nın veraseti her biri 6) tebaa devlet-i müşârunileyhâdan zevcesi Simyala bint Konstantin ve sulbî kebir oğlu Konstantin ve sulbiye kebir kızları 7) Rosina ve Sofya ve Hatu’ya münhasıra bâdehu karye-i mezkûre mütemekkinlerinden ve tebaa devle-i müşârunileyhâdan olup müteveffâ-i 8) evvel Yorgi’nin li-ebeveyn er karındaşı Daloğlu Totor veled-i el-merkûm Yani veled-i Nikola dahi fevt olup 9) verâseti yine her biri devlet-i müşârunileyhâdan sulbî kebir oğulları Hristo ve Yani ve Nikola ve sulbiye kebir kızı 10) Elena’ya münhasıra olduğu bi’l-ihbâr lede’s-şer’î’l-enver zâhir ve mütehakkık olduktan sonra verese-i merkûmeden olup 11) her biri şahısları tarif-i şer’î ile muarrefeler merkûmun Simyola ve Rosina ve Sofya ve Hato ve Elena ile karye-i 12) mezkûr mütemekkinlerinden ve tebaa devle-i müşârunileyhâdan Daloğlu Nikola veled-i el-merkûm Yani’dan her biri meclis-i 13) ma’kûd-ı mezkûrda takrir-i kelâm ve ta’bîri ani’l-merâm edip mahmiye-i İstanbul’da Ayazma Kapısı’nda vaki iki 14) tarafı yol ve bir taraftan İspandiloğlu Yani dükkânı ve bir taraftan müceddeden inşa olunan dükkân ile 15) mahdûd muhterik bir kıt’a dükkân arsasında olan hisse-i şayi’âlarımızın muâmele-i intikâliyesi üzerlerimize 16) ba’d-e’l-icrâ arsa-i mezkûre üzerinde ebniye inşasına ve inde’l-hâce bedel-i misliyle tâlibine katiyen bey’ ve ferağa 17) ve kabz-ı semen ve bedele ve makbuzunu bize irsal ve îsâl ve teslime ve bey’-i mezkûru lâzımı’l-huzûr zevât muvacehesinde 18) takrir ve i’tâ-i senede ve husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımızdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i 19) sahîha-i şer’iyye ile hala dersi’âdette sâkin şerikimiz Daloğlu Konstantin veled-i Yuri kabulüne mevkûfe her birimiz 20) vekil eyledik deyu hatm-i kelim eylediklerini kâtibi mûmâileyh mahallinde ketb ve tahrîr ve ma’an mebus ümenâ-i şer’le 21) meclis-i şer’e gelip alâ vukûhi inhâ ve takrîr etmeğin mâ-vaka’a bi’t-taleb ketb olundu. Fi’l-yevmi’s-sânî min şehr-i Zilkadeti’s-şerife 22) li-seneti seman ve aşer ve selâse mi’e ve elf.”

23) Zimyaoğlu Yorgi veled-i Totor

24) ve Şalvaroğlu Yorgi veled-i Simyon

25) ve Şabanoğlu Konstantin ve gayrihum

Kayıt No: 2

Tatbik Hüceti (Numara 397)

1) “Merkez-i vilayet olan medîne-i Trabzon’a merbut Mesâriye karyesi ahalisinden Kokodaş 2) oğlu Ali bin Mehmed bin Mustafa medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i şer’î şerif-i enverde takrir-i kelâm 3) ve ta’bir ani’l-merâm edip karye-i mezkûre sâkinelerinden olup gâ’ibetü ani’l-meclis Ümmügülsüm 4) Hatun ibnet Uzunoğlu Osman yüz elli guruş mehr-i müeccel tesmiyesiyle zevce-i menkûha-i medhûlün 5) bihâm olup lakin beynimizde hüsn-i mu’âşeret olmadığından mezbûre Ümmügülsüm Hatun’u 6) bundan dört mâh mukaddem bir talak-i bâ’in ile terk ve tatlîk eyledim deyu tav’an 7) ikrar ve takriiriyle hatm-i kelam etmeğin mâ-vaka’a bi’t-taleb ketb olundu. 8) Fi’l-yevmi’s-sâmin ve’l-işrîn min şehr-i Şa’bani’l-mu’azzam li-seneti seman ve aşer ve selâse mi’e ve elf.”

9) Ali Başzâde Ali Faik Efendi

10) ibn Mehmed Ağa

11) ve Miralayzâde hafız Sabri Efendi

12) ibn Hafız Hüseyin Efendi ve gayrihum

Kayıt No: 3

Tatbik Hüceti (Numara 398)

1) “Merkez-i vilayet olan medîne-i Trâbzon mahallâtından İskenderpaşa Mahallesi sâkinelerinden olup zâtı 2) tarif-i şer’î ile muarrefe olan Zehra hatun ibnet Sanizâde Osman Efendi ibn el-Hâc Ali Efendi 3) medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i şer’î şerif-i enverde mahalle-i mezkûre ahalisinden Hacı Mahmudzâde 4) Ahmed Efendi ibn el-Hâc Harun Efendi mahzarında takrir-i kelâm ve ta’biri ani’l-merâm edip mezbûr Ahmed Efendi 5) iki bin guruş mehr-i müeccel tesmiyesiyle zevce-i gayr-i dâhilim olup lakin beynimizde hüsn-i imtizaç olamayacağından 6) bu kere beni bir talak-ı bâ’inin terk ve tatlîk edip zimmetinde mütekarrer ve ma’kûdun-aleyh olan meblağ-ı 7) mehr-i müeccel-i mezkûr iki bin guruşun nısfı olan bin guruşu bana def’i ve

teslim edip ben dahi 8) yedinden ahz ü kabz etmiş olmamla hukûk-ı zevciyet ve sâireye müte'allika âmm-i da'vadan 9) mûmâileyh Ahmed Efendi'nin zimmetini ibrâ-i âmm-i sahîh-i şer'î ile ibrâ ve ıskât eylediğimde ol dahi 10) ibrâ-i mezkûru kabul etmeğin gıbbe't-tasdîkî's-şer'î mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi'r 11) râbi min şehr-i Zilkadeti's-şerife li-seneti seman ve aşer ve selâse mi'e ve elf."

12) Abanoszâde Mahmud Ağa ibn Ahmed Ağa

13) ve Ali Başoğlu Ali Faik Efendi ibn Mehmed Ağa ve gayrihum

VARAK 39-A

Kayıt No: 1

Vekâlet Hücçeti (Numara 399)

1) "Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trâbzon mahallâtından Yeni Cuma Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem vefât 2) eden Karakollukçu Ali bin Mustafa bin Abdullah'ın veraseti zevce-i menkûha-i metrukesi Fatma Hatun 3) ibnet Mehmed ve validesi Emine Hatun ibnet Hasan ve li-ebeveyn er karındaşı Hakkı ve li-ebeveyn kız karındaşı Şakire'ye 4) münhasıra olduğu bi'l-ihbâr lede's-şer'î'l-enver zahir ve mütehakkık olduktan sonra verese-i mezbûrûndan 5) olup zatı tarif-i şer'î ile muarrefe olan zevce-i mezbûre Fatıma Hatun medîne-i mezkûre mahallâtından 6) Muhyiddin Mahallesi sâkinlerinden Arnavud İbrahim Ağazâde Edhem Ağa ibn İbrahim mahzarında takrir-i kelâm 7) ve ta'bîri ani'l-merâm edip zevcim ve murisimiz müteveffâ-i mezbûr Ali'den benimle verese-i sâiresine irsen intikal eden 8) mezkûr Yeni Cuma Mahallesinde üç bin beş yüz yirmi beş aded-i umûmîsinde ikinci defterin kırk sekizinci 9) numara ile murakkam bir taraftan Hacı Ömer Yazıcı ve bir taraftan İbrahim Efendi ve bir taraftan zâde Emin Efendi 10) ve bir taraftan tarik-i âmm ile mahdûd bir bab mülk menzilde olan hisse-i şayi'âmın muâmele-i intikâliyesi 11) üzerime ba'de'l-icrâ iki yüz elli guruş semen mukabelesinde eh-i mezbûr Hakkı'ya bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile katiyen 12) bey' ve ferağa ve semen-i mezkûru mûmâileyh Hakkı'ya olan düyunuma takas ve mahsuba ve bey'-i mezkûru lâzımı'l-huzur 13) zevat muvacehesinde takrir ve i'tâ-i senede ve muâmele-i nizâmîyesini icrâya ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu 14) umûrun küllisine tarafımdan vekalet-i devriye-i sahîha-i şer'îyye ile mûmâileyh Edhem Ağa'yı vekil ve nâib münâb 15) nasb ve tayin eyledim dedikte gıbbe't-tasdîkî's-

şer'î mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi'r-râbi 16) min şehr-i Zilkadeti'ş-şerife li-seneti seman ve aşer ve selâse mi'e ve elf.”

17) Dellaloğlu Emrullah bin Hasan

18) ve Gilas karyesinden Hızanoğlu

19) Süleyman bin Ali

20) ve Karametoğlu Mehmed bin Ahmed ve gayrihum

Kayıt No: 2

Kabulüne Mevkûf Vekâlet Hücceci (Numara 1)

1) “Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trâbzon mahallâtından Aya Filippo Mahallesi sâkinlerinden ve polis efradından [?] 2) Mehmed Ağa ibn Ali ibn Abdullah medîne-i mezkûrede hükümet konağında mahkeme-i istinafa mahsus odada 3) ma'kûd meclis-i şer'î şerif-i enverde medîne-i mezkûre mahallâtından Saçlı Hoca Mahallesi ahalisinden 4) Buzağılızâde Salih Efendi ibn Osman Ağa mahzarında takrir-i kelâm ve ta'bîri ani'l-merâm edip vilayet-i 5) merkûme dâhilinde Akçaabat kazâsının Cayara karyesinde vaki doksan sekiz sıra numarasıyla 6) murakkam şarken Kalaycızâde Hacı Osman Efendi tarlası ve garben Kobalisoğlu Ali vereseleri tarlası 7) ve şimâlen Şemsi Oğulları Hüseyin ve Şükür ve Yusuf ve Ali tarlaları ve cenûben Uzunkaya ile 8) mahdûd ve bâ-sened-i hakânî mutasarrıf olduğum on dönüm bir kıt'a tarlamı talibi zuhurunda bedel-i misliyle 9) talibine katiyen ferağa ve bedel-i mezkûru ahz ü kabza ve makbuzunu bana irsal ve isal ve teslime ve ferâğ-ı 10) mezkûru lâzımı'l-huzur zevat muvâcehesinde takrir ve i'tâ-i senede ve arazi-i mezkûreden mütehaddis 11) bi'l-cümle de'âvînin iktizâ edenler ile mehâkim-i şer'îyye ve nizâmiyenin her birinde her birinde bidâyeten ve istinâfen ve temyizen 12) ve i'âdeten ve i'tirâzen taleb ve da'vâya ve muhâkeme ve muhâsmeden ve kendi imzalarıyla lâyiha ve istid'â tanzîm 13) ve takdîmine ve sulh ve ibraya ve leh ve aleyhimde sâdır i'lâmâtın teblîğ ve tebellüğüne ve mevki-yi icrâyâ vaz'ına 14) ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan vekâlet-i mutlaka-i âmme-i sahîha-i şer'îyye ile 15) mezbûr Salih Efendi'yi vicahen ve hâlâ kaza-i mezkûrede sâkin Mübaşir Mehmed Ağa ibn Abdullah'ı gıyaben kabulüne mevkuf 16) münferiden ve müctemian vekil ve nâib münâsib nasb ve tayin eyledim dedikte gıbbe't-tasdîkî'ş-şer'î 17) mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-

yevmi's-sâlis ve'l-işrîn min şehr-i Zilkadeti's-şerife li-sene semân ve aşer ve 18) selâse mi'e ve elf.”

19) Abdi Ağazâde Mehmed Ağa ibn Abdi Ağa

20) ve Ekşioğlu Ali Ağa ibn Hurşid Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 3

Vekâlet Hücçeti (Numara 2)

1) “Trâbzon vilayeti dâhilinde Akçaabat kazâsının Çangarya karyesi ahalisinden iken bundan akdem 2) vefât eden Mazlumoğlu Kâşif bin Mustafa bin el-hac Ömer’in verâseti zevce-i menkûha-i metrukesi 3) Hanım Hatun ibnet Mondirisoğlu Hüseyin ve babası mezbûr Mustafa Ağa ve validesi Kadın 4) Hatun ibnet Çapkınoğlu Ömer ve sulbiye sagîre kızı Asiye’ye münhasıra olduğu bi’l-ihbâr lede’s-şer’î’l 5) enver zahir ve mütehakkık olduktan sonra verese-i mezbûrûndan olup nefsinden asıl ve sagîre-i 6) mezbûrenin tesviye-i umûruna vasîsi li-eb cedd-i mezbûr Mustafa Ağa ile yine verese-i mezbûrûndan 7) olup zatı tarif-i şer’î ile muarrefe olan ümmi mezbûre Kadın Hatun’dan her biri medîne-i 8) mezkûrede hükümet konağında mahkeme-i istinafa mahsus odada ma’kûd meclis-i şer’î şerif-i 9) enverde da’va vekillerinden Eyyübzâde Hamdi Efendi ibn İsmail Efendi mahzarında her biri takrir-i 10) kelâm ve ta’bîri ani’l-merâm edip zevce-i mezbûre Hanım Hatun ile Mazlumoğlu Abdülvâhid ve sâir 11) ma’lûmu’l-esâmi kesânlar ile leh ve aleyhimizde gerek asaleten ve gerek vesâyeten şimdiye kadar”

VARAK 39-B

12) “vukû’ bulmuş ve bundan böyle vukû’ bulacak her nev’i alacak ve verecek ve emlâk ve arazi 13) ve hudud ve sâireden mütehaddis kâffe-i de’âvînin mehâkim-i şer’iyye ve nizâmiyenin her bir aksamında bidâyeten 14) ve istinâfen ve temyizen ve i’âdeten ve i’tirâzen ve tashihen müdde’î ve müdde’î aleyh ve şahs-ı sâlis sıfatıyla talep 15) ve da’vâya mehâkim ve muhâsemeye kendi imzâsıyla lâyiha ve istid’â tanzîm ve takdîmine ve ihzariye kat’ 16) ve kabulüne ve şâhid ikame ve istimâ’ına ve tahlif ve tehalüfe ve hacz ve protesto vaz’ ve fekkine ve ahz-ü 17) kabza ve makbuzunu bize irsal ve îsâl ve teslime ve sulh ve ibraya ve mümeyyiz ve hâkim ve ehl-i hibre nasb 18) ve ta’yinine ve leh ve aleyhimizde sâdır olacak i’lâmâtın teblîğ ve tebellüğüne ve mevki-i icraya vaz’ına velhasıl 19) husûsat-ı mezkûrenin mütevakkıf olduğu umûrun küllisine

tarafımızdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i 20) sahîha-i şer'îyye ile mûmâileyh Hamdi Efendi'yi her birimiz vekil ve nâib münâsib nasb ve ta'yin eyledik 21) dedikte gıbbe't-tasdîkî'ş-şer'î mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-işrîn 22) min şehr-i Zilkadeti'ş-şerife li-sene semân ve aşer ve selâse mi'e ve elf."

23) Karye-i mezkûreden İsmailcioğlu Hurşid

24) ibn İbrahim ve

25) Sagîr Oğlu Mahmud ibn Ahmed ve gayrihum

Kayıt No: 1

Kabulüne Mevkûf Vekâlet Hücceci (Numara 3)

1) "Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trâbzon mahallâtından Yeni Cuma Mahallesi ahalisinden ve tüccar-ı mûteberânından Kefelizâde Hacı Mehmed Beşe 2) ibn Hüseyin Efendi bin Abdurrahman medîne-i merkûmede hükûmet konağında mahkeme-i istinafa mahsus odada ma'kûd meclis-i şer'î şerif-i 3) enverde takrir-i kelâm ve ta'bîri ani'l-merâm edip vilayet-i merkûme dâhilinde Giresun kazâsında mukîm abacı esnafından ve tebaa Devlet-i 4) Aliyye'nin Rum milletinden Abacioğlu Boyka ile sair ma'lûmu'l-esâmi kesân zimmetlerinde bâ-sened ve bâ-defter 5) bi'l-cümle matlûbatlarımı medyunlar ile sair lâzım gelenlerden mehâkim-i şer'îyye ve nizâmiyenin her bir aksamında bidâyeten 6) ve istinâfen ve temyizen ve i'âdeten ve itirâzen ve tashîhen müdde'î ve müdde'î ve müdde'î aleyh ve şahs-ı sâlis sıfatıyla taleb ve da'vâya ve muhâkeme 7) ve muhâsemeye ve kendi imzâsıyla lâyiha ve istid'â tanzîm ve takdîmine ve ihzâriye kat'ına ve şâhid ikâme ve istimâ'ına ve ehl-i 8) hibre ve hakim nasb u tayinine ve tahlif ve tehalûfe ve rû'yet-i muhasebeye ve hacz ve protesto vaz' ve fekkine ve leh ve aleyhimde sâdır 9) olacak i'âmâtın teblîğ ve tebellüğüne ve mevki-i icrâya vaz'ına ve ahz ü kabza ve makbuzunu bana irsâl ve îsâl ve teslime 10) ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllisine âharı tevkîyle me'zûn olmak üzere tarafımdan vekâlet-i mutlaka-i 11) âmme-i sahîha-i şer'îyye ile hala Giresun'da mukim yeğenim Kefelizâde İbrahim Efendi bin Mehmed Ağa'yı kabulüne mevkûfe vekîl ve nâib 12) münâb nasb ve tayin eyledim deyu hatm-i kelâm etmeğin mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-işrîn min 13) şehr-i Zilkadeti'ş-şerife li-seneti seman ve aşer ve selâse mi'e ve elf."

14) Abdi Ağazâde Mehmed Ağa ibn Abdi Ağa

15) ve Ekşioğlu Ali Ağa ibn Hurşid Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 2

Kabulüne Mevkûf Vekâlet Hücçeti (Numara 4)

1) “Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trâbzon nevâhîsinden Maçka nâhiyesine tabi Kapıköy karyesi mütemekkinlerinden ve tebaa Devlet-i Aliye’nin Rum 2) milletinden iken bundan akdem fevt olan Kuzmaoğlu Yani veled-i Haralambo veled-i Atam’ın veraseti her biri devlet-i 3) müşârunileyhâdan sulbî kebir oğlu İlya ve sulbiye kızları Sofya ve Anasta ve Bartina’ta münhasıra olduğu bi’l-ihbar lede’ş-şer’î’l-enver 4) zahir ve mütehakkık olduktan sonra verese-i mezbûrûndan olup her biri şahısları tarif-i şer’î ile muarrefeler merkûmun İlya 5) ve Anasta ve Bartina ve Sofya’dan her biri medîne-i mezkûrede hükümet konağında mahkeme-i istinafa mahsus odada ma’kûd meclis-i 6) şer’î hatîrde takrir-i kelim ve ta’bîrî ani’l-merâm edip murisimiz müteveffâ-i merkûm Yani’dan bize irsen intikâl eden dersi’âdette 7) Aksaray’da Cellad Çeşmesinde on sıra numara ile murakkam ma’lûmu’l-hudûd bir bab dükkânının nısf hisse-i şayiasının 8) muâmele-i intikâliyesi üzerimize ba’de’l-icrâ talibine semen ve bedel-i misliyle katiyen bey’ ve ferağ ve kabz-ı semen ve bedele ve makbuzunu 9) bize irsal ve isal ve teslim ve bey’-i mezkûru lâzımı’l-huzûr zevât muvâcehesinde takrir ve i’tâ-i senede ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun 10) küllisine tarafımızdan vekâlet-i mutlaka-i âmme-i sahîha-i şer’iyye ile hala Dersi’âdette mukim bakırcı esnafından ve tebaa Devlet-i Aliyye’den Demirci 11) oğlu Yani veled-i Konstantin’i kabulüne mevkûfe her birimiz vekil ve nâib münâb nasb ve tayin eyledik deyu hatm-i kelim etmeğin mâvaka’a bi’t-taleb 12) ketb olundu. Fi’l-yevmi’s-sâmin ve’l-ışrîn min şehr-i Zilkadeti’ş-şerife li-seneti seman ve aşer ve selâse mi’e ve elf.”

13) Kapıköy muhtarı Manatoğlu Haralambo veled-i Yani

14) ve Andiroğlu Yani veled-i Haralambo

Kayıt No: 3

Kabulüne Mevkûf Vekâlet Hücçeti (Numara 5)

1) “Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trâbzon nevâhîsinden Maçka nâhiyesine tabi Kapıköy karyesi mütemekkinlerinden ve tebaa Devlet-i Aliyye’nin Rum milletinden 2)

iken bundan akdem fevt olan Manatoğlu Haralambo veled-i Nikola'nın veraseti her biri tebaa devlet-i müşârunileyhâdan sulbî kebir oğlu Yani ve sulbiye kebir kızları Bartina 3) ve Bellaya ve Kiryaki ve Hrisana'ya münhasıra olduğu bi'l-ihbar lede's-şer'î'l-enver zahir ve mütehakkık olduktan sonra verese-i merkûmundan 4) olup şahısları tarif-i şer'î ile muarrefeler merkûmun Bartina ve Bella'ya ve Kiryaki'den her biri medîne-i mezkûrede hükümet konağında 5) mahkeme-i istinafa mahsus odada ma'kûd meclis-i şer'î hatîrde takrir-i kelim ve ta'bîri ani'l-merâm edip murisimiz müteveffâ-i merkûm 6) Haralambo'dan bizimle gâ'ibân-ı mezbûran Yani ve Hrisana'ya irsen intikâl eden mahmiye-i İstanbul'da Koska caddesinde kâin 7) ma'lûmu'l-hudûd yigirmi ve yüz yigirmi sekiz sıra numaralarıyla murakkam ma'lûmu'l-hudûd bir bab dükkân ve bir bab hanenin nısf 8) hisse-i şayi'âlarının muâmele-i intikâliyeri üzerlerimize ba'de'l-icrâ bizim hisse-i şayialarımızı semen ve bedel-i misilleriyle tâlibine katiyen bey' 9) ve ferağa ve kabz-ı semen ve bedele ve makbuzunu bize irsal ve isal ve teslime ve bey' ve ferâğ-ı mezkûru lâzımu'l-huzûr zevât muvâcehesinde takrir 10) ve i'tâ-i senede ve muamele-i nizâmiyesini icraya ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımızdan vekâlet-i mutlaka-i âmme-i 11) sahîha-i şer'iyeye ile hala dersa'âdette mukim tebaa devlet-i müşârunileyhâdan bakırcı esnafından Demircioğlu Yani veled-i Konstantin'i 12) kabulüne mevkûfe her birimiz vekil ve nâib-i münâb nasb ve tayin eyledik deyu hatm-i kelim etmeğin mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi't 13) tâsi ve'l-işrîn min şehr-i Zilkadeti's-şerife li-seneti seman ve aşer ve selâse mi'e ve elf."

VARAK 40-A

Kayıt No: 1

Kabulüne Mevkûf Vekâlet Hücceci (Numara 6)

1) "Fi'l-asl Sivas vilâyeti dâhilinde Gürün kazâsının Karatepe Mahallesi mütemekkinlerinden ve tebaa Devlet-i Aliyye'nin Ermeni milletinden olup 2) merkez-i vilâyet olan Trabzon'da Ayvasıl Mahallesinde müste'ciren sâkin tüccardan Maranoğlu Ağob Ağa veled-i Manok 3) veled-i Artin medîne-i Trabzon'da hükümet konağında mahkeme-i istinafa mahsus odada ma'kûd meclis-i şer'î hatîrde Sivas 4) vilayeti ile mülhakâtında kain umûr-ı ticâriyyeye ve ahz ve i'tâyâ müte'allika ma'lûmu'l-esâmi zimmetlerinde bâ-sened ve bâ-defter 5) rehinli ve rehinsiz bi'l-cümle matlûbatlarını erbâbından mehâkim-i şer'iyeye ve nizâmiye ve ticâriyye ve cezâiyenin her bir

aksamında müdde'î ve müdde'î aleyh 6) ve şahs-ı sâlis sıfatlarıyla talep ve da'vâya ve muhakeme ve muhâsemeye ve kendi imzâsıyla müsted'iyât ve levâyih tanzîm ve takdîmine ve ihzariye 7) kat'ına ve şâhid ikâme ve istimâ'ına ve yemin teklif ve kabulüne ve hacz ve protesto vaz' ve fekkine ve ehl-i hibre ve hâkim ve mümeyyiz nasb u ta'yinine 8) ve rü'yet-i muhasebeye ve sulh ve ibraya ve leh ve aleyhimde sâdir olacak bi'l-cümle i'lâmât ve evrakın teblîğ ve tebellüğüne ve mevki-i icraya vaz'ına 9) ve zarar ve ziyan talebine ve bâ-rehn olan alacaklarımın müddetleri münkaziye olanları usul ve nizâmı dâiresinde rehinlerin 10) bil-müzayede talebine katiyen bey' ve ferağ ve esmânından matlûbâtımı ahz ü kabza ve lâzımu'l-huzûr zevât muvacehesinde takrir ve i'tâ-i 11) senede ve bi'l-cümle makbûzatını bana irsal ve isale ve teslime ve husûsat-ı mezkûrenin mütevakıf olduğu umûrun 12) küllîsine âharı tevkîyle me'zûn olmak üzere tarafımdan vekâlet-i mutlaka-i âmme-i sahîha-i şer'îyye ile halen medîne-i 13) Sivas mahallâtından Bezirci Mahallesinde sâkin Siranuşoğlu Artin Ağa veled-i Karabet Ağa'yı kabulüne 14) mevkûfe vekîl ve nâib münâb nasb ve tayin eyledim deyu hatm-i kelâm etmeğin mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. 15) Fi'l-yevmi't-tâsi ve'l-işrîn min şehr-i Zilkadeti's-şerife li-sene semân ve aşer ve selâse mi'e ve elf."

16) Abdi Ağazâde Mehmed Ağa ibn Abdi Ağa

17) ve da'va vekillerinden Nikolaki Arkatidi Efendi veled-i Konstantin ve gayrihum

Kayıt No: 2

Kabulüne Mevkûf Vekâlet Hücceti (Numara 7)

1) "Merkez-i vilâyet olan Trâbzon mahallâtından Kavak Meydanı Mahallesi sâkinlerinden olup zâtı ta'rîf-i şer'î 2) ile muarrefe olan Fatıma Hatun ibnet Takoğlu Hacı Kahraman bin Abdullah medîne-i mezkûrede hükümet 3) konağında mahkeme-i istinafa mahsus odada ma'kûd meclis-i şer'î şerif-i enverde takrir-i kelâm ve ta'bîri ani'l-merâm edip 4) Erzincan'da süvari yüzbaşılardan İsmail Efendi ibn Abdullah yirmi aded lira-yı Osmâni altını mehr-i 5) müeccel tesmiyesiyle zevç-i dâhilim olup lakin beni mesken-i şer'î olan menzilinde infak ve iksâ etmemekte 6) olduğundan mesken-i şer'î olan menzilinde beni infâk ve iksâyâ ve nafaka talebine ve inde'l-hâce terk ve tatlîk 7) ettiğinde zimmetinde olan mehr-i müeccelim ve nafaka-i iddetim ile altı aylık hamlim olup hin-i tevellüdünde anın 8) dahi hakk-ı hidânesi bana ait olmağla

lazım gelen nafakasıyla zevcim mûmâileyh zimmetinde olan eşyalarımı 9) mûmâileyh İsmail Efendi'den taleb ve da'vâya ve muhâkeme ve muhâsemeye tahlif ve tehalûfe ve usûl ve nizâmı dairesinde 10) maaşının haczine ve ahz ve kabzına ve makbuzunu bana irsâl ve îsâle ve teslime ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu 11) umûrun küllisine tarafımdan vekâlet-i mutlaka-i âmmе-i sahîha-i şer'îyye ile halen Erzincan'da sâkin da'va vekillerinden 12) Hamdi Efendi ibn Abdullah'ı kabûlüne mevkûfe vekîl ve nâib münâsib nasb ve tayin eyledim deyu hatm-i kelâm etmeğın 13) mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-işrîn min şehr-i Zilkadeti's-şerife li-sene semân ve aşer ve selâse mi'e ve elf."

14) Abdi Ağazâde Mehmed Ağa ibn Abdi Ağa

15) ve Ekşioğlu Ali Ağa ibn Hurşid Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 3

Vekâlet Hüccti (Numara 8)

1) "Trâbzon vilâyeti dâhilinde Sürmene kazâsının Ağasar karyesi ahalisinden olup merkez-i vilayet olan 2) medîne-i Trâbzon mahallâtından Yeni Cuma Mahallesinde sâkin Hacıoğlu Hasan bin Mehmed bin Ali medîne-i mezkûrede 3) hükümet konağında mahkeme-i istinafa mahsus odada ma'kûd meclis-i şer'î şerif-i enverde ve hükümet konağı civarında 4) arzuhalci esnafından Nikolaki Efendi veled-i Mihail mahzarında takrir-i kelâm ve ta'bîri ani'l-merâm edip vilayet-i merkûme 5) dâhilinde Gümüşhane sancağının Yağmurdere nâhiyesinin Çorak karyesinden Hafızâde Tahir Ağa ibn 6) Süleyman Ağa ile meyânemizde tekevvün eden alacak verecek ve sâireden mütehaddis kâffe-i de'âvînin 7) mehâkim-i şer'îyye ve nizâmiye ve ticâriyye ve cezâiyenin her birinde bidâyeten ve istinâfen ve temyizen ve i'âdeten ve i'tirâzen taleb 8) ve da'vâya ve muhâkeme ve muhâsemeye ve kendi imzâsıyla layiha ve istid'â tanzîm ve takdîmine ve ihzariye kat' ve kabulüne ve şâhid 9) ikâme ve istimâ'ına ve yemin teklif ve kabulüne ve zarar ve ziyan da'vasına ve sulh ve ibrâya ve hacz ve protesto vaz' ve fekkine ve ehl-i 10) hibre ve mümeyyiz ve hâkim nasb ve tayinine leh ve aleyhimde sâdır olacak i'lâmâtın teblîğ ve tebellüğüne ve mevki'i icraya 11) vaz'ına velhasıl husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan vekâlet-i mutlaka-i âmmе-i sahîha-i şer'îyye 12) ile merkûm Nikolaki Efendi'yi vekîl ve nâib münâb nasb ve tayin eyledim dedikte gıbbe't-tasdîkî's-şer'î 13) mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâdî min şehr-i Zilhicce-i-şerife li-sene semân ve aşer ve selâse mi'e ve elf."

14) Abdi Ağazâde Mehmed Ağa ibn Abdi Ağa

15) ve Ekşioğlu Ali Ağa ibn Hurşid Ağa ve gayrihum

VARAK 40-B

Kayıt No: 1

Vekâlet Hüccti (Numara 9)

1) "Merkez-i vilayet olan Trâbzon nevâhîsinden Yomra nâhiyesine tabi Kuhla karyesi ahalisinden iken bundan 2) akdem vefât eden Molla Resuloğlu Hasan bin Yusuf bin Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrukesi Zeyneb Hatun 3) ibnet İbrahim ve sulbî kebir oğlu Mustafa ve sulbî sagîr oğlu Yusuf ve sulbiye sagîre kızları Fatıma ve Vahide'ye münhasıra 4) bâdehu zevce-i mezbûre Zeyneb Hatun dahi vefât edip verâseti sadrî kebir oğlu mezbûr Mustafa ve sadrî sagîr oğlu mezbûr 5) Yusuf ve sadriye kızları mezbûretân Fatıma ve Vahide'ye münhasıra olduğu bi'l-ihbâr lede's-şer'î'l-enver 6) zahir ve mütehakkık olduktan sonra verese-i mezbûrûndan ibn-i mezbûr Mustafa Ağa medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i 7) şer'î şerif-i enverde da'va vekillerinden Nikolaki Arkatidi Efendi veled-i Konstantin mahzarında takrir-i kelâm ve ta'bîri 8) ani'l-merâm edip medîne-i mezkûre mahallâtından İskenderpaşa Mahallesi mütemekkinlerinden ve tebaa Devlet-i Aliye'nin Ermeni 9) milletinden müteveffâ-i Osbiyon Ohannes Efendi'nin verese-i tarafından vekil-i müseccel-i şer'îsi Bağos Efendi ile meyânemizde 10) tekevvün mütekevvîn rehn ve alacak da'vâsıyla gerek merkûm ve gerek sair kesânlar ile meyânemizde tekevvün eden 11) alacak ve verecek ve emlâk ve arazi ve zarar ve ziyan ve ceza ve saire da'vâlarının her birinde mehâkim-i şer'îyye 12) ve nizâmiye ve ticâriyye ve cezâiyyenin her birinde bidâyeten ve istinâfen ve temyizen ve i'âdeten ve i'tirâzen taleb ve da'vâya 13) ve müdde'î ve müdde'î aleyh ve şahs-ı sâlis sıfatıyla muhâkeme ve muhâsemeye ve kendi imzâsıyla müsted'iyât ve levâyih tanzîm ve takdîmine 14) ve ihzariye kat' ve kabulüne ve hacz ve protesto vaz' ve fekkine ve mümeyyiz ve hâkim ve ehl-i hibre nasb ve tayinine ve azline ve yemin teklif 15) ve kabulüne ve sâdır olacak i'lâmâtın teblîğ ve tebellüğüne ve daire-i icrâca lazım gelen muâmelâtı ifâya 16) velhasıl husûsat-ı mezkûrenin mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine

tarafımdan vekâlet-i mutlaka-i âmme-i sahîha-i şer'îyye 17) ile merkûm Nikolaki Efendi'yi vekîl ve nâib münâb nasb ve tayin eyledim dedikte gıbbe't-tasdîkî's-şer'î 18) mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâlis min şehr-i Zilhicce-i şerife li-sene semân ve aşer ve selâse mi'e ve elf."

19) Karye-i mezkûre muhtarı Alemdarzâde Hurşid Ağa ibn Ali

20) ve Abdi Ağazâde Mehmed Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 2

Vekâlet Hücceci (Numara 10)

1) "Merkez-i vilayet olan medîne-i Trâbzon mahallatından Aya Filippo Mahallesi ahalisinden müteveffâ-i Reiszâde Mustafa Reis'in 2) zevcesi zâtı ta'rîf-i şer'î ile muarrefe olan Zakir Hanım ibnet Ahmed bin Abdullah medîne-i mezkûre mahkemesinde 3) meclis-i şer'î şerif-i enverde da'va vekillerinden Nikolaki Orfanidi Efendi veled-i Konstantin mahzarında takrir-i kelâm 4) ve ta'bîri ani'l-merâm edip müteveffâ-i merkûmun veresesinden sulbî kebir oğlu Osman Reis ile meyânemizde mütekevvîn 5) hâne davasından gerek merkûm ile ve gerek sair ma'lûmu'l-esâmi kesân ile meyânemizde şimdiye 6) kadar vuku bulmuş ve bundan böyle vuku bulacak alacak ve verecek ve emlâk ve arazi ve eşya ve miras 7) ve nikâh ve ceza ve sair da'vâlardan dolayı mehâkim-i şer'îyye ve nizâmiye ve ticâriyye ve cezâiyenin her birinde 8) bidâyeten ve istinâfen ve temyizen ve i'âdeten ve i'tirâzen müdde'î ve müdde'î aleyh ve şahs-ı sâlis sıfatıyla taleb ve da'vâya 9) ve muhâkeme ve muhâsemeye ve kendi imzâsıyla müsted'iyât ve levâyih tanzîm ve takdîmine ve hacz ve protesto vaz' ve fekkine ve yemin teklif 10) ve kabulüne ve mümeyyiz ve hâkim ve ehl-i hibre nasb ve tayinine ve celbnâme ve i'lâmât teblîğ ve tebellüğüne ve daire-i icrâca lazım gelen 11) muâmelâtı îfâya velhasıl husûsat-ı mezkûrenin mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i 12) sahîha-i şer'îyye ile merkûm Nikolaki Efendi'yi vekîl ve nâib münâsib nasb ve tayin eyledim dedikte gıbbe't-tasdîkî's-şer'î 13) mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâlis min şehr-i Zilhicce-i şerife li-sene semân ve aşer ve selâse mi'e ve elf."

14) Aya Filippo Mahallesinden Kara Osmanoğlu Ahmed Fazlı Efendi

15) ibn Sabit ve Boztepe-i Zîr Mahallesinden Hüseyinoğlu Hasan Efendi

16) ibn Şeyh Hacı İsmail Efendi ve gayrihum

Kayıt No: 3

Vekâlet Hüceti (Numara 11)

1) “Trâbzon vilâyeti dâhilinde Gümüşhane sancağının Torul kazâsına merbut Santa karyesinin [?] Mahallesi mütemekkinlerinden 2) ve tebaa Devlet-i Aliyye’nin Rum milletinden Hacı-oğlu nâm-ı diğeri Mustaoğlu Lazar veled-i Lefter veled-i Tanas medîne-i mezkûre 3) mahkemesinde meclis-i şer’î hatîrde da’va vekillerinden Nikolaki Orfanidi Efendi veled-i Konstantin mahzarında takrir-i kelâm 4) ve ta’bîri ani’l-merâm edip Yomra nâhiyesi kasabasında mukim Savaoğlu Atam ile beynimizde mütehaddis alacak da’vâsıyla 5) şimdiye kadar gerek merkûm ve gerek sair ma’lûmu’l-esâmi kesân ile meyânemizde vuku bulmuş ve bundan böyle 6) vuku bulacak alacak ve verecek ve emlâk ve arazi ve zarar ve ziyan ve sâireden mütevellid bi’l-cümle 7) de’âvînin mehâkim-i şer’iyye ve nizâmîye ve ticâriyye ve cezâiyenin her birinde bidâyeten ve istinâfen ve temyizen ve i’âdeten ve i’tirâzen 8) ve tashîhen müdde’î ve müdde’î aleyh ve şahs-ı sâlis sıfatıyla taleb ve da’vâya ve muhâkeme ve muhâsemeye ve kendi imzâsıyla layiha ve istid’â 9) tanzîm ve takdîmine ve ihzariye kat’ ve kabulüne ve hacz ve protesto vaz’ ve fekkine ve mümeyyiz ve hâkim ve ehl-i hibre nasb ve tayinine ve şâhid 10) ikâme ve istimâ’ına ve yemin teklif ve kabulüne ve celbnâme ve i’lâmât teblîğ ve tebellüğüne ve daire-i icrâca lazım gelen muâmelâtı 11) îfâya velhasıl husûsat-ı mezkûrenin mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan vekâlet-i mutlaka-i âmme-i sahîha-i şer’iyye ile 12) merkûm Nikolaki Efendi’yi vekîl ve nâib münâsib nasb ve tayin eyledim dedikte gıbbe’t-tasdîkî’ş-şer’î mâ-vaka’a bi’t-taleb 13) ketb olundu. Fi’l-yevmi’s-sâlis min şehr-i Zilhicce-i şerife li-sene semân ve aşer ve selâse mi’e ve elf.”

14) Karye-i mezkûreden Mustaoğlu

15) Pandeli veled-i Yani ve

16) Kohali karyesinden Baskaloğlu

17) Nikola veled-i Dimitri ve gayrihum

VARAK 41-A

Kayıt No: 1

Vekâlet Hüceti (Numara 12)

1) “Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trâbzon mahallâtından Aya Filippo Mahallesi mütemekkinlerinden ve tebaa Devlet-i Aliyye’nin Rum milleti 2) nisvânından olup zâtı ta’rîf-i şer’î ile muarrefe olan Rozma bint Kohoroğlu Konstantin veled-i Panayut medîne-i 3) mezkûrede hükümet konağında mahkeme-i istînâfa mahsûs odada ma’kûd meclis-i şer’î hatîrde takrîr-i kelâm 4) ve ta’bîri-i ani’l-merâm edip Rusya memâlikinde Kuban vilâyeti dâhilinde Kırım [?] kasabasında Yenipazar’da kâin 5) her biri beyne’l-ahâli ve’l-cîrân ma’lûmu’l-hudûd üç parça dükkânlarımı tâlibine icâra ve icâr ve kontratosunu 6) i’tâyâ ve icârelerini ahz ü kabza ve ta’mîr ve termîme muhtâc oldukları halde tamir ve termime ve harç-ı mîriyesini i’tâyâ 7) ve dilediği müste’cirleri Rusya devleti nizâmı dairesinde taşraya ihrâca ve dükkân-ı mezkûrları bir taraftan 8) müdâhale ve taârruz olur ise iktizâ edenler ile kezâlik Rusya devletinin nizâm-ı mevzû’u dâiresinde muhâkeme 9) ve muhâsemeye ve her türlü istid’â ve levâyih tanzîm ve takdimine ve Rusya memâliki dâhilinde olan bilcümle alacaklarımı 10) medyûnlardan lede’l-hesâb taleb ve da’vâyâ ahz ü kabza ve düyûnum zuhur eder ise edâ ve tesviyesinden ve husûsat-ı 11) mezkûrenin mütevakkıf olduğu umûrun küllisine bin dokuz yüz sene-i miladisi mâlisinin yirmi üçüncü günü tarihli 12) ve bin dört yüz seksen bir numaralı vekâlet senedi mûcebince tarafımdan Nevarusya şehrinde mukîm Tanasoğlu Marat 13) veled-i Nikola’yı vekîl etmiş isem de merkûm Marat’ı bin üç yüz on sekiz senesi Şaban-ı şerifin yirmi birinci 14) günü tarihinde vekâlet-i mezkûreden azl eyledim ve yerine ber vech-i meşrûh bin üç yüz on sekiz senesi Şaban-ı 15) şerifin yigirmi birinci günü tarihli bir kıt’a vekâlet hücceti mûcebince medîne-i Trâbzon mahallâtından Aya Filippo Mahallesinden 16) ve tebaa Devlet-i Aliyye’den Sadelioğlu Yuvan veled-i Yorgi vekil ve âharı tevkîyle dahi me’zûn eyledim deyu 17) hatm-i kelâm etmeğin mâ-vaka’a bi’t-taleb ketb olundu. Fi’l-yevmi’s-sâmin ve’l-işrîn min-şehr-i Zilkadeti’s-şerife li-sene 18) semân aşer selâse mi’e ve elf.”

19) Abdi Ağazâde Mehmed Ağa bin Abdi Ağa

20) ve Ekşioğlu Ali Ağa bin Hurşid Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 2

Nefy-i mülk Hücceti (Numara 13)

1) “Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trâbzon mahallâtından İskender Paşa Mahallesi mütemekkinlerinden ve tebaa Devlet-i Aliyye’nin 2) Ermeni milleti

papazlarından Erzincanlı Tirakioğlu Papaz Kalos Grigoryos Efendi veled-i Hamparsun 3) veled-i Kirkor medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda bi-tav'ihâ ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip 4) üzerime lâbis olduğum esvâbdan ve kitaplarımdan mâ adâ bana nisbet olunan medîne-i Erzincan'da Çukur 5) Mahallesinde vâki iki bâb mülk menzil ve medîne-i Trabzon'da İskenderpaşa Mahallesinde kâin bir bâb mülk menzil 6) ile derûnunda mevcut bi'l-cümle melbûsât ve mefrûşat ve evânî-i nuhâsiye ve gayr-i nuhâsiye ve esâs-ı beyt-i nûkûl 7) ve menkul ve gayr-i menkul malum ve mechûl bi'l-cümle ism-i mâl ve mülk itlâk olunur şey ba'de'l-vefât benim 8) olmayıp sulbî kebîr oğlum Kalos Pertev ile sulbiye kızım Aznif Necibe'nin ale'l-iştirâki's-seviy malları 9) ve mülkleridir benim asla ve kat'â alâka ve medhalim yoktur deyu tâyian ve kat'iiyen ikrâr ve i'tirâf edip 10) hatm-i kelâm etmeğın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâdî min-şehr-i Zilkadeti's-şerife li-sene semân aşer ve selâse mi'e ve elf."

11) Mahkeme-i şer'iiye ketebesinden Hâfız Osman Remzi Efendi

12) bin Abdülaziz Efendi

13) ve Kâtip Mehmed Emin Efendi ibn Salih Ağa

14) ve Abdi Ağazade Mehmed Ağa bin Abdi Ağa

15) ve Ekşioğlu Ali Ağa bin Hurşid Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 3

Vekâlet Hücceci (Numara 14)

1) "Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trâbzon mahallâtından Kemerkaya Mahallesi mütemekkinlerinden ve tebaa Devlet-i Aliyye'nin Rum milletinden 2) Karpuzoğlu İlya Çorbacı veled-i Mavriyako veled-i İlya medîne-i mezkûrede hükümet konağında mahkeme-i istînâfa 3) mahsus odada ma'kûd meclis-i şer'î şerîf-i enverde medîne-i mezkûre mahallâtından Eksotha Mahallesinde misâfireden 4) sâkin İsmail Sabioğlu Hüseyin Bey bin Yakup Ağa bin Zahir Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîri-i ani'l-merâm edip 5) vilâyet-i merkûme dâhilinde Sürmene kazâsının [?] karyesinde kâin beyne'l-ahâli ve'l-cîrân ma'lûmu'l-hudûd 6) bâ-sened-i hakânî mutasarrıf olduğum bir kıt'a arazinin mahallinde tâlibi zuhûrunda bedel-i misli ve ferâğ-ı muteber-i 7) kat'î ile âhara kat'iiyen ferağa ve kabz-ı bedele ve makbuzundan zimmet-i mirîyemi ba'de'l-edâ bâkîsini bana 8) irsâl ve îsâl ve teslime ve ferâğ-ı mezkûru lâzımu'l-huzûr zevât

muvâcehesinde takrîr ve i'tâ-i senede ve husus-ı 9) mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan vekâlet-i âmmе-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile mûmâileyh 10) Hasan Bey'i vekil ve nâib münâb nasb ve ta'yin eyledim dedik de gıbbe't-tasdîkî's-şer'î mâ-vaka'a bi't-taleb 11) ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis min-şehr-i Zilhicce-i-şerife li-sene semân aşer ve selâse mi'e ve elf."

12) Abdi Ağazade Mehmed Ağa bin Abdi Ağa

13) ve Ekşioğlu Ali Ağa bin Hurşid Ağa ve gayrihum

VARAK 41-B

Kayıt No: 1

Vekâlet Hücçeti (Numara 15)

1) "Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trâbzon mahallâtından Ayvasıl Mahallesi mütemekkinlerinden ve Devlet-i 2) Aliyye tebaasının Ermeni milletinden iken bundan akdem fevt olan Zakaroğlu Naşid Ağa 3) veled-i Zakar veled-i Atam'ın sulbî sagîr oğlu Zakar ve sulbiye sagîre kızları Ermeniya ve Zavara'nın 4) babaları müteveffâ-i merkûmdan mevrûs mallarını hıfz ve hirâsete ve emirlerini tesviye 5) ve rû'yete kıbel-i şer'den bir vasî nasb ve ta'yin olunmak ehem ve elzem olduğu ecilden sığâr-ı 6) merkûmenin valideleri olup milleti beyninden doğruluk ile mârûfe ve her vechile vesâyet 7) uhdesinden gelmeye kâdire idiği zeyl-i terkîmede murakkemu'l-esâmi kesân ihbarlarıyla lede's-şer'i'l-enver 8) zâhir ve mütehakkık olan işbu ba'isetü't-terkîm Mehrube bint Malkon sığâr-ı 9) merkûmenin vakt-i rüşd ve seddâdlarına değin babaları müteveffâ-i merkûmdan mevrûs mallarını 10) hıfz ve hirâsete ve emrlerini tesviye ve rû'yete kıbel-i şer'den vasî nasb ve ta'yin olunduk da 11) ol dahi vesâyet-i mezkûreyi kabul ve hıdmet-i lâzimesini kemâ-yenbağî edâya taahhüd ve iltizâm 12) etmeğın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's- sâdis min-şehr-i Zilhicce-i-şerife li-sene semân aşer ve selâse mi'e ve elf."

13) Mahalle-i mezkûr muhtarı Avraşas veled-i Atam

14) ve ihtiyar-ı meclis azasından Elmasyan veled-i Atam ve gayrihum

Kayıt No: 2

Taksîm Hücçeti (Numara 16)

1) “Husûs-ı âtiyi’l-beyâna bi’l-iltimâs mahallinde istimâ’ ve ketb ve tahrir e cânib-i şerî’at-i garrâdan me’zûnen irsâl olunan 2) Kâtip Mehmed Emin Efendi ibn Salih ve defter-i hakânî tarafından me’muru-ı Mürsel Mehmed Efendi ibn Şakir Efendi ile ma’an merkez-i vilâyet 3) olan medîne-i Trâbzon mahallâtından Ayasofya Mahallesinde kâin zikri âtî hâne ve arazi üzerine varıp cerîde-i şer’de 4) mazbûtü’l-esâmî müslimîn huzurlarında akd-i meclis-i şer’î âlî ettikte sâlifî’z-zikr Ayasofya Mahallesi sakinlerinden 5) iken bundan akdem vefât eden İmrahoroglu Mehmed bin Osman bin Abdullah’ın verâseti zevce-i menkûha-i metrukesi Cemile Hatun 6) ile Osman ve oğlunun oğlu Abdülhalim ile oğlunun kızı Memduhe’ye münhasıra bâdehu ibn-i mezbûr Abdülhalim dahi vefât edip 7) verâseti zevce-i metrukesi Zehra Hatun ile Mehmed ve validesi Cemile Hatun ve sulbiye kızı Remziye ve li-ebeveyn kız 8) karındaşı mezbûre Memduhe’ye münhasıra olduğu bi’l-ihbâr lede’s-şer’î’l-enver zâhir ve mütehakkık ve mesele-i mirasları iki yüz seksen 9) sekiz sehmen olup sihâm-ı mezkûreden altmış dört sehmi mezbûre Cemile ve yüz on dokuz sehmi mezbûre Memduhe’ye 10) ve yirmi bir sehmi zevce-i mezbûre Zehra Hatun’a ve seksen dört sehmi bint-i sagîre-i mezbûre Remziye’ye isâbet-i tahakkukundan sonra 11) verese-i mezbûrûndan olup nefinden asıl ve sagîre-i mezbûre Remziye’nin tesviye-i umûruna vasî-i mensûbesi validesi mu’arrefet’üz-zât 12) mezbûre Zehra Hatun ibnet Mehmed meclis-i ma’kûd-ı mezkûrda verese-i mezbûrûndan kezâlik ma’rifeti’z-zât mezbûrât 13) Cemile ve Memduhe Hatunlardan her biri takrir-i kelâm ve ta’biri-i ani’l-merâm edip sâlifî’z-zikr Ayasofya Mahallesinde kâin mûrisimiz 14) müteveffâ-i evvel-i mezbûr Mehmed’in hayatında ile’l-vefât müstakilen mâlik ve mutasarrıf olduğu şarken Karlıkioğlu zevcesi 15) Fatıma Hatun tarlası ve Hasan Reisoğlu Mustafa ve bazen Ayvazoglu Kâşif bahçesi ve garben yol ve şimâlen ve cenûben 16) tarîk-i âmm ile mahdûd altı dönüm bir kıt’a tarla ile bir bâb mülk menzil maa bahçe müteveffâ-i evvel-i mezbûr Mehmed’in müstakilen 17) malı olup vefât ettikte mesele-i mirasımız vechile hâzirûn-ı mezbûruna irsen hasbe’l-kânûn ve’s-şer’ intikâl 18) edip lakin tarla ve hâne-i mezbûrlardan her biri kâbil-i kısmet olmamağla ben vasisi olduğum sagîre-i mezbûreye vesâyeten ve hâzirât-ı 19) mezbûrât dahi asâleten tarla ve menzil-i mezkûrun beynimizde bi’t-tav’ ve’r-rızâ kısmet-i âdile ile iktisâm olunup her birinin 20) hisseleri ta’yin ve tecdîd ve ifrâz ve tahsis ve alâmât-ı fâzıla vaz’ıyla mümtâz ve yedlerine zabt ve tasarruflarını hâvî cânib-i 21) defter-i hâkânîden tapu senedi i’tâ buyrulması

matlubumdur deyu ba'de'd-da'vâ ve't-tasdîk kâtibân-ı mûmâileyhimânın mahallinde 22) resm eyledikleri işbu zâbıtlarda işaret olunduğu vechile zikri âtî taksîm sagîre-i mezbûre haklarında enfa' ve evlâ olduğu 23) cerîde-i şer'de mazbûtü'l-esâmî müslimînin meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda alâ tarîkı'ş-şehâde haber vermeleriyle zâhir 24) ve mütehakkık olduktan sonra tarla-yı mezkûrdan olup şarken Karlıkıoğlu zevcesi Fatıma Hatun ibnet Abdullah ve garben 25) yol ve cenûben yol ve şimâlen sagîre-i mezbûre Remziye'nin hissesine ifrâz olunan tarla ile mahdûd üç dönüm 26) bir kıt'a tarla mezbûre Memduhe'nin hissesine ifrâz ve yine şarken Hasan Reisoğlu Mustafa'nın tarlası ve bazen yine 27) sagîre-i mezbûre ile benim hisseden ifrâz olunan bahçe ve garben ve şimâlen yol ve cenûben mezbûre Memduhe'nin hissesine 28) ifrâz olunan tarla ile mahdûd üç dönüm bir kıt'a tarla sagîre-i mezbûre Remziye'nin hissesine ifrâz ve yine rakamü'l-bevvâba 29) müteveccihen cânib-i yemini sagîre-i mezbûre Remziye ile benim hisselerimize ifrâz olunan nısf hâne ile bahçe ve cânib-i yesârı 30) Ayvazoğlu Kaşif bahçesi ve cebhesi tarik-i âmm ile ve arkası Hasan Reisoğlu Mehmed Ali bahçesiyle mahdûd fevkânî bir oda 31) ve biraz sofa ve tahtânî bir matbah ve bahçeyi müştemilât bir bâb müfrez hâne mezbûre Cemile ile mezbûre Memduhe'nin yüz seksen 32) üç sehm îtibâriyle altmış dört sehm Cemile Hatun'a ve yüz on dokuz sehm Memduhe'nin hisselerine ifrâz ve yine 33) rakam-ı ebvâba müteveccihen cânib-i yemini sagîre-i mezbûre Remziye hissesine ifrâz olunan tarla ve cânib-i yesârı mezbûrât Cemile 34) ve Memduhe'nin hisselerine ifrâz olunan hâne maa bahçe ve arkası Hasan Reisoğlu Mustafa'nın bahçesi ve cebhesi 35) tarik ile mahdûd fevkânî bir oda ve bir sofa ve tahtânî bir odayı muhtevi maa müştemilât bir bâb müfrez hâne maa bahçe 36) yüz beş sehm îtibâriyle yirmi bir sehmî benim ve seksen dört sehmî sagîre-i mezbûre Remziye'nin hisselerimize ifrâz 37) ve tahsis ve her bir hisse-i ma'lûmelerimize alâmât-ı fâzıla vaz'ıyla mümtâz kılınıp bir dahi vech-i muharrer hisse-i müfreze-i mezkûreleri”

VARAK 42-A

38) “kabul edip ben bi'l-vesâye ve bi'l-asâle ve hâzirân-ı mezbûran bi'l-asâle kat'-ı nizâ eyledik dedikte mukırra-i mezbûre 39) Zehra Hatun'u bi'l-cümle sâdır olan kelimât-ı meşrûhasında hâziretân-ı mezbûretân Cemile ve Memduhe Hatunlardan 40) her biri vicahen tahkik ve şifahen tasdik eyledikleri kâtibi mûmâileyhima mahallinde ketb ve tahrîr ve ma'an mebsût-ı ümenâ-i 41) şer'le meclis-i şer'e gelip tarafeynden her biri hazır olduğu halde harita-i mezkûreyi ibrâz ve irâ'e ederek alâ-vukûhi 42) inhâ ve

takrîr ve tarafeyn tasdik etmeğin ma-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâdî aşer min şehr-i Zilkadeti's-şerife 43) li-sene semân aşer ve selâse mi'e ve elf."

44) İmam Hacı Asım Efendi

45) ve Hacı Budakoğlu Tosun Ağa ibn Osman

46) ve Kolçakoğlu Şevki Efendi ve gayrihum

Kayıt No: 1

Tatlîk Hücçeti (Numara 17)

1) "Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trabzon'a merbut Holomana karyesi ahalisinden Selimoğlu Mustafa bin Ahmed medîne-i mezkûre 2) mahkemesinde meclis-i şer'î şerîf-i enverde karye-i mezkûre sâkinelerinden olup zâtı ta'rîf-i şer'le mu'arrefe olan Gülizar Hatun 3) ibnet Beyoğlu Hacı Mehmed bin el-Hac İsmail mahzarında takrir-i kelâm ve ta'bîri ani'l-merâm edip işbu haziran bi'l-meclis Gülizar Hatun 4) beş yüz gurus mehr-i müeccel tesmiyesiyle zevce-i menkûha-i medhûlün-bihâm iken beynimizde hüsn-i imtizâc olmadığından ben mezbûre 5) Gülizar Hatun'u bundan on dört sene mukaddem terk ve tatlîk edip zimmetimde olan mehr-i müeccel-i mezkûr beş yüz gurusu 6) dahi mezbûreye ol vakit tamamen ve kâmilten def'i teslim eylediğimde ol dahi yedimden ahz ve kabz edip hukûk-ı 7) zevcine müte'allika âmme-i da'vadan birbirilerimizin zimmetlerini dahi ibrâ'-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile ibrâ' ve ıskât eyledik 8) dedikte mukır-ı merkûm Mustafa'yı bilcümle sâdır olan kelimât-ı meşrûhasında hazıra-i mezbûre Gülizar Hatun 9) tasdik etmeğin ma-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi't-tâsi aşer min şehr-i Zilkadeti's-şerife li-sene semân aşer 10) ve selâse mi'e ve elf."

10) Karye-i mezkûreden Selimoğlu Mehmed bin Mustafa

11) ve Eyüboğlu Mustafa bin Mehmed ve gayrihum

Kayıt No: 2

İsbât-I Verâset Ve Kabulüne Mevkûfe Vekâlet Hücçeti (Numara 18)

1) "Mahmiye-i İstanbul'da Üsküdar'da Çakırcı Hasan Paşa Mahallesinde sâkin iken bundan akdem irtihâl-i dar-ı bekâ 2) eden müşîrân-ı a'zâm-ı saltanat-ı seniyyeden Rüstem Paşa ibn İbrahim'in sulbî kebîr mahdumu olup zikri âtî müteveffât 3) min-

ciheti'l-velâ verâset iddia eden sâlifî'z-zikr Hasan Paşa Mahallesinden olup el-yevm Trâbzon vilâyeti istinaf mahkemesi 4) başkâtibi İbrahim Rıfat Bey ibn el-merhum müşarünileyh Rüstem Paşa medîne-i Trabzon'da hükümet konağında mahkeme-i 5) istinafa mahsus odada ma'kud meclis-i şer'î şerif-i enverde pederim merhum müşarünileyh'in hayatında mutekası 6) olup medîne-i Brusa'da hisar civarında sâkine iken işbu bin üç yüz on yedi sene-i Rûmiyesi Mart'ının üçüncü 7) günü vefât eden kabile-i Çerâkise'den Şapsıh kabilesinden Fatıma Zarife Hânım ile Abdullah bin Abdurrahman'ın 8) hayatında zikri âtî vechile medyunu olan medîne-i Trabzon'da Hoca Halil Mahallesinde sâkin Abdi Ağazâde 9) Mehmed Ağa ibn Abdi Ağa muvâcehesinde üzerine da'va ve takrir-i kelâm edip müteveffât-ı mezbûre Fatıma Zarife 10) Hânım pederim merhum-ı müşarünileyh'in hayatında mutekası olup ol vechile müteveffât-ı mezbûre Fatıma Zarife 11) Hanım'ın verâseti min-ciheti'l-velâ hasren bana münhasıra olup benden başka vâris ve terekesine müstahak âhar kimesnesi olmamağla 12) mûrisim mezbûre Fatıma Zarife Hanım'ın meyanında ile'l-vefât mezbûr Mehmed Ağa zimmetinde cihet-i karz'dan alacak 13) hakkı olan yirmi beş guruşu kıbeli'l-ahz vefât etmekle meblağ-ı mezkûr yirmi beş guruşu bana eda ve teslime mezbûr Mehmed Ağa'ya 14) tenbih olunmak matlubumdur bi'l-verâse ba'de'd-da'vâ ve's-suâl mezbûr Mehmed Ağa dahi cevâbında müteveffât-ı mezbûre 15) Fatıma Zarife Hanım'a hayatında ile'l-vefât cihet-i mezkûreden zimmetinde ol mikdar guriş sahîha-i deyni olduğunu 16) tâyan ikrâr ve i'tirâf edip lakin müdde'î mumaileyh İbrahim Rıfat Bey'in maa adâ verâset-i müdde'âsını bilmem deyu 17) inkâr edicek müdde'î-i mûmâileyh İbrahim Rıfat Bey'den ber-vech-i meşrûh müdde'âsına mutâbık beyyine taleb olunduk da her 18) biri udûl-i âhar-ı ricâl-i müsliminden ve şahs-ı mezbûreyi hayatında ârifân olan medîne-i Trabzon'da Eksotha 19) Mahallesinden Hacı Osmanoglu Yakup Ağa ibn Ali ve Tekfur Çayırı Mahallesinden Hacı Tufanzâde Hacı Zühdü 20) Efendi ibn el-Hac Tufan Efendi nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer' de hâzirân olup eseri'l-iştihâd 21) fi'l-hakîka kabile-i Çerâkise'den Şapsıh kabilesinden müteveffât-ı mezbûre Fatıma Zarife Hânım ibnet Abdullah bin Abdurrahman 22) işbu müdde'î mûmâileyh İbrahim Rıfat Bey'in pederi merhum müşarünileyh Rüstem Paşa ibn İbrahim'in hayatında mutekası 23) olup *ol vechile müteveffât-ı mezbûre Fatıma Zarife Hanım'ın verâseti min-ciheti'l-velâ hâzır işbu müdde'î mûmâileyh 24) İbrahim Rıfat Bey'e münhasıra olup bundan başka vâris ve terekesine müstahak âhar kimesnesi olduğu bizim

ma'lûmumuz değildir 25) biz bu hususa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyu her biri müttefiki'l-lafz ve'l-ma'nâ bi'l-muvâcehe ber-nehc-i 26) şer'î edâ-i şehâdet-i şer'îyye ettiklerinde şâhidân-ı mezbûran evvelâ usûl-i mevzû'âsına tatbiken bâ-varaka-i 27) mesture sâlifi'z-zikr Eksotha Mahallesi muhtarı Toykarzâde Mehmed Efendi bin Mustafa ve ihtiyar meclis a'zâsından 28) Subaşıoğlu Emin Efendi ibn Ahmed ve ekl GuşzâdeTahir Efendi ibn Ahmed Tekfur Çayırı Mahallesi imamı [?] 29) Hasan Efendi ibn Ali Efendi ve muhtarı Yoloğlu Hacı Mehmed Efendi ibn Arif nâm kimesnelerden sırren ve bâdehu Eyüp 30) zâde Temel Efendi ibn İsmail Ağa ve Mehmed Efendi ibn Mustafa ve Süleyman Efendi ibn Hacı Mehmed nam kimesnelerden bi'l-muvâcehe alenen 31) lede't-tezkiye adl ve makbûli's-şehâde ettikleri bi'l-ihbâr lede's-şer'î'l-enver zâhir ve müstahak ve şehâdetleri”

VARAK 42-B

32) “hayyızı kabulde muvafik olmağın mücebince müdde'î mûmâileyh İbrahim Rıfat Bey'in verasetine ba'de'l-hükm ve't-tenbih mûmâileyh 33) İbrahim Rıfat Bey yine meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda takrîr-i kelâm ve ta'bîri ani'l-merâm edip mûrisim müteveffât-ı mezbûre 34) Fatıma Zarife Hanım'ın hîn-i vefâtında yanında ve mahal-i sâirede bilcümle terekesini vâzîü'l-yed olanlardan 35) ve zimem-i nâsda olan hukukunu erbâbından ve uhdesinde bulunan bi'l-cümle emlâk ve akâr ile münâza'alı 36) olup taht-ı hükme alınmış ve alınacak emlâkden mütevellid her nevi de'âvînin iktizâ edenler ile mehâkim-i 37) şer'îyye ve nizâmiyenin her bir aksamında bidâyeten ve istinâfen ve temyizen ve i'âdeten ve i'tirâzen ve tashîhen müdde'î ve müdde'î aleyh 38) ve şahs-ı sâlis sıfatıyla taleb ve da'vadan ve muhakeme ve muhâsemeye ve kendi imzasıyla lâyiha ve istid'â tanzîm ve takdîmine ve 39) ihzâriye kat'ına ve şâhid ikâme ve istimâ'ına ve tahlif ve tehâlûfe ve hacz ve protesto vaz' ve fekkine ve leh ve aleyhimde 40) sâdır olacak i'lâmâtın tebliğ ve tebellüğüne ve mevki'i icraya vaz'ına ve bilcümle emlâk ve akarlarının muâmele-i 41) intikaliyelerini üzerime ba'de'l-icrâ tâlibine ve icâreye lâzım gelen icâr kontratosunu tanzîm ve i'tâyâ 42) ve inde'l-hâce tâlibi zuhûrunda semen-i misilleriyle tâlibine kat'iyen bey'e ve kabz-i semene ve makbûzunu bana irsale 43) ve îsâl ve teslime ve bey'-i mezkûru mahalli meclisinde lâzımu'l-huzûr zevât muvâcehesinde takrir ve i'tâ-i senede 44) ve husus-ı mezkûr mütevakıf olduğu umûrun küllîsine ahârı tevkîyle me'zûn olmak üzere tarafımdan 45) vekâlet-i mutlaka-i âmme-i sahîha-i şer'îyye ile hâlâ Brusa merkez tapu kâtibi Tevfik

Beyefendi ibn Şakir Ağa'yı 46) kabulüne mevkûfe vekîl eyledim deyu hatm-i kelâm etmeğin mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâmin min şehr-i 47) Zilhicce-i şerife li-sene semân ve aşer ve selâse mi'e ve elf."

(*müdde'î-i mûmâileyhin pederi müşarünileyh müteveffât-ı mezbureyi mülkünde iken i'tâk eylediği da'va ve şehadetinde zikr olunduğu)

48) Ali Başoğlu Ali Faik Efendi ibn Mehmed Ağa

49) ve Ekşioğlu Ali Ağa ibn Hurşid Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 1

Kabulüne Mevkûf Vekâlet Hücceci (Numara 19)

1) "Fi'l-asl Trâbzon vilâyeti dâhilinde Ordu kazâsının Taşbaşı Mahallesi mütemekkinlerinden Ermeni milletinden 2) iken bundan akdem fevt olan Celcioğlu Hacı Markar veled-i (silik) veled-i Atam'ın verâseti zevce-i 3) metrukesi İrina bint Şarlo ve sulbî kebîr oğlu Aleksan ve sulbiye kebîre kızı Katrina'ya münhasıra olduğu 4) bi'l-ihbâr lede's-şer'î'l-enver zâhir ve mütehakkık olduktan sonra verese-i mezbûrûndan olup şahsı ta'rif-i 5) şer'î ile muarrefe olan bint-i kebîre merkûme Katrina medîne-i mezkûrede hükümet konağında mahkeme-i 6) istinafa mahsus odada ma'kûd meclis-i şer'î hatîrde takrir-i kelâm ve ta'bîri ani'l-merâm edip mûrisimiz 7) babam müteveffâ-i merkûm Hacı Markar'dan benimle verese-i mezkûresine irsen intikâl eden sâlifî'z-zikr 8) Taşbaşı Ermeni Mahallesinde vaki beyne'l-ahâli ve'l-cîrân ma'lûmu'l-hudûd bir bâb hane maa bahçenin 9) muâmele-i intikâliyesi ba'de'l-icrâ benim hisse-i irsiyemi tâlibi zuhûrunda semen-i misliyle talibine bey'-i bât-ı 10) sahih-i şer'î ile bey'e ve kabz-ı semen ve bedele ve makbuzunu bana makbûzunu bana irsale ve îsâl ve teslime ve bey'-i mezkûru lâzımı'ı 11) huzûr zevât muvâcehesinde takrir ve i'tâ-i senede ve muâmele-i nizâmiyesini icraya ve inde'l-hâce menzil-i 12) mezkûrdan dolayı da'va zuhur ederse lâzım gelenler ile mehâkim-i şer'iiye ve nizâmiyenin her bir aksamında 13) bidâyeten ve istinâfen ve temyizen ve i'âdeten ve i'tirâzen ve taleb ve davaya ve muhâkeme ve muhâsemeye ve kendi 14) imzasıyla lâyiha ve istid'â tanzîm ve takdimine ve ihzâriye kat'ına ve şâhid ikâme ve istimâ'ına ve yemin teklif 15) ve kabulüne ve hacz ve protesto vaz' ve fekkine ve ibraya ve leh ve aleyhimde sâdır olacak i'lâmâtın 16) tebliğ ve tebellüğüne ve mevki icraya vaz'ına ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllisine ahârı tevkîyle 17) me'zûn olmak üzere tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i

sahîha-i şer'îyye ile hâlâ Ordu kasabasında mukime 18) validem zevce-i merkûme İrina bint Şarlo'yu kabulüne mevkûfe vekîl ve nâib münâb nasb ve tayin eyledim 19) deyu hatm-i kelâm etmeğin mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' min şehr-i Zilhicce-i şerife li-sene 20) semân ve aşer ve selâse mi'e ve elf."

21) Da'va vekillerinden Bağos Efendi veled-i Ohan

22) ve Tuzluçeşme muhtarı Dimitri Kandalanidi veled-i Pandeli

23) ve İskenderpaşa Mahallesinden Pavli veled-i Ceyovanni

VARAK 43-A

Kayıt No: 1

Vekâlet Hücçeti (Numara 20)

1) "Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trâbzon nevâhîsinden Yomra nâhiyesine tabi Kan karyesi mütemekkinlerinden 2) ve tebaa Devlet-i Aliyye'nin Ermeni milletinden iken bundan beş mâh mukaddem fevt olan Ermiyeoğlu Zadik 3) veled-i Arakil veled-i Atam'ın veraseti zevce-i metrukesi Aveskir bint Karabet ve sulbî kebîr oğulları Karabet ve Artom 4) ve sulbiye-i kebire kızları Lisek ve Bağabet ve Serik ve Anna'ya münhasıra olduğu bi'l-ihbâr lede's-şer'i'l-enver 5) zâhir ve mütehakkık olduktan sonra verese-i mezbûrûndan olup şahısları ta'rîf-i şer'î ile muarrefeler olan benât-ı merkûmândan 6) Lisek ve Boğabet'ten her biri medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i şer'î şerif-i enverde medîne-i mezkûre mahallâtından 7) İmaret Mahallesi ahalisinden Hacı Ali Efendizâde Edhem Efendi ibn el-Hac Ali Efendi mahzarında takrir-i kelâm ve ta'bîri ani'l-merâm 8) edip sâlifî'z-zikr Kan karyesinde vâki beyne'l-ahâli ve'l-cîrân ma'lûmu'l-hudûd iki kıt'a findık 9) bahçelerini babamız ve murisimiz müteveffâ-i merkûm Zadik sağlığında her birimize ayrı ayrı senedler mücebince 10) bize bey' ve teslim bizler dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve kabul edip ol vechile yedimize şîrâ'en mülk ve hakkımız 11) olmağla bu kere karındaşlarımız Karabet ve Artom'dan her birleri müdahale ve taârruz eder olmalarıyla merkûmân 12) ile mehâkim-i şer'îyye ve nizâmiye ve cezâiyenin her birinde bidâyeten ve istinâfen ve temyizen ve i'âdeten ve i'tirâzen ve 13) taleb ve davaya ve muhâkeme ve muhâsemeye ve kendi imzasıyla lâyiha ve istid'â tanzîm ve takdimine ve ihzâriye 13) kat'ına ve zarar ve ziyan da'vasına ve şâhid ikâme ve istimâ'ına ve ehl-i hibre ve mümeyyiz ve hâkim nasb 14) ve tayinine ve hacz ve

protesto vaz' ve fekkine ve tahlif ve tehalüfe ve sulh ü ibraya ve leh ve aleyhimizde sadır olacak 15) i'lâmâtın teblîğ ve tebellüğüne ve mevki icraya vaz'ına velhâsıl husûsat-ı mezkûrenin mütevakkıf 16) olduğu umûrun küllisine tarafımızdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile hâlâ mûmâileyh Edhem Efendi'yi 17) vekîl ve nâib münâb nasb ve tayin eyledik dediklerinde gıbbe't-tasdîkı's-şer'î mâ-vaka'a bi't-taleb 18) ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' min şehr-i Zilhicce-i şerife li-sene semân ve aşer ve selâse mi'e ve elf."

19) Karye-i mezkûrdan Lisek Kirkor veled-i Vartuvan

20) ve Kalafka karyesinden Ermiyeoğlu Arvaşın veled-i Kalos ve gayrihum

Kayıt No: 2

Vesâyet Hüceti (Numara 21)

1) "Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trâbzon mahallâtından Boztepe-i Bâlâ Mahallesinde sâkin iken bundan akdem 2) vefât eden Kuruoğlu Mikdad Efendi ibn Abdullah'ın sulbiye-i sagîre kızı Emine'nin babası müteveffâ-i mezbûrdan 3) mevrûs malını hıfz ve hirâset ve umurunu tesviye ve rû'yete kıbel-i şer'den vasî nasb ve tayin olunmak ehem ve elzem 4) olduğu ecilden sagîre-i mezbûrenin validesi olup emanet ile ma'rufe ve istikâmet ile mevsûfe 5) ve her vechile vesâyet uhdesinden gelmeye kâdire idiği zeyl-i vesikada muharreru'l-esami müslimîn ihbarlarıyla 6) lede's-şer'î'l-enver zâhir ve mütehakkık olan işbu bâisetü'l-kitâb Zakire Hatun ibnet Abdurrahman sagîre-i 7) mezbûrenin vakt-i rüşd ü sedâdına değin babası müteveffâ-i mezbûrdan mevrûs malını hıfz u hirâsete 8) umurunu tesviye ve rû'yete kıbel-i şer'den vasî nasb ve tayin olundu da ol dahi vesâyet-i mezkûreyi kabul 9) ve hıdmet-i lâzımesini kemâ-yenbağı edâya taahhüd ve iltizâm etmeğin mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâmin 10) aşer min şehr-i Zilhicce-i şerife li-sene semân ve aşer ve selâse mi'e ve elf."

11) Muhtarı Kuru Mehmedoğlu Süleyman

12) ve ihtiyar-ı meclis a'zâsından İbrahim

13) ve a'zâ-yı mezkûrdan Hüseyin Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 3

İzin Hüceti (Numara 22)

1) “Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trâbzon mahallâtından Boztepe-i Bâlâ Mahallesi ahalisinden Kuruoğlu müteveffâ-i Mikdad Efendi 2) ibn Abdullah’ın sulbiye sagîre kızı Emine’nin tesviye-i umûruna bâ-hüccet-i şer’î vasî-i mensûbesi validesi zâtî ta’rif-i 3) şer’î ile muarrefe olan Zakire Hatun ibnet Abdurrahman medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i şer’î şerîf-i enverde 4) takrir-i kelâm ve ta’biri ani’l-merâm edip medîne-i mezkûreye merbut Çukur Çayır karyesinde kâin beyne’l-ahâli ve’l-cîrân ma’lûmu’l 5) hudûd eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmire bir kıt’a tarla ve bir bâb mülk menzil müşerref-i harab ve mâ’il-i türâb olup 6) gallesi me’ûnete kifâyet etmeyip alâ-hâlihi terk olunur ise bi’l-küllîye münhedim olacağından ve bir taraftan eşcârı 7) dahi kuruyup telef olacağından başka verese-i kibar dahi kendi hisse-i şâyi’âlarının âhara bey’ murâd eder olmalarıyla 8) sagîre-i mezbûrenin hisse-i şâyi’ası ibkâ olunur ise muahharan bey’inde kıymetine noksan terettüp edeceğinden sagîre-i 9) mezbûrenin hisse-i şâyi’ası-i mezkûresi ve verese-i kibar hisse-i şâyi’alarıyla ma’an semen ve bedel-i misilleriyle âhara bey’ olunup 10) esmân-ı hâsılası ırbah ve ıstirbâh olunmak sagîre-i mezbûre hakkında min-küllî’l vüçûh enfa’ ve evlâ olmağla sagîre-i 11) mezbûrenin hisse-i şâyi’ası semen ve bedel-i misliyle ma’an âhara bey’e kıbel-i şer’den bana izin verilmek bi’l-vesâye 12) muradımdır dedik de vasî-i mezbûre Zakire Hatun’un takrir-i meşrûhu vakı’a mutâbık ve nefsi’l-emre muvâfık ve ber-vech-i 13) muharrer sagîre-i mezbûre hakkında enfa’ ve evlâ idüğü sâlifî’z-zıkr Çukur Çayır karyesinden Türkmenoğlu 14) Yakup bin Süleyman ve İbişoğlu İbrahim bin Abdullah ve sair sikât-ı sahîhatü’l-kelimât müslimînin 15) meclis-i şer’de alâ tarîkı’ş-şehâde ihbârlarıyla tahakkuk etmiş ve sâlifî’z-zıkr Çukur Çayır karyesi 16) muhtarı ve ihtiyar meclis a’zâları ve ahâli-i saire mühürleriyle memhur i’tâ olunan bir kıt’a”

VARAK 43-B

17) “şehâdetnâme’den dahi müsteban olmağla bu surette sagîre-i mezbûrenin emlâk ve arazi-i mezkûrlarda 18) olan hisse-i şâyi’ası semen ve bedel-i misilleriyle ber-vech-i muharrer âhara bey’e dahi vasiye-i mezbûre Zakire Hatun’a 19) izn verilmeğın mâ vaka’a bi’t-taleb ketb olundu. Fi’l-yevmi’s-sâmin aşer min şehr-i Zilhicce-i şerife li-sene 20) semân aşer ve selâse mi’e ve elf.”

21) Abdi Ağazâde Mehmed Ağa bin Abdi Ağa

22) ve Ekşioğlu Ali Ağa ibn Hurşid Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 1

İzin Hüceti (Numara 23)

1) “Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trâbzon mahallâtından Eksotha Mahallesi ahalisinden 2) iken bundan akdem vefât eden Ekl Guşzâde Hacı Necib Efendi ibn Mehmed [?] 3) mecnun kızı Hacı Hatun’un tesviye-i umûruna bâ-hüccet-i şer’iyye vasî-i mensûbesi li-ebeveyn kız karındaşı 4) mu’arrefet’üz-zât Serhat Hatun ibnet el-Hac Necib Efendi ile yine mahalle-i mezkûrda sâkin iken bundan 5) akdem vefât eden Hacı Şükrü Efendi ibn el-Hâc Necip’in sulb-i sagîre kızı Hasibe’nin tesviye-i umûruna 6) bâ-hüccet-i şer’iyye vasî-i mensûbesi validesi mu’arrefet’üz-zât Asiye Hatun ibnet İsmail’den her biri medîne-i 7) mezkûre mahkemesinde meclis-i şer’î şerîf-i enverde her biri takrir-i kelâm ve ta’biri ani’l-merâm edip vasîleri olduğum 8) sagîre-i mezbûre ile mecnûne-i mezbûrenin babaları müteveffiyân-ı merkûmândan mevrûs sâlifî’z-zikr Eksotha 9) Mahallesinde vaki beyne’l-ahâli ve’l-cîrân ma’lûmu’l-hudûd bir bâb kahvehane müşerref-i harab ve mâ’il-i türâb 10) olup gallesi me’ûnete kifâyet etmediğinden başka alâ-hâlihi terk olunur ise bi’l-küllîye münhedim 11) olacağından sagîre-i mezbûre ile mecnûne-i mezbûrenin hisseleri ibkâ olunur ise haklarında gadr-i 12) küllî olacağından hisse-i mezkûrelerin dahi semen-i misliyle ahara bey’ olunması için kıbel-i şer’den bize izin 13) verilmek matlubumuzdur deyu bi’l-vesâye eyledikleri takrirleri vakı’a mutâbık ve nefsi’l-emre muvâfık ve zikri 14) âtî bey’ dahi sagîre-i mezbûre ile mecnûne-i mezbûrenin haklarında enfa’ ve evlâ idüğü Çubukçuzâde 15) Hüsnü Efendi ibn Hüseyin Efendi ve Ağa Tufanzâde Rasim Efendi ve ibn Tufan Ağa’dan her biri meclis-i şer’de 16) alâ tarîkî’ş-şehâde haber vermeleriyle zâhir ve mütehakkık ve Mahallesi imam ve muhtar ve ihtiyar meclis a’zâları tarafından 17) verilen bir kıt’a şehâdetnâme’den dahi müsteban olmağın bu surette kahvehane-i mahdûd-ı mezkûrda 18) olan sagîre-i mezbûre ile mecnûne-i mezbûrenin hisse-i şâyi’aları semen-i misliyle ma’an tâlibine ber-vech-i muharrer bey’e 19) kıbel-i şer’den vasîleri Serhat ve Asiye Hatunlara izin verilmeğın mâ-vaka’a bi’t-taleb ketb olundu. 20) Fi’l-yevmi’s-sâmin aşer min şehr-i Zilhicce-i şerife li-sene semân aşer ve selâse mi’e ve elf.”

21) Ekl Guşzâde Tahir Efendi ibn Ahmed Efendi

22) ve İsmail Ağa ibn Ahmed

23) ve Ahmed Ağa ibn Hasan Efendi ve gayrihum

Kayıt No: 2

Vesâyet Hücleti (Numara 24)

1) “Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trabzon’a merbut İsteli karyesinde iken bundan akdem vefât eden 2) Sadullahoğlu Kamil bin Hüseyin bin Mehmed’in sulbiye sagîre kızları Hatuncuk ve Asiye’nin babaları müteveffâ-i mezbûrdan 3) mevrûs mallarını hıfz u hirâset ve emrlerini tesviye ve rü’yete kıbel-i şer’den bir vasî nasb u tayin olunmak ehem 4) ve elzem olduğu ecilden sagîretân-ı mezbûretanın valideleri olup emânet ile mârûfe ve istikâmet 5) ile mevsûfe ve her vechile vesâyet uhdesinden gelmeye kâdire idüğü zeyl-i vesikada muharreru’l-esâmi müslimîn 6) ihbarlarıyla lede’ş-şer’i’l-enver zâhir ve mütehakkık olan işbu bâisetü’l-kitâb Saliha Hatun ibnet Yusuf 7) sagîretân-ı mezbûretanın babaları müteveffâ-i mezbûrdan mevrûs mallarını hıfz ve hirâsete ve emrlerini tesviye 8) ve rü’yete kıbel-i şer’den vasî nasb ve tayin olunduk da ol dahi vesâyet-i mezkûreyi kabul ve hıdmet-i lâzimesini 9) kemâ-yenbağî edâya taahhüd ve iltizâm etmeğin mâ vaka’a bi’t-taleb ketb olundu. Fi’l-yevmi’s-sâmin min şehr-i Zilhicce-i şerife 10) li-sene semân aşer ve selâse mi’e ve elf.”

11) Karye-i mezkûr muhtarı Çakıroğlu Osman bin Mustafa

12) ve ihtiyar meclis a’zâsından Ali Rıza bin Osman

14) ve a’zâ-yı mezkûrdan Abdülhalim bin Mehmed ve gayrihum

Kayıt No: 3

Vekâlet Hücleti (Numara 25)

1) “Husus-ı âti’l-beyânın bi’l-iltimâs mahallinde istimâ’ ve ketb ve tahrir cânib-i şerî’at-ı garrâdan me’zûnen irsâl 2) olunan Kâtip Abdullah Efendi ibn el-Hâc Mehmed Efendi merkez-i vilâyet olan medîne-i Trâbzon mahallâtından Debbağhâne 3) Mahallesinde kâin Beşezâde müteveffâ-i Hacı Mehmed Yazıcı’nın menziline varıp cerîde-i şer’de mazbûtü’l-esâmî müslimîn 4) huzurlarında akd-i meclis-i şer’î âlî ettikte medîne-i mezkûrenin Çarşı Mahallesi ahalisinden iken bundan 5) akdem vefât eden Hacı Hüseyinzâde Hacı Beşe ibn el-Hac Hasan Efendi ibn Abdullah’ın verâseti sulbiye kebire kızları 6) Güler ve Zehra ve Hediye Hatunlar ve li-ebeveyn er karındaşı el-Hac Hâfız Ali Efendi ve li-ebeveyn kız karındaşı Fatıma 7) Hatun’a münhasıra bâdehu Hacı

Hâfız Ali Efendi dahi vefât edip verâseti zevcesi Gül Hânım ve sulbî kebir oğulları 8) Şakir Kapudan ve Hasan ve Celal ve Hüseyin efendiler ve sulbiye kebir kızları Nesime ve Mürüvvet Hatunlara münhasıra ve bâdehu 9) Fatıma Hatun dahi vefât edip verâseti sadriye-i kebir kızları Aîşe ve Kadın ve Azize Hânımlar ibnet Hacı Mahmud 10) ve li-ebeveyn er karındaşı oğulları mezburun Şakir Kapudan ve Hasan ve Celal ve Hüseyin evlâd-ı el-Hâc Hâfız 11) Ali Efendi ve İbrahim Efendi ibn Emin Ağa'ya münhasıra olduğu bi'l-ihbâr lede's-şer'î'l-enver zâhir ve mütehakkık olduktan sonra”

VARAK 44-A

12) “verese-i mezbûrûndan olup menzil-i mezkûrda sâkinler ve zâtları ta'rîf-i şer'î ile muarrefeler mezbûrât Aîşe 13) ve Azize Hatunlar meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda mahalle-i mezkûre ahalisinden Beşezâde Haşim Efendi ibn el-Hâc Mehmed 14) Yazıcı mahzarında takrir-i kelâm ve ta'bîri ani'l-merâm edip murisimiz müteveffâ-i evvel mezbûr Hacı Beşe'den bizimle 15) verese-i saire-i mezkûresine irsen intikâl eden sâlifî'z-zikr Çarşı Mahallesinde vâki bir bâb mülk 16) menzil ile medîne-i mezkûre çarşısında Derviş Alioğlu Han demekle ma'rûf bir bâb han ile 17) ittisâlinde vaki ma'lûmu'l-hudûd dekâkîn ile medîne-i mezkûre çarşısında vaki sâir bi'l-cümle emlâkin 18) muâmele-i intikaliyeleri üzerlerimize ba'de'l-icrâ emlâk-i mezkûrelere müdâhale ve taârruz edenler ile mehâkim-i 19) şer'îyye ve nizâmiyenin her bir aksamından bidâyeten ve istinâfen ve temyizen ve i'âdeten ve i'tirâzen ve tashîhen taleb 20) ve davaya ve muhâkeme ve muhâsemeye ve kendi imzasıyla lâyiha ve istid'â tanzîm ve takdimine ve ihzâriye kat' 21) ve kabulüne ve şâhid ikâme ve istimâ'ına ve tahlif ve tehalûfe ehl-i hibre ve mümeyyiz ve hâkim nasb ve tayinine ve leh ve aleyhimizde 22) sadır olacak i'lâmâtın teblîğ ve tebellûğüne ve mevki-i icraya vaz'ına ve emlâk-i mezkûrede olan 23) hisse-i irsiye-i şayiâlarımızı semen-i misilleriyle tâlibine bey'-i bât-ı sahih-i şer'î ile bey'e ve kabz-ı semene ve makbuzunu 24) bize irsal ve îsâle ve teslime ve bey'-i mezkûru lâzımu'l-huzûr zevât muvacehesinde takrir ve i'tâ-i senede 25) ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllisine âharı tevkîyle me'zûn olmak üzere tarafımızdan vekâlet-i 26) âmme-i mutlaka-i sahiha-i şer'îyye ile mûmâileyh Haşim Efendi'yi vekîl ve nâib münâb nasb ve tayin eyledik dediklerinde 27) mukırrât-ı mezbûrât Aîşe ve Kadın ve Azize Hatunları bi'l-cümle sâdır olan kelimât-ı meşrûhalarında 28) vekil-i mûmâileyh Haşim Efendi vicahen tahkik ve şifahen tasdik eylediklerini kâtibi mûmâileyh mahallinde 29) ketb ve tahrîr ve ma'an ümenâ-i şer'le

meclis-i şer'î gelip alâ vukûhi inhâ ve takrir etmeğin mâ-vaka'a bi't-taleb 30) ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâmin aşer min şehr-i Zilhicce-i şerife li-sene semân ve aşer ve selâse mi'e ve elf."

31) Didebânzâde Hacı Ali Efendi ibn Hasan

32) ve Bakizâde İsmail Efendi ibn Osman ve

33) Beşezâde Ahmed Efendi ve gayrihum

Kayıt No: 1

Vekâlet Hücleti (Numara 26)

1) "Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trâbzon nevâhîsinden Tonya nâhiyesine tabi Mesopliya karyesi ahalisinden olup 2) merkez-i vilâyet olan medîne-i Trabzon'da hükümet konağı tahtında Ali Osman Efendi kahvehanesinde misâfîren 3) sâkin Çalıkoğlu Hacı Ömer Ağa ibn Ahmed Ağa bin Abdullah medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i şer'î şerif-i enverde 4) hükümet konağı karşısında arzuhalci esnafından Kadızade Salih Efendi ibn Mehmed Efendi mahzarında 5) takrir-i kelâm ve ta'bîri ani'l-merâm edip medîne-i mezkûrenin Şirin Hatun Mahallesi ahalisinden Şakir Ağazade 6) İsmail Bey ve Tonya nâhiyesinin Vamenli karyesinden Koçkarzâde Musa Efendi ve Parkozmanli karyesinden 7) Kadızade Mehmed Efendi ve Çalıkoğlu Ahmed Ağa ve sair ma'lûmu'l-esâmi kesân zimmetlerinde bâ-sened ve bâ-defter 8) bi'l-cümle alacaklarımı medyunlardan mehâkim-i şer'îyye ve nizâmiye ve ticâriye'nin her bir aksâmında bidâyeten ve istinâfen 9) ve temyizen ve i'âdeten ve i'tirâzen ve müdde'î ve müdde'î-aleyh ve şahs-ı sâlis sıfatıyla taleb ve davaya ve muhâkeme ve muhâsemeye 10) ve kendi imzasıyla lâyiha ve istid'â tanzîm ve takdimine ve ihzâriye kat' ve kabulüne ve şâhid ikâme ve istimâ'ına 11) ve yemin teklif ve kabulüne ve hacz ve protesto vaz' ve fekkine ve mümeyyiz ve hâkim ve ehl-i hibre nasb ve tayinine ve sulh ve ibrâya 12) leh ve aleyhimde sâdır olacak i'lâmâtın teblîğ ve tebellüğüne ve mevki-i icraya vaz'ına ve husus-ı mezkûr mütevakkıf 13) olduğu umûrun küllisine tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i şer'îyye ile mûmâileyh Salih Efendi'yi vekîl 14) ve nâib münâb nasb ve tayin eyledim dedikte gibbe't-tasdîkı's-şer'î mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu 15) Fi'l-yevmi's-sâmin aşer min şehr-i Zilhicce-i şerife li-sene semân ve aşer ve selâse mi'e ve elf."

16) Abdi Ağazade Ahmed Ağa ibn Abdi Ağa

17) ve Ekşioğlu Ali Ağa ibn Hurşid Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 2

Vesâyet Hüceti (Numara 27)

1) “Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trabzon’a merbut Ksarne karyesinde iken bundan akdem vefât 2) eden Bazizade Mehmed Efendi ibn Mustafa Ağa ibn Abdullah’ın sulbî sagîr oğlu Mustafa’nın babası müteveffâ-i 3) mezbûrdan mevrûs malını hıfz ve hirâset ve umurunu tesviye ve rû’yete kıbel-i şer’den bir vasî nasb ve tayin 4) olunmak ehem ve elzem olduğu ecilden sagîr-i mezbûrun validesi olup emânet ile mârûfe ve istikâmet 5) ile mevsûfe ve her vechile vesâyet uhdesinden gelmeye kâdire idüğü zeyl-i vesikada muharreru’l 6) esâmi müslimîn ihbârlarıyla lede’s-şer’i’l-enver zâhir ve mütehakkık olan işbu bâisetü’l-kitâb Kadıncık 7) Hatun ibnet Ahmed Ağa sagîr-i mezbûrun vakt-i rüş ü sedâdına değin babası müteveffâ-i mezbûrdan 8) mevrûs malını hıfz ve hirâsete ve umûrun tesviye ve rû’yete kıbel-i şer’den vasî nasb ve tayin olunduk da 9) ol dahi vesâyet-i mezkûreyi kabul ve hıdmet-i lâzimesini kemâ-yenbağî edâya taahhüd ve iltizâm etmeğın 10) mâ vaka’a bi’t-taleb ketb olundu. Fi’l-yevmi’t-tâsi aşer min şehr-i Zilhicce-i şerife li-sene semân aşer ve selâse mi’e ve elf.”

11) Abdullahoğlu Mustafa Ağa ibn Hasan

12) ve Abdullahoğlu Süleyman bin Hasan ve gayrihum

VARAK 44-B

Kayıt No: 1

Vesâyet Hüceti (Numara 28)

1) “Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trabzon’a merbut Ksarne karyesi ahalisinden iken bundan akdem vefât eden Bazizade 2) Mehmed Ali Efendi ibn Mustafa Ağa ibn Abdullah’ın sulbî sagîr oğlu Mustafa’nın tesviye-i umûruna bâ-hüccet-i şer’iyye vasi-i mensûbesi 3) validesi zâtı ta’rîf-i şer’î ile muarrefe olan Kadıncık Hatun ibnet Ahmed Ağa medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i şer’î 4) şerif-i enverde takrir-i kelâm ve ta’bîri ani’l-merâm edip karye-i mezkûrede kâin beyne’l-ahâli ve’l-cîrân ma’lûmu’l-hudûd 5) eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmire bir kıt’a tarla ile

derûnunda mebnî bir bâb mülk menzil müşerref-i harab ve mâ'il-i türâb olup 6) gallesi me'ûnete kifâyet etmeyip alâ-hâlihi terk olunur ise bi'l-külliye münhedim olacağından ve bir taraftan üzerinin eşcârı 7) kuruyup telef olacağından başka verese-i kibar dahi kendi hisse-i şâyi'âlarını âhara bey' murâd eder olmalarıyla 8) sagîr-i mezbûrun hisse-i şâyi'ası ibkâ olunur ise muahharan bey'inde kıymetine noksan terettüp edeceğinden sagîr-i mezbûrun 9) hisse-i şâyi'ası ve verese-i kibâr hisse-i şâyi'alarıyla ma'an semen ve bedel-i misilleriyle âhara bey' olup esmân-ı hâsılası 10) ırbah ve istirbâh olunmak sagîr-i mezbûr hakkında min-küllî'l-vücûh enfa' ve evlâ olmağla sagîr-i mezbûrun hisse-i şâyi'ası 11) semen ve bedel-i mislileriyle ma'an âhara bey'e kıbel-i şer'den bana izin verilmek bi'l-vesâye muradımdır dedik de vasî-i mezbûre 12) Kadıncık Hatun'un takrir-i meşrûhu vâkıa mutâbık ve nefsi'l-emre [muvafık] ve ber-vech-i muharrer sagîr-i mezbûr hakkında enfa' ve evlâ 13) idüğü sâlifi'z-zikr Kisarne karyesinden Abdullahoğlu Mustafa Ağa ibn Hasan ve Abdullahoğlu Süleyman bin Hasan 14) ve sair sikât-ı sahîhatü'l-kelimât müslimînin meclis-i şer'de alâ tarîkı'ş-şehâde ihbârlarıyla tahakkuk etmiş ve sâlifi'z-zikr 15) Kisarne karyesi muhtarı ve ihtiyar meclis a'zâları ve ahâli-i sâire mühürleriyle memhur i'tâ olunan bir kıt'a 16) şehâdetnâme'den dahi müsteban olmağla bu surette sagîr-i mezbûrun emlâk ve arazi-i mezkûrlarda olan hisse-i 17) şâyi'ası semen ve bedel-i misilleriyle ber-vech-i muharrer âhara bey'e dahi vâsiye-i mezbûre Kadıncık Hatun'a izn verilmeğın mâ-vaka'a 18) bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi't-tâsi aşer min şehr-i Zilhicce-i şerife li-sene semân aşer ve selâse mi'e ve elf."

19) Abdullahoğlu Alican bin Süleyman

20) ve Abdullahoğlu Mahmud bin Mustafa ve gayrihum

Kayıt No: 2

İsbât-ı Vesâyet Hüceti (Numara 29)

1) "Fi'l-asl Trâbzon vilâyeti dâhilinde Gümüşhane sancağının Kurum karyesinden olup sancak-ı mezkûr maden 2) müdürü iken bundan on sene mukaddem vefât eden İbrahim Efendi ibn Murtaza Efendi ibn Abdullah'ın sadriye-i kebire kızı ve 3) ber-vech-i âtî vârisi olduğunu iddia eden zâtı tarif-i şer'î ile muarrefe olan Hediye Hânım ibnet İbrahim Efendi tarafından 4) zikri âtî hususta vekil-i müseccel-i şer'îsi dava vekillerinden Lazar Efendi veled-i Yuvar medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i 5) şer'î şerif-i enverde müteveffâ-i mezbûrun zikri âtî vechile medyunu olan

medîne-i mezkûre mahallâtından Hoca Halil 6) Mahallesi ahalisinden Abdi Ağazade Mehmed Ağa ibn Abdi Ağa mahzarında üzerine da'va ve takrîr-i kelâm edip müteveffâ-i 7) mezbûr İbrahim Efendi ibn Murtaza ibn Abdullah müvekkilem mezbûre Hediye Hanım'ın babası olup vefât ettikte verâseti 8) sulbiye-i kebire kızı müvekkilem mezbûre ile medîne-i Trabzon'a merbut Hasdigoz karyesinde sâkine zevce-i menkûha-i metrukesi 9) Gülahmer Hatun ibnet [?] Mustafa Ağa'ya münhasıra olup bunlardan başka vâris ve terekesine müstahak âhar kimesnesi 10) olmayıp mesele-i mirasları dahi sekiz sehimden olup sihâm-ı mezkûreden bir sehmi zevce-i mezbûre Gülahmer Hatun'a 11) ve baki yedi sehmi dahi sulbiye-i [kebire] kızı müvekkilem mezbûre Hediye Hatun'a isabeti tahakkukundan sonra müteveffâ-i mezbûr İbrahim 12) Efendi'nin hayatında ile'l-vefât mezbûr Mehmed Ağa zimmetinde cihet-i karz'dan alacak hakkı olan otuz iki guruşu 13) kıbeli'l-ahz ve'l-istîfâ vefât etmekle sual olunup meblağ-ı mezkûrdan mesele-i mirasları vechile müvekkileme isâbet 14) eden yirmi sekiz guruşu müvekkileme izafetle bana edâ ve teslime medyûn mezbûr Mehmed Ağa'ya kıbel-i şer' den tenbih olunmak bi'l-vekâle 15) matlubumdur deyu ba'de'd-da'vâ ve's-suâl ol dahi cevâbında müteveffâ-i mezbûr İbrahim Efendi hayatında ile'l-vefât 16) zimmetinde cihet-i merkûmeden ol mikdar gurusu sahihan deyni olduğunu tâyian ikrâr ve itiraf edip lakin vekil-i merkûm 17) Lazar Efendi'nin maa adâ verâset müdde'âsını bilmem deyu inkâr edicek vekil-i merkûm Lazar Efendi'den ber-vech-i meşrûh müdde'âsına 18) mutâbık beyyine talep olunduk da her biri udûl-i ahar-ı ricâl-i müsliminden ve sâlifi'z-zikr Hasdigos karyesi ahalisinden olup 19) eşhas-ı mezbûretân bi'l-ma'rifeti's-şer' iyye ârifân olan sâlifi'z-zikr Hasdigos karyesi ahalisinden Celâb Osman 20) bin Ahmed ve Celaboğlu Osman bin Hasan nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzirân olup eseri'l-iştihâd fi'l-hakîka 21) müteveffâ-i mezbûr İbrahim Efendi bin Murtaza Efendi ibn Abdullah vekil-i merkûm Lazar Efendi'nin müvekkilesi zâtı ma'lûmumuz olan Hediye Hanım'ın 22) babası olup vefât ettik de verâseti sulbiye-i sahîha-i kebire kızı müvekkile-i mezbûre Hediye ile sâlifi'z-zikr Hasdigos karyesinde 23) sâkine kezâlik zâtı ma'lûmumuz olan zevcesi Gülahmer Hatun ibnet [?] Mustafa Ağa'ya münhasıradır bunlardan başka ırs ve 24) terekesine müstahak âhar kimesnesi olduğu bizim ma'lûmumuz değildir biz bu hususa bu vech üzere şâhidleriz şehadet dahi ederiz deyu her biri 25) müttefikî'l-lafz ve'l-ma'nâ edâ-i şehadet-i şer' iyye ettiklerinde şâhidân-ı mezbûretân olan usûl-i mevzû'âsına tatbiken bâ-varaka-i 26) mesture memhûre sâlifi'z-

zıkr Hasdigos karyesi imamı Tahir Efendi ibn Ahmed ve muhtarı Celaboğlu Osman bin Abdullah ve 27) ihtiyar meclis a'zâsından [?] Mehmed bin Ahmed ve Alemdaroğlu Hüseyin bin Şakir ve Hacı Ahmedoğlu Şahin Ağa 28) ibn el-Hac Ahmed nâm kimesnelerden şîrâ ve bâdehu Bakkaloğlu Abdülaziz bin Abdullah ve Koçoğlu Hasan Efendi ibn 29) Salih nâm kimesnelerden bi'l-muvâcehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbûli's-şehâde idükleri bi'l-ihbâr lede's-şer'î'l 30) enver zâhir ve mütehakkık ve şehâdetleri hayyız-ı kabulde vâkıa olmağın mücebince ba'de'l-hükm ve'l-beyyine mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. 31) Fi'l-yevmi'l-hâdî min şehr-i Zilhicce-i şerife li-sene semân aşer ve selâse mi'e ve elf."

32) Ali Başzâde Ali Faik Efendi ibn Mehmed Ağa

33) ve Ekşioğlu Ali Ağa ibn Hurşid Ağa ve gayrihum

VARAK 45-A

Kayıt No: 1

İsbât-ı Vesâyet Hüceti (Numara 30)

1) "Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trâbzon mahallâtından Faroz Mahallesi ahalisinden 2) ve dördüncü ordu-yı hümayununun nişancı taburu efradından iken bundan 3) akdem vefât eden Kethüdaoğlu Hasan bin Yakup bin Abdullah'ın zevcesi ve 4) ber-vech-i âtî vârisesi olduğunu iddia eden zâtı tarif-i şer'î ile muarrefe olan 5) zevce-i menkûha-i metrukesi Nesime Hatun ibnet Çerkes Hasan bin Abdullah medîne-i mezkûre 6) mahkemesinde meclis-i şer'î şerif-i enverde müteveffâ-i mezbûrun zikri âtî 7) vechile medyûnu olan Abdullah Ağazade Mehmed Ağa ibn Abdi Ağa mahzarında üzerine 8) da'va ve takrîr-i kelâm edip müteveffâ-i mezbûr hasan benim zevç-i dâhilim olup 9) vefât ettik de verâseti benimle benden mütevellid sulb-î sagîr oğlu Mehmed'e münhasıra 10) olup bizden başka vâris ve terekesine müstahak âhar kimesnesi olmamağla 11) murisimiz müteveffâ-i mezbûrun hayatında ile'l-vefât mezbûr Mehmed Ağa 12) zimmetinde cihet-i karz'dan alacak hakkı olan on altı guruşu kıbeli'l-ahz 13) ve'l-istîfâ vefât etmekle sual olunup meblağ-ı mezkûrdan mesele-i mirasları 14) vechile bana isâbet eden iki guruşu bana edâ ve teslime medyûn-ı mezbûr 15) Mehmed Ağa'ya kıbel-i şer'îden tenbih olunmak matlubumdur deyu ba'de'd-da'vâ ve's-suâl 16) ol dahi cevâbında müteveffâ-i mezbûr Hasan bin Yakup bin Abdullah ile'l-vefât 17)

zimmetinde cihet-i merkûmeden ol mikdar gurus̃ sahîhan deyni olduğunu tâyian ikrâr 18) lakin müdde'îye-i mezbûrenin mâ adâ verâset müdde'âsını inkâr edicek müdde'î 19) mezbûreden ber-vech-i muharrer müdde'âsına mutâbık beyyine talep olunduk da her biri 20) udûl-i ahar-ı ricâl-i müsliminden ve sâlifi'z-zikr Faroz Mahallesi ahalisinden 21) Devecioğlu Yusuf ibn Osman ve Birincioğlu Mehmed bin Ahmed nâm kimesneler 22) li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzirân olup eseri'l-iştihâd fi'l-hakîka 23) müteveffâ-i mezbûr Hasan bin Yakup bin Abdullah vefât ettik de Çerkez 24) Hasan ile zevce-i mezbûreden mütevellid sulbî sagîr oğlu Mehmed'e münhasıradır 25) bunlardan başka ırs ve terekesine müstahak âhar kimesnesi olduğu 26) bizim ma'lûmumuz değildir biz bu hususa bu vech üzere şâhidleriz 27) şehadet dahi ederiz deyu her biri müttefiki'l-lafz ve'l-ma'nâ edâ-i 28) şehadet-i şer'iyye etmeleriyle şâhidân-ı mezbûretân evvelâ usûl-i 29) mevzû'âsına tatbiken bâ-varaka-i mesture memhûre sâlifi'z-zikr 30) Faroz Mahallesi Alayzâde Hâfız Hüseyin Efendi ibn Hâfız 31) Osman Efendi ve muhtarı Hacı Salihzâde Akif Efendi ibn el-Hâc Salih Ağa 32) ve ihtiyar meclis a'zâsından Ali Efendizâde Mehmed Efendi ibn 33) Abdülhalim Ağa nâm kimesnelerden sırren ve bâdehu Alayzâde Hâfız Sabri Efendi 34) ibn Hâfız Hüseyin Efendi ve Ali Başzâde Ali Faik Efendi nâm kimesnelerden 35) bi'l-muvâcehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbûli'ş-şehâde idükleri 36) bi'l-ihbâr lede'ş-şer'i'l-enver zâhir ve mütehakkık ve şehâdetleri hayyız-ı kabulde 37) vâkıa olmağın mücebince ba'de'l-hükm ve'l-beyyine mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. 38) Fi'l-yevmi's-sâdis min şehr-i Zilkadeti'ş-şerife li-sene 39) semân aşer ve selâse mi'e ve elf."

40) Ekşioğlu Ali ibn Hurşid

41) ve Salih Efendi ibn Osman ve gayrihum

Kayıt No: 2

Yok (Numara 31)

1) "Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trâbzon mahallâtından Saray-ı Atık Mahallesinde Trâbzon maarif 2) müdürü izzetlü Tevfik Bey'in müste'ciren ikâmet buyurdıkları konağında sâkine ve zâtı ta'rif-i 3) şer'le mu'arrefe olan Afife Hânım ibnet Abdullah ibn Abdurrahman meclis-i şer'î şerîf-i enverde 4) mûmâileyh Tevfik Bey hazır olduğu halde takrir-i kelâm ve ta'bîri ani'l-merâm edip Üsküdar 5) mutasarrıfı esbak müteveffâ-i Tursun Paşa'nın Üsküdar mahkeme-i şer'iyyesince isimleri mazbut

6) ve ma'rûf bulunan veresesine ait olduğu halde bazı esbâba mebni Maliye Nezâret-i 7) celîlesinden taht-ı hacze alınıp bunda muamele-i fekkiyesi icra olunan Üsküdar'da 8) İhsaniye Mahallesinde kâin bir taraftan İhsaniye Orta sokağı ve bir taraftan İhsaniye Aşağı 9) sokağı ve bir taraftan müteveffâ-i Lütfullah Efendi vereseleri hânesi ve taraf-ı râbi müteveffâ-i Galip Paşa”

VARAK 45-B

10) “vereseleri hânesi ile mahdûd bir bâb hânesinin bana ve diğer ma'lûmu'l-hudûd bir bâb hâne dahi 11) diğer zevcesi Sadika Hânım üzerine Şûra-yı Devlet kararıyla muâmele-i intikâliyesi der-dest-i 12) icrâdır vâkıa her ikimizin bundan sonra ere varmak ihtimâli olmadığı mülâhazasıyla 13) ve merhum Tursun Paşa'nın müteveffât bir üçüncü zevceden mütevellid mahdumu hâzır mûmâileyh 14) Mehmed Tevfik Paşa isminde bir diğer oğlu mevcûd olduğu bilinmemesiyle veyahut mûmâileyh 15) Tefvik Bey'in âcizlerinden veyahut Sadika Hanım'dan mütevellid olduğu zannedilmesiyle 16) verese kadınlara bir lûtf-ı ale'l-âde olmak üzere sâdır olan karr-ı mezkûrdan 17) gerek bana ve gerek Sadika Hanım'ın evlatları ve hafîdleri mutazarrır olmamış 18) ise de mûmâileyh Tefvik Bey ile çocuklarının hakkı zâyî olmaktadır binâenaleyh 19) şer'en ve kanunen ve gayr-i kâbil-i red ve i'tirâz bulunan mûmâileyha bu hakkını yani uhdeme 20) intikâl edecek hâne-i mahdûd-ı mezkûrdaki hisse-i irsîyesiniz ve tabir-i esahla şu hane 21) mevcûd oldukça hissesi nispetinde mezkûr haneye iştirâkine i'tirâf ve kabul 22) ve terazi-i tarafeyn ile hâsıl olacak îtilâf üzerine hissenin bedel ve kısmetini 23) mûmâileyha te'diye ve tesviye edeceğimi taahhüd ve zâmin oldum deyu tav'en ikrar ve 24) takrir ile hatm-i kelâm etmeğin mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sânî ve'l-işrîn 25) min şehr-i Zilhicce-i şerife li-sene semân aşer ve selâse mi'e ve elf.”

26) Kuzuzâde Mehmed Efendi ibn Rasim Efendi

27) ve Ekşioğlu Ali Ağa ibn Hurşid Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 1

Tatbik Hüceti (Numara 32)

1) “Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trâbzon mahallâtından Kavak Meydanı Mahallesi 2) ahalisinden Zurnacioğlu Mehmed Çavuş ibn Ferhat bin Mehmed medîne-i 3) mezkûre mahkemesinde meclis-i şer'î şerif-i enverde mahalle-i mezkûre

sâkinelerinden 4) olup zâtı ta'rîf-i şer'î ile muarrefe olan Asiye Hatun ibnet Köse 5) oğlu Hasan bin Abdullah mahzarında takrir-i kelâm ve ta'bîri ani'l-merâm edip 6) mezbûre Asiye Hatun'a dört yüz gurus mehr-i müeccel tesmiyesiyle zevce-i 7) menkûha-i medhûlün-bihâm olup lakin beynimizde hüsn-i mu'âşeret olmadığından 8) ben mezbûre Asiye Hatun'u bu kere ber-talâk bâyinen terk ve tatlık eyledim 9) zimmetimde mukarrer ve ma'kûdun-aleyh olan mehr-i müeccel meblağ-ı mezkûr dört yüz 10) gurus ile üç ay on günlük nafakasını dahi bi't-terâhî yüz 11) gurus ki cem'an beş yüz gurusu mezbûre Asiye Hatun'a def ve teslim eylediğim 12) mezbûre Asiye Hatun dahi meblağ-ı mezkûr beş yüz gurusu yedimden ahz 13) ve kabz edip hukûk-ı zevciyete ve meblağ-ı mezkûrun istirdâdına 14) müte'allika da'vadan mezbûre Asiye Hatun'un zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahih-i şer'î 15) ile ibrâ ve iskât ve yine ber-minvâl-i muharrer her birimiz âharın ibrâsını kabul 16) eyledik ve mezbûr Mehmed Çavuş'tan hâsıl ve benden mütevellid on bir yaşında 17) Hüseyin ve sekiz yaşında Mustafa dahi hakk-ı hidânededen sâkıt olduğundan 18) anların dahi nafakalarını talep etmeye hakkım yoktur dedikte mukır-ı mezbûr 19) Mehmed Çavuş bi'l-cümle sâdır olan kelimât-ı meşrûhalarında mezbûre 20) Asiye Hatun vicahen tahkik ve şifahen tasdik etmeğin mâvaka'a 21) bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-işrîn min şehr-i Zilhicceti's-şerife li-sene semân aşer ve selâse mi'e ve elf."

21) Mir Selim Zâde Remzi Efendi

22) ibn Mehmed Efendi

23) ve Buzağılızâde Salih Ağa

24) ibn Osman Ağa ve Abdi Ağazâde Mehmed Ağa

25) ibn Abdi Ağa ve gayrihum

VARAK 46-A

Kayıt No: 1

Vesâyet Hüceti (Numara 33)

1) "Fi'l-asl Trâbzon vilâyeti dâhilinde Gümüşhane sancağının Torul kazâsına tâbi karyesinden olup vilâyet-i merkûme 2) dahilinde Giresun kazâsının Kapu mahallesi mütemekkinlerinden ve Devlet-i Aliyye tebaasının Rum milletinden iken bundan 3) akdem fevt olan Stanyos nam-ı diğer Papazoğlu Adam veled-i Yani veled-i

Atam'ın sulbî sagîr oğlu 4) babası müteveffâ-i merkûmdan mevrûs malını hıfz ve hirâsete umurunu tesviye ve rû'yete kıbel-i şer 'den bir vâsi nasb ve ta'yin 5) olunmak ehem ve elzem olduğu ecilden sagîr merkûmun Tuzla Çeşme mahallesinde mütemekkin ve Devlet-i müşârün-İleyhânın millet-i 6) merkûmesinden validesi olup beynelmilel doğruluk ile mârûfe ve her vechile vesâyet uhdesinden gelmeye 7) kâdire idiği zeyl-i terkîmede murakkemu'l-esâmi kesân ihbarlarıyla lede's-şer'i'l-enver zâhir ve mütehakkık olan 8) işbu Molla bint Nikola sığâr-ı merkûmenin vakt-i rüşd ve seddâdlarına değin babası müteveffâ-i merkûmdan mevrûs 9) malını hıfz ve hirâsete ve emrlerini tesviye ve rû'yete kıbel-i şer' den vasî nasb ve ta'yin olunduk da ol dahi vesâyet-i mezkûreyi 10) kabul ve hıdmet-i lâzimesini kemâ-yenbağî edâya taahhüd ve iltizâm etmeğın mâ-vaka' a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi'r-râbi 11) ve'l-işrun min şehri Zilhicceti's-şerîfe li-seneti semân aşera ve selâse mietin ve elf.”

12) Tuzla Çeşme Mahallesinden Boroğlu lambo veled-i Bor

13) ve Ayvasıl mahallesinden oğlu Nikola

14) veled-i Papaz Bandeli ve gayrihum

Kayıt No: 2

Nafaka Hüccti (Numara 34)

1) “Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trâbzon mahallâtından Boztepe-i Bâlâ mahallesinde 2) sâkine ve zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan Hanımcık Hatun ibnet-i 3) Bekir Canoğlu Ali bin Abdullah medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i şer'î 4) şerif-i enverde vilâyet-i mezkûre dâhilinde Of kazâsının 5) karyesinden olup el-yevm Çömlekçi mu'arrefinde mukîm Yesîroğlu 6) Dursun bin İsmail bin Dursun mehr-i müeccel-i malum-ı tesmiyesiyle hala zevcî 7) dâhilim olup galak-ı murâfıkı başkaca bir mesken-i şer'ide beni iskân 8) etmediğinden başka nafaka ve kisve behâmı defaatle taleb etmiş isem de 10) vermeyip matl ve cevır etmekle kıbel-i şer' den benim için mezbûr Dursun 11) üzerine kadr-i ma'rûf nafaka farz ve takdir olunmak matlubumdur dedikte 12) gibbe't-tasdîkî's-şer'î zevci mezbûr Dursun galak-ı murâfıkı başkaca 13) mesken-i şer'î tedarik edinceye değin mezbûr Dursun üzerine 14) işbu tarih-i vesikadan itibâren zevce-i mezbûre Hanımcık Hatun'a yevmiye 15) altmış paradan şehriyye kırk beş gurus nafaka farz ve takdir olunup 14) meblağ-ı müfrız-i mezkûru harç ve sarfa ve lede'l-iktizâ istidâneye ve inde'z-zafer 15) zevci mezbûr Dursun üzerine rücû'a

mezbûre Hanımcık Hatun'a izin verilmeğın 16) mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu Fi'l-yevmi'l-sâbi ve'l-işrîn min şehr-i Zilhicceti's-şerîfe 17) li-sene semân aşer selâse mietin ve elf."

18) Aya Filippo mahallesinden Hüseyinoğlu Hasan Efendi

19) ibn-i el-hac İsmail

20) ve Küçük Alioğlu Salih

21) ibn-i Abdullah ve gayrihum

Kayıt No: 3

Tatbik Hüceti (Numara 35)

1) "Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trâbzon mahallâtından Kavak Meydan Mahallesi ahalisinden Bilaloğlu Osman bin Mehmed 2) bin Bilal medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i şer'î şerif-i enverde takrir-i kelâm ve ta'bîri ani'l-merâm edip mahalle-i mezkûreden 3) olup gâ'ibetü ani'l-meclis sâkine Hatun ibnet-i Mola Ahmedoğlu Ahmed bin gurus mehr-i müeccel tesmiyesiyle zevce-i 4) menkûha-i medhûl bihâm olup lakin beynimizde hüsn-i mu'âşeret olmadığından ben mezbûre Sakine Hatun'u 5) bu kere bir talâk-ı bâyin ile terk ve tatlik eyledim deyu da'va ikrar ve takrir ile hatm-i kelâm etmeğın 6) mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâdis ve'l işrun min şehr-i Zilhicceti's-şerîfe 7) li-sene semân aşer selâse mietin ve elf."

8) Abdi Ağazâde Mehmed Ağa İbn-i Abdi

9) ve Ekşioğlu Ali Ağa ibn Hurşid Ağa ve gayrihum

VARAK 46-B

Kayıt No: 1

Nefy-i mülk Hüceti (Numara 36)

1) "Husûs-ı âti'l-beyânı bi'l-iltimâs mahallinde istimâ' ve ketb ve tahrir cânib-i şariat-i garrâdan me'zûnen irsâl olunan 2) Kâtip Abdullah Efendi ibn el-Hâc Mehmed Efendi merkez vilâyet olan medîne-i Trabzon mahallâtından mağara Mahallesinde kâin 3) Kara Alioğlu Hüseyin Ağanın menziline varıp cerîde-i şer'de mazbûtü'l-esâmî müslimîn huzurlarında akd-i meclis-i 4) şer'î âli ettikte menzil-i mezkûrda misafiren

sâkine Tonya nâhiyesinin Mesopliya karyesi ahalisinden Canik 5) zâde Hacı Ömer Ağa ibn-i Ahmed bin Mustafa meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda bi-tav'ihâ takrir-i kelâm ve ta'bir ani'l meram edip 6) üzerime lâbis olduğum esvâbdan mâ adâ bana nisbet olunan zimem-i nâ senedde olan kâffe-i alacağı sulb-î 7) sagîre Oğlum Mehmed ile mukkaddemâ vefât eden oğlum Mehmed'in Oğlu Sagîr Ömer'in ale'l-iştirâki's-seviy malları 8) ve mülkleridir ve karyesinde kâin kezalik bana nisbet olunan müceddeden fevkani üç oda ve tahtânî iki 9) oda ve müstemilat sâireye havi mülk menzilin nısfı zevcem Kadın hatun ile Yusuf'un 10) ne nısfı diğeri dahi sigâr oğlum mezbur Mehmed'in malları ve mülkleridir ve yine mezkurda atik fevkani iki 11) oda ve tahtânî aşhâne ve ahur ile bir bab serânder kezâlik oğlum sigâr Mehmed'in müstakilen malı ve mülküdür ve mezkur 12) menziller ve derununda bulunan eşya ve evânî-yi nühâsiyye ve gayr-i nühâsiyye menkul ve gayr-i menkul bi'l-cümle eşya 13) oğlum sigâr mezbur Mehmed ile mukaddemen vefat eden oğlumun oğlu mezbur Ömer'in ale'l-iştirâki's-seviy 14) malları ve mülkleridir Vakfikebir kazâsı çarşısında bana nisbet olunan fevkânî üç oda ve tahtânî 15) bir bab mağaza dahi kezalik oğlum sigâr mezbur Mehmed ile torunum sigâr mezbur Ömer'in ale'l-iştirâki's-seviy 16) malları ve mülkleridir emlak ve akar ve eşya ve zimem-i mezkurlarda benim asla ve kat'â alaka ve medhalim yoktur 17) deyu tâyian ikrar ve i'tirâf eylediğini kâtip mûmâileyh mahallinde ketb ve tahrîr ve me'an mebsût emnâ-i şer'le 18) meclis-i şer'a gelup, alâ vukûhi inhâ ve takrîr etmeğin, ma vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâdis ve'l işrun 19) min şehri Zilhicceti's-şerîfe li-sene semân aşer selâse mietin ve elf."

20) Kadı Şakir Efendi ibn-i Mustafa Efendi

21) Aydınoglu Ali Çavuş ibn-i Salih

22) ve İbrahimoglu [?] efendi ibn-i Hasan Ağa

23) ve Latifoglu Ahmed bin Hasan

Kayıt No: 2

İzin Hüceti (Numara 37)

1) "Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trâbzon mahallâtından Ayvasıl Mahallesi mütemekkinlerinden ve Tebe'a-i Devlet-i Aliyye'nin Ermeni 2) milletinden iken bundan akdem fevt olan Zakaroglu Naşid Ağa veled-i Zakar veled-i Atam'ın sulbî sagîr

oğlu 3) Zakar ve sulbiye sagîre kızları Ermeniya ve Zavara'nın tesviye-i emirlerini bâ hüccet-i şer'î vasî mensûbeleri valideleri 4) ma'rifetü's-şahsî Mihro'ya bint Melfun medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i şer'î hatîrde takrir-i kelâm ve ta'bîri ani'l-merâm edip 5) vasileri olduğum sigâr merkûmenin babaları müteveffâ-i merkûmdan mevrûs mahalle-i mezkûrede vâki beyne'l-ahâli ve'l-cîrân 6) ma'lûmu'l-hudûd iki bâb mülk menzilde olan hisse-i şâyialarımı müşrif-i harab ve mâil-i turab olub gallesi 7) meûnetine kifâyet etmediğinden başka alâ hâle terk olunur ise bi'l-küllîye münhedim olacağından sagîrân-ı merkûmenin 8) hisse-i şâyiaları ibkâ olunur ise haklarında gadr-i küllî olacağından verese-i kibâr hisselerini ma'an semen ve bedel-i misilleriyle 9) âhara bey' olunması için kibel-i şer'den bana izin verilmek bi'l-vesâye matlubumdur deyu bi'l-vesâye eylediği takrir-i meşrûhu vâkıa mutâbık 10) ve nefsi'l-emre muvafık ve zikri âtî bey' dahi sagîre-i merkûme haklarında enfa' ve evlâ idüğü Zoroğlu Arakil 11) (silik) veled-i Kirkor'dan her biri meclis-i şer'de alâ tarîkı's-şehâde haber vermeleriyle 12) zâhir ve mütehakkık ve Mahallesi muhtar ve ihtiyar-ı meclis a'zâları taraflarından verilen bir kıt'a şehâdetnâme'den müsteban olmağın 12) bu surette emlâk mahdûd mezkûrlarda olan sigâr merkûmenin hisse-i şâyî'aları semen ve bedel-i misilleriyle ma'an 13) talibine ber vech-i muharrer bey' kibel-i şer'den vâsi merkûme Mihro'ya izin verilmeğın mâ vaka bit 'taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis 14) ve'l-işrîn min şehr-i Zilkadeti's-şerife li-sene semân ve aşer ve selâse mi'e ve elf."

15) Abdi Ağazâde Mehmed Ağa ibn-i Abdi Ağa

16) ve Ekşioğlu Ali Ağa ibn-i Hurşid Ağa

Kayıt No: 3

Vesâyet Hücceti (Numara 38)

1) "Merkez vilâyeti olan medîne-i Trabzon mahallâtından Kavak Meydan Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem vefât 2) eden imam oğlu Salih Çavuş ibn-i el-hac Süleyman bin Abdullah'ın sulbî sagîr oğlu Hasan ve sulbî sagîr kızı 3) Seher'in babaları müteveffâ-i mezbûrdan mevrûs malları hıfz ve hirâsete ve emirlerini tesviye ve rû'yete kibel-i şer'den 4) bir vâsi nasb ve tayin olmak ehem ve elzem olduğu ecilden sagîretân-ı mezbûrenin valideleri olup emânet ile 5) mârûfe ve istikâmet ile mevsûfe ve her vechile vesâyet uhdesinden gelmeye kâdire idüğü zeyl-i vesikada 6) muharreru'l-esâmi müslimîn ihbarlarıyla lede's-şer'i'l-enver zâhir ve mütehakkık olan Nesime hatun

ibnet-i Ruşen 7) sagîrân mezbûrenin vakt-i rüşd ve seddâdlarına değin, babaları müteveffâ-i mezbûrdan mevrûs mallarını hıfz 8) ve hirâsete ve emirlerini tesviye ve rü'yete kibel-i şer' den vasî nasb ve tayin olunduk da ol dahi vesâyet-i mezkûreyi 9) kabul ve hıdmet-i lâzimesini kemâ-yenbağî edâya taahhüd ve iltizâm etmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-tâsi'10) ve'l-işrun min şehri Zilkadeti's-şerife li-sene semân ve aşer ve selâse mi'e ve elf.”

11) Mahalle-i mezkûrdan İmam Latif Zâde Abdürreşid Efendi

12) ve Muhtarı Baverencizâde Ahmed Ağa

13) ve ihtiyar meclis a'zâsından Araklıoğlu Ömer bin Abdullah

14) ve Fistanoglu Salih bin Hüseyin

VARAK 47-A

Kayıt No: 1

Kabûlüne Mevkûfe Vekâlet (Numara 39)

1) “Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trabzon mahallâtından Tuzluçeşme Mahallesi mütemekkinlerinden ve tebaa Devlet-i Aliyye'nin Rum milleti 2) nisvânından olup şahsı muarrefe olan Melaniye bint Papazoğlu Nikola veled-i Panayut medîne-i merkûmede hükümet 3) konağında mahkeme-i istinafa mahsus odada ma'kûd meclis-i şer'î hatîrde bi'l-asâle ve bi'l-vesâye takrir-i kelâm 4) ve ta'bîri ani'l-merâm edip Gümüşhane sancağının Torul kazâsı ahalisinden olup Giresun kazâsında sakin iken 5) zevcesi benimle bâ-hüccet-i şer' iyye vasisi olduğum sulbî sagîr oğlu [?] ve babası merkûm Yani'yi terk ile bundan 6) akdem fevt olan zevcim Stanyos nam-ı diğer Papazoğlu Adam veled-i Yani veled-i Papaz Harlambo'nun Rusya memâlikinin 7) Yalta kasabası kurbunda Gurzuf nâm mahalde sakin Rusya devlet-i menhusunun kanun ve usulü üzere ait 8) olduğu muhâkeme ve taleb ve da'vâya ve muhâkeme ve muhâsemeye kendi imzasıyla lâyiha ve istid'â tanzim ve takdimine ve ihzariye 9) kat' ve kabulüne ve şâhid ikâme ve istimâ'ına ve tahlif ve tehalüfe ve taleb ve da'vâya ve haciz ve protesto vaz' ve fekkine ve zarar ve ziyan 10) da'vasına ve ahz ve kabza ve makbuzunu bana irsal ve isal ve teslime ve husûs-ı mezkûr mütevakıf olduğu umûrun küllisine 11) âharı tevkîle me'zûn olmak üzere tarafımızdan vekâlet-i mutlaka-i âmme-i sahîha-i şer' iyye ile hala Yalta kasabasında 12) mukim Torulu Bor Dimitri veled-i Vasil'i kabulüne

mevkûfe vekil eyledim deyu hatm-i kelam etmeğin mâ vaka'a bi't-taleb 13) ketb olundu Fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-işrîn min şehr-i Zilhicceti's-şerife li-sene semân ve aşer ve selâse mi'e ve elf."

14) Ayvasıl mahallesinden [?] Kostanti Yakuf veled-i Papaz Pandeli

15) ve Tuzluçeşme mahallesinden Korkosunidi Lambo veled-i Bor ve gayrihum

Kayıt No: 2

Kabûlüne Mevkûfe Vekâlet (Numara 40)

1) "Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trabzon mahallâtından Boztepe-i Zir Mahallesi ahalisinden ve tüccar-ı müteberânından Nemlizâde 2) Şükrü ve Hamdi ve Hakkı ve Akif Efendi evlâd-ı el-Hâc Ahmed Efendi ve Hacı Osman Efendi ve Tahsin Paşa ve Cemal Efendi 3) evlâd-ı el-Hac Mahmud Efendi'den her biri medîne-i mezkûrede hükümet konağında mahkeme-i istinafa mahsus odada 4) ma'kûd meclis-i şer'î şerif-i enverde takrir-i kelâm ve ta'bîri ani'l-merâm edip vilâyet-i mezkûre dâhilinde Ordu kazâsının 5) nefsi-i kasabasında vaki' on dokuz ve yirmi ve yirmi iki ve yirmi bir sıra numaralarıyla murakkam bin üç yüz altı senesi 6) Şubat'ının ikinci günü tarihleriyle müverrah dört kît'a sened-i hakânî mucibince müştereken mâlik ve mutasarrıf 7) olduğumuz ma'lûmu'l-hudûd maa arsa bir bâb hamamda maa müstemilât hisse-i şayi'âlarımızı semen-i misliyle Nemlizâde 8) Zihni Efendi'ye kat'iyen bey' ve kabz-ı semen ve bedele ve makbuzunu bize irsâl ve îsâle ve teslime ve bey'-i mezkûru 9) lâzımı'l-huzûr zevât muvâcehesinde takrir ve i'tâ-i senede ve husûs-ı mezkûr mütevakıf olduğu umurun 10) küllîsine tarafımızdan vekâlet-i devriye-i sahîha-i şer'îye ile hâlâ Ordu kazâsı idare-i mahsusa acentesi 11) Halis Efendi'yi kabûlüne mevkûfe her birimiz vekîl ve nâib-i münâsib nasb ve ta'yin eyledik deyu hatm-i kelâm 12) etmeğin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu Fi'l-yevmi'l- hâmis ve'l-işrîn min şehr-i Zilhicceti's-şerife 13) li-sene semân ve aşer ve selâse mi'e ve elf."

14) Ahîshavîzâde Hamdi Efendi ibn Yusuf Efendi

15) ve Abdi Ağazâde Mehmed Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 3

Kabûlüne Mevkûfe Vekâlet (Numara 41)

1) “Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trabzon mahallâtından Boztepe-i Zir Mahallesi ahalisinden ve tüccar-ı mûteberânından Nemlizâde 2) Hamdi ve Hakkı ve Akif Efendiler evlâd-ı el-Hâc Ahmed Efendi ile Nemlizâde saâdetlü el-Hac Osman Efendi 3) ve Cemal Efendi ibn el-Hac Mahmud Efendi’den her biri medîne-i mezkûrede hükümet konağında mahkeme-i istinafa mahsus 4) odada ma’kûd meclis-i şer’î şerif-i enverde takrir-i kelâm ve ta’bîri anî’l-merâm edip Dersaadette Demirkapı’da 5) Vezir iskelesinde Emirler mahallesinde kain bin kırk yedi ve bin elli beş sıra numaralarıyla murakkam bin 6) üç yüz sekiz senesi Eylûl’ünün beşinci günü tarihli müverreh dört kıt’a sened-i hakânî mûciblerince fevkânî 7) ve tahtânî bir bâb han ve mağazalar ve yine Beyoğlu’nda Macar sokağında Hüseyin Ağa mahallesinde kain doksan 8) iki sıra numarasıyla murakkam bin üç yüz sekiz senesi Eylûl’ünün on beşinci günü tarihli dört kıt’a sened-i hakânî 9) mûciblerince malike olduğum iki bâb hane ve bir bâb dükkan ve yine Kadıköyün’de Osman Ağa mahallesinde 10) Hüdaverdioğlu sokağında kain otuz dört ve yirmi iki sıra numaralarıyla murakkam bin üç yüz on bir senesi 11) Nisan’ının on birinci günü tarihli iki kıt’a sened-i hakânî mûciblerince mâlike olduğumuz bir bâb hane 12) maa bahçeden her birlerinde hisse-i şayi’âlarımızı semen-i misli ve ferâğ-ı mûteber-i kat’î ile Nemlizâde Şükrü 13) Efendi’ye katiyen bey’ ve kabz-ı semen ve bedele ve makbuzunu bize irsâl ve îsâle ve teslime ve bey’ ve ferâğ-ı mezkûrları 14) senedât-ı mezkûreler mûciblerince lâzımu’l-huzûr zevât muvâcehesinde takrir ve i’tâ-i senede ve muâmele-i nizâmiyesi 15) ve şer’iyesini icraya ve husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımızdan küllemâ azeltüke fe-ente 16) vekîlî mazmunu üzere vekâlet-i devriye-i sahîha-i şer’iyye ile hâlâ Dersaadette Sirkeci’de ikâmet eden Nemli 17) zade Zihni Efendi bin el-Hac Ahmed Efendi’yi kabûlüne mevkûfe her birimiz vekîl ve nâib-i münâsib nasb ve ta’yin eyledik 18) deyu hatm-i kelâm etmeğin mâ vaka’a bi’t-taleb ketb olundu Fi’l-yevmi’l- hâmis ve’l-ışrîn min şehr-i Zilhiccetî’ş-şerife 19) li-sene semân ve aşer ve selâse mi’e ve elf.

20) Ahîshavîzâde Hamdi Efendi ibn Yusuf Efendi

21) ve Abdi Ağazâde Mehmed Ağa ve gayrihum

VARAK 47-B

Kayıt No: 1

Kabûlüne Mevkûfe Vekâlet (Numara 42)

1) “Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trabzon mahallâtından Boztepe-i Zir Mahallesi ahalisinden ve tüccar-ı mûteberânından Nemlizâde Şükrü 2) ve Hakkı ve Hamdi Efendiler evlâd-ı el-Hâc Ahmed Efendi ibn el-Hac Salih Ağa ile Nemlizâde Tahsin Paşa ve Cemal Efendi ibn el-Hac 3) Mahmud Efendi ibn el-mezbûr el-Hac Salih Ağa’dan her birleri medîne-i mezkûrede hükümet konağında mahkeme-i istinafa mahsus odada 4) ma’kûd meclis-i şer’î şerif-i enverde takrir-i kelâm ve ta’bîri ani’l-merâm edip babamız müteveffiyân-ı mûmâileyhima Hacı Ahmed ve Hacı Mahmud 5) Efendilerin hayatlarında bâ i’lâm-ı şer’î bizimle sair evlâd-ı zükûruna nefy-i mülk eyledikleri medîne-i Samsun’da 6) Hançerli mahallesinde kâin yirmi dört ve seksen beş sıra numarasıyla murakkam birbirine muttasıl iki kıt’a arsa üzerlerinde 7) muahharen ve inşa eylediğimiz tahtânî ve fevkânî emlakın muamele-i lâzimesini üzerlerimize ba’d-e’l-icrâ hisse-i şayi’âlarımızı 8) semen-i misliyle Nemlizâde Hacı Osman Efendi’ye bey’-i bâtt-ı sahih-i şer’î ile ve yine Samsun’da Sadi Bey mahallesinde Hacı Emin 9) de kâin elli yedi ve elli sekiz sıra numaralarıyla murakkam bir kıt’a arsa ile Kale mahallesinde kâin otuz dokuz 10) sıra numarasıyla murakkam ma’lûmu’l-hudûd maa müştemilât bir bâb hâne ve tahtında üç bâb dükkândan her birisinde olan 11) hisse-i şayi’âlarımızı kezalik semen-i misilleriyle mûmâileyh Hacı Osman Efendi’ye kat’iyyen bey’ ve ferağ ve kabz-ı semen ve bedele ve makbuzunu 12) bize irsal ve isale ve teslime ve bey’ ve ferâğ-ı mezkûru lâzımı’l-huzûr zevât muvacehesinde takrir ve i’tâ-i senede 13) ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımızdan küllemâ azeltüke fe-ente vekîlî mazmunu üzere azl ve i’tizâlden 14) masûne hâlâ medîne-i Samsun’da sakin Süreyya Efendi ibn Nazif Efendi’yi kabulüne mevkûfe her birimiz vekîl ve nâib-i münâsib nasb 15) ve ta’yin eyledik deyu hatm-i kelâm etmeğin mâ-vaka’a bi’t-taleb ketb olundu Fi’l-yevmi’l- hâmis ve’l-işrîn min şehr-i 16) Zilhicceti’ş-şerife 17) li-sene semân ve aşer ve selâse mi’e ve elf.”

18) Ahîshavîzâde Hamdi Efendi ibn Yusuf Efendi

19) ve Abdi Ağazâde Mehmed Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 2

Kabûlüne Mevkûfe Vekâlet (Numara 43)

1) “Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trabzon mahallâtından Boztepe-i Zir Mahallesi ahalisinden ve tüccar-ı mûteberânından Nemlizâde Şükrü ve Hamdi ve Akif

2) ve Hakkı Efendiler evlâd-ı el-Hâc Ahmed Efendi ibn el-Hac Salih Ağa ile Nemlizâde Hacı Osman ve Cemal efendiler ebnâ el-Hâc Mahmud Efendi 3) ibn el-Hac Salih Ağa'dan her biri medîne-i mezkûrede hükümet konağında mahkeme-i istinafa mahsus odada ma'kûd meclis-i şer'î 4) şerif-i enverde takrir-i kelâm ve ta'bîri ani'l-merâm edip mahmiye-i İstanbul'da Galata'da ve Sultan Bayezid mahallesinde Bülbul 5) sokağı Topçular caddesinde kain dokuz yüz doksan yedi sıra numarasıyla murakkam bin üç yüz sekiz senesi Eylül'ün 6) yirmi dokuzuncu günü tarihiyle müverreh altı kıt'a sened-i hakânî mûciblerince mâlik ve mutasarrıf olduğumuz bir bâb gazino 7) ile bir bab hane ve yine mahmiye-i İstanbul'da Alaca Hamam'da Hoca Alaaddin mahallesinde Sabuncu hakânî 8) ve Tahtakale caddelerinde kain bin yüz yirmi sıra numaralarıyla murakkam bin üç yüz sekiz senesi Eylül'ün on beşinci günü 9) tarihle müverreh dört kıt'a sened-i hakan-i mûciblerince kezâlik mâlik ve mutasarrıf olduğumuz Han-ı Halil demekle arîf 10) bir bab hane ve tahtında kain bir bâb dükkandan her birlerinde nısfında olan hisse-i şayi'âlarımızı ve yine İstanbul'da 11) Fatih'te Kadı Çeşmesi'nde Sinan Ağa mahallesinde Yeni Hamam sokağında kain yedi yüz sekiz sıra numarasıyla 12) bin üç yüz on dört senesi Teşrin-i Sâni'nin on beşinci günü tarihiyle müverreh iki kıt'a sened-i hakânî mûciblerince bir bâb 13) hâne ma'a arsa ile yarım masura mâ-ı lezizde olan hisse-i şayi'âlarımızın tamamlarını bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık 14) Nemlizâde Şevki Efendi'ye semen ve bedel-i misilleriyle katiyen bey' ve ferağa ve kabz-ı semen ve bedele ve makbuzunu bize irsal ve isal 15) ve teslime ve bey' ve ferâğ-ı mezkurları lâzımu'l-huzûr zevât muvâcehesinde takrir ve i'tâ-i senede ve mu'âmele-i lâzimesini 16) icraya ve husus-ı mezkûr mütevakıf olduğu umurun küllisine tarafımızdan küllemâ azeltûke fe-ente vekîlî mazmunu üzere 17) vekalet-i devriye-i sahiha-i şer'iyye ile hâlâ Dersaadette Sirkeci'de Nemlizâde Zihni kabûlüne mevkûfe her birimiz vekîl ve nâib-i 18) münâsib nasb ve ta'yin eyledik deyu hatm-i kelâm etmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu Fi'l-yevmi'l- hâmis ve'l-işrîn min şehr-i 19) Zilhiccetî's-şerife li-sene semân ve aşer ve selâse mi'e ve elf."

20) Ahîshavîzâde Hamdi Efendi ibn Yusuf Efendi

21) ve Abdi Ağazâde Mehmed Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 3

Kabûlüne Mevkûfe Vekâlet (Numara 44)

1) “Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trabzon mahallâtından Boztepe-i Zir Mahallesi ahalisinden ve tüccar-ı mûteberânından Nemlizâde Şükrü ve Hamdi ve Akif 2) Efendiler evlâd-ı el-Hâc Ahmed Efendi ibn el-Hac Salih Ağa ile Nemlizâde Hacı Osman ve Cemal efendiler ebnâ el-Hâc Mahmud Efendi 3) ibn el-mezbûr el-Hâc Salih Ağa’dan her biri medîne-i mezkûrede hükümet konağında mahkeme-i istinafa mahsus odada ma’kûd 4) meclis-i şer’î şerif-i enverde her biri takrir-i kelâm ve ta’bîri ani’l-merâm edip mahmiye-i İstanbul’da Tahtakale’de Rüstem Paşa mahallesinde 5) kâin Pazaroğlu hane demekle arif hanenin alt katında vakıa bin elli altı sıra numarasıyla murakkam bin üç yüz 6) sekiz senesi Eylûl’ün beşinci tarihli iki kıt’a sened-i hakânî mûciblerince mâlik olduğumuz bir bâb mağaza ve Sultan Hamamı’nda 7) Hacı Küçük mahallesinde kâin yüz on iki sıra numarasıyla murakkam bin üç yüz sekiz senesi Eylûl’ün on beşinci günü tarihiyle 8) dört kıt’a sened-i hakânî mûciblerince mutasarrıf olduğumuz dükkânda olan hisse-i şayi’âlarımızı Nemlizâde Hamdi Efendi’ye semen 9) ve bedel-i misilleriyle bey’-i bâtt-ı sahih-i şer’î ve ferağ-ı muteber-i kat’î ile bey’ ve ferağa ve kabz-ı semen ve bedele ve makbuzunu bize irsal ve isal 10) ve teslime ve bey’ ve ferâğ-ı mezkûrları sened-i hakaniler mûciblerince lâzımu’l-huzûr zevât muvâcehesinde takrir ve i’tâ-i senede 11) ve mu’âmele-i nizâmiyesini icrâya ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımızdan küllemâ azeltûke fe-ente vekîlî mazmunu 12) üzere vekâlet-i devriye-i sahîha-i şer’iyye ile hâlâ mahmiye-i merkûmede Sirkeci’de ikâmet eden Nemlizâde Zihni Efendi’yi kabûlüne mevkûfe 13) her birimiz vekîl ve nâib-i münâsib nasb ve ta’yin eyledik deyu hatm-i kelâm etmeğin mâ vaka’a bi’t-taleb ketb olundu Fi’l-yevmi’l-hâmis 14) ve’l-işrîn min şehr-i Zilhicce’ti’s-şerife li-sene semân ve aşer ve selâse mi’e ve elf.”

20) Ahîshavîzâde Hamdi Efendi ibn Yusuf Efendi

21) ve Abdi Ağazâde Mehmed Ağa ve gayrihum

VARAK 48-A

Kayıt No: 1

Kabûlüne Mevkûfe Vekâlet (Numara 45)

1) “Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trabzon mahallâtından Boztepe-i Zir Mahallesi ahalisinden ve tüccar-ı mûteberânından Nemlizâde el-Hâc 2) Osman Efendi

ve Tahsin Paşa ve Cemal Efendi evlâd-ı müteveffâ-i el-Hâc Mahmud Efendi ibn el-Hâc Salih Ağa ile Nemlizâde Şükrü 3) ve Hakkı ve Akif efendiler evlâd-ı müteveffâ-i el-Hâc Ahmed Efendi ibn el-mezbûr el-Hâc Salih Ağa'dan her biri medîne-i mezkûrede 4) hükümet konağında mahkeme-i istînâfa mahsus odada ma'kûd meclis-i şer'î şerif-i enverde takrir-i kelâm ve ta'bîri ani'l-merâm edip 5) babamız müteveffîyân-ı mûmâileyhima el-Hâc Mahmud ve Hacı Ahmed efendilerin hayatlarında bizimle evlâd-ı zükûrundan bâ-hüccet-i şer'îyye 6) nefy-i mülk eyledikleri medîne-i Samsun'da Sadi Bey mahallesinde kâin seksen bir sıra numarasıyla murakkam ma'lûmu'l-hudûd 7) bir kît'a arsanın kuyudatının nâmlarımıza ba'de'l-kayd arsa-i mezkûr üzerinde bir bâb otel ve tahtında bir bâb mağazada olan 8) hisse-i şayi'âlarımızla kasaba-i mezkûrda Hançerli mahallesinde kâin otuz bir ve on altı sıra numarasıyla murakkam sırf mülk bir kît'a 9) arsa üzerinde mebni el-yevm yedi bâb mağaza ve yine Hançerli mahallesinde kâin altmış üç ve altmış bir ve altmış dört ve altmış 10) iki sıra numaralarıyla murakkam ma'lûmu'l-hudûd bâ-sened-i hakânî mâlik olduğumuz dört bâb mağaza ve yine Hançerli mahallesinde kâin 11) yüz on üç ve elle beş ve elli altı sıra numaralarıyla murakkam ma'lûmu'l-hudûd bâ-sened-i hakânî malik olduğumuz fevkânî 12) ve tahtânî bir bâb otel ve iki bâb mağaza ve bir bâb fırın ile diğer bir bâb mağazalarda olan hisse-i şayi'âlarımızı 13) semen-i misilleriyle Nemlizâde Sabir Efendi'ye bey'-i bâtt-ı sahih-i şer'î ile kat'iiyen bey' ve ferağa semen ve bedel ve makbuzunu 14) bize irsal ve îsâl ve teslime ve bey'-i mezkûrları lâzımı'l-huzur zevât muvâcehesinde takrir ve i'tâ-i senede ve husûs-ı 15) mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımızdan küllemâ aziltûke fe-ente vekîlî mazmunu üzere vekâlet-i devriye-i 16) sahîha-i şer'îyye ile hâlâ medîne-i Samsun'da sakin Süreyya Efendi ibn Nazif Efendi'yi kabulüne mevkûfe her birimiz vekil 17) ve nâib-i münâsib nasb ve tayin eyledik deyu hatm-i kelâm etmeğin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu Fi'l-yevmi'l-hâmis 18) ve'l-işrîn min şehr-i Zilhiccetî's-şerife li-sene semân ve aşer ve selâse mi'e ve elf.

19) Ahîshavîzâde Hamdi Efendi ibn Yusuf Efendi

20) ve Abdi Ağazâde Mehmed Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 2

Kabûlüne Mevkûfe Vekâlet (Numara 46)

1) “Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trabzon mahallâtından Boztepe-i Zir Mahallesi ahalisinden ve tüccar-ı müteberânından Nemlizâde Hacı Osman 2) Efendi ve Tahsin Paşa ve Cemal Efendi evlâd-ı müteveffâ-i el-Hâc Mahmud Efendi ibn el-Hâc Salih Ağa ile Nemlizâde Şükrü ve Hakkı efendiler 3) ebnâ müteveffâ-i el-Hâc Ahmed Efendi ibn el-mezbûr el-Hâc Salih Ağa’dan her biri medîne-i mezkûrede hükümet konağında mahkeme-i istînâfa 4) mahsus odada ma’kûd meclis-i şer’î şerif-i enverde her biri takrir-i kelâm ve ta’bîri ani’l-merâm edip babamız müteveffiyân-ı 5) mûmâileyhima Hacı Mahmud ve Hacı Ahmed efendiler hayatlarında bizimle diğer evlâd-ı zükûruna bâ-hüccet-i şer’iyye nefy-i mülk etmiş 6) olduğu medîne-i Samsun’da Hançerli mahallesinde kâin bir sıra numarasıyla murakkam ma’lûmu’l-hudûd bir kıt’a arsa üzerinde 7) muahharen inşa olunan dört kapılı bir bâb kebir mağazasının arsası muamelesinin namlarımıza ba’d-e’l-kayd arsa 8) ve mağaza-i mezkûrda olan hisse-i şayi’âlarımızı semen-i misliyle Nemlizâde Akif Efendi’ye el-Hâc Ahmed Efendi kat’iyyen 9) bey’ ve teslim ve bey’-i mezkûru lâzımu’l-huzur zevât muvâcehesinde takrir ve i’tâ-i senede ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu 10) umûrun küllisine tarafımızdan vekâlet-i devriye-i sahiha-i şer’iyye ile hâlâ medîne-i Samsun’da sakin Süreyya Efendi ibn Nazif 11) Efendi’yi kabulüne mevkûfe her birimiz vekil ve nâib-i münâsib nasb ve tayin eyledik deyu hatm-i kelâm etmeğin mâ vaka’a bi’t-taleb ketb 12) olundu Fi’l-yevmi’l-hâmis ve’l-işrîn min şehr-i Zilhiccet-i ş-şerife li-sene semân ve aşer ve selâse mi’e ve elf.”

13) Ahîshavîzâde Hamdi Efendi ibn Yusuf Efendi

14) ve Abdi Ağazâde Mehmed Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 3

Kabûlüne Mevkûfe Vekâlet (Numara 47)

1) “Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trabzon mahallâtından Boztepe-i Zir mahallesi ahalisinden ve tüccar-ı müteberânından Nemlizâde Şükrü 2) ve Hamdi ve Hakkı ve Akif Efendiler evlâd-ı müteveffâ-i Hacı Mahmud Efendi ibn el-Hâc Salih Ağa ile Nemlizâde Cemal Efendi 3) ibn el-Hâc Ahmed Efendi ibn el-mezbûr el-Hâc Salih Ağa’dan her biri medîne-i mezkûrede hükümet konağında mahkeme-i istînâfa mahsus 4) odada ma’kûd meclis-i şer’î şerif-i enverde her biri takrir-i kelâm ve ta’bîri ani’l-merâm edip Dersaadette Demirkapı’da 5) Emirler mahallesinde Vezir İskeleyi

caddesinde bin iki yüz dört sıra numaralarıyla murakkam bin üç yüz sekiz senesi Eylül'ünün 7) yirmi dokuzuncu günü tarihiyle müverreh dört kıt'a sened-i hakânî mûciblerince mâlik ve mutasarrıf olduğumuz eczâ 8) hâne-i terekkübe ve fevkinde beş bab oda ve yirmi altı numaralı bir bâb dükkan ile şehremânette Beykoz'da Şahin 9) kaya caddesinde kain murislerimiz mûmâileyhima hacı Ahmed ve Hacı Mahmud efendilerden bizimle diğer evlâd-ı zükûruna 10) nefy-i mülk edilen sırf mülk ma'a bahçe bir bâb hanenin dahi tebdilen muamele-i kuyûdiyesini üzerlerimize 11) ba'de'l-icrâ hisse-i şayi'âlarımızı cümlesini bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık semen ve bedel-i misilleriyle Nemlizâde Hacı Osman 12) Efendi'ye bey'-i bâtt-ı sahih-i şer'î ve ferâğ-ı muteber-i katî ile kat'iyyen bey' ve ferağa ve kabz-ı semen ve bedele ve makbuzunu bize 13) irsal ve isale ve teslim ve bey' ve ferâğ-ı mezkurları lâzımu'l-huzur zevât muvâcehesinde takrir ve i'tâ-i senede 14) ve muamele-i nizâmiyesini icraya ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımızdan küllemâ azeltüke 15) fe-ente vekîlî mazmunu üzere vekâlet-i devriye-i sahîha-i şer'iyye ile hâlâ Dersaadette Sirkeci'de Nemlizâde Zihni 16) Efendi ibn Nazif Efendi'yi kabulüne mevkûfe her birimiz vekil ve nâib-i münâsib nasb ve tayin eyledik deyu hatm-i kelâm 17) etmeğin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-işrîn min şehr-i Zilhiccetî's-şerife li-sene semân ve 18) aşer ve selâse mi'e ve elf.”

19) Ahîshavîzâde Hamdi Efendi ibn Yusuf Efendi

20)ve Abdi Ağazâde Mehmed Ağa ve gayrihum

VARAK 48-B

Kayıt No: 1

Kabûlüne Mevkûfe Vekâlet (Numara 48)

1) “Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trabzon mahallâtından Boztepe-i Zir Mahallesi ahalisinden ve tüccar-ı müteberânından Nemlizâde el-Hâc 2) Osman Efendi ve Tahsin Paşa ve Cemal Efendi evlâd-ı müteveffâ-i el-Hâc Mahmud Efendi ibn el-Hâc Salih Ağa ile Nemlizâde Şükrü Efendi 3) ibn müteveffâ-i el-Hâc Ahmed Efendi ibn el-mezbûr el-Hâc Salih Ağa'dan her biri medîne-i mezkûrede hükûmet konağında mahkeme-i istînâfa 4) mahsus odada ma'kûd meclis-i şer'î şerif-i enverde her biri takrir-i kelâm ve ta'bir ani'l-merâm edip medîne-i Samsun'un hançerli 5) mahallesinde kâin

elli dokuz ve altmış sıra numaralarıyla murakkam ma'lûmu'l-hudûd bâ-sened-i hakânî mâlik olduğumuz bir kıt'a 6) arsada olan hisse-i şayi'âlarımızı semen-i misliyle Nemlizâde Hakkı Efendi'ye bey'-i bâtt-ı sahih-i şer'î ile bey' ve teslime ve kabz-ı 7) semen ve makbuzunu bize ırsâl ve isale ve teslime ve bey'-i mezkûru lâzımu'l-huzur zevât muvâcehesinde takrir ve i'tâ-i senede 8) ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımızdan vekâlet-i devriye-i sahîha-i şer'îyye ile hâlâ medîne-i Samsun'da 16) sâkin Süreyya Efendi ibn Nazif Efendi'yi kabulüne mevkûfe her birimiz vekil ve nâib-i münâsib nasb ve tayin eyledik deyu hatm-i 17) kelâm etmeğin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ışrîn min şehr-i Zilhiccetî's-şerife li-sene 18) semân ve aşer ve selâse mi'e ve elf."

19) Ahışavîzâde Hamdi Efendi ibn Yusuf Efendi

20) ve Abdi Ağazâde Mehmed Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 2

Kabûlüne Mevkûfe Vekâlet (Numara 49)

1) "Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trabzon mahallâtından Boztepe-i Zir Mahallesi ahalisinden ve tüccar-ı müteberânından Nemlizâde el-Hâc Osman 2) Efendi ve Tahsin Paşa ve Cemal Efendi evlâd-ı müteveffâ-i el-Hâc Mahmud Efendi ibn el-Hâc Salih Ağa ile Nemlizâde Hakkı ve Akif Efendiler 3) ebnâ müteveffâ-i el-Hâc Ahmed Efendi ibn el-mezbûr el-Hâc Salih Ağa'dan her biri medîne-i mezkûrede hükümet konağında mahkeme-i istînâfa 4) mahsus odada ma'kûd meclis-i şer'î şerif-i enverde her biri takrir-i kelâm ve ta'bir ani'l-merâm edip babamız müteveffîyân-ı mûmâileyhima Hacı 5) Mahmud ve Hacı Ahmed Efendilerin hayatlarında bizimle sair evlâd-ı zükûruna bâ-hüccet-i şer'îyye nefy-i mülk eyledikleri medîne-i Samsun'da 6) Hançerli mahallesinde kâin dokuz numarasıyla murakkam tahtânî iki bâb mağaza ve fevkânî üç odayı muhtevi sırf mülk 7) bir kıt'a akarın kuyudat-ı lâzimesini namımıza ba'de't-tashih emlâk-i mezkûrede olan hisse-i şayi'âlarımız ile sancak-ı mezkûrun 8) Sadi Bey mahallesinde kâin yirmi dört numarasıyla murakkam bin üç yüz on senesi Muharrem'in yirmi beşinci günü tarihli bir kıt'a 9) sened-i hakânî mucibince kezâlik malik ve mutasarrıf olduğumuz tahtânî dört bâb mağaza ve iki bâb lokanta ve bir gazinoda 10) olan hisse-i şayi'âlarımızı ve yine sâlifi'z-zikr Hançerli mahallesinde kâin kırk iki sıra numarasıyla murakkam bin üç yüz on üç 11) senesi Şevval-i şerifin yirmi

birinci günü tarihiyle müverreh bir kıt'a sened-i hakânî mucibince kezâlik malik olduğumuz sırf 12) mülk bir bâb mağazada olan hisse-i şayi'âlarımızın tamamını Nemlizâde Şükrü Efendi'ye bey'-i bâtt-ı sahih-i şer'î ile bey'e ve kabz-ı 13) semen ve bedele ve makbuzunu bize irsal ve îsâl ve teslime ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımızdan küllemâ aziltüke 14) fe-ente vekîlî mazmunu üzere vekâlet-i devriye-i sahîha-i şer'îyye ile hâlâ medîne-i Samsun'da sakın Süreyya Efendi ibn Nazif Efendi'yi 15) kabulüne mevkûfe her birimiz vekil 17) ve nâib-i münâsib nasb ve tayin eyledik deyu hatm-i kelâm etmeğin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu Fi'l-yevmi'l- 18) hâmis ve'l-işrîn min şehri-i Zilhicce'ti's-şerife li-sene semân ve aşer ve selâse mi'e ve elf."

19) Ahîshavîzâde Hamdi Efendi ve Abdi Ağazâde Mehmed Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 3

Kabûlüne Mevkûfe Vekâlet (Numara 50)

1) "Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trabzon mahallâtından Boztepe-i Zir Mahallesi ahalisinden ve tüccar-ı müteberânından Nemlizâde el-Hâc Osman Efendi 2) ve Tahsin Paşa ve Cemal Efendi evlâd-ı müteveffâ-i el-Hâc Mahmud Efendi ibn el-Hâc Salih Ağa ile Nemlizâde Şükrü ve Hakkı ve Akif Efendiler 3) evlâd-ı müteveffâ-i el-Hâc Ahmed Efendi ibn el-mezbûr el-Hâc Salih Ağa'dan her biri medîne-i mezkûrede hükümet konağında mahkeme-i istînâfa 4) mahsus odada ma'kûd meclis-i şer'î şerif-i enverde her biri takrir-i kelâm ve ta'bir ani'l-merâm edip babamız müteveffiyân-ı mûmâileyhima 5) Hacı Mahmud ve Hacı Ahmed Efendilerin hayatlarında bizimle sair evlâd-ı zükûruna bâ-hüccet-i şer'îyye nefy-i mülk eyledikleri 6) medîne-i Samsun'da Cami-i kebir mahallesinde kâin doksan sekiz ve doksan dokuz ve iki yüz yirmi iki ve iki yüz yirmi üç 7) sıra numaralarıyla murakkam ma'lûmu'l-hudûd ve iki bâb kebir ve sagîr mülk menzillerin muame-i kuyûdiyelerinin namlarımızı ba'de'l-kayd 8) ve't-tashih menzil-i mezkûrlarda olan hisse-i şayi'âlarımızı semen-i misliyle Nemlizâde Hamdi Efendi'ye bey'-i bâtt-ı sahih-i şer'î ile katiyen 9) bey' ve ferağa ve kabz-ı semene ve makbuzunu bize irsal ve îsâl ve teslime ve bey'-i mezkûrları lâzımu'l-huzûr zevât muvâcehesinde 10) takrir ve i'tâ-i senede ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımızdan küllemâ aziltüke fe-ente vekîlî mazmunu 11) üzere vekâlet-i devriye-i sahîha-i şer'îyye ile hâlâ medîne-i Samsun'da sakın tüccardan Yelkencizâde

Şükrü Efendi ibn Ömer Efendi'yi 12) kabulüne mevkûfe her birimiz vekil ve nâib-i münâsib nasb ve tayin eyledik deyu hatm-i kelâm etmeğin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu 13) Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-işrîn min şehr-i Zilhicceti's-şerife li-sene semân ve aşer ve selâse mi'e ve elf."

14) Ahîshavîzâde Hamdi Efendi ibn Yusuf Efendi

15) ve Abdi Ağazâde Mehmed Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 4

Kabûlüne Mevkûfe Vekâlet (Numara 51)

1) "Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trabzon mahallâtından Boztepe-i Zir Mahallesi ahalisinden ve tüccar-ı müteberânından Nemlizâde Şükrü ve Hamdi ve Akif 2) efendiler evlâd-ı müteveffâ-i el-Hâc Ahmed Efendi ibn el-Hâc Salih Ağa ile Nemlizâde el-Hâc Osman Efendi ve Cemal Efendi ibn müteveffâ-i el-Hâc 3) Mahmud Efendi ibn el-mezbûr el-Hâc Salih Ağa'dan her biri medîne-i mezkûrede hükûmet konağında mahkeme-i istînâfa mahsûs odada 4) ma'kûd meclis-i şer'î şerif-i enverde her biri takrir-i kelâm ve ta'bir anî'l-merâm edip Dersaadette Alaca Hamam mevki'inde Çelebi Alaaddin 5) mahallesinde Tahmis ve Asmaaltı sokağında kâin bin kırk altı sıra numarasıyla murakkam bin üç yüz sekiz senesi Eylûl'ün beşinci günü 6) tarihli müverreh iki kıt'a sened-i hakânî muciblerince mâlik olduğumuz Cebel-i Attan Han demekle arîf bir bâb kargır 7) han tahtında iki bâb mağaza ve Hocapaşa'da Karaki Hüseyin Çelebi mahallesinden İbn-i Kemal caddesinde kâin bin kırk sekiz 8) sıra numarasıyla murakkam bin üç yüz sekiz senesi Eylûl'ün beşinci günü tarihleriyle müverreh iki kıt'a sened-i hakânî mucibince 9) mâlik olduğumuz bir bâb hânede olan hisse-i şayi'âlarımızın tamamını ve yine Hocapaşa'da Elvanzâde mahallesinde 10) Serdar sokağı ve Demirkapı caddesinde kâin bin üç yüz otuz dokuz sıra numaralı ve bin üç yüz on dört senesi 11) Kanun-ı evvelin on dokuzuncu günü tarihiyle bir kıt'a sened-i hakânî mucibince mâlik olduğumuz akârât ve yine mevki-i mezkûrda 12) yüz dört ve yüz kırk iki sıra numaralarıyla murakkam bin üç yüz on beş senesi Kanun-ı evvelin beşinci ve bin üç yüz on beş senesi 13) Eylûl'ün on beşinci günü tarihleri ile müverreh iki kıt'a sened-i hakânî muciblerince kezâlik mâlik olduğumuz emlâk."

VARAK 49-A

14) “ve akarlarda olan hisse-i şayi’âlarımızı ve Hocapaşa’da Hamidiye caddesinde [sılık] sıra numarasıyla 15) murakkam bin üç yüz sekiz senesi Eylül’ün on beşinci günü tarihleriyle müverreh iki kıt’a senedât-ı hakânî mûciblerince 16) mâlik olduğumuz bir bâb lokantada ve yine Hocapaşa’da Bâb-ı Zabtiye caddesinde bin yüz on sekiz 17) sıra numaralarıyla murakkam bin üç yüz sekiz senesi Eylül’ün on beşinci günü tarihleriyle müverreh sekiz kıt’a senedât-ı hakaniler 18) mûciblerince mâlik olduğumuz emvâlin ve akarâtta olan hisse-i şayi’âlarımızın tamamını semen ve bedele ve bi’l-cümle makbuzunu 19) bize irsâl ve isal ve teslime ve bey’ ve ferâğ-ı mezkûrları lâzımı’l-huzûr zevât muvâcehesinde takrir ve i’tâ-i senede 20) ve muamele-i nizâmiyesini icraya ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımızdan küllemâ aziltûke fe-ente 21) vekîlî mazmûnu üzere vekâlet-i devriye-i sahîha-i şer’iyye ile hâlâ Dersaadette Sirkeci’de Nemlizâde Zihni Efendi ibn el-Hâc 22) Ahmed Efendi’yi kabulüne mevkûfe her birimiz vekil ve nâib-i münâsib nasb ve tayin eyledik deyu hatm-i kelâm etmeğin mâ vaka’a 23) bi’t-taleb ketb olundu Fi’l-yevmi’l-hâmis ve’l-işrîn min şehr-i Zilhicceti’ş-şerife li-sene semân ve aşer ve selâse mi’e ve elf.”

24) Ahîshavîzâde Hamdi Efendi ibn Yusuf Efendi

25) ve Abdi Ağazâde Mehmed Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 1

Kabûlüne Mevkûfe Vekâlet (Numara 52)

1) “Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trabzon mahallâtından Boztepe-i Zir Mahallesi ahalisinden ve tüccar-ı mûteberânından Nemlizâde Hacı 2) Osman Efendi ve Tahsin Paşa evlâd-ı müteveffâ-i el-Hâc Mahmud Efendi ibn el-Hâc Salih Ağa ile Nemlizâde Şükrü ve Hakkı 3) Efendiler ebnâ-i müteveffâ-i el-Hâc Ahmed Efendi ibn el-mezbûr el-Hâc Salih Ağa’dan her biri medîne-i mezkûrede hükûmet konağında 4) mahkeme-i istînâfa mahsûs odada ma’kûd meclis-i şer’î şerif-i enverde her biri takrir-i kelâm ve ta’bîrî ani’l-merâm 5) edip medîne-i Samsun’da Cami-i Kebir mahallesinde Acente mevki’inde kâin elli üç ve elli dört sıra numaralarıyla 6) murakkam bâ-sened-i hakânî mâlik olduğumuz ma’lûmu’l-hudûd fevkânî üç oda ve tahtânî bir bâb mağazada olan 7) hisse-i şayi’âlarımızı semen-i misliyle Nemlizâde Cemal Efendi’ye bey’ ve

teslim ve temlike ve bey'-i mezkûru lâzımı'l-huzûr zevât 8) muvâcehesinde takrir ve i'tâ-i senede ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımızdan vekâlet-i 9) devriye-i sahîha-i şer'iyeye ile hâlâ medîne-i Samsun'da sakin Süreyya Efendi ibn Nazif Efendi'yi kabulüne mevkûfe her birimiz 10) vekil ve nâib-i münâsib nasb ve tayin eyledik deyu hatm-i kelâm etmeğin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu Fi'l-yevmi'l- 11) hâmis ve'l-işrîn min şehr-i Zilhiccetî's-şerife li-sene semân ve aşer ve selâse mi'e ve elf."

12) Ahîshavîzâde Hamdi Efendi ibn Yusuf Efendi

13) ve Abdi Ağazâde Mehmed Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 2

Vekâlet (Numara 53)

1) "Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trabzon mahallâtından Boztepe-i Zir Mahallesi ahalisinden ve tüccar-ı müteberânından Nemlizâde Şükrü ve Hamdi 2) ve Hakkı ve Akif Efendi evlâd-ı el-Hâc Ahmed Efendi ve Nemlizâde Tahsin Paşa ce Cemal Efendi evlâd-ı el-Hâc Mahmud Efendi'den 3) her biri medîne-i merkûme mahkemesinde meclis-i şer'î şerif-i enverde her birimiz bi-tav'ihim ikrâr-ı tâm ve takrir-i kelâm edip babamız 4) müteveffiyân mûmâileyhima Hacı Ahmed ve Hacı Mahmud efendilerin hayatında bâ-i'lâm-ı şer'î bizimle diğeri evlâd-ı mezkûruna 5) nefy-i mülk etmiş oldukları Yomra nâhiyesine tabi Şana ve Ligene ve Lodom-ı kebir ve Lodom-ı sagîr ve Hara 6) karyeleriyle Dirona çarşısında kâin bilcümle emlakın muamele-i lazime-i kuyûdiyelerinin mezkûr nefy-i mülk 7) i'lâm mûcibince üzerlerimize ba'de'l-icrâ hisse-i şayi'âlarımızın tamamını şerikimiz Nemlizâde Hacı Osman Efendi ibn el-Hac 8) Mahmud Efendi bey'-i bâtt-ı sahih-i şer'î ve ferâğ-ı müteber-i kat'î ile katiyen bey' ve ferâğ eyledik ve bedellerini dahi tamamen 9) ve kamilen mûmâileyh yedinden ahz ve kabz eylediğimizden yalnız bey'-i mezkûrları mahallî meclisinde lâzımı'l-huzûr 10) zevât muvâcehesinde takrir ve i'tâ-i senede ve mu'âmele-i nizâmiyesini icraya ve husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu 11) umûrun küllisine tarafımızdan vekâlet-i devriye-i sahîha-i şer'iyeye ile Aldıkaçtızade Hüsnü Efendi ibn Hacı Ahmed Efendi'yi her birimiz 12) vekil ve nâib-i münâsib nasb ve ta'yin eyledik dediklerinde gıbbe't-tasdîkî's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu 13) Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-işrîn min şehr-i Zilhiccetî's-şerife li-sene semân ve aşer ve selâse mi'e ve elf."

14) Ahîshavîzâde Hamdi Efendi ibn Yusuf Efendi

15) ve Abdi Ağazâde Mehmed Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 3

Kabûlüne Mevkûfe Vekâlet (Numara 54)

1) “Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trabzon mahallâtından Boztepe-i Zir Mahallesi ahalisinden ve tüccar-ı mûteberânından Nemlizâde Şükrü ve Hamdi 2) ve Hakkı ve Akif Efendi evlâd-ı el-Hâc Ahmed Efendi ve Nemlizâde Tahsin Paşa ve Cemal Efendi evlâd-ı el-Hâc Mahmud Efendi’den 3) her biri medîne-i mezkûrede hükümet konağında mahkeme-i istinafa mahsus odada ma’kûd meclis-i şer’î şerif-i enverde 4) takrir-i kelâm ve ta’bîri anî’l-merâm edip mahmiye-i İstanbul’da Boğaziçi’nde Beykoz’da Çınaraltı mevkiinde kâin 5) seksen dört sıra numarasıyla murakkam bin üç yüz sekiz senesi Eylûl’ün beşinci günü tarihiyle müverreh iki kıt’a 6) sened-i hakânî mûciblerince mâlik ve mutasarrıf olduğumuz bir bâb otel ve tahtında vâki bir bâb bakkal dükkânında olan 7) hisse-i şayi’âlarımızın tamamını semen ve bedel-i misilleriyle Nemlizâde Hayri Efendi’ye bey’-i bâtt-ı sahih-i şer’î ve ferâğ-ı muteber-i kati 8) ile katiyen bey’ ve ferağa ve kabz-ı semen ve bedele ve makbuzunu bize irsal ve isal ve teslime ve bey’ ve ferâğ-ı mezkûrları 9) lâzımu’l-huzûr zevât muvâcehesinde takrir ve i’tâ-i senede ve mu’âmele-i nizâmiyesini icrâya ve husûs-ı mezkûr 10) mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımızdan küllemâ azeltüke fe-ente vekîlî mazmunu üzere vekâlet-i devriye-i sahîha-i 11) şer’iyye ile hala Dersaadette Sirkeci’de mukim Nemlizâde Zihni Efendi ibn el-Hâc Ahmed Efendi’yi kabulüne mevkûfe 12) her birimiz vekil ve nâib-i münâsib nasb ve ta’yin eyledik deyu hatm-i kelâm etmeğin mâ vaka’a bi’t-taleb ketb olundu 13) Fi’l-yevmi’l-hâmis ve’l-işrîn min şehr-i Zilhicceti’s-şerife li-sene semân ve aşer ve selâse mi’e ve elf.”

14) Ahîshavîzâde Hamdi Efendi ibn Yusuf Efendi

15) ve Abdi Ağazâde Mehmed Ağa ve gayrihum

VARAK 49-B

Kayıt No: 1

Kabûlüne Mevkûfe Vekâlet (Numara 55)

1) “Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trabzon mahallâtından Boztepe-i Zir Mahallesi ahalisinden ve tüccar-ı müteberânından Nemlizâde Osman Efendi 2) ve Tahsin Paşa ve Cemal Efendi evlâd-ı müteveffâ-i el-Hâc Mahmud Efendi ibn el-Hâc Salih Ağa ile Nemlizâde Şükrü ve Hakkı Efendiler ebnâ el-Hâc Ahmed Efendi’den her biri 3) medîne-i mezkûrede hükümet konağında mahkeme-i istinafa mahsus odada ma’kûd meclis-i şer’î şerif-i enverde takrir-i kelâm ve ta’biri ani’l-merâm 4) edip vilâyet-i merkûme dâhilinde medîne-i Samsun’da Sadi Bey mahallesinde kâin bir ve on ve on iki ve on üç 5) sıra numaralarıyla murakkam bâ-sened-i hakânî malik olduğumuz ma’lûmu’l-hudûd ma’a müstemilat bir bab hane ve bir bab selamlık ve arsada 6) olan hisse-i şayi’âlarımızı semen-i misiliyle Nemlizâde Şevki Efendi ibn el-Hac Ahmed Efendi’ye bey’-i bâtt-ı sahih-i şer’î ile katiyen bey’ ve teslim 7) ve bey’-i mezkûru lâzımu’l-huzûr zevât muvâcehesinde takrir ve i’tâ-i senede ve husus-ı mezkûr mütevakıf olduğu umûrun 8) küllisine tarafımızdan vekâlet-i devriye-i sahîha-i şer’iyye ile hala Samsun’da Süreyya Efendi ibn Nazım Efendi’yi kabulüne mevkûfe vekil 9) ve nâib-i münâsib nasb ve ta’yin eyledik deyu hatm-i kelâm etmeğin mâ vaka’a bi’t-taleb ketb olundu Fi’l-yevmi’l-hâmis ve’l-işrîn 10) min şehr-i Zilhiccet-i ş-şerife li-sene semân ve aşer ve selâse mi’e ve elf.”

11) Ahışhavîzâde Hamdi Efendi ibn Yusuf Efendi

12) ve Abdi Ağazâde Mehmed Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 2

Kabûlüne Mevkûfe Vekâlet (Numara 56)

1) “Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trabzon mahallâtından Boztepe-i Zir Mahallesi ahalisinden ve tüccar-ı müteberânından Nemlizâde Şükrü ve Hamdi ve Hakkı 2) ve Akif Efendi evlâd-ı el-Hâc Ahmed Efendi ibn el-Hac Salih Ağa ile Nemlizâde Hacı Osman ve Cemal efendiler ebnâ el-Hac 3) Mahmud Efendi ibn el-Hac Salih Ağa’dan her biri medîne-i mezkûrede hükümet konağında mahkeme-i istinafa mahsus odada ma’kûd 4) meclis-i şer’î şerif-i enverde takrir-i kelâm ve ta’biri ani’l-merâm edip mahmiye-i İstanbul’da Mahmud Paşa’da Hacı Küçük mahallesinde 5) Hacı Küçük cami-i şerifi sokağında bin kırk dokuz sıra numaralarıyla murakkam bin üç yüz sekiz senesi Eylül’ünün beşinci günü 6) tarihiyle iki kıt’a sened-i hakânî müciblerince mâlik olduğumuz bir bâb lokanta ve bir bâb mağazadaki hisselerimizi talibi zuhurunda 7)

semen ve bedel-i misliyle âhara bey'-i bâtt-ı sahih-i şer'î ve ferâğ-ı muteber-i kati ile katiyen bey' ve ferağa ve kabz-ı semen ve bedele ve makbuzunu 8) bize irsal ve isal ve teslime ve bey' ve ferâğ-ı mezkûrları lâzımu'l-huzûr zevât muvâcehesinde takrir ve i'tâ-i senede husûs-ı 9) mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımızdan küllemâ azeltük fe-ente vekîlî mazmunu üzere azl ve i'tizâlden masûne 10) vekâlet-i devriye-i sahîha-i şer'îyye ile hala mahmiye-i mezkûrede Sirkeci'de Nemlizâde Zihni Efendi'yi kabulüne mevkûfe her birimiz vekil 11) ve nâib-i münâsib nasb ve ta'yin eyledik deyu hatm-i kelâm etmeğin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-işrîn 12) min şehr-i Zilhicceti's-şerife li-sene semân ve aşer ve selâse mi'e ve elf."

13) Ahışhavîzâde Hamdi Efendi ibn Yusuf Efendi

14) ve Abdi Ağazâde Mehmed Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 3

Kabûlüne Mevkûfe Vekâlet (Numara 57)

1) "Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trabzon mahallâtından Boztepe-i Zir Mahallesi ahalisinden ve tüccar-ı müteberânından Temelzâde Şükrü ve Hamdi 2) ve Hakkı ve Akif Efendiler evlâd-ı müteveffâ-i el-Hâc Ahmed Efendi ibn el-Hac Salih Ağa ile Nemlizâde Hacı Osman ve Cemal efendiler 3) ebnâ müteveffâ-i el-Hac Mahmud Efendi ibn el-mezbûr el-Hac Salih Ağa'dan her biri medîne-i mezkûrede hükümet konağında mahkeme-i istinafa 4) mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'î şerif-i enverde her biri takrir-i kelâm ve ta'bir ani'l-merâm edip babamız müteveffiyân-ı mûmâileyhima 5) Hacı Ahmed ve Hacı Mahmud efendilerin mahmiye-i İstanbul'da Alaca Hamam'da Çelebioğlu Alaaddin mahallesinde Asmaaltı sokağında 6) kâin yirmi altı sıra numaralı sırf bir bâb tütüncü dükkân gediği elde bulunan nefy-i mülkte hüccetleri mûcibince 7) mu'âmele-i kuyûdiyesinin bizimle diğer evlâd-ı zükûru namlarına tebdilen kayd ve icrasıyla dükkân gediğinde olan 8) hisse-i şayi'âlarımızı ve yine Hoca Paşa'da Karaki Hüseyin Çelebi mahallesinde ve Nöbethane sokağında kâin bin yüz elli 9) iki sıra numarasıyla murakkam bin üç yüz on dört senesi Teşrin-i Sâni'nin on ikinci günü tarihli bir kıt'a sened-i hakânî 10) mucibince mâlik ve mutasarrıf olduğumuz bir bâb hânede olan hisse-i şayi'âlarımızı ve yine İstanbul'da Sultan Ahmed'de 11) Kaba Sakal mahallesinde Yol sokağında iki yüz altı ve yedi ve sekiz ve iki yüz beş ve keza iki yüz beş sıra numaralarıyla 12) murakkam bin üç yüz on

bir senesi Nisan'ının yirminci günü tarihleriyle müverreh beş kıt'a sened-i hakânî mûciblerince mâlik 13) ve mutasarrıf olduğumuz ma'a bahçe bir bâb konak ve bir kıt'a arsa ve nısf masura ma'-ı lezizden her birlerinden olan 14) hisse-i şayi'âlarımızı Nemlizâde saâdetlü Tahsin Paşa hazretlerine bey'-i bâtt-ı sahih-i şer'î ve ferâğ-ı muteber-i kati ile katiyen 15) bey' ve ferağa ve kabz-ı semen ve bedele ve makbuzunu bize irsal ve isal ve teslime ve bey' ve ferâğ-ı mezkûrları lâzımu'l-huzûr zevât 16) muvâcehesinde takrir ve i'tâ-i senede ve muâmele-i nizâmiyelerini icraya husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllisine 17) tarafımızdan küllemâ azeltük fe-ente vekîlî mazmunu üzere vekâlet-i devriye-i sahîha-i şer'iyye ile hala Dersaadette Sirkeci'de Nemli 18) zâde Zihni Efendi'yi kabulüne mevkûfe her birimiz vekil ve nâib-i münâsib nasb ve ta'yin eyledik deyu hatm-i kelâm etmeğin mâ vaka'a 19) bi't-taleb ketb olundu Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-işrîn min şehr-i Zilhicce'ti's-şerife li-sene semân ve aşer ve selâse mi'e ve elf."

20) Ahışhavîzâde Hamdi Efendi ibn Yusuf Efendi

21) ve Abdi Ağazâde Mehmed Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 4

Vekâlet (Numara 58)

1) "Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trabzon mahallâtından Boztepe-i Zir Mahallesi ahalisinden ve tüccar-ı müteberânından Nemlizâde Şükrü ve Hamdi 2) ve Hakkı ve Akif Efendi evlâd-ı müteveffâ-i el-Hâc Ahmed Efendi ibn el-Hac Salih Ağa ile Nemlizâde Hacı Osman Efendi ve Tahsin Paşa 3) ve Cemal Efendi evlâd-ı müteveffâ-i el-Hac Mahmud Efendi ibn el-mezbûr el-Hac Salih Ağa'dan her biri medîne-i mezkûrede hükümet konağında 4) mahkeme-i istinafa mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'î şerif-i enverde her biri takrir-i kelâm ve ta'bir ani'l-merâm edip babamız 5) müteveffiyân-ı mûmâileyhima Hacı Ahmed ve Hacı Mahmud efendilerin hayatlarında bizimle diğer evlâd-ı zükûruna bâ-i'lâm-ı şer'î 6) nefy-i mülk eyledikleri Yomra nâhiyesine tabi Ligene Cicera ve Süfla ma'a Karon ve Lodom-ı sagîr karyelerinde kâin 7) dokuz ve on sekiz ve yüz kırk üç ve yüz kırk dört ve yüz otuz yedi ve yüz on sekiz ve yüz on sekiz 8) ve yüz on dokuz ve yüz elli ve yüz elli dört ve yüz on iki ve yüz on üç ve yirmi beş ve yirmi altı 9) ve otuz altı ve otuz yedi ve on dört ve on beş sıra numaralarıyla murakkam bilcümle emlakın mezkûr nefy-i mülk 10) ilamı

mûciblerince kaydlarının namlarımıza ba'de't-tashih emlâk-i mezkûrlardan olup Ligene karyesinde kâin dokuz ve on 11) sekiz sıra numarasıyla murakkam ma'lûmu'l-hudûd ve bir kıt'a findıklıkta olan hisse-i şayi'âlarımızı Pir Alioğlu Molla Osman'a 12) ve Lodom-ı sagîr karyesinde kâin yüz kırk üç ve yüz kırk dört sıra numaralı bir kıt'a findıklıkta olan hisse-i şayi'âlarımızı”

VARAK 50-A

13) “[silik] sıra numarasıyla murakkam ma'lûmü'l-14) hudûd ve bir kıt'a findıklıkta olan hisse-i şayi'âlarımızı Munculoğlu Molla Mehmed ve Abdal İbrahim ve Cicera karyesinde 15) kâin yüz on sekiz ve yüz on dokuz sıra numarasıyla murakkam ma'lûmu'l-hudûd bir kıt'a findıklıkta olan hisse-i 16) şayi'âlarımızı Kukisoğlu Mehmed'e ve Ligene karyesinde kâin yüz elli üç ve yüz elli dört sıra numarasıyla murakkam 17) ma'lûmu'l-hudûd bir kıt'a findıklıkta olan hisse-i şayi'âlarımızı Nuroğlu Halil'e ve yine Ligene karyesinde kâin yüz 18) on iki ve yüz on üç numarasıyla murakkam ma'lûmu'l-hudûd bir kıt'a findıklıkta olan hisse-i şayi'âlarımızı 19) Bayramoğlu Kamil'e ve yine karye-i mezkûrda kâin yirmi beş ve yirmi altı sıra numarasıyla murakkam ma'lûmu'l-hudûd bir kıt'a 20) findıklıkta olan hisse-i şayialarımızı kezâlik Bayramoğlu Kamil'e ve otuz altı ve otuz yedi sıra numaralarıyla 21) murakkam ma'lûmu'l-hudûd bir kıt'a findıklıkta olan hisse-i şayi'âlarımızı Munculoğlu Hasan'a ve yine karye-i mezkûrda 22) kâin on dört ve on beş sıra numarasıyla murakkam ma'lûmu'l-hudûd bir kıt'a findıklıkta olan hisse-i şayi'âlarımızı 23) Aşıkoğlu Hasan'a bey'-i bâtt-ı sahih-i şer'î ve ferâğ-ı muteber-i kati ile katiyen bey' ve ferağa edip ve semen ve bedel-i mezkûrlarını 24) dahi bundan akdem ahz ve kabz etmiş olduğumuzdan yalnız emlak-i mezkûrelerin mu'âmele-i ferâğiyesinin 25) ber-vech-i muharrer merkûmun üzerlerine icrasına ve bey'-i mezkûrları mahallî meclisinde lâzımu'l-huzûr zevât muvâcehesinde 26) takrir ve i'tâ-i senede ve bu bâbda lazım gelen muâmele-i resmiyesinin icrasına ve husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu 27) umûrun küllisine tarafımızdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i şer'îyye ile Aldıkaçtızade Hüsnü Efendi ibn 28) Hacı Ahmed Efendi'yi vekil ve nâib-i münâsib nasb ve ta'yin eyledik dediklerinde gıbbe't-tasdîkı's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb 29) ketb olundu Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-işrîn min şehr-i Zilhiccetî's-şerife li-sene semân ve aşer ve selâse mi'e ve elf.”

30) Ahîshavîzâde Hamdi Efendi ibn Yusuf Efendi

31) ve Abdi Ağazâde Mehmed Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 1

Kabûlüne Mevkûfe Vekâlet (Numara 59)

1) “Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trabzon mahallâtından Boztepe-i Zir Mahallesi ahalisinden ve tüccar-ı müteberânından Nemlizâde Şükrü 2) ve Hamdi ve Hakkı ve Akif Efendiler evlâd-ı müteveffâ-i el-Hâc Ahmed Efendi ibn el-Hac Salih Ağa ile Nemlizâde Hakkı Efendi 3) ibn el-Hac Mahmud Efendi ibn el-Hac Salih Ağa’dan her biri medîne-i mezkûrede hükümet konağında mahkeme-i istinafa mahsûs 4) odada ma’kûd meclis-i şer’î şerif-i enverde her biri takrir-i kelâm ve ta’bîri ani’l-merâm edip mahmiye-i İstanbul’da Hoca 5) Paşa’da Karaki Hüseyin Çelebi mahallesinde Hüdavendigâr caddesinde bin üç yüz kırk sıra numarasıyla 6) murakkam bin üç yüz on dört senesi Kanun-ı evvelin on dokuzuncu günü tarihiyle müverreh iki kıt’a senedât-ı 7) hakânî müciblerince mâlik ve mutasarrıf olduğumuz dükkân ve bir bâb hane ve yine Hocapaşa’da Hamidiye caddesinde 8) kâin bin yüz on yedi sıra numaralarıyla murakkam bin üç yüz sekiz senesi Eylûl’ünün on beşinci günü 9) tarihiyle müverreh on iki kıt’a senedât-ı hakânî müciblerince mâlik ve mutasarrıf olduğumuz fevkânî bir bâb 10) konak ve tahtânî bir bâb dükkân ma’a müştemilat ve yine mahmiye-i İstanbul’da Kadırga limanında Bostan Ali 11) mahallesinde Kadırga caddesinde kâin bin üç yüz elli üç sıra numarasıyla murakkam bin üç yüz on dört 12) senesi Teşrin-i Sâni’nin on beşinci günü tarihiyle müverreh bir kıt’a bahçe ve ahırdan her birilerinde olan hisse-i 13) şayi’âlarımızın tamamını bi-cümleti’t-tevâbi’ ve’l-levâhık semen ve bedel-i misliyle Nemlizâde Cemal Efendi’ye bey’-i bâtt-ı sahih-i 14) şer’î ve ferâğ-ı muteber-i kati ile katiyen bey’ ve ferağ ve kabz-ı semen ve bedele ve makbuzunu bize irsal ve isal 15) ve teslime ve bey’ ve ferâğ-ı mezkûrları lâzımu’l-huzûr zevât muvâcehesinde takrir ve i’tâ-i senede ve husûs-ı mezkûr 16) mütevakkıf olduğumuz umûrun küllisine tarafımızdan küllemâ azeltûke fe-ente vekîlî mazmunu üzere azl ve i’tizâlden masun 17) vekâlet-i devriye-i sahîha-i şer’iyye ile hâlâ mahmiye-i mezkûrede Sirkeci’de Nemlizâde Zihni Efendi’yi kabulüne mevkûfe her birimiz 18) vekîl ve nâib-i münâsib nasb ve ta’yin eyledik deyu hatm-i kelâm etmeğin mâ vaka’a bi’t-taleb ketb olundu fi’l-yevmi’l-19) hâmis ve’l-işrîn min şehr-i Zilhiccetî’ş-şerife li-sene semân ve aşer ve selâse mi’e ve elf.”

20) Ahîshavîzâde Hamdi Efendi ibn Yusuf Efendi

21) ve Abdi Ağazâde Mehmed Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 2

Vekâlet (Numara 60)

1) “Merkez-i vilâyet olan medîne-i Trabzon mahallâtından Tekye Mahallesi mütemekkinlerinden ve tebaa Devlet-i Aliyye’nin Ermeni milletinden 2) Gedikoğlu Ohannes veled-i Ohannes ile sulbî kebir oğlu Artin Ağa’dan her birini medîne-i mezkûre mahkemesinde 3) meclis-i şer’î hatîrde İmaret mahallesi ahalisinden ve Attar esnafından Hacı Ali Efendizâde Edhem Efendi ibn el-Hâc 4) Ali Efendi mahzarında takrir-i kelâm ve ta’bîri ani’l-merâm edip medîne-i mezkûre mahallâtından Kavak Meydan mahallesinde Mestanoğlu 5) Salih Çavuş zimmetinde bâ-sened ve bâ-defter matlûbâtımı olan mebâliği mâlûmeyi mezbûr Salih Çavuş’tan ve Su Karasu 6) karyesinde ve mahalli sâirede vaki bi’l-cümle alacaklarımızı medyunlarından ve içlerinde vefat edenler olur ise 7) terekelerine vâziü’l-yed olanlardan bâ-sened ve bâ-defter ve bâ-rehn namlarımıza mukayyet olan matlûbâtımızı ashabından 8) mehâkim-i şer’iyye ve nizâmiye ve ticâriyye ve cezâiyenin her bir aksâmında bidâyeten ve istinâfen ve temyizen ve i’âdeten ve i’tirâzen ve tashîhen 9) taleb ve da’vâya muhâkeme ve muhâsemeye kendi imzasıyla lâyiha ve istid’â tanzim ve takdimine ve ihzariye kat’ ve kabulüne 10) ve şâhid ikâme ve istimâ’ına ve yemin teklif ve kabulüne ve haciz ve protesto vaz’ ve fekkine ve leh ve aleyhimizde sâdır olacak i’lâmâtın 11) tebliğ ve tebellüğüne ve mevki-i icraya vaz’ına ve fekk-i rehîne ve inde’l-hâce sulh ve ibraya ve ahz ü kabza ve makbuzunu bize irsâl 12) îsâl ve teslime ve husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımızdan vekâlet-i mutlaka-i âmme-i sahîha-i şer’iyye 13) ile mûmâileyh Edhem Efendi’yi her birimiz vekil ve nâib-i münâsib nasb ve ta’yin eyledik dediklerinde gıbbe’t-tasdîkı’ş-şer’î 14) mâ vaka’a bi’t-taleb ketb olundu Fi’l-yevmi’l-hâdî min şehr-i Muharremu’l haram li-seneti tis’a ve aşer ve selâse mi’e ve elf.”

15) Abdi Ağazâde Mehmed Ağa

16) ve Ekşioğlu Ali Ağa ve gayrihum

VARAK 50-B

Kayıt No: 1

Vekâlet (Numara 61)

1) “Trabzon vilâyeti dâhilinde Görele kazâsında İsmail Bey karyesi ahalisinden olup merkez-i vilayet olan medîne-i Trabzon 2) mahallâtından Çarşı mahallesinde misafiren sakin Yakupoğlu Numan bin Süleyman bin Numan ve karye-i mezkûreden Yakup 3) oğlu Muhsin bin Ali Osman bin Memiş’den her biri medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i şer’î şerif-i enverde da’va vekillerinden Nikolaki 4) Efendi veled-i Konstantin mahzarında takrir-i kelâm ve ta’bîri ani’l-merâm edip karye-i mezkûre ahalisinden Yakupoğlu Mustafa ile 5) meyânemizde tekevvün eden orman ve arazi da’vâsıyla şimdiye kadar merkûm Mustafa ve sair kesânlar ile meyânemizde 6) vuku bulmuş ve bundan böyle vuku bulacak alacak ve verecek ve emlak ve arazi ve zarar ve ziyan ve cezâ ve sair her nev’i 7) da’vâlardan dolayı mehâkim-i şer’iyye ve nizâmiyenin her birinde bidâyeten ve istinâfen ve temyizen ve i’âdeten ve i’tirâzen ve tashîhen muhâkeme 8) ve muhâsemeye kendi imzasıyla lâyiha ve istid’â tanzim ve takdimine ve ihzariye kat’ ve kabulüne ve tahlif tehalüfe ve hükm ve mümeyyiz ve ehl-i 9) hibre nasb ve tayinine ve sâdır olacak i’lâmâtın tebliğ ve tebellüğüne ve mevki-i icraya vaz’ına ve’l-hâsıl husûsat-ı mezkûrenin 10) mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımızdan vekâlet-i mutlaka-i âmme-i sahiha-i şer’iyye ile merkûm Nikolaki Efendi’yi her birimiz vekil 11) ve nâib münâsib nasb ve ta’yin eyledik dediklerinde gıbbe’t-tasdîkî’s-şer’î mâ vaka’a bi’t-taleb ketb olundu Fi’l-yevmi’s-sâmin 12) ve’l-işrîn min şehr-i Zilhicce’ti’s-şerife li-sene tis’a ve aşer ve selâse mi’e ve elf.”

13)Abdi Ağazâde Mehmed Ağâ

14) ve Ekşioğlu Ali Ağâ ve gayrihum

Kayıt No: 2

Kabûlüne Mevkûfe Vekâlet (Numara 62)

1) “Tahakkuk-ı ömr-i şer’iyye binâen husus-ı âti’l-beyânı bi’l-iltimâs mahallinde istimâ’ ve ketb u tahrir e cânib-i şerî’at-ı garrâdan 2) irsâl olunan kâtip-i mahkeme-i şer’iyye Mehmed Emin Efendi ibn Salih Ağâ merkez-i vilayet olan medîne-i Trabzon mahallâtından 3) İskenderpaşa mahallesinde kâin rûsûmat müdürü izzetlü Abbas Efendi’nin müste’ciren sakin olduğu menziline varıp 4) Ceride-i şer’iyyede mazbûtü’l-esâmî müslimîn huzurlarında akd-i meclis-i şer-i âlî ettikte an-asl İzmit sâkinelerinden 5) olup el-hâleti hâzihi zevci müdiri mûmâileyh Abbas Efendi ile ma’an menzil-i mezkûrda sakin ve zatı tarîf-i şer’î ile muarrefe Seyyide 6) Hanım ibnet Rıza Beyzâde

İsmail Bey ibn Rıza'nın meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda bi-tav'ihâ ikrâr-ı tâmm ve takrir-i kelâm edip 7) Beyoğlu mutasarrıf muavini iken bundan akdem vefat eden pederim İsmail Bey'den irsen intikâl eden emlak ve arazinin 8) ve emvâl-i menkule ve gayr-i menkûlenin ve imtiyazlı ve imtiyazsız madenlerin uhdeme intikaline ve talipleri zuhurunda bedel-i 9) misilleriyle âhara kat'ıyyen bey' ve ferağa ve muamele-i ferâğıyye ve nizâmiyesinin mahallinde memur-ı mahsus huzurunda icraya ve bedellerinin 10) ahz ve kabzına ve bu bâbda kontrato ve mukavelenâme tanzim ve imzasına ve merhum-ı müşârünileyhin hâl-i hayatında leh ve aleyhinde 11) ikâme olup vefatıyla bi-hasebi'l-verâse tarafıma intikal etmiş olan bilcümle deâvî ile mâliye hazine-i celilesi tarafından 12) ikâme edilerek el-yevm Şura-yı Devlet mehâkiminde der-dest-i rü'yet bulunan tazminat da'vâsından dolayı hazine-i 13) müşârünileyh ile bilcümle eşhasın leh ve aleyhinde ait olduğu bilcümle mehâkim-i şer'ıyye ve nizâmiye ve cezâiye ve mecâlis-i idarede 14) ve kâffe-i makâmât-ı resmiyyede müdde'î ve müdde'î-aleyh ve şahs-ı sâlis ve müddeti şahs-ı sıfatıyla ve bidâyeten ve istinâfen ve temyizen ve i'âdeten 15) ve i'tirâzen ve tashihen taleb ve davaya muhâkeme ve muhâsemeye ve ahz ü kabza ve redd-i cevaba ve tahlif ve tehalüfe ve ikame-i şuhûd ve rü'yete 16) ve evrâk-ı resmiyye tebliğ ve tebellüğüne ve hususiyle her nev'i arz-ı hâl ve layiha ve itirafname takdim ve kabulüne ve evrâk-ı lazimeyi 17) imzâ ve i'tâya ve vaz'-ı hacz ve fekkine ve sadır olacak i'lâmâtın mevki-i icraya vaz' ve hükmünün icrâ ve tenfizinden ve keşf ve muayenesine 18) ve hükm ve mümeyyiz ve ehl-i hibre nasb ve tayinine ve azline ve protesto keşidesine ve taksim ve tefrike ve kabil-i taksim olmadığı halde muhâye'e 19) taleb ve iddiasına ve rü'yet-i muhasebeden zarar ve ziyan iddiasına ve istediği vechile âharı tevkile ve azline ve'l-hâsıl bilcümle 20) umurunun tesviyesine hâlâ Dersaadette Aksaray'da reji şubesinde veznedar biraderim Fahreddin Bey'i vekâlet-i mutlaka-i 21) âmme-i sahîha-i şer'ıyye ile kabulüne mevkûfe vekil ve nâib münâsib nasb ve tayin eyledim deyu hatm-i kelam eylediğini kâtibi mumaiyleh mahallinde 22) ketb ü tahrir ve ma'an mebus ümenâ-i şer'le meclis-i şer'e gelip âlâ vukûhi inhâ ve takrir etmeğin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu 23) Fi'l-yevmi'r-râbi min şehr-i Muharremu'l-haram li-sene tis'a ve aşer ve selâse mi'e ve elf."

24) Abdi Ağazade Mehmed Ağa

25) ve Ekşioğlu Ali Ağa ve gayrihum

Kayıt No: 3

Kabûlüne Mevkûfe Vekâlet (Numara 62)

1) “Trabzon vilâyeti dâhilinde Vakfikebir kazâsının İpsalta ma’a Filip karyesi ahalisinden olup merkez-i vilayet olan medîne-i 2) Trabzon mahallâtından İmaret mahallesinde misafiren sakin Mollaoğlu Osman bin Temel bin Mustafa medîne-i mezkûrede hükümet 3) konağında mahkeme-i istinafa mahsus odada ma’kûd meclis-i şer’î şerif-i enverde sâlifî’z-zikr İmaret mahkemesi sakinlerinden 4) Zamanoszâde Mehmed Said Efendi ibn el-Hâc Hasan bin Mustafa mahzarında takrir-i kelâm ve ta’biri ani’l-merâm edip sâlifî’z-zikr İpsalta 5) ma’a Filip karyesinde vaki beyne’l-ahali ve’l-cîrân ma’lûmu’l-hudûd biraderim Mollaoğlu Ali ile müştereken mutasarrıf olup muahharen 6) beynimizde taksim edilmiş olan bir kıt’a çalılıktan her birinin muamele-i nizâmiyesinin üzerimize ba’d-e’l-icrâ benim hisse-i 7) müfrezim ile müstakilen mâlik olduğum bir bâb mülk menzilden her birini icâre-i misliyle ile âhara icâre ve icâresini 8) ahz ü kabza ve iktizâsında vefa-i tâlibi zuhurunda kat’iyyen semen ve bedel-i misilleriyle âhara bey’ ve ferağ’a ve kabz-ı semen ve bedele 9) ve makbûzâtından her birini bana irsal ve isale ve teslime ve ferâğ-ı mezkûru lâzımu’l-huzûr zevât muvâcehesinde takrir 10) ve i’tâ-i senede ve husus-ı mezkûr mutasarrıf olduğu umurun küllisine tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer’iyye ile 11) Mehmed Said Efendi’yi vekil ve nâib münâsib nasb ve ta’yin eyledim dedik de gıbbe’t-tasdîkı’ş-şer’î mâ vaka’a bi’t-taleb ketb 12) olundu Fi’l-yevmi’s-sâmin ve’l-işrîn min şehr-i Zilhicceti’ş-şerife li-sene tis’a ve aşer ve selâse mi’e ve elf.”

13) Abdi Ağazâde Mehmed Ağa ibn Abdî Ağa

14) ve Ekşioğlu Ali Ağa ibn Hurşid Ağa ve gayrihum

SONUÇ

2068/254 Numaralı Trabzon Şer'iyye Sicil Defterinin Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi adlı bu çalışmada sicil transkripsiyonu yapıldıktan sonra içinde bulunan kayıtlar değerlendirilmiştir. Bu sicil defteri Hicri 1318-1319/ Miladi 1900-1901 yıllarını kapsamaktadır. Bu belgede Trabzon'da meydana gelen olayların mahkemeye intikal etmesi sonucu kaydedilen belge türleri mevcuttur. Bu çalışmanın hazırlanması esnasında doğru bilgiye ulaşmak için çalışılmış şer'iyye sicilleri ve farklı kaynaklardan yararlanılmıştır.

Çalışmamızın ana unsurunu oluşturan 2068/254 numaralı sicil 1-50 varakları arasındaki belgeler günümüz Latin alfabesine transkribe edilmiştir. Sicil defterinin incelenen kısmında 234 kayıt bulunmaktadır. Defterdeki kayıtların tamamına yakını hüccet kayıtları olup bunlarında çoğu vekâlet hüccetleridir. Tekrar eden sayfa bulunmama ile birlikte 1 adet boş sayfa mevcuttur. Sicil latinize edilirken kelimelerin tamamına yakını okunmaya çalışılmış ve tüm kelimelerin doğru bir şekilde okunması ve kaydedilmesine özen gösterilmiştir. Metne sadık kalınmış kelimeler değiştirilmeden asıl halleriyle yazılmıştır. Bu çalışmanın giriş kısmında ilk olarak şer'iyye sicilinin genel özelliklerine değinilmiştir. Birinci bölümde Osmanlı hukukunun genel yapısı, şer'iyye mahkemeleri, mahkeme personelleri, şer'iyye sicillerin tanımı, önemi ve ortaya çıkışı üzerinde durulmuştur ve devamında sicillerdeki belge türleri incelenmiştir. İkinci bölümün de ise sicilde yer alan kayıtların konularına göre tasnifi ve değerlendirilmesi yapılmıştır. Değerlendirilmesi yapılan metinden elde edilen sonuçlar çalışmamızda tablolar eşliğinde gösterilmiştir. 2068 numaralı Trabzon Şer'iyye sicili üzerine yapılan bu tez çalışması ile Trabzon şehrine farklı boyutlardan bakılarak dönemin anlamlandırılması hedeflenmiştir. O dönemde önemli bir eyalet merkezi olan Trabzon kayıtlardan da anlaşıldığı üzere kendi içinde sancaklara, kazalara, nâhiyelere, kasabalara, mahallelere ve karyelere ayrılmaktadır. Sicildeki kayıtlarda yer alan idari birimler tespit edilerek sıralanması yapıp kayıt numaraları ile birlikte yazılmıştır. Defterdeki kayıtlara göre o dönemde Trabzon'da yaşayan kişilerin toplum içerisindeki statülerini belirleyen ünvanlar bulunmaktadır. Etnik yapı olarak Trabzon nüfusunda Müslüman Türkler, Rumlar, Ermeniler ve azda olsa Gürcü, Çerkez ve Ruslar bulunmaktadır. Dini yapı olarak Müslüman Türkler ve gayri müslim halk bulunmaktadır. Gayri müslimler kendi cemaat mahkemelerine müracaat etme hakları

olduğu halde kadıya müracaat etmişlerdir ve kadının verecek olduğu karara güven duymaktadırlar. Trabzon’da yaşayan gayri müslimler ırksal veya dinsel yönden dışlanmamışlardır.

Sonuç olarak şehir tarihi çalışmalarının vazgeçilmez kaynaklarından biri olan şer’iyye sicilleri içerik olarak sosyal, kültürel ve ekonomik yapılara dair önemli bilgiler içermektedir. Çalışmamızda ki amaç genel anlamda Osmanlı tarihine özelde ise Trabzon tarihine ışık tutmaktır. Mahkemede tutulan kayıtlar dönemin yaşanan pek çok konusunu aydınlatmıştır. Değerlendirmesini yaptığımız kayıtlar tablolarla desteklenerek bilgilerin anlaşılması desteklenmiş ve araştırmacılara kolaylık sağlanması amaçlanmıştır.

KAYNAKÇA

Arşiv Kaynakları

2068/254 Numaralı Trabzon Şer'iyye Sicil Defteri

Trabzon Vilayeti Salnamesi, Vilayet Matbaası, Trabzon (H.13318/M.1900)

Araştırma Eserler

Açık, Turan. “Fetihten 19.Yüzyıla Kadar Trabzon Şehri’nin Mahalleleri”, *History Studies*, 5/9 (2017): 25-55

Afyoncu, Erhan. Ahışhalı Recep. “Kâtip”. İçinde *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, 25:53-55. Ankara: TDV Yayınları,2022.

Akgündüz, Ahmet. *Şer'iyye Sicilleri c.1*, İstanbul: TDA Yayınları, 1988.

Aybakan, Bilal. “Vekâlet”, içinde *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*.43: 1-6 İstanbul: TDV Yayınları, 2013.

Aydın, Mehmet Akif. “Osmanlıda Hukuk”. İçinde Osmanlı Devleti Tarihi Ansiklopedisi, 2: 378, İstanbul: Feza Yayınları, 1999.

Aydın, Mehmet Akif. *Türk Hukuk Tarihi*, İstanbul: Beta Yayınları,2015

Bardakoğlu, Ali. “Vesâyet”, İçinde *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 43: 66-70, İstanbul: TDV Yayınları, 2013.

Bayraktar, Ayşegül. “1917 Numaralı Trabzon Şer'iyye Sicilinin Değerlendirmesi Ve Transkripsiyonu (H.1161-1163/M.1748-1750)”. Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2020.

Bülbül, Mustafa. “2039/225 Numaralı Trabzon Şer'iyye Sicilinin (Vr.71-123) Transkribi ve Değerlendirilmesi (H.1303-1305/ M.1886-1888)”. Yüksek Lisans Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2007

Çetinkaya, Tülay. “1135/1722 Tarihli Sicil Defterlerine Göre Trabzon’un Sosyal Tarihi”. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü,2006

Çiçek, Fatih. “XVIII. Yüzyılda Trabzon Şehri (1700-1725)”. Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, 2020.

Çoban, Halil. “206/3 Numaralı Urfa Şer'iyye Sicili’nin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi (367 – 602)”, Yüksek Lisans Tezi, Harran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2018.

Develioğlu, Ferit. *Osmanlı- Türkçe Ansiklopedik Lügât*, Ankara: Aydın Kitabevi, 2017.

- Doğan, İsmail. “1863 Numaralı Trabzon Şer’iyye Sicili ’nin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi”. Yüksek Lisans Tezi, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2020.
- Doğan, Orhan. “Tanzimat Sonrası Osmanlı Mahkemelerinde Görev Yapan Yardımcı Adliye Çalışanları”. *Adalet Dergisi*, 2/62-63 (2019): 533.
- Doğangüzel, Betül. “Tanzimat Döneminin Şeriye Mahkemeleri ve Kadıların Değişim Sürecine Etkisi”. *Adalet Dergisi*, 1/62-63 (2019): 52.
- Ekinci, Ekrem Buğra. *Osmanlı Mahkemeleri (Tanzimat ve Sonrası)*, İstanbul: Arı Sanat Yayınları, 2017.
- Gedikli, Fethi. “Osmanlı Hukuk Tarihi Kaynağı Olarak Şer’iyye Sicilleri”, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, 3/5, (2005): 187-213
- Günday, Hacı Mehmed. “Vakıf”, içinde *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 42: 475-479. İstanbul: TDV Yayınları, 2012.
- İmamoğlu, Hüseyin Vehbi. “2093/279(H.1327-1329, M.1909-1911) Trabzon Şer’iyye Sicil Defterine Göre Yöre Araştırması”. Yüksek Lisans Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2003.
- İpşirli, Mehmet. “Nâib”, içinde *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 32:312-313. İstanbul: TDV Yayınları, 2006.
- Kenanoğlu, M. Macit. “Nizâmiye Mahkemeleri”, içinde *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 33:185-188. İstanbul: TDV Yayınları, 2007.
- Köksal, Ahmet. “Trabzon Vilayeti’nin Nüfusu (1876-1878)” *Karadeniz İncelemeleri Dergisi* 15/15 (2013): 99-130.
- Kum, Şeyma. “1861Numaralı Trabzon Şer’iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Kayıtların Tasnifi”. Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü,2023.
- Kütükoğlu, Mübahat S. *Osmanlı Belgelerinin Dili*. Ankara: Türk Tarih Kurumu, 2018.
- Latifoğlu, Abdurrahman. “2110/296 Numaralı Trabzon Şer’iyye Sicilinin Transkribi ve Değerlendirmesi (H.1332-1334/M.1914-1916)”. Yüksek Lisans Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2005.
- Lowry, Healt W. Emecen Feridun. “Trabzon”, içinde *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi* 41:296-301. İstanbul: TDV Yayınları, 2012.
- Oğuz, Mustafa. ve Akgündüz, Ahmet. “Hüccet”. İçinde *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, 18: 446-447. İstanbul: TDV yayınları: 1998.

- Oran, Ahmet Remzi. “70 Numaralı Kütahya Şer’iyye Sicili Transkribi ve Değerlendirmesi”. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2004.
- Öztürk, Said. “Kassâm” içinde *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, 24:579-582. İstanbul: TDV Yayınları, 2001.
- Pakalın, M. Zeki. *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü C.2*, İstanbul: M.E.B Yayınları, 1983.
- Saydam, Abdullah. “Trabzon’un İdari Yapısı ve Yenileşme Zarureti (1793-1851)”. *OTAM Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi*, 18/18 (2005): 286-317.
- Siyavuş, Ahmet Emrah. “Trabzon şehrinde Nüfusun Gelişimi ve Mekânsal Dağılışı”, *Karadeniz İncelemeleri Dergisi*, 16/33(2022): 215-232.
- Tok ÖZTEKİN, Hilal. “1922/108 Numaralı Trabzon Şer’iyye Sicili’nin Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi”. Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2017.
- Tuğba. “Trabzon Şer’iyye Sicillerine Göre XVII. Yüzyılın Son Çeyreğinde Vekillik ve Vekâlet Kayıtlarının Analizi”. Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2018.
- Turan, Ali. “1815 Numaralı Şer’iyye Sicilinin Transkripsiyonu ve Hukuki Değerlendirmesi”. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2014.
- Uğur, Yunus. “Şer’iyye Sicilleri”. TDV İslam Ansiklopedisi, 39: 8-11. Ankara: TDV Yayınları, 2010.
- Uzunçarşılı, İsmail Hakkı. *Osmanlı Devletinin İlmiye Teşkilatı*. Ankara, Türk Tarih Kurumu, 1965.
- Velidedeoğlu Hıfzı Veldet. *Türk Medeni Hukuku: Aile Hukuku II*. İstanbul: Nurgök matbaası, 1965.
- Yıldırım, Mehmet. “1827-1829(H.1243) Tarihli Antakya (Hatay) Şer’iyye Sicilleri Transkripsiyon-Değerlendirme”. Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1999.

ÖZ GEÇMİŞ

Ad Soyad: Nagihan KILIÇ	
Eğitim Bilgileri	
Lisans	
Üniversite	Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi
Fakülte	Fen- Edebiyat Fakültesi
Bölümü	Tarih
Yüksek Lisans	
Üniversite	
Enstitü Adı	
Ana Bilim Dalı	
Programı	
Makale ve Bildiriler (Varsa)	
1.	
2.	